

UCHWAŁA NR XL/114/2020
RADY MIASTA OSTROWCA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

z dnia 11 grudnia 2020 r.

**w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski
na lata 2021-2030**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713, 1378), art. 3 pkt 3, art. 4 ust. 1 i art. 9 pkt 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2019 r. poz. 1295, z 2020 r. poz. 1378), Rada Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Strategię Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem powzięcia.

Przewodnicząca Rady Miasta
Ostrowca Świętokrzyskiego

Irena Renduda - Dudek

Załącznik do Uchwały nr XL/114/2020
Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
z dnia 11 grudnia 2020 roku

STRATEGIA ROZWOJU GMINY OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI NA LATA 2021–2030

Ostrowiec Świętokrzyski, listopad 2020

autorstwo, skład i opracowanie szaty graficznej, redakcja materiałów źródłowych
dr hab. Andrzej Sztando, prof. UEW
www.sztando.com
andrzej@sztando.com

Niniejsza STRATEGIA ROZWOJU GMINY OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI na lata 2021-2030 jest już piątą Strategią przyjętą przez samorząd Ostrowca Świętokrzyskiego. Strategie poprzednie to:

- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2014-2020 - przyjęta Uchwałą Nr LXIV/161/ 2014 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 6 listopada 2014 r.*
- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski - przyjęta Uchwałą Nr XXIII/304/2008 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 30 maja 2008 r.*
- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski - przyjęta Uchwałą Nr XXIV/282/2004 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 29 września 2004 r.*
- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego - przyjęta Uchwałą Nr XXXI/502/2000 Rady Miejskiej w Ostrowcu Świętokrzyskim z dnia 30 listopada 2000 r.*

Zastosowane skróty nazw dokumentów planistycznych Gminy Ostrowiec Świętokrzyski

skrót	pełna nazwa dokumentu
IPOŚ	Inwentaryzacja Przyrodnicza Ostrowca Świętokrzyskiego
MPZP	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego
PAL 2019-2021	Program Aktywności Lokalnej dla Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2019-2021
PAL III	Programy Aktywności Lokalnej dla Gminy Ostrowiec Świętokrzyski (trzyletnie)
PDD 2019-2023	Wieloletni Program Ochrony w Zakresie Dożywiania Dzieci pn. „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023
PDD 2024-2028	Wieloletni Program Ochrony w Zakresie Dożywiania Dzieci pn. „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028
PEE 2021-2030	Program Edukacji Ekologicznej Mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2021-2030
PEIO 2021-2030	Program Edukacji Obywatelskiej i Integracji Mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2021-2030
PGM 2019-2023	Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2019-2023
PGM 2024-2028	Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2024-2028
PGN 2018	Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Ostrowiec Świętokrzyski z 2018 r.
PGN 2021-2025	Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2025
PKM OK	Program Karty Mieszkańca Ostrowca Świętokrzyskiego – „Ostra Karta Tnie Ceny”
POBZ I	Programy Opieki nad Zwierzętami Bezdomnymi oraz Zapobiegania Bezdomności Zwierząt na Terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski (roczne)
POP 2020-2021	Program Współpracy Gminy Ostrowiec Świętokrzyski z Organizacjami Pozarządowymi i Innymi Podmiotami Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego w latach 2020-2021
POP II	Programy Współpracy Gminy Ostrowiec Świętokrzyski z Organizacjami Pozarządowymi i Innymi Podmiotami Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego (dwuletnie)
PORRP 2021-2025	Program Ochrony i Rozwoju Rynku Pracy Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2025
PORRP 2026-2030	Program Ochrony i Rozwoju Rynku Pracy Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2026-2030
POŚ 2016-2019	Program Ochrony Środowiska dla Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023
POŚ 2021-2024	Program Ochrony Środowiska dla Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028
POŚ 2025-2028	Program Ochrony Środowiska dla Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2025-2028 z perspektywą na lata 2029-2032
POZ 2019-2022	Gminny Program Opieki nad Zabytkami dla Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2019-2022
POZ IV	Programy Opieki nad Zabytkami dla Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego (czteroletnie)

skrót	pełna nazwa dokumentu
PPN 2018-2020	Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2018-2020
PPN III	Gminne Programy Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski (trzyletnie)
PPPR 2015-2021	Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015-2021
PPPR VI	Gminne Programy Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie (sześćoletnie)
PPRPA I	Gminne Programy Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski (roczne)
PRI 2020	Plan Rozwoju Instytucjonalnego Gminy Ostrowiec Świętokrzyski z 2020 r.
PRL 2020	Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Ostrowiec Świętokrzyski z 2020 r.
PRM 2016-2023	Program Rewitalizacji Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2016-2023
GPR 2024-2030	Gminny Program Rewitalizacji Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2024-2030
PRMUWUK 2018-2020	Wieloletni Planu Rozwoju i Modernizacji Urzędzeń Wodociągowych i Urzędzeń Kanalizacyjnych na lata 2018-2020 dla Miejskich Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim
PRMUWUK 2021-2023	Wieloletni Planu Rozwoju i Modernizacji Urzędzeń Wodociągowych i Urzędzeń Kanalizacyjnych na lata 2018-2020 dla Miejskich Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim
PRMUWUK III	Wieloletnie Plany Rozwoju i Modernizacji Urzędzeń Wodociągowych i Urzędzeń Kanalizacyjnych dla Miejskich Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim (trzyletnie)
PRPB 2017-2020	Gminny Program Wspierający Rozwiązywanie Problemu Bezdomności w Ostrowcu Świętokrzyskim na lata 2017-2020
PRPB IV	Gminne Programy Wspierające Rozwiązywanie Problemu Bezdomności w Ostrowcu Świętokrzyskim (czteroletnie)
PRS 2017-2022	Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2017-2022
PRS 2021-2025	Plan Rozwoju Szkół w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2025
PRS 2021-2025	Plan Rozwoju Szkół w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2026-2030
PRT 2021-2030	Program Rozwoju Komplementarnych Regionalnie Funkcji Turystyczno-Rekreacyjnych Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2021-2030
PRZ 2021-2030	Program Rozwoju Zieleni Miejskiej Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2021-2030
PSRK 2021-2030	Plan budowy docelowej sieci dróg i ścieżek rowerowych oraz urzędzeń transportu osobistego Gminy Ostrowiec Świętokrzyski pełniących głównie funkcje komunikacyjne na lata 2021-2030
PSRTR 2021-2030	Plan budowy docelowej sieci głównych dróg, ścieżek i szlaków rowerowych oraz rowerowo-piesznych Ostrowca Świętokrzyskiego pełniących głównie funkcje turystyczno-rekreacyjne i edukacyjne, oraz informacyjnej i rekreacyjnej infrastruktury towarzyszącej na lata 2021-2030
PUA 2008-2032	Program Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest dla Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2008-2032
PWE 2015-2021	Program Wsparcia Ekonomii Społecznej w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2015-2021

skrót	pełna nazwa dokumentu
PWE 2021-2025	Program Wsparcia Ekonomii Społecznej w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2025
PWP 2021-2025	Program Wsparcia Przedsiębiorczości Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2021-2025
PWP 2026-2030	Program Wsparcia Przedsiębiorczości Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2026-2030
PWR 2019-2021	Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2019-2021
PWR III	Gminne Programy Wspierania Rodziny w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski (trzyletnie)
PBWZN 2021-2023	Plan Budowy i Wykorzystania Zasobu Nieruchomości Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2023
PWZN III	Plany Wykorzystania Zasobu Nieruchomości Gminy Ostrowiec Świętokrzyski (trzyletnie)
PZRPTZ 2014-2024	Plan Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2014-2024
aPZRPTZ 2014-2024	Aktualizacja Planu Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2014-2024
PZRPTZ 2025-2035	Plan Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2025-2035
SRPS 2014-2021	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2014-2021
SRPS 2022-2030	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2022-2030
SUKZP	Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
WPF	Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Ostrowiec Świętokrzyski
ZPZ 2011	Projekt Założeń do Planu Zaopatrzenia w Ciepło, Energię Elektryczną i Paliwa Gazowe na Obszarze Gminy Ostrowiec Świętokrzyski z 2011 r.
ZSO 2016	Zintegrowana Strategia dla Obszarów Funkcjonalnych Miast Tracących Funkcje Społeczno-Gospodarcze – Ostrowiec Świętokrzyski, Starachowice, Skarżysko-Kamienna w ramach porozumienia „Trójmiasto nad Kamienną” z 2016 r.

Pozostałe zastosowane skróty i terminy

skrót	znaczenie
GOŚ	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski
PAIH	Polska Agencja Inwestycji i Handlu S.A.
KPP	koncepcja programowo-przestrzenna
OŚ	Ostrowiec Świętokrzyski
UM	Urząd Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
UMWŚ	Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego
ZWS	Zespół ds. Wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski
G-ZWS	gospodarcza grupa Zespołu ds. Wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski

skrót	znaczenie
S-ZWS	społeczna grupa Zespołu ds. Wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski
PŚ-ZWS	przestrzenno-środowiskowa grupa Zespołu ds. Wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski.
jednostka gminy	jednostka budżetowa Gminy Ostrowiec Świętokrzyski, zakład budżetowy Gminy Ostrowiec Świętokrzyski, samorządowa instytucja kultury Gminy Ostrowiec Świętokrzyski
SRWŚ 2020	Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020
SRWŚ 2030+	Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+
SZRPO 2020	Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Ostrowieckiego do roku 2020
spółka gminy	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z udziałem Gminy Ostrowiec Świętokrzyski; spółka akcyjna, dla której Gmina Ostrowiec Świętokrzyski jest akcjonariuszem

Spis Treści

CZĘŚĆ I: Wprowadzenie i założenia strategiczne	9
1. PRZESŁANKI BUDOWY I PRZYJĘCIA STRATEGII	11
2. PRZYJĘTE ZAŁOŻENIA I ZASADY FORMUŁOWANIA STRATEGII	13
3. PRZEBIEG PROCESU FORMUŁOWANIA STRATEGII	16
4. OKRES I HORYZONT CZASOWY STRATEGII	19
5. PRZEDMIOTY I PODMIOTY STRATEGII	21
6. BENEFICJENCI STRATEGII	23
CZĘŚĆ II: Analiza strategiczna miasta	25
7. WYNIKI ANALIZY STRATEGICZNEJ CECH MIASTA METODĄ SWOT PLUS	26
7.1. SILNE STRONY MIASTA	29
7.2. STYMULANTY ROZWOJU MIASTA	40
7.3. SŁABE STRONY MIASTA	41
7.4. DESTYMULANTY ROZWOJU MIASTA	51
7.5. SZANSE WEWNĘTRZNE ROZWOJU MIASTA	52
7.6. ZAGROŻENIA WEWNĘTRZNE ROZWOJU MIASTA	54
7.7. SZANSE ZEWNĘTRZNE ROZWOJU MIASTA	58
7.8. ZAGROŻENIA ZEWNĘTRZNE ROZWOJU MIASTA	63
8. WYNIKI ANALIZY STRATEGICZNEJ PONADLOKALNYCH RELACJI I POZYCJI MIASTA	66
8.1. RELACJE WALORYZACJI MIASTA	73
8.2. RELACJE ANIMACJI MIASTA	76
8.3. RELACJE SUPRESJI MIASTA	79
8.4. RELACJE DEPRECJACJI MIASTA	82
CZĘŚĆ III: Strategia rozwoju miasta	84
9. MISJA ROZWOJOWA MIASTA	85
10. WIZJA ROZWOJU MIASTA W PERSPEKTYWIE HORYZONTU CZASOWEGO STRATEGII	86
11. CELE I PRIORYTETY ROZWOJU MIASTA	92
11.1. CELE STRATEGICZNE	92
11.2. CELE OPERACYJNE	97
11.3. PRIORYTETY ROZWOJU	129
11.4. POWIĄZANIA LOGICZNO-FUNKCJONALNE CELÓW STRATEGICZNYCH I OPERACYJNYCH ORAZ PRIORYTETÓW ROZWOJU MIASTA	136
12. ZADANIA STRATEGICZNE MIASTA	137
12.1. WYBÓR ZADAŃ STRATEGICZNYCH I ICH KLASYFIKACJA	137
12.2. WYKAZ ZADAŃ STRATEGICZNYCH MIASTA	142
12.3. POWIĄZANIA CELÓW OPERACYJNYCH I ZADAŃ STRATEGICZNYCH	215
13. ZGODNOŚĆ ZE STRATEGIAMI ROZWOJU POWIATU I WOJEWÓDZTWA	217

CZĘŚĆ IV: System realizacji Strategii	218
14. ZADANIA I ORGANIZACJA ZESPOŁU STRATEGICZNEGO	219
14.1. POWOŁANIE I FUNKCJONOWANIE	219
14.2. ZASADY PRAC	221
14.3. PRZYDZIAŁ ZADAŃ	221
15. KOORDYNACJA DOKUMENTÓW PLANISTYCZNYCH	222
16. MONITORING WDRAŻANIA STRATEGII I OSIĄGANÝCH REZULTATÓW	225
16.1. PRZEBIEG MONITORINGU	225
16.2. WYKORZYSTANIE WYNIKÓW MONITORINGU W DOSKONALENIU WDRAŻANIA I AKTUALIZACJI STRATEGII	250
16.3. SPRAWOZDANIA PODSUMOWUJĄCE WDRAŻANIE STRATEGII I ICH INFORMACYJNE PRZEDKŁADANIE RADZIE MIASTA PRZEZ PREZYDENTA MIASTA.	252
17. ROLA RADY MIASTA WE WDRAŻANIU STRATEGII	254
CZĘŚĆ V: Elementy formalne Strategii	255
18. SPISY I ZAŁĄCZNIKI	256
18.1. SPIS TABEL	256
18.2. SPIS RYSUNKÓW (SCHEMATÓW)	257
18.3. SPIS DOKUMENTÓW PLANISTYCZNYCH ZGODNOŚCI WERTYKALNEJ I HORYZONTALNEJ	258
18.4. SPIS DOKUMENTÓW PLANISTYCZNYCH ZGODNOŚCI WEWNĘTRZNEJ	260
18.5. ZAŁĄCZNIK 1. WYNIKI ANALIZY ZGODNOŚCI SRGOŚ 2021-2030 ZE STRATEGIAMI ROZWOJU POWIATU I WOJEWÓDZTWA	261
18.6. ZAŁĄCZNIK 2. LISTA OSÓB ZAPROSZONYCH NA SZKOLENIOWE I KONSULTACYJNE WARSZTATY STRATEGICZNE	274

CZĘŚĆ I: Wprowadzenie i założenia strategiczne

Szanowni Państwo!

Drodzy Mieszkańcy Ostrowca Świętokrzyskiego!

Przygotowana Strategia Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 to niezwykle ważny dokument dla przyszłości Naszego Miasta. Wyznacza on kierunki dążeń naszego samorządu w rozpoczynającej się dekadzie, a jednocześnie wskazuje działania, które chcemy realizować.

Opracowany akt wpisuje się w realizowane już od kilku lat działania prowadzone w ramach budowy marki Ostrowca Świętokrzyskiego w oparciu o dewizę „Od Nowa”. Oddawany w Państwa ręce plan, który w ciągu kilku minionych miesięcy wspólnie tworzyliśmy, stanowi naszą odpowiedź na szereg wyzwań, przed jakimi stoimy, a które są wynikiem naszej miejskiej historii, ale także kraju i przemian minionych trzech dekad. Należą do nich m.in. migracje i wynikający z nich spadek liczby mieszkańców, starzenie się społeczeństwa, kwestie ochrony zdrowia, utrata części ponadlokalnych funkcji miasta i potrzeby jego rewitalizacji, konieczność priorytetyzacji ochrony przyrody, tzw. zielonej transformacji oraz adaptacji klimatycznej, problemy ponadlokalnej infrastruktury i usług komunikacyjnych, a także wiele innych. Niebagatelne znaczenie mają też aktualne problemy gospodarcze i społeczne wynikające z pandemii COVID-19, a także nadchodząca nowa, popandemiczna rzeczywistość.

Jesteśmy przygotowani na trudne czasy. W ciągu minionych sześciu lat, czyli od 2014 roku spłaciliśmy już blisko 90 % zadłużenia Ostrowca Świętokrzyskiego. Nasza sytuacja finansowa i stabilny budżet, będące wynikiem rozsądnej polityki finansowej, pozwalają patrzeć optymistycznie w przyszłość. Stawiając czoło nadchodzącym wyzwaniom zakładamy m. in. rozwijanie usług dla mieszkańców, szereg inwestycji w infrastrukturę techniczną, społeczną i mieszkalnictwo, wspieranie przedsiębiorczości, doskonalenie administracji, pozyskiwanie inwestorów oraz środków pomocowych, w tym z funduszy Unii Europejskiej. Doceniamy znaczenie nowoczesnych czynników rozwoju – w tym kreatywności, innowacyjności, wiedzy, integracji społecznej, cyfryzacji i automatyzacji, telepracy, technologii Smart City, ekomobilności itp. – i zamierzamy je stymulować. Szczególną troską pragniemy także otoczyć osoby niepełnosprawne i potrzebujące, kulturę i sztukę, sport i rekreację, zieleń miejską i estetykę przestrzeni publicznych, a także inne ważne dziedziny życia społecznego.

Jestem przekonany, że przyjęcie Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 otwiera nowy, dobry rozdział w historii Ostrowca Świętokrzyskiego. Wychodzi ona bowiem na przeciw oczekiwaniom i aspiracjom społecznym oraz gospodarczym, a jej realizacja przyniesie wzrost jakości życia mieszkańców i rozwój przedsiębiorstw, nie tylko tych dużych, ale również średnich i najmniejszych. Co wyjątkowo ważne, odbywać się to będzie z jednoczesnym zapewnieniem wysokich standardów środowiskowych i przestrzennych, z poszanowaniem miejskiej historii i tradycji.

Wdrażanie Strategii to nasze wspólne, wielkie wyzwanie. Nie brak nam jednak motywacji i wiary w odniesienie sukcesu. Dysponujemy odpowiednimi środkami, wiedzą, wykwalifikowaną kadrą, doświadczeniami i zdolnościami organizacyjnymi. Jesteśmy także zdeterminowani by pozyskiwać wsparcie z regionalnego, krajowego i europejskiego otoczenia. Cieszymy się wsparciem sprawdzonych społecznych, biznesowych i samorządowych partnerów. Wierzę zatem w powodzenie naszej misji i w to, że wszyscy wspólnie będziemy czerpać radość z rozwoju miasta, które jest naszą wspólną wartością, i które razem tworzymy – z rozwoju Naszego Ostrowca Świętokrzyskiego.

Prezydent Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
Jarosław Górczyński

1. Przesłanki budowy i przyjęcia Strategii

Ostatnia strategia rozwoju sporządzona dla Ostrowca Świętokrzyskiego to „Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2014-2020”, która została przyjęta Uchwałą Nr LXIV/161/ 2014 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 6 listopada 2014 r. i była piątą strategią rozwoju przyjętą przez ten organ stanowiący samorządu gminy od początku jego funkcjonowania. Do chwili obecnej **uległa ona głębokiej dezaktualizacji merytorycznej, a także formalno-prawnej**. Już ten argument jest wystarczającą przesłanką ponownego podjęcia procesu planowania strategicznego rozwoju lokalnego. Niemniej, istnieje również szereg innych przesłanek przyjęcia nowej strategii dla Ostrowca Świętokrzyskiego. Po pierwsze, w ostatnich latach zaszły **istotne zmiany struktur tego miasta**. Następowaly jego zmiany społeczne i gospodarcze, zarówno mające charakter rozwojowy, jak i przeciwny. Realizowane były inwestycje prywatne, gminne oraz inne publiczne. Rozwijały się sektory handlu i usług, w tym publicznych, rósł rynek pracy, przemysł, budownictwo, następowaly zmiany demograficzne oraz zachodziło wiele innych procesów. **Wielu zmianom uległo także jego bliższe oraz dalsze, regionalne, krajowe, europejskie i globalne otoczenie**, przy czym wśród najbardziej dynamicznych społeczno-gospodarczych zmiany tego otoczenia znalazły się te, które trwają od ostatnich kilku miesięcy i są związane z ogólnoswiatową pandemią COVID-19. Pojawiły się – niewzględzone w dotychczasowych strategiach i innych planach – nowe zagrożenia, ale też nowe szanse. W perspektywie roku rozpocznie się także dystrybucja nowych **funduszy Unii Europejskiej przypadających na okres programowania 2021-2027, w tym także dodatkowych funduszy na przewyżczenie skutków europejskiego kryzysu gospodarczego wywołanego pandemią**. Beneficjentami tych środków bezpośrednio i pośrednio będą m. in. polskie gminy, w tym społeczność, gospodarka i środowisko Gminy Ostrowiec Świętokrzyski. Cały czas trwa natomiast **dystrybucja środków krajowych**, za pomocą których władze państwowe realizują swoje polityki regionalne i sektorowe. Kluczowym, zmieniającym się czynnikiem jest także **wpływ gospodarki i społeczeństwa Województwa Świętokrzyskiego, Polski i Unii Europejskiej na Gminę Ostrowiec Świętokrzyski**. Zarówno pozytywny, taki jak np. napływ innowacji i kapitału inwestycyjnego, jak i negatywny, jak np. napływ niepożądanych wzorców zachowań konsumpcyjnych. Poważne zmiany dotyczą również wielu innych czynników ponadlokalnych – prawnych, kulturowych, gospodarczych, rynkowych, środowiskowych, politycznych i innych.

Niebagatelny argumentem za przyjęciem nowej Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski, jest także fakt, iż **musi ona korespondować z przyjętymi w ostatnich latach zamierzeniami strategicznymi władz państwowych, wojewódzkich, powiatowych oraz władz gmin sąsiednich**. Całość obrazu niezbędnej synchronizacji dopełnia **potrzeba wewnętrznej, strategicznej koordynacji zamierzeń** władz Gminy Ostrowiec Świętokrzyski wyrażanych w różnych, uchwalonych już i wkrótce przygotowywanych programach i planach dziedzicznych.

Argumentem za przyjęciem nowej Strategii jest również **nadanie jej roli podstawowego instrumentu zarządzania rozwojem gospodarczym, społecznym i przestrzenno-środowiskowym Ostrowca Świętokrzyskiego**. Nie może się ona zatem ograniczać do ewidencji społecznych potrzeb miejscowej ludności oraz lokalnych podmiotów gospodarczych. Z jednej strony, musi stać się **kreatywną koncepcją progospodarczych, prospołecznych, proprzestrzennych i prośrodowiskowych działań**, a z drugiej **świadomym wyborem tych z nich, które są najważniejsze**. Jej zakres merytoryczny musi zatem **odpowiadać nowoczesnym i sprawdzonym**

koncepcjom zarządzania strategicznego. Wynikać musi także z dostosowanej do potrzeb samorządu lokalnego **analizy strategicznej** (np. analizy relacji ponadlokalnych jednostki terytorialnej), a nie z zaadaptowanej do tego celu analizy przedsiębiorstw. W przejrzysty sposób musi również **formułować cele strategiczne i operacyjne oraz priorytety i zadania strategiczne, które planuje się wykonywać.** Nie może być pozbawiona procedury wdrożeniowej, czy też szczegółowych zasad ewaluacji.

Biorąc powyższe pod uwagę, nowa, niniejsza Strategia Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030:

- uwzględnia nową sytuację i pozycję strategiczną miasta i jego samorządu lokalnego, w tym również najnowsze uwarunkowania wynikające z pandemicznych zmian społeczno-gospodarczych, w tym kryzysowych,
- uwzględnia współczesne prognozy społecznych, gospodarczych i środowiskowych zmian województwa, kraju, Europy oraz świata,
- uwzględnia inne strategie, plany i programy dotyczące społecznej, gospodarczej i przestrzenno-środowiskowej sfer gminy oraz zaawansowanie ich realizacji, a także formułowane obecnie państwowe oraz unijne polityki rozwoju, w tym dotyczące transformacji energetycznej, ograniczania emisji CO₂ itp.,
- uwzględnia wszystkie kluczowe własności społeczne, gospodarcze i przestrzenno-środowiskowe Ostrowca Świętokrzyskiego i zawiera ich prezentację z podziałem w zależności od ich obecnego i przyszłego znaczenia dla rozwoju tego miasta,
- bazuje na dwóch nowoczesnych metodach analizy strategicznej jednostek samorządu terytorialnego, tj. na metodzie analizy pozycji strategicznej tzw. „SWOT Plus” oraz na metodzie analizy relacji strategicznych jednostki samorządu terytorialnego,
- zawiera rozstrzygnięcia, za które działania związane z jej realizacją odpowiadają jedynie władze samorządowe, a za które odpowiadają również inne podmioty – partnerzy współdziałania strategicznego gminy,
- hierarchizuje zawarte w niej cele, poprzez wskazanie celów strategicznych i podporządkowanych im celów operacyjnych, opisując jednocześnie ich treść merytoryczną,
- hierarchizuje zawarte w niej składowe celów operacyjnych poprzez wskazanie priorytetów rozwoju gminy,
- hierarchizuje zawarte w niej zadania strategiczne poprzez przypisanie im wag zadań krytycznych, głównych i pozostałych,
- alokuje zawarte w niej zadania strategiczne między obecnie obowiązującą kadencją władz samorządowych, a także kadencję przyszłą i kolejną,
- zawiera rozwiązania w zakresie organizacji procesu jej wdrażania, w tym szczegółowe procedury jej ewaluacji wraz z referencyjnymi wskaźnikami przyporządkowanymi do celów operacyjnych,
- ma charakter elastyczny, tzn. została opracowana tak, aby można było zmieniać jej elementy, w tym uzupełniając ją o nowe zadania strategiczne oraz części planistyczne i wdrożeniowe.

2. Przyjęte założenia i zasady formułowania Strategii

W procesie budowy Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski zastosowano podstawowe, niżej opisane zasady budowy strategii rozwoju lokalnego, a wraz z nimi przyjęto odpowiadające im założenia. Zostały one przedstawione poniżej.

Pierwszą z zastosowanych z zasad stała się **zasada otwarcia Strategii w wymiarze egzogenicznym**, czyli na zewnątrz miasta, w kierunku jego powiatowego (subregionalnego), regionalnego (wojewódzkiego), krajowego, europejskiego i globalnego otoczenia. Polegała ona na takim formułowaniu jego celów strategicznych i operacyjnych, priorytetów rozwoju oraz zadań strategicznych, w którym uwzględnia się najważniejsze obecne i możliwe do osiągnięcia przyszłe ponadlokalne relacje waloryzacji, animacji, supresji i deprecjacji miasta (por. rozdział 8). Celem takiego podejścia jest sformułowanie Strategii, która mieści się w ponadlokalnym kontekście, odpowiada na ponadlokalne wyzwania, czerpie z ponadlokalnego otoczenia najważniejsze dla miasta, prorozwojowe wartości materialne i niematerialne, a także generuje efekty przekraczające skalę lokalną. Przekroczenie tej skali (na sąsiednie gminy, powiat, region, kraj, czy nawet dalej) oznacza wykształcenie nowych lub rozwój dotychczasowych funkcji ponadlokalnych Ostrowca Świętokrzyskiego. Funkcje te to takie działalności realizowane przez działające na terenie miasta podmioty, zwłaszcza przedsiębiorstwa i organizacje publiczne, których efekty przeznaczone są na „eksport”, poza jego granice. Skala, struktura oraz zasięg przestrzenny funkcji egzogenicznych (np. produkcyjnych, usługowych, administracyjnych, turystyczno-rekreacyjnych, edukacyjnych, logistycznych i in.) z jednej strony określa przyszłą rolę Ostrowca Świętokrzyskiego w regionie i w kraju, z drugiej zaś, zadecydują o skali dochodów tych podmiotów. Pośrednio zadecydują również o dochodach społeczności lokalnej oraz o dochodach własnych gminy, a także o dochodach jej jednostek i spółek.

Drugą zastosowaną zasadą była **zasada konsensusu społeczności lokalnej**, która polega na tworzeniu Strategii z uwzględnieniem oczekiwań, potrzeb, aspiracji, a nawet wspólnie podzielanych marzeń społeczności lokalnej, w tym również lokalnych przedsiębiorców, odnoszących się do gospodarczej, społecznej i przestrzenno-środowiskowej sfer miasta, tak aby Strategia stała się ona narzędziem ich zaspokojenia. Zastosowanie tej zasady gwarantuje nie tylko adekwatność treści Strategii w stosunku do owych oczekiwań, potrzeb, aspiracji i wspólnych marzeń, ale również – możliwe do uzyskania – zaangażowanie mieszkańców miasta w proces jej wdrażania. Twierdzenie to już wielokrotnie zostało pozytywnie zweryfikowane w tysiącach polskich i zagranicznych samorządów lokalnych i ponadlokalnych. Będzie to możliwe również w przypadku Ostrowca Świętokrzyskiego. W pracach nad SRGOŚ 2021-2030 akcent położony został na identyfikację ww. oczekiwań, potrzeb, aspiracji i marzeń mieszkańców oraz na opracowanie włączających we wdrażanie SRGOŚ 2021-2030 ścieżek ich zaspokojenia, na włączenie do prac nad nią przedstawicieli tej społeczności, a także na konsultowanie jej z tą społecznością. Szczegóły zaangażowania społeczności lokalnej w prace nad Strategią i uwzględnienia jej potrzeb zostały zaprezentowane w rozdziale 3.

Zasada zgodności wewnętrznej to kolejna z zasad zastosowania w budowie Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030. Chodzi w niej o zapewnienie zgodności Strategii z innymi dokumentami planistycznymi gminy. Zarządzanie strategiczne wymaga posługiwania się przez samorząd Gminy Ostrowiec Świętokrzyski różnymi dokumentami planistycznymi o charakterze zarówno długoterminowym, jak i krótkoterminowym. Niezależnie od tego, czy ich sporządzanie jest fakultatywnym aktem aktywności władz, czy też wynika z dyspozycji ustawo-

wych, powinny one tworzyć spójną, hierarchiczną strukturę. W strukturze tej funkcję nadrzędną pełni Strategia Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski. Wymóg ten osiągnięto drogą szczegółowej analizy planów i programów przyjętych przez samorząd Ostrowca Świętokrzyskiego do realizacji w ostatnich kilku latach oraz asymilacji ich najważniejszych elementów. Dokumenty planistyczne zgodności wewnętrznej zostały zawarte w rozdziale 18.4.

Samorząd Ostrowca Świętokrzyskiego, jak każdy inny samorząd, mimo iż dysponuje ustawowo zagwarantowanym obszarem autonomii, działa w szeroko rozumianym otoczeniu. Relacje z owym otoczeniem posiadają 3 istotne dla jego rozwoju cechy. Po pierwsze, dotyczą zagadnień gospodarczych, społecznych i przestrzenno-środowiskowych. Po drugie, podmioty, które w relacje te z samorządem Ostrowca Świętokrzyskiego wchodzi są liczne i są to inne samorządy, organizacje samorządowe, przedsiębiorstwa, organizacje pozarządowe, osoby fizyczne, instytucje publiczne, władze państwowe, a nawet władze organizacji międzynarodowych. Po trzecie, wpływ tych relacji na funkcjonowanie samorządu Ostrowca Świętokrzyskiego i jego jednostek oraz spółek, a także na rozwój całego Ostrowca Świętokrzyskiego jest bardzo duży. Biorąc powyższe pod uwagę w pracach nad Strategią Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 zastosowano **zasadę zgodności wertykalnej i horyzontalnej** Strategii z dokumentami planistycznymi (strategiami, planami, programami) najważniejszych podmiotów otoczenia – w tych przypadkach, w których było to zgodne z interesem Ostrowca Świętokrzyskiego. Zgodność wertykalna to zgodność Strategii z dokumentami planistycznymi samorządu powiatowego, województwa, kraju oraz organizacji międzynarodowych. Daje ona możliwość rozwoju współpracy z tymi podmiotami oraz zwiększa szanse na pozyskanie środków zewnętrznych. Zgodność horyzontalna to zgodność Strategii z dokumentami planistycznymi sąsiednich samorządów gminnych. Daje ona możliwość rozwoju współpracy z nimi przy rozwiązywaniu tych samych lokalnych i subregionalnych problemów. Dokumenty planistyczne zgodności wertykalnej i horyzontalnej zostały zawarte w rozdziale 18.3. Fakt, iż Strategia Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 spełnia warunek zgodności wertykalnej i horyzontalnej nie oznacza, że została ona podporządkowana treści innych dokumentów planistycznych. Priorytetem były tu bowiem koncepcje, uwarunkowania, szanse i zagrożenia Ostrowca Świętokrzyskiego, będące przedmiotem analiz strategicznych przedstawionych w rozdziałach 7 i 8.

Rozwój zrównoważony (ekorozwój) to proces rozwoju społeczno-gospodarczego, który jest wielowymiarowo skojarzony z prawidłowym funkcjonowaniem ekosystemów i dobrym stanem ich relacji przestrzenno-środowiskowych. Rozwój zrównoważony to również takie zarządzanie zasobami środowiska, które umożliwia ich gospodarcze i społeczne wykorzystanie przy jednoczesnym ich zachowaniu w postaci możliwie zbliżonej do pierwotnej, tak aby i w przyszłości mogły być wykorzystywane. Przyjmując w Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 **zasadę rozwoju zrównoważonego** (ekorozwoju) złożono możliwość równoległego i zrównoważonego rozwijania wszystkich trzech sfer Ostrowca Świętokrzyskiego (gospodarczej, społecznej i przestrzenno-środowiskowej) dzięki zrozumieniu wagi każdej z nich i umiejętności znajdowania rozwiązań kompromisowych.

Ostatnią z zasad zastosowanych w procesie budowy Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 była **zasada wiarygodnych źródeł informacji**. Zgodnie z nią, oprócz informacji pozyskanych – podczas sześciu dni warsztatów strategicznych i poprzedzających je szkoleń – od licznych przedstawicieli społeczności lokalnej (por. rozdział 3), a także w drodze licznych konsultacji z władzami gminy, wykorzystano dane, informacje i koncepcje pochodzące z:

- Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego,
- obowiązujących dokumentów planistycznych zgodności wertykalnej i horyzontalnej, które zostały wskazane w rozdz. 18.3, w szczególności z zawartych w nich diagnoz, analiz i prognoz,
- sprawozdań z realizacji obowiązujących dokumentów planistycznych zgodności wertykalnej i horyzontalnej, które zostały wskazane w rozdz. 18.3,
- archiwalnych strategii, planów i programów rozwoju Powiatu Ostrowieckiego i Województwa Świętokrzyskiego, a także sprawozdań, wniosków i zaleceń wynikających z ich wykonania,
- obowiązujących dokumentów planistycznych zgodności wewnętrznej wskazanych w rozdziale 18.4 (planów i programów rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego), w szczególności z zawartych w nich diagnoz, analiz i prognoz,
- sprawozdań z realizacji obowiązujących dokumentów planistycznych zgodności wewnętrznej wskazanych w rozdziale 18.4 (planów i programów rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego),
- archiwalnych planów i programów rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego, a także sprawozdań, wniosków i zaleceń wynikających z ich wykonania,
- sprawozdań statystyki państwowej (np. MPiPS-03, MPiPS-05) składanych przez gminę zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- kwartalnych Badań Aktywności Ekonomicznej Ludności Głównego Urzędu Statystycznego, przeprowadzonych w ostatnich pięciu latach,
- sprawozdań i opracowań informacyjnych z działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Ostrowcu Świętokrzyskim,
- uchwały budżetowej Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na 2020 r.,
- sprawozdań z wykonania budżetów Gminy Ostrowiec Świętokrzyski z lat 2015-2019,
- sprawozdań z działalności Prezydenta Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego,
- materiałów promocyjnych Gminy Ostrowiec Świętokrzyski,
- stron internetowych i biuletynów informacji publicznej Gminy Ostrowiec Świętokrzyski oraz jej jednostek i spółek,
- wszystkich, pozostałych, nie wskazanych wyżej, uchwał Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego i zarządzeń Prezydenta Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego,
- kilkuset publikacji naukowych na temat zarządzania strategicznego rozwojem lokalnym,
- wyników wywiadów osobistych przeprowadzonych przez autora w lipcu i sierpniu 2014 r. z burmistrzami 46 polskich miast nt. ich koncepcji i doświadczeń w zarządzaniu strategicznym rozwojem ich miast,
- studiów i obserwacji terenowych przeprowadzonych na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego
- analiz dotychczasowego i prognoz przyszłego rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego, powiatu, województwa i kraju, w tym również dotyczących zidentyfikowanych już oraz przewidywanych zmian społeczno-gospodarczych wywołanych przez pandemię COVID-19.

3. Przebieg procesu formułowania Strategii

Prace nad Strategią Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 przeprowadzone zostały według złożonej sekwencji działań diagnostycznych, analitycznych, koncepcyjnych, planistycznych i konsultacyjnych, wśród których do najważniejszych należą niżej przedstawione.

Z inicjatywy i w porozumieniu z Prezydentem Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego, decyzja o podjęciu prac nad SRGOŚ 2021-2030 została podjęta przez Radę Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego Uchwałą Nr XXV/152/2019 z dnia 9 grudnia 2019 r. w sprawie przystąpienia do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2027, do której 26 sierpnia 2020 r. Uchwałą Nr XXXV/87/2020 Rada ta wprowadziła zmianę polegającą na rozszerzeniu okresu Strategii do roku 2030. Prace organizacyjne i analityczne przygotowujące do procesu budowy SRGOŚ 2021-2030 rozpoczęto niezwłocznie po podjęciu ww. uchwały w jej pierwotnym brzmieniu. W dalszej kolejności przeprowadzono pogłębione szkolenie nt. nowoczesnego zarządzania strategicznego dla uczestników prac nad SRGOŚ 2021-2030, tj. wszystkich członków gminnych władz oraz pracowników samorządowych pełniących średnie i wyższe funkcje kierownicze (Radnych Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego, Prezydenta Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego i Jego Zastępców, Sekretarza Miasta i Skarbnika Miasta, naczelników wydziałów oraz kierowników referatów Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego, osób piastujących stanowiska samodzielne w Urzędzie Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego), a także dla wszystkich kierowników, dyrektorów i prezesów gminnych jednostek i spółek. Udział w nim wzięli również przedstawiciele części partnerów strategicznych samorządu gminy. Odbyło się ono w dniach 13 i 14 lutego 2020 r. w Ostrowieckim Browarze Kultury i miało kluczowe znaczenie dla dalszych prac.

Jako następny etap prac, zgodnie z zasadą konsensusu społeczności lokalnej (por. rozdział 2), zaplanowano konsultacyjne warsztaty strategiczne z udziałem wszystkich osób uczestniczących w ww. szkoleniu oraz innych, licznych, społecznych, gospodarczych oraz środowiskowych liderów społeczności lokalnej, a także z udziałem osób reprezentujących podmioty zewnętrzne mające istotny wpływ na jej rozwój. Warsztaty te planowano przeprowadzić w kwietniu 2020 r., jednak ze względu na pandemię COVID-19 i związane z nią restrykcje oraz nowe zasady bezpieczeństwa sanitarno-epidemicznego zostały one przeniesione na wrzesień 2020 r.

Mimo pandemii, prac nad SRGOŚ 2021-2030 nie wstrzymano. Już od marca prowadzono zakrojone na szeroką skalę prace diagnostyczne i analityczne mające na celu identyfikację istotnych, społecznych, gospodarczych i przestrzenno-środowiskowych cech Ostrowca Świętokrzyskiego, a także określenie jego pozycji strategicznej w szeroko rozumianym regionalnym, krajowym, europejskim i globalnym otoczeniu. Co więcej, prace te realizowano już z uwzględnieniem wpływu pandemicznych i popandemicznych zmian społeczno-gospodarczych na uwarunkowania jego rozwoju. Przeprowadzono zatem badania wszystkich sfer życia społeczno-gospodarczego miasta. Zebrano, przeanalizowano i zinterpretowano setki danych statystycznych, prognoz i analiz, opracowań planistycznych i strategicznych, aktów prawa lokalnego i innych źródeł. Doboru wykorzystanych źródeł danych dokonano kierując się zasadą wiarygodności źródeł. Zasada ta wraz z ich listą została przedstawiona w rozdziale 2.

Równoległe z pracami diagnostycznymi, od kwietnia do sierpnia 2020, prowadzone były konsultacyjne telekonferencje oraz spotkania osobiste z udziałem władz miasta, osób pełniących funkcje kierownicze w Urzędzie Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego i w gminnych jednostkach i spółkach.

Ich celem było wypracowanie kierunków rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego i linii strategicznej jego rozwoju, a także uzupełnienie prac diagnostycznych i analitycznych.

Wykorzystując fundament wyników prac diagnostyczno-analitycznych, a także konsultacyjnych, już w maju 2020 opracowana została pierwsza, niepełna jeszcze, wstępna wersja projektu Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030. Była ona przedmiotem konsultacji z władzami i wyznaczonymi pracownikami Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego, a ich wyniki posłużyły do opracowania w kolejnych 4 miesiącach drugiej i trzeciej wersji projektu SRGOŚ 2021-2030, które konsultowane i udoskonalane były na analogicznych zasadach.

Kolejnym etapem prac nad SRGOŚ 2021-2030 były, przeprowadzone w dniach 15, 16, 17, 18, 21 i 22 września 2020 w Centrum Kształcenia Ustawicznego w Ostrowcu Świętokrzyskim, wspomniane wcześniej, przełożone ze względu na pandemię COVID-19, konsultacyjne warsztaty strategiczne. Udział w nich wzięli Radni Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego, Prezydent Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego i Jego Zastępcy, Sekretarz Miasta, Skarbnik Miasta, przedstawiciele władz Powiatu Ostrowieckiego, przedstawiciele gmin sąsiednich tj. Kunów i Bodzechów, naczelnicy wydziałów ich zastępcy, kierownicy referatów i główni specjaliści Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego oraz osoby piastujące w nim stanowiska samodzielne, dyrektorzy i kierownicy jednostek oraz prezesi spółek gminy, przewodniczący rad osiedli, liderzy w tym głównie prezesi organizacji pozarządowych, przedstawiciele sfery biznesu, Rektor Wyższej Szkoły Biznesu i Przedsiębiorczości w Ostrowcu Świętokrzyskim, Nadleśniczy Nadleśnictwa Ostrowiec Świętokrzyski, Dyrektor Muzeum Archeologicznego i Rezerwatu „Krzemionki”, a także osoby kierujące lokalnymi jednostkami administracji państwowej (Policji, Straży Pożarnej i in.) i powiatowej. W celu przygotowania osób zaproszonych do udziału w warsztatach konsultacyjnych, poprzedzono je szkoleniowymi warsztatami strategicznymi, które miały miejsce 14 września 2020 r., w trakcie których zostali oni zapoznani z zasadami zarządzania strategicznego rozwojem lokalnym oraz metodami pracy warsztatowej. Konsultacyjne warsztaty strategiczne miały charakter całodniowy i poświęcone zostały dyskusji na temat uwarunkowań i celów rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego, w tym ponadlokalnych, a także na temat propozycji zadań strategicznych (tzn. stałych działań oraz jednorazowych przedsięwzięć inwestycyjnych, informacyjnych, promocyjnych, prawnych, organizacyjnych, edukacyjnych, monitoringowych i in.), których realizacja przyczyni się do: wykorzystania lub pełniejszego wykorzystania atutów Ostrowca Świętokrzyskiego; rozwiązania lub ograniczenia jego problemów rozwojowych; zabezpieczenia go przed zagrożeniami lub skompensowania ich skutków; wykorzystania jego szans rozwojowych.

Konsultacyjne warsztaty strategiczne przeprowadzono z wykorzystaniem techniki moderacji wizualnej. Polegała ona na zadawaniu uczestnikom pytań, dotyczących ww. tematów, zapisywaniu przez uczestników odpowiedzi, a następnie prezentowaniu tych odpowiedzi wraz z uzasadnieniem. Zadaniem moderatora było inicjowanie i prowadzenie dyskusji na ww. tematy. Chodziło o to, by prócz sporów, naturalnych w takiej sytuacji, osiągnąć efekt w postaci zgodnego, grupowego planowania i podejmowania decyzji. W przypadku rozbieżności stanowisk, w drodze dyskusji i argumentacji, dążono do osiągnięcia rozwiązań lepszych niż „mechaniczny” kompromis między wstępnymi stanowiskami stron. Dopuszczono podejmowanie decyzji wyłącznie na zasadzie konsensusu, wykluczając głosowania, które dzieliłyby uczestników planowania strategicznego na wygranych i przegranych.

Po warsztatach, opracowana została kolejna wersja projektu SRGOŚ 2021-2030, która na podstawie Uchwały Radę Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego Nr XXXVII/93/2020 z dnia 13 paździer-

nika 2020 r. została poddana konsultacjom społecznym w dniach w dniach od 3 do 17 listopada 2020 r. Polegały one na udostępnieniu mieszkańcom miasta jej projektu wraz zaproszeniem do zapoznania się z nim i przedkładania uwag i innych spostrzeżeń służących jej udoskonaleniu, w szczególności zwiększających jej zgodność z ich potrzebami oraz aspiracjami osobistymi, zawodowymi i publicznymi. Wraz z tekstem projektu SRGOŚ 2021-2030 i ww. zaproszeniami udostępniony został formularz służący do przekazywania wspomnianych uwag i spostrzeżeń. Uwagi zebrane podczas procesu konsultacji społecznych zostały rozpatrzone i uwzględnione przez organ wykonawczy gminy służąc do udoskonalenia projektu SRGOŚ 2021-2030.

W dalszej kolejności, uwzględniający wyniki prac warsztatowych oraz konsultacji społecznych, projekt Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 wraz z projektem stosownej uchwały i jej uzasadnienia, został skierowany do Komisji Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego celem jego zaopiniowania oraz przedłożony do uchwalenia przez Radę Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego.

4. Okres i horyzont czasowy Strategii

Okres Strategii to przedział czasowy, w którym zakłada się realizację konkretnych przedsięwzięć inwestycyjnych, informacyjnych, organizacyjnych, prawotwórczych, restrukturyzacyjnych itp., wskazanych w rozdziale 12 SRGOŚ 2021-2030, czyli zadań strategicznych, których realizacja ma przyczynić się do osiągnięcia zawartych w niej celów operacyjnych, a pośrednio do osiągnięcia celów strategicznych. Okres ten wynosi 10 lat i rozpoczyna się z początkiem 2021 r., a kończy z końcem 2030 roku, czyli obejmuje lata 2021-2030. Oznacza to, że okres ten obejmuje drugą połowę kadencji samorządowej 2018-2023, całą kadencję samorządową 2023-2028, a także pierwszą połowę kadencji samorządowej 2028-2032. Największy zakres prac wdrożeniowych (realizacji zadań strategicznych) przypada zatem na centralną, najdłuższą część okresu Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030, jaką jest kadencja samorządowa 2023-2028.

Horyzont czasowy to przedział czasowy inny niż okres strategii, jest to bowiem przedział czasowy, w którym mają następować bezpośrednie i pośrednie efekty realizowanych zadań strategicznych. Różnica wynika z faktu, że nie wszystkie zaplanowane zadania strategiczne przyniosą oczekiwane efekty natychmiast po ich wykonaniu. Zakłada się zatem, że niektóre z tych efektów wystąpią po 2030 roku. Dotyczy to w szczególności tych zadań strategicznych, które zostaną zrealizowane w końcowej części okresu realizacji SRGOŚ 2021-2030, czyli w pierwszej połowie kadencji samorządowej 2028-2032. Ich efekty w wielu wypadkach wystąpią po upływie okresu Strategii. Co więcej, mogą nastąpić opóźnienia realizacji tych zadań strategicznych, których realizację przewidziano w kadencji 2023-2028, a co za tym idzie, znaczna część efektów ich realizacji również może się pojawić dopiero po 2030 r. Konstruując Strategię Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 założono, że nastąpi to nie później niż do końca 2035 roku. **Docelowy stan Ostrowca Świętokrzyskiego, do którego dąży się za pomocą niniejszej Strategii, opisany wizją jego rozwoju (rozd. 10) oraz celami strategicznymi (rozd. 11.1) i operacyjnymi (rozd. 11.1), to zatem stan po upływie ok. 15 lat, licząc od początku 2021 r. Horyzont czasowy Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 wynosi zatem ok. 15 lat i sięga końca roku 2035.**

Planowanie strategiczne to planowanie ciągle. Przyjęcie 10-letniego okresu i 15-letniego horyzontu czasowego Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 nie musi oznaczać, że kolejna strategia rozwoju tego miasta będzie sporządzana za 10, czy 15 lat. Niemal na pewno stanie się to wcześniej. Nieuniknione zmiany relacji miasta z regionalnym, krajowym, europejskim i globalnym otoczeniem, a także zmiany jego struktur wewnętrznych, pojawiające się nowe szanse i zagrożenia, zmieniające się uwarunkowania prawne oraz wiele innych czynników, najprawdopodobniej przesądzą o tym, że kolejna, nowa lub zaktualizowana Strategia zostanie przygotowana i przyjęta przed 2030 rokiem, najprawdopodobniej za 7-9 lat (biorąc pod uwagę doświadczenia we wdrażaniu strategii rozwoju miast o podobnym potencjale społeczno-gospodarczym), lecz ponownie na kolejne 10 (15) lat. W prawidłowo prowadzonym zarządzaniu strategicznym rozwojem miasta, czyli obejmującym okresową aktualizację jego strategii rozwoju, okres i horyzont czasowy strategii są dynamiczne, czyli aktualizowane zanim zostaną osiągnięte i oddalają się w czasie. Rysunek 1 stanowi graficzną ilustrację powyższych informacji.

Rysunek 1. Okres i horyzont czasowy Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030

5. Przedmioty i podmioty Strategii

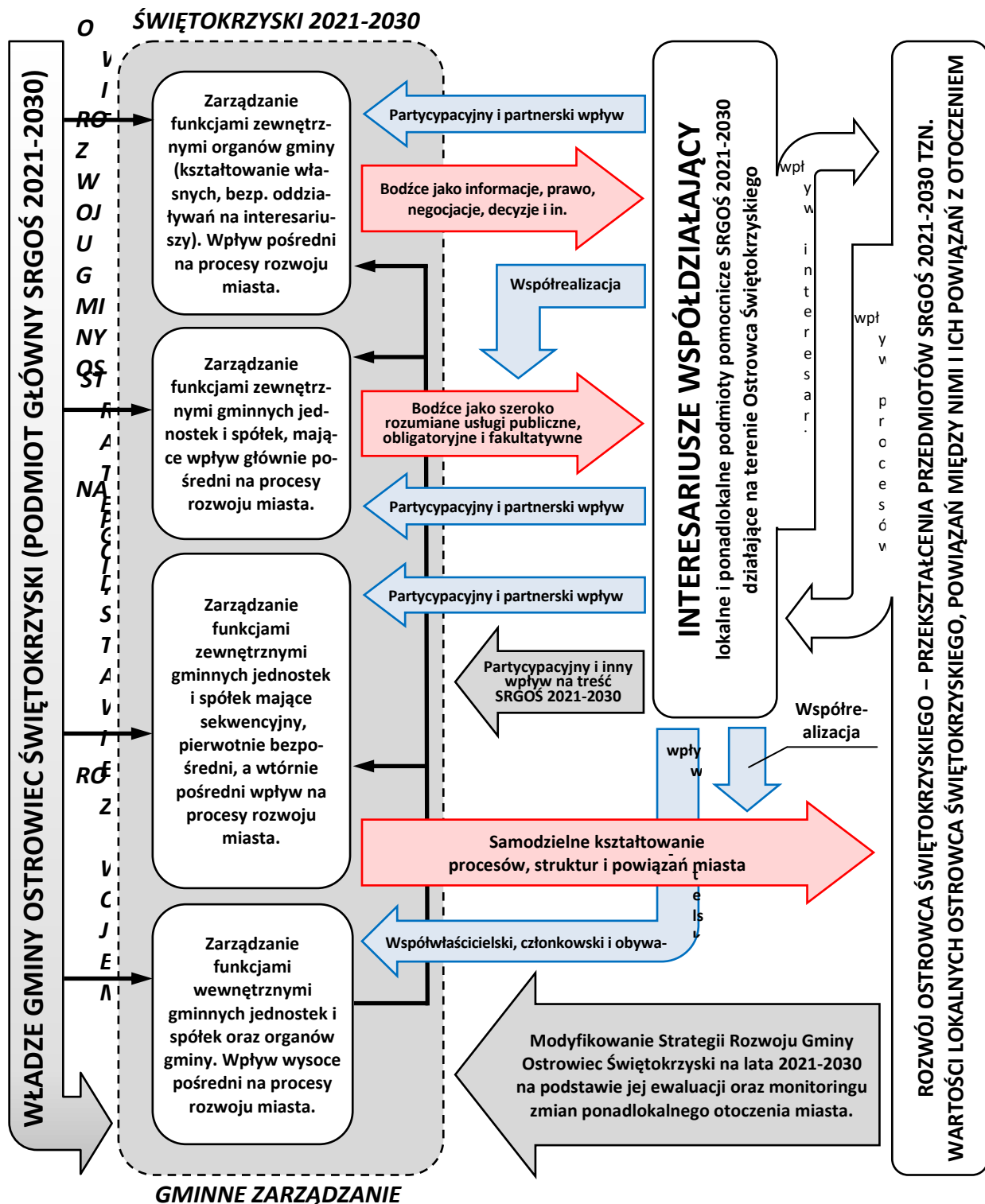
Prawidłowe postrzeganie podmiotów i przedmiotów Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 warunkuje prawidłowe jej postrzeganie i posługiwanie się nią przez władze lokalne, administrację samorządową i inne podmioty. Zagadnienia te zostały zatem omówione poniżej.

W Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 założono, że jej przedmiotami są te wartości lokalne i relacje Ostrowca Świętokrzyskiego, na które – w ramach logiki interwencji – samorząd tej gminy, wraz z jej podmiotami współdziałania strategicznego, zamierza wpływać za pomocą zadań strategicznych, tak aby osiągnąć postawione cele operacyjne i strategiczne. Upraszczając, można stwierdzić, że przedmiotami SRGOŚ 2021-2030 jest to, co w jej ramach będzie kształtowane. Przedmiotami tymi są:

- **wartości lokalne Ostrowca Świętokrzyskiego**, rozumiane jako obiekty materialne (w tym jego mieszkańcy, podmioty gospodarcze zlokalizowane w Ostrowcu Świętokrzyskim i działające na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego, instytucje publiczne państwowe i samorządowe, organizacje pozarządowe i inne zorganizowane podmioty, nieruchomości gruntowe i budowlane, infrastruktura techniczna i społeczna, wszystkie ożywione i nieożywione składniki przyrody itp.), a także jako obiekty niematerialne (w tym wiedza i umiejętności mieszkańców, ich inteligencja (w jej wszystkich sferach), fizyczna i psychiczna witalność, wola rozwoju osobistego, kreatywność, refleksyjność, wzajemne zaufanie, szacunek, lojalność, tradycje, zwyczaje, postawy, niekodyfikowane normy postępowania, a także informacje, innowacje, krajo-braz itp.).
- **relacje łączące wzajemnie wskazane wyżej wartości lokalne Ostrowca Świętokrzyskiego oraz relacje łączące te relacje z analogicznymi wartościami regionalnymi, krajowymi, europejskimi, globalnymi**. W przypadku tych drugich, chodzi zarówno o te, które są korzystne z punktu widzenia rozwoju gospodarczego, społecznego i przestrzennego Ostrowca Świętokrzyskiego, czyli relacje waloryzacji i animacji (por. rozdział 8), jak i te, które są niekorzystne dla rozwoju tego miasta, czyli relacje supresji i deprecjacji (por. rozdział 8),

Podmiotami Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 są natomiast samorząd Ostrowca Świętokrzyskiego (rozumiany jako władze gminy, Urząd Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego oraz jej jednostki organizacyjne i spółki) oraz partycypacyjnie, partnersko lub współwłaścicielsko współdziałający w budowie, wdrażaniu i ewaluacji SRGOŚ 2021-2030 lokalni interesariusze, czyli społeczność lokalna oraz podmioty współdziałania (współpracujące przedsiębiorstwa, organizacje pozarządowe, instytucje publiczne i in.). Należy przy tym zaznaczyć, że partycypacyjne, partnerskie lub współwłaścicielskie współdziałanie w budowie, wdrażaniu i ewaluacji SRGOŚ 2021-2030 nie zmienia faktu, iż jej **podmiotem głównym jest samorząd Ostrowca Świętokrzyskiego**, na którym spoczywa główne zobowiązanie samodzielnej lub partnerskiej realizacji zadań strategicznych (por. rozdział 12) oraz osiągania poprzez nie celów operacyjnych i strategicznych niniejszej Strategii (por. rozdział 11). Wskazani wyżej **interesariusze współdziałający są natomiast podmiotami pomocniczymi** w SRGOŚ 2021-2030. Ilustrację odmiennych ról głównego i pomocniczych podmiotów Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 w jej wdrażaniu, a także ich zależności z jej przedmiotami, stanowi rysunek 2.

Rysunek 2. Role podmiotów Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 w jej wdrażaniu oraz ich zależności z jej przedmiotami.

- Bezpośredni i pośredni wpływ samorządu gminy, podmiotu głównego SRGOŚ 2021-2030, na rozwój Ostrowca Świętokrzyskiego
- Współdziałanie interesariuszy, podmiotów pomocniczych SRGOŚ 2021-2030, we wpływie na rozwój Ostrowca Świętokrzyskiego
- Sfera podmiotu głównego SRGOŚ 2021-2030, samorządu gminy, we wpływie na rozwój Ostrowca Świętokrzyskiego

6. Beneficjenci Strategii

Podstawową przesłanką budowy i wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 jest rozwój **lokalny Ostrowca Świętokrzyskiego, czyli długookresowy, niezunifikowany, wielowymiarowy, samopodtrzymujący się proces przekształceń struktur tego miasta i ich powiązań wzajemnych oraz z otoczeniem, współformujący pożądane procesy ponadlokalne, kreowany planowo, partycypacyjnie, w skoordynowany sposób i zgodnie z ideą ładu zintegrowanego, przede wszystkim przez społeczność lokalną i w jej interesie, przez opartą na konsensusie mobilizację czynników głównie endogenicznych** (lokalnych, wewnętrznych). Beneficjentami tego rozwoju – kreowanego poprzez realizację zawartych SRGOŚ 2021-2030 zadań strategicznych (por. rozdz. 12) oraz innych działań przyczyniających się do osiągnięcia jej celów operacyjnych (por. rozdz. 11.2), a pośrednio celów strategicznych (por. rozdz. 11.1) – będą zatem:

- **społeczność lokalna Ostrowca Świętokrzyskiego, a także społeczności i społeczeństwa ponadlokalne Powiatu Ostrowieckiego, Województwa Świętokrzyskiego, a nawet kraju i innych państw.** Społeczność lokalna będzie beneficjentem stałego podnoszenia jej wielowymiarowej jakości życia, tj. jakości zamieszkania, pracy, edukacji, prowadzenia działalności gospodarczej, leczenia, rehabilitacji, komunikacji, aktywności sportowo-rekreacyjnej, kulturalno-rozrywkowej, społeczno-publicznej i wielu innych – zarówno w wariantcie indywidualnym, jak i zbiorowym. Z kolei dla społeczności i społeczeństw ponadlokalnych realizacja SRGOŚ 2021-2030 oznaczać będzie wzrost jakości i dostępności tych społecznych, gospodarczych i przestrzenno-środowiskowo cech Ostrowca Świętokrzyskiego, z których będą oni korzystać, tj. cech gospodarczych, handlowo-usługowych, turystyczno-rekreacyjnych, infrastrukturalnych, edukacyjnych, kulturowych, rozrywkowych i innych, a także z produktów i usług wytwarzanych w Ostrowcu Świętokrzyskim, a konsumowanych, czy przetwarzanych dalej poza jego obszarem.
- **gospodarka lokalna Ostrowca Świętokrzyskiego, a także gospodarka ponadlokalna Powiatu Ostrowieckiego, Województwa Świętokrzyskiego, a nawet kraju i innych państw.** Dla gospodarki lokalnej Ostrowca Świętokrzyskiego wdrażanie SRGOŚ 2021-2030 przyniesie wzrost wielowymiarowej jakości warunków prowadzenia działalności gospodarczej, tj. warunków prawnych, administracyjnych, przestrzennych, infrastrukturalnych, komunikacyjnych, lokalowych, informacyjnych, a także warunków rynku pracy i innych. Z kolei dla gospodarki ponadlokalnej wdrażanie SRGOŚ 2021-2030 przyniesie rozszerzenie rodzajowe i zintensyfikowanie wkładu lokalnych przedsiębiorstw w jej rozwój, tj. wkładu produktowego, technologicznego, innowacyjnego, handlowego, energetycznego i innych, a także poprzez zapewnianie ponadlokalnym przedsiębiorstwom (inwestorom zewnętrznym) dogodnych warunków do inwestowania i prowadzenia działalności gospodarczej w Ostrowcu Świętokrzyskim.
- **środowisko naturalne i przestrzeń Ostrowca Świętokrzyskiego, a także ponadlokalne środowisko naturalne Powiatu Ostrowieckiego, Województwa Świętokrzyskiego, a nawet kraju i innych państw.** W przypadku środowiska lokalnego, będzie ono beneficjentem spadku negatywnego oddziaływania na nie społeczności i gospodarki lokalnej, tj. redukcji: zanieczyszczeń emitowanych do powietrza, wód i ziemi, emisji hałasu i promie-

niowania elektromagnetycznego, wolumenu odpadów komunalnych przedostających się poza system gospodarowania nimi, a także odpadów i innych zanieczyszczeń, które znalazły się w środowisku. Korzystny wpływ realizacji SRGOŚ 2021-2030 na lokalne środowisko będzie miał także miejsce poprzez rewitalizację ekosystemów uszkodzonych lub zdegradowanych, wzmacnianie witalności i bioróżnorodności ekosystemów, a także dzięki innym działaniom prośrodowiskowym. W odniesieniu do lokalnej przestrzeni, poza korzyściami środowiskowymi, realizacja SRGOŚ 2021-2030 przyniesie: wzrost jej spójności, a przez to ograniczenie konfliktów przestrzennych; wzrost jej funkcjonalności dla mieszkańców, przedsiębiorstw i innych podmiotów działających w mieście; perspektywiczność, czyli zabezpieczenie jej części pod niezbędne zagospodarowanie, które będzie miało miejsce dopiero w przyszłości; wzrost bezpieczeństwa jej użytkowania, zwiększenie efektywności jej wykorzystania dla ograniczenia przyszłych kosztów utrzymania i inwestycji w infrastrukturę techniczną oraz społeczną; poprawę estetykę architektury i krajobrazu. Ponadlokalnemu środowisku naturalnemu realizacja SRGOŚ 2021-2030 przyniesie z kolei zmniejszenie wolumenu zanieczyszczeń jakie trafiają do niego z terenu miasta. Jako ponadlokalny wkład środowiskowy należy też traktować ponadlokalne upowszechnianie doświadczeń Ostrowca Świętokrzyskiego, jako miasta, którego władze, społeczność i podmioty gospodarcze implementują w praktyce ideę rozwoju zrównoważonego, tzw. zielonej transformacji i ekokultury oraz postrzegają jakość życia oraz gospodarowania przez pryzmat wartości środowiskowych, dobrostanu i bezpieczeństwa środowiskowego oraz dostosowania do zmian klimatycznych.

Łącznie oznacza to, że choć Strategia Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 wielokrotnie odnosi się do doskonalenia Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego, a także jednostek i spółek gminy, to owe podmioty gminnego systemu samorządowego nie są traktowane jako beneficjenci SRGOŚ 2021-2030. Mają bowiem charakter narzędziowy, a więc ich istnienie, zatrudnienie, dochody i inne własności są traktowane jako służebne wobec społeczności, gospodarki, przestrzeni i środowiska Ostrowca Świętokrzyskiego, a także Powiatu Ostrowieckiego, Województwa Świętokrzyskiego i Polski – bezpośrednich i pośrednich beneficjentów SRGOŚ 2021-2030.

CZĘŚĆ II: Analiza strategiczna miasta

7. Wyniki analizy strategicznej cech miasta metodą SWOT Plus

W procesie budowy SRGOŚ 2021-2030 zastosowano analizę strategiczną SWOT Plus, dostosowaną do charakteru jednostek samorządu terytorialnego. W analizie tej wyróżniono:

- **silne strony** – istniejące w momencie analizy, własności Ostrowca Świętokrzyskiego, które są aktywnymi źródłami jego rozwoju lub nieaktywnymi, lecz możliwymi do zaktywizowania źródłami tego rozwoju.
- **stymulanty rozwoju** – aktywne czynniki zewnętrzne przyczyniające się do rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego.
- **słabe strony** – istniejące w momencie analizy, własności Ostrowca Świętokrzyskiego, które są hamulcami lub barierami jego rozwoju.
- **destymulanty rozwoju** – aktywne czynniki zewnętrzne będące barierami lub hamulcami rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego.
- **szanse wewnętrzne rozwoju** – wyróżniające Ostrowiec Świętokrzyski, mające swoje źródło na jego terenie, szczególne możliwości wykreowania jego nowych silnych stron, zdyskontowania istniejących silnych stron, rozwiązania problemów, wyeliminowania zagrożeń lub zabezpieczenia się przed nimi.
- **zagrożenia wewnętrzne rozwoju** – istniejące w momencie analizy, własności Ostrowca Świętokrzyskiego, które są nieaktywnymi, lecz mogącymi zaktywizować się barierami lub hamulcami jego rozwoju, lub sytuacje wysokiego prawdopodobieństwa utraty danej silnej strony, pojawienia się słabej strony lub utraty stymulanty rozwoju, wtedy gdy przyczyna znajduje się na terenie tego miasta.
- **szanse zewnętrzne rozwoju** – pozytywne czynniki zewnętrzne, które istniały w momencie analizy i mogą, po spełnieniu pewnych warunków, stać się stymulantami rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego, lub których zaistnienie w przyjętym horyzoncie czasowym jest wysoce prawdopodobne, i które mogą, po spełnieniu pewnych warunków, stać się stymulantami rozwoju.
- **zagrożenia zewnętrzne rozwoju** – negatywne czynniki zewnętrzne, których zaistnienie w przyjętym horyzoncie czasowym jest wysoce prawdopodobne, i które mogą stać się destymulantami rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego, lub sytuacje wysokiego prawdopodobieństwa utraty danej stymulanty rozwoju, wtedy gdy przyczyna zmiany leży poza tym miastem.

W kolejnych 8 tabelach przedstawiono wyniki analizy powyższych cech Ostrowca Świętokrzyskiego. Rysunek 3 stanowi ilustrację jej struktury.

Dodatkowo, zidentyfikowane silne i słabe strony, stymulanty i destymulanty, a także szanse i zagrożenia wewnętrzne oraz zewnętrzne zostały podzielone na:

- **krytyczne (pierwszego stopnia)** – czyli takie, które implikują lub będą implikować (w przypadku szans i zagrożeń: będą, jeśli ulegną materializacji) największe społeczne, gospodarcze i przestrzenno-środowiskowe skutki dla Ostrowca Świętokrzyskiego.

Rysunek 3. Schemat analizy SWOT Plus Ostrowca Świętokrzyskiego

			<i>Wnętrze Ostrowca Świętokrzyskiego i jego właściwości</i>	<i>Otoczenie i jego czynniki wpływu na Ostrowiec Świętokrzyski</i>
<i>istniejące</i>	<i>korzystne</i>	<i>kluczowe 1°</i>	<p>SILNE STRONY</p> <p>istniejące w momencie analizy, właściwości Ostrowca Świętokrzyskiego, które są aktywnymi źródłami jego rozwoju lub nieaktywnymi, lecz możliwymi do zaktywizowania źródłami tego rozwoju</p> <p>(tabela 1)</p>	<p>STYMULANTY ROZWOJU</p> <p>aktywne czynniki zewnętrzne przyczyniające się do rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego</p> <p>(tabela 2)</p>
		<i>istotne 2°</i>		
		<i>pozostałe 3°</i>		
	<i>niekorzystne</i>	<i>kluczowe 1°</i>	<p>SŁABE STRONY</p> <p>istniejące w momencie analizy, właściwości Ostrowca Świętokrzyskiego, które są hamulcami lub barierami jego rozwoju</p> <p>(tabela 3)</p>	<p>DESTYMULANTY ROZWOJU</p> <p>aktywne czynniki zewnętrzne będące barierami lub hamulcami rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego</p> <p>(tabela 4)</p>
		<i>istotne 2°</i>		
		<i>pozostałe 3°</i>		
<i>potencjalne</i>	<i>korzystne</i>	<i>kluczowe 1°</i>	<p>SZANSE WEWNĘTRZNE ROZWOJU</p> <p>wyróżniające Ostrowiec Świętokrzyski, mające swoje źródło na jego terenie, szczególnie możliwości wykreowania jego nowych silnych stron, zdyskontowania istniejących silnych stron, rozwiązania problemów, wyeliminowania zagrożeń lub zabezpieczenia się przed nimi</p> <p>(tabela 5)</p>	<p>SZANSE ZEWNĘTRZNE ROZWOJU</p> <p>pozytywne czynniki zewnętrzne, które istniały w momencie analizy i mogą, po spełnieniu pewnych warunków, stać się stymulantami rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego, lub których zaistnienie w przyjętym horyzoncie czasowym jest wysoce prawdopodobne, i które mogą, po spełnieniu pewnych warunków, stać się stymulantami rozwoju</p> <p>(tabela 7)</p>
		<i>istotne 2°</i>		
		<i>pozostałe 3°</i>		
	<i>niekorzystne</i>	<i>kluczowe 1°</i>	<p>ZAGROŻENIA WEWNĘTRZNE ROZWOJU</p> <p>istniejące w momencie analizy, właściwości Ostrowca Świętokrzyskiego, które są nieaktywnymi, lecz mogącymi zaktywizować się barierami lub hamulcami jego rozwoju, lub sytuacje wysokiego prawdopodobieństwa utraty danej silnej strony, pojawienia się słabej strony lub utraty stymulanty rozwoju, wtedy gdy przyczyna znajduje się na terenie tego miasta (tabela 6)</p>	<p>ZAGROŻENIA ZEWNĘTRZNE ROZWOJU</p> <p>negatywne czynniki zewnętrzne, których zaistnienie w przyjętym horyzoncie czasowym jest wysoce prawdopodobne, i które mogą stać się destymulantami rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego, lub sytuacje wysokiego prawdopodobieństwa utraty danej stymulanty rozwoju, wtedy gdy przyczyna zmiany leży poza tym miastem (tabela 8)</p>
		<i>istotne 2°</i>		
		<i>pozostałe 3°</i>		

- **istotne (drugiego stopnia)** – czyli takie, które implikują lub będą implikować (w przypadku szans i zagrożeń: będą, jeśli ulegną materializacji) znaczne społeczne, gospodarcze i przestrzenno-środowiskowe skutki dla Ostrowca Świętokrzyskiego.
- **pozostałe (trzeciego stopnia)** – czyli takie, które implikują lub będą implikować (w przypadku szans i zagrożeń: będą, jeśli ulegną materializacji) mniejsze, ale warte uwzględnienia społeczne, gospodarcze i przestrzenno-środowiskowe skutki dla Ostrowca Świętokrzyskiego.

7.1. Silne strony miasta

Tabela 1. Silne strony rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego

	SILNE STRONY PIERWSZEGO STOPNIA - KRYTYCZNE	SILNE STRONY DRUGIEGO STOPNIA - ISTOTNE	SILNE STRONY TRZECIEGO STOPNIA - POZOSTALE
GOSPODARKA, W TYM ROLNICTWO	<ul style="list-style-type: none"> - Celsa Huta Ostrowiec Sp. z o.o. – kombinat hutniczo-przemysłowy, największy zakład przemysłowy województwa świętokrzyskiego i jeden z największych w tej części kraju, - Podstrefa Ostrowiec Świętokrzyski Specjalnej Strefy Ekonomicznej „Starachowice”, - średnie i duże firmy działające w mieście, m. in. w branżach metalurgicznej, hutniczej, spożywczej, mat. ogniotrwałych, mat. budowlanych, odzieżowej, poligraficznej, drzewnej, handlu hurt., usług mechanicznych, elektrotechn., przemysłowo-budowlanych i in. (np.: Celsa Huta Ostrowiec Sp. z o.o., Publlima Sp.j. Lichota & Lichota, Signal Meble Sp. z o.o. Sp.k., Delko Otto Sp. z o.o., Grupa Bobkiewicz Cholewiński, Danstoker Poland Sp. z o.o., Walcownie Ostrowieckie WOST S.A.), oraz liczne, małe firmy przemysłu lekkiego, usług i handlu, - tradycje przemysłowe miasta, - innowacyjne projekty technologiczne niektórych lokalnych firm oraz pozyskiwanie środków pomocowych na ich rozwój (choć poziom innowacyjności lokalnej gospodarki jest ogólnie niski), - szeroki zakres wsparcia i obsługi inwestorów oferowany przez Urząd Miasta, a także aktywny marketing bezpośredni oferty inwestycyjnej miasta (udział w targach, kongresach, branżowych konferencjach gromadzących osoby decyzyjne bądź właściciele przedsiębiorstw) służący ich pozyskaniu, - wysokie poziom zmotywowania i profesjonalne kwalifikacje pracowników Urzędu Miasta bezpośrednio zaangażowanych w pozyskiwanie inwestorów zewnętrznych, 	<ul style="list-style-type: none"> - Centrum Przedsiębiorczości i Aktywizacji Zawodowej – składające się z Inkubatora Przedsiębiorczości, Centrum Biurowo-Konferencyjnego oraz Ośrodka Aktywizacji Zawodowej – prowadzone przez Agencję Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o. oraz jego działalność w zakresie wspierania przedsiębiorczości lokalnej, - lokalna podmioty rzemieślnicze i rękodzielnicze oraz wielowiekowa historia rzemiosła i jego lokalnej, cechowej organizacji, - grunty rolne, łąki i pastwiska stanowiące ok. 1/3 powierzchni miasta, z czego ok. 36% posiada gleby klas bonitacyjnych II i III, ok. 6% gleby klasy IV, zaś ok. 58% posiada gleby klas V i VI, - zasoby niewykorzystanych poprzemysłowych terenów i obiektów (np. nieukończona tzw. „Hala 2000”) które mogą być przeznaczone cele gospodarcze, - niski poziom prawnośrodowiskowych ograniczeń rozwoju działalności gospodarczej – tylko niewielka część obszaru gminy objęta jest prawnymi formami ochrony przyrody, - dobre warunki drobnego handlu dzięki nowemu zagospodarowaniu placu targowego Targowiska Miejskiego oraz jego infrastruktury towarzyszącej, - wysokie kwalifikacje i doświadczenie zawodowe wielu pracowników lokalnych przedsiębiorstw, zwłaszcza średnich i dużych, działających w tradycyjnych dla miasta branżach przemysłu, - niższe przeciętne koszty pracy w porównaniu do wielu innych miast o podobnym lub większym potencjale społeczno-gospodarczym, 	<ul style="list-style-type: none"> - dziedzictwo etosu pracy mający swe korzenie w tradycjach przemysłowych, - pogłębiająca się polifunkcyjność gospodarki miasta (spadek dominacji jednej branży, a co za tym idzie, uzależnienia gospodarki miasta od tej branży) – choć wciąż miasto jest silnie uzależnione od hutnictwa i pokrewnych mu branż, - dwa udokumentowane złoża surowców naturalnych: złożo kruszywa nat. (piasek, żwir) „Dębowa Wola” i złożo wapieni jurajskich „Stara Dębowa Wola” (kamień drogowy i budowlany) oraz ustanowiony obszar i teren górniczy „Stara Dębowa Wola II”, a także 2 tereny powierzchniowej eksploatacji kruszyw nat., - obecność w mieście podmiotów sektora ekonomii społecznej - spółdzielni socjalnych, - sprzyjający rolnictwu, łagodny klimat części środkowej Wschodniomałopolskiego Regionu Klimatycznego, w którym rzadko występują duże zmiany temperatur, gwałtowne wiatry oraz nawalne opady, - uzupełniająca funkcje miasta, gospodarka rolna (uprawy zbóż, ziemniaków i roślin przemysłowych oraz sadownictwo) i jej dobry stan ekonomiczny, - nieliczne lecz ważne gospodarstwa rolne – nastawione na produkcję wysokotowarową, - subregionalne sąsiedztwo terenów rolniczych, w tym sadowniczych, - centra i większe obiekty handlowe, np. Galeria Ostrowiec, Castorama, Galeria Łysica, - związki z miastem ponadlokalnie znanych marek przemysłowych,

	SILNE STRONY PIERWSZEGO STOPNIA - KRYTYCZNE	SILNE STRONY DRUGIEGO STOPNIA - ISTOTNE	SILNE STRONY TRZECIEGO STOPNIA - POZOSTAŁE
GOSPODARKA, W TYM ROLNICTWO	<ul style="list-style-type: none"> - wysoka dostępność nieruchomości przeznaczonych w MPZP lub poprzez decyzje o WZiZT pod działalność produkcyjną, składowo-magazynową i handlowo-usługową, - relatywnie niskie ceny nieruchomości potencjalne i aktualnie atrakcyjnych gospodarczo – w porównaniu do innych miast o podobnej wielkości, - obecność na terenie miasta potencjalnie i aktualnie atrakcyjnych gospodarczo terenów inwestycyjnych (<i>brownfield</i> i <i>greenfield</i>) przeznaczonych w MPZP pod działalność gospodarczą i w znacznej części co najmniej zadowolająco wyposażonych infrastrukturalnie, - położenie miasta w subregionie o wysoko rozwiniętym ogrodnictwie i sadownictwie (tzw. zagłębienie produkcyjne owoców i warzyw) i w sąsiedztwie największego centrum dystrybucji produktów ogrodniczych w południowo-wschodniej Polsce. 	<ul style="list-style-type: none"> - określone uchwałą i stosowane wobec przedsiębiorców umorzenia, odroczenia terminów spłaty lub rozkładanie na raty płatności należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, przypadających Gminie Ostrowiec Świętokrzyski lub jej jednostkom organizacyjnym - Szpital w Ostrowcu Świętokrzyskim - jako duży pracodawca. 	<ul style="list-style-type: none"> - Rada Inicjatyw Gospodarczych p. Prezydencie Miasta, - duży udział emerytów wśród prowadzących firmy, - inicjatywy gminy w zakresie marki i marketingu terytorialnego, np. jednolite oznaczenia taksówek z herbem miasta, - stosunkowo niski poziom stawek podatku od nieruchomości wykorzystywanych w związku z działalnością gospodarczą inną niż rolnicza lub leśna, a także podatku od środków transportowych, - lokalizacja w mieście Powiatowego Zespołu Doradczego Świętokrzyskiego ODR ARiMR.
TURYSTYKA I REKREACJA	<ul style="list-style-type: none"> - bliskie sąsiedztwo z ważnymi atrakcjami turystycznymi regionu: Bałtowskim Kompleksem Turystycznym, zabytkami Opatowa, Górami Świętokrzyskimi (najstarszymi górami w Polsce) wraz ze Świętym Krzyżem oraz Świętokrzyskim Parkiem Narodowym, Żywym Muzeum Porcelany w Ćmielowie, a także z najstarszym w Europie i największym na świecie kompleksem prehistorycznych kopalń krzemienia pasiastego w Krzemionkach (objętym ochroną archeologiczną i przyrodniczą oraz posiadającym status Pomnika Historii), który jest częścią Krzemionkowskiego Regionu Prehistorycznego Górnictwa Krzemienia Pasiastego znajdującego się na Liście Światowego Dziedzictwa UNESCO i stanowi jedną z największych atrakcji turystycznych regionu, - otaczające miasto, atrakcyjne turystyczno-rekreacyjnie kompleksy leśne Puszczy Iłżeckiej, - Zespół Pałacowo-Parkowy w Ostrowcu Świętokrzyskim, w tym Pałac Wielopolskich z Muzeum Historyczno-Archeologicznym z biblioteką, działami sztuki, historii i naukowo-edukacyjnym oraz wystawami eksponatów, - liczne obiekty zabytkowe, w tym cenne zabytki kultury przemysłowej (np. obszar przemysłowy Zakładów Ostrowieckich, Cukrownia Częstocice – Izba Pamięci Cukrownictwa) takie jak budynki magazynowe, produkcyjne, administracyjne i in., a także kościoły (parafialny pw. św. Michała Archanioła, parafialny pw. św. Stanisława Biskupa, parafialny pw. Najświętszego Serca Jezusowego), krzyże, kapliczki i kaplice, figury świętych, cmentarze (w tym żydowski - Kirkut), pomniki i tablice pamiątkowe, kamienice, wille i dworki (np. dworek Stanisława Saskiego, dworek Żakowskich, dworek inż. Straussa), 	<ul style="list-style-type: none"> - zespół pałacowo-parkowy przy ul. Kuźnia 54, w tym tzw. pałacyk myśliwski Wielopolskich (dziś hotel), - ponadlokalne imprezy o charakterze głównie turystyczno-rekreacyjnym (np. Studialne objazdy krajoznawcze „Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Ostrowieckiej”), a także imprezy kulturalne atrakcyjne również dla turystów (wskazane w części dotyczącej kultury i sztuki), - przebiegające przez miasto, ponadlokalne i lokalne turystyczno-rekr. szlaki rowerowe, np. Szlak im. M. Radwana (czerwony), Szlak im. W. Gombrowicza (zielony), Transwojewódzki Szlak Rowerowy (nieb.), - liczne ruchome zabytki kultury przemysłowej (np. typograf z 1904 r. PUPH „Drukarnia”, 4 maszyny kuźni i odlewni, 2 klatki walcownicze i in.) i sakralnej (np. elementy wyposażenia kościoła parafialnego pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika), - kilka obiektów noclegowych o łącznej liczbie ponad 500 miejsc noclegowych (część zdekapitalizowana), a także mieszkania udostępniane w trybie najmu krótkoterminowego za pośrednictwem platform pośrednictwa masowego Booking.com, Airbnb i in., 	<ul style="list-style-type: none"> - niezagospodarowanych rekreacyjnie obszary posiadające taki potencjał, jak np. wały przeciwpowodziowe, - naturalne, kulturowe i usługowe walory turystyczno-rekreacyjne gmin sąsiednich – położenie w subregionie atrakcyjnym pod tym wzgl., - osoby związane z Ostrowcem Świętokrzyskim, znane ponadlokalnie z dokonań w sferze kultury, sztuki, nauki, sportu, polityki i in. - twórcy i odtwórcy lokalnej kultury ludowej, - 54 stanowiska archeologiczne, w tym osady, ślady obróbki krzemienia i cmentarzyska, datowane począwszy od pradziejów do czasów nowożytnych,

	SILNE STRONY PIERWSZEGO STOPNIA - KRYTYCZNE	SILNE STRONY DRUGIEGO STOPNIA - ISTOTNE	SILNE STRONY TRZECIEGO STOPNIA - POZOSTAŁE
TUR. I RE. C.D.	<ul style="list-style-type: none"> - atrakcyjne turystycznie tradycje hutnicze, odlewnicze, metalurgiczne, maszynowe i cukrownicze tworzące wielowiekową tożsamość i kulturę społeczności lokalnej oraz całego subregionu, - wielowiekowe, interesujące tradycje i wydarzenia historyczne, które miały miejsce na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego i w jego bezpośrednim sąsiedztwie, w tym o ponadlokalnym znaczeniu, - zachowane kulturowo-historyczne wartości niematerialne, np., historyczne nazwy miejscowe, receptury kulinarne, wzory strojów ludowych i przedmiotów codziennego użytku, tradycje, zwyczaje i in., - zabytkowe układy urbanistyczne miasta – wpisane do rejestru zabytków (śródmieście-centrum, dawne miasto Denków, osiedle mieszkalne przy dawnych Zakładach Ostrowieckich, Kolonia Robotnicza, Częstocice), a także liczne domy, kamienice mieszkalne, obiekty infrastruktury społecznej i technicznej oraz budynki i budowle przemysłowe stanowiące obiekty zabytkowe, położone w wielu innych częściach miasta. 		<ul style="list-style-type: none"> - przebiegające przez miasto wojewódzkie, turystyczne szlaki samochodowe: „Archeo-Geologiczny”, „Architektury DREWNIANEJ”, „Cystersów”, „Literacki”, „Frontu Wschodniego I Wojny Światowej”, - obecność na terenie miasta PTTK Oddział Świętokrzyski im. St. Jeżewskiego oraz PTTK Oddział im. M. Radwana, - Punkt Informacji Turystycznej w Ostrowcu Świętokrzyskim.
RYNEK PRACY	<ul style="list-style-type: none"> - stosunkowo wysoka dostępność miejsc pracy w (przed kryzysem gospodarczym oraz prawdopodobnie również w trakcie wychodzenia z niego), - niższy od przeciętnej regionalnej, lokalny poziom bezrobocia przed kryzysem gospodarczym i potencjał jego spadku po kryzysowym wzroście, - obecność w mieście szkół o profilach zawodowych. 	<ul style="list-style-type: none"> - programy rozwoju rynku pracy (podnoszenie i zmiana kwalifikacji, dofinansowanie tworzenia i utrzymania miejsc pracy, pośrednictwo pracy i in.) realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy, jednostki gminne oraz inne podmioty, w tym stymulujące go w okresie kryzysu gospodarczego, - wysoki poziom świadomości społecznej co do konieczności ciągłego podnoszenia kwalifikacji i mobilności dla utrzymania i rozwoju zawodowego, - oferta kursów, szkoleń i innych krótkoterminowych oraz długoterminowych form doskonalenia zawodowego, - zdolność części mieszkańców, którzy utracili pracę wskutek kryzysu gospod., do szybkiej zmiany lub podniesienia kwalifikacji i pozyskania zatrudnienia, - wysokie kwalifikacje zawodowe części mieszkańców miasta. 	<ul style="list-style-type: none"> - spadający w ostatnich latach w całym regionie poziom bezrobocia, - organizowanie przez jednostki gminne robót publicznych oraz prac interwencyjnych - rosnąca w ostatnich latach (przed kryzysem gospodarczym) w całym regionie liczba miejsc pracy, - rosnące w ostatnich latach (przed kryzysem gospodarczym) wynagrodzenia na lokalnym i regionalnym rynku pracy.
MIESZKALNICTWO	<ul style="list-style-type: none"> - relatywnie niskie ceny nieruchomości mieszkalnych (gruntów, mieszkań, domów), w porównaniu do in. miast o podobnej wielkości, - wysoka dostępność nieruchomości gruntowych przeznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod budownictwo mieszkaniowe, - zasoby niezabudowanych działek znajdujących się na obszarach zurbanizowanych, które mogą zostać przeznaczone na cele mieszkaniowe i dopełnić intensywności zagospodarowania. 	<ul style="list-style-type: none"> - relatywnie duża baza budynków mieszkalnych – choć w znacznej części w niedostatecznym stanie technicznym, - stosunkowo liczne nowe inwestycje w budynki jednorodzinne - przykłady budowy na terenie gminy domów jednorodzinnych przez dotychczasowych i nowych mieszkańców, stanowiące dowód dla kolejnych inwestorów indywidualnych, zwłaszcza zewnętrznych, iż Ostrowiec Świętokrzyski jest atrakcyjnym miejscem do osiedlenia się, - stały wzrost powierzchni użytkowej mieszkania w przeliczeniu na 1 mieszkańca, - Ostrowieckie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Spółka z o.o. i jego działalność w zakresie budowy budynków mieszkalnych, - Zakład Usług Miejskich i jego działalność w zakresie zarządzania miejskim zasobem mieszkaniowym, przestrzeniami publicznymi i lokalami użytkowymi. 	<ul style="list-style-type: none"> - zatrudnianie przez Zakład Usług Miejskich zadłużonych najemców mieszkań komunalnych w celu odpracowania długu mieszkaniowego, - dobra współpraca gminy ze Spółdzielnią Mieszk. „Krzemionki” i Ostrowiecką Spółdzielnią Mieszkaniową w zakr. rewitalizacji przestrzeni miejskiej.

	SILNE STRONY PIERWSZEGO STOPNIA - KRYTYCZNE	SILNE STRONY DRUGIEGO STOPNIA - ISTOTNE	SILNE STRONY TRZECIEGO STOPNIA - POZOSTAŁE
OP. ZDROWOTNA	<ul style="list-style-type: none"> - Zespół Opieki Zdrowotnej w Ostrowcu Świętokrzyskim, a w nim: Szpital (z oddz. wewnętrznym, kardiologicznym, neurologicznym, pediatrii, neonatologii, pulmonologii, rehabilitacyjnym, chirurgicznym, chirurgii urazowo-ortopedycznej, ginekologiczno-położniczym, urologicznym, okulistycznym, otolaryngologicznym, anestezjologii i intensywnej terapii, udarowym, rehabilitacji neurol. i Szpitalnym Oddziałem Ratunkowym), pracownie diag. med., Zakład Opiekuńczo-Lecznicy i Zakład Usług Ambulatoryjnych, a także wsparcie materialne udzielane tej placówce przez Gminę Ostrowiec Świętokrzyski, - stosunkowo wysoka dostępność podstawowej opieki zdrowotnej. 	<ul style="list-style-type: none"> - liczne, niepubliczne placówki świadczące usługi z zakresu ochrony zdrowia, w tym specjalistyczne gabinety lekarskie, - Międzyszkolny Ośrodek Gimnastyki Korekcyjno – Kompensacyjnej w Zespole Szkół i Placówek Publicznych nr 3 w Ostrowcu Świętokrzyskim oraz jego działalność prewencyjno-terapeutyczna. 	<ul style="list-style-type: none"> - duża liczba aptek i punktów aptecznych.
LOKALIZACJA I KOMUNIKACJA	<ul style="list-style-type: none"> - położenie miasta w stosunkowo niewielkiej odległości od Warszawy, - położenie miasta w stosunkowo niewielkiej odległości od Radomia i Kielc, a także w strefie oddziaływań Lublina, Rzeszowa i Krakowa - miast stanowiących rozwijające się, gospodarcze, społeczne, kulturalno-rozrywkowe, handlowe, usługowe, logistyczne, naukowe oraz administracyjne ośrodki rozwoju regionu i kraju, - przebieg przez teren miasta drogi krajowej nr 9 (z Radomia do Rzeszowa) mających również znaczenie międzynarodowe – stanowiącej fragment europejskiej trasy łącznikowej E371 (kategorii B), biegnącej przez południowo-wschodnią Polskę i wschodnią Słowację, - przebieg przez miasto linii kolejowej nr 25 łączącej Łódź Kaliską z Dębicą – częściowo zelektryfikowanej o dł. ponad 323 km i przebiegającej przez woj.: łódzkie, świętokrzyskie i podkarpackie. 	<ul style="list-style-type: none"> - położenie miasta na trasie trzech dróg wojewódzkich, nr 751 (Suchedniów - Nowa Słupia - Ostrowiec Świętokrzyski), 754 (Ostrowiec Świętokrzyski - Solec nad Wisłą - Gołębiów) i 755 (Ostrowiec Świętokrzyski - Ożarów – Kosin), - osobowa stacja kolejowa „Ostrowiec Świętokrzyski” zlokalizowana blisko centrum miasta oraz rozbudowana infrastruktura kolejowa stref przemysłowych, - regularne pasażerskie połączenia kolejowe łączące Ostrowiec Świętokrzyski z bliższym i dalszym otoczeniem, w tym bezpośrednie połączenia z miastami: Bydgoszcz, Częstochowa, Kielce, Kraków, Łódź, Opole, Przemyśl, Radom, Warszawa, Wrocław, - dworzec autobusowy PKS, a także obecność w przewoźnika PKS w Ostrowcu Świętokrzyskim S.A. obsługującego połączenia miasta z gminami subregionu, - regularne pasażerskie połączenia autobusowe łączące Ostrowiec Świętokrzyski z bliższym i dalszym otoczeniem, w tym bezpośrednie połączenia z miastami: Gdańsk, Kielce, Kraków, Łódź, Radom, Warszawa, - stosunkowo duża liczba osób wykorzystujących rower jako środek codziennej komunikacji, - system komunikacji autobusowej obejmujący 12 linii podstawowych zapewniany przez Miejski Zakład Komunikacji Sp. z o.o., a także wysoka dostępność cenowa jego usług. 	<ul style="list-style-type: none"> - położenie miasta w stosunkowo niewielkiej odległości od drogi ekspresowej S7 i dróg krajowych nr 42, 74, 77 i 79, a także miejsc, w których one się krzyżują.
SPORT I REKREACJA	<ul style="list-style-type: none"> - liczne obiekty sportowo-rekreacyjne, w tym m. in.: Miejski Stadion Sportowy „KSZO”, Hala Sportowo-Widowiskowa „KSZO”, Pływalnia „Rawszczyzna” z Działem Odnowy Biologicznej i Rehabilitacji, Baseny zewnętrzne „Rawka Od Nowa”, Piłkarski Ośrodek Treningowy, Ośrodek Wypoczynkowy „Gutwin” (zbiornik rekreacyjny ze strzeżonymi kąpieliskami oraz wypożyczalnią sprzętu wodnego, park linowy, boisko do siatkówki plażowej, plac zabaw), tor motocrossowy Ostrowieckiego Klubu Sportów Motorowych, kompleksy boisk sportowych „ORLIK”, Boisko Wielofunkcyjne w Parku Miejskim, „Ogród zdrowia” na Osiedlu Ogrody, 4 boiska, kilkanaście placów zabaw, skatepark, otwarte strefy aktywności, siłownie plenerowe i in., 	<ul style="list-style-type: none"> - bogate tradycje sportowe miasta, - imprezy sportowo-rekreacyjne o ponadlokalnym znaczeniu, - liczne organizacje pozarządowe działające w sferze sportu i rekreacji, - rodzinne ogrody działkowe. 	<ul style="list-style-type: none"> - inne niż parki, tereny o charakterze parkowym: przy daw. Cukrowni Częstocice, na os. Pułanki, przy ul. Stanisława Wyspiańskiego, na osiedlu Spółdzielców, na os. Ogrody,

	SILNE STRONY PIERWSZEGO STOPNIA - KRYTYCZNE	SILNE STRONY DRUGIEGO STOPNIA - ISTOTNE	SILNE STRONY TRZECIEGO STOPNIA - POZOSTAŁE
SPORT I REKREACJA CD.	<ul style="list-style-type: none"> - Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Ostrowcu Świętokrzyskim oraz jego działalność w zakresie: upowszechniania sportu i rekreacji (w tym liczne imprezy sportowo-rekreacyjne, także o znaczeniu ponadlokalnym), udostępniania obiektów klubom sportowym, szkołom i mieszkańcom oraz treningów i szkoleń, - liczne kluby sportowe (np.: KSZO SMS Ostrowiec Świętokrzyski (piłka siatkowa), Klub Sportowy KSZO Ostrowiec Świętokrzyski (piłka ręczna, piłka siatkowa, boks, pływanie, piłka wodna), KP KSZO 1929 Ostrowiec Świętokrzyski (piłka nożna), Ostrowieckie Stowarzyszenie Teakwondo Olimpijskiego OSTO Ostrowiec Świętokrzyski, Świętokrzyski Klub Teakwondo Ostrowiec Świętokrzyski, Ostrowiecki Klub Sportów Walki, Stowarzyszenie Szachowe Hetman Ostrowiec Świętokrzyski, UMKS Ostrowia Ostrowiec Świętokrzyski (judo), Ostrowieckie Stowarzyszenie Tenisowe „WINNER”). 		<ul style="list-style-type: none"> - założenia parkowe z ich infrastrukturą rekreacyjną, w tym: Park Miejski im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, Park w Zespole Pałacowo-Parkowym, Park Fabryczny, Park Hutniczy, Park Saletyński, Wzgórze Parkowe Kirkut, a także ich infrastruktura rekreacyjna (aleje, ławki, mostki, place zabaw i in.). - rosnący poziom zaangażowania części społeczności lokalnej, zwłaszcza ludzi młodych, w uprawianiu sportu i aktywnej rekreacji.
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	<ul style="list-style-type: none"> - dobrze rozwinięta przestrzennie, oparta na 4 gł. osiach komunikac., sieć dróg gminnych i powiatowych znajdujących się na terenie miasta, zwłaszcza w jego centralnej części, a także sieć dróg powiatowych, wojewódzkich i krajowych łączących miasto z otoczeniem (z zastrz. do standardu dróg łączących miasto z regionalnym i krajowym otocz.), - stosunkowo liczne ścieżki rowerowe o dominującym charakterze komunikacyjnym znajdujące się na obszarze miasta, - bardzo wysoki poziom zwodociągowania miasta oraz wysoka dostępność cenowa i ilościowa wody w oparciu o 8 studni głębinowych ujęcia „Kąty Denkowskie” (zlokalizowanych poza obszarem miasta), - wysoki stopień skanalizowania miasta, wystarczająca wydajność, dobry stan techniczny Miejskiej Oczyszczalni Ścieków i stosunkowo wysoka dostępność cenowa usług kanal., - dobrze rozwinięta, powszechnie dostępna sieć gazownicza, z której korzysta większość mieszkańców miasta, - wysoka dostępność infrastruktury elektroenergetycznej, w tym 2 linie wysokiego (Ostrowiec Świętokrzyski-Ostrowiec i Połaniec-Ostrowiec) i 9 średniego napięcia, 1 stacja elektroenergetyczna 400/110kV i 4 110/15kV, a także ogólnie dobry stan tej infrastruktury i duże rezerwy mocy zasilania, - wysoki stopień gazyfikacji miasta, rozbudowana infrastruktura gazownicza, w tym obecność sieci średniego i wysokiego ciśnienia oraz 3 stacji redukcyjno-pomiarowych, a także duże rezerwy potencjału dostaw gazu, - dobrze rozwinięta, wysoce dostępna sieć ciepłownicza (w tym niemal w 90% preizolowana) oraz źródła ciepła o łącznej mocy zainstalowanej 155,9 MW (choć przestarzałe technologicznie) należące do Miejskiej Energetyki Ciepłej Sp. z o.o., zaspokajające blisko ¾ potrzeb ciepłych miasta, a także fakt kogeneracyjnego wytwarzania energii elektrycznej przez ten podmiot i wykorzystywania ciepła odpadowego z lokalnego przemysłu, - sieci światłowodowe obsługujące znaczne części miasta. 	<ul style="list-style-type: none"> - co najmniej dobry zasięg telefonii komórkowej w zdecydowanej większości części miasta, - dobry system gospodarki odpadami komunalnymi zapewniany przez Zakład Unieszkodliwiania Odpadów „Janik” Sp. z o.o., funkcjonujący jako Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK) i stanowiący współwłasność gmin Ostrowiec Świętokrzyski, Kunów, Starachowice, Bodzechów, Łagów, Waśniów, Ćmielów, Bałtów, - dość łatwy i przystępny cenowo szeroko-pasmowy dostęp do Internetu, - połączenie światłowodową siecią internetową Urzędu Miasta, jednostek organizacyjnych gminy i spółki wodociągowej, - posiadanie przez gminę własnych, wyspecjalizowanych podmiotów realizujących inwestycje i usługi infrastrukturalne: Miejskiego Przedsiębiorstwa Robót Drogowych Sp. z o.o., Miejskich Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., Zakładu Usług Pogrzebowych Spółka z o.o., Miejskiej Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. - lokalne, zbiorcze systemy ciepłownicze przedsiębiorstw oraz obiektów mieszkaniowych i użyteczności publicznej. 	<ul style="list-style-type: none"> - urzędnicy fotowoltaiczne oraz inne bazujące na odnawialnych źródłach energii, pojawiające się w gospodarstwach domowych, przedsiębiorstwach i jednostkach publicznych – jako wzorzec do naśladowania dla innych podmiotów, - bliskie położenie Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK), - obiekty infrastruktury OZE: elektrownia wodna na rzecze Kamiennej, instalacja wytwarzająca energię z biogazu z oczyszczalni ścieków przy ul. Mostowej.

	SILNE STRONY PIERWSZEGO STOPNIA - KRYTYCZNE	SILNE STRONY DRUGIEGO STOPNIA - ISTOTNE	SILNE STRONY TRZECIEGO STOPNIA - POZOSTAŁE
BEZPIECZEŃSTWO	<ul style="list-style-type: none"> - dobry poziom bezpieczeństwa publicznego oraz poczucia bezpieczeństwa osobistego mieszkańców, - jednostki Państwowej Straży Pożarnej: Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza nr 1 w Ostrowcu Świętokrzyskim i Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza nr 2 w Ostrowcu Świętokrzyskim oraz jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej i zapewniany przez nie wysoki poziom bezpieczeństwa pożarowego i ratownictwa, - Komenda Powiatowa Policji w Ostrowcu Świętokrzyskim i jej działalność w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego, - wały przeciwpowodziowe zlokalizowane są na rzekach Kamienna, Modła i Szewnianka o łącznej długość 20,7km oraz 5 śluz wałowych, 	<ul style="list-style-type: none"> - Straż Miejska w Ostrowcu Świętokrzyskim i jej działalność w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego, - mała liczba zakładów stwarzających ryzyko poważnych awarii przemysłowych oraz brak istotnych zdarzeń tego typu w przeszłości, - rosnąca świadomość mieszkańców w zakresie potencjalnych zagrożeń i sposobów ich unikania. 	<ul style="list-style-type: none"> - niski poziom wandalizmu, - udzielanie przez gminę wsparcia finansowego Komendzie Powiatowej Policji w Ostrowcu Świętokrzyskim, - systemy monitoringu wizyjnego obejmujące część newralgicznych miejsc publicznych, - miasteczko ruchu drogowego w Parku Miejskim im. Marszałka Józefa Piłsudskiego.
EDUKACJA I OPIEKA PRZEDSZKOLNA	<ul style="list-style-type: none"> - sieć placówek przedszkolnych (w tym 8 gminnych i 1 specjalne) i wystarczająca liczba oferowanych przez nie miejsc oraz – w większości przypadków – co najmniej zadowalający stan techniczny ich obiektów i wyposażenia opiekuńczego, rekreacyjnego i socjalnego, - sieć szkół podstawowych (w tym 8 gminnych), ich ogólnie wysoki poziom usług edukacyjnych oraz zadowalający stan techniczny większości ich obiektów (choć konieczne są remonty), - sieć szkół ponadpodstawowych: licea ogólnokształcące, branżowe szkoły zawodowe, technika, szkoły policealne i specjalne (dla młodzieży i dorosłych), w tym prowadzone w ramach Centrum Kształcenia Ustawicznego w Ostrowcu Świętokrzyskim oraz Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Ostrowcu Świętokrzyskim, - Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości w Ostrowcu Świętokrzyskim, - aktywność i skuteczność pozyskiwanie przez szkoły gminne środków pozabudżetowych, - osiągnięcia edukacyjne, sportowe, kulturalne i wychowawcze uczniów i szkół gminnych, - bogata oferta zajęć dodatkowych (z matematyki, logiki, zajęć plastycznych, w-f i in.) realizowanych w gminnych szkołach oraz przedszkolach, w tym w ramach projektów unijnych i innych finansowanych ze źródeł zewnętrznych. 	<ul style="list-style-type: none"> - wysoki poziom kwalifikacji większości kadr dydaktycznych w gminnych placówkach oświatowych, - wysoki poziom bezpieczeństwa w szkołach, - dobry system dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli, - finansowanie certyfikowanych egzaminów z języka angielskiego, niemieckiego i francuskiego uczniom gminnych szkół podstawowych, - dwa żłobki: Niepubliczny Żłobek „Pajacyk” i Niepubliczny Żłobek Integracyjny „Zielony Krokodyl”, - oddziały integracyjne w gminnych szkołach i przedszkolu, - Uniwersytet Trzeciego Wieku w Ostrowcu Świętokrzyskim działający pod auspicjami Wyższej Szkoły Biznesu i Przedsiębiorczości w Ostrowcu Świętokrzyskim, - Centrum Kształcenia Ustawicznego w Ostrowcu Świętokrzyskim i jego działalność w zakresie kwalifikacyjnych kursów zawodowych i kursów komercyjnych, - Państwowa Szkoła Muzyczna I st. w Ostrowcu Świętokrzyskim, - Ostrowieckie Towarzystwo Naukowe, - Bursa Szkolna w Ostrowcu Świętokrzyskim i jej usługi mieszkalne, gastronomiczne, sportowo-rekreacyjne, bibliotekarskie i inne. 	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja projektów edukacyjnych w gminnych placówkach przedszkolnych, - udział szkół gminnych w ponadlokalnych programach edukacyjnych, w tym LO Nr II im. J. Chreptowicza w programie „CYBERMIL z KLASĄ”, - stypendia i nagrody przyznawane przez gminę uczniom za osiągnięcia edukacyjne, - Oddział Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Kielcach.

	SILNE STRONY PIERWSZEGO STOPNIA - KRYTYCZNE	SILNE STRONY DRUGIEGO STOPNIA - ISTOTNE	SILNE STRONY TRZECIEGO STOPNIA - POZOSTAŁE
SPOŁECZEŃSTWO	<ul style="list-style-type: none"> - istnienie grupy aktywnych organizacji pozarządowych, zaangażowanych w prewencję i rozwiązywanie problemów społecznych, aktywnych w sferach kultury, sportu, rekreacji, turystyki, zdrowia, ochrony środowiska i innych – współrealizujących zadania samorządu gminnego, - Centrum Aktywności Obywatelskiej i jego działalność w zakresie wsparcia organizacji pozarządowych, podmiotów ekonomii społecznej, grup nieformalnych i inicjatyw obywatelskich, - liczne inicjatywy społeczne, zwłaszcza sportowe i kulturalne, realizowane przez aktywnych mieszkańców gminy, - istnienie liderów społecznych z dużym potencjałem kwalifikacji, osobistego zaangażowania i prorozwojowych koncepcji, zwłaszcza w zakresie sportu, rekreacji, kultury i oświaty, - grupa aktywnej młodzieży – angażującej się w działania społeczne, - rady osiedli (20) i ich aktywna, pomocnicza rola wobec gminy, 	<ul style="list-style-type: none"> - Centrum Wspierania Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych ARL Sp. z o.o., pełniące funkcję inkubatora organizacji pozarządowych, - brak istotnych konfliktów społecznych i dobra ogólna atmosfera społeczna w mieście, - świadomość dużej części mieszkańców miasta co do obiektywnych, bieżących ograniczeń możliwości jego rozwoju, - stosunkowo wysoki poziom kapitału ludzkiego (wiedza, umiejętności, kulturowy gust i smak, zakres percepcji niematerialnego otoczenia, inteligencja (w jej wszystkich sferach), fizyczna i psychiczna witalność, wola rozwoju osobistego, kreatywność, refleksyjność), - wielopokoleniowość rodzin - kultywowanie wzorów i wartości rodzinnych, pomoc seniorów w opiece nad dziećmi, wsparcie seniorów przez dorosłe dzieci itd. 	<ul style="list-style-type: none"> - zaangażowanie części mieszkańców w podejmowanie kluczowych decyzji samorządowych, - patriotyzm lokalny i subregionalny, - gotowość części mieszkańców do podejmowania działań wolontarystycznych – wrażliwość społeczna, - Ostrowiecki Bank Informacji o Organizacjach Pozarządowych, - otwartość społeczności lokalnej na nowych, napływowych mieszkańców miasta i akceptacja ich udziału w aktywności społecznej i gospodarczej.
POMOC SPOŁECZNA	<ul style="list-style-type: none"> - zmniejszająca się liczba osób wymagających pomocy społecznej na podstawie kryterium dochodowego (do kryzysu gospodarczego), - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowcu Świętokrzyskim i jego działalność w zakresie rozwiązywania oraz prewencji problemów społecznych (m. in. praca socjalna, asystent rodziny, zasiłki stałe, okresowe i pomoc w naturze, składki na ubezpieczenie zdrowotne, dożywianie, usługi opiekuńcze i pielęgnacyjne, organizacja rodzin wspierających), - całoroczne świetlice środowiskowe i ich działalność, szczególnie socjoterapeutyczna, profilaktyczna i w zakresie promocji zdrowego trybu życia, - Dzienny Domu Pomocy SENIOR-WIGOR oraz Środowiskowy Dom Samopomocy „Przystań”, a także ich działalność opiekuńcza, terapeutyczna, pielęgnacyjna, rekreacyjna, kulturalna, edukacyjna, organizacyjna, żywieniowa i inna dla osób z zaburzeniami psychicznymi osób starszych, 	<ul style="list-style-type: none"> - dobre rozpoznanie lokalnych problemów społecznych, - organizacje pozarządowe specjalizujące się w rozwiązywaniu i przeciwdziałaniu problemom społecznym, - zapobieganie i rozwiązywanie części problemów społecznych przez samorząd gminy we współpracy z organizacjami pozarządowymi, - realizacja licznych projektów unijnych i innych finansowanych ze źródeł zewnętrznych służących prewencji i rozwiązywaniu problemów społecznych, - stosowanie obniżonych cen usług jednostek i spółek gminnych dla członków licznych rodzin w ramach programu „Ostrowiecka Rodzina 3+”, a także włączenie w ten program przedsiębiorców prywatnych, 	<ul style="list-style-type: none"> - działalność prospołeczna Agencji Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o. - udzielanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy, - pomoc żywnościowa udzielania dzieciom w placówkach szkolnych, - zmniejszająca się liczba przypadków bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych stanowiących powód ubiegania się o pomoc MOPS, - zmniejszająca się liczba przypadków potrzeby ochrony macierzyństwa, w tym wielodzietności, stanowiących powód ubiegania się o pomoc MOPS, - prowadzenie punktów konsultacyjnych dla osób uzależnionych i członków osób uzależnionych przez Agencję Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o.,

	SILNE STRONY PIERWSZEGO STOPNIA - KRYTYCZNE	SILNE STRONY DRUGIEGO STOPNIA - ISTOTNE	SILNE STRONY TRZECIEGO STOPNIA - POZOSTAŁE
POMOC SPOŁECZNA CD.	<ul style="list-style-type: none"> - Centrum Integracji Społecznej Fundacji „Pomocna Dłoń” i jego działalność w zakresie prewencji i rozwiązywania problemów społecznych, a także dynamizowania aktywności społecznej, edukacji, reintegracji, badań naukowych i wydawnictwa, - dobra współpraca między wszystkimi jednostkami i spółkami gminnymi tworzącymi gminny system pomocy i opieki społecznej oraz jego dobra współpraca z podmiotami powiatowymi i państwowymi pełniącymi analogiczne funkcje, - dobrze wykwalifikowana i zaangażowana kadra pracowników gminnego systemu pomocy i opieki społecznej - wysoki poziom zróżnicowania i dobra dostępność usług i innych działań gminnego systemu pomocy i opieki społecznej dla mieszkańców miasta. 	<ul style="list-style-type: none"> - kreowanie i wdrażanie przez MOPS autorskich, innowacyjnych usług społecznych, np. usługi „Lokator” polegającej na łączeniu osób poszukujących miejsca do zamieszkania z osobami wymagającymi opieki, które dysponują odpowiednimi warunkami mieszkaniowymi do przyjęcia lokatora, w zamian za pomoc w funkcjonowaniu i partycypację w opłatach mieszkaniowych, - realizacja przez MOPS zintegrowanych projektów społecznych wielowymiarowo rozwiązujących i zabezpieczających przed problemami społecznymi oraz aktywizujących społecznie i obywatelsko, obejmujących jednocześnie różne grupy społeczne i wiekowe, np. projektów „Razem raźniej”, „Akcja aktywizacja”, - Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna i jej działalność logopedyczna, w wyborze kierunku kształcenia i zawodu, wychowawcza, oraz wsparcie merytoryczne udzielane przedszkolom i szkołom. 	<ul style="list-style-type: none"> - dysponowanie przez gminę noclegownią, mieszkaniami chronionymi, w tym treningowymi, a także usługą schroniska dla osób bezdomnych, - Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Stowarzyszenie „Szansa” oraz jego działalność terapeutyczno-aktywizacyjna.
SAMORZĄD	<ul style="list-style-type: none"> - niski poziom zadłużenia gminy, - zdolność do długookresowego utrzymywania nadwyżki operacyjnej (bieżących dochodów nad bieżącymi wydatkami) implikująca zdolność spłaty zobowiązań, - akceptacja władz gminy dla zarządzania strategicznego i wynikające z niej opracowanie Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 oraz ich wysoka motywacja do jej wdrożenia, - doświadczenie i zdolność pracowników samorządowych do pozyskiwania środków z funduszy UE oraz innych krajowych i zagranicznych, a także dobra współpraca w tym zakresie, - dobre warunki lokalowe Urzędu Miasta. 	<ul style="list-style-type: none"> - świadomość władz gminy co do uzależnienia rozwoju społecznego gminy od jej rozwoju gospodarczego i duża motywacja do jego kompleksowego wsparcia, - duża motywacja władz lokalnych do podnoszenia poziomu jakości obsługi klientów Urzędu Miasta, w tym zorganizowanie obsługi administracyjnej również w soboty, - ujmowanie w postaci planów i programów fakultatywnych, innowacyjnych działań na rzecz ożywienia społeczno-gospodarczego miasta, w tym uchwalenie np., Programu Wsparcia Ekonomii Społecznej w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2015-2021, - opracowany Plan Rozwoju Instytucjonalnego Gminy Ostrowiec Świętokrzyski z 2020 r., - opracowany Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Ostrowiec Świętokrzyski z 2020 r., - certyfikowana zgodność procedur zarządzania Urzędem Miasta w zakresie realizacji zadań własnych, zleconych i powierzonych z wymaganiami normy PN-EN ISO 9001: 2001. 	<ul style="list-style-type: none"> - umowy partnerskie z samorządami zagranicznymi, - dotychczasowe, coroczne edycje budżetu partycypacyjnego (obywatelskiego) – bez roku 2020, - obecność w mieście siedzib administracji i władz ponadlokalnych stale współpracujących z samorządem Ostrowca Świętokrzyskiego oraz jego jednostkami i spółkami, takich jak: Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Ostrowcu Świętokrzyskim, Starostwo Powiatu Ostrowiec-kiego i jego jednostki.

	SILNE STRONY PIERWSZEGO STOPNIA - KRYTYCZNE	SILNE STRONY DRUGIEGO STOPNIA - ISTOTNE	SILNE STRONY TRZECIEGO STOPNIA - POZOSTAŁE
PRZESTRZEŃ	<ul style="list-style-type: none"> - na ogół zwarta struktura przestrzenna zabudowy - nowe budynki powstają w sąsiedztwie już istniejących lub uzupełniają luki między nimi, - uporządkowana struktura funkcjonalno-przestrzenna miasta jest, z czytelnym podziałem na funkcje wiodące w poszczególnych strefach, - wyraźna delimitacja strefy centralnej miasta dzięki czynnikom historycznym (zachowana regularna siatka ulic, historyczne linie zabudowy) oraz funkcjonalno-przestrzennym (koncentracja zabudowy z miejskimi funkcjami usług publicznych), - ośie przestrzenno-kulturowe miasta (staromiejska oś kulturowa miasta Ostrowca Świętokrzyskiego oraz oś kulturowa Wielopolskich) a także zabytkowe, historyczne układy urbanistyczne (śródmieście, dawne miasto Denków, osiedle mieszkalne przy dawnych Zakładach Ostrowieckich i Kolonia Robotnicza). 	<ul style="list-style-type: none"> - strefy ochrony planistycznej (w tym. strefa obejmująca obszar Starego Miasta oraz Park Miejski im. Józefa Piłsudskiego oraz miejskie tereny siedliskowe sąsiadujące bezpośrednio od południowego wschodu ze Starym Miastem; strefa terenu dawnych Zakładów Ostrowieckich; strefa Parku Częstocice; strefa terenu związanego z zespołem dawnej Cukrowni „Częstocice”; strefa terenu osiedla robotniczego przy dawnej Cukrowni „Częstocice”; strefa teren dawnego osiedla Klimkiewiczów), - zróżnicowane, ciekawe ukształtowanie terenu, - otwarty dostęp do szerokiego zakresu danych przestrzennych zapewniany przez samorząd miasta. 	<ul style="list-style-type: none"> - aktualna Gminna Ewidencja Zabytków Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego.
KULTURA I SZTUKA	<ul style="list-style-type: none"> - Miejskie Centrum Kultury w Ostrowcu Świętokrzyskim, jego siedziba w gmachu Ostrowieckiego Browaru Kultury (dawnego Browaru Saskich) i jego działalność kulturalno-edukacyjno-rozrywkowa, a także opieka nad amatorskim ruchem artystycznym oraz scalanie nieprofesjonalnych środowisk twórczych (m. in.: 3 chóry: Nauczycielski Chór „Coro Cantorum”, Chór „Ad Libitum” i Chór Dziecięcy „Wiolinki”; 2 zespoły: Zespół Wokalny „Tremolo”, Grupa Wokalna Canto Amici; 3 kluby: Klub Literacki „Aspekt”, Klub Szachowy „Hetman”, Fotoklub „Galeria”; sekcje: Breakdance, BMX, Modelarska „Bunkier”, Teatralna i Recytatorska, Dziedzictwa Kulturalnego, MusicArt), realizowana w ramach działalności bieżącej i licznych koncertów, konkursów, przeglądów i turniejów wystaw, imprez, spektakli teatralnych, operowych, operetkowych i kabaretowych, spotkań autorskich i innych wydarzeń kulturalnych, - Biuro Wystaw Artystycznych w Ostrowcu Świętokrzyskim, jego siedziba w gmachu Ostrowieckiego Browaru Kultury (dawnego Browaru Saskich) oraz działalność wystawiennicza, dokumentacyjna, artystyczna, szkoleniowa, wydawnicza, poligraficzna oraz impresaryjna, - Miejska Biblioteka Publiczna w Ostrowcu Świętokrzyskim i jej siedziba w gmachu Ostrowieckiego Browaru Kultury (dawnego Browaru Saskich) oraz działalność bibliotekarska, edukacyjna, informacyjna i kulturalna (w tym w 6 filiach), 	<ul style="list-style-type: none"> - bogactwo cyklicznych i jednorazowych aktywności kulturalnych o znaczeniu lokalnym, w tym wielodziedzino-we, praktyczne zajęcia kulturalne, wystawy, koncerty, występy, konkursy, turnieje i in. - pozostałe placówki kultury, w tym Pracownia otwarta „Kontrola Jakości”, Galeria Muzeum Niewinności, Dziecięcy Dom Kultury na os. Słonecznym, Osiedlowy Dom Kultury Ostrowieckiej Spółdzielni Mieszkaniowej, Świetlica Osiedlowa „Pułaneczka” Ostrowieckiej Spółdzielni Mieszkaniowej, Osiedlowy Dom Społeczny „Malwa” Spółdzielni Mieszkaniowej „Krzemionki”, oraz ich działalność kulturalna, edukacyjna i rozrywkowa, - unikalna, interesująca historia, z unikalnymi wydarzeniami (np. proklamowanie Republiki Ostrowieckiej) oraz bogate materialne i niematerialne, wielokulturowe dziedzictwo polskiej i żydowskiej grup etnicznych, - osoby i lokalne organizacje pozarządowe aktywnie działające w sferze kultury, np. Ostrowieckie Stowarzyszenie Historyczne „Solidarność i Pamięć”, Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Ostrowieckiej, Towarzystwo Przyjaciół Denkowa, Stowarzyszenie Kulturotwórcze „Nie z tej Bajki”, Stowarzyszenie „Witulini”, im. Witolda Gombrowicza, Stowarzyszenie Społeczne Szkół i Ognisk Artystycznych 	<ul style="list-style-type: none"> - bogate zasoby przedmiotów kultury materialnej stanowiące własność mieszkańców, - świadomość mieszkańców w zakresie obecności w mieście wielowiekowego dziedzictwa kulturowego oraz odpowiedzialności za nie, - udzielanie dotacji z budżetu gminy na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, - zaangażowanie mieszkańców w pielęgnowanie tradycji i zachowanie spuścizny kulturowej, - indywidualni artyści i ich działalność.

	SILNE STRONY PIERWSZEGO STOPNIA - KRYTYCZNE	SILNE STRONY DRUGIEGO STOPNIA - ISTOTNE	SILNE STRONY TRZECIEGO STOPNIA - POZOSTAŁE
KULTURA I SZTUKA CD.	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja w Ostrowcu Świętokrzyskim przedsięwzięć kulturalnych o ponadlokalnym znaczeniu, jak np. Piknik Gombrowiczowski, Festiwal im. Miry Kubasińskiej „Wielki Ogień”, Ogólnopolski Konkurs Recytatorski Literatury Współczesnej, Międzynarodowy Jesienny Salon Sztuki, Ogólnopolski Turniej Tańca Breakdance „So Fresh, So Clean”, Ostrowiec Skate Party, Ostrowieckie Dni Muzyki, Dni Ziemi, Dni Ostrowca, Europejskie Dni Dziedzictwa, Zaduszki Jazzowe, Ostrowieckie Prezentacje Teatralne, Ostrowieckie Spotkania Filmowe, Ostrowieckie Spotkania Sztantale, Ostrowieckie Spotkania Turystyczne, Folkowisko, Weekend Melomana, Senioralia, Przegląd Pieśni Patriotycznych i Legionowych oraz Spotkanie Oplątkowe i Noc Sylwestrowa na Rynku. 	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja wielu działań w zakresie kultury i sztuki w ramach projektów unijnych i innych zewnętrznych źródeł finansowania, - budynek dawnego Zakładowego Domu Kultury Huty Ostrowiec - Kino „Etiuda (obecnie w trakcie modernizacji), - Amfiteatr w Parku Miejskim im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, z widownią na 1000 miejsc. 	<ul style="list-style-type: none"> -
ŚRODOWISKO	<ul style="list-style-type: none"> - wysoki udział terenów zieleni urządzonej, w tym parków, skwerów oraz terenów leśnych, zwłaszcza w zachodniej i północnej części miasta, - stosunkowo wysoka bioróżnorodność w zakresie fauny (np. mopek, nocek duży, bóbr, wydra, traszka grzebieniasta, kumak nizinny, boleń, trzepla zielona, modraszek, ryjówka, łasica, jeż, sarna, dzik, kruk, trzciniak, remiz, trznadel, zięba, jeżyk, sierpówka) i flory, a także stosunkowo duża naturalność i vitalność środowiska przyrodniczego, w tym przyrodniczo cenne i ważne węzły ekologiczne utrzymujące naturalną równowagę środowiska – lasy, łągi, zarośla wierzbowe, torfowiska niskie, łąki, tereny podmokłe itp., - stosunkowo bogate zasoby wód powierzchniowych płynących, w tym rzeki, potoki, strugi i kanały (Kamienna, Struga Denkowska, Modła, Szewnianka, Kanał Młynówka, Rów Kanclerski, Kanał Hutniczy, kanał odprowadzający wody z oczyszczalni na terenie Celsa Huta Ostrowiec Sp. z o.o.) oraz stawy, oczka wodne, tereny podmokłe, 	<ul style="list-style-type: none"> - kompleksy leśne stanowiące 11% powierzchni miasta (95% sosna, 3,2% brzoza, 1,6% olsza, a także dąb, grab i lipa), zlokalizowane w północnej i północno-wschodniej części miasta, a także ich dobry stan zdrowotny, - duże obszary budownictwa jednorodzinnego, któremu towarzyszą posesje biologicznie czynne o dużej różnorodności i vitalności (ogrody i inna zieleń przydomowa), - obszar chroniony sieci Natura 2000 - Dolina Kamiennej, - duże zasoby dyspozycyjne i perspektywiczne wód podziemnych (Główny Zbiornik Wód Podziemnych Nr 420 Wierzbica – Ostrowiec Świętokrzyski) znajdujących się na terenie miasta, z możliwością ich wykorzystania do zaopatrzenia zbiorowego, - istotne zmniejszenie w ostatnich latach negatywnego wpływu lokalnego przemysłu na środowisko naturalne – stosowanie bardziej przyjaznych środowisku procesów produkcyjnych i urządzeń zabezpieczających wychwytyjących (filtry, oczyszczalnie itp.), - niski poziom zanieczyszczenia wód powierzchniowych i wysoki poziom czystości wód ujmowanych do cel. pitnych, - wysoki udział gazu sieciowego wśród paliw wykorzystywanych w celach grzewczych, - wysoki procent właścicieli nieruchomości, którzy zadeklarowali segregację odpadów, 	<ul style="list-style-type: none"> - łąki, pastwiska i nieużytki (w rejonie rzeki Kamiennej), - drzewa i gład narzutowy o statusie pomników przyrody, - doliny cieków wodnych (gł. dolina rzeki Kamiennej) jako naturalne rynny spływu powietrza redukujące jego zastoiska i zaleganie mgieł, - podwyższona wilgotności powietrza dzięki dolinie rzeki Kamiennej oraz pobliskim kompleksom leśnym Puszczy Iłżeckiej, - brak istotnych źródeł hałasu przemysłowego lub innych przemysłowych uciążliwości oddziałujących na miejsca długookresowego przebywania mieszkańców, - brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów promieniowania elektromagnetycznego, - nieznaczna skala przekształceń terenu związanych z wydobyciem surowców mineralnych, - udzielanie przez gminę dofinansowanie kosztów inwestycji proekologicznych realizowanych osoby fizyczne i wspólnoty mieszkaniowe w zakresie termomodernizacji budynków i lokali mieszkalnych oraz instalowaniu urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii,

	SILNE STRONY PIERWSZEGO STOPNIA - KRYTYCZNE	SILNE STRONY DRUGIEGO STOPNIA - ISTOTNE	SILNE STRONY TRZECIEGO STOPNIA - POZOSTAŁE
ŚRODOWISKO C.D.	<ul style="list-style-type: none"> - stosunkowo bogate zasoby wód powierzchniowych stojących, w tym zbiornik rekreacyjny „Gutwin”, 2 stawy w Parku Miejskim im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, staw przemysłowy po dawnej cukrowni „Częstocice”, dwa stawy o pow. 9 ha zasilane przez kanał hutniczy z rzeki Kamiennej, staw hodowlany przy ul. Starokunowskiej oraz zbiorniki przeciwpożarowe i małe stawy, - wysokie zaangażowanie samorządu miasta w zakresie wdrażania technologii ochrony środowiska. 	<ul style="list-style-type: none"> - osiąganie przez gminę wszystkich wymaganych poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych, a także nie przekraczanie poziomu masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, - wysoki poziom zgodności społeczności lokalnej co do bezzasadności wprowadzania do miasta uciążliwego środowiskowo przemysłu, - więź środowiskowa i prośrodowiskowe zaangażowanie niektórych mieszkańców miasta, - przebieg w bezpośrednim sąsiedztwie miasta korytarza ekologicznego Sieradowicki PK i Dolina Kamiennej, stanowiącego element krajowej sieci lądowych korytarzy migracyjnych, - regionalny korytarz ekologiczny rzeki Kamiennej łączący się z krajowym korytarzem ekologicznym Doliny Środkowej Wisły i stanowiący oś przyrodniczo-ekologiczną miasta. 	<ul style="list-style-type: none"> - nieodpłatne przyjmowanie przez PSZOK wszystkich odpadów selektywnie zbieranych od właścicieli nieruchomości z terenu Ostrowca Świętokrzyskiego, - lokalne korytarze ekologiczne dolin rzecznych: korytarz Strugi Denkowskiej (łączy Puszcę Łżecką z doliną rzeki Kamiennej), korytarz Modły (łączy Wyżynę Sandomierską z doliną rzeki Kamiennej), korytarz Szewnianki (łączy Jeleniowski Park Krajobrazowy z doliną rzeki Kamiennej), - prawne formy ochrony przyrody zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie miasta, tj. Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Kamiennej, Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 „Krzemionki”, Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 „Wzgórza Kunowskie”, Rezerwat „Krzemionki Opатовskie”, Rezerwat „Lisiny Bodzechowskie”, - schronisko dla bezdomnych zwierząt (funkcjonujące w ramach ZUO „Janik” Spółka z o.o.).

7.2. Stymulanty rozwoju miasta

Tabela 2. Stymulanty rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego

STYMULANTY ROZWOJU PIERWSZEGO STOPNIA - KRYTYCZNE	STYMULANTY ROZWOJU DRUGIEGO STOPNIA - ISTOTNE	STYMULANTY ROZWOJU TRZECIEGO STOPNIA - POZOSTAŁE
<ul style="list-style-type: none"> - strumienie finansowe ze strukturalnych źródeł pomocowych (głównie funduszy UE) trafiające do samorządu gminy, lokalnych przedsiębiorstw oraz indywidualnie do mieszkańców, - subwencja i dotacje z budżetu państwa, - napływ wiedzy, innowacji i nowych technologii na teren gminy (np. fotowoltaicznych, energetycznych, rolniczych, informatycznych, niskoemisyjnego transportu, w zakresie zarządzania publicznego), - poprzedzające obecny kryzys gospodarczy, stosunkowo wysokie tempo rozwoju i dobra sytuacja gospodarcza kraju, pozytywnie wpływające na lokalne przedsiębiorstwa i samorząd gminy, - stabilny lub rosnący popyt krajowy i międzynarodowy na wytwarzane w gminie produkty przemysłowe, - pozyskiwanie wiedzy, doświadczenia i informacji ze źródeł ponadlokalnych, przez mieszkańców gminy oraz lokalne podmioty gospodarcze. 	<ul style="list-style-type: none"> - różne formy wsparcia przedsiębiorstw (tzw. tarcze antykryzysowe) udzielanego przez władze państwowe w celu ich kryzysowej ochrony i redukcji kryzysu gospodarczego, - różne formy wsparcia samorządu lokalnego oraz jego jednostek i spółek przez władze państwowe w celu redukcji negatywnego oddziaływania na nie kryzysu gospodarczego, - programy edukacyjne, promocyjne, restrukturyzacyjne, prewencyjne i modernizacyjne realizowane na terenie gminy przez samorząd województwa oraz organy administracji wojewódzkiej i państwowej, - drogowe usługi komunikacyjne o charakterze regionalnym i ogólnokrajowym realizowane przez zewnętrznych przewoźników, - wynagrodzenia za pracę i świadczenie usług oraz marże handlowe uzyskiwane przez mieszkańców miasta w związku z wykonywaniem pracy lub działaniami gospodarczymi w prowadzonych w jego otoczeniu, - popyt zewnętrzny na nieruchomości gruntowe i budowlane znajdujące się na terenie gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> - krajowe oraz unijne instrumenty prawno-ekonomiczne, mobilizujące do realizacji inwestycji prośrodowiskowych, - wizyty „przy okazji” na terenie gminy turystów, których celem wypoczynku lub/i eksploracji są gminy sąsiednie, - stabilny, głównie subregionalny popyt na wytwarzane na terenie gminy produkty rolne, - drogowy tranzyt komunikacyjny drogą krajową nr 9 umiarkowanie wzmagający popyt na dobra i usługi wytwarzane na terenie miasta oraz przyczyniający się do zwiększenia zakresu połączeń pasażerskich łączących je z otoczeniem.

7.3. Słabe strony miasta

Tabela 3. Słabości rozwojowe Ostrowca Świętokrzyskiego

	SŁABOŚCI ROZ. PIERWSZEGO STOPNIA - KRYTYCZNE	SŁABOŚCI ROZ. DRUGIEGO STOPNIA - ISTOTNE	SŁABOŚCI ROZ. TRZECIEGO STOPNIA - POZOSTAŁE
WIELOWYMIAROWE	<ul style="list-style-type: none"> - wielowymiarowa i długookresowa utrata funkcji ponadlokalnych miasta z jednoczesnym bardzo niskim poziomem państwowej interwencji w tym zakresie, zmierzającej do powstrzymania i odwrócenia tego procesu, - jeden z najniższych w kraju, w stosunku do liczby mieszkańców, poziom inwestycji w państwową infrastrukturę zlokalizowaną na terenie miasta, zrealizowanych w ostatnich III dekadach, - brak lub niski stopień odzwierciedlenia potrzeb rozwojowych Ostrowca Świętokrzyskiego w programach rządowych sporządzanych i realizowanych w ramach Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, - duże braki w zakresie instytucji i jednostek państwowych oraz placówek państwowych spółek świadczących usługi o subregionalnym i regionalnym charakterze, jak np. delegatury Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego, administracji celnej, poradni onkologicznej, placówki operatora sieci gazowniczej i in. 		<ul style="list-style-type: none"> - poczucie zagrożenia społeczno-gospodarczego wywołane pandemią, restrykcjami ją ograniczającymi oraz krajowym i międzynarodowym kryzysem gospodarczym,
GOSPODARKA	<ul style="list-style-type: none"> - problemy części gospodarki miasta związane z aktualnym kryzysem gospodarczym, - niesatysfakcjonujący poziom wiedzy lokalnych małych i mikroprzedsiębiorców nt. możliwości uzyskania wsparcia z funduszy Unii Europejskiej i innych pomocowych, w tym również związanych przewyciężaniem kryzysu gospodarczego, - niepełne przygotowanie prawno-infrastrukturalne znacznej części terenów inwestycyjnych – potencjalnych miejsc dużych i średnich inwestycji inwestorów wewnętrznych oraz zewnętrznych (choć obecność tych terenów to ważny atut), - własności techniczne (np. wysokość, kubatura, materiały) oferowanych nieruchomości typu <i>brown field</i> przesądzające o ich niskiej atrakcyjności dla potencjalnych inwestorów, - postępująca dekapitalizacja niewykorzystywanego majątku o potencjalne gospodarczym, np. tzw. Hala 2000, - niedostatek powierzchni biurowych spełniających oczekiwane przez potencjalnych najemców standardy techniczne i lokalizacyjne, - niedysponowanie jeszcze przez samorząd miasta wystarczającą ofertą inwestycyjną w rozumieniu atrakcyjnego zasobu nieruchomości (choć posiada ono już znaczny pakiet nieruchomości), 	<ul style="list-style-type: none"> - niski poziom ponadlokalnej konkurencyjności wielu lokalnych podmiotów gospodarczych, - wyższy poziom konkurencyjności w przyciąganiu inwestorów zewnętrznych większości polskich miast o podobnym potencjale demograficznym, - brak w mieście części silnych interwencyjnie, zintegrowanych, zinstytucjonalizowanych form wspierania współpracy lokalnej przedsiębiorczości, samorządu lokalnego i podmiotów nauki, np. inkubatora technologicznego, parku przemysłowo-technologicznego, parku naukowo-technologiczn. itp., - niski udział komercyjnych usług turystyczno-rekreacyjnych w gospodarce miasta, mimo bliskiego sąsiedztwa z wieloma atrakcjami i walorami turystyczno-rekreacyjnymi, - małe zdolności prawno-organizacyjne, finansowe i techniczne Agencji Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o. do stymulowania lokalnego rozwoju gospodarczego, z jednoczesnym nadaniem jej roli podmiotu rozwiązującego problemy społeczne, - przewlekłość, złożoność i nieprzyjazność części procedur administracyjnych, niezbędnych dla realizacji inwestycji gospodarczych (np. uzyskiwania pozwolenia na budowę, zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego itp.), 	<ul style="list-style-type: none"> - stosunkowo niski wskaźnik skłonności do przedsiębiorczości: ok 85 osób prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców, - niski zakres edukacji ekonomicznej dzieci młodzieży szkolnej, - przypadki częściowego lub pełnego prowadzenia działalności gospodarczej w tzw. szarej strefie, - trudne warunki glebowe dla znacznej części rolnictwa - przewaga gleb V i VI klasy bonitacyjnej (ale z jednoczesnym występowaniem klas II i III), - dezaktualizacja Programu Wsparcia Ekonomii Społecznej w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2015-2021, - wysoki łączny poziom obciążeń działalności gospodarczej, szczególnie podatkowych, parafiskalnych i wynikających z płacy min.,

	SŁABOŚCI ROZ. PIERWSZEGO STOPNIA - KRYTYCZNE	SŁABOŚCI ROZ. DRUGIEGO STOPNIA - ISTOTNE	SŁABOŚCI ROZ. TRZECIEGO STOPNIA - POZOSTAŁE
GOSPODARKA C.D.	<ul style="list-style-type: none"> - niewystarczający krajowy i międzynarodowy marketing inwestycyjny miasta i jego terenów inwestycyjnych, - brak długookresowego programu lokalnej polityki i promocji gospodarczej gminy – szczególnie w sytuacji kryzysu gospodarczego, - długookresowy spadek liczby podmiotów gospodarczych zarejestrow. na terenie miasta, - dominujący, niski poziom innowacyjności i zaawansowania technologicznego lokalnych przedsiębiorstw, - wysoki poziom emisji CO₂ charakteryzujący dużą część ostrowieckiego przemysłu, a w związku z tym konieczność ponoszenia obciążeń finansowych (represyjnych i modernizacyjnych) z negatywnym wpływem na jego konkurencyjność, - za mała liczba podmiotów ekonomii społecznej w stosunku do potrzeb w tym zakresie. 	<ul style="list-style-type: none"> - brak kompleksowej, gminnej procedury obsługi oraz wsparcia prawnego inwestora strategicznego, w tym zagranicznego, - brak wiedzy na temat zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej u osób, które rozważają jej podjęcie lub ją podejmują. - niski poziom rozwoju firm otoczenia biznesu, - niski poziom rozwoju samorządowego ekosystemu kompleksowego wsparcia zakładanych mikro- i małych przedsiębiorstw. 	<ul style="list-style-type: none"> - brak silnego forum dialogu i współpracy sfery biznesu i władz miasta, - niski poziom społecznego szacunku dla osób, które odniosły sukces w działalności gospodarczej, a nawet przypadki braku społecznej akceptacji takiego sukcesu.
PRZESTRZEŃ	<ul style="list-style-type: none"> - istnienie na terenie miasta – wymagających wielowymiarowej rewitalizacji – obszarów zdegradowanych, w których koncentrują się negatywne zjawiska społeczne oraz współwystępujących z nimi negatywne zjawiska gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne i techniczne: terenów osiedli: Śródmieście, Rosochy, Denków, Ogrody, Spółdzielców, Hutnicze, Częstocice, Kamienna, Pułanki, Stawki, - narastające rozproszenie urbanistyczne („rozlewanie się” nowej zabudowy) w północnej części miasta (na północ od ul. Rzeczki), - małe pokrycie obszaru miasta obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (ok. 19%), a w związku z tym oparcie działalności inwestycyjnej głównie na decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, - przekroczenie chłonności luk w zabudowie i terenów przeznaczonych pod zabudowę w planach miejscowych dla funkcji mieszkaniowej i produkcyjno-usługowej przez przestrzenne zapotrzebowanie na nową zabudowę (ok. 110ha terenów pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną i wielorodziną oraz ok. 30ha 32 ha terenów pod zabudowę produkcyjno-usługową), - rozdzielenie przestrzenne struktury urbanistyczno-funkcjonalnej miasta przez rzekę Kamienną, linię kolejową nr 25, drogę krajową nr 9 i wojewódzką nr 755. 	<ul style="list-style-type: none"> - niższy od oczekiwanego przez mieszkańców, poziom aktywności społeczno-gospodarczej przestrzeni Rynku, - istnienie luk przestrzennych w zabudowie, o powierzchni prawie 140ha, na obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, przeznaczonych w MPZP pod zabudowę mieszkaniową, usługową i produkcyjno-usługową, - nieuregulowana własność wielu nieruchomości stanowiących potencjalne miejsca realizacji prorozwojowych przedsięwzięć miasta, jego jednostek i spółek, - presja urbanistyczna na tereny dotąd niezabudowane, w tym na tereny zadrzewione, - wyludnianie się i utrata funkcji społeczno-gospodarczych niektórych części miasta, - niski poziom estetyki znacznej części przestrzeni publicznych, w tym wskutek jej zaburzenia urządzeniami reklamowymi, - niski poziom funkcjonalności części przestrzeni publicznych, - przestarzałość niektórych rozwiązań przestrzennych zawartych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, - konflikty przestrzenne obszarów pełniących funkcje mieszkalne, gospodarcze i środowiskowe, - wysoka długotrwałość i złożoność procedur sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. 	<ul style="list-style-type: none"> - nieuporządkowane stosunki własnościowe części nieruchomości, co ogranicza lub uniemożliwia ich uporządkowanie przestrzenne, a następnie zagospodarowanie - obecność bunkrów oraz pomieszczeń przyziemnych pełniących uprzednio funkcje składów opału w przestrzeni publicznej miasta i zagrożenia przez nie podhodowane.

	SŁABOŚCI ROZ. PIERWSZEGO STOPNIA - KRYTYCZNE	SŁABOŚCI ROZ. DRUGIEGO STOPNIA - ISTOTNE	SŁABOŚCI ROZ. TRZECIEGO STOPNIA - POZOSTAŁE
RYNEK PRACY	<ul style="list-style-type: none"> - bezrobocie i jego wzrost wskutek kryzysu gospodarczego, - niższe od średniej regionalnej, przeciętne, lokalne, miesięczne wynagrodzenie brutto, - niedostosowanie kwalifikacji osób poszukujących pracy do potrzeb lokalnych firm oraz instytucji publicznych - zwłaszcza w zakresie kwalifikacji technicznych, kreatywnych, dydaktycznych, medycznych i pokrewnych - z jednoczesną niską oceną atrakcyjności dostępnych miejsc pracy przez poszukujących pracy, - niski poziom wykształcenia i kwalifikacji wielu bezrobotnych – zwłaszcza długotrwale, - brak samorządowego programu ochrony i rozwoju rynku pracy gminy – mimo obecnego kryzysu na tym rynku i wieloletniego utrzymywania się bezrobocia na poziomie wyższym niż średnia krajowa, - gorsze od średniej warunki pracy oferowane ludziom młodym. 	<ul style="list-style-type: none"> - przewaga kobiet wśród osób bezrobotnych, - niesatysfakcjonujący poziom zarobków oferowanych osobom poszukującym pracy – częste oferowanie płacy minimalnej, - fakt istnienia bezrobocia w mentalności części bezrobotnych jako dziedzielnego „sposobu na życie” i tzw. wyuczona bezradność, - spadek aktywności w poszukiwaniu pracy u części bezrobotnych – przyzwyczajenie do bezrobocia w długim okresie, - zjawisko pracy „na czarno” z jednoczesnym pobieraniem zasiłku dla bezrobotnych lub/i zasiłków socjalnych oraz korzystaniem z ubezpieczeń społecznych opłacanych ze środków publicznych, - niska dostępność osób posiadających podstawowe, techniczne kwalifikacje zawodowe, zwłaszcza związane z budownictwem, - częste oferowanie przez pracodawców umów cywilnoprawnych (zlecenie, dzieło) zamiast umów o pracę. 	<ul style="list-style-type: none"> - niewystarczająca oferta pracy dla młodzieży i osób powyżej 50 roku życia, - niski poziom lub brak zainteresowania części bezrobotnych legalną pracą, - niski poziom lub brak zainteresowania części bezrobotnych zdobyciem wykształcenia i nowych kwalifikacji zawodowych, - niska skłonność pracodawców do zatrudniania osób niepełnosprawnych i z zaburzeniami psychicznymi.
TURYSTYKA I REKREACJA	<ul style="list-style-type: none"> - niski poziom rozwoju ponadlokalnych funkcji turystyczno-rekreacyjnych miasta w stosunku do posiadanych walorów tego typu oraz analogicznych walorów bezpośredniego sąsiedztwa, - brak długookresowego programu rozwoju i promocji regionalnych funkcji turystyczno-rekreacyjnych gminy – mimo wielokrotnego podnoszenia tego celu w strategiach, planach i programach rozwoju miasta, - zbyt mała liczba miejsc i obiektów noclegowych o odpowiednim standardzie technicznym i standardzie oferowanych usług hotelowych – zwłaszcza wobec potencjału posiadanych walorów turystyczno-rekreacyjnych, - brak zestawu zdefiniowanych oraz stworzonych produktów turystyczno-rekreacyjnych miasta, - brak internetowej bazy (witryny) uporządkowanych informacji o turystyczno-rekreacyjnych walorach miasta (przyrodniczych, kulturowych, historycznych i innych) oraz o świadczonych usługach w tym zakresie (produktach turystycznych, przedsiębiorcach, ich ofercie, imprezach dla turystów, infrastrukturze turystyczno-rekreacyjnej). 	<ul style="list-style-type: none"> - postrzeganie miasta w ponadlokalnym otoczeniu jako wyłącznie przemysłowego i pozbawionego walorów turystyczno-rekreacyjnych, - niesatysfakcjonujący zakres marketingu turystyczno-rekreacyjnego miasta, - zły lub bardzo zły stan techniczny części obiektów zabytkowych mających potencjalnie wysoką atrakcyjność turystyczną, - mały potencjał bazy noclegowej o charakterze turystyczno-rekreacyjnym, - mały potencjał turystycznym bazy gastronomicznej, - wewnętrzna i zewnętrzna dezintegracja szlaków i tras rowerowych o charakterze głównie turystyczno-rekreacyjnym (nie tworzą atrakcyjnej sieci, spójnej ze szlakami i trasami gmin sąsiednich, a także spójnej w wymiarze wewnątrzmiastowym), - bardzo niskie zainteresowanie kapitału prywatnego inwestowaniem w turystykę w mieście, - niski średni poziom wydatków jednego turysty podczas przebywania na terenie miasta. 	<ul style="list-style-type: none"> - brak powiązania lokalnej oferty turystycznej z analogiczną ofertą gmin sąsiednich, - braki w oznakowaniu turystycznym, zwłaszcza wielojęzycznym, - krótki średni okres przebywania turysty na terenie miasta (ok. jednego dnia), - funkcjonowanie w przestrzeni internetowej nieaktualnych, niepełnych i niezgodnych z prawdą informacji na temat walorów i usług turystyczno-rekreacyjnych miasta, wprowadzających w błąd aktywnych i potencjalnych turystów i zniechęcających do (ponownego) odwiedzenia miasta, - degradacja obiektów, w tym ruchoomych, historycznej kultury przemysłowej, mogących stanowić elementy bazy turystyki industrialnej.

	SŁABOŚCI ROZ. PIERWSZEGO STOPNIA - KRYTYCZNE	SŁABOŚCI ROZ. DRUGIEGO STOPNIA - ISTOTNE	SŁABOŚCI ROZ. TRZECIEGO STOPNIA - POZOSTAŁE
SPORT I REKREACJA	<ul style="list-style-type: none"> - długookresowy, niski lub zerowy poziom uczestnictwa dużej części mieszkańców w sporcie, rekreacji lub jakiegokolwiek innej aktywności fizycznej, wynikający z ich nawyków i przyjętego stylu życia, - zły lub niesatysfakcjonujący stan techniczny znacznej części infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, - niesatysfakcjonujący poziom wykorzystania istniejącej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej. 	<ul style="list-style-type: none"> - niższy od średniego udział mieszkańców w sporcie, - średniookresowy spadek aktywności sportowo-rekreacyjnej znacznej mieszkańców gminy, zwłaszcza starszych, związany z pandemicznymi zaleceniami izolacji społecznej oraz ograniczeniami pracy szkół i obiektów sportowo-rekreacyjnych itp., - niewystarczające dostosowanie obiektów, a także usług sportowo-rekreacyjnych do potrzeb osób niepełnosprawnych. 	<ul style="list-style-type: none"> - problemy z dostępem do informacji o stałej działalności sportowo-rekreacyjnej oraz cyklicznych i jednorazowych imprezach tego typu organizowanych w mieście przez jednostki gminne i inne podmioty, - brak finansowego wsparcia lokalnych sportowców i ich trenerów w postaci stypendiów i nagród.
DEMIGR. I MIGR.	<ul style="list-style-type: none"> - długookresowy i głęboki spadek liczby ludności, - trwale opuszczanie gminy, zwłaszcza przez osoby młode, ambitne, aktywne i wykształcone i osiedlanie się przez nich w polskich dużych miastach, a także za granicą (mimo, że znaczna część z nich odczuwa więź z miastem i w korzystniejszych okolicznościach gotowa byłaby w nim pozostać), - wysoki udział mieszkańców miasta, którzy znajdują się w wieku przedemerytalnym i w ciągu kilku lat wkrótce przejdą na emeryturę. 	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost średniej wieku mieszkańców miasta, - ujemny przyrost naturalny. 	<ul style="list-style-type: none"> - postrzeganie Ostrowca Świętokrzyskiego przez wielu jego młodych mieszkańców jako miasta zdominowanego przez starszych ludzi, z którego młodzi mieszkańcy emigrują m. in. dlatego, iż miasto nastawione głównie jest na potrzeby seniorów, a także jako mało atrakcyjnego do życia, rozwoju zawodowego, spędzania wolnego czasu.
ZDROWIE	<ul style="list-style-type: none"> - poważne trudności w dostępie do specjalistycznej opieki zdrowotnej, - trudna sytuacja Szpitala Powiatowego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Ostrowcu Świętokrzyskim (zadłużenie, trudności kadrowe, ograniczenie usług leczniczych itp.), - niski poziom ogólnej kultury zdrowotnej znacznej części mieszkańców gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> - niewystarczająca profilaktyka zdrowotna, zwłaszcza dotycząca chorób zakaźnych i cywilizacyjnych, - wzrost zachorowań na tzw. choroby cywilizacyjne, - pogorszenie stanu zdrowia mieszkańców, zwłaszcza starszych, w wyniku pandemicznego ograniczenia dostępu do urządzeń i usług sportowo-rekreacyjnych, realizowania zaleceń izolacji społecznej poprzez „zamknięcie w domu” i odkładania leczenia posiadanych chorób na nieokreśloną przyszłość z obawy przed zakażeniem w placówce medycznej, - konieczność sprostania przez społeczność lokalną oraz podmioty publiczne i prywatne nowym, wyższym standardom prewencji epidemiologicznej. 	<ul style="list-style-type: none"> - ograniczony dostęp osób niepełnosprawnych i seniorów do usług rehabilitacyjnych i urządzeń jej służących, - wzrost liczebności zaburzeń zachowania, zaburzeń psychicznych, zachorowań psychicznych i innych problemów związanych ze zdrowiem psychicznym.
UZALEŻNIENIA	<ul style="list-style-type: none"> - alkoholizm oraz obniżanie się wieku inicjacji alkoholowej, - brak motywacji uzależnionych do podejmowania i kontynuacji leczenia, - niski poziom świadomości społecznej w zakresie uzależnień i współuzależnień. 	<ul style="list-style-type: none"> - narkomania oraz okazjonalne zażywanie tzw. dopalaczy, a także niski wiek inicjacji w tym zakresie, - uzależnienie dymu tytoniowego i substancji lotnych generowanych przez tzw. papierosy elektroniczne, - uzależnienie części młodzieży od ciągłej obecności i komunikacji internetowej oraz gier komputerowych, - brak izby wytrzeźwień. 	<ul style="list-style-type: none"> - traktowanie przez wielu członków społeczności lokalnej niektórych nowych typów uzależnień jako niegroźnych, akceptowalnych i przejściowych, - naruszenia prawa w ramach wykonywania działalności gospodarczej przez przedsiębiorców działających na podstawie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, - przypadki uzależnienia od hazardu.

	SŁABOŚCI ROZ. PIERWSZEGO STOPNIA - KRYTYCZNE	SŁABOŚCI ROZ. DRUGIEGO STOPNIA - ISTOTNE	SŁABOŚCI ROZ. TRZECIEGO STOPNIA - POZOSTAŁE
BEZPIECZEŃSTWO I PORZ. PUB.	<ul style="list-style-type: none"> - zagrożenie epidemiczne COVID-19 - zdarzenia drogowe związane z tranzytem na drodze krajowej nr 9 oraz drogach wojewódzkich nr 751, 754, 755 przebiegających przez miasto, - brak umiejętności bezpiecznego funkcjonowania dzieci, młodzieży i seniorów w środowisku cyfrowym, głównie w środowisku nowych mediów społecznych oraz usług finansowych, - słabsze systemy bezpieczeństwa w zakładach nie objętych Dyrektywą Seveso (nie zalicz. do Zakładów Zwiększonego Ryzyka i Zakładów Dużego Ryzyka), - koncentracja zjawisk przestępczych w niektórych dzielnicach miasta. 	<ul style="list-style-type: none"> - przypadki niszczenia mienia publicznego i prywatnego (wandalizm), - konieczność reorganizacji świadczenia wielu usług przez gminę oraz jej jednostki i spółki dla zapewnienia na nowego, wysokiego poziomu bezpieczeństwa sanitarno-epidemicznego. - występowanie przypadków przemocy w rodzinie, - wysoki stopień dezaktualizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015-2021, - stosunkowo częste przypadki postaw agresywnych, przemocy i zachowań wulgarnych wśród młodzieży, - przypadki przestępstw przeciwko zdrowiu i mieniu, - bezdomność zwierząt domowych. 	
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	<ul style="list-style-type: none"> - wielowymiarowe wykluczenie osób niepełnosprawnych wskutek istnienia barier ich społecznego i gospodarczego funkcjonowania, - niskie wykształcenie oraz niska zawodowa i osobista aktywność części niepełnosprawnych, - niedostosowanie części obiektów, pojazdów i miejsc użyteczności publicznej, a także procedur korzystania z nich do potrzeb osób niepełnosprawnych (bariery architektoniczne). 	<ul style="list-style-type: none"> - trudności osób niepełnosprawnych w dostępie do usług opiekuńczych, - ograniczone możliwości wspierania przez gminę osób niepełnosprawnych powyżej 25 roku życia, - wykluczenie komunikacyjne części niepełnosprawnych. 	<ul style="list-style-type: none"> - powściągliwość wobec osób niepełnosprawnych oraz niedoceniaenie ich możliwości zawodowych, społecznych i motywacji (bariery społeczne), - braki informacyjne służb samorządowych o os. niepełnosprawnych, zamieszkujących w gminie i niekontynuujących edukacji.
SAMORZĄD	<ul style="list-style-type: none"> - niedysponowanie przez gminę dobrą strategią jego rozwoju, odpowiadającą na współczesne wyzwania ponadlokalne i lokalne, oraz dobrze zorganizowanym systemem jej wdrażania, w tym ewaluacji, - wysoki poziom dezaktualizacji planów i programów rozwoju miasta, w tym także spowodowany kryzysem społeczno-gospodarczym oraz ich wzajemne niespójności, rozbieżności i powielanie się, - jednoczesne funkcjonowanie nieskoordynowanych, dublujących się komitetów, zespołów i systemów wdrażania oraz ewaluacji licznych planów i programów rozwoju miasta, 	<ul style="list-style-type: none"> - nie w pełni rozwinięte e-usługi gminy i jej jednostek dla mieszkańców i przedsiębiorców, - niski poziom cyfryzacji procesów zarządczych i administracyjnych Urzędu Miasta, a także jednostek organizacyjnych i spółek gminy, - brak integracji i niska elastyczność wewnątrz systemów informatycznych Urzędu Miasta, a także jednostek organizacyjnych i spółek gminy, - niewystarczający poziom wiedzy pracowników samorządowych nt. technologii Smart City, cyfrowych technologii administracyjnych, Internetu Rzeczy, - niedoskonałości struktury organizacyjnej Urzędu Miasta, w tym niedookreślone kompetencje komórek organizacyjnych wobec na niektórych nowych wyzwań samorządowych oraz brak Miejskiego Urbanisty-Architekta, - brak, niespójność i fragmentaryczność ewaluacji planów i programów rozwoju gminy, - niewystarczająca partycypacja wewnątrzorganizacyjna i społeczna w procesach decyzyjnych zarządzania strategicznego rozwojem miasta, 	<ul style="list-style-type: none"> - braki kadrowe i przeciążenie pracowników Urzędu Miasta, - wysoka zmienność państwowych aktów prawnych regulujących działalność samorządu lokalnego, - niesatysfakcjonujące wynagrodzenia pracowników samorządowych, w tym środowiskowych pracowników socjalnych

	SŁABOŚCI ROZ. PIERWSZEGO STOPNIA - KRYTYCZNE	SŁABOŚCI ROZ. DRUGIEGO STOPNIA - ISTOTNE	SŁABOŚCI ROZ. TRZECIEGO STOPNIA - POZOSTAŁE
SAMORZĄD CD.	<ul style="list-style-type: none"> - podporządkowanie treści, struktury i wykorzystania wielu planów i programów rozwoju miasta zamiarowi pozyskania środków pomocowych, z jednoczesnym obniżeniem ich roli jako narzędzi strategicznego i operacyjnego zarządzania rozwojem miasta, - stosunkowo niskie dochody budżetowe w przeliczeniu na jednego mieszkańca oraz zbyt mały potencjał budżetu gminy wobec do wszystkich, akcentowanych w uchwalonych dokumentach planistycznych, potrzeb i oczekiwań rozwojowych. 	<ul style="list-style-type: none"> - wysoki udział oświatowych wydatków budżetowych gminy finansowanych z jej własnych dochodów, - brak długoterminowego lub krótkoterminowego planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości, - ponoszenie znaczących, dodatkowych kosztów ogrzewania budynków i innych obiektów należących do gminy i jej jednostek, które są efektem ich niskiej termoizolacyjności oraz niskiej wydajności wykorzystywanych w nich źródeł ciepła, i których można uniknąć przy zastosowaniu współczesnych, standardowych technologii, - za niska intensywność i zbyt wąski zakres merytoryczny szkoleń i innych form doskonalenia zawodowego pracowników samorządowych, w tym w zakresie tzw. kompetencji miękkich, - niewystarczający przepływ informacji, koordynacji i in. współpracy poziomej (międzywydziałowej) w UM, - problemy w funkcjonowaniu zespołów zadaniowych Urzędu Miasta, - fragmentaryczność i wysoki poziom rozdrobnienie zadań zlecanych do wykonania org. pozarządowym. 	<ul style="list-style-type: none"> - dezaktualizacja, nieuporządkowanie i braki informacyjne części stron internetowych jednostek gminnych.
SPOŁECZEŃSTWO	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost zapotrzebowania na materialną i niematerialną pomoc społeczną oraz liczby jej beneficjentów, a także zmiany jej struktury w efekcie kryzysu gospodarczego, - wzrost zapotrzebowania na usługi opiekuńcze dla seniorów przy jednoczesnym ich niskim poziomie dochodów, - bierna postawa części beneficjentów gminnego systemu pomocy społecznej – brak zaangażowania w zmiany życia prywatnego i zawodowego, niezależniące od świadczeń społecznych, - niska świadomość obywatelska i brak postaw obywatelskich części mieszkańców miasta, - atomizacja, nietrwałość i dysfunkcyjność części rodzin, a także (rzadziej) niewydolność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, 	<ul style="list-style-type: none"> - pauperyzacja części mieszkańców, zwłaszcza z rodzin wielodzietnych, niepełnosprawnych i długotrwale chorych, - materialne rozwarstwienie społeczne, - występowanie biernych, roszczeniowych i skrajnie konsumpcyjnych postaw życiowych, wzorców nieuczciwości, egoizmu, obojętności społecznej, głębokiej nieufności do społeczeństwa i jego instytucji, omijania i wykorzystywania prawa niezgodnie z intencją prawodawcy itp. - brak samorządowego, długookresowego programu edukacji obywatelskiej mieszkańców gminy. - tzw. dziedziczenie biedy: powielanie niskiego wykształcenia i pasywnych wzorców rozwoju osobistego i zawodowego, - zjawiska towarzyszące bezrobociu: depresje, frustracje, uzależnienia, spadek poczucia własnej wartości, przestępczość i patologia rodziny, - stosunkowo liczne przypadki samotnego rodzicielstwa, - występowanie problemu bezdomności, w tym wieloletniej, - wysoki poziom dezaktualizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2014-2021, - wykluczenie cyfrowe dużej części osób starszych, - samotność i izolacja społeczna, zwłaszcza osób starszych i niepełnosprawnych – spotęgowana w ostatnim okresie przez zagrożenie pandemiczne oraz zalecenia i restrykcje dystansu społecznego. 	<ul style="list-style-type: none"> - niski poziom wzajemnego zaufania (głównego składnika kapitału społecznego) części mieszkańców, - mały udział wolontariatu w rozwiązywaniu problemów społecznych, - występowanie głodu i niedożywienia wśród dzieci i młodzieży, - małe zainteresowanie grupami samopomocy, - sieroctwo emigracyjne, w tym głównie tzw. eurosieroctwo, a także osłabienie innych więzi rodzinnych wynikające z emigracji zarobkowej, - niski stopień znajomości i zrozumienia sektora ekonomii społecznej, - miejscowa koncentracja przestrzenna problemów społecznych, - problemy rodzin niepełnych, - niewystarczająca w okresach zimowych liczba miejsc w noclegowni, - brak doradczo-opiniotwórczej reprezentacji seniorów dla władz samorządowych miasta (rady seniorów lub podobnego ciała), -

	SŁABOŚCI ROZ. PIERWSZEGO STOPNIA - KRYTYCZNE	SŁABOŚCI ROZ. DRUGIEGO STOPNIA - ISTOTNE	SŁABOŚCI ROZ. TRZECIEGO STOPNIA - POZOSTAŁE
SPOŁECZ. C.D.	<ul style="list-style-type: none"> - niska ogólna partycypacja społeczna mieszkańców miasta w kreowaniu rozwoju miasta (nie dot. liderów aktywnych organizacji pozarządowych), a także brak niektórych procedur w tym zakresie, - nierównowaga między zaangażowaniem samorządu we wsparcie mieszkańców przechodzących z wieku produkcyjnego w poprodukcyjny (polityka senioralna) w stosunku do mieszkańców przechodzących z wieku przedprodukcyjnego (kończących edukację) do produkcyjnego (zaczynających ścieżkę zawodową). 		<ul style="list-style-type: none"> - brak Młodzieżowej Rady Miejskiej, a przez to brak doradczo-opiniotwórczej reprezentacji młodzieży dla władz samorządowych miasta.
ORG. POZARZ.	<ul style="list-style-type: none"> - uzależnienie działalności organizacji pozarz. od środków z budżetu gminy oraz brak lub sporadyczność ich działań w zakresie pozyskiwania środków na swą działalność z innych źródeł, - niesatysfakcjonująca aktywność organizacji pozarządowych w działalnościach nie finansowanych przez gminę. 	<ul style="list-style-type: none"> - osłabienie działalności części organizacji pozarz. wywołane pandemią, restrykcjami ją ograniczającymi, kryzysem gospodarczym i wynikającym z tego przesunięciem uwagi ich członków na sprawy prywatne, - niewystarczające kwalifikacje liderów organizacji pozarządowych: prawne, zarządcze, ekonomiczne, a także w zakresie pozyskiwania środków spoza budżetu miasta, - brak lub minimalna aktywność części organizacji pozarządowych, - brak miejskiej rady działalności pożytku publicznego. 	<ul style="list-style-type: none"> - braki w zakresie organizacji pozarządowych działających w bezpośr. pomocy społecznej, - brak lub niski poziom natężenia konkurencji organizacji pozarządowych w ubieganiu się o zlecenia zadań publicznych oraz wsparcie ich własnej działalności udzielane przez gminę, - niesatysfakcjonująca efektywność systemu wsparcia lokalnych organizacji pozarządów.
KULTURA I DZIEDZICTWO KULT.	<ul style="list-style-type: none"> - długookresowe, niskie uczestnictwo w kulturze dużej części mieszkańców, - za małe wobec możliwości instytucjonalnych i potrzeb społecznych finansowanie usług kulturalnych, w tym ograniczone pozyskiwanie środków zewnętrznych na ten cel. 	<ul style="list-style-type: none"> - osłabienie działalności organizacji pozarządowych, indywidualnych twórców oraz podmiotów gospodarczych działających w sferze kultury w wyniku restrykcji służących ograniczeniu pandemii oraz kryzysu gospodarczego, - średniokresowy, pandemiczny spadek zainteresowania i zaangażowania mieszkańców w kulturę jako efekt spadku ich dochodów lub zagrożenia takim spadkiem oraz obaw przed zarażeniem podczas uczestnictwa w aktywnościach kulturalnych, - niskie opinie młodzieży o atrakcyjności lokalnej kultury, - zły lub bardzo zły stan techniczny części obiektów zabytkowych, a jednocześnie wysokie, potencjalne koszty ich remontów. 	<ul style="list-style-type: none"> - złożona struktura własnościowa części obiektów zabytkowych utrudniająca ich rewitalizację, - niesatysfakcjonujący poziom czytelnictwa (choć rosnący), - okresowe osłabienie działalności Miejskiego Centrum Kultury, Biura i Artystycznych i Miejskiej Biblioteki Publicznej wraz z jej filiami w wyniku restrykcji ograniczających pandemię.
MIESZKALNICTWO	<ul style="list-style-type: none"> - niski poziom budownictwa mieszkaniowego (choć notuje się wzrost budownictwa jednorodzinnego), - złe parametry energetyczne wielu budynków starszego typu, - zły stan i substandardowe wyposażenie części mieszkań (budynków) komunalnych, w tym wymóg remontów kapitalnych, - zły stan techniczny dużej części budynków mieszkalnych innych niż komunalne, w tym wymagające remontów kapitalnych, - dominacja w budynkach mieszkalnych indywidualnych, przestarzałych źródeł ciepła o niskiej sprawności energetycznej, zasilanych najczęściej węglem kamiennym. 	<ul style="list-style-type: none"> - niewystarczająca liczba mieszkań socjalnych i wzrastająca liczba osób oczekujących na zawarcie umowy najmu lokalu socjalnego w wyniku sądowych orzeczeń eksmisji z uprawnieniem do takiego lokalu, a także na podstawie niskiego osiąganego dochodu, - wysokie koszty i długie okresy zwrotu nowoczesnych rozwiązań energetycznych stosowanych w budownictwie, w tym w szczególności opartych na OZE, - duża liczebność rodzin z niezaspokojonymi potrzebami mieszkaniowymi. 	<ul style="list-style-type: none"> - niedostatek komunalnych zasobów mieszkaniowych w stosunku do oczekiwań zgłaszanych przez mieszkańców, - brak dostępu części nowych, jednorodzinnych budynków mieszkalnych do niektórej sieciowej infrastruktury technicznej.

	SŁABOŚCI ROZ. PIERWSZEGO STOPNIA - KRYTYCZNE	SŁABOŚCI ROZ. DRUGIEGO STOPNIA - ISTOTNE	SŁABOŚCI ROZ. TRZECIEGO STOPNIA - POZOSTAŁE
KOMUNIKACJA PUBLICZNA	<ul style="list-style-type: none"> - przestarzały i wyeksploatowany tabor Miejskiego Zakładu Komunikacji Sp. z o.o., - wysokie koszty jednostkowe miejskiego transportu publicznego, przy jednoczesnym zmniejszaniu się wpływów z tytułu sprzedaży biletów i zwiększaniu dotacji gminnych, - wysokie dopłaty z budżetu miasta do transportu publicznego, - zły stan techniczny i trwale nieużytkowanie budynku dworca kolejowego stacji PKP Ostrowiec Świętokrzyski oraz brak gotowości PKP S.A. do przekazania go samorządowi miasta, - brak zintegrowanego, subregionalnego systemu komunikacji autobusowej - Miejski Zakład Komunikacji Sp. z o.o. nie obsługuje żadnej z gmin sąsiednich, mimo iż w przeszłości miejska spółka obsługiwała pięć z nich, - duże braki w zakresie infrastruktury integrującej systemy komunikacji publicznej ze środkami komunikacji indywidualnej, jak parkingi typu Park&Ride, Bike&Ride, Kiss&Ride. 	<ul style="list-style-type: none"> - niska lub średnia opinia mieszkańców na temat poziomu usług i dostępności miejskiej komunikacji publicznej, - niezadowolenie mieszkańców z usług autobusowej i kolejowej komunikacji ponadlokalnej, - zmniejszanie się zakresu przewozów Miejskiego Zakładu Komunikacji Sp. z o.o. będące efektem zmniejszania się liczby przewożonych pasażerów, - niedostateczna koordynacja poszczególnych systemów komunikacji publicznej funkcjonujących w mieście, - wysoki stopień dezaktualizacji Planu Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2014-2024 – najnowsze dane, na których bazuje plan pochodzą z 2012 r. i często są nieaktualne (np. świadczenie przez MPK przewozów na terenie gmin Bałtów, Bodzechów, Ćmielów, Kunów, Waśniów), a znaczna część działań w nim przewidzianych została zrealizowana, - brak infrastruktury zbiorowej mobilności współdzielonej. 	<ul style="list-style-type: none"> - niski udział autobusów niskopodłogowych w bazie transportowej Miejskiego Zakładu Komunikacji Sp. z o.o., - nieuczciwa konkurencja dla Miejskiego Zakładu Komunikacji Sp. z o.o. ze strony przewoźników prywatnych, - brak zintegrowanego systemu biletowo-taryfowego systemów komunikacji zbiorowej.
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	<ul style="list-style-type: none"> - złe skomunikowanie miasta z głównymi, krajowymi i międzynarodowymi, istniejącymi, budowanymi i projektowanymi, drogowymi korytarzami transportowymi - do drogi ekspresowej S7 czas dojazdu to 1h, do S19 (powstanie 2022 r.) to 1 h., do S12 (powstanie po 2025 r.) to 1 h. Droga ekspresowa S74 planowana jest najbliżej Ostrowca Świętokrzyskiego (czas dojazdu 15 min), ale jej powstanie (cały korytarz) planowane jest po 2025 r., - niesatysfakcjonujący stan techn. lub za niska nośność niektórych dróg gminnych i powiatowych oraz części ich infrastruktury okołodrogowej, wym. napraw, rozbudowy i modernizacji, - przebieg drogi krajowej nr 9 i dróg wojewódzkich nr 751, 754 i 755 przez teren miasta, w pobliżu jego ścisłego centrum i związane z tym intensyfikacja korków, niskiej emisji, zdarzeń drogowych i zużycia infrastruktury drogowej, okołodrogowej i innej (nakładanie się ruchu tranzytowego na ruch lokalny), - niedokończony układ dróg tworzących główną sieć osi komunikacyjnych miasta, - zły stan techniczny części wodociągów i wynik. z tego awarie oraz straty wody, a także braki w infrastrukturze wodociągowej, 	<ul style="list-style-type: none"> - stan techniczny niektórych sieci i urządzeń ciepłowniczych wym. modernizacji i przebudowy, - szybki wzrost liczby samochodów osobowych i ciężarowych, - niewystarczająca liczba miejsc parkingowych i postojowych, zwłaszcza w centralnych częściach Ostrowca Świętokrzyskiego w godzinach pracy placówek handlowych, usługowych, edukacyjnych i administracyjnych, a także na obszarach koncentracji budownictwa wielorodzinnego - niedostatek zbiorników wodnych retencji miejskiej, - brak rezerw dostaw gazu gazociągiem w/c DN 300 relacji Sandomierz – Ostrowiec Świętokrzyski ze względu na osiągnięcie granicznej przepustowości i maksymalnego ciśnienia roboczego oraz występowanie częstych nieszczelności i awarii, 	<ul style="list-style-type: none"> - istnienie dróg gminnych posiadających jedynie nawierzchnię gruntową utwardzoną (niewielki udział), - szybkie zużycie technologiczne i techniczne infrastruktury teleinformat., sprzętowej w Urzędzie Miasta oraz jednostkach i spółkach gminy, - brak ekranów akustycznych w zurbanizowanych miejscach przekroczenia dopuszczalnego natężenia hałasu komunikacyjnego, - braki i zły stan techniczny, a także brak zewidencjonowania części urządzeń melioracji głównej i szczegółowej, - brak sieci gazowej w części miasta, - brak toalet publicznych w niektórych miejscach koncentracji ruchu pieszego, - przypadki odprowadzania wód deszczowych do przez mieszkańców do kanalizacji sanitarnej oraz bezumowne korzystanie z niej skutkujące ponoszeniem kosztów oczyszczania,

	SŁABOŚCI ROZ. PIERWSZEGO STOPNIA - KRYTYCZNE	SŁABOŚCI ROZ. DRUGIEGO STOPNIA - ISTOTNE	SŁABOŚCI ROZ. TRZECIEGO STOPNIA - POZOSTAŁE
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA GD.	<ul style="list-style-type: none"> - zły stan techniczny, a także braki w zakresie części infrastruktury kanalizacyjnej (np. okolice ul. Rudzkiej, Wąwozy, Kąty Denkowskie oraz rejony Gutwin wschód i Lasu Rzeczki), - braki oraz wysoka energochłonność oświetlenia ulicznego w ciągach części dróg gminnych i powiatowych, - duże braki w zakresie kanalizacji deszczowej, a także pełnienie przez część kanalizacji deszczowej jedynie funkcji retencyjnej i odprowadzanie przez nią wód do kanalizacji ogólnospławnej, - znaczne braki w zakresie ścieżek rowerowych i UTO stanowiących podstawę codziennej komunikacji mieszkańców, - braki w spójności przestrzennej, fragmentaryczność i niedostateczne odseparowanie od ruchu samochodowego znacznej części ścieżek rowerowych i UTO o charakterze głównie komunikacyjnym, - przestarzałe, wysokoemisyjne, niespełniające norm określonych w dyrektywie UE, opalane w 84% miałem węglowym, kotły grzewcze wykorzystywane przez Miejską Energetykę Ciepłą Sp. z o.o. i konieczność ponoszenia wysokich kosztów zakupu uprawnień do emisji CO₂ (cena tych uprawnień wzrosła ponad 6-krotnie z około 4 euro/t do średniej ceny 24-26 euro/t w 2019 roku), z jednoczesnym narzuceniem spółce obowiązku dostosowania źródła ciepła do Konkluzji BAT, co wiąże się z koniecznością poniesienia bardzo wysokich nakładów inwestycyjnych (spółka korzysta z derogacji do dnia 31.12.2022). 	<ul style="list-style-type: none"> - degradacja techniczna i likwidacja fragmentów infrastruktury kolejowej na terenach wykorzystywanych i planowanych do zagospodarowania przemysłowego i składowo-magazynowego, - braki i przestarzałe rozwiązania techniczne monitoringu wizyjnego części newralgicznych miejsc publicznych, - infiltracja wód opadowych oraz podskórnych do sieci kanalizacyjnej, - wysokie i rosące koszty gospodarki komunalnymi odpadami stałymi, - kończąca się przestrzeń dostępna Cmentarza Komunalnego w Ostrowcu Świętokrzyskim, - dezaktualizacja Wieloletniego Planu Rozwoju i Modernizacji Urzędzeń Wodociągowych i Urzędzeń Kanalizacyjnych na lata 2018-2020 dla Miejskich Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim. 	<ul style="list-style-type: none"> - przypadki eksploataowania nieszczelnych zbiorników bezodpływowych, - dezaktualizacja Projektu Założeń do Planu Zaopatrzenia w Ciepło, Energię Elektryczną i Paliwa Gazowe na Obszarze Gminy Ostrowiec Świętokrzyski z 2011 r.
ŚRODOWISKO	<ul style="list-style-type: none"> - niski poziom świadomości ekologicznej znacznej części mieszkańców gminy, - milcząca bierność osób świadomych ekologicznie wobec zachowań antyśrodowiskowych innych członków społeczności lokalnej, - stosunkowo wysoki udział indywidualnych systemów grzewczych, w tym przestarzałych i uciążliwych dla środowiska, mimo rozwiniętej sieci ciepłowniczej, - niska emisja z indywidualnych palenisk zasilanych węglem oraz z samochodów oraz okresy jej wysokiej koncentracji w sezonie zimowym, - niska jakość paliw stałych wykorzystywanych w znacznej części indywidualnych palenisk (często spowodowana tzw. ubóstwem energetycznym mieszkańców) i nieumiejętne ich spalanie, 	<ul style="list-style-type: none"> - przypadki nielegalnego pozbywania się odpadów na powierzchni terenu i w ciekach oraz zbiornikach wodnych, głównie wielkogabarytowych oraz budowlanych, w tym zawierających azbest – zwłaszcza pochodzących z nieruchomości niezamieszkałych (tzw. dzikie wysypiska), - wysoki udział odpadów zmieszanych trafiających do systemu gospodarki odpadami komunalnymi, - spadek motywacji mieszkańców i firm do działań prośrodowiskowych wskutek spadku ich dochodów wywołanego kryzysem gospodarczym, - wysoki stopień dezaktualizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Ostrowiec Świętokrzyski – dane diagnostyczne z 2013 r., źródła finansowania planowane głównie na lata 2014-2020 i zakończenie realizacji części zaplanowanych przedsięwzięć, - brak Inwentaryzacji Przyrodniczej Ostrowca Świętokrzyskiego, 	<ul style="list-style-type: none"> - przypadki utraty wartościowych elementów środowiska naturalnego, w tym także w wyniku postępowania mieszkańców niezgodne z prawem, - zakwaszenie oraz podwyższona zawartość metali ciężkich (cynk) gleb rolniczych, - nielegalne składowanie odpadów na niektórych prywatnych posesjach mieszkańców miasta, - okresowe, miejscowe przekraczanie norm hałasu komunikacyjnego w zurbanizowanych strefach przebiegu drogi krajowej nr 9 i dróg wojewódzkich nr 751, 754, 755, - przypadki wycinki drzew bez uzyskania stosownego zezwolenia w sytuacjach, gdy takie zezwolenie jest konieczne,

	SŁABOŚCI ROZ. PIERWSZEGO STOPNIA - KRYTYCZNE	SŁABOŚCI ROZ. DRUGIEGO STOPNIA - ISTOTNE	SŁABOŚCI ROZ. TRZECIEGO STOPNIA - POZOSTAŁE
ŚRODOWISKO C.D.	<ul style="list-style-type: none"> - wysokie ceny – możliwych do wykorzystania w ogrzewaniu – paliw o wysokiej jakości środowiskowej, np. gazu sieciowego, a także energii elektrycznej, - stosunkowo częste przypadki spalania odpadów w indywidualnych paleniskach, - nie spełniający norm stan jakości wód powierzchniowych, - brak możliwości finansowych większości właścicieli domów, które pozbawione są infrastruktury minimalizującej ich negatywny wpływ na środowisko (np. nowoczesnych systemów grzewczych), by ją samodzielnie sfinansować, a czasem też by z niej korzystać, - brak opłacalności ekonomicznej lub wieloletnie okresy zwrotu, nie wspartych środkami publicznymi, inwestycji w systemy energetyczne przyjazne środowisku, w tym wykorzystujące odnawialne źródła energii, w indywidualnych budynkach mieszkalnych, - duża emisja CO₂ i innych zanieczyszczeń powietrza powodowane przez przestarzałe, niespełniające norm określonych w dyrektywie UE, kotły grzewcze wykorzystywane przez Miejską Energetykę Ciepłą Sp. z o.o. 	<ul style="list-style-type: none"> - brak samorządowego programu edukacji ekologicznej mieszkańców gminy, - brak kompleksowego planu rozwoju zieleni miejskiej - azbest w konstrukcjach niektórych obiektów mieszkalnych i gospodarczych, składowanie odpadów zaw. azbest na niektórych posesjach oraz przypadki pozbywania się go z pominięciem odpowiednich procedur, - dezaktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023, - niski stopień wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych w bilansie energetycznym miasta, - nadmierna eutrofizacja wód powierzchniowych, - niski stopień retencji wodnej miasta. 	<ul style="list-style-type: none"> - duży udział monokultur sosnowych w lasach znajdujących się na terenie miasta i w jego bezpośrednim sąsiedztwie, - okresowe, słabe warunki wietrzności w dolinie Kamiennej powodujące zaleganie zimnego powietrza i sprzyjające powstawaniu smogu, - niekorzystne warunki dla rozwoju energetyki wiatrowej, - przypadki nielegalnego pozyskiwania drewna, - przypadki nieznamomości i niezrozumienia przez mieszkańców przepisów ochrony środowiska, - rosnący poziom zużycia wody na 1 mieszkańca.
OŚWIATA I OP. PRZEDSZ.	<ul style="list-style-type: none"> - spadająca liczba uczniów szkół gminnych, - liczne potrzeby remontowe obiektów szkół gminnych oraz ich infrastruktury towarzyszącej, - potrzeby szkół gminnych w zakresie nowego wyposażenia dydaktycznego, w tym niezbędnego do prowadzenia skutecznej i efektywnej edukacji zdalnej, - zbyt niska część oświatowa subwencji ogólnej i wynikająca z tego konieczność dodatkowego finansowania gminnej oświaty z innych dochodów budżetowych, - niski poziom zainteresowania zajęciami dodatkowymi oferowanymi przez szkoły gminne – ich nieatrakcyjność w opinii wielu uczniów, - spadająca liczba dzieci w przedszkolach gminnych, - liczne potrzeby remontowe obiektów przedszkoli gminnych oraz ich infrastruktury towarzyszącej, - mało atrakcyjna, lokalna oferta kierunków kształcenia zawodowego i słabe praktyczne umiejętności absolwentów szkół zawodowych. 	<ul style="list-style-type: none"> - średniookresowy spadek jakości i zawężenie nauczania, a także pogorszenie jakości weryfikacji efektów nauczania w placówkach szkolnych wywołany gwałtownym przejściem w 100% na edukację zdalną, - częste niezadowolenie dydaktycznych pracowników szkół z materialnych warunków pracy, - niewystarczające oparcie techniczne i organizacyjne procesów dydaktycznych i wychowawczych na technologiach współczesności/przyszłości: cyfrowych, mobilnych, telekomunikacyjnych, wirtualnych i współdzielenia – braki w wyposażeniu i braki w procesach dydaktyczno-wychowawczych, - wysoki stopień dezaktualizacji oraz ogólności (w części planistycznej) Kompleksowego Planu Rozwoju Szkół w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2017-2022. 	<ul style="list-style-type: none"> - braki i problemy techniczno-organizacyjne oraz kadrowe w zakresie realizacji edukacji zdalnej, - związany z pandemią, średniookresowy spadek, a nawet zanik ponadprogramowej działalności innej ponadprogramowej działalności szkół – edukacyjnej, kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej, wychowawczej itp.

7.4. Destymulanty rozwoju miasta

Tabela 4. Destymulanty rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego

DESTYMULANTY ROZWOJU PIERWSZEGO STOPNIA - KRYTYCZNE	DESTYMULANTY ROZWOJU DRUGIEGO STOPNIA - ISTOTNE	DESTYMULANTY ROZWOJU TRZECIEGO STOPNIA - POZOSTAŁE
<ul style="list-style-type: none"> - wielowymiarowy destrukcyjny wpływ na gospodarkę i społeczeństwo wielu krajów świata, Polskę i region pandemii COVID-19, a także restrykcji, służących jej ograniczeniu oraz wynikającego z nich kryzysu społeczno-gospodarczego, - okresowy spadek popytu na produkty i usługi wytwarzane na terenie gminy oraz na terenie funkcjonalnie powiązanego z nią otoczenia w wyniku kryzysu społeczno-gospodarczego, - wypieranie lokalnej, tradycyjnej kultury i lokalnego dziedzictwa kulturowego przez ponadlokalną, zunifikowaną kulturę masową (często globalną), - migracyjne „przyciąganie” mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego przez duże polskie miasta (gł. Warszawa), a także przez inne kraje, - postrzeganie (błędne) w odległym otoczeniu Ostrowca Świętokrzyskiego jako miasta silnie dotkniętego kryzysem strukturalnym transformacji systemowej, zdegradowanego, brzydkiego i wyludniającego się, a zatem nieatrakcyjnego z punktu widzenia turystyczno-rekreacyjnego oraz nieatrakcyjnego jako potencjalnego miejsca zamieszkania, - restrykcyjna polityka Unii Europejskiej w zakresie emisji CO₂ redukująca konkurencyjność części ostrowieckiego przemysłu ciężkiego (jest to jednak także stymulanta do jego prośrodowiskowej restrukturyzacji). 	<ul style="list-style-type: none"> - przekazywanie samorządom przez władze państwa coraz to nowych zadań publicznych do realizacji, bez zabezpieczenia wystarczających źródeł ich finansowania, - zmienność, złożoność i restrykcyjność przepisów prawa (m. in. w zakresie działalności gospodarczej, oświaty, finansów samorządowych, partnerstwa publiczno-prywatnego, zamówień publicznych), - regulacje prawne skutkujące wzrostem poziomu kosztów pracy, - wciąż wysoki poziom państwowych obciążeń fiskalnych i parafiskalnych oraz selektywny wzrost tych ostatnich, wynikający z kryzysowego spadku dochodów publicznych, - przejmowanie ponadlokalnych, zunifikowanych postaw, poglądów, zwyczajów, obyczajów i pragnień wywołujące utratę tożsamości lokalnej mieszkańców, - inflacja w zakresie produktów i usług codziennego użytku – zmniejszająca realną wartość dochodów i oszczędności mieszkańców i przedsiębiorstw, a jednocześnie niemożliwa do uniknięcia ze względu na bliskie zero stopy procentowe lokat i innych form oszczędzania oraz wysoki poziom ryzyka instrumentów alternatywnych, - niewystarczające dochody samorządu powiatowego w stosunku do potrzeb realizacji zadań powiatowych, co wynika z niedoskonałości rozwiązań prawnych regulujących działalność samorządów powiatowych i powoduje, że miasto musi wspierać finansowo powiat redukując realizację własnych zadań - tranzyt komunikacyjny w ciągu drogi krajowej nr 9 i dróg wojewódzkich nr 751, 754 i 755 przyczyniający się do wzmożenia niskiej emisji, korków, zdarzeń drogowych oraz zużycia infrastruktury drogowej i innej (jest to jednocześnie stymulanta, co wskazano w innych częściach analizy strategicznej). 	<ul style="list-style-type: none"> - regulacje prawne ograniczające możliwości prewencji i rozwiązywania problemów społecznych, - napływ obecnych ponadlokalnie, biernych, roszczeniowych i skrajnie konsumpcyjnych postaw życiowych, wzorców nieuczciwości, egoizmu, obojętności, głębokiej nieufności, omijania i wykorzystywania prawa niezgodnie z intencją prawodawcy itp., - ponadlokalna konkurencja dla wytwarzanych w mieście produktów, adresowanych głównie do ponadlokalnych odbiorców - wynikająca z pandemii, średniookresowa redukcja niektórych, ponadlokalnych możliwości prowadzenia działań samorządowych, np. marketingu bezpośredniego ofert inwestycyjnych miasta (spadek popularności imprez targowych, kongresów itp.).

7.5. Szanse wewnętrzne rozwoju miasta

Tabela 5. Szanse wewnętrzne rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego

	SZANSE WEW. ROZWOJU PIERWSZEGO STOPNIA - KLUCZOWE	SZANSE WEW. ROZWOJU DRUGIEGO STOPNIA - ISTOTNE	SZANSE WEW. ROZWOJU TRZECIEGO STOPNIA - POZOSTAŁE
GOSPODARZCE	<ul style="list-style-type: none"> - przyspieszone wskutek pandemii upowszechnienie w gminie gospodarczego i społecznego wykorzystania informatycznych technologii telekomunikacji, telepracy, teleusług, telehandlu i innych, - gotowość części mieszkańców gminy do podejmowania lub rozwijania działalności gospodarczej na własny rachunek – nawet w okresie kryzysu gospodarczego, zwłaszcza w zakresie małoskalowej działalności turystyczno-rekreacyjnej i paraturystycznej oraz innych usług, - nowe modele biznesowe oraz zamierzenia inwestycyjne lokalnych podmiotów gospodarczych – nawet w okresie kryzysu gospodarczego, - prawne możliwości prowadzenia aktywnej, samorządowej, lokalnej polityki gospodarczej – szczególnie oczekiwanej w aktualnym kryzysie gospodarczym przez lokalną przedsiębiorczość, a także społeczeństwo – wzmocnione nowymi regulacjami ustawowymi. 	<ul style="list-style-type: none"> - innowacyjne pomysły i zamiary inwestycyjne lokalnych przedsiębiorstw oraz mieszkańców w zakresie rozwijania działalności turystycznej i paraturystycznej, zwłaszcza z wykorzystaniem przemysłowych obiektów zabytkowych, np. koncepcja przekształcenia Izby Pamięci Cukrownictwa Krajowej Spółki Cukrownictwa S.A. w Muzeum Cukrownictwa, - wzrost świadomości mieszkańców w zakresie uzależnienia własnej zamożności i zamożności swoich dzieci od dostosowania posiadanego wykształcenia do potrzeb rynku pracy, własnej przedsiębiorczości, aktywności zawodowej i postaw życiowych, - plany doskonalenia oferty edukacyjnej i rozwoju Wyższej Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości w Ostrowcu Świętokrzyskim. 	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost popytu wewnętrznego na subregionalne i lokalne produkty rolne oraz przetworzone produkty spożywcze, - wzrost popytu wewnętrznego na lokalną rekreację, kulturę i rozrywkę wywołany pandemicznym spadkiem dostępności analogicznych usług ponadlokalnych, zwłaszcza zagranicznych oraz priorytetyzacją dystansu społecznego, - gotowość części mieszkańców do nabywania lokalnych produktów i usług zamiast ponadlokalnych alternatyw motywowana chęcią wsparcia lokalnego biznesu, zwłaszcza małego, przechodzącego kryzys gospodarczy.
ŚRODOWISKOWO-PRZESTRZENNE	<ul style="list-style-type: none"> - rosnące zainteresowanie części mieszkańców sprawami środowiska naturalnego oraz gotowość do podnoszenia świadomości ekologicznej własnej i innych członków lokalnej społeczności, - zainteresowanie mieszkańców gminy wykorzystaniem we własnych domach, ograniczających ich koszty eksploatacji, proekologicznych, niskoemisyjnych rozwiązań energetycznych, - wzrost wrażliwości przestrzennej części mieszkańców i ich skłonność do udziału w przedsięwzięciach służących poprawie estetyki gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> - gotowość niektórych mieszkańców do ponoszenia dodatkowych kosztów podczas zakupów dóbr i usług bardziej przyjaznych dla środowiska niż ich standardowe odpowiedniki, - moda na rower oraz urządzenia transportu osobistego (UTO: m.in. hulajnogi, hulajnogi elektryczne, deskorolki, deskorolki elektryczne, wrotki, łyżworolki, segwaye) jako środki codziennej komunikacji, - akceptacja społeczności lokalnej dla znaczącej reorganizacji komunikacji indywidualnej i parkowania w centrum miasta w celu jego ożywienia społeczno-gospodarczego, - skłonność części mieszkańców do uczestnictwa w społecznych, innowacyjnych przedsięwzięciach prośrodowiskowych. 	<ul style="list-style-type: none"> - gotowość części mieszkańców do udziału w programach wsparcia prośrodowiskowej działalności prywatnej, - gotowość części mieszkańców do udziału i współorganizacji proekologicznych konkursów, happeningów oraz innych wydarzeń w przestrzeniach realnej i wirtualnej, - gotowość niektórych mieszkańców do rozpoczęcia działalności wolontarystycznej na rzecz lokalnego środowiska naturalnego, - występujące jednocześnie techniczna możliwość oraz ekonomiczna opłacalność dalszej rozbudowy sieci gazowej (gł. przyłączy) oraz zainteresowanie przyłączeniem się do niej potencjalnych, lokalnych, indywidualnych odbiorców gazu.

	SZANSE WEW. ROZWOJU PIERWSZEGO STOPNIA - KLUCZOWE	SZANSE WEW. ROZWOJU DRUGIEGO STOPNIA - ISTOTNE	SZANSE WEW. ROZWOJU TRZECIEGO STOPNIA - POZOSTAŁE
SPOŁECZNE	<ul style="list-style-type: none"> - skłonność części młodych, wykształconych mieszkańców miasta (także absolwentów uczelni) do wiązania swojej przyszłości z Ostrowcem Świętokrzyskim (przy jednoczesnej presji okoliczności na trwałe opuszczenie miasta), - konstatacja młodych mieszkańców, że odmiejscowienie pracy dzięki upowszechnieniu telepracy wywołanemu restrykcjami ograniczającymi pandemię COVID-19, zmniejsza motywację do opuszczania Ostrowca Świętokrzyskiego w celu podjęcia pracy w którymś z dużych miast – jest to szansa na ograniczenie migracji i na dodatni przyrost demograficzny, - pomysły mieszkańców na aktywizację społeczną gminy, w tym wykreowane dla przezwyciężenia problemów społecznych wywołanych pandemią i kryzysem społeczno-gospodarczym, - zintensyfikowana pandemią, moda na zdrowy tryb życia, w tym na higienę, aktywność fizyczną, wzmacnianie odporności organizmu itp., - gotowość części mieszkańców dotkniętych problemami osobistymi do podjęcia udziału w reintegracji społecznej i zawodowej, także w ramach ekonomii społecznej, - wzrost wielowymiarowej aktywności seniorów. 	<ul style="list-style-type: none"> - koncepcje działalności promocyjnej, prospołecznej, prośrodowiskowej i kulturalno-rozrywkowej lokalnych organizacji pozarządowych i indywidualnych mieszkańców oraz ich gotowość do zaangażowania się w realizację – zwłaszcza wychodzące naprzeciw problemom kryzysu społeczno-gospodarczego, - wzrost poziomu solidarności społecznej, więzi wewnątrz społeczności lokalnej, wywołany współdzieloną sytuacją zagrożenia pandemią oraz wspólnymi działaniami na rzecz ograniczenia jej oraz jej społecznych i gospodarczych skutków, - możliwość wykorzystania aktywności lokalnych organizacji pozarządowych w rozwiązywaniu i prewencji problemów społecznych oraz zabezpieczania miasta przed zagrożeniami rozwoju sfery społecznej, - zainteresowanie części mieszkańców gminy intensyfikacją, rozpoczęciem lub powrotem do uprawiania sportu lub/i rekreacji, - możliwość zagospodarowania części terenów zalewowych jako obszarów rekreacyjnych. 	<ul style="list-style-type: none"> - gotowość niektórych mieszkańców do działalności wolontarystycznej na rzecz społeczności lokalnej, - zauważalny wzrost świadomości społecznej, w tym dzieci i młodzieży, co do problemów i zagrożeń wynikających z uzależnień, - wzrost świadomości i akceptacji społecznej dla potrzeb integracji osób niepełnosprawnych, - wzrost zainteresowania części społeczności lokalnej zdrowym odżywianiem, - skłonność młodzieży do udziału w niestandardowych, nowoczesnych przedsięwzięciach o charakterze kulturalnym, sportowym i społecznym, - wysokie zainteresowanie środowisk nauczycielskich podnoszeniem własnych kwalifikacji - wzrost zainteresowania części mieszkańców gminy rozwojem osobistym, samodoskonaleniem, karierą zawodową i działalnością społeczną, - wzrost zainteresowania posiadaniem ogrodu działkowego i rekreacją z nim związaną wywołany dążeniem do zachowania dystansu społecznego i zmianą preferencji oraz uwarunkowań rynkowych wypoczynku.
SAMORZĄDOWE	<ul style="list-style-type: none"> - zaangażowanie, pomysły i szczegółowe koncepcje rozwoju gminy i konsensus władz, pracowników Urzędu Miasta oraz jednostek i spółek gminy, a także innych liderów lokalnych w zakresie celów rozwoju gminy i sposobów ich osiągnięcia, uzyskane podczas prac nad Strategią Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030, - gotowość władz lokalnych oraz menedżerów samorządowych do doskonalenia swoich kwalifikacji zawodowych, doskonalenia organizacji pracy jednostek i spółek gminy oraz kompleksowego, strategicznego zarządzania rozwojem gminy, - wywołana przez pandemię i restrykcje ją ograniczające, pozytywna weryfikacja możliwości szerokiego zastosowania telepracy w przypadku wielu pracowników Urzędu Miasta oraz jednostek i spółek gminy – zazwyczaj bez utraty skuteczności i efektywności realizowanych przez nich zadań. 	<ul style="list-style-type: none"> - możliwość zaangażowania lokalnych liderów społeczno-gospodarczych w konsekwentną realizację nowej strategii rozwoju, - gotowość władz lokalnych oraz lokalnych przedsiębiorców, działaczy społecznych i ekspertów do współtworzenia forów dyskusji i poszukiwania pomysłów na społeczno-gospodarczy rozwój miasta. 	<ul style="list-style-type: none"> - możliwość wykorzystania dobrych relacji samorządu gminy z lokalnymi przedsiębiorcami, zwłaszcza średnimi i dużymi, w działaniach na rzecz rozwoju społecznego, - ogólna akceptacja i zaufanie części społeczności lokalnej do władz gminy – swoisty kredyt zaufania w okresie kryzysu społeczno-gospodarczego.

7.6. Zagrożenia wewnętrzne rozwoju miasta

Tabela 6. Zagrożenia wewnętrzne rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego

	ZAGROŻENIA WEW. ROZWOJU PIERWSZEGO ST - KRYTYCZNE	ZAGROŻENIA WEW. ROZWOJU DRUGIEGO STOPNIA - ISTOTNE	ZAGROŻENIA WEW. ROZWOJU TRZECIEGO ST. - POZOSTALE
GOSPODARCZE	<ul style="list-style-type: none"> - rezygnacja inwestorów zewnętrznych z inwestowania na terenie miasta ze względu na brak terenów odpowiednich co do powierzchni, a jednocześnie właściwie przygotowanych prawnie i infrastrukturalnie, - redukcje miejsc pracy przez lokalnych pracodawców, a nawet wygaszanie prowadzonej przez nich działalności, - chaotyczność, fragmentaryczność i ponadlokalna niespójność działań na rzecz rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnych miasta wskutek braku spójnych, samorządowych planów w tym zakresie, - zaniechanie realizacji gminnego programu lokalnej polityki gospodarczej ukierunkowanego na kryzysową pomoc i pokryzysowe wsparcie rozwoju lokalnych przedsiębiorstw, zwłaszcza mikro- i małych przedsiębiorstw. 	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost udziału tzw. szarej strefy w działalności gospodarczej wywołany kryzysem gospodarczym, - okresowe spowolnienie rozwoju gospodarczego miasta wskutek długookresowego spadku ilości i jakości interakcji międzyludzkich wywołanego pandemicznym dążeniem do dystansu społecznego - interakcje przesądzają o liczbie i wartości transakcji, idei biznesowych, innowacji produktowych, usługowych, procesowych itp., - niedostosowanie gminnych działań stymulujących lokalny rozwój gospodarczy do nowej kryzysowej i pokryzysowej rzeczywistości ekonomicznej. 	<ul style="list-style-type: none"> - spadek popytu wewnętrznego wywołany spadkiem możliwości mieszkańców i lokalnych podmiotów gospodarczych, stanowiącym wynik kryzysu społeczno-gospodarczego, - przenoszenie siedzib lokalnych podmiotów gospodarczych poza teren miasta z lub bez przenoszenia miejsca faktycznego prowadzenia działalności gospodarczej, - upowszechnianie się przekonania wśród mieszkańców miasta, że nie jest ono wystarczająco dobrym miejscem do zakładania i rozwoju działalności gospodarczej oraz do kariery zawodowej, - zjawisko braku rąk do pracy – po ustąpieniu kryzysu gospodarczego – w wyniku przesunięcia się wyżu demograficznego z wieku produkcyjnego do poprodukcyjnego oraz wskutek przewagi konkurencyjnej rynków pracy dużych polskich miast.
BEZPIECZEŃSTWA	<ul style="list-style-type: none"> - zagrożenie wystąpienia lokalnych podtopień-powodzi opadowych i roztopowych, czy powstania zatorów, w tym występowanie na terenie miasta obszarów podwyższonego zagrożenia takimi podtopieniami-powodziami wynikające z braku lub złego stanu lokalnej infrastruktury hydrotechnicznej, - wzrost poziomu społecznego, lokalnego poczucia zagrożenia epidemicznego. - rozwój nowych form przestępczości, np. cyberprzestępczości (zwłaszcza w obecnej sytuacji gwałtownego wzrostu liczby seniorów rozpoczynających korzystanie z technologii informatycznych), wyłudzeń od osób starszych i zawierania przez nich rażąco niekorzystnych umów (zwłaszcza w obecnej sytuacji gwałtownego zwiększenia ich dystansu społecznego i rodzinnego) i innych. 	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost liczby kolizji i wypadków komunikacyjnych wskutek wzrostu natężenia lokalnego i tranzytowego ruchu drogowego, - wzrost liczby kolizji i wypadków komunikacyjnych spowodowanych przez prowadzących w stanie po użyciu alkoholu lub w stanie nietrzeźwości, - wewnętrzne problemy bezpieczeństwa baz danych oraz informatycznych systemów świadczenia usług w Urzędzie Miasta oraz jednostkach i spółkach gminy (awarie skutkujące utratą danych, uniemożliwieniem świadczenia usług, kradzież mocy obliczeniowej), - zagrożenie pożarowe wynikające z obecności zwartej zabudowy, większych obiektów handlowych, budynków użyteczności publicznej oraz lasów, pól uprawnych i łąk, szczególnie w okresach suszy.. 	<ul style="list-style-type: none"> - naturalne zagrożenia geologiczne – w południowo-zachodniej części miasta występują tereny predysponowane do wystąpienia ruchów masowych ziemi, - zagrożenia bezpieczeństwa zw. ze bezdomnymi zwierzętami domowymi, - niszczenie mienia publicznego i prywatnego – wandalizm, - wzrost liczby przypadków przemocy domowej oraz innych konfliktów domowych jako pośredni skutek wzrostu stresu i niepewności wynikających z kryzysu gospodarczego oraz częstszego, wspólnego przebywania w miejscu zamieszkania, zgodnie z zaleceniami służącymi ograniczeniu pandemii i obawami przed nią.

	ZAGROŻENIA WEW. ROZWOJU PIERWSZEGO ST - KRYTYCZNE	ZAGROŻENIA WEW. ROZWOJU DRUGIEGO STOPNIA - ISTOTNE	ZAGROŻENIA WEW. ROZWOJU TRZECIEGO ST. - POZOSTAŁE
SAMORZĄDOWE	<ul style="list-style-type: none"> - spadek dochodów gminy z podatków i opłat lokalnych wywołany kryzysem gospodarczym, - wzrost wydatków gminy na usuwanie skutków kryzysu gospodarczego, - zbyt głęboki wzrost zadłużenia gminy, wynikający z spadku dochodów własnych, wywołanego kryzysem gospodarczym i zaciąganiem zobowiązaniami (kredytami, obligacjami) na sfinansowanie inwestycji, - realizacja inwestycji w infrastrukturę społeczną, które skutkować będą wieloletnim obciążeniem budżetu gminy, istotnie utrudniającym realizację prorozwojowych inwestycji – zwłaszcza w okresie zmniejszonych przez kryzys dochodów gminy, - utrata możliwości pozyskania wsparcia finansowego na realizację prorozwojowych inwestycji samorządowych i innych projektów ze względu na brak uchwalonych z odpowiednim wyprzedzeniem planów i programów rozwoju oraz szczegółowej dokumentacji projektowej, - dalszy spadek liczby uczniów szkół gminnych i wynikająca z tego konieczność zwiększania finansowania gminnej oświaty ze źródeł innych niż część oświatowa subwencji ogólnej oraz redukcji liczby tych szkół i ich kadry, - dalszy spadek liczby dzieci w przedszkolach gminnych i wynikająca z tego konieczność liczby tych przedszkoli i ich kadry. 	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost poziomu zadłużenia najemców mieszkań komunalnych, komunalnych lokali użytkowych, podatników podatku od nieruchomości wykorzystywanych w związku z działalnością gospodarczą inną niż rolnicza lub leśna, nabywców komunalnych usług infrastrukturalnych i in., stanowiący skutek kryzysu gospodarczego, - spadek aktywności władz lokalnych we wdrażaniu Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 wywołany obawami przed niezbędnymi do tego zmianami w funkcjonowaniu administracji samorządowej, - gwałtowny, głęboki i wieloletnio trwały wzrost kosztów świadczenia usług publicznych przez gminę stanowiący wynik dyspersji przestrzennej terenów zurbanizowanych, zwłaszcza budownictwa indywidualnego, - zaniechanie wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 wskutek realizacji dużych, nieplanowanych w niej przedsięwzięć lub wskutek zmiany władz lokalnych na niechętnie zarządzaniu strategicznemu rozwojem lokalnym, - spadek motywacji i jakości pracy kadr samorządowych wywołany spadkiem realnej wartości płac i spadkiem różnicy wynagrodzeń między płacą minimalną, a płacą otrzymywaną, - pogorszenie struktury budżetu – wzrost udziału wydatków bieżących i spadek udziału majątkowych, - realizacja dobranych <i>ad-hoc</i>, kosztownych inwestycji prospołecznych i progospodarczych, które nie zdynamizują rozwój w niewielkim stopniu, - zmiany prawa samorządowego ograniczające samorządność i zdolności inwestycyjne gminy, - potencjalne konflikty we władzach gminy, - konieczność znaczącego podnoszenia cen usług komunalnych, - nasilanie się przypadków celowego wprowadzania w błąd mieszkańców miasta co do działalności samorządowej oraz bezrefleksyjnego powielania nieprawdziwych informacji na ten temat (tworzenie i replikacja tzw. <i>fake news</i>). 	<ul style="list-style-type: none"> - nieprawidłowy dobór i realizacja prospołecznych tzw. projektów miękkich, których rezultaty będą niezgodne z potrzebami gminy, niewielkie i nietrwałe, - uleganie przez władze lokalne silnej presji wąskich, społecznych grup interesów dużym kosztem ogółu społeczności lokalnej, - konflikty we władzach lokalnych o podłożu politycznym, - konieczność ponoszenia obciążeń budżetowych o charakterze kar w wyniku nieosiągnięcia docelowych wskaźników charakteryzujących gospodarkę ściekową i odpadową, - wzrost jednostkowych kosztów świadczenia usług w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, - nieskoordynowanie planów i programów samorządu gminy ze strategiami planami i programami samorządu powiatowego i wojewódzkiego.

	ZAGROŻENIA WEW. ROZWOJU PIERWSZEGO ST - KRYTYCZNE	ZAGROŻENIA WEW. ROZWOJU DRUGIEGO STOPNIA - ISTOTNE	ZAGROŻENIA WEW. ROZWOJU TRZECIEGO ST. - POZOSTAŁE
SPOŁECZNE	<ul style="list-style-type: none"> - zubożenie i pogłębienie rozwarstwienia materialnego mieszkańców miasta jako skutek dużego wzrostu udziału osób w wieku poprodukcyjnym i wskutek kryzysu gospodarczego oraz wzrost napięć społecznych z tym związanych, - atomizacja życia społecznego oraz spadek aktywności lokalnych organizacji pozarządowych wywołane przesunięciem zainteresowania mieszkańców na zapewnienie własnego bytu w sytuacji kryzysu gospodarczego, - znaczne pogorszenie się stanu zdrowia dzieci i młodzieży, stanowiące wynik głębokiego spadku ich aktywności fizycznej wywołanej postępującą cyfryzacją i wirtualizacją ich życia, - pogłębienie spadku kondycji fizycznej i psychicznej (zwłaszcza depresji, alienacji osób starszych i chorób wobec nich pochodnych) części społeczności lokalnej stanowiące efekt pandemicznego zachowywania dystansu społecznego i ograniczenia gminnej działalności sportowo-rekreacyjnej oraz innej, fizycznie i społecznie aktywizującej, - dalszy wzrost średniej wieku mieszkańców, - dalszy i pogłębiający się migracyjny odpływ mieszkańców gminy, zwłaszcza młodych, ambitnych, aktywnych i wykształconych, - dalszy, głęboki spadek liczby mieszkańców, - przekroczenie wydolności systemu usług senioralnych w przypadku zaniechania ich rozwoju. 	<ul style="list-style-type: none"> - wygórowane oczekiwania rodziców i społeczeństwa wobec szkół: dobre kształcenie (także poza podstawą programową, także w trybie zdalnym), wychowanie, sport, rekreacja, kultura, sztuka i rozrywka, opieka medyczna, rozwiązywanie i zapobieganie problemom społecznym i wiele innych, - zawodowa i osobista demotywacja beneficjentów wskutek źle dobranych lub nadmiernych świadczeń pomocy społecznej, - wzrost liczby rodzin dysfunkcyjnych wywołany nadmiernym wzrostem udziału tych ich dochodów, które są gwarantowane przez prawo i mają charakter świadczeń socjalnych, - pauperyzacja niektórych osób starszych, niepełnosprawnych i przewlekle chorych, które przed zakończeniem pracy zawodowej były w co najmniej dostatecznej sytuacji materialnej, - upowszechnianie się uzależnień od alkoholu i innych środków odurzających, gier komputerowych, Internetu, hazardu i in., w tym wskutek kryzysu gospodarczego, - konflikty społeczne związane z restrukturyzacją usług samorządu lub koniecznością redukcji ich ilości czy jakości w wyniku spadku dochodów budżetowych – efektu kryzysu gospodarczego, - pogłębianie się spadku zainteresowania rodzin sytuacją najstarszych ich członków, - zagrożenia finansowe Szpitala Powiatowego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Ostrowcu Świętokrzyskim, - spadek poziomu nauczania w szkołach gminy wywołany błędami metodycznymi w sytuacji konieczności prowadzenia e-learningu oraz realizacją tą metodą tych części edukacji, które powinny opierać się na bezpośrednim kontakcie ucznia z nauczycielem. 	<ul style="list-style-type: none"> - korzystanie przez beneficjentów z pomocy społecznej mimo dobrej sytuacji osobistej i rodzinnej, - upowszechnianie się postaw alienacji społecznej, - zanikanie świadomości i wiedzy mieszkańców na temat dziedzictwa kulturowego miasta i subregionu, - degradacja i zanik lokalnego, materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego miasta, - utrata tożsamości lokalnej mieszkańców i wygasanie identyfikacji z miastem, wśród posiadających ją dziś, - lokalne powielanie się wśród mieszkańców biernych, i roszczeniowych postaw życiowych, nieuczciwości, egoizmu, obojętności społecznej, nieufności do społeczeństwa i jego instytucji, omijania i wykorzystywania prawa niezgodnie z intencją prawodawcy itp. - utrwalenie się wśród bezrobotnych, zwł. młodych, formalnego bezrobocia jako „sposobu na życie”, - obniżenie wydolności lokalnego systemu ochrony zdrowia w wyniku kryzysu gospodarczego i obciążenia działaniami antypandemicznymi, - spadek poziomu nauczania w szkołach gminnych wywołany odpływem kadr nauczycielskich i kadr obsługi, motywowanym niskimi płacami, - spadek aktywności organizacji pozarządowych wywołany zniechęceniem ich liderów, - ograniczenie wsparcia finansowego udzielanego przez gminę lokalnym organizacjom pozarządowym, - konflikty lokalnych organizacji pozarządowych, - wzrost przeciętnego spożycia alkoholu, jako element ponadlokalnego trendu i skutek kryzysu gospodarczego, - wzrost postaw ksenofobicznych i agresywnych wobec osób ze znacząco innych obszarów kulturowych.

	ZAGROŻENIA WEW. ROZWOJU PIERWSZEGO ST - KRYTYCZNE	ZAGROŻENIA WEW. ROZWOJU DRUGIEGO STOPNIA - ISTOTNE	ZAGROŻENIA WEW. ROZWOJU TRZECIEGO ST. - POZOSTAŁE
ŚRODOWISKOWO-PRZESTRZENNE	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost częstotliwości i natężenia występowania konfliktów przestrzennych między sferą środowiskową a gospodarczą i społeczną, - spadek powierzchni obszarów miasta biologicznie czynnych wskutek nieprawidłowego ich przekształcania na cele mieszkalnictwa, działalności gospodarczej oraz infrastruktury technicznej i społecznej, - „rozlewanie się miasta” wskutek (wzmocnionego pandemią) dążenia części mieszkańców do zamieszkania w domu jednorodzinnym, gwarantującym dystans społeczny i prywatną, zewnętrzną przestrzeń rekreacyjną, np. w postaci własnego ogrodu, - spadek rzeczywistej wagi przywiązywanej przez część mieszkańców i niektóre, zwłaszcza małe podmioty gospodarcze do zagadnień ochrony środowiska naturalnego. 	<ul style="list-style-type: none"> - redukcja powierzchni i wartości przyrodniczej terenów leśnych wskutek silnej presji urbanistycznej na obszarach sąsiadujących z nimi, - spadek bioróżnorodności fauny i flory występującej na terenie miasta jako efekt wymierania, migracji i wypierania gatunkowego, - zagrożenie emisją zanieczyszczeń przez zakłady przemysłowe znajdujące się na terenie miasta, - zagrożenie nieosiągnięcia celów środowiskowych rzeki Kamienna, - pogłębienie eutrofizacji wód powierzchniowych, - spadek ogólnej pojemności urządzeń, obiektów i obszarów małej i mikroretencji wodnej wskutek działań inwestycyjnych, - inwestycje w obiektach zabytkowych prowadzone przez ich prywatnych właścicieli realizowane niezgodnie z wymogami ich ochrony (wprowadzanie elementów obcych, niewłaściwej kolorystyki, eliminowanie detali, upraszczanie bryły i in.), - średniookresowy spadek wagi przywiązywanej przez mieszkańców miasta do zagadnień środowiskowych wskutek ich koncentracji na problemach własnego zdrowia, bezpieczeństwa epidemicznego, zdalnej pracy i edukacji, dochodów, zobowiązań itp., stanowiących wtórny efekt pandemii i kryzysu gospodarczego. 	<ul style="list-style-type: none"> - tworzenie „dzikich wysypisk odpadów” przez mieszkańców miasta na powierzchni terenu, a także w ciekach i zbiornikach wodnych, zwłaszcza zawierających odpady budowlane i wielkogabarytowe, - zmiany stosunków wodnych i zanieczyszczenia wód spowodowane eksploatacją surowców naturalnych, - zagrożenia biotyczne kompleksów leśnych i terenów zadrzewionych, w tym parków, - powstawanie wielu nowych źródeł promieniowania elektromagnetycznego, wzrost emisji ze źródeł oraz wzrost ich skupienia przestrzennego – jako efekt dynamicznego rozwoju technologii bezprzewodowych, - zanieczyszczenia obszarowe spowodowane niewłaściwym stosowaniem nawozów sztucznych i organicznych oraz środków ochrony roślin i ich spływami powierzchniowymi z użytków rolnych.
KOMUNIKACYJNE	<ul style="list-style-type: none"> - regres zakresu i jakości usług komunikacji miejskiej ze względu na dekapitalizację taboru i spadek popytu. 	<ul style="list-style-type: none"> - pogłębienie się utrudnień komunikacyjnych (korków) oraz zużycia infrastruktury drogowej i okołodrogowej w wyniku intensyfikacji tranzytu samochodowego. 	<ul style="list-style-type: none"> - gwałtowne spadki zapotrzebowania na komunikację zbiorową z jednoczesnym wzrostem indywidualnej komunikacji samochodowej – wraz z negatywnymi tego skutkami środowiskowymi i korkami - w potencjalnych sytuacjach pandemicznych

7.7. Szanse zewnętrzne rozwoju miasta

Tabela 7. Szanse zewnętrzne rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego

	SZANSE ZEW. ROZWOJU PIERWSZEGO STOPNIA - KLUCZOWE	SZANSE ZEW. ROZWOJU DRUGIEGO STOPNIA - ISTOTNE	SZANSE ZEW. ROZWOJU TRZECIEGO STOPNIA - POZOSTAŁE
GOSPODARCZE	<ul style="list-style-type: none"> - poszukiwanie przez inwestorów zewnętrznych atrakcyjnych miejsc do inwestowania w Polsce i w regionie, - nowe inicjatywy biznesowe ponadlokalnych sieci handlowych polegające na lokalnej dystrybucji lokalnie wytwarzanych produktów rolnych i produktów spożywczych, - państwowe narzędzia ochrony i wsparcia rozwoju przedsiębiorstw (odroczenia i umorzenia danin publicznych, tanie kredyty, dotacje na utrzymanie zatrudnienia, zakupy publiczne, ochrona przed wykupem zagranicznym i in.) redukujące skutki kryzysu gospodarczego (gospodarcza część tzw. tarczy antykryzysowych), - unijne programy wsparcia gospodarki mające na celu niwelację pandemicznego kryzysu społeczno-gospodarczego – tzw. nowy plan Marshalla dla Europy, - wzrost atrakcyjności inwestycyjnej Polski dla biznesu z Europy Zachodniej, jako miejsca, z którym powiązania gospodarcze, zwłaszcza łańcuchy dostaw są bliższe/krótsze i mogą być utrzymane nawet w sytuacjach kryzysowych (np. pandemia), w przeciwieństwie do odległych lokalizacji azjatyckich, - niski koszt pozyskania kapitału zwrotnego wynikający bardzo niskiej stopy referencyjnej NBP, - Polska Strefa Inwestycji jako instrument zwolnienia z podatku dochodowego (CIT lub PIT) na obszarze całej Polski, przez firmy realizujące nowe inwestycje zarówno na terenach publicznych, jak i prywatnych, - tzw. estoński CIT (0%) dla mikro- małych i średnich firm. 	<ul style="list-style-type: none"> - ponadlokalne, międzysamorządowe inicjatywy wspólnego pozyskiwania średnich i dużych inwestorów zewn. i wspierania rozwoju takich podmiotów, np. koncepcja Staropolskiego Centrum Obsługi Inwestora, - powroty byłych mieszkańców miasta z emigracji zarobkowej do Polski i ich gospodarcze zamiary wykorzystania zgromadzonych oszczędności, - koncepcja klastrów gospodarczych i oferta funduszy zewnętrznych wspierających współpracę klastrową, - stanowiące efekt pandemicznego kryzysu społeczno-gospodarczego, wzmacnianie polityk gospodarczych Unii Europejskiej ograniczających odpływ kapitału i aktywności produkcyjnej poza Europejski Obszar Gospodarczy, - popyt na lokalną, ekologiczną, zdrową żywność, - wzrost ponadlokalnego popytu na usługi senioralne: lecznicze, rehabilitacyjne, opiekuńcze, rekreacyjno-aktywizacyjne, pobytowe itp. 	<ul style="list-style-type: none"> - nieprzewidywalna sytuacja gospodarcza i polityczna wielu regionów świata – fakt ten zwiększa atrakcyjność inwestycyjną Polski jako relatywnie stabilniejszego, bardziej przewidywalnego państwa, - wywołana pandemią zmiana modelu globalizacji (wskutek zerwania długich łańcuchów dostaw, osłabienia związków międzypaństwowych, koncentracji rządów na problemach wewnętrznych), w tym częściowa deglobalizacja, silna regionalizacja międzynarodowa, a nawet lokalizacja (wzrost znaczenia relacji i zjawisk bilateralnych), - rosnący popyt na niezglobalizowane, niezunifikowane produkty lokalne i reg., w tym rzemieślnicze i rękodzielnicze, - formuła organizacyjno-prawna zakładu aktywizacji zawodowej i możliwość uzyskania zewnętrznego wsparcia jego utworzenia, - poszukiwanie przez uczelnie wyższe samorządowych i biznesowych partnerów pilotażowych projektów progospodarczych, - idea rolnictwa miejskiego, w tym upraw pionowych, dachowych i wiszących oraz intensywnego ogrodnictwa i sadownictwa miejskiego, w połączeniu w miejskim pszczelarstwie, miejskimi ruchami ekologicznymi oraz lokalnym przetwórstwem i handlem produktami spożywczymi, - wzrost ponadlokalnego popytu na usługi treningu strzeleckiego, - zamiary władz państwowych w zakresie uregulowania pracy zdalnej w Kodeksie Pracy.

	SZANSE ZEW. ROZWOJU PIERWSZEGO STOPNIA - KLUCZOWE	SZANSE ZEW. ROZWOJU DRUGIEGO STOPNIA - ISTOTNE	SZANSE ZEW. ROZWOJU TRZECIEGO STOPNIA - POZOSTAŁE
TURYSTYCZNO-REKREACYJNE	<ul style="list-style-type: none"> - pokryzysowy powrót (w nowej formie) i dalszy wzrost regionalnego, krajowego i zagranicznego, długo- i krótkoterminowego (weekendowego) popytu na nowoczesne, niekonwencjonalne usługi turystyczno-rekreacyjne i paraturystyczne, w tym: paramilitarne, kulinarne, kosmetyczno-lecznicze, psychoterapeutyczne, rozwoju osobistego, ekologiczne, integracyjne, przyrodoznawcze, industrialne, kultury wiejskiej i inne, - pokryzysowy powrót (w nowej formie) i dalszy wzrost regionalnego, krajowego i zagranicznego, długo- i krótkoterminowego (weekendowego) popytu na nowoczesne, konwencjonalne usługi turystyczno-rekreacyjne i paraturystyczne, w tym: biwakowe, wędrówkowe, rowerowe, wędkarskie, kajakarskie (i inne związane z ciekami i zbiornikami wodnymi), historyczne, kulturowe, hippiczne, agroturystyczne i in. wiejskie, a także religijne itp., - ogólny wzrost zainteresowania regionem Ostrowca Świętokrzyskiego jako destynacją turystyczno-rekreacyjną, jego kulturą, historią, zabytkami, usługami wypoczynkowymi – przełamanie stereotypu postrzegania go jako regionu głównie przemysłowego i mało atrakcyjnego z punktu widzenia turystyczno-rekreacyjnego. 	<ul style="list-style-type: none"> - wywołane pandemią przesunięcie popytu z turystyki/rekreacji masowej (hotele, apartamentowce, duże imprezy) na indywidualną (pensjonaty, agroturystyka, letniska, wypoczynek indywidualny, unikanie skupisk turystów), a jednocześnie lokalną i regionalną (krótkie podróże, unikanie transportu masowego, preferowanie izolującej podróży własnym samochodem, unikanie podróży samolotem), - zmieniający się w ostatnich latach „model konsumpcyjny” Polaków – m.in. wzrost zainteresowania zdrowym trybem życia, wypoczynkiem i rekreacją, - istnienie ważnych, ponadlokalnych szlaków rowerowych, pieszych i hippicznych w sąsiedztwie miasta, - możliwość wykorzystania doświadczeń i innowacyjnych instrumentów stymulowania rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnych z innych miast znajdujących się na podobnym, początkowym etapie rozwoju tych funkcji, zwłaszcza miast, które przeszły kryzys strukturalny transformacji systemowej, - istnienie w pobliżu obiektów, terenów i wydarzeń przyciągając. turystów z kraju i zagranicy. 	<ul style="list-style-type: none"> - bony turystyczne i inne zwiększające popyt, pomocowe rozwiązania państwa dla podmiotów prowadzących działalność turystyczno-rekreacyjną dotkniętych kryzysem gospodarczym, - poszukiwanie przez zewnętrznych organizatorów, atrakcyjnych lokalizacji ponadlokalnych, regionalnych, krajowych, a nawet międzynarodowych, nowoczesnych, niestandardowych imprez sportowych, rekreacyjnych, kulturalno-rozrywkowych itp., - rosnący regionalny popyt na działki letniskowe, - rosnący popyt na wyroby rzemieślnicze i rękodzielnicze o charakterze głównie pamiątkarskim, ale także użytkowym, - gotowość władz gmin sąsiednich i powiatu do współpracy z Gminą Ostrowiec Świętokrzyski w zakresie rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnych subregionu, - oferta instytucji publicznych w zakresie finansowego i informacyjno-edukacyjnego wsparcia rozwoju przedsiębiorczości z branży turystyczno-rekreacyjnej, - pokryzysowy powrót (w nowej formie) i dalszy wzrost regionalnego, krajowego i zagranicznego, długo- i krótkoterminowego (weekendowego) popytu na pasywny i aktywny udział w niestandardowych imprezach sportowo-rekreacyjnych i kulturalno-rozrywkowych.
SPOŁECZNE	<ul style="list-style-type: none"> - gotowość niektórych, dużych podmiotów gospodarczych, potencjalnych inwestorów zewnętrznych, do współtworzenia oferty edukacji ponadpodstawowej zawodowej, a nawet wyższej, - krajowe narzędzia wsparcia osób fizycznych (zasilki opiekuńcze, zasilki dla pracujących na podstawie umów cywilno-prawnych, dodatki solidarnościowe, wakacje kredytowe, uelastycznienie prawa pracy i in.) mające na celu niwelację społecznych skutków kryzysu gospodarczego (społeczna część tzw. tarcz antykryzysowych). 	<ul style="list-style-type: none"> - państwowe narzędzia polityk: prorodzinnej, zdrowotnej, edukacyjnej, wobec seniorów/wykluczonych, - wzrost realnych dochodów, a przez to siły nabywczej ludności i szansa na ponowne wystąpienie tego zjawiska po ustąpieniu kryzysu gospodarczego, - starania Powiatu Ostrowieckiego o sfinansowanie przebudowy Stadionu Lekkoatletycznego ZSOMS, - przyspieszone restrykcjami ograniczającymi pandemię, zwiększenie udziału telepracy, a przez to wzrost atrakcyjności miast średnich jako miejsc zamieszkania, z których nie trzeba się wyprowadzać by pracować w firmie z dużego miasta. 	<ul style="list-style-type: none"> - poszukiwanie przez uczelnie wyższe samorządowych partnerów do realizacji wspólnych, innowacyjnych projektów w zakresie polityki senioralnej, - rozwój organizacji pozarządowych o regionalnym i krajowym zasięgu działalności, - rosnąca w ostatnich latach mobilności Polaków i wysocze prawdopodobny powrót tego zjawiska po przynajmniej częściowym ustąpieniu kryzysu gospodarczego, - oferta funduszy pomocowych wspierających rozwój samorządowych usług senioralnych, - formuły prawne budowy społeczeństwa obywatelskiego, np. obywatelska inicjatywa uchwałodawcza.

	SZANSE ZEW. ROZWOJU PIERWSZEGO STOPNIA - KLUCZOWE	SZANSE ZEW. ROZWOJU DRUGIEGO STOPNIA - ISTOTNE	SZANSE ZEW. ROZWOJU TRZECIEGO STOPNIA - POZOSTAŁE
SAMORZĄDOWE	<ul style="list-style-type: none"> - bardzo niski poziom kosztów kredytów oferowanych samorządom przez banki i inne źródła finansowania oraz spadek tych kosztów nawet poniżej zera w wyniku inflacji, - upowszechniająca się idea partnerstwa publiczno-prywatnego, zmiany rozwiązań prawnych ją regulujących oraz skłonność podmiotów gospodarczych do podejmowania biznesowej współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego – zwłaszcza w okresie kryzysowego spadku możliwości inwestycyjnych samorządu, - możliwość wykorzystania nowych osiągnięć nauki w zakresie zarządzania publicznego, gospodarki komunalnej, interwencjonizmu samorządowego, marketingu przestrzeni itp. w rozwijaniu miasta, - nowe technologie informatyczne, energetyczne, komunikacyjne i inne, a także nowe modele organizacyjne, które można wykorzystać w działalności Urzędu Miasta oraz jednostek i spółek gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> - inicjatywa współtworzenia przez Ostrowiec Świętokrzyski, Bliżyn, Bodzechów, Końskie, Pawłów, Skarżysko-Kamienną, Skarżysko Kościelne, Starachowice, Stąporków, Waśniów i Wąchock Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego jako instrumentu współpracy i pozyskiwania środków, - koncepcje strategicznych, międzysamorządowych projektów z udziałem Ostrowca Świętokrzyskiego np. „Czysta Energia - Miasta Północy”; „Zintegrowany rozwój gospodarczo-turystyczny Miast Północy” i in., - środki na „pomoc samorządom” i „ożywienie gospodarki” z budżetu państwa i UE oraz uproszczone ich pozyskiwanie i rozliczanie – w zw. z priorytetem działań antykryzysowych, - pakiet rozwiązań prawno-finansowych władz państwowych dla wsparcia samorządów w okresie kryzysu gospodarczego (samorządowa część tzw. tarczy antykryzysowej), w tym: złagodzenie reguły fiskalnej, wcześniejsze przekazywanie subwencji, cyfryzacja procedur planistycznych, uelastycznienie zarządzania kadrami, usprawnienie funkcjonowania geodezji i in., - możliwość stałego stosowania nowych rozwiązań techniczno-organizacyjnych optymalizujących działanie jednostek i spółek gminy, które okazały się dobrą odpowiedzią innych samorządów na pandemię, restrykcje ją ograniczające i kryzys gospodarczy. 	<ul style="list-style-type: none"> - gotowość samorządów i pozarządowych organizacji zagranicznych do podejmowania współpracy transgranicznej ze polskimi samorządami lokalnymi, - możliwość przenoszenia niektórych, miejskich inicjatyw społecznych o znaczeniu ponadlokalnym na szczebel powiatowy i wojewódzki, - inicjatywy międzysamorządowej współpracy z udziałem samorządu miasta mające na celu zwiększenie skuteczności i efektywności pozyskiwania i wydatkowania środków zewnętrznych, np. porozumienie „Trójmiasto nad Kamienną” (gminy: Ostrowiec Świętokrzyski, Starachowice, Skarżysko-Kamienna oraz powiaty: ostrowiecki, starachowicki, skarżyski), - oferta placówek naukowych w zakresie merytoryczno-informacyjnego wsparcia zarządzania rozwojem lokalnym, adresowana do samorządu terytorialnego, - poszukiwanie przez uczelnie wyższe partnerów samorządowych do realizacji innowacyjnych projektów typu <i>Smart City</i> oraz ich koncepcje w tym zakresie, - możliwość czerpania przez samorząd Ostrowca Świętokrzyskiego korzyści z udziału gminy w związkach, fundacjach, stowarzyszeniach i innych organizacjach samorządowych, - gotowość prorozwojowych podmiotów zewnętrznych, np. Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu oraz Agencji Rozwoju Przemysłu, do inicjacji lub rozwoju współpracy z Gminą Ostrowiec Świętokrzyski, - możliwość wykorzystania doświadczeń i dobrych praktyk w zakresie zarządzania rozwojem lokalnym innych średnich miast, zwłaszcza mających za sobą kryzys strukturalny transformacji systemowej.
INFRASTRUKTURALNE	<ul style="list-style-type: none"> - planowany przebieg przez Ostrowiec Świętokrzyski linii kolejowej dużych prędkości z Centralnego Portu Komunikacyjnego do Sanoka i Krosna (szprycha nr 6: CPK – Grójec – Warka – Radom – Iłża – Ostrowiec Świętokrzyski – Stalowa Wola – Łętownia – Rzeszów – Sanok; Rzeszów – Jasło – Krosno) oraz usługi transportowe świadczone na jej bazie. - plany PKP PLK S.A. w zakresie przebudowy i elektryfikacji linii kolejowej nr 25 Łódź Kaliska – Dębica na odcinku Sandomierz – Skarżysko-Kamienna, w tym realizowany już projekt pn. „Prace na linii kolejowej nr 25 na odcinku Skarżysko-Kamienna – Sandomierz”, - projekt zabezpieczenia przeciwpowodziowego Ostrowca Świętokrzyskiego i gminy Bodzechów przed zalewaniem przez rzekę Modłę w oparciu o jej regulację i z wykorzystaniem zbiornika w Częstocicach jako polderu zalewowego. 	<ul style="list-style-type: none"> - plany Województwa Świętokrzyskiego w zakr. budowy zbiornika małej retencji wodnej „Chmielów” z funkcjami rekreac., - realizowana budowa przez Polską Spółkę Gazownictwa Sp. z o.o. gazociągu wysokiego ciśnienia DN500 relacji Sandomierz - Ostrowiec Świętokrzyski (po śladzie istniejącego gazociągu DN300), - zero- i niskoemisyjne technologie komunikacyjne, w tym transportu zbiorowego 	<ul style="list-style-type: none"> - realizowane plany rozwoju Portu Lotniczego Warszawy-Radom im. Bohaterów Radomskiego Czerwca 1976 roku (w chwili obecnej nieczynnego).

	SZANSE ZEW. ROZWOJU PIERWSZEGO STOPNIA - KLUCZOWE	SZANSE ZEW. ROZWOJU DRUGIEGO STOPNIA - ISTOTNE	SZANSE ZEW. ROZWOJU TRZECIEGO STOPNIA - POZOSTAŁE
INFRASTRUKTUR. CD.	<ul style="list-style-type: none"> - koncepcja (z lat 2000.) Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w zakresie budowa dwujezdniowej drogi nr 9 i 42 łączącej Skarżysko z Opatowem przez Ostrowiec Świętokrzyski i Starachowice optymalnie wpinającej miasto do sieci głównych, drogowych szlaków komunikacyjnych, a także planowane za rok rozpoczęcie budowy łącznika ze Starachowic do drogi ekspresowej S7, stanowiącego część ww. drogi dwujezdniowej. - rozpoczęta realizacja przez Generalną Dyrekcję Dróg Krajowych i Autostrad budowy obwodnicy Ostrowca Świętokrzyskiego w ciągu drogi krajowej nr 9 na odcinku od węzła „Brezelia” do włączenia z istniejącą drogą krajową nr 9, - plany Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w zakresie budowy obwodnicy Ostrowca Świętokrzyskiego w ciągu dróg krajowych nr 42 i nr 9 na odcinku Brody-Opatów, 		-
WIELOWYMIAROWE	<ul style="list-style-type: none"> - oferta krajowych i transgranicznych instytucji i programów pomocowych (fundusze UE, okres programowania 2021-2027, Fundusze Norweskie i EOG (2014-2021)), dotycząca strukturalnego i antykryzysowego wsparcia: samorządów i innych podmiotów publicznych, przedsiębiorstw, organizacji pozarządowych, lokalnych grup działania, rolników i osób fizycznych, w szczególności w zakresie: utrzymania i wzrostu zatrudnienia, innowacyjności, rozwoju kapitału ludzkiego, rozwoju kapitału społecznego, rozwoju infrastruktury technicznej, rozwoju infrastruktury społecznej, podnoszenia poziomu bezpieczeństwa publicznego oraz ochrony środowiska, - pokryzysowy powrót Polski na ścieżkę szybkiego wzrostu i rozwoju gospodarczego, w tym również dzięki lepszemu, w porównaniu do części krajów europejskich, dostosowaniu struktur społeczno-gospodarczych naszego kraju do popandemicznej rzeczywistości, - rozwój technologii teleusług, telepracy, teleedukacji itp. wywołany pandemią oraz konstatacją społeczeństwa i przedsiębiorstw, że udział tej metody działalności będzie w najbliższej przyszłości znacznie większy niż do niedawna przypuszczano, - wywołany pandemią wzrost znaczenia lokalnych producentów, lokalnego handlu, lokalnych więzi społeczno-gospodarczych oraz idei rozwoju lokalnego i towarzysząca temu redukcja analogicznych działań i powiązań o charakterze globalnym. 	<ul style="list-style-type: none"> - nowe technologie (5G i inne) bezprzewodowego dostępu do Internetu i łącz szerokopasmowych, - integracja Polski z Unią Europejską – pełna dostępność rynków zbytu, swobodny przepływ ludzi, usług, towarów i kapitału, - nowe technologie i urządzenia techniczne mogące rozszerzyć zakres lub podnieść skuteczność i efektywność działalności samorządu Ostrowca Świętokrzyskiego, podmiotów gospodarczych oraz innych organizacji i instytucji, - zintensyfikowany pandemią, napływ do Polski i gminy idei, postaw, wzorców negujących wzrost gospodarczy oparty o masową konsumpcję dóbr o celowo obniżonej trwałości, finansowaną długiem i napędzaną agresywnym marketingiem, - włączenie Ostrowca Świętokrzyskiego do Obszarów Strategicznej Interwencji, - plany Ministerstwa Obrony Narodowej w zakresie uformowania ostrowieckiego batalionu Wojsk Obrony Terytorialnej. 	<ul style="list-style-type: none"> - nowoczesne techniki i środki promocji związane ze środkami masowego przekazu oraz z mediami społecznościowymi - możliwość wykorzystania lokalnych parlamentarzystów w ponadlokalnym lobbingu na rzecz społeczności i gospodarki lokalnej – zwłaszcza w obszarze lobbingu dotyczącego krajowych inwestycji infrastrukturalnych, - rozwój elektromobilności oraz strategii i programy państwowe przewidujące jej wspieranie, - upowszechnianie się kultury społeczeństwa informacyjnego.
ŚRODOWISKOWE	<ul style="list-style-type: none"> - rozwój i wzrost dostępności cenowej bezodpadowych i małodopadowych technologii energetycznych, wykorzystujących odnawialne źródła energii, w tym głównie fotowoltaicznych, akumulacyjnych i wykorzystujących biomasę, a także częściowo wiatrowych, 	<ul style="list-style-type: none"> - ograniczenia prawne i restrykcje finansowe wymuszające na lokalnym przemyśle ciężkim i ciepłownictwie inwestycje prośrodowiskowe, zwłaszcza zmniejszające emisję CO₂ (choć jednocześnie jest to niewątpliwym problem i zagrożenie zewnętrzne, ze względu na trudności w pozyskaniu środków na te inwestycje oraz obniżenie rynkowej konkurencyjności), 	<ul style="list-style-type: none"> - nowe regulacje zwiększające standardy środowiskowe UE, - ewolucja systemu prawnego w kierunku wzrostu opłat za gospodarcze wykorzystanie zasobów środowiska naturalnego,

	SZANSE ZEW. ROZWOJU PIERWSZEGO STOPNIA - KLUCZOWE	SZANSE ZEW. ROZWOJU DRUGIEGO STOPNIA - ISTOTNE	SZANSE ZEW. ROZWOJU TRZECIEGO STOPNIA - POZOSTAŁE
ŚRODOWISKOWE C.D.	<ul style="list-style-type: none"> - publiczne oferty finansowego wsparcia instalacji urządzeń pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych adresowane do osób fizycznych oraz jednostek publicznych, zwłaszcza samorządów. 	<ul style="list-style-type: none"> - rozwiązania prawne, w tym regulacje rynkowe, zwiększające opłacalność indywidualnych inwestycji w odnawialne źródła energii, - wzrost wartości surowców wtórnych, - nowe technologie przetwarzania odpadów komunalnych, w tym w celach energetycznych, - publiczne oferty finansowego wsparcia budowy urządzeń małej retencji miejskiej, - zamiar administracyjnego wprowadzenia E-Taryfy, usuwającej kluczową barierę rozwoju elektromobilności - dzięki niej operatorzy będą w stanie zaoferować znacznie wyższą jakość usług szybkiego ładowania samochodów, - zamiary Nadleśnictwa Ostrowiec Świętokrzyski co do rozszerzenia działalności w zakresie społecznej edukacji ekologicznej. 	<ul style="list-style-type: none"> - plany renaturyzacji rzeki Kamienna.

7.8. Zagrożenia zewnętrzne rozwoju miasta

Tabela 8. Zagrożenia zewnętrzne rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego

	ZAGROŻENIA ZEW. ROZWOJU PIERWSZEGO ST. - KRYTYCZNE	ZAGROŻENIA ZEW. ROZWOJU DRUGIEGO STOPNIA - ISTOTNE	ZAGROŻENIA ZEW. ROZWOJU TRZECIEGO ST. - POZOSTAŁE
WIELO- WYM.	<ul style="list-style-type: none"> - europejski lub krajowy nawrót pandemii COVID-19 lub innej i wynikająca z niej nowa fala restrykcji ją ograniczających, a konsekwencji nowa fala kryzysu gospodarczego, - krajowy lub międzynarodowy kryzys gospodarczy stanowiący wtórne następstwo pandemii COVID-19. 		
GOSPODARZE	<ul style="list-style-type: none"> - przywrócenie ograniczeń działalności gospodarczej w sytuacji nawrotu pandemii, - utrzymywanie się lub pogłębianie spadku ponadlokalnego popytu na dobra i usługi wytwarzane w mieście wskutek krajowego i międzynarodowego kryzysu gospodarczego, - spadek znaczenia Unii Europejskiej (wyjścia krajów z UE) i wspólnego rynku w wyniku popandemicznego kryzysu politycznego, gospodarczego i społecznego, - susze wywołane zmianami klimatycznymi, - utrata konkurencyjności, aż do przerwania działalności części ostrowieckiego przemysłu ciężkiego wskutek prawnych i finansowych represji wynikających polityki UE wobec emisji CO₂, w przypadku zaniechania odpowiednich inwestycji w jej ograniczenie. 	<ul style="list-style-type: none"> - zatory płatnicze - utrata płynności lokalnych firm wskutek nieregulowania zobowiązań przez ponadlokalnych odbiorców, co jest wynikiem utraty ich płynności stanowiącej efekt kryzysu gospodarczego, - wzrost pozycji konkurencyjnej innych, średnich miast regionu o porównywalnym potencjale społeczno-gospodarczym, jako potencjalnych miejsc lokalizacji średnich i dużych inwestycji, - spadek konkurencyjności, a nawet utrata zdolności kontynuowania działalności przez niektóre firmy lokalne stosujące dotychczasowe modele biznesowe w nowych popandemicznych uwarunkowaniach społeczno-gospodarczych. 	<ul style="list-style-type: none"> - uzyskanie znacznej przewagi konkurencyjnej innych średnich i małych miast regionu w zakresie atrakcyjności turystyczno-rekreacyjnej, - pomijanie Ostrowca Świętokrzyskiego w proturystycznych działaniach promocyjnych województwa ze względu na jej dotychczasowy stosunkowo niski potencjał gospodarczy w tym zakresie, - kolejne zmiany ustaw i rozporządzeń destabilizujące warunki prawne prowadzenia działalności gospodarczej.
SPOŁECZNE	<ul style="list-style-type: none"> - krajowy i europejski kryzys społeczny wywołany pandemią COVID-19 lub inną oraz restrykcjami ją ograniczającymi, - przywrócenie ograniczeń działalności kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej w sytuacji nawrotu pandemii, - ponadlokalna atmosfera konfliktu społeczno-politycznego, niepokojów i protestów społecznych, poczucia utraty bezpieczeństwa materialnego i osobistego, stanowiące skutek pandemii i związanego z nią kryzysu gospodarczego. 	<ul style="list-style-type: none"> - dalsze wypieranie lokalnej, tradycyjnej kultury i lokalnego dziedzictwa kulturowego przez ponadlokalną, zunifikowaną kulturę masową (często globalną), - ponadlokalna atmosfera niepewności co do przyszłości Polski, Europy i świata, zagrożenia i obaw przed pandemią, koniecznością korzystania z przeciążonej służby zdrowia, restrykcjami ograniczającymi pandemię, kryzysem gospodarczym, utratą pracy, spadkiem dochodów, koniecznością rezygnacji z planów osobistych, izolacją i dystansem społecznym, ograniczeniem wolności osobistych i innych, - zamykanie użytkowników mediów społecznościowych i innych technologii cyfrowych w tzw. „bańkach informacyjnych” co skutkuje fałszywym utrzymywaniem i utwierdzaniem ich w poglądach na rzeczywistość niezgodnych z rzeczywistością. 	<ul style="list-style-type: none"> - dalszy napływ obecnych ponadlokalnie biernych, roszczeniowych i skrajnie konsumpcyjnych postaw życiowych, wzorców nieuczciwości, egoizmu, obojętności społecznej, głębokiej nieufności do społeczeństwa i jego instytucji, omijania i wykorzystywania prawa niezgodnie z intencją prawodawcy itp.

	ZAGROŻENIA ZEW. ROZWOJU PIERWSZEGO ST. - KRYTYCZNE	ZAGROŻENIA ZEW. ROZWOJU DRUGIEGO STOPNIA - ISTOTNE	ZAGROŻENIA ZEW. ROZWOJU TRZECIEGO ST. - POZOSTAŁE
ŚRODOWISKOWE	<ul style="list-style-type: none"> - spadek rzeczywistego, finansowego i prawnego zaangażowania państwa i Unii Europejskiej w ochronę środowiska wskutek zmiany priorytetów na stymulowanie gospodarki objętej kryzysem, - zmiany klimatyczne skutkujące spadkiem zasobów dostępnych wód, suszami, gwałtownymi opadami, huraganowymi wiatrami i innymi zjawiskami powodującymi straty środowiskowe. 	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost poziomu niskiej emisji i hałasu powodowanych przez tranzyt komunikacyjny w ciągu drogi krajowej nr 9, a także dróg wojewódzkich nr 751, 754, 755, - tworzenie „dzikich wysypisk” przez przywożenie i nielegalne pozbywanie się odpadów na niezurbanizowanych częściach miasta przez osoby spoza jego obszaru. 	<ul style="list-style-type: none"> - niszczenie fragmentów założeń zielonych i ekosystemów przez osoby spoza miasta wykorzystujące je do celów turystyczno-rekreacyjnych, - pojawienie się w strukturze miasta przedsiębiorstw w istotnym stopniu negatywnie oddziałujących na środowisko naturalne, - kolejne zmiany ustaw i rozporządzeń destabilizujące warunki prawne ochrony i wykorzystywania zasobów środowiska, - nasilenie się ruchów podważających konieczność, a nawet zasadność, a także skuteczność i szeroko rozumianą opłacalność inwestowania w odnawialne źródła energii.
SAMORZĄDOWE	<ul style="list-style-type: none"> - spadek wartości subwencji i dotacji dla gminy oraz środków z funduszy UE wywołane kryzysem gospodarczym, - inflacja spowodowana silnym wzrostem podaży pieniądza (działania państwa), mającej przeciwdziałać kryzysowi gospodarczemu, - ograniczenie możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych na rozwój gminy, w tym szczególnie pochodzących z funduszy UE wynikające ze zmian w politykach spójności, - nakładanie przez władze państwowe kolejnych zadań na samorządy lokalne, ponownie bez zapewnienia wystarczającego ich finansowania. 	<ul style="list-style-type: none"> - wprowadzenie nowych ulg i zwolnień lub/i obniżenie stawek podatkowych PIT i CIT, mające służyć przeciwdziałaniu kryzysowi gospodarczemu, skutkujące spadkiem dochodów budżetu gminy, - wysoka zmienność prawa samorządowego stanowionego przez władze państwowe, skutkująca spadkiem skuteczności i efektywności działalności gminy oraz jej jednostek oraz koniecznością poszukiwania nowych źródeł jej finansowania, szczególnie w zakresie oświaty, opieki przedszkolnej, gospodarki odpadami i ochrony środowiska, zaopatrzenia w wodę i oczyszczania ścieków, planowania przestrzennego i pomocy społecznej, - konflikty i kryzysy polityczne na poziomie państwowym skutkujące konfliktami społecznymi, brakiem spójności i ciągłości ponadlokalnych polityk rozwoju oraz redukcją możliwości działań gmin, - wzrost kosztów zakupu uprawnień do emisji CO₂. 	<ul style="list-style-type: none"> - wycofanie się ze współpracy z samorządem jego partnerów zewnętrznych, - wzrost kosztów pracy pracowników samorządowych wywołany wzrostem oczekiwań płacowych tych spośród nich, którzy zarabiają niewiele więcej niż płaca minimalna, - kolejne zmiany ustaw i rozporządzeń destabilizujące warunki prawne usług publicznych - objęcie nieruchomości gminnych opłatami za zmniejszoną retencję.
BEZPIECZEŃSTWA	<ul style="list-style-type: none"> - okresy ekstremalnie upalne, - zagrożenie powodziowe ze strony rzeki Kamienna i jej dopływów, w tym głównie rzeki Modła – rosnące ze względu na rosnące ryzyko wystąpienia gwałtownych, nawalnych opadów deszczu (jeden z nowych, negatywnych efektów zmian klimatu), rozwój terenów zurbanizowanych w strefach zagrożenia. 	<ul style="list-style-type: none"> - huraganowe wiatry i trąby powietrzne, stanowiące jeden z nowych, negatywnych efektów zmian klimatu, - zagrożenia komunikacyjne powodowane przez tranzyt komunikacyjny w ciągach, przebiegających przez miasto, drogi krajowej nr 9 oraz wojewódzkich nr 751, 754 i 755, - zewnętrzne zagrożenia bezpieczeństwa baz danych oraz systemów informatycznych Urzędu Miasta oraz jednostek i spółek gminy (kradzież, nielegalne upublicznienie, fałszowanie, niszczenie danych, uniemożliwienie świadczenia usług, kradzież mocy obliczeniowej). 	<ul style="list-style-type: none"> - zewnętrzny napływ przestępczości, - zagrożenia chemiczne wynikające z tranzytu materiałów niebezpiecznych i toksycznych, głównie ropopochodnych, przebiegającymi przez gminę drogą krajową nr 9, drogami wojewódzkimi nr 751, 754 i 755 oraz linii kolejowej nr 25, - zagrożenie wystąpienia katastrof wskutek rosnącego ruchu pojazdów przewożących substancje niebezpieczne przez teren miasta, - zagrożenia cyberprzestrzeni, szczególnie wobec dzieci i młodzieży oraz osób starszych

	ZAGROŻENIA ZEW. ROZWOJU PIERWSZEGO ST. - KRYTYCZNE	ZAGROŻENIA ZEW. ROZWOJU DRUGIEGO STOPNIA - ISTOTNE	ZAGROŻENIA ZEW. ROZWOJU TRZECIEGO ST. - POZOSTAŁE
INFRASTRUKTURALNE	<ul style="list-style-type: none"> - konieczność wyłączenia niezmodernizowanych kotłów grzewczych Miejskiej Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w związku z niespełnianiem przez nie standardu określonego w dyrektywie UE (Konkluzja BAT) i utrata możliwości zaopatrzenia znacznej części odbiorców w ciepło systemowe, - komunikacyjne oddalenie Ostrowca Świętokrzyskiego od głównych drogowych szlaków komunikacyjnych za sprawą pełnego uruchomienia w 2022 r. dróg ekspresowych S9 i S17, które przejmą znaczną część tranzytu przebiegającego dziś przez miasto – będzie ono znajdowało się między korytarzami transportowymi, jednak bez optymalnego wpięcia do nich, - zaniechanie realizacji planowanych obecnie, krajowych, drogowych i kolejowych inwestycji infrastrukturalnych, które mają zwiększyć ponadlokalną dostępność komunikacyjną miasta, - likwidacja części infrastruktury kolejowej stacji Ostrowiec Świętokrzyski, w ramach realizacji przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. projektu pn. „Prace na linii kolejowej nr 25 na odcinku Skarżysko-Kamienna – Sandomierz”, prowadząca do redukcji liczby połączeń kolejowych z tej stacji. 		

8. Wyniki analizy strategicznej ponadlokalnych relacji i pozycji miasta

W procesie budowy Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 – obok analizy strategicznej SWOT Plus – zastosowano również analizę relacji strategicznych. Jest to nowoczesna analiza sytuacji strategicznej miasta dopełniająca analizę SWOT Plus i pozwalająca spojrzeć na nie z ponadlokalnej perspektywy. Analizę tę uznaje się współcześnie jako niezbędny element nowoczesnej strategii rozwoju gmin miejskich, miejsko-wiejskich, a także wiejskich, ułatwiający, a w niektórych przypadkach warunkujący prawidłowe wyznaczenie jej celów strategicznych. Najlepsze rezultaty daje ona jednak w gminach miejskich, czyli miastach stanowiących odrębne administracyjnie jednostki samorządu terytorialnego, ze względu na ich koncentrację przestrzenną i domknięcie funkcjonalne. W analizie tej bierze się zatem pod uwagę – zachodzące między miastem a jego regionalnym, krajowym, europejskim i globalnym, czyli ponadlokalnym otoczeniem – relacje, które są istotne z punktu widzenia jego rozwoju. O tym, jak duży wpływ relacje te mogą mieć na rozwój miast, w tym Ostrowca Świętokrzyskiego, przekonaliśmy się i wciąż przekonujemy na przykładzie globalnej pandemii COVID-19, ogólnokrajowych i międzynarodowych restrykcji służących jej ograniczeniu, a także wielowymiarowych i rewolucyjnych zmian społeczno-gospodarczych przez nią spowodowanych. Używając jednocześnie kryteriów kierunku tych relacji oraz ich wpływu na rozwój miasta, wyróżnić można ich cztery niżej omówione rodzaje.

Relacje waloryzacji – są to relacje przebiegające od wewnątrz miasta, w kierunku jego ponadlokalnego otoczenia, które są korzystne z punktu widzenia jego rozwoju. Polegają one na ponadlokalnej waloryzacji wartości rdzennie lokalnych (mających swoje źródło głównie lub jedynie w danym mieście) lub zlokalizowanych (tzn. pierwotnie ponadlokalnych, ale pozyskanych przez gospodarkę lub społeczność miasta i powiązanych z wartościami lokalnymi), takich jak innowacje i poza-innowacyjna wiedza, informacje, elementy kapitałów ludzkiego i społecznego, składniki kultury, mieszkańcy, elementy środowiska przyrodniczego, usługi i produkty. Ponadlokalna waloryzacja to uzyskiwanie przez nie w ponadlokalnym otoczeniu szeroko rozumianej, a więc nie tylko materialnej wartości oraz zwiększanie poziomu ich ponadlokalnego upowszechnienia. Ważną cechą ponadlokalnej waloryzacji jest to, że dzięki niej społeczność, gospodarka, a czasem też i środowisko miasta uzyskują w zamian, niezbędny do rozwoju, materialny lub niematerialny ekwiwalent waloryzowanych wartości – pieniądze i inny kapitał finansowy, różne dobra, usługi, wiedzę, nośniki energii i inne. Co ważne, waloryzacja może przebiegać także bez bezpośredniego przenoszenia lokalnych wartości poza miasto. Dzieje się tak, gdy np. świadczone w mieście usługi (np. turystyczno-rekreacyjne, edukacyjne, medyczne) są wykorzystywane przez odwiedzających je konsumentów – turystów, studentów, pacjentów. Pośrednio jednak takie przenoszenie następuje. Tacy konsumenci, opuszczając miasto, zabierają ze sobą niematerialne wartości, po które do niego przyjechali, np. wspomnienia, doświadczenia, relacje międzyludzkie, wiedzę oraz „nabyte” zdrowie fizyczne i psychiczne.

Relacje animacji – są to relacje korzystne dla miasta, przebiegające od ponadlokalnego otoczenia do jego wnętrza. Polegają one głównie na oddziaływaniach czynników ponadlokalnych na rdzennie lokalne lub zlokalizowane wartości i ich lokalne oraz ponadlokalne powiązania. Określa się je relacjami animacji dlatego, że posiadają zasilający, aktywizacyjny i mobilizacyjny charakter – animują rozwój miasta. Są to:

- proste zasilanie przez czynniki ponadlokalne społecznych, gospodarczych i środowiskowych elementów miasta (np. subwencje z budżetu państwa),
- inicjowanie lub „rozruchowe”, czasowe podtrzymywanie, lub impulsowe stymulowanie rozwoju miasta przez czynniki ponadlokalne. Chodzi tu zwykle o środki finansowe i inne formy materialnego kapitału, których transfer do miasta to wynik indywidualnej decyzji ponadlokalnego podmiotu władzy (np. dotacje z UE, kapitał firm zewnętrznych),
- modyfikacja społecznych, gospodarczych i środowiskowych elementów miasta przez czynniki ponadlokalne, skutkująca lokalną, korzystną replikacją wartości ponadlokalnych (np.: lokalne upowszechnienie ponadlokalnej wiedzy, sztuki, prośrodowiskowych postaw, praktyk podnoszących bezpieczeństwo zdrowotne, innowacji społecznych),
- modyfikacja społecznych, gospodarczych i środowiskowych elementów miasta przez czynniki ponadlokalne, której efektem są nowe wartości lokalne, czyli lokalne innowacje (np.: nowe, lokalne produkty, powstałe przy wykorzystaniu ponadlokalnych technologii),
- modyfikacja wartości ponadlokalnych przez społeczne i gospodarcze elementy miasta w nowe wartości lokalne, czyli również lokalne innowacje (np. wykorzystanie popularnych globalnie symboli graficznych w wytwarzaniu lokalnych, tradycyjnych wyrobów).

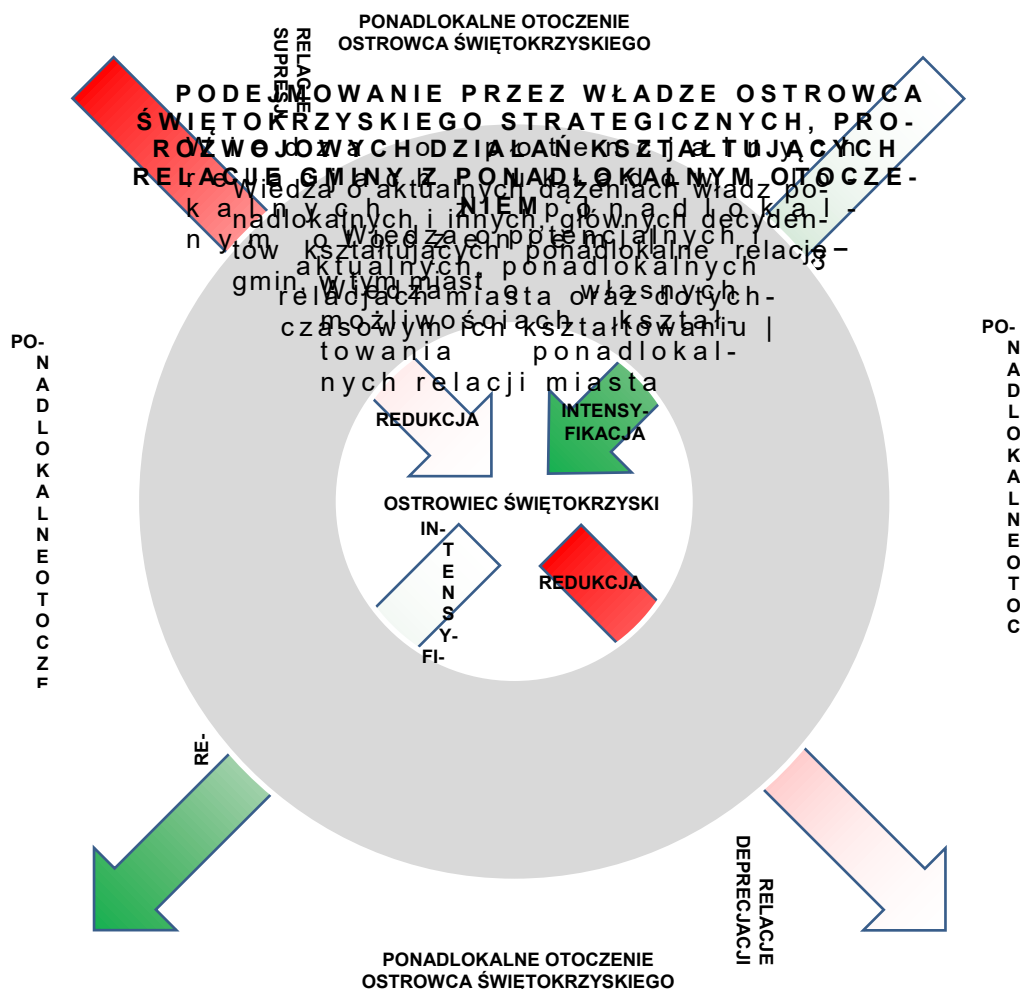
Relacje supresji – są to relacje przebiegające do wewnątrz miasta z jego ponadlokalnego otoczenia, które są negatywne dla jego rozwoju. Polegają one na niekorzystnym modyfikowaniu, redukowaniu lub całkowitym eliminowaniu wartości lokalnych przez czynniki ponadlokalne. Potencjalnie zagrożone wartości to np. kapitał ludzki i społeczny, lokalna kultura i pamięć historyczna, elementy środowiska, usługi i produkty i inne. Przykłady relacji supresji to napływ ponadlokalnych zanieczyszczeń, wód powodziowych, wypieranie przez ponadlokalne zunifikowane technologie lokalnych technologii tradycyjnych itp. Relacją supresji jest również nakładanie na miasta przez władze ponadlokalne obciążeń (ograniczeń) forsujących ponadlokalną „przydatność” miasta i produktów jego rozwoju, a także wymuszających poszanowanie ponadlokalnie respektowanych wartości i przekonań. Są to np.: realizacja państwowych inwestycji na terenie miasta, służących głównie lub wyłącznie ponadlokalnym beneficjentom, a ograniczających jego rozwój, albo ustanawianie przez władze państwowe na terenie miasta prawnych form ochrony przyrody ograniczających jego rozwój społeczno-gospodarczy, ale niezbędnych dla zachowania cennych ponadlokalnie ekosystemów.

Relacje deprecjacji - są to relacje przebiegające od wewnątrz miasta w kierunku jego ponadlokalnego otoczenia, które są negatywne z punktu widzenia rozwoju tego miasta. Polegają one na nieekwiwalentnej utracie lokalnych wartości na rzecz ponadlokalnego otoczenia. Przykłady takich relacji to: trwała migracja mieszkańców miasta, relokacja firm z terenu miasta, wywożenie z niego cennych dóbr kultury itp. Do omawianych relacji należy również zaliczyć ponadlokalne obciążenia fiskalne, parafiskalne i inne daniny publiczne. Niemniej, dzięki ponadlokalnej redystrybucji część z nich służy późniejszej, ponadlokalnej animacji procesów rozwoju innych gmin, a czasem również i tego miasta.

Zarządzanie strategiczne rozwojem Ostrowca Świętokrzyskiego nie może być obojętne wobec żadnej z takich relacji, co zilustrowano rysunkiem nr 4. Powinno posiadać 4 cechy odpowiadające opisanym wyżej relacjom, których efektem będzie wzmocnienie lub wzbudzenie relacji korzystnych z punktu widzenia Ostrowca Świętokrzyskiego (waloryzacji i animacji)

oraz osłabienie lub wygaszenie relacji dla niego niekorzystnych (supresji i deprecjacji). Cechy te to przedstawiono poniżej.

Rysunek 4. Typy relacji strategicznych Ostrowca Świętokrzyskiego

Egzogeniczna użyteczność i pozycjonalność zarządzania strategicznego rozwojem miasta - to poszukiwanie w jego ramach możliwości ponadlokalnej waloryzacji wartości lokalnych oraz inicjowanie i wspieranie tej waloryzacji (intensyfikowanie relacji waloryzacji). To również sprawianie, by waloryzacja danej wartości lokalnej implikowała kolejne relacje tego typu. Bezpośrednim efektem tych działań będzie zwiększenie ponadlokalnego wykorzystania wartości lokalnych Ostrowca Świętokrzyskiego i zaspokajanie nimi potrzeb społeczności ponadlokalnych, pośrednim – pozyskanie w zamian potrzebnych miastu wartości materialnych i niematerialnych, stanowiących czynniki jego rozwoju. Stymulowaniu relacji waloryzacji musi towarzyszyć poszukiwanie dla Ostrowca Świętokrzyskiego jego „miejsc”, czyli tzw. pozycji w ponadlokalnych strukturach społeczno-gospodarczych. Chodzi tu zatem o nieprzypadkowe orientowanie tego miasta względem ponadlokalnego otoczenia, zamiast podejmowania chaotycznych, doraźnych lub horyzontalnych wysiłków na rzecz rozwoju jego wszystkich, potencjalnych funkcji egzogenicznych. Ujmując to inaczej, chodzi tu zatem o tworzenie ponadlokalnych specjalizacji Ostrowca Świętokrzyskiego, najlepiej dopasowanych do ponadlokalnego popytu - regionalnego, krajowego, europejskiego, a nawet globalnego.

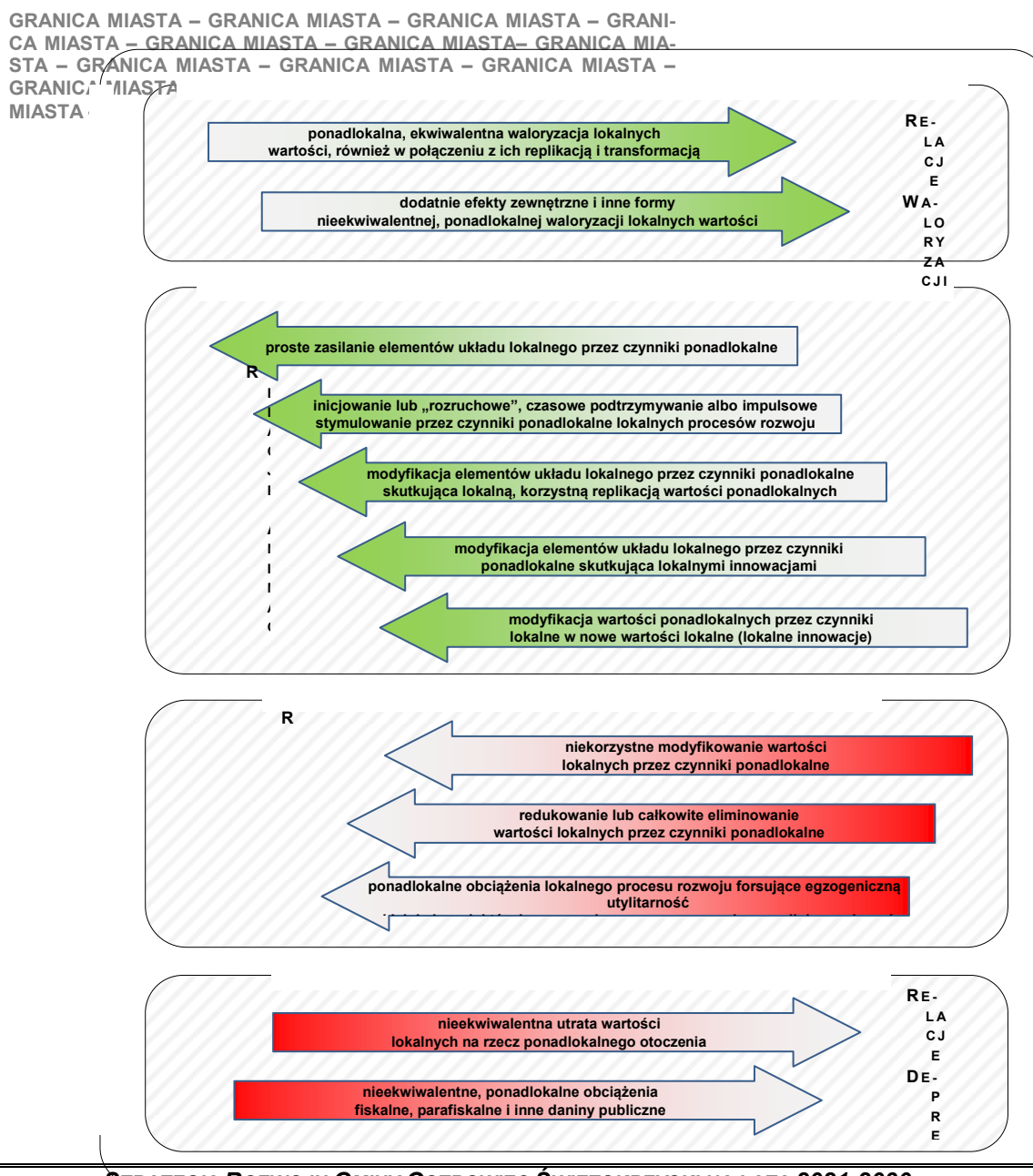
Neoendogeniczna absorpcyjność zarządzania strategicznego rozwojem miasta - to ukierunkowanie tego zarządzania na odpowiednie pozyskiwanie dla miasta materialnych i niematerialnych czynników rozwoju z ponadlokalnego otoczenia (intensyfikowanie relacji animacji). Pozyskiwanie prostego zasilania Ostrowca Świętokrzyskiego przez czynniki ponadlokalne jest istotne, ale pozyskiwanie czynników ponadlokalnych z jednoczesnym wiązaniem ich z wartościami lokalnymi ma większy potencjał rozwojowy. W jego wyniku następować będzie bowiem lokalna replikacja wartości ponadlokalnych lub kreacja lokalnych innowacji (nowych wartości lokalnych), trwale związanych z Ostrowcem Świętokrzyskim, a przez to trwale przyczyniających się do jego rozwoju. Równie ważne jest pozyskiwanie egzogenicznych czynników inicjowania lub „rozruchowego”, czasowego podtrzymywania albo impulsowego stymulowania lokalnych procesów rozwoju. Zapotrzebowanie na takie czynniki dotyczy nie tylko miast zupełnie zapóźnionych, w których podstawowe procesy rozwoju trzeba wzbudzać niejako od zera. W miastach bardziej rozwiniętych, jak Ostrowiec Świętokrzyski, występuje ono również, ale dotyczy procesów zaawansowanych, sfer objętych dziś kryzysem (w tym popandemicznym) lub wynika z konieczności pokonania przez miasto tzw. progów rozwoju, którymi są np. duże inwestycje infrastrukturalne niezbędne by mogło się ono dalej rozwijać. Służące temu wzmocnienie lokalnych aktorów w pozyskiwaniu takich, ponadlokalnych czynników oraz samodzielne ich pozyskiwanie przez miejski system samorządowy, realizowane powinno być zgodnie z tzw. neoendogeniczną filozofią. Chodzi o to, by procesy rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego, uruchamiane lub wzmocniane dzięki pozyskanym czynnikom, z czasem, trwale i silnie oparły się na – wzbudzonych dzięki nim – potencjałach lokalnych. W przeciwnym wypadku, wraz ze „zużyciem” pozyskanego z zewnątrz czynnika rozwoju, wygaśnie efekt, który on spowodował.

Protekcyjność zarządzania strategicznego rozwojem miasta - to wykrywanie i hamowanie oddziaływania czynników ponadlokalnych na lokalne wartości, które jest niekorzystne z punktu widzenia rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego (redukowanie relacji supresji). Dotyczy to głównie wartości lokalnych, stanowiących strategiczną bazę rozwoju funkcji egzogenicznych i endogenicznych miasta lub traktowanych przez społeczność lokalną Ostrowca Świętokrzyskiego jako niezbywalne składniki jej tożsamości. Protekcyjność oznacza zatem przeciwdziałanie napływowi czynników obiektywnie negatywnych, np. napływowi odpadów z otoczenia miasta, a także subiektywnie negatywnych, np. niektórych wzorców handlu. Protekcyjność może się zatem wiązać z odrzuceniem napływających wartości ponadlokalnych, najczęściej globalnych. Jak wyżej wspomniano, wśród ponadlokalnych czynników ograniczających rozwój miasta są również takie, które forsują jego użyteczność i produktów jego rozwoju dla zbiorowości ponadlokalnych, a także poszanowanie ponadlokalnie powszechnych przekonań. W przypadku Ostrowca Świętokrzyskiego krytyczne czynniki tego typu dziś nie występują, ale gdyby pojawiły się, protekcyjność nie może polegać na działaniach bezpośrednio obronnych, lecz na przekonywaniu władz ponadlokalnych do alternatywnych wizji roli miasta, grupy gmin miejskich lub innych, lub gmin w ogóle w ponadlokalnych procesach rozwoju. Będzie to zatem ponadlokalny lobbing na rzecz ponadlokalnych, np. regionalnych czy krajowych polityk rozwoju korzystnych dla Ostrowca Świętokrzyskiego. Istnieją również ponadlokalne destymulanty niepoddające się w żadnym, lokalnemu wpływowi, a ich idealnym przykładem jest pandemia COVID-19 i ogólnokrajowe restrykcje służące jej ograniczeniu, ale silnie uderzające m. in. w większość przedsiębiorstw. W takich sytuacjach protekcyjność może wyrażać się w postaci działań zmniejszających skutki tego oddziaływania, jeśli jest to możliwe i zasadne z punktu widzenia efektywności.

Retencyjność zarządzania strategicznego rozwojem miasta – to z kolei identyfikowanie, zapobieganie i ograniczanie utraty wartości lokalnych na rzecz ponadlokalnego otoczenia (redukowanie relacji deprecjacji). Podobnie jak w protekcyjności, dotyczy ona najcenniejszych wartości lokalnych i oznacza przyjmowanie przez władze Ostrowca Świętokrzyskiego obronnej pozycji wobec ponadlokalnego otoczenia. Relacjami deprecjacji są również ponadlokalne obciążenia fiskalne, parafiskalne i inne daniny publiczne. Analogicznie do protekcyjności, możliwa i zasadna wobec nich jest tylko retencyjność lobbingowa, zmierzająca do rewizji proporcji korzyści z rozwoju lokalnego przynależnych lokalnym i ponadlokalnym beneficjentom.

Konstruując Strategię Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 tak dobierano cele strategiczne i operacyjne, a także priorytety i zadania strategiczne aby prowadzone na jej bazie zarządzanie posiadało wyżej opisane 4 cechy. Ilustracją tego podejścia jest rysunek 5.

Rysunek 5. Pożądane cechy zarządzania strategicznego rozwojem Ostrowca Świętokrzyskiego w odniesieniu do relacji łączących to miasto z ponadlokalnym otoczeniem

Rysunek 6. Schemat analizy relacji strategicznych Ostrowca Świętokrzyskiego

		<i>Relacje od wewnątrz Ostrowca Świętokrzyskiego w kierunku ponadlokalnego otoczenia</i>		<i>Relacje od ponadlokalnego otoczenia w kierunku do wewnątrz Ostrowca Świętokrzyskiego</i>	
		1 (TERAŻNIEJSZOŚĆ)	2 (PRZYSZŁOŚĆ)	3 (TERAŻNIEJSZOŚĆ)	4 (PRZYSZŁOŚĆ)
Korzystne dla rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego		STRATEGICZNE, OBECNE RELACJE WALORYZACJI	STRATEGICZNE, POŻĄDANE, DO- TYCHCZASOWE I NOWE / ZMODYFI- KOWANE RELACJE WALORYZACJI (dzięki egzogenicz- nej użyteczności za- rządzania strate- gicznego Ostrow- cem Świętokrzy- skim)	STRATEGICZNE OBECNE RELACJE ANIMACJI	STRATEGICZNE, POŻĄDANE, DO- TYCHCZASOWE I NOWE / ZMODYFI- KOWANE RELACJE ANIMACJI (dzięki absorpcyj- ności zarządzania strategicznego Ostrowcem Święto- krzyskim)
		tabela 9		tabela 10	
Niekorzystne dla rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego		STRATEGICZNE, OBECNE RELACJE DEPRECJACJI	PRZYSZŁY, MOŻLI- WY DO OSIĄGNIĘCIA STAN RELACJI DE- PRECJACJI (dzięki retencyjno- ści zarządzania stra- tegicznego Ostrow- cem Świętokrzy- skim)	STRATEGICZNE, OBECNE RELACJE SUPRESJI	PRZYSZŁY, MOŻLI- WY DO OSIĄGNIĘCIA STAN RELACJI SU- PRESJI (dzięki protekcyjno- ści zarządzania stra- tegicznego Ostrow- cem Świętokrzy- skim)
		tabela 12		tabela 11	

Rysunek 6 prezentuje z kolei schemat całej analizy strategicznej ponadlokalnych relacji przeprowadzonej dla Ostrowca Świętokrzyskiego. Kolumny 1 i 3 ilustrują kluczowe relacje łączące dziś Ostrowiec Świętokrzyski z ponadlokalnym otoczeniem. Kolumny 2 i 4 ilustrują kluczowe relacje łączące Ostrowiec Świętokrzyski z ponadlokalnym otoczeniem za ok. 15 lat, czyli w perspektywie horyzontu czasowego niniejszej strategii (por. rozdział 4), osiągalne dzięki realizacji zadań strategicznych (por. rozdział 12) wyrażających egzogeniczną użyteczność, absorpcyjność, protekcyjność i retencyjność zarządzania rozwojem tego miasta. Dzięki takiemu zarządzaniu strategicznemu osiągnięte zostaną cele strategiczne i operacyjne rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego (por. rozdział 11). Wyniki tak przeprowadzonej analizy zawierają 4 kolejne tabele (nr 9, 10, 11 i 12). **Czcionką pogrubioną** wyróżniono w nich relacje mające największe znaczenie z punktu widzenia rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego, natomiast czcionką podkreśloną relacje nowe dla tego miasta.

8.1. Relacje waloryzacji miasta

Tabela 9. Relacje waloryzacji Ostrowca Świętokrzyskiego

	STRATEGICZNE, OBECNE RELACJE WALORYZACJI	STRATEGICZNE, POŻĄDANE, DOTYCHCZASOWE I <u>NOWE</u> LUB ZMODYFIKOWANE RELACJE WALORYZACJI
SFERA GOSPODARCZA	<p>a. wytwarzanie i świadczenie zróżnicowanych, ale wciąż hutniczo i pokrewnie zdominowanych produktów i usług przemysłowych (art. spożywcze por. pkt i.) o zróżnicowanej, głównie niskiej i średniej innowacyjności, nowoczesności i niematerialnej wartości dodanej, głównie na rzecz krajowego, ale także międzynarodowego otoczenia przy wykorzystaniu głównie lokalnej siły roboczej oraz lokalnego i ponadlokalnego kapitału,</p> <p>b. ograniczone wytwarzanie na rzecz ponadlokalnych odbiorców produktów rzemieślniczych i rękodzielniczych, w tym technologicznie zglobalizowanych i wzorcowo zunifikowanych,</p> <p>c. pełnienie funkcji ośrodka handlowo-usługowego o znaczeniu głównie subregionalnym (handel detaliczny i usługi bytowe) i częściowo regionalnego (handel hurtowy),</p> <p>d. świadczenie silnie sezonowych, tradycyjnych, ograniczonych rodzajowo i ilościowo usług turystyczno-rekreacyjnych o małym poziomie innowacyjności, głównie „przy okazji” dla osób korzystających z walorów subregionu,</p> <p>e. świadczenie w ograniczonym zakresie usług logistycznych na rzecz głównie regionalnego otoczenia,</p> <p>f. pełnienie w ograniczonym zakresie roli lokalnego węzła przesiadkowego w regionalnym i krajowym ruchu autobusowym oraz kolejowym,</p>	<p>a. wytwarzanie i świadczenie zdywersyfikowanych branżowo produktów i usług przemysłowych (art. spożywcze por. pkt i.), o głównie średniej i wysokiej innowacyjności, nowoczesności i niematerialnej wartości dodanej, przy wykorzystaniu zaawansowanego otoczenia, zarówno dzięki napływowi średnich i dużych inwestorów zewnętrznych, jak i inwestycjom firm już obecnych, którzy obok dominującego udziału pracowników lokalnych zatrudniają również wiele osób z subregionu,</p> <p>b. poszerzone wytwarzanie na rzecz ponadlokalnych odbiorców, w tym lokalnych turystów, zróżnicowanych produktów rzemieślniczych i rękodzielniczych, w tym niezglobalizowanych technologicznie i wzorcowo niezunifikowanych, bazujących na lokalnej kulturze, historii oraz tradycjach, w tym przemysłowych.</p> <p>c. pełnienie funkcji silnego ośrodka handlowo-usługowego (handel detaliczny i hurtowy oraz usługi bytowe) o znacznie większym niż obecnie znaczeniu regionalnym oraz wzmocnionym i rozszerzonym asortymentowo znaczeniu subregionalnym,</p> <p>d. świadczenie usług i sprzedaż lokalnych produktów turystyczno-rekreacyjnych, w tym hotelarskich, ściśle komplementarnych wobec analogicznych, atrakcyjnych usług i produktów subregionalnych, w znacznie większej niż dotąd skali, mniej sezonowo i na rzecz mieszkańców regionu i kraju, w nowoczesnej formule 3E (<i>education, entertainment, excitement</i>) przy łącznym wykorzystaniu, prócz walorów naturalnych, dużego wolumenu informacji, wiedzy, uczuć, emocji, tradycji, historii i tożsamości oraz w oparciu o nowoczesne technologie, innowacje, wielopodmiotową współpracę i sieci,</p> <p>e. pełnienie regionalnych i krajowych funkcji logistycznych (transportowych, magazynowych, spedycyjnych) w oparciu o kolejową i drogową infrastrukturę komunikacyjną, tj. drogę krajową nr 9 i drogi wojewódzkie nr 751, 754 i 755 oraz przebudowaną i w pełni zelektryfikowaną linię kolejową nr 25 łączącą Łódź Kaliską z Dębicą (oraz perspektywnie linię kolejową dużych prędkości z Centralnego Portu Komunikacyjnego do Sanoka i Krosna – szprycha nr 6), a także zrewitalizowaną stację kolejową wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz infrastrukturą kolejową stref przemysłowych,</p> <p>f. pełnienie roli subregionalnego węzła przesiadkowego w regionalnym i krajowym ruchu kolejowym oraz autobusowym,</p> <p>g. poszerzona obsługa tranzytowego ruchu pasażerskiego - przebiegającego głównie po drodze krajowej nr 9 i drogach wojewódzkich nr 751, 754 i 755,</p> <p>h. okolicznościowe, ale częstsze niż dotychczas i w poszerzonym zakresie, dostarczanie odbiorcom subregionalnym i regionalnym komercyjnej rozrywki i wrażeń o charakterze sportowym, w ramach imprez sportowych realizowanych na terenie miasta, a także świadczenie dla nich poszerzonych, komercyjnych usług szkolenia sportowego oraz odpłatnego udostępniania bazy sportowej,</p> <p>i. wytwarzanie zróżnicowanych, produktów spożywczych bazujących na regionalnych płodach rolnych, adresowanych do rynku regionalnego, a nawet krajowego i międzynarodowego,</p>

	STRATEGICZNE, OBECNE RELACJE WALORYZACJI	STRATEGICZNE, POŻĄDANE, DOTYCHCZASOWE I NOWE LUB ZMODYFIKOWANE RELACJE WALORYZACJI
SFERA GOSPODARCZA CD.	<p>g. ograniczona obsługa tranzytowego ruchu pasażerskiego - przebiegającego głównie po drodze krajowej nr 9 i drogach wojewódzkich nr 751, 754 i 755,</p> <p>h. okolicznościowe dostarczanie głównie odbiorcom subregionalnym, a czasem regionalnym odpłatnej rozrywki i wrażeń o charakterze sportowym, w ramach imprez sportowych realizowanych na terenie miasta, a także świadczenie dla nich w ograniczonym zakresie odpłatnych usług szkolenia sportowego i udostępniania bazy sportowej,</p> <p>i. ograniczone wytwarzanie głównie prostych, o niskim zróżnicowaniu, produktów spożywczych bazujących na regionalnych płodach rolnych.</p>	<p>j. <u>świadczenie na przez mieszkańców gminy, zwłaszcza młodych i wysoko wykształconych, pracy zdalnej – nacechowanej innowacyjnością, kreatywnością, profesjonalizmem i dużą wartością dodaną – z miejsc zamieszkania na rzecz podmiotów gospodarczych zlokalizowanych w dużych miastach w kraju, a nawet za granicą,</u></p> <p>k. <u>świadczenie subregionalnych usług transportu pasażerskiego, głównie na rzecz mieszkańców gmin ościennych,</u></p> <p>l. <u>świadczenie zdalnych, komercyjnych usług (finansowych, księgowych, marketingowych, posprzedażowych itp.) na rzecz ponadlokalnych przedsiębiorstw oraz ich klientów,</u></p> <p>m. <u>pełnienie funkcji subregionalnego centrum biznesowo-konferencyjnego, w tym telecentrum,</u></p> <p>n. <u>wytwarzanie, w ograniczonym zakresie dla subregionalnego otoczenia energii elektrycznej z kogeneracyjnego źródła energii.</u></p>
SFERA SPOŁECZNA	<p>a. świadczenie tradycyjnych, zwykle wyizolowanych funkcjonalnie, usług edukacyjnych dla obecnych potrzeb rynku pracy, w zakresie szkolnictwa średniego i zawodowego, a także w zakresie podnoszenia i zmiany kwalifikacji zawodowych głównie na rzecz uczniów i słuchaczy będących głównie mieszkańcami miasta, a w niewielkiej części mieszkańcami gmin sąsiednich,</p> <p>b. świadczenie tradycyjnych usług edukacyjnych szkolnictwa wyższego w ograniczonym zakresie kierunków (głównie pedagogika, pielęgniarstwo, ekonomia) i o niskiej spójności z lokalną gospodarką, głównie na rzecz mieszkańców miasta i gmin sąsiednich,</p> <p>c. świadczenie wielodziałowych usług medycznych, ratowniczych, diagnostycznych i rehabilitacyjnych dla mieszkańców subregionu, a także regionu,</p> <p>d. pełnienie ograniczonych, ponadlokalnych funkcji administracyjno-usługowych (np. doradztwo rolnicze, bezpieczeństwo publiczne, ruch drogowy, ochrona przeciwpożarowa, rynek pracy, administracja budowlana i inne zadania powiatu) na rzecz klientów z subregionu,</p>	<p>a. świadczenie nowoczesnych, perspektywicznych (kształcenie nie tylko na rzecz obecnych, ale i przyszłych potrzeb rynku pracy), wielodziałowych i zaawansowanych usług edukacyjnych, w tym teleedukacyjnych, w zakresie szkolnictwa średniego i zawodowego oraz podnoszenia i zmiany kwalifikacji zawodowych na rzecz uczniów i słuchaczy z miasta oraz subregionu, a nawet regionu, we współpracy z lokalnymi przedsiębiorstwami (w tym pozyskanymi inwestorami zewnętrznymi) oraz placówkami szkolnictwa wyższego,</p> <p>b. świadczenie nowoczesnych, wielokierunkowych, perspektywicznych (kształcenie nie tylko na rzecz obecnych, ale i przyszłych potrzeb rynku pracy), zaawansowanych usług edukacyjnych, w tym teleedukacyjnych, szkolnictwa wyższego na rzecz studentów i słuchaczy z miasta, subregionu i regionu, w klastrowej współpracy z lokalnymi przedsiębiorstwami i samorządem miasta i z wykorzystaniem instytucjonalnych narzędzi inkubacji przedsiębiorczości studencko-akademickiej, studenckich start-upów, studenckich coworkingów itp.,</p> <p>c. świadczenie wielodziałowych, poszerzonych w stosunku do obecnych, zaawansowanych usług medycznych, w tym telemedycznych, ratowniczych, diagnostycznych, w tym telediagnostycznych i rehabilitacyjnych, w tym telerehabilitacyjnych dla mieszkańców subregionu, a także regionu,</p> <p>d. pełnienie poszerzonych, ponadlokalnych funkcji administracyjno-usługowych, w tym teleadministracyjnych i teleusługowych na rzecz klientów z subregionu,</p> <p>e. okolicznościowe, ale częstsze i intensywniejsze niż dotychczas, dostarczanie treści oraz usług kulturalnych, w tym za pośrednictwem kanałów komunikacji zdalnej i przestrzeni wirtualnych, dla odbiorców głównie regionalnych, czasem krajowych i zagranicznych wraz z pełnieniem funkcji miejsca ich wymiany, w połączeniu z komplementarnymi subregionalnie produktami turystyczno-rekreacyjnymi, głównie przez organizację koncertów, festiwali, biennale, konkursów, przeglądów i innych tego typu imprez o znaczeniu ponadlokalnym,</p>

	STRATEGICZNE, OBECNE RELACJE WALORYZACJI	STRATEGICZNE, POŻĄDANE, DOTYCHCZASOWE I <u>NOWE</u> LUB ZMODYFIKOWANE RELACJE WALORYZACJI
SFERA SPOŁECZNA CD.	<p>e. okolicznościowe dostarczanie treści oraz usług kulturalnych dla odbiorców głównie regionalnych, czasem krajowych i zagranicznych wraz z pełnieniem funkcji miejsca ich wymiany, głównie przez organizację koncertów, festiwali i innych tego typu imprez o znaczeniu ponadlokalnym,</p> <p>f. ograniczone dostarczanie wielodziedzinowej, ogólnej wiedzy istotnej dla seniorów, odbiorcom z subregionu z tej kategorii wiekowej w ramach UTW,</p> <p>g. pełnienie przez miejskie jednostki pomocy i opieki społecznej funkcji jednostek regionalnie, a nawet krajowo wzorcowych, w których tworzy się i skutecznie stosuje innowacyjne narzędzia rozwiązywania problemów społecznych i integracji społecznej (np. „Razem raźniej”, „Akcja aktywizacja”) bez utraty społeczno-gospodarczej aktywności osobistej beneficjentów,</p> <p>h. pełnienie przez władze miasta roli subregionalnego lidera w zakresie lobbingu na rzecz ponadlokalnych, krajowych inwestycji realizowanych w mieście i województwie, a także modyfikacji regionalnej polityki rozwoju poprzez zwiększenie jej akcentów stawianych na obszary problemowe.</p>	<p>f. poszerzone dostarczanie wielodziedzinowej, ogólnej wiedzy istotnej dla seniorów, odbiorcom z tej kategorii wiekowej w ramach UTW,</p> <p>g. pełnienie przez miejskie jednostki pomocy i opieki społecznej funkcji jednostek regionalnie, a nawet krajowo wzorcowych, w których tworzy się i skutecznie stosuje innowacyjne narzędzia rozwiązywania problemów społecznych i integracji społecznej (np. „Razem raźniej”, „Akcja aktywizacja”) bez utraty społeczno-gospodarczej aktywności osobistej beneficjentów,</p> <p>h. pełnienie przez władze miasta roli subregionalnego lidera i jednego z liderów regionalnych w zakresie lobbingu na rzecz ponadlokalnych, krajowych inwestycji realizowanych w mieście i województwie, a także modyfikacji regionalnej polityki rozwoju poprzez zwiększenie jej akcentów stawianych na obszary problemowe,</p> <p>i. <u>pełnienie funkcji regionalnego centrum szkolenia wojskowego, a także regionalnej siedziby i dowództwa Wojsk Obrony Terytorialnej.</u></p>
SFERA ŚRODOWISKOWA	<p>a. brak</p>	<p>a. <u>pełnienie przez Ostrowiec Świętokrzyski regionalnego dostawcy samorządowych, społecznych i gospodarczych postaw-wzorców do naśladowania dla innych miast o podobnym potencjale społeczno-gospodarczym w zakresie zrównoważonego rozwoju lokalnego, pokryzysowej transformacji społeczno-gospodarczej priorytetyzującej poszanowanie środowiska naturalnego i adaptację do zmian klimatycznych, a także praktycznego zastosowania inteligentnych i innowacyjnych środowiskowo rozwiązań technicznych, społecznych i organizacyjnych.</u></p>

8.2. Relacje animacji miasta

Tabela 10. Relacje animacji Ostrowca Świętokrzyskiego

	STRATEGICZNE, OBECNE RELACJE ANIMACJI	STRATEGICZNE, POŻĄDANE, DOTYCHCZASOWE I NOWE LUB ZMODYFIKOWANE RELACJE ANIMACJI
SFERA GOSPODARCZA	<p>a. umiarkowane nakłady inwestycyjne inwestorów zewnętrznych głównie z branż przemysłowych, i częściowo handlowych,</p> <p>b. umiarkowany napływ środków pomocowych pochodzących z funduszy unijnych i krajowych do lokalnych podmiotów gospodarczych,</p> <p>c. napływ wiedzy, technologii i innowacji do lokalnych podmiotów gospodarczych, głównie średnich i dużych,</p> <p>d. umiarkowany napływ środków pomocowych z funduszy unijnych i krajowych do samorządu miasta na realizację inwestycji służących tworzeniu infrastrukturalnych warunków rozwoju przedsiębiorstw,</p> <p>e. umiarkowany napływ wiedzy i kompetencji zawodowych do uczniów szkół średnich oraz mocno ograniczony rodzajowo napływ wiedzy i kompetencji zawodowych do studentów szkoły wyższej,</p> <p>f. umiarkowane nakłady inwestycyjne na infrastrukturę techniczną o znaczeniu krajowym i międzynarodowym, w tym w szczególności drogową i kolejową, ponoszone przez państwowych właścicieli i zarządców tej infrastruktury,</p> <p>g. stosunkowo tani kredyt i inne formy stosunkowo taniego finansowania rozwoju działalności gospodarczej.</p>	<p>a. intensywne nakłady inwestycyjne inwestorów zewnętrznych z branż przemysłowych, handlowych, usługowych, logistycznych i innych,</p> <p>b. intensywny napływ środków pomocowych, pochodzących z funduszy unijnych, krajowych i innych, w tym w szczególności służących modernizacji kapitału produkcyjnego, wzrostowi innowacyjności i wzbogacaniu kapitału ludzkiego, pochodzących z funduszy unijnych do lokalnych podmiotów gospodarczych,</p> <p>c. intensywny napływ oraz lokalna dyspersja wiedzy i innowacji, informacji, technologii oraz koncepcji modeli biznesowych do lokalnych, mikro, małych, średnich i dużych podmiotów gospodarczych,</p> <p>d. intensywny napływ środków pomocowych z funduszy unijnych, krajowych i innych do samorządu miasta na realizację inwestycji służących tworzeniu infrastrukturalnych warunków rozwoju istniejących przedsiębiorstw oraz wejścia inwestorów zewnętrznych,</p> <p>e. intensywny i szeroki rodzajowo napływ nowoczesnej, innowacyjnej, praktycznej wiedzy, informacji i kompetencji zawodowych do uczniów szkół średnich oraz studentów szkół wyższych,</p> <p>f. intensywne nakłady inwestycyjne na infrastrukturę techniczną o znaczeniu krajowym i międzynarodowym, w tym w szczególności drogową i kolejową oraz im towarzyszącą, ponoszone przez państwowych właścicieli i zarządców tej infrastruktury,</p> <p>g. bardzo tani kredyt i inne formy, bardzo taniego zwrotnego finansowania rozwoju działalności gospodarczej,</p> <p>h. <u>nakłady inwestycyjne inwestorów zewnętrznych z branży turystyczno-rekreacyjnej, w tym w szczególności obsługujących subregionalny ruch turystyczny oraz konferencje, imprezy i innych typu HoReCa,</u></p> <p>i. <u>marketingowe, merytoryczne i prawne wsparcie samorządu gminy przez publiczne podmioty ponadlokalne, np. Polska Agencja Inwestycji i Handlu, Agencja Rozwoju Przemysłu, Specjalna Strefa Ekonomiczna "Starachowice" S.A., Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, w pozyskiwaniu inwestorów zewnętrznych,</u></p> <p>j. <u>ograniczony pasażerski ruch tranzytowo-przesiadkowy, zatrzymujący się w mieście wraz z jego popytem o charakterze handlowo-usługowym i gastronomicznym,</u></p> <p>k. <u>ograniczony napływ małych firm, przenoszonych przez byłych, powracających mieszkańców miasta i wykonujących pracę odmiejscowioną (telepracę),</u></p> <p>l. <u>organiczny napływ innowacji i znanych technologii oraz modeli biznesowych rolnictwa i sadownictwa podmiejskiego oraz śródmiejskiego,</u></p> <p>m. <u>ograniczony napływ zabytkowych obiektów kultury przemysłowej stanowiących eksponaty i inne atrakcje turystyczne.</u></p>

	STRATEGICZNE, POŻĄDANE, DOTYCHCZASOWE I NOWE LUB ZMODYFIKOWANE RELACJE ANIMACJI
<p style="text-align: center; transform: rotate(-90deg);">SFERA SPOŁECZNA</p> <p>a. stałe, ustawowe zasilenia finansowe ze źródeł centralnych (budżet państwa, NFZ, ZUS i in.) do lokalnych podmiotów publicznych na realizację ich usług publicznych,</p> <p>b. środki z funduszy unijnych, krajowych i innych pomocowych przyznawane samorządowi gminy lub jego jednostkom i spółkom, głównie na realizację zadań społecznych oraz inwestycji w infrastrukturę techniczną i społeczną,</p> <p>c. stosunkowo tani kredyt i inne formy, stosunkowo taniego zwrotnego finansowania inwestycji w infrastrukturę społeczną,</p> <p>d. napływ usług publicznych, zwłaszcza wojewódzkich, powiatowych i innych subregionalnych, głównie w zakresie edukacji publicznej, usług medycznych, pośrednictwa pracy, pomocy społecznej i bezpieczeństwa publicznego,</p> <p>e. napływ wiedzy, informacji i innowacji do Urzędu Miasta oraz gminnych jednostek i spółek,</p> <p>f. napływ wiedzy, informacji i innowacji do gospodarstw domowych mieszkańców miasta,</p> <p>g. ograniczony napływ wzorców osobowych korzystnych dla rozwoju kapitału społecznego i ludzkiego,</p> <p>h. ograniczony napływ ponadlokalnych usług pasażerskiej komunikacji kolejowej oraz szerszy napływ analogicznych usług kolejowych,</p> <p>i. ograniczone nakłady inwestycyjne ponadlokalnych podmiotów publicznych na rozwój zlokalizowanej na terenie gminy bazy materialnej służącej świadczeniu przez nie usług społecznych i infrastrukturalnych,</p> <p>j. napływ kultury i sztuki z ponadlokalnego otoczenia do mieszkańców miasta, w tym pozyskiwanej przez MCK, BWA, MBP i inne placówki kultury,</p> <p>k. napływ, pozyskanych z ponadlokalnego otoczenia imprez i innych wydarzeń sportowych oraz sportowo-rekreacyjnych.</p>	<p>a. stałe, ustawowe zasilenia finansowe ze źródeł centralnych (budżet państwa, NFZ, ZUS i in.) do lokalnych podmiotów publicznych na realizację ich usług publicznych,</p> <p>b. środki z funduszy unijnych, krajowych i innych pomocowych przyznawane samorządowi gminy lub jego jednostkom i spółkom, głównie na realizację zadań społecznych, inwestycji w infrastrukturę techniczną oraz społeczną, kształcenie i podnoszenie kwalifikacji zawodowych mieszkańców, a także na doskonalenie kompetencji pracowników samorządowych i rozwój technicznego zaplecza samorządowego zarządzania rozwojem lokalnym,</p> <p>c. bardzo tani kredyt i inne formy, bardzo taniego zwrotnego finansowania inwestycji w infrastrukturę społeczną,</p> <p>d. intensywny napływ usług publicznych, zwłaszcza wojewódzkich, powiatowych i innych subregionalnych, głównie w zakresie edukacji publicznej, usług medycznych, pośrednictwa i rozwoju rynku pracy, pomocy społecznej i bezpieczeństwa publicznego,</p> <p>e. intensywny i wielowymiarowy napływ wiedzy, doświadczeń, <i>case studies</i>, informacji i innowacji do Urzędu Miasta oraz gminnych jednostek i spółek, w szczególności w zakresie nowoczesnej organizacji usług administracyjnych, pozyskiwania inwestorów zewnętrznych i wspierania przedsiębiorczości (w tym rozwijania ponadlokalnych, komplementarnych subregionalnie funkcji turystyczno-rekreacyjnych), wspierania rozwoju rynku pracy, świadczenia usług pomocy i prewencji społecznej (a także do organizacji pozarządowych współświadczących te usługi), zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego, edukacji publicznej, ochrony środowiska, sportu, kultury, mieszkalnictwa i usług infrastrukturalnych,</p> <p>f. napływ wiedzy, informacji i innowacji do gospodarstw domowych mieszkańców miasta, szczególnie w zakresie technologii cyfrowych, telepracy, bezpieczeństwa, zdrowia i integracji społecznej,</p> <p>g. napływ wzorców osobowych i postaw społecznych budujących kapitały ludzki i społeczny, jak: pragnienie samodoskonalenia; aktywne; kreatywne, przedsiębiorcze podejście do życia; otwartość na zmiany środowiska społeczno-gospodarczego; gotowość na, a nawet satysfakcja w mobilności zawodowej i społecznej; samokształcenie tożsamości lokalnej; patriotyzm lokalny; decentracja interpersonalna, prowadząca do zaufania indywidualnego i grupowego; prowadzenie życia prywatnego i zawodowego w oparciu o relacje bilateralne i sieciowe,</p> <p>h. intensywny napływ ponadlokalnych usług komunikacji pasażerskiej łączących gminę z subregionalnym, regionalnym i krajowym otoczeniem, zarówno autobusowych, jak i kolejowych,</p> <p>i. zwiększone nakłady inwestycyjne ponadlokalnych podmiotów publicznych na rozwój zlokalizowanej na terenie gminy bazy materialnej służącej świadczeniu przez nie usług społecznych i infrastrukturalnych,</p> <p>j. zintensyfikowany napływ kultury i sztuki z ponadlokalnego otoczenia do mieszkańców miasta, m. in. w postaci pozyskanych imprez, artystów i dzieł przez MCK, BWA, MBP i inne placówki kultury,</p> <p>k. zintensyfikowany napływ, pozyskanych z ponadlokalnego otoczenia imprez i innych wydarzeń sportowych oraz sportowo-rekreacyjnych,</p> <p><u>l. napływ nowych, odpowiadających na pandemiczne i postpandemiczne zmiany społeczno-gospodarcze, komercyjnych usług dla ludności, świadczonych przez duże podmioty gospodarcze oraz regionalne i krajowe podmioty publiczne, np. w zakresie telehandlu, teledukacji, telemedycyny i innych teleusług,</u></p>

STRATEGICZNE, OBECNE RELACJE ANIMACJI	STRATEGICZNE, POŻĄDANE, DOTYCHCZASOWE I NOWE LUB ZMODYFIKOWANE RELACJE ANIMACJI
<p style="text-align: center;">SFERA SPOŁECZNA CD.</p>	<p>m. <u>napływ kapitału prywatnego na inwestycje o charakterze społeczno-infrastrukturalnym mający miejsce w ramach partnerstw publiczno-prywatnych zawieranych przez samorząd gminy,</u></p> <p>n. <u>napływ do miasta nowych instytucji i organizacji publicznych o znaczeniu regionalnym, w tym woj-skowych,</u></p> <p>o. <u>merytoryczne, projektowe i lobbujące wsparcie samorządu gminy przez uczelnie wyższe działające w sferze zarządzania publicznego, ekonomii sektora publicznego oraz polityk publicznych,</u></p> <p>p. <u>lobbingowe wsparcie samorządu gminy przez inne samorządy lokalne, w szczególności średnie miasta regio-nu świętokrzyskiego,</u></p> <p>q. <u>nakłady inwestycyjne deweloperów zewnętrznych realizujących na terenie gminy mieszkaniową zabudowę wielorodzinną,</u></p> <p>r. <u>ograniczony fizyczny lub wirtualny napływ naukowców-praktyków i innych kadr o najwyższych kwalifikacjach zawodowych do lokalnych uczelni wyższych oraz najnowocześniejszych lokalnych podmiotów gospodarczych,</u></p> <p>s. <u>ograniczony napływ byłych mieszkańców gminy (reemigracja), wraz z ich aktywnością gospodarczą i spo-łeczną, kapitałem materialnym oraz wysokim wykształceniem i doświadczeniem zawodowym, w tym wykonu-jących swoją pracę w całości lub w części w sposób zdalny z miejsca zamieszkania, a także subregionalny napływ nowych mieszkańców o podobnych cechach.</u></p>
<p style="text-align: center;">SFERA ŚRODOWISKOWA</p> <p>a. umiarkowany napływ środków finansowych z funduszy unijnych, krajowych i innych pomocowych do samorządu gminy oraz jego jednostek i spółek na realizację zadań proekologicznych,</p> <p>b. napływ środków finansowych z funduszy unijnych, krajowych i innych pomocowych do przedsiębiorstw prywatnych, organizacji pozarządowych oraz osób fizycznych na realizację inwestycji proekologicznych,</p> <p>c. bardzo tani kredyt i inne formy, bardzo taniego zwrotnego finansowania inwestycji proekolo-gicznych,</p> <p>d. napływ wiedzy, informacji i innowacji do gospo-darstw domowych mieszkańców gminy w zakre-sie ekoenergetyki indywidualnej oraz zachowań prośrodowiskowych.</p>	<p>a. intensywny napływ środków finansowych z funduszy unijnych, krajowych i innych pomocowych do sa-morządu gminy ora jego jednostek i spółek na realizację zadań proekologicznych,</p> <p>b. intensywny napływ środków finansowych z funduszy unijnych, krajowych i innych pomocowych do przedsiębiorstw prywatnych, organizacji pozarządowych oraz osób fizycznych na realizację inwestycji proekologicznych,</p> <p>c. bardzo tani kredyt i inne formy, bardzo taniego zwrotnego finansowania inwestycji proekologicznych,</p> <p>d. intensywny napływ wiedzy, informacji, technologii i innowacji do gospodarstw domowych mieszkańców gminy w zakresie ekoenergetyki indywidualnej, gospodarki odpadami, gospodarki niskoemisyjnej oraz ekologicznej mobilności osobistej, współdzielonej i zbiorowej,</p> <p>e. <u>napływ korzystnych wzorców osobowych i postaw prośrodowiskowych, takich jak pragnienie zmian w swoim ży-ciu prywatnym i zawodowym sprzyjających ochronie środowiska, spowolnieniu zmian klimatycznych, rewitaliza-cji i sanacji zdegradowanych zasobów środowiska, a także propagacji wiedzy i postaw prośrodowiskowych.</u></p>

8.3. Relacje supresji miasta

Tabela 11. Relacje supresji Ostrowca Świętokrzyskiego

	STRATEGICZNE, OBECNE RELACJE SUPRESJI	PRZYSZŁY, MOŻLIWY DO OSIĄGNIĘCIA STAN RELACJI SUPRESJI
SFERA GOSPODARCZA	<p>a. wielowymiarowy destrukcyjny wpływ na gospodarkę świata, kraju, regionu i Ostrowca Świętokrzyskiego kryzysu gospodarczego związanego z pandemią COVID-19,</p> <p>b. wielowymiarowy negatywny wpływ na gospodarkę świata, kraju, regionu i Ostrowca Świętokrzyskiego pandemii COVID-19 przez samą chorobę i izolację społeczną obniżającą poziom kapitału ludzkiego i społecznego (jedne z kluczowych czynników rozwoju gospodarczego), jak i spadek popytu na część dóbr i usług,</p> <p>c. nieliczne i stosunkowo mało restrykcyjne prawne formy ochrony przyrody ustanowione przez podmioty ponadlokalne, które w niewielkim stopniu ograniczają możliwości realizacji zainwestowania gospodarczego i społecznego,</p> <p>d. konkurencja dla lokalnych podmiotów gospodarczych ze strony regionalnych i krajowych producentów i dostawców substytucyjnych produktów lub usług.</p>	<p>a. nie istnieje możliwość lokalnego ograniczania destrukcyjnego wpływu kryzysu gospodarczego związanego z pandemią COVID-19 na gospodarkę Ostrowca Świętokrzyskiego, niemniej możliwe jest częściowe redukovanie jego skutków za pomocą gminnych narzędzi, takich jak zwolnienia z podatku od nieruchomości, obniżenie czynszów za najem komunalnych lokali użytkowych itp. Wypracowanie rozwiązań w tym zakresie jest istotne również ze względu na możliwość wystąpienia nawrotu pandemii COVID-19, jak i innych pandemii spowodowanych mutacjami wirusa SARS-CoV-2 lub innymi wirusami,</p> <p>b. negatywny wpływ pandemii COVID-19 na gospodarkę Ostrowca Świętokrzyskiego lokalnie zredukowany poprzez promowanie, wyznaczanie, zapewnienie i egzekwowanie przez Urząd Miasta oraz jednostki i spółki gminy wysokich standardów sanitarno-epidemiologicznych działalności własnej, a także poprzez wspierające działania na rzecz wzmacniania lokalnego kapitału ludzkiego oraz społecznego,</p> <p>c. praktycznie rzecz biorąc, nie jest możliwe dążenie do istotnej redukcji prawnych form ochrony przyrody, ograniczających możliwości zainwestowania gospodarczego i społecznego, ani też zasadne. Zasoby środowiskowe to jedna z silnych stron miasta, a ograniczanie ich ochrony byłoby sprzeczne z zasadami rozwoju zrównoważonego. Byłoby także zbędne z punktu widzenia jego rozwoju gospodarczego.</p> <p>d. częściowo ograniczona konkurencja dla lokalnych podmiotów gospodarczych (ze strony regionalnych i krajowych producentów i dostawców substytucyjnych produktów lub usług), dzięki samorządowemu wsparciu ich pozycji konkurencyjnej – dobry dostęp do infrastruktury technicznej, pomoc publiczna w sytuacjach kryzysowych, wsparcie promocji, zgodne struktury popytu i podaży na lokalnym rynku pracy, współpraca klastrowa i inne.</p>
SFERA ŚRODOWISKOWA	<p>a. tranzyt komunikacyjny, w ciągach przebiegających przez miasto drogi krajowej nr 9 i dróg wojewódzkich nr 751, 754 i 755, skutkujący niską emisją oraz hałasem.</p>	<p>a. ograniczone uciążliwości środowiskowe tranzytu komunikacyjnego, w ciągach przebiegających przez gminę drogi krajowej nr 9 i dróg wojewódzkich nr 751, 754 i 755, dzięki drogowym rozwiązaniom obwodowym, izolacyjnym i organizacyjnym,</p> <p>b. zredukowany, negatywny wpływ ponadlokalnych czynników biotycznych na ekosystemy znajdujące się na terenie miasta, dzięki ochronie, wysokiej witalności, różnorodności i naturalności tych ekosystemów – częściowo wspartych działalnością gminy służącą wzmocnieniu tych ich cech (np. nasadzenia, nowe założenia zielone, rekultywacja i in.).</p>

	STRATEGICZNE, OBECNE RELACJE SUPRESJI	PRZYSZYŁY, MOŻLIWI DO OSIĄGNIĘCIA STAN RELACJI SUPRESJI
SFERA SPOŁECZNA	<p>a. wielowymiarowy destrukcyjny wpływ na społeczność świata, kraju, regionu i Ostrowca Świętokrzyskiego pandemii COVID-19 i restrykcji ją ograniczających, w tym obniżenie poziomu kapitału społecznego przez strach przed chorobą, izolację społeczną, ograniczenie aktywności społecznej pojedynczych mieszkańców i organizacji pozarządowych, spadek wzajemnego zaufania, konflikty i inne,</p> <p>b. przyporządkowanie gminom zadań bez zapewnienia finansowych możliwości ich satysfakcjonującej realizacji, szczególnie w zakresie usług oświatowych, świadczeń socjalnych oraz infrastruktury technicznej i społecznej,</p> <p>c. napływ ponadlokalnych antywzorców prowadzenia polityk publicznych, opartych na agresywnej walce międzypartyjnej itp.,</p> <p>d. ograniczenia, dyspozycje i absencje prawne, zawężające i standaryzujące instrumentarium zarządzania rozwojem lokalnym, szczególnie w sferach: pomocy dla przedsiębiorców, kształtowania cen usług komunalnych, zamówień publicznych, partnerstwa publiczno-prywatnego, ochrony gruntów rolnych, gospodarki budżetowej, planowania i zagospodarowania przestrzennego i gospodarowania nieruchomościami,</p> <p>e. niektóre państwowe przepisy świadczeń socjalnych, które prócz skutków pozytywnych, przynoszą negatywne, jak np. redukcja lokalnego kapitału ludzkiego jego beneficjentów (np. kreatywności, przedsiębiorczości, psychicznej witalności, woli rozwoju osobistego), czasem też redukcja kapitału społecznego przez implikowanie dezaprobaty u innych mieszkańców gminy, obserwujących skutki tych przepisów,</p> <p>f. przejmowanie przez z ponadlokalnego otoczenia, biernych, roszczeniowych, egoistycznych, nieufnych i konsumpcyjnych postaw i powielanie wynikających z tego wzorców postępowania, jak nieuczciwość, obojętność na problemy społeczne, omijanie i wykorzystywanie prawa niezgodnie z intencją prawodawcy,</p> <p>g. napływ i przejmowanie przez mieszkańców, ponadlokalnych, standardowych postaw, poglądów, zwyczajów, obyczajów i pragnień, a także kultury masowej (często globalnej), zastępującej ich lokalną kulturę, co łącznie powoduje utratę przez mieszkańców ich tożsamości terytorialnej,</p> <p>h. wirtualny napływ ponadlokalnej przestępczości cyfrowej powodującej materialne straty mieszkańców miasta, zwłaszcza starszych, którzy w wyniku pandemicznej izolacji społecznej (restrykcje i własne obawy przed zakażeniem) gwałtownie zwiększają swoją obecność i zaangażowanie w Internecie, a także młodzieży, która poprzez swą otwartość i brak doświadczenia jest również podatna na tę przestępczość,</p>	<p>a. nie istnieje możliwość lokalnego wyeliminowania destrukcyjnego wpływu pandemii COVID-19 i restrykcji ją ograniczających na społeczność miasta, niemniej możliwe jest jego częściowe ograniczanie za pomocą gminnych działań, jak promowanie, wyznaczanie, zapewnienie i egzekwowanie przez Urząd Miasta oraz jednostki i spółki gminy wysokich standardów sanitarno-epidemiologicznych działalności własnej, a także przez organizowanie zdalnych usług kulturalnych, edukacyjnych, społecznych, administracyjnych i innych oraz przez wspieranie reaktywizacji społecznej. Wypracowanie rozwiązań w tym zakresie jest istotne również ze względu na możliwość wystąpienia nawrotu pandemii COVID-19, jak i innych pandemii spowodowanych mutacjami wirusa SARS-CoV-2 lub innymi wirusami,</p> <p>b. korekty systemu finansów gminnych znajdują się poza kompetencjami władz miasta, jednak mogą one i powinny brać udział w ogólnopolskich, samorządowych inicjatywach, które mogą doprowadzić do jego pożądanych zmian,</p> <p>c. napływ ponadlokalnych antywzorców polityk publicznych jest poza wpływem gminy, ale skutki tej relacji supresji można i należy lokalnie ograniczać przez budowę lokalnego kapitału społecznego, szczególnie w zakresie komunikacji społecznej, społeczeństwa obywatelskiego i integracji społecznej,</p> <p>d. korekty prawa samorządu lokalnego znajdują się poza kompetencjami władz gminy, jednak mogą one i powinny brać udział w ogólnopolskich, samorządowych inicjatywach na rzecz tego prawa, które mogą doprowadzić do jego pożądanych zmian,</p> <p>e. korekty systemu świadczeń socjalnych znajdują się poza kompetencjami władz gminy, jednak prócz działań lobbingowych ukierunkowanych na władze państwowe i mających na celu zmiany tego systemu, możliwe i pożądane jest lokalne ograniczanie jego negatywnych skutków poprzez podejmowanie działań kompensujących, motywujących do życia aktywnego zawodowo, integrujących społecznie itp.,</p> <p>f. napływ ponadlokalnych, negatywnych postaw życiowych znajduje się poza wpływem władz gminy, ale skutki tej relacji supresji można i należy lokalnie ograniczać poprzez działania na rzecz budowy lokalnego kapitału ludzkiego oraz społecznego, szczególnie poprzez edukację obywatelską, kulturalną i ekologiczną, edukowane w zakresie postaw przedsiębiorczych, integrację społeczną, angażowanie i włączanie w działalność publiczną, a także promocję cennych społecznie postaw itp.,</p>

	STRATEGICZNE, OBECNE RELACJE SUPRESJI	PRZYSZYŁY, MOŻLIWY DO OSIĄGNIĘCIA STAN RELACJI SUPRESJI
SFERA SPOŁECZNA C.D.	<ul style="list-style-type: none"> i. tranzyt komunikacyjny w ciągach przebiegających przez miasto drogi krajowej nr 9 i dróg wojewódzkich nr 751, 754 i 755 skutkujący zdarzeniami drogowymi, hałasem, pogorszeniem płynności ruchu lokalnego, zdarzeniami drogowymi oraz przyspieszeniem degradacji lokalnej infrastruktury technicznej i obiektów budowlanych, j. indywidualne decyzje inwestycyjne osób przeprowadzających się na teren miasta, polegające na budowie domu oddalonego od zabudowy istniejącej i powodujące wzrost jego rozproszenia urbanistycznego. 	<ul style="list-style-type: none"> g. z wielu powodów napływ ponadlokalnych wzorców osobowych i kultury masowej nie może i nie powinien być ograniczany, ale możliwa i konieczna jest ochrona cennych wzorców i kulturowych wartości lokalnych, które tworzą lokalną tożsamość i tradycję, i które w Ostrowcu Świętokrzyskim są wyjątkowo bogate. Jest to możliwe m. in. poprzez budowę lokalnego kapitału społecznego i ludzkiego, w tym zwłaszcza poprzez edukację obywatelską i historyczną, wspieranie działalności kulturalnej, ochronę, rewitalizację i udostępnianie dziedzictwa kulturowego, a także poprzez rozwijanie funkcji turystyczno-rekreacyjnych miasta w oparciu o jego zabytki kultury materialnej, historię i tradycję, h. wirtualny napływ przestępczości cyfrowej ograniczony dzięki prowadzonej przez gminę edukacji cyfrowej mieszkańców, zwłaszcza seniorów, a także młodzieży, i. ograniczone uciążliwości społeczne tranzytu komunikacyjnego, w ciągach przebiegających przez miasto drogi krajowej nr 9 i dróg wojewódzkich nr 751, 754 i 755, dzięki drogowym rozwiązaniom obwodowym, izolacyjnym i organizacyjnym, a także dzięki edukacji dla bezpieczeństwa, j. dążenia inwestorów indywidualnych, przeprowadzających się na teren miasta, do budowy domu w oddaleniu od istniejącej zabudowy ograniczone przez odpowiednią politykę przestrzenną oraz infrastrukturalną gminy.

8.4. Relacje deprecjacji miasta

Tabela 12. Relacje deprecjacji Ostrowca Świętokrzyskiego

	STRATEGICZNE, OBECNE RELACJE DEPRECJACJI	PRZYSZY, MOŻLIWY DO OSIĄGNIĘCIA STAN RELACJI DEPRECJACJI
SFERA GOSPODARCZA	<p>a. utrata lokalnego kapitału ludzkiego i społecznego, a także materialnego (mienia, oszczędności pieniężnych), niezwykle istotnych z punktu widzenia rozwoju lokalnej przedsiębiorczości, na rzecz ponadlokalnego otoczenia wskutek zarobkowej migracji mieszkańców, w szczególności ludzi młodych, wykształconych, wysoko wykwalifikowanych i przedsiębiorczych,</p> <p>b. mająca miejsce w ostatnich dekadach, transformacyjna utrata ważnych podmiotów gospodarczych wskutek ich upadków i likwidacji,</p> <p>c. utrata wpływów podatkowych, a w niektórych przypadkach także miejsc pracy oraz kapitału materialnego i niematerialnego następująca wskutek jednostkowych przypadków przenoszenia siedzib lub całej działalności lokalnych firm poza granice gminy,</p> <p>d. wysoki łączny poziom państwowych obciążeń działalności gospodarczej, szczególnie podatkowych, paropodatkowych i wynikających z płacy minimalnej.</p>	<p>a. zminimalizowana utrata lokalnego kapitału ludzkiego, społecznego i materialnego wskutek działań retencyjnych ograniczających motywy migracji, m. in. poprzez wielowymiarowe ponoszenie jakości i dostępności zamieszkania, edukacji (w tym wyższej) pracy i prowadzenia działalności gospodarczej w mieście, a także poprzez zwiększenie regionalnej i krajowej dostępności komunikacyjnej miasta,</p> <p>b. powstrzymana, dalsza utrata ważnych podmiotów gospodarczych wskutek aktywnej lokalnej polityki gospodarczej, sprzyjających długookresowych warunków makroekonomicznych i pozyskanego wsparcia państwowego,</p> <p>c. przypadki przenoszenia siedzib lub całej działalności lokalnych firm poza gminy ograniczone do minimum lub wyeliminowane dzięki bardzo dobremu ekosystemowi biznesu stworzonemu przez Urząd Miasta, gminne jednostki i spółki, a także współpracujące z gminą instytucje powiatowe, wojewódzkie i państwowe,</p> <p>d. gmina nie posiada możliwości zredukowania poziomu państwowych obciążeń działalności gospodarczej, ale może tworzyć lokalny ekosystem biznesu wspomagający lokalne podmioty gospodarcze w uzyskaniu konkurencyjności umożliwiającej ponoszenie tych obciążeń, a także redukować obciążenia własne na początkowym lub kryzysowym etapie funkcjonowania tych podmiotów.</p>
SFERA SPOŁECZNA	<p>a. utrata lokalnego kapitału ludzkiego i społecznego, niezwykle istotnych z punktu widzenia lokalnego rozwoju społecznego, na rzecz ponadlokalnego otoczenia wskutek zarobkowej migracji mieszkańców, w szczególności ludzi młodych, wykształconych, społecznie aktywnych, obywatelskich, wolontaryjnych, twórczych w zakresie kultury i angażujących innych w działalność sportowo-rekreacyjną.</p> <p>b. mająca miejsce w ostatnich dekadach, a obecnie okresowo zintensyfikowana (pandemia), utrata usług komunikacji publicznej łączących Ostrowiec Świętokrzyski z ponadlokalnym otoczeniem, zwłaszcza kolejowej,</p> <p>c. mające miejsce w ostatnich dekadach, a obecnie okresowo zintensyfikowane, redukcja usług społecznych świadczonych przez ponadlokalne podmioty publiczne na terenie miasta, np. medycznych, administracyjnych, operacyjnych i in.,</p> <p>d. ponoszenia wysokich kosztów zakupu uprawnień do emisji CO₂ przez Miejską Energetykę Ciepłą Sp. z o.o.</p>	<p>a. zminimalizowana utrata lokalnego kapitału ludzkiego i społecznego wskutek działań retencyjnych ograniczających motywy migracji, m. in. poprzez wielowymiarowe ponoszenie jakości i dostępności zamieszkania, edukacji (w tym wyższej) pracy i prowadzenia działalności gospodarczej w mieście, a także poprzez zwiększenie regionalnej i krajowej dostępności komunikacyjnej miasta,</p> <p>b. powstrzymana i cofnięta utrata usług komunikacyjnych, zwłaszcza kolejowych, łączących Ostrowiec Świętokrzyski z ponadlokalnym otoczeniem, wskutek ponadlokalnego lobbingu, ogólnego wzrostu popytu na te połączenia oraz wsparcia udzielonego przez samorząd gminy w postaci inwestycji w infrastrukturę wykorzystywaną w organizacji komunikacji publicznej,</p> <p>c. powstrzymane redukcji usług społecznych świadczonych przez publiczne i prywatne podmioty ponadlokalne na terenie miasta dzięki wsparciu i działalności lobbingsowej samorządu gminy oraz wzrostowi ogólnego popytu na te usługi,</p> <p>d. wyeliminowanie konieczności ponoszenia przez Miejską Energetykę Ciepłą Sp. z o.o. wszelkich kosztów zakupu uprawnień do emisji CO₂ wskutek modernizacji kotłów grzewczych.</p>

	STRATEGICZNE, OBECNE RELACJE DEPREKJACJI	PRZYSZŁY, MOŻLIWY DO OSIĄGNIĘCIA STAN RELACJI DEPREKJACJI
SFERA ŚRODOWISKOWA	<p>a. utrata lokalnego kapitału ludzkiego i społecznego, niezwykle istotnych z punktu widzenia ochrony środowiska i propagacji idei rozwoju zrównoważonego, na rzecz ponadlokalnego otoczenia wskutek zarobkowej migracji mieszkańców, w szczególności ludzi młodych, wykształconych, środowiskowo aktywnych, promujących i implementujących rozwiązania prośrodowiskowe, chroniących lokalne ekosystemy i inspirujących otoczenie do takiej działalności,</p> <p>b. procesy erozji wietrznej i wodnej gruntów, wywołane czynnikami klimatycznymi, w tym nowymi, związanymi ze zmianami klimatycznymi, takimi jak długotrwałe susze, silne wiatry oraz nawalne deszcze,</p> <p>c. utrata wód opadowych, a w konsekwencji wód gruntowych oraz wód w zbiornikach wodnych wskutek melioracji i braku urządzeń i obiektów mikroretencji i małej retencji wodnej.</p>	<p>a. zminimalizowana utrata lokalnego kapitału ludzkiego, społecznego i materialnego wskutek działań retencyjnych ograniczających motywację migracji, m. in. przez wielowymiarowe ponoszenie jakości i dostępności zamieszkania, edukacji (w tym wyższej) pracy i prowadzenia działalności gospodarczej w mieście, a także przez zwiększenie regionalnej i krajowej dostępności komunikacyjnej miasta,</p> <p>b. erozja wietrzna i wodna gruntów, wywoływana przez zewnętrzne czynniki klimatyczne, zredukowana w możliwym do osiągnięcia zakresie przez umiejętną gospodarkę zasobami wodnymi (retencją), rozwój założeń zielonych, ochronę gleb oraz właściwe rolnictwo podmiejskie i śródmiejskie,</p> <p>c. znaczące spowolnienie utraty wód opadowych, a w konsekwencji wód gruntowych oraz wód w zbiornikach wodnych, dzięki lokalnemu systemowi urządzeń mikroretencji i małej retencji wodnej – wspieranemu przez samorząd gminy.</p>

CZĘŚĆ III: Strategia rozwoju miasta

9. Misja rozwojowa miasta

Misja to odpowiedź na pytanie: „**Po co istniejesz?**”. Powód istnienia samorządu gminnego określony został przez ustawodawcę. W art. 6, ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 713.) ustawodawca wskazał, że „do zakresu działania gminy należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów”, a w art. 7, ust. 1 że „zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy”. Biorąc powyższe pod uwagę, należy stwierdzić, że ogólną misją każdej polskiej gminy, w tym również Gminy Ostrowiec Świętokrzyski, odpowiadającą na pytanie „po co istniejesz?”, jest zatem **„pełnienie roli służebnej w stosunku do społeczności zamieszkującej na jej terenie”**. Procesy społeczne, gospodarcze i przestrzenno-środowiskowe zachodzące w pojedynczej gminie częściowo wpływają jednak także na rozwój regionu, kraju, a nawet – pamiętając o mikroskali tego wpływu – na procesy globalne. Jednocześnie, zgodnie z art. 16, ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. „Samorząd terytorialny uczestniczy w sprawowaniu władzy publicznej”. Misję gminy należy zatem rozszerzać również na **„przyczynianie się do pożądanых procesów ponadlokalnych i zaspokajania potrzeb zbiorowości ponadlokalnych”**. Oznacza to poszukiwanie takich ścieżek kreowania rozwoju w perspektywie lokalnej, które jednocześnie przyczyniają się do rozwoju w perspektywie ponadlokalnej.

Tak postrzeganą, ogólną misję rozwojową wszystkich gmin, można i należy precyzować w odniesieniu do każdej z nich. Dokonuje się tego w ich strategiach i innych długookresowych dokumentach planistycznych mających strategiczny charakter. Misja taka wyraża unikalny sposób w jaki władze lokalne (podmiot strategii), w ścisłym porozumieniu i współpracującą ze społecznością lokalną oraz partnerami zewnętrznymi (zwłaszcza z samorządem powiatowym i samorządem wojewódzkim), zamierzają pełnić przedstawioną wyżej służebną rolę – głównie lokalną, ale także ponadlokalną. Misja taka wyraża również wartości uznawane przez te władze i społeczność za kluczowe w prawidłowym pełnieniu tej roli, a także jej nadrzędny cel. Biorąc pod uwagę cechy Ostrowca Świętokrzyskiego oraz jego strategiczną pozycję ponadlokalną wskazane w rozdziałach 7 i 8, a także dostępne zasoby i oczekiwania społeczności lokalnej, jego strategiczną misję rozwojową sformułowano w niżej przedstawiony sposób.

Misją rozwojową Gminy Ostrowiec Świętokrzyski jest kreatywne podnoszenie jakości życia mieszkańców poprzez zapewnienie długookresowo trwałego, polifunkcyjnego rozwoju gospodarczego miasta, opartego na zdolnościach absorpcyjnych, transformacyjnych i innowacyjnych kapitałów ludzkiego, społecznego, materialnego oraz kulturowego, a także poprzez tworzenie warunków funkcjonowania i rozwoju osobistego, zawodowego i publicznego z jednoczesnym zachowaniem zasad rozwoju zrównoważonego, zgodnie z ideą zielonej transformacji, a także wysokiej ekokultury.

10. Wizja rozwoju miasta w perspektywie horyzontu czasowego Strategii

Na podstawie analizy dotychczasowych osiągnięć rozwojowych Ostrowca Świętokrzyskiego, jego analizy strategicznej, analizy jego relacji strategicznych, a także sformułowanej misji, a także aspiracji społeczności lokalnej i władz samorządowych, sformułowana została, przedstawiona niżej, syntetyczna wizja rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego w perspektywie horyzontu czasowego Strategii.

GOSPODARKA OSTROWCA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO:

- *stale i trwale rozwijająca się dzięki cesze rezylencji („antykruchości”), czyli elastyczniej, kreatywnej i adaptacyjnej odporności na nadchodzące zmiany społeczno-gospodarcze, w tym mające charakter kryzysów strukturalnych, implikowane zarówno przez ponadlokalne uwarunkowania już znane (jak zmiany klimatyczne, polityki transformacji energetycznej, infrastrukturalne, społeczne itp., cyfryzacja, robotyzacja, sztuczna inteligencja, big data, Internet Rzeczy, pandemia Covid-19 i restrykcje ją ograniczające i inne), jak i przez ponadlokalne uwarunkowania trudne dziś do przewidzenia – zdolna odnaleźć swoje miejsca, nisze, rynki itp. nawet w silnie zmieniających się uwarunkowaniach gospodarczych;*
- *polifunkcyjna branżowo, tzn. bez silnej dominacji w lokalnej gospodarce jednego przedsiębiorstwa lub grupy przedsiębiorstw należących do jednej branży, a przez to bezpieczna w przypadku kryzysu tego przedsiębiorstwa lub branży – nie przenosząca kryzysu jednego rynku na kryzys społeczno-gospodarczy całego miasta;*
- *z silnie wykształconymi funkcjami produkcyjnymi, zarówno nawiązującymi do tradycji przemysłowych miasta i wykorzystujących jego wieloletnio już obecne zagospodarowanie przemysłowe, jak i zupełnie nowymi, tworzącymi zagospodarowanie nowe, przyszłościowe;*
- *silnie zdywersyfikowana z punktu widzenia wielkości podmiotów gospodarczych, które ją tworzą, czyli ze znaczącym gospodarczo udziałem mikroprzedsiębiorczości i małej przedsiębiorczości, funkcjonującej obok i w powiązaniu z przedsiębiorczością średnią i dużą,*
- *funkcjonująca z aktywnym poszanowaniem zasad rozwoju zrównoważonego, wyrażającym się nie tylko w ochronie i optymalnym wykorzystaniu składników środowiska, ale również w innowacyjnych, produktowych i usługowych poszukiwaniach możliwości jego ochrony w wymiarze ponadlokalnym, a nawet w bezpośrednim zaangażowaniu w sanację byłych i tworzenie nowych wartości środowiskowych;*
- *stanowiąca istotny element gospodarki regionu i kraju, a w niektórych branżach nawet układów międzynarodowych, wielowymiarowo i komplementarnie z nimi powiązany, z wykształconymi inteligentnymi specjalizacjami terytorialnymi;*
- *oparta w znaczącym stopniu nie o zasoby naturalne, tradycyjne materiały, energię, fizyczną pracę, proste budynki i budowle, lecz o innowacje, wiedzę, kwalifikacje, technologie, więzi współpracy, zaawansowane modele biznesowe, „inteligentne” maszyny i urządzenia, cyfryzację, automatyzację, algorytmy, dane i ich przetwarzanie itp.;*
- *wzmacniająca i intensywnie wykorzystująca lokalne kapitały ludzki i społeczny, a także kapitały kulturowy miasta i regionu;*

- z uzupełniającymi ją, nowymi, komplementarnymi regionalnie funkcjami turystyczno-rekreacyjnymi, wspieranymi przez lokalną działalność kulturalną i sportową, handel, rzemiosło, rękodzielnictwo, przetwórstwo spożywcze, podmiejskie i śródmiejskie rolnictwo, adresowanymi osobą spoza miasta, ale wykorzystywanymi i współtworzonymi przez społeczność lokalną;
- charakteryzująca się dobrą atrakcyjnością inwestycyjną, nie tyle ze względu na niskie ceny nieruchomości i pracy, ile ze względu na obecność przyjaznego ekosystemu przedsiębiorczości (w którym ogólna skłonność do przedsiębiorczości jest wysoka, a prywatna przedsiębiorczość uznawana jest za wartość dla całej społeczności lokalnej) zapewniającego mobilizację gospodarczą jego cech wewnętrznych, zwłaszcza społecznych (kwalifikacje zasobów pracy) i publicznych (narzędzia lokalnej polityki gospodarczej);
- w istotnym stopniu odmiejscowiona, tzn. oparta o telepracę wykonywaną zarówno przez mieszkańców na rzecz podmiotów gospodarczych zlokalizowanych w Ostrowcu Świętokrzyskim, jak daleko poza nim, jak również przez mieszkańców innych nawet odległych miejscowości na rzecz przedsiębiorstw zlokalizowanych w Ostrowcu Świętokrzyskim;
- w istotnym stopniu oparta o sieci współpracy gospodarczej obejmujących nie tylko duże i średnie przedsiębiorstwa, ale także firmy małe i mikrofirmy, w tym jednoosobowe, a także osoby świadczące prace w ramach umów cywilnoprawnych;
- korzystająca z wysoce kompleksowej i efektywnej, a przez to wysoce dostępnej infrastruktury technicznej, wielofunkcyjnie i wielokierunkowo powiązanej z analogiczną infrastrukturą ponadlokalną;
- aktywnie pozyskująca z ponadlokalnego otoczenia i sprawnie asymilująca ważne dla rozwoju gospodarczego wartości materialne (zwłaszcza kapitał finansowy, zasoby naturalne, materiały, kadry, środki techniczne) i niematerialne (zwłaszcza idee, wiedzę, innowacje, informacje, technologie, kwalifikacje i doświadczenia);
- zapewniająca mieszkańcom atrakcyjny rynek pracy, charakteryzujący się wynagrodzeniami nie niższymi niż średnie regionalne i krajowe, umożliwiający wielościeżkowy rozwój i karierę zawodową osób z różnymi kwalifikacjami;
- inkorporująca, jako jeden z jej uzupełniających elementów, nowoczesne rolnictwo podmiejskie i śródmiejskie, w którym wysokie znaczenie mają wiedza, wyposażenie techniczne, ekokultura i innowacje, i które jest powiązane – obok ponadlokalnych odbiorców – z lokalnym przetwórstwem i handlem oraz z wysoką wartością dodaną produkcji;
- stale zasilana aktywnością biznesową młodych ludzi, instytucjonalnie inkubowaną, a przez to wiążącą ich i ich pomysły gospodarcze z miastem i innymi lokalnymi przedsiębiorstwami;
- wielowymiarowo stymulowana aktywną, lokalną polityką gospodarczą, prowadzoną przez gminę nie tylko w zakresie tworzenia jej tradycyjnych warunków rozwoju (administracyjno-prawnych, przestrzennych i infrastrukturalnych), ale także warunków nowych, które stają się dla niej krytyczne, takich jak warunki absorpcji innowacji, upowszechniania postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców, współpracy międzysektorowej, w tym klastrowej; rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego itp.

SPOŁECZNOŚĆ OSTROWCA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO:

- *dysponująca w Ostrowcu Świętokrzyskim wielowymiarowymi możliwościami realizowania swoich, nie tylko lokalnych, ale również ponadlokalnych aspiracji zawodowych, publicznych i prywatnych (zamieszkująca w Ostrowcu Świętokrzyskim, ale zintegrowana ponadlokalnie, w tym z dużymi miastami), a dzięki temu oceniająca to miasto jako dobre miejsce do życia i pracy, a przez to trwale wiążąca z nim swoją przyszłość;*
- *o liczebności nie zmniejszającej się, a nawet umiarkowanie przyrastającej zarówno dzięki przyrostowi naturalnemu, jak i imigracji głównie dotychczasowych mieszkańców subregionu, ale także reemigracji, w tym planowanej już na etapie emigracji;*
- *o wysokim poziomie kapitału społecznego, w tym wysoce zintegrowana wewnętrznie, nastawiona na więzi i solidarna, a przez to inkluzywna wobec wszystkich jej grup wiekowych, sprawności, zawodowych i innych – aktywnie włączająca wszystkich jej członków w życie społeczne i publiczne;*
- *korzystająca z zaawansowanej polityki senioralnej, a także z otwarcia organizacji publicznych na potrzeby osób niepełnosprawnych i posiadających inne problemy zdrowotne, polegające na profesjonalnej opiece i wielowymiarowym wsparciu, w tym stymulującym ich integrację społeczną, gospodarczą i środowiskową;*
- *charakteryzująca się obniżonym poziomem problemów społecznych, co jest efektem ograniczenia ich ekonomicznych przyczyn oraz takiego funkcjonowania publicznego systemu ich rozpoznawania, zapobiegania im i rozwiązywania, który jest inteligentny, tzn. nie pozbawia swoich beneficjentów motywacji i zdolności do samodzielnego unikania i wychodzenia z problemów społecznych, a także angażuje w tę działalność znaczą część społeczności lokalnej;*
- *charakteryzująca się wysokim poziomem aktywności społecznej i świadomości obywatelskiej, w tym zwłaszcza realizowanej z wykorzystaniem formuł organizacji pozarządowych, wolontariatu, partycypacji w działalności samorządowej oraz w ramach relacji sąsiedzkich;*
- *tworząca i chroniąca lokalne, cenne, także przemysłowe dziedzictwo kulturowe oraz kreująca nową, integrującą kulturę lokalną oraz ponadlokalną, zarówno w ramach działalności bieżącej, jak i poprzez wydarzenia o randze regionalnej, krajowej a nawet międzynarodowej i z wykorzystaniem dobrej bazy kulturalnej;*
- *ustawicznie kształcąca się i doskonaląca (lifelong learning), tzn. zwiększająca swą wiedzę, innowacyjność, kreatywność, refleksyjność, inteligencję (w jej wszystkich sferach), fizyczną i psychiczną witalność, wolę rozwoju osobistego, wrażliwość społeczną i środowiskową, kompetencje obywatelskie, patriotyzm lokalny i aktywność publiczną, w tym samorządową;*
- *korzystająca z kompleksowej, nowoczesnej, efektywnej i dostępnej, lokalnej i ponadlokalnej infrastruktury technicznej, w tym komunikacyjnej publicznej, w szczególności autobusowej, ale także rowerowej, w tym współdzielonej;*
- *wykorzystująca nowoczesne rozwiązania i technologie przestrzeni publicznych, w tym Smart City; sztucznej inteligencji; usług współdzielonych; bezprzewodowego dostępu; mobilnego dostępu; transportu nisko- i zeroemisyjnego; strumieni informacyjnych; aktywnego bezpieczeństwa; zarządzania dostępnością przestrzeni itp.;*

- *funkcjonująca w przestrzeniach publicznych i prywatnych charakteryzującej się co najmniej satysfakcjonującym poziomem ładu i estetyki, a także wysokiej efektywności jej wykorzystania;*
- *korzystająca zarówno z lokalnych subcentrów handlowo-usługowych miasta, jak i z jego centrum stanowiącego jego estetyczną wizytówkę i obszar codziennej, wysokiej aktywności handlowo-usługowej, kulturalno-rozrywkowej, publiczno-społecznej, gastronomicznej i wypoczynkowej;*
- *charakteryzująca się wysokim poziomem ekokultury, traktująca lokalne środowisko naturalne jako bardzo ważny element jakości życia, a także jako element dziedzictwa i sferę wspólnej, ponadlokalnej odpowiedzialności, troski i osobistego zaangażowania;*
- *na bieżąco i w pogłębiony sposób korzystająca z ponadlokalnych usług komercyjnych i publicznych, handlu oraz rynku pracy, w tym w sposób odmiejscowiony, tzn. z wykorzystaniem technologii cyfrowych i przestrzeni wirtualnych;*
- *wykorzystująca i współtworząca kompleksowy system inteligentnych, wysoce dostępnych, przyjaznych, tworzonych przez usatysfakcjonowanych pracowników, wyprzedzająco-zapobiegających, skutecznych i efektywnych (e-)usług (administracyjnych, prawnych, edukacyjnych, przedszkolno-opiekuńczych, socjalnych, informacyjnych, infrastrukturalnych, komunikacyjnych, mieszkalnych, kulturalno-rozrywkowych, sportowo-rekreacyjnych, bezpieczeństwa i porządku, komunalnych i innych), świadczonych przez gminę oraz jej jednostki i spółki;*
- *aktywnie pozyskująca z ponadlokalnego otoczenia i sprawnie asymilująca ważne dla rozwoju społecznego wartości materialne (zwł. kapitał finansowy, materiały, kadry, środki techniczne) i niematerialne (zwł. idee, wiedzę, innowacje, informacje, kwalifikacje i doświadczenia);*
- *aktywnie korzystająca z bogatych zasobów zieleni urządzonej oraz towarzyszącej im infrastruktury i usług rekreacyjnych oraz z rozwiniętych terenów ogrodnictwa społecznego i rodzinnego;*
- *charakteryzująca dobrym zdrowiem, dzięki upowszechnionej kulturze zdrowego trybu życia, satysfakcjonującemu dostępowi do usług medycznych, wysokim standardom diagnostyczno-prewencyjnym i sanitarno-epidemicznym, a także gminnej infrastrukturze i działalności sportowo-rekreacyjnej, dobremu stanowi środowiska i aktywnemu, pogłębionemu kontaktowi z nim;*
- *zaspokajająca potrzeby mieszkaniowe w ramach rozwijającego się budownictwa i z wykorzystaniem zróżnicowanych, ale skoncentrowanych przestrzennie rozwiązań indywidualnych, komunalnych i innych publicznych oraz publiczno-prywatnych, deweloperskich itp.;*
- *posiadająca uzasadnione poczucie wysokiego poziomu bezpieczeństwa publicznego, osobistego, mienia, rekreacji, komunikacyjnego, sanitarno-epidem., pożarowego, epizootycznego i in.;*
- *współtworząca Ostrowiec Świętokrzyski jako regionalny ośrodek o silnych, ponadlokalnych funkcjach społecznych (edukacyjnych, administracyjnych, medycznych, bezpieczeństwa publicznego i in.), a także gospodarczych (np. produkcyjnych, logistycznych, turystyczno-rekreacyjnych, usługowych, handlowych i in.);*
- *obdarzająca mandatem zaufania władze lokalne, prowadzące partnerski dialog i współpracę ze społecznością lokalną, strategicznie kreujące rozwój lokalny i stosujące do tego nowoczesne, skuteczne oraz efektywne metody i techniki perspektywicznego zarządzania publicznego oraz zrównoważoną politykę budżetową dla zapewnienia jej wysokiej jakości życia.*

ŚRODOWISKO I PRZESTRZEŃ OSTROWCA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO:

- *środowisko - zachowane w osiągalnym, naturalnym stanie dzięki: wysokiej ekokulturze mieszkańców, organizacji pozarządowych, przedsiębiorstw i jednostek publicznych, tzn. ich wiedzy, kompetencjom, kreatywności i zaangażowaniu w tym zakresie; dopełnieniu rozwiązań gospodarki ściekowej; dopełnieniu kompleksowych systemów selektywnej zbiórki, recyklingu, biodegradacji i innych form gospodarowania odpadami komunalnymi; zapobieganiu przedostawaniu się odpadów do środowiska i usuwaniu ich z niego; kompleksowej kontroli przestrzegania i egzekucji prawa chroniącego środowisko naturalne; upowszechnieniu wykorzystania odnawialnych źródeł energii, technologii izolacyjnych i zarządzania energią, ekomobilności, komunikacji publicznej i współdzielonej oraz proekologicznych źródeł ciepła;*
- *środowisko - charakteryzujące się bardzo wysoką bioróżnorodnością oraz witalnością – głównie za sprawą naturalnych, w tym chronionych zasobów przyrody znajdującej się na terenie miasta, bogatego kompleksu miejskich założeń zielonych oraz innej miejskiej zieleni urządzonej wykorzystujących naturalne walory przyrodnicze miasta – i stanowiące przez to miejsce środowiskowo interesujące, przelamujące zewnętrzny stereotyp Ostrowca Świętokrzyskiego jako miasta głównie przemysłowego i poprzemysłowego, a jednocześnie stanowiące dowód na możliwość zrównoważonego połączenia rozwoju społeczno-gospodarczego ze środowiskowym oraz wzorzec do naśladowania dla innych miast podążających podobną ścieżką ewolucji;*
- *środowisko - konsekwentnie, długookresowo oraz istotnie wzbogacane zarówno poprzez rozwój miejskiej zieleni urządzonej (o funkcjach rekreacyjnych, edukacyjnych, integracyjnych, prewencyjnych, izolacyjnych oraz krajobrazowo-estetycznych), jak i poprzez nasadzenia śródpolne i zalesienia oraz sanację zdegradowanych elementów naturalnych ekosystemów;*
- *środowisko - wspierane w zwiększeniu jego odporności na zmiany klimatyczne, w szczególności na problemy z nawodnieniem, głównie poprzez budowę i prawidłową eksploatację tzw. błękitnej infrastruktury zwiększającej retencję wody, w tym mikroretencję indywidualną, a także poprzez rewitalizację i przebudowę urządzeń melioracji szczegółowej i kanalizacji deszczowej;*
- *środowisko - wykorzystywane w zrównoważony sposób – ze świadomością mieszkańców, przedsiębiorców i władz co do odpowiedzialności za dziedzictwo naturalne miasta wobec przyszłych i przeszłych pokoleń jego mieszkańców – głównie w celach rekreacyjnych przez społeczność lokalną, a także w podmiejskich i śródmiejskich celach rolniczych;*
- *środowisko - objęte stałym, kompleksowym monitoringiem i działaniami w zakresie prewencji i rozwiązywania konfliktów, zwłaszcza przestrzennych, między środowiskową sferą rozwoju miasta a sferami gospodarczą i społeczną;*
- *środowisko - objęte stałym, kompleksowym monitoringiem i działaniami w zakresie ochrony przed niezgodnymi z prawem zrachowaniami negatywnie wpływającymi na jego stan.*

ŚRODOWISKO I PRZESTRZEŃ OSTROWCA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO:

- *przestrzeń - zorganizowana w sposób wielowymiarowo zrównoważony, tj. spójna, perspektywiczna, funkcjonalna, bezpieczna oraz ergonomiczna.*
- *przestrzeń - zorganizowana w sposób umożliwiający osiągnięcie wszystkich, społecznych, gospodarczych i środowiskowych celów rozwoju miasta, w szczególności zabezpieczający bogate możliwości realizacji gospodarczych inwestycji zewnętrznych i wewnętrznych na terenach typu „brown field” i „green field”;*
- *przestrzeń - wykorzystana efektywnie, tzn. bez rozproszenia przestrzennego terenów zurbanizowanych, które prowadziłyby do nadmiernych, długookresowych kosztów budowy i utrzymania infrastruktury technicznej,*
- *przestrzeń - charakteryzująca się rzadkim występowaniem konfliktów przestrzennych, w szczególności między środowiskową sferą rozwoju miasta a sferami gospodarczą i społeczną;*
- *przestrzeń - zorganizowana w sposób chroniący zasoby przyrodnicze i krajobrazowe, umożliwiająca ich rozwój (w tym szczególnie miejskich założeń zielonych) oraz warunkująca ich zrównoważone wykorzystanie;*
- *przestrzeń - posiadająca walor co najmniej satysfakcjonującego poziomu estetyki, zarówno w odniesieniu do nieruchomości gminnych, jak i innych, w tym publicznych i prywatnych.*

11. Cele i priorytety rozwoju miasta

11.1. Cele strategiczne

W Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 wyróżniono dwa poziomy celów - cele strategiczne, które mają w niej najwyższą wagę i znajdują się na najwyższym poziomie w hierarchii elementów tej Strategii, a także cele operacyjne, które są podporządkowane celom strategicznym ponieważ z nich wynikają. **W SRGOŚ 2021-2030 przyjmuje się, że osiągnięcie celów strategicznych oznacza wypełnianie misji samorządu gminy Ostrowca Świętokrzyskiego służące urzeczywistnieniu wizji rozwoju tego miasta. Przyjmuje się zatem, że cele strategiczne nie będą podlegały zmianom tak długo, jak długo SRGOŚ 2021-2030 uznawana będzie za aktualną. Decyzja o konieczności modyfikacji celów strategicznych oznaczać będzie jednocześnie konieczność przyjęcia nowej Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski. Cele operacyjne w SRGOŚ 2021-2030 to z kolei składowe celów strategicznych, lub/i etapy na drodze do ich osiągnięcia.** Stanowią również element łączący ogólne, kierunkowe i syntetyczne w swojej istocie misję gminy, wizję rozwoju miasta i cele strategiczne z zadaniami strategicznymi (czyli konkretnymi, stałymi działaniami oraz jednorazowymi przedsięwzięciami inwestycyjnymi, informacyjnymi, promocyjnymi, prawnymi, organizacyjnymi, edukacyjnymi, monitoringowymi i innymi), których realizacja podejmowana będzie w ramach wdrażania SRGOŚ 2021-2030, a także z systemem ewaluacji SRGOŚ 2021-2030. Cele operacyjne łączą zatem to co SRGOŚ 2021-2030 ogólne (misja, wizja i cele strategiczne) z tym co w niej jest szczegółowe

Rysunek 7. Hierarchiczna zależność misji, wizji, celów strategicznych i operacyjnych, priorytetów oraz zadań strategicznych w Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030

(zadania strategiczne, wdrażanie, ewaluacja, wskaźniki itp.). Ponadto w SRGOŚ 2021-2030 wyróżniono również priorytety rozwoju, czyli wybrane części celów operacyjnych, których osiągnięcie jest najważniejsze z punktu rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego. Wyodrębnienie priorytetów pozwoliło na różnicowanie rang przypisywanych poszczególnym zadaniom strategicznym poprzez nadanie niektórym z nich statusu zadań krytycznych lub głównych, a reszcie statusu zadań pozostałych. Całość struktury misji, wizji, celów strategicznych i operacyjnych, priorytetów oraz zadań strategicznych przedstawia rysunek 7. Powiązania pomiędzy poszczególnymi celami strategicznymi, a celami operacyjnymi i ich priorytetami przedstawione zostały z kolei w rozdziale 11.4.

W Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 przyjęto trzy niżej omówione cele strategiczne, które zostały oznaczone jako S1, S2 i S3.

S1

Rozwój gospodarczy przez spójną transformację oraz odporność i elastyczną adaptacyjność wobec zmian – Resilient City Ostrowiec Świętokrzyski

Jako pierwszy cel strategiczny (S1) Gminy Ostrowiec Świętokrzyski przyjmuje się rozwój gospodarczy miasta, którego najważniejszym czynnikiem będzie spójna, tzn. wielowymiarowo powiązana transformacja lokalnej gospodarki, w wyniku której uzyska ona nie tylko wysoką odporność na przyszłe zmiany gospodarcze, społeczne i przestrzenno-środowiskowe, także kryzysowe, ale jednocześnie uzyska również wysokie, elastyczne zdolności adaptacji do tych zmian, poprzez odnajdywanie i wykorzystywanie wynikających z nich szans oraz kreowanie nowych produktów, usług, technologii, rozwiązań organizacyjnych, rynków itd. Dzięki temu i w połączeniu z efektami osiągnięcia celów strategicznych S1 i S2, gospodarka ta stanie się gospodarką rezydentną, tj. trwale rozwijającą się nie tylko mimo zmian ponadlokalnego otoczenia, ale także dzięki tym zmianom (ang. resilient city = miasto rezydentne).

Przez rozwój gospodarczy rozumie się tu jednocześnie: wzrost liczebności oraz potencjału wytwórczego, usługowego i handlowego lokalnych przedsiębiorstw; wzrost wolumenu, zróżnicowania i wartości wytwarzanych przez nie wyrobów, sprzedawanych towarów i świadczonych usług; wzrost zakresu przestrzennego i rodzajowego rynków, na których działają; ich dywersyfikację branżową i wielkościową; wzrost ich dochodów, zysków, zyskowności i inwestycji; wzrost wartości ich aktywów materialnych i niematerialnych; wzrost ich zatrudnienia i poprawę zapewnianych przez nie warunków pracy, w tym płacowych; wzrost ich konkurencyjności, innowacyjności, kreatywności, zaangażowania technologicznego i organizacyjnego; zwiększenie wnoszonej przez nie wartości dodanej w procesie gospodarczym, zwłaszcza niematerialnej; pogłębienie wykorzystania w ich działalności endogenicznych zasobów miasta i jego subregionalnego otoczenia; pogłębienie zakresu i intensywności dokonywanych przez nie połączeń wartości ponadlokalnych z ww. zasobami endogenicznymi; zmniejszenie ich negatywnego oddziaływania na środowisko, mieszkańców i przestrzeń; zwiększenie ich wkładu ponadlokalną misję budowy gospodarki i społeczeństwa rozwoju zrównoważonego.

Przez wielowymiarowo powiązaną transformację gospodarki Ostrowca Świętokrzyskiego rozumie się tu z kolei jej transformację w kierunku: gospodarki opartej na wiedzy; inteligentnej, kreatywnej rynkowo, organizacyjnie i w zakresie modeli biznesowych; neutralnej, a nawet korzystnej dla środowiska; włączonej w europejski i globalny nurt zielonej transformacji; zaadaptowanej klimatycznie; odpowiedzialnej społecznie; aktywnej innowacyjnie (absorbującej innowacje; kreującej je i ponadlokalnie je upowszechniającej); wykorzystującej wysokie kompetencje mieszkańców, kapitał społeczny i kulturowy; egalitarnej (z licznymi przedsiębiorczymi mieszkańcami i wieloma możliwościami prowadzenia biznesu), cenionej społecznie (traktowanej jako korzystna dla całej społeczności lokalnej); aktywnie wspieranej przez samorząd gminy oraz korzystnie, absorpcyjnie i waloryzacyjnie włączanej w ponadlokalne sieci współpracy, rynki, polityki publiczne i procesy społeczno-gospodarcze.

S2

Wysoka jakość życia poprzez aktywność społeczną oraz usługi i inwestycje publiczne – Ostrowiec Świętokrzyski dobrym miejscem zamieszkania i powodem do powrotów

Jako drugi cel strategiczny (S2) Gminy Ostrowiec Świętokrzyski przyjmuje się osiągnięcie wysokiej jakości życia społeczności lokalnej, poprzez zapewnienie im wielodziedzinowych warunków aktywności, a także poprzez objęcie ich szerokim zakresem wysoce dostępnych usług publicznych bazujących na – stanowiących w dużej mierze wynik nowych inwestycji – nowoczesnej i kompletnej infrastruktury technicznej oraz społecznej.

Oznacza to, że w kreowaniu wysokiej jakości życia mieszkańców, obok kompletności i dostępności usług społecznych (edukacyjnych, opiekuńczych, socjalnych, senioralnych, mieszkaniowych, medycznych, kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych, bezpieczeństwa i porządku publicznego, komunikacyjnych, komunalnych i in.), akcentowana będzie taka ich strukturalizacja, która zwiększa ich osobistą, rodzinną, społeczną, publiczną i zawodową aktywność, wychodząc naprzeciw ich oczekiwaniom, motywując ich do tego oraz wspierając ich w tym. Szczególnie dotyczy to rozwijania – na wszystkich etapach życia, niezależnie od zamożności, sytuacji zdrowotnej itp. – ich kapitału ludzkiego, tj. kompetencji, wiedzy, innowacyjności, kreatywności, refleksyjności, inteligencji (w jej wszystkich sferach), fizycznej i psychicznej witalności, woli rozwoju osobistego, a także ich kapitału społecznego, czyli: wrażliwości społecznej, zaufania, gotowości współpracy, postaw obywatelskich, patriotyzmu lokalnego i aktywności publicznej, w tym samorządowej. Takie podejście w dostarczaniu usług nie tylko podniesie jakość życia mieszkańców, ale zwiększy skuteczność i efektywność działań samorządu gminy prowadzonych na rzecz rozwoju społecznego, w tym poprzez eliminowanie przyczyn problemów społecznych i trwale rozwiązywanie tych problemów. Ponadto, zwiększy inwestycyjne możliwości samorządu zmniejszając wydatki socjalne i parasocjalne oraz zwiększając dochody podatkowe, związane z odpłatnościami oraz inne.

Przyjęcie powyższego celu oznacza także, że w zapewnianiu wysokiej jakości życia mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego akcentowane będą inwestycje w taką infrastrukturę techniczną i społeczną, która zapewnia miejski standard życia, spełnia współczesne standardy, jest wielowymiarowo dostępna i wyznacza ponadlokalne funkcje miasta. Dotyczy to infrastruktury drogowej, kolejowej i innej komunikacyjnej, energetyki cieplnej, kulturalnej, sportowej, rekreacyjnej, zieleni miejskiej, teleinformatycznej, opiekuńczej i innych.

Oczekuje się, że w wyniku tak świadczonych usług oraz inwestycji publicznych i w połączeniu z efektami osiągania celów strategicznych S1 i S3, wysoka jakość życia mieszkańców skutkować będzie postrzeganiem Ostrowca Świętokrzyskiego jako dobrego miejsca zamieszkania, a jednocześnie stanowić motywację do powrotów części tych z nich, którzy swoje ambicje zawodowe, edukacyjne, gospodarcze i in. realizowali w jego krajowym, a nawet zagranicznym otoczeniu.

S3

Witalne środowisko i spójna przestrzeń poprzez ekokulturę i solidarność międzypokoleniową – Ostrowiec Świętokrzyski miastem zielonej transformacji społeczno-gospodarczej

Jako trzeci cel strategiczny (S3) Gminy Ostrowiec Świętokrzyski przyjmuje się zapewnienie wysokiej witalności lokalnego środowiska naturalnego i spójności przestrzeni poprzez zintegrowane działania na ich rzecz, prowadzone przez wszystkich użytkowników miasta, a jednocześnie stanowiące transformację tradycyjnego postrzegania i działania na rzecz ochrony środowiska w wielowymiarową ekokulturę społeczno-gospodarczych miasta.

W pierwszej kolejności cel ten obejmuje zatem wielowymiarową ochronę lokalnego środowiska naturalnego przed zanieczyszczeniami, nadmiernym oraz nieprawidłowym wykorzystaniem, degradacją fauny, flory i przyrody nieożywionej itp. W działaniach na rzecz środowiska zakłada się jednak zwiększanie udziału tych z nich, które wykraczają poza jego tradycyjną, zwłaszcza narzuconą ochronę i polegają na jego wzbogacaniu (m. in.: odtwarzaniu, wzmacnianiu i rozbudowie ekosystemów i zwiększaniu ich bioróżnorodności, w tym przez rozbudowę i rewitalizację zieleni miejskiej, tj. parków, skwerów, ogrodów społecznych i działkowych, urządzeń rolnictwa śródmiejskiego, klombów, trawników, zieleni przydrożnej i in.). Zakłada się także zwiększanie udziału – opartych na poczuciu solidarności międzypokoleniowej – działań na rzecz równoważenia społecznego i gospodarczego wykorzystania środowiska, czyli zapewniania takiego korzystania z niego dziś, które nie degraduje go, pozwala mu na bieżącą regenerację i zabezpiecza możliwość korzystania z niego przez kolejnych użytkowników w odległej przyszłości. Zakłada się również wykształcenie zarówno wśród mieszkańców jak i lokalnych firm wysokiej świadomości środowiskowej, tj. świadomości znaczenia środowiska i wyzwań środowiskowych itp., a także wiedzy w zakresie jego ochrony, wykorzystania i rozbudowy, motywacji do działania i praktycznych kompetencji w tym zakresie, jak również osobistych, zawodowych, organizacyjnych, biznesowych i publicznych postaw dotyczących go, a nawet doprowadzenie do sytuacji, w której środowisko lokalne i subregionalne stanowi element tożsamości lokalnej części użytkowników miasta.

W odniesieniu do przestrzeni cel ten obejmuje zapewnienie jej spójności, przez którą rozumie się jej zmiany stymulujące osiąganie celów gospodarczych, społecznych i środowiskowych miasta i wzmacniające jej funkcjonalność, moderacyjność, perspektywiczność, bezpieczeństwo, ergonomiczność, efektywność wykorzystania oraz estetykę architektury i krajobrazu.

Oczekuje się, że powyższe zmiany, w połączeniu z efektami celów strategicznych S1 i S2, oznaczać będą społeczno-gospodarczą, „zieloną transformację Ostrowca Świętokrzyskiego” z miasta przeszłości, w której środowisko pełniło głównie rolę źródła zużywanych gospodarczo i społecznie zasobów, w miasto przyszłości, w którym środowisko pełni rolę cennego czynnika jakości życia, elementu tożsamości i dziedzictwa międzypokoleniowego oraz jednego z ważnych filarów i celów rozwoju gospodarczego – w miasto upowszechnionej ekokultury.

11.2. Cele operacyjne

Przyjętym trzem celom strategicznym podporządkowano 23 cele operacyjne (O1-O23), z czego celowi strategicznemu S1 (*Rozwój gospodarczy przez spójną transformację oraz odporność i elastyczną adaptacyjność wobec zmian – Resilient City Ostrowiec Świętokrzyski*) przyporządkowano 6 celów operacyjnych (O1-O6), celowi strategicznemu S2 (*Wysoka jakość życia poprzez aktywność społeczną oraz usługi i inwestycje publiczne – Ostrowiec Świętokrzyski dobrym miejscem zamieszkania i powodem do powrotów*) przyporządkowano 12 celów operacyjnych (O7-O18), a celowi strategicznemu S3 (*Witalne środowisko i spójna przestrzeń poprzez ekokulturę i solidarność międzypokoleniową – Ostrowiec Świętokrzyski miastem zielonej transformacji społeczno-gospodarczej*) przyporządkowano 5 celów operacyjnych (O19-O23). Cele te to:

Cel operacyjny O1. Przyjazny ekosystem rezylientnej przedsiębiorczości.

Warunki funkcjonowania i rozwoju przedsiębiorstw w Ostrowcu Świętokrzyskim mają krytyczne znaczenie nie tylko dla rozwoju jego sfery gospodarczej. Od kondycji mikro-, małej, średniej i dużej przedsiębiorczości w krytycznym stopniu zależy również społeczna sytuacja miasta, a w istotnym stopniu również jego sytuacja przestrzenno-środowiskowa. Działalność gospodarcza jest to bowiem najważniejszym źródłem dochodów mieszkańców jako pracowników oraz właścicieli przedsiębiorstw (i utrzymania członków ich rodzin), płaszczyzną kariery zawodowej, podstawą rozwoju osobistego i poczucia własnej wartości, częstym wyznacznikiem pozycji społecznej oraz jednym z najważniejszych kryteriów ewentualnych decyzji migracyjnych. Działalność gospodarcza jest również jednym z głównych źródeł dochodów samorządu miasta i innych podmiotów publicznych działających w Ostrowcu Świętokrzyskim, przesądzającym o ich inwestycjach w infrastrukturę społeczną (szkoły, przedszkola, urzędy, domy kultury, obiekty sportowe, parki itd.), w infrastrukturę techniczną (drogi, wodociągi, kanalizacja, ścieżki rowerowe itd.) oraz o ilości, jakości i cenach usług publicznych, jakie podmioty te świadczą (edukacyjnych, opiekuńczych, kulturalno-rozrywkowych, sportowo-rekreacyjnych, socjalnych itd.). Pośrednio, ale również silnie, lokalna działalność gospodarcza wpływa na subwencje i dotacje jakie podmioty publiczne otrzymują z budżetu państwa i innych publicznych źródeł (funduszy celowych i strukturalnych, budżetów itp.). Ich wysokość zależy bowiem zwykle od liczby mieszkańców, uczniów, dzieci itp., a te szybko spadają tam gdzie możliwości podjęcia pracy i zarobki są niskie w porównaniu innych miejsc. Siłę wpływu stanu lokalnej gospodarki na społeczność lokalną – jej jakość życia, migracje, przyrost naturalny i problemy społeczne – ujawnił już i wciąż ujawnia transformacyjny, strukturalny kryzys przemysłu Ostrowca Świętokrzyskiego, mający swój początek w latach 90. XX wieku. W przyszłości, lokalna gospodarka może ujawnić siłę tego wpływu ponownie - tym razem jednak z jej wielowymiarowymi pozytywnymi skutkami dla miasta. Wobec braku innych, kluczowych zasobów naturalnych lub wykreowanych, szczególnie rozwiniętych funkcji ponadlokalnych, rent położenia, obecności międzynarodowej infrastruktury komunikacyjnej, czy wyjątkowo sprzyjających uwarunkowań krajowych i globalnych, działalność gospodarczą Ostrowca Świętokrzyskiego traktuje się w niniejszej strategii, jako już istniejący i mogący ulec dalszemu rozwojowi, główny filar/czynnik/motor/siłę sprawczą rozwoju tego miasta, który nie posiada alternatywy.

W związku z powyższym w Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030, jako pierwszy cel operacyjny przyjmuje się **stworzenie przyjaznego ekosystemu rezylientnej**

przedsiębiorczości, przez który należy rozumieć stworzony, przez gminę wraz z jej partnerami publicznymi i prywatnymi, system warunków przestrzennych, prawnych, finansowych, podatkowych, infrastrukturalnych, własnościowych, edukacyjnych, doradczych, konsultingowych, promocyjnych, informacyjnych, planistycznych, a także warunków rynku pracy i rynku nieruchomości. Elementami składowym tego systemu powinny być także **społeczna świadomość wielodziedzinowego znaczenia przedsiębiorczości oraz wysoka waga przywiązywana przez społeczność lokalną do zachowań przedsiębiorczych, upowszechniania przedsiębiorczego myślenia już od najmłodszych lat, kreatywności, innowacyjności, pracowitości, zaangażowania biznesowego i odpowiedzialności zawodowej – swoisty społeczny klimat przedsiębiorczości.** Stworzenie takiego przyjaznego ekosystemu przedsiębiorczości, w połączeniu z istniejącymi już atutami Ostrowca Świętokrzyskiego (np. zagospodarowaniem i tradycjami przemysłowymi, w tym także etosem pracy hutniczej, infrastrukturą techniczną i społeczną, kapitałem ludzkim, sferą otoczenia biznesu, doświadczeniami i zaangażowaniem władz i kadr samorządowych) oraz ponadlokalnymi procesami społecznymi, gospodarczymi i środowiskowymi, oznaczać będzie wytworzenie przewag konkurencyjnych tego miasta na ponadlokalnym rynku inwestycyjnym i napływ kapitału gospodarczego (zwłaszcza średnich i dużych przedsiębiorców) wraz z technologiami, innowacjami, wiedzą teoretyczną i praktycznym know-how, kadrami i ogólną aktywnością biznesową – nawet mimo dalszego istnienia części problemów i słabości tego miasta. Stworzenie takiego przyjaznego ekosystemu przedsiębiorczości oznaczać będzie również rozwój tych podmiotów gospodarczych, które w Ostrowcu Świętokrzyskim już funkcjonują, poprzez umożliwienie im zdobycia przewag konkurencyjnych w ich branżach, zwiększenie ich akumulacji kapitału i umożliwienie rozszerzania działalności, w tym poprzez wzrost zatrudnienia i nowe inwestycje. Dotyczy to nie tylko podmiotów dużych i średnich, ale także dominujących ilościowo w tym mieście i ważnych dla jego przyszłości, przedsiębiorstw małych i mikroprzedsiębiorstw, w tym jednoosobowych działalności gospodarczych.

W tworzeniu przyjaznego ekosystemu przedsiębiorczości zakłada się dodatkowo taką jego strukturalizację, dzięki której w wyniku inwestycji wewnętrznych i zewnętrznych w Ostrowcu Świętokrzyskim wzrastać będzie udział działalności gospodarczej nowoczesnej, innowacyjnej, kreatywnej, o wysokiej niematerialnej wartości dodanej i wielowymiarowo inteligentnej (tzw. przedsiębiorczość przyszłości) – w szczególności działalności produkcyjnej i z nią powiązanej – która jednocześnie jest nie tylko zdolna do przetrwania w przyszłości różnorodnych zmian społeczno-gospodarczych, w tym kryzysów, ale przede wszystkim jest zdolna do adaptacyjnego rozwoju w warunkach tych zmian, poprzez odnajdywanie i wykorzystywanie wynikających z nich szans oraz kreowanie nowych wartości gospodarczych (produktów, usług, technologii, rozwiązań organizacyjnych, rynków i ich nisz). **W tworzeniu przyjaznego ekosystemu przedsiębiorczości Ostrowca Świętokrzyskiego zakłada się zatem dążenie do nadania jej cechy rezyliencji (ang. resilience - sprężystość, elastyczność – słowo to staje się współcześnie wyjątkowo popularne w nowoczesnej polityce gospodarczej najszybciej rozwijających się państw), czyli zdolności i umiejętności dostosowywania się do zmieniających się warunków, adaptacji w stosunku do otoczenia, uodpornianie się, plastyczności biznesowej świadomości, zdolności do odzyskiwania utraconych lub osłabionych sił, odporności na działanie szkodliwych czynników i odnajdywania szans i przewag konkurencyjnych w nowych warunkach.**

Z powodów w większości niezależnych od głównych przedsiębiorców, cechy rezyliencji zabrakło

przedsiębiorczości tego miasta lat 90. XX w. Posiadanie jej w co najmniej w zadowalającym stopniu jest zatem warunkiem uniknięcia analogicznego scenariusza w przyszłości, która z pewnością przyniesie wiele ponadlokalnych zmian społeczno-gospodarczych, w tym strukturalnych i kryzysowych, i wykorzystania tych zmian do rozwoju miasta. Motorami tych, jawiących się dziś jako nieuchronne, zmian będą m. in. ekotransformacja (zwłaszcza energetyczno-emisyjna), e-transformacja, nowa polityka spójności europejskiej, pandemia Covid-19 i restrykcje służące jej ograniczeniu, krajowa i europejska antykryzysowe polityki stymulacji inwestycji i popytu, inwestycje infrastrukturalne o znaczeniu krajowym lub szerszym, innowacje techniczne i organizacyjne, restrukturyzacja potrzeb społecznych, zmiany klimatyczne, wzrost udziału telepracy, teleedukacji, telehandlu i teleusług, zmiany ruchu turystyczno-rekreacyjnego i wiele innych.

W tworzeniu przyjaznego ekosystemu przedsiębiorczości zakłada się dodatkowo taką jego strukturalizację, która będzie wspierać utrzymanie polifunkcyjnej struktury lokalnej gospodarki (tj. głównie różnorodnej branżowo, ale także własnościowo i wielkościowo). Duże uzależnienie rozwoju miasta od przedsiębiorstw, czy przedsiębiorstwa należącego do jednego właściciela lub do jednej branży, lub przedsiębiorstw należących do różnych branż, ale procesowo ze sobą ściśle powiązanych, oznaczałoby wysokie, strategiczne ryzyko rozwojowe dla Ostrowca Świętokrzyskiego. Kryzys takiego właściciela, takiej branży, lub kryzys rynku, którego popyt zaspokajany jest przez łańcuch powiązanych przedsiębiorstw – które zdarzały się w przeszłości na całym świecie, i których nie można przecież wykluczyć w bliższej lub dalszej przyszłości – oznaczałoby bowiem wieloletni, głęboki i kosztowny (ponowny) kryzys społeczno-gospodarczy miasta.

Zakłada się także, że tworzenie przyjaznego ekosystemu rezyliantnej przedsiębiorczości obejmie również gminne działania interwencyjne chroniące podmioty gospodarcze najbardziej narażone na destrukcyjne sytuacje kryzysowe – w szczególności mikroprzedsiębiorstwa, a także małe przedsiębiorstwa – zgodnie z dewizą „**lepiej okresowo chronić niż wieloletnio odbudowywać**”. Obecnie taką sytuację kryzysową wywołała pandemia Covid-19 i restrykcje ją ograniczające, ale omawiany cel obejmuje udzielanie wsparcia lokalnym firmom również w ewentualnych przyszłych, podobnych lub innych kryzysach.

Obok zadań strategicznych, które bezpośrednio przyczyniają się do osiągnięcia omawianego celu operacyjnego, jego osiągnięcie warunkują także niektóre zadania strategiczne przyporządkowane do części pozostałych celów operacyjnych. Chodzi tu przede wszystkim cele operacyjne:

- O2 Ekonomia społeczna gospodarczą szansą integracyjną.
- O3 Nowoczesne, wielofunkcyjne i proekologiczne rolnictwo podmiejskie i śródmiejskie.
- O4 Bogaty, spójny i elastyczny lokalny rynek pracy.
- O5 Komplementarna regionalnie turystyka i rekreacja.
- O6 Kompletna i zrównoważona infrastruktura techniczna.
- O8 Nowoczesna i aktywizująca, pełna ścieżka „3L” opieki, edukacji i wychowania.
- O9 Otwarte i zaangażowane społeczeństwo obywatelskie.
- O11 Stymulujący porządek i wyprzedzające bezpieczeństwo publiczne.
- O12 Kreatywny system zarządzania rozwojem miasta.
- O13 Wielopoziomowa, ponadlokalna integracja procesów zarządzania rozwojem miasta.
- O15 Zachowane i wielowymiarowo wykorzystane dziedzictwo kulturowe.
- O18 Zrównoważona i popularna komunikacja publiczna.
- O19 Przestrzeń stymulująca zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy.

Cel operacyjny O2. Ekonomia społeczna gospodarczą szansą integracyjną.

Pod pojęciem ekonomii społecznej należy rozumieć aktywność obywatelską, która poprzez działalność ekonomiczną i działalność pożytku publicznego służy: integracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych społeczną marginalizacją, tworzeniu miejsc pracy, a także świadczeniu usług społecznych użyteczności publicznej. Oznacza to, iż w sferze ekonomii społecznej aktywność ekonomiczna nie jest tyle ukierunkowana na wynik ekonomiczny, choć i ten ma również znaczenie, ile na osiągnięcie celów społecznych.

Biorąc pod uwagę występujące na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego problemy społeczne – jak pauperyzacja społeczna, gospodarcze wykluczenie niepełnosprawnych, bierna postawa części beneficjentów pomocy społecznej, długotrwałe bezrobocie, niski poziom lub brak kwalifikacji części bezrobotnych, zjawiska towarzyszące bezrobociu i wykluczeniu gospodarczemu (depresje, frustracje, uzależnienia, spadek poczucia własnej wartości), a także powielania bezrobocia i bezradności życiowej jako dziedziczonego „sposobu na życie” – **sektor ekonomii społecznej jawi się jako szansa gospodarczej i społecznej integracji mieszkańców do dotkniętych tymi problemami, a zatem jako szansa na wyeliminowanie części źródeł problemów społecznych, zamiast bezterminowego ponoszenia publicznych wydatków na kompensowanie skutków tych problemów.** Jest to również szansa na zapobieżenie przyszłym, wyżej wymienionym problemom i wydatkom. Ponadto rozwój sektora ekonomii społecznej wpisuje się w tworzenie społecznego klimatu przedsiębiorczości, której ogólny rozwój jest warunkiem rozwoju miasta (por. cel operacyjny O1), a także dostosowywanie podaży do popytu na lokalnym rynku pracy, co jest niezwykle ważne z punktu widzenia rozwoju tej przedsiębiorczości (por. cel operacyjny O4).

W związku z powyższym, zakłada się podejmowanie przez gminę działań na rzecz zakładania i rozwoju lokalnych podmiotów ekonomii społecznej, w tym w szczególności, ale nie wyłącznie: przedsiębiorstw społecznych (w rozumieniu „Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020”), spółdzielnie pracy, w tym spółdzielnie socjalne, spółdzielnie inwalidów, zakłady aktywności zawodowej (prowadzące działań na rzecz usamodzielniania zawodowego niepełnosprawnych), warsztaty terapii zajęciowej (prowadzące rehabilitację zawodową), centra integracji społecznej (realizującą reintegrację zawodową przez praktyczną naukę zawodu).

Obok zadań strategicznych przyporządkowanych bezpośrednio do tego celu do jego osiągnięcia przyczyniać się będą także niektóre zadania strategiczne należące do niektórych pozostałych celów operacyjnych. Dotyczy to przede wszystkim celów operacyjnych:

- O1 Przyjazny ekosystem rezylientnej przedsiębiorczości.
- O4 Bogaty, spójny i elastyczny lokalny rynek pracy.
- O5 Komplementarna regionalnie turystyka i rekreacja.
- O8 Nowoczesna i aktywizująca, pełna ścieżka „3L” opieki, edukacji i wychowania.
- O9 Otwarte i zaangażowane społeczeństwo obywatelskie.
- O10 Włączająca, inteligentna oraz skuteczna pomoc i opieka społeczna.
- O12 Kreatywny system zarządzania rozwojem miasta.
- O14 Skuteczna profilaktyka i dostępna opieka zdrowotna.
- O17 Dostępne mieszkalnictwo i harmonijna mała architektura.

Cel operacyjny O3. Nowoczesne, wielofunkcyjne i proekologiczne rolnictwo podmiejskie i śródmiejskie.

Ostrowiec Świętokrzyski jest gminą miejską. Niemniej, na administracyjnym obszarze tego miasta znajduje się stosunkowo duży areał gruntów rolnych (ok. 1/3 powierzchni miasta), wśród których ok. 36% posiada gleby II i III klasy bonitacyjnej. Ważne są także ogólnie dobry stan ekonomiczny użytkujących je gospodarstw rolnych, wieloletnie tradycje oraz wiedza i doświadczenie rolnicze, łagodny klimat, a także powiązania rolnictwa z lokalnym przetwórstwem. Przyjmując, iż areał gruntów rolnych będzie w przyszłości stopniowo maleć, w Strategii

Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 zakłada się, że **rolnictwo będzie pełnić uzupełniającą rolę w gospodarce miasta, a jednocześnie dopełniać jego walory środowiskowe, a nawet rekreacyjne oraz jednocześnie dopełniać obraz Ostrowca Świętokrzyskiego jako miasta „zielonej transformacji”, wielowymiarowo przyjaznego środowisku naturalnemu**. Zakłada się jednocześnie, że lokalne gospodarstwa rolne będą stawać się **nowoczesnymi gospodarstwami podmiejskimi**, w których – obok tradycyjnej działalności rolniczej – rozwijane będą działalności towarzyszące, zwłaszcza przetwórcze, handlowe i agroturystyczne. Zakłada się także umiarkowany rozwój komplementarnej, śródmiejskiej działalności rolnej, w tym ogrodniczej i pszczelarskiej, pełniącej, obok własnych podstawowych, również funkcje środowiskowe i rekreacyjne, a dodatkowo podnoszącej walory estetyczne miasta. Wobec obu tych form aktywności rolniczej zakłada się, że **będą mieć charakter zrównoważony**, tj. będą zróżnicowane rodzajowo oraz będą posiadać zminimalizowany negatywny wpływ na środowisko naturalne, zachowywać jego bioróżnorodność i biowitalność oraz wykorzystywać jego zasoby tak, aby mogły one ulegać naturalnej lub wspomaganą regeneracji. Zakłada się również, że owe **formy aktywności rolniczej będą posiadać powiązania z lokalnym przetwórstwem oraz handlem spożywczym, a także z gastronomią**, w tym poprzez innowacje produktowe i produkty lokalne.

Ze względu na obecność państwowych systemów wsparcia rolnictwa, w osiągnięciu omawianego celu samorząd gminy koncentrował się będzie na wspieraniu rozwoju wielowymiarowych kompetencji osób zaangażowanych w przedstawioną działalność rolną, wspieraniu rozwoju lokalnych powiązań rynkowych działalności rolnych oraz ich funkcji pozarolniczych, a także na wspieraniu rozwoju bazy materialnej rolnictwa śródmiejskiego. W ramach dążenia do tego celu realizowane będą także działania ukierunkowane na poprawę zarządzania zasobami wodnymi, zwiększenie spójności terenów rekreacyjnych i rolnych oraz na ochronę gruntów.

Do osiągnięcia tego celu dodatkowo przyczyniać będzie się także realizacja niektórych zadań strategicznych służących głównie osiągnięciu celów operacyjnych:

- O5 Komplementarna regionalnie turystyka i rekreacja.
- O6 Kompletna i zrównoważona infrastruktura techniczna.
- O12 Kreatywny system zarządzania rozwojem miasta.
- O14 Skuteczna profilaktyka i dostępna opieka zdrowotna.
- O19 Przestrzeń stymulująca zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy.
- O20 Witalne środowisko naturalne.
- O21 Bogactwo miejskich założeń zielonych.
- O23 U powszechnione umiejętności i motywacje prośrodowiskowe.

Cel operacyjny O4. Bogaty, spójny i elastyczny lokalny rynek pracy. Dostępność atrakcyjnej pracy to jeden z krytycznych warunków rozwoju społeczno-gospodarczego Ostrowca Świętokrzyskiego, w tym uzyskania pozytywnego bilansu migracyjnego i przyrostu naturalnego. W związku z tym, jako czwarty cel operacyjny przyjmuje się **zbudowanie takiego lokalnego rynku pracy, który jest jednocześnie bogaty ilościowo i jakościowo, posiada spójną strukturę i jest elastycznie zdolny do stałych przekształceń dostosowawczych.**

Bogactwo ilościowe należy tu rozumieć jako trwałe występowanie na tym rynku takiej liczby miejsc pracy, dzięki której bezrobocie nie jest znacząco większe od frykcyjnego, a zatrudnienie nierejestrowane jest zminimalizowane. Spójność rynku pracy oznacza z kolei spójność oczekiwań występujących na nim pracowników i pracodawców. Po stronie pracowników, w spójności tej chodzi o zapewnienie im **akceptowanych wynagrodzeń** oraz **co najmniej dobrych pozostałych warunków zatrudnienia**, a także umożliwienie im **rozwoju zawodowego** – co jest jednocześnie bogactwem jakościowym tego rynku. Po stronie pracodawców, spójność ta oznacza zapewnienie im – za akceptowalną cenę – **dostępu do pożądanых kwalifikacji i doświadczeń zawodowych, kompetencji psychospołecznych, wydajności pracy, motywacji i mobilności zawodowej pracowników.** Spójność lokalnego rynku pracy należy również rozumieć jako analogiczne powiązanie mieszkańców miasta z miejscami pracy położonymi poza miastem. Chodzi tu jednak nie tyle o fizyczną pracę mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego w pobliskich firmach, ale przede wszystkim o wykonywanie w **pracy zdalnej (telepracy)** u odległych pracodawców, bez opuszczania miejsc zamieszkania lub z wykorzystaniem lokalnych przestrzeni coworkingowych itp. Jako elastyczność lokalnego rynku pracy należy natomiast rozumieć **jego zdolność do dostosowywania się do zmiennych potrzeb gospodarki wynikających z jej rezylientnej adaptacji do zmian społeczno-gospodarczych-środowiskowych** (por. cel operacyjny O1), **nie tylko potencjalnych kryzysowych, ale również związanych z innowacjami, cyfryzacją, robotyzacją, ochroną środowiska, tele-pracą/usługami /handel/edukacją/itd., adaptacją klimatyczną, konwersją energetyczną, nową turystyką/rekreacją, usługami senioralnymi** i wieloma innymi czynnikami ponadlokalnymi. Elastyczność lokalnego rynku pracy należy zatem traktować jako czynnik i element składowy rezyliencji lokalnej gospodarki akcentowanej w pierwszym celu strategicznym Ostrowca Świętokrzyskiego.

W przeciwieństwie do pozostałych celów operacyjnych, ten cel osiągnąć będzie głównie pośrednio, to znaczy poprzez realizację zadań strategicznych przyporządkowanych do innych celów operacyjnych, w szczególności:

- O1 Przyjazny ekosystem rezylientnej przedsiębiorczości.
- O2 Ekonomia społeczna gospodarczą szansą integracyjną.
- O3 Nowoczesne, wielofunkcyjne i proekologiczne rolnictwo podmiejskie i śródmiejskie.
- O5 Komplementarna regionalnie turystyka i rekreacja.
- O6 Kompletna i zrównoważona infrastruktura techniczna.
- O8 Nowoczesna i aktywizująca, pełna ścieżka „3L” opieki, edukacji i wychowania.
- O9 Otwarte i zaangażowane społeczeństwo obywatelskie.
- O10 Włączająca, inteligentna oraz skuteczna pomoc i opieka społeczna.
- O12 Kreatywny system zarządzania rozwojem miasta.

- O13 Wielopoziomowa, ponadlokalna integracja procesów zarządzania rozwojem miasta.
- O14 Skuteczna profilaktyka i dostępna opieka zdrowotna.
- O15 Zachowane i wielowymiarowo wykorzystane dziedzictwo kulturowe.
- O18 Zrównoważona i popularna komunikacja publiczna.
- O19 Przestrzeń stymulująca zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy.

Zadania przyporządkowane do tych celów przesądzają bowiem o atrakcyjności Ostrowca Świętokrzyskiego dla biznesu, a ten głównie tworzy miejsca pracy. Dlatego do omawianego celu przyporządkowane zostały przede wszystkim zadania strategiczne redukujące bezrobocie, zwłaszcza trwałe, a także zapobiegające bezrobociu osób szczególnie na nie narażonych, zwłaszcza młodych.

Cel operacyjny O5. Komplementarna regionalnie turystyka i rekreacja.

Subregionalne i regionalne otoczenie Ostrowca Świętokrzyskiego posiada liczne walory kulturowe i środowiskowe, posiada znaczące zagospodarowanie turystyczno-rekreacyjne i jest obszarem, na którym występują ważne strumienie i ogniska ruchu turystyczno-rekreacyjnego. Mimo, iż w chwili obecnej główne strumienie tego ruchu nie przebiegają przez to miasto, dzięki zaktywizowaniu walorów, które posiada – jak np.: obiekty zabytkowe, w tym materialne dziedzictwo przemysłowe, obiekty sakralne i pałacowe, układy urbanistyczne, a także interesująca historia i tradycje,

działalność oraz infrastruktura kulturalna i sportowo-rekreacyjna – istnieje możliwość włączenia Ostrowca Świętokrzyskiego w ich sieć. Sprzyjające tym zakresie są wielowymiarowe i głębokie zmiany krajowego oraz regionalnego popytu na usługi turystyczno-rekreacyjne, jakie spowodowała i wciąż powoduje pandemia Covid-19 oraz restrykcje i nowe zachowania społeczno-gospodarcze służące jej ograniczeniu. **Udział turystyki i rekreacji masowej, zagranicznej, średniookresowej, zestandaryzowanej, opartej o wielkopowierzchniowe obiekty oraz dużą, skoncentrowaną infrastrukturę pobytowo-rozrywkową, maleje bowiem na rzecz turystyki i rekreacji indywidualnej, subregionalnej i regionalnej, krótkookresowej, niestandardowej, małoobiektywnej i opartej na walorach środowiskowych oraz kulturowych.** Postawienie wśród celów operacyjnych omawianego celu nie oznacza jednak dążenia do nadania funkcjom turystyczno-rekreacyjnym kluczowego znaczenia gospodarce miasta, lecz dążenie do wykształcenia ich jako jednej z uzupełniającej gałęzi lokalnej gospodarki, komplementarnej wobec subregionalnego i regionalnego ruchu turystyczno-rekreacyjnego, zapewniającej część dochodów mieszkańców i przedsiębiorców z branży turystyczno-rekreacyjnej oraz z branż pokrewnych i komplementarnych – rozrywki i kultury, hotelarstwa, gastronomii, branży konferencyjno-kongresowej, podmiejskiego rolnictwa, przetwórstwa produktów rolnych, rzemiosła, rękodzielnictwa, handlu i innych. Jednocześnie przyjmuje się, iż osiągnięcie tego celu oznaczać będzie zwiększenie dostępności i podniesienie standardu usług rekreacyjnych wykorzystywanych przez mieszkańców miasta, a także podniesienie estetyki i ład przestrzennego oraz dopełnienie wizerunku miasta przyjaznego środowisku naturalnemu.

W związku z tym, zakłada się, iż w ramach realizacji SRGOŚ 2021-2030 rozwijane będą nowoczesne funkcje turystyczno-rekreacyjne Ostrowca Świętokrzyskiego wykorzystujące – prócz klasycznego zagospodarowania turystyczno-rekreacyjnego – w bardzo dużym stopniu również **informacje, wiedzę, uczucia, emocje, tradycje, historię, etos pracy hutniczej, dziedzictwo kul-**

tury przemysłowej i tożsamość regionalną, metodami opartymi na nowych technologiach, innowacjach, współpracy i sieciach. Działania stymulacyjne samorządu gminy, realizowane we współpracy z partnerami, ukierunkowane będą w równym stopniu zarówno na **klasyczną bazę turystyki i rekreacji, jak i na tzw. formułę 3E (ang. Education, Entertainment, Excitement), czyli powiązaną z nią Edukację, Rozrywkę i Ekscytację.** Oznacza to, że w kreowaniu rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnych w równym stopniu akcentowane będą zarówno tradycyjna infrastruktura turystyczno-rekreacyjna, jak i nowoczesne sposoby jej wykorzystania (np. questing, gry tematyczne, gry miejskie, osobiste i multimedialne interakcje muzealne, turystyka-edukacja industrialna, biograficzna, studyjna, kulinarna, militarna, historyczna, kolekcjonerska, kulturowa, muzyczna, filmowa, teatralna, a nawet tanatoturystyka). Przyszłą motywacją wyboru Ostrowca Świętokrzyskiego jako punktu subregionalnej, czy regionalnej marszruty turystyczno-rekreacyjnej będzie zatem **nie tyle odpowiedź na pytanie „Dokąd?”, ile na pytanie „Dlaczego tam?”.** Integralnym elementem nowoczesności tych funkcji będzie także to, że nie obciążą one w istotnym stopniu lokalnego środowiska naturalnego.

Ze względu na złożoność realizacji omawianego celu przewiduje się opracowanie i wdrożenie „Programu Rozwoju Komplementarnych Regionalnie Funkcji Turystyczno-Rekreacyjnych Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2021-2030”, który obejmie m. in. zadania strategiczne odnoszące się do produktów turystyczno-edukacyjno-rekreacyjnych Ostrowca Świętokrzyskiego, związanej z nimi infrastruktury, ich marketingiem, a także rozwijaniem związanych z nimi kompetencji mieszkańców, lokalnego biznesu oraz samorządu gminy.

Do osiągnięcia tego celu dodatkowo przyczyniać będzie się także realizacja niektórych zadań strategicznych służących głównie osiągnięciu innych celów operacyjnych. Chodzi tu przede wszystkim o zadania strategiczne przyporządkowane do celów operacyjnych:

- O1 Przyjazny ekosystem rezylientnej przedsiębiorczości.
- O3 Nowoczesne, wielofunkcyjne i proekologiczne rolnictwo podmiejskie i śródmiejskie.
- O4 Bogaty, spójny i elastyczny lokalny rynek pracy.
- O6 Kompletna i zrównoważona infrastruktura techniczna.
- O7 Budujące kapitał ludzki i społeczny sport i rekreacja.
- O8 Nowoczesna i aktywizująca, pełna ścieżka „3L” opieki, edukacji i wychowania.
- O11 Stymulujący porządek i wyprzedzające bezpieczeństwo publiczne.
- O12 Kreatywny system zarządzania rozwojem miasta.
- O13 Wielopoziomowa, ponadlokalna integracja procesów zarządzania rozwojem miasta.
- O15 Zachowane i wielowymiarowo wykorzystane dziedzictwo kulturowe.
- O16 Integrująca i stymulująca kultura.
- O17 Dostępne mieszkalnictwo i harmonijna mała architektura.
- O18 Zrównoważona i popularna komunikacja publiczna.
- O19 Przestrzeń stymulująca zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy.
- O20 Witalne środowisko naturalne.
- O21 Bogactwo miejskich założeń zielonych.
- O22 Sprawna gospodarka odpadowa.
- O23 Upowszechnione umiejętności i motywacje prośrodowiskowe

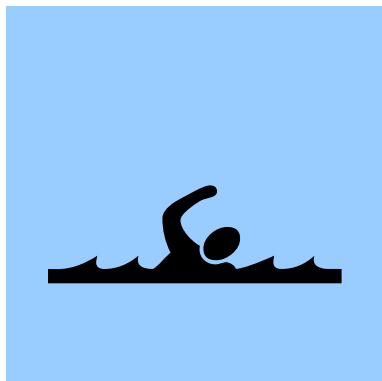

Cel operacyjny O6. Kompletna i zrównoważona infrastruktura techniczna. Jednym z podstawowych warunków osiągnięcia niemal wszystkich pozostałych celów operacyjnych – gospodarczych, społecznych i środowiskowych – Ostrowca Świętokrzyskiego jest posiadanie przez nie odpowiedniego zagospodarowania infrastrukturalnego. Jako kolejny cel operacyjny SRGOŚ 2021-2030 przyjęto zatem osiągnięcie stanu, w którym zagospodarowanie to będzie kompletne i zrównoważone.

W odniesieniu do mieszkańców i przedsiębiorstw, kompletność i zrównoważenie infrastruktury technicznej oznacza, że istnieje techniczna możliwość przyłączenia się lub innego, pełnego korzystania przez nich ze wszystkich, współczesnych rodzajów publicznej infrastruktury technicznej, a także, że koszty tego korzystania są przez ww. użytkowników oceniane jako akceptowalne, wobec czego przyłączenie się i pełne korzystanie z danego rodzaju infrastruktury nie pozostaje jedynie możliwością teoretyczną. W stosunku do samorządu gminy, kompletność i zrównoważenie infrastruktury oznacza natomiast, że miasto dysponuje jednoczesne **nadwyżką i równowagą infrastrukturalną**. Nadwyżka infrastrukturalna ma miejsce wtedy, gdy techniczne możliwości obsługi infrastrukturalnej danego rodzaju infrastruktury technicznej przewyższają aktualne na nie zapotrzebowanie, a zatem istnieje możliwość przyłączania do niej nowych użytkowników. Równowaga infrastrukturalna to z kolei nadwyżka we wszystkich rodzajach infrastruktury technicznej. Nadwyżka i równowaga infrastrukturalna to podstawowy warunek pozyskania inwestycji zewnętrznych i umożliwienia realizacji inwestycji wewnętrznych – które są krytycznie ważne z punktu widzenia rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego (por. cel operacyjny O1 – rozwoju rynku pracy, rozwoju komplementarnych regionalnie funkcji turystyczno-rekreacyjnych, rozwoju mieszkalnictwa oraz ochrony środowiska. Zrównoważenie infrastruktury technicznej odnosi się również do jej roli w zapewnianiu takiego rozwoju miasta, który jest zrównoważony środowiskowo, poprzez ochronę zasobów środowiska, a także takie z nich korzystanie, w którym następuje ich odtwarzanie. W SRGOŚ 2021-2030 zrównoważenie infrastruktury technicznej odnosi się także do aspektów finansowych jej funkcjonowania i należy je rozumieć jako obciążenie jej w osiągalnym stopniu (z uwzględnieniem ww. nadwyżki) z jednoczesną optymalizacją kosztów jej utrzymania. Dotyczy to przede wszystkim infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej oraz ciepłowniczej.

Osiąganie omawianego celu odbywać się będzie nie tylko przez realizację zadań przynależnych gminie. Ponieważ w mieście znajduje się infrastruktura ponadlokalna, a jej właścicielami i zarządcami są ponadlokalne podmioty publiczne, w równym stopniu polecać ona będzie na lobbingu na rzecz inwestycji infrastrukturalnych tych podmiotów na ter. Ostrowca Świętokrzyskiego i na wsparciu tych inwestycji, również finansowym. W tym zakresie, osiągnięcie omawianego celu ściśle powiązane będzie z działaniami na rzecz lokalnej infrastruktury technicznej przewidzianymi w ramach osiągnięcia celu O13 „Wielopoziomowa, ponadlokalna integracja procesów zarządzania rozwojem miasta”. Poza tym, do osiągnięcia omawianego celu operacyjnego przyczyniać się będzie realizacja zadań z celów operacyjnych:

- O1 Przyjazny ekosystem rezyliენტnej przedsiębiorczości.
- O5 Komplementarna regionalnie turystyka i rekreacja.
- O12 Kreatywny system zarządzania rozwojem miasta.
- O18 Zrównoważona i popularna komunikacja publiczna.
- O19 Przestrzeń stymulująca zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy.
- O20 Witalne środowisko naturalne.

Cel operacyjny O7. Budujące kapitał ludzki i społeczny sport i rekreacja.

W Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 zakłada się **koncentrację na takim rozwoju lokalnego sportu i rekreacji, które przede wszystkim będą budować kapitał ludzki i kapitał społeczny społeczności lokalnej**. Oznacza to koncentrację w gminnym sporcie i rekreacji na wzmacnianiu zdrowia i psychicznej witalności mieszkańców, ich rozwoju osobistym, budowaniu poczucia własnej wartości i sprawczości, na ochronie ich przed chorobami, zwłaszcza cywilizacyjnymi, niepełnosprawnością, alkoholizmem, narkomanią, życiową negatywizacją i apatią itp. Oznacza to również koncentrację w gminnym sporcie i rekreacji na wielowymiarowej integracji społeczności lokalnej oraz jej ochronie przed agresją, nietolerancją, egocentryzmem itp. Zakłada się zatem przede wszystkim koncentrację działań gminy na sporcie i rekreacji masowych, egalitarnych, włączających, powszechnych, codziennych, finansowo wysoce dostępnych lub darmowych, amatorskich, zamiast odpłatnych, kosztownych, wyczynowych, profesjonalnych i związanych ze współzawodnictwem, którego ważnym celem są dochody. W celu tym chodzi bowiem o **włączenie w aktywność fizyczną jak największej części wszystkich członków społeczności lokalnej**, szczególnie tych, którzy długotrwale lub nigdy nie byli aktywni, lub są aktywni sporadycznie, albo w aktywności tej napotyka ją na różne trudności. Chodzi tu o seniorów, osoby niepełnosprawne, cierpiące na choroby, intensywnie obciążone obowiązkami zawodowymi, opiekuńczymi i rodzicielskimi, także o niskim poziomie zamożności i zamieszkujących w tych częściach miasta, które są stosunkowo odległe od infrastruktury sportowo-rekreacyjnej. Chodzi także o **budowanie więzi międzyludzkich, wzajemnego szacunku i zaufania oraz o wzbudzanie radości ze wspólnej aktywności stanowiących podstawowe składniki kapitału społecznego, kluczowego dla osiągnięcia większości pozostałych celów operacyjnych Ostrowca Świętokrzyskiego**.

Dlatego cel ten w przypadku Ostrowca Świętokrzyskiego jest tożsamy m. in. ze: zwiększeniem liczby mieszkańców regularnie uprawiających sport lub/i korzystających z rekreacji (zwłaszcza z ww. grup mieszkańców); zwiększeniem liczby mieszkańców regularnie obserwujących zmagania sportowe swoich dzieci i innych członków rodzin, a także znajomych; zwiększeniem wspólnego uprawiania sportu i rekreacji przez rodziny, sąsiadów i znajomych; zwiększeniem zakresu sportów i form rekreacji uprawianych w mieście, w szczególności masowych i grupowych; zwiększeniem liczby urządzeń infrastruktury sportowo-rekreacyjnej; poprawie jej zakresu technicznego; zwiększeniu bezpieczeństwa użytkowania tej infrastruktury; zwiększeniu jej trwałości; zwiększeniu jej wydajności; zwiększeniu jej dostępności technicznej i finansowej; zwiększeniu efektywności jej eksploatacji; zmniejszeniu jej negatywnego wpływu na środowisko.

Podkreślenia wymaga także fakt, iż osiągnięcie omawianego celu wymiennie przyczyniać się będzie do rozwoju komplementarnych regionalnie funkcji turystyczno- rekreacyjnych miasta (cel operacyjny O5) ponieważ nowa infrastruktura sportowo-rekreacyjna adresowana głównie do mieszkańców, będzie wykorzystywana również przez osoby przebywające w mieście w celach turystyczno-rekreacyjnych. Podobna sytuacja będzie dotyczyć imprez sportowo-rekreacyjnych adresowanych głównie do masowego odbiorcy - mieszkańca miasta. Osiągnięcie omawianego celu będzie mieć analogicznie duży, pozytywny wpływ na wpływ na osiągnięcie celu zapewnienia włączającej, inteligentnej oraz skutecznej pomocy i opieki społecznej (O10).

Zdecydowana większość zadań strategicznych służących osiągnięciu omawianego celu to zadania bezpośrednio mu podporządkowane. Dodatkowo jednak do jego osiągnięcia przyczyniają się niektóre zadania strategiczne właściwe dla celów operacyjnych:

- O3 Nowoczesne, wielofunkcyjne i proekologiczne rolnictwo podmiejskie i śródmiejskie.
- O5 Komplementarna regionalnie turystyka i rekreacja.
- O6 Kompletna i zrównoważona infrastruktura techniczna.
- O8 Nowoczesna i aktywizująca, pełna ścieżka „3L” opieki, edukacji i wychowania.
- O9 Otwarte i zaangażowane społeczeństwo obywatelskie.
- O10 Włączająca, inteligentna oraz skuteczna pomoc i opieka społeczna.
- O11 Stymulujący porządek i wyprzedzające bezpieczeństwo publiczne.
- O12 Kreatywny system zarządzania rozwojem miasta.
- O14 Skuteczna profilaktyka i dostępna opieka zdrowotna.
- O17 Dostępne mieszkalnictwo i harmonijna mała architektura.
- O19 Przestrzeń stymulująca zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy.
- O20 Witalne środowisko naturalne.
- O21 Bogactwo miejskich założeń zielonych.
- O23 Upowszechnione umiejętności i motywacje prośrodowiskowe.

Cel operacyjny O8. Nowoczesna i aktywizująca, pełna ścieżka „3L” opieki, edukacji i wychowania.

Ósmy cel operacyjny Ostrowca Świętokrzyskiego opiera się na **globalnej, nowoczesnej i wielowymiarowo aktywizującej idei uczenia się przez całe życie (ang. lifelong learning, w skrócie 3L), stanowiącej jedną z najważniejszych, konstruktywnych odpowiedzi na wyzwania współczesności i przyszłości. Takie uczenie się należy rozumieć jako podejmowanie aktywności edukacyjnych na wszystkich etapach życia w celu pogłębianiu wiedzy, umiejętności lub kwalifikacji zawodowych, społecznych i osobistych.** Obejmuje

ono zatem edukację przedszkolną, podstawową, ponadpodstawową, wyższą, a także późniejsze doskonalenie oraz zmiany kwalifikacji zawodowych i innych, a także edukację senioralną.

W sferze systemów podstawowej edukacji i wychowania kluczowe dla Ostrowca Świętokrzyskiego jest zapewnienie prawidłowej, tzn. zgodnej z wymogami programowymi, realizacji procesu dydaktycznego – także w sytuacji konieczności realizacji tego procesu w formie teleedukacji. Jako operacyjny cel rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego, można jednak i należy postawić również uzyskanie dodatkowych walorów szkolnych i przedszkolnych procesów dydaktycznych i wychowawczych. Od szeroko rozumianej jakości nauczania i wychowania młodych pokoleń zależeć będzie bowiem nie tylko odległa przyszłość miasta – co jest powszechnie rozumiane – ale częściowo również zmiany społeczne i gospodarcze zachodzące w przyszłości znacznie bliższej, objętej okresem SRGOŚ 2021-2030. Choć zależność odwrotna jest silniejsza, to jednak rośnie wpływ dzieci i młodzieży na zachowania i postawy rodziców oraz innych członków rodzin. Co więcej, osoby dorosłe podejmują decyzje o miejscu zamieszkania biorąc pod uwagę jakość edukacji, z której mają korzystać ich dzieci – co ma duże znaczenie w podnoszeniu atrakcyjności osiedleńczej Ostrowca Świętokrzyskiego i osiągnięciu pozytywnych bilansów migracyjnych.

W związku z tym w SRGOŚ 2021-2030 zakłada się, że rozwijana będzie **taka edukacja i wychowanie, które odpowiadają na wyzwania teraźniejszości i przyszłości obejmując nowe, skuteczne i efektywne metody nauczania wiedzy i umiejętności, zarówno określonych przez podstawę programową, jak i dodatkowych, liczących i dalece wykraczających poza nią**. Oznaczać to będzie wprowadzanie takich dodatkowych elementów edukacji, które rozwijają **wszystkie składniki kapitału ludzkiego** (jak np.: kulturowy gust i smak, percepcja niematerialnego otoczenia we wszystkich jego wymiarach, inteligencja w jej wszystkich sferach, wola rozwoju osobistego, kreatywność, refleksyjność) **oraz kapitału społecznego** (jak np.: wzajemne zaufanie, szacunek, lojalność, wspólne tradycje, wartości, postawy, niekodyfikowane normy postępowania, gotowość współpracy). Są one dziś bowiem kluczowymi czynnikami nie tylko już dzisiejszych, ale przede wszystkim przyszłych procesów rozwoju społeczno-gospodarczego. Co więcej, dodatkowe elementy edukacji mogą być jedną z ważniejszych podstaw oceny atrakcyjności zamieszkiwania w Ostrowcu Świętokrzyskim dokonywanej przez rodziców dzieci w wielu przedszkolnym i szkolnym.

Odpowiadanie edukacji i wychowania na wyzwania teraźniejszości i przyszłości oznaczać będzie także rozwój zakresu i poprawę jakości opieki oraz edukacji w placówkach szkolnych i przedszkolnych; wzrost dostępności technicznej oraz materialnej opieki i nauczania; obniżanie kosztów działalności edukacyjnej i opiekuńczej bez redukcji jakości i zakresu nauczania (w tym przez ewentualną optymalizację systemu oświaty, a także stały udział teleedukacji); rozwój wychowawczej i opiekuńczej działalności placówek edukacyjnych; zwiększenie zdolności wykrywania osób utalentowanych oraz wykazujących opóźnienia edukacyjne oraz prawidłowego reagowania na te ich cechy; rozwój zdolności placówek edukacyjnych i wychowawczych do zapobiegania i rozwiązywania problemów społecznych (np. alkoholizmu, narkomanii, przemocy); zwiększenie poziomu bezpieczeństwa systemów opieki i edukacji; rozwój potencjału technicznego dydaktyki kreatywności, innowacyjności, elastyczności intelektualnej, umiejętności podejmowania decyzji, umiejętności pracy zespołowej, przedsiębiorczości, bezpieczeństwa, kompetencji cyfrowych oraz świadomości współczesnych wyzwań społecznych, środowiskowych i gospodarczych.

W zakresie zadań gminy znajduje się szkolnictwo podstawowe, ale dla rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego kluczowe znaczenie ma również szkolnictwo ponadpodstawowe funkcjonujące na jego terenie. Z tego powodu, w ramach omawianego celu, przewiduje się **wspieranie szkół ponadpodstawowych w tworzeniu i rozwijaniu przyszłościowych kierunków kształcenia, zwłaszcza związanych z działalnością przemysłową i inną prowadzoną lub planowaną w mieście**, a także z transformacją energetyczną Polski, popandemicznymi zmianami społeczno-gospodarczymi, adaptacją klimatyczną, ochroną środowiska, ekomobilnością, cyfryzacją, Smart City/Home/Life/Org, sztuczną inteligencją, *big/open data* i innymi nowymi technologiami, wszelkimi formami teleaktywności, nową turystyką i rekreacją, starzeniem się ludności oraz innymi zmianami strukturalnymi regionu, kraju i świata.

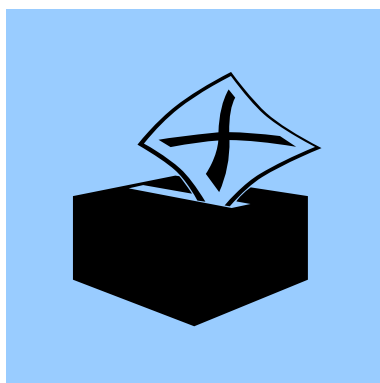
Analogiczna sytuacja dotyczy szkolnictwa wyższego, które wprawdzie rozwinięte jest w Ostrowcu Świętokrzyskim w sposób ograniczony, ale jest jednym z jego ważniejszych czynników miastotwórczych i migracyjnie retencyjnych, a jednocześnie może stanowić czynnik grawitacji inwestycyjnej podmiotów zewnętrznych. **Zakłada się zatem udzielanie gminnego wsparcia również szkolnictwu wyższemu, w szczególności w zakresie dostosowywania jego oferty dydaktycznej do potrzeb pracodawców zlokalizowanych w mieście oraz w zakresie współpracy klastrowej na rzecz takich pracodawców.**

W przypadku późniejszego doskonalenia oraz zmian kwalifikacji zawodowych i innych aktywność gminy prowadzona będzie w ramach realizacji zadań przyporządkowanych do pozostałych wskazanych niżej celów operacyjnych. Poza wspieraniem rozwoju Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Ostrowcu Świętokrzyskim, edukacji cyfrowej i międzypokoleniowej wymiany doświadczeń, podobna sytuacja dotyczy pozostałej edukacji senioralnej.

Obok zadań strategicznych przyporządkowanych do tego celu, sprzyjać mu będzie zatem realizacja zadań strategicznych należących do celów operacyjnych:

- O1 Przyjazny ekosystem rezylientnej przedsiębiorczości.
- O2 Ekonomia społeczna gospodarczą szansą integracyjną.
- O3 Nowoczesne, wielofunkcyjne i proekologiczne rolnictwo podmiejskie i śródmiejskie.
- O4 Bogaty, spójny i elastyczny lokalny rynek pracy.
- O5 Komplementarna regionalnie turystyka i rekreacja.
- O7 Budujące kapitał ludzki i społeczny sport i rekreacja.
- O9 Otwarte i zaangażowane społeczeństwo obywatelskie.
- O10 Włączająca, inteligentna oraz skuteczna pomoc i opieka społeczna.
- O11 Stymulujący porządek i wyprzedzające bezpieczeństwo publiczne.
- O12 Kreatywny system zarządzania rozwojem miasta.
- O14 Skuteczna profilaktyka i dostępna opieka zdrowotna.
- O15 Zachowane i wielowymiarowo wykorzystane dziedzictwo kulturowe.
- O16 Integrująca i stymulująca kultura.
- O20 Witalne środowisko naturalne.
- O22 Sprawna gospodarka odpadowa.
- O23 Upowszechnione umiejętności i motywacje prośrodowiskowe.

Ponadto podkreślić należy, że w Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 praktyczna aplikacja w społeczności lokalnej idei „3L” uczenia się przez całe życie jest jednym z głównych warunków uzyskania wysokiej rezyliencji lokalnej gospodarki (por. cel operacyjny O1).

Cel operacyjny O9. Otwarte i zaangażowane społeczeństwo obywatelskie. Mając na uwadze kluczowe znaczenie kapitałów ludzkiego i społecznego w dotychczasowym, obecnym i przyszłym rozwoju społeczno-gospodarczym oraz przestrzenno-środowiskowym Ostrowca Świętokrzyskiego, kolejny, dziewiąty cel operacyjny również dotyczy rozwoju tych kapitałów. Polega on na wzmocnieniu obywatelskiej otwartości i obywatelskiego zaangażowania społecznego oraz publicznego społeczeństwa lokalnej.

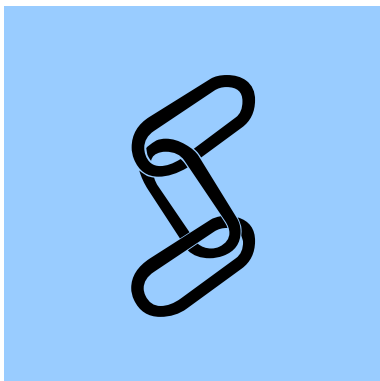
Otwartość obywatelską należy tu rozumieć jako decentrację personalną (rezygnację z koncentrowania się wyłącznie na własnych potrzebach, celach, opiniach, wartościach), powszechność myślenia w kategoriach wspólnoty, zwłaszcza lokalnej, częste występowanie postaw obywatelskich, osobistą i grupową otwartość na zmiany społeczno-gospodarcze, mobilność zawodową i społeczną, przedsiębiorcze podejście do życia oraz pragnienie samodoskonalenia poprzez pozyskiwanie nowej wiedzy i poznawanie innych perspektyw postrzegania znanych wcześniej

spraw. Obywatelskie zaangażowanie oznacza natomiast aktywność publiczną i społeczną mieszkańców miasta, opieranie ich życia prywatnego i zawodowego o liczne relacje bilateralne i sieciowe, wysoką liczebność i szeroki zakres inicjatyw proobywatelskich i patriotyczno-wychowawczych, powszechność naukowej wiedzy nt. ochrony wolności, praw człowieka, swobód obywatelskich i demokracji, a także wysoką liczebność i wartość zadań publicznych realizowanych z udziałem mieszkańców, którzy nie pobierają za to wynagrodzenia lub innych korzyści osobistych.

Powszechność otwartych i zaangażowanych postaw obywatelskich w Ostrowcu Świętokrzyskim nie tylko bezpośrednio przyczyni się do **wzrostu jakości życia mieszkańców, których są one udziałem**. Jej znaczenie pośrednie jest jeszcze większe. W bardzo dużym stopniu warunkować ona bowiem będzie również **stworzenie włączającej, inteligentnej oraz skutecznej pomocy i opieki społecznej** (zwłaszcza poprzez wygaszenie źródeł i skompensowanie skutków problemów społecznych); **osiągnięcie stymulującego porządku i wyprzedzającego bezpieczeństwa publicznego, stworzenie nowoczesnych systemów zarządzania rozwojem miasta, posiadanie witalnych środowiska naturalnego a także sprawnej gospodarki odpadowej**. Będzie mieć również wpływ na osiąganie celów gospodarczych, w tym przede wszystkim poprzez **wspieranie budowy społecznego klimatu przedsiębiorczości niezbędnego do wykształcenia rezylientnej przedsiębiorczości**. Biorąc powyższe pod uwagę, uprawnione wydaje się twierdzenie, że powszechność otwartych i zaangażowanych postaw obywatelskich jest równie ważna dla sukcesu strategicznego we wdrażaniu Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 jak scharakteryzowana wcześniej edukacja przez całe życie, czy przedstawiona niżej inteligentna pomoc społeczna.

Do kształcenia otwartych i zaangażowanych postaw obywatelskich przyczyniać się będą z kolei zadania strategiczne przyporządkowane do celów operacyjnych:

- O1 Przyjazny ekosystem rezylientnej przedsiębiorczości.
- O2 Ekonomia społeczna gospodarczą szansą integracyjną.
- O4 Bogaty, spójny i elastyczny lokalny rynek pracy.
- O5 Komplementarna regionalnie turystyka i rekreacja.
- O7 Budujące kapitał ludzki i społeczny sport i rekreacja.
- O8 Nowoczesna i aktywizująca, pełna ścieżka „3L” opieki, edukacji i wychowania.
- O10 Włączająca, inteligentna oraz skuteczna pomoc i opieka społeczna.
- O11 Stymulujący porządek i wyprzedzające bezpieczeństwo publiczne.
- O12 Kreatywny system zarządzania rozwojem miasta.
- O13 Wielopoziomowa, ponadlokalna integracja procesów zarządzania rozwojem miasta.
- O16 Integrująca i stymulująca kultura.
- O20 Witalne środowisko naturalne.
- O21 Bogactwo miejskich założeń zielonych.
- O22 Sprawna gospodarka odpadowa.
- O23 Upowszechnione umiejętności i motywacje prośrodowiskowe.

Cel operacyjny O10. Włączająca, inteligentna oraz skuteczna pomoc i opieka społeczna.

Problemy społeczne stanowią immanentną cechę społeczeństw jako takich, wobec czego całkowita ich eliminacja nie jest możliwa. Możliwe jest natomiast ich zredukowanie do minimalnych, osiągalnych poziomów. **W przypadku Ostrowca Świętokrzyskiego w szczególności dotyczy zagadnień senioralnych (średnia wieku mieszkańców rośnie, a tempo tego wzrostu będzie narastać), niepełnosprawności, uzależnień, pauperyzacji, atomizacji i dysfunkcyjności części rodzin, jak i ogólnej pasywności życiowej części beneficjentów systemu pomocy społecznej.**

Niezbędne jest zatem tworzenie, utrzymywanie i prawidłowe wykorzystywanie włączających społecznie i gospodarczo, skutecznych, tzw. inteligentnych systemów pomocy społecznej. **Chodzi tu o takie systemy, które przewidują występowanie zdarzeń składających się na problemy społeczne (indywidualne i zbiorowe) oraz skutecznie im zapobiegają, a rozwiązując je prowadzą do rzeczywistego i trwałego usunięcia nie tylko ich skutków, ale i przyczyn, przede wszystkim przez wielowymiarowe włączenie społeczne i gospodarcze osób nimi dotkniętych lub zagrożonych.**

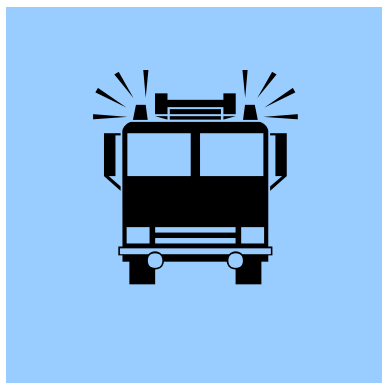
Redukowanie problemów społecznych w Ostrowcu Świętokrzyskim polegać będzie zatem na: świadczeniu usług z zakresu pomocy społecznej w sposób nieograniczający aktywności, kreatywności i przedsiębiorczości beneficjentów; rozwoju prewencji problemów społecznych, w tym przede wszystkim na usuwaniu przyczyn problemów społecznych, w tym gospodarczych i zatrudnieniowych; uświadamianiu osobom dotkniętym problemami społecznymi tego faktu, a także ich krótkoterminowych i długoterminowych konsekwencji; znoszeniu materialnych i niematerialnych barier integracji społecznej, w tym seniorów i osób niepełnosprawnych; rozwoju lokalnej bazy materialnej pomocy i integracji społecznej; rozwoju lokalnej bazy wiedzy pomocy i integracji społecznej; rozwoju wolontariatu, streetworkingu i samopomocy; angażowaniu mieszkańców nie doświadczających problemów społecznych w rozwiązywanie takich problemów innych osób; minimalizowaniu zjawiska nieuprawnionego lub niezasadzonego korzystania ze świadczeń systemu pomocy społecznej; wyeliminowaniu sytuacji, w których osoby wymagające świadczeń pomocy i opieki społecznej są ich pozbawione.

O sukcesie w osiągnięciu tego celu operacyjnego przesądzać będą jednak nie tylko zadania strategiczne, które w SRGOŚ 2021-2030 zostały do niego przypisane. Równie duże znaczenie będzie mieć realizacja zadań przyczyniających się do osiągnięcia celów operacyjnych:

- O1 Przyjazny ekosystem rezylientnej przedsiębiorczości.
- O2 Ekonomia społeczna gospodarczą szansą integracyjną.
- O3 Nowoczesne, wielofunkcyjne i proekologiczne rolnictwo podmiejskie i śródmiejskie.
- O4 Bogaty, spójny i elastyczny lokalny rynek pracy.
- O5 Komplementarna regionalnie turystyka i rekreacja.
- O7 Budujące kapitał ludzki i społeczny sport i rekreacja.
- O8 Nowoczesna i aktywizująca, pełna ścieżka „3L” opieki, edukacji i wychowania.
- O9 Otwarte i zaangażowane społeczeństwo obywatelskie.
- O11 Stymulujący porządek i wyprzedzające bezpieczeństwo publiczne.
- O12 Kreatywny system zarządzania rozwojem miasta.

- O14 Skuteczna profilaktyka i dostępna opieka zdrowotna.
- O16 Integrująca i stymulująca kultura.
- O17 Dostępne mieszkalnictwo i harmonijna mała architektura.

O ile bowiem zadania strategiczne przyporządkowane do omawianego celu operacyjnego przyczyniają się przede wszystkim do wykrywania i redukcji problemów społecznych oraz kompensowania ich skutków, o tyle zadania strategiczne należące do wymienionych wyżej celów wygaszają źródła tych problemów i zapobiegają im.

Cel operacyjny O11. Stymulujący porządek i wyprzedzające bezpieczeństwo publiczne.

Znaczenie bezpieczeństwa i porządku publicznego we współczesnym rozwoju społeczno-gospodarczym rośnie w dużym tempie. Dotyczy to także Ostrowca Świętokrzyskiego. Bezpieczeństwo i porządek publiczny będą zatem przesądzać nie tylko o jakości życia mieszkańców miasta (i ich decyzjach migracyjnych) oraz o stanie lokalnego środowiska naturalnego, ale będą mieć także istotny wpływ na zainteresowanie jego ofertą turystyczno-rekreacyjną. W związku z tym, w SRGOŚ 2021-2030 jako cel operacyjny stawia się podejmowanie działań

na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego akcentując jednocześnie ich dwie ważne cechy.

Pierwszą z nich jest **wyprzedzanie zagrożeń i dezorganizacji**, czyli zapobieganie im, tak aby nie uległy materializacji (zakłada się zatem **akcent na prewencję, edukację, monitoring, analizy, prognozy, partycypację społeczną** itp.), a także **wyprzedzanie narastania ich konsekwencji** w sytuacji ich materializacji, tak aby ofiary, straty i szkody, które powodują były możliwie najmniejsze, jak również koszty i czas ich usunięcia (zakłada się zatem także **akcent na zwiększanie technicznych, organizacyjnych, kompetencyjnych i motywacyjnych zdolności ratowniczo-porządkowego reagowania służb oraz społecznych umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysu i dezorganizacji** itp.). Drugą cechą akcentowaną w gminnych dążeniach na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego powinno być natomiast minimalizowanie sytuacji, w których dążenia te wprawdzie przynoszą oczekiwane bezpieczeństwo i porządek, ale jednocześnie niepotrzebnie ograniczają możliwości codziennego funkcjonowania mieszkańców i podmiotów gospodarczych, wygaszają ich aktywność, pociągają za sobą nieuzasadnione koszty, a nawet podważają zaufanie do kompetencji lub motywacji służb i innych osób za nie odpowiedzialnych. Co więcej działania te prowadzone powinny być tak aby zachęcały społeczność lokalną do włączania się w nie, a podmioty gospodarcze do rozszerzania prowadzonej działalności. Zakłada się zatem **takie prowadzenie działań na rzecz porządku i bezpieczeństwa publicznego, które stymuluje procesy społeczno-gospodarcze, zamiast je zbędnie ograniczać.**

Z punktu widzenia rodzajowego działalność gminy na rzecz porządku i bezpieczeństwa porządku publicznego obejmować będzie wszystkie ich sfery, tj. sanitarno-epidemiologiczną (szczególnie związaną z pandemią Covid-19, jej mutacją lub inną), pożarową, komunikacyjną, edukacji i opieki dziecięcej i młodzieżowej, osobistą, mienia publicznego, sportu, wypoczynku i rekreacji, działalności gospodarczej, działalności rolniczej, epizootyczną, zamieszkania i zabawy oraz cyfrową. W odniesieniu do kompetencji gminy oznacza to założenie zróżnicowanej roli w każdej tych dziedzin oraz współpracę i wsparcie odpowiednich służb i straży.

Do osiągnięcia tego celu przyczynić się będą także zadania strategiczne przyporządkowane innym celom operacyjnym, w szczególności celom:

- O2 Ekonomia społeczna gospodarczą szansą integracyjną.
- O4 Bogaty, spójny i elastyczny lokalny rynek pracy.
- O6 Kompletna i zrównoważona infrastruktura techniczna.
- O7 Budujące kapitał ludzki i społeczny sport i rekreacja.
- O8 Nowoczesna i aktywizująca, pełna ścieżka „3L” opieki, edukacji i wychowania.
- O9 Otwarte i zaangażowane społeczeństwo obywatelskie.
- O10 Włączająca, inteligentna oraz skuteczna pomoc i opieka społeczna.
- O12 Kreatywny system zarządzania rozwojem miasta.
- O13 Wielopoziomowa, ponadlokalna integracja procesów zarządzania rozwojem miasta.
- O14 Skuteczna profilaktyka i dostępna opieka zdrowotna.
- O16 Integrująca i stymulująca kultura.
- O17 Dostępne mieszkalnictwo i harmonijna mała architektura.
- O18 Zrównoważona i popularna komunikacja publiczna.
- O19 Przestrzeń stymulująca zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy.
- O20 Witalne środowisko naturalne.
- O22 Sprawna gospodarka odpadowa.
- O23 U powszechnione umiejętności i motywacje prośrodowiskowe.

Cel operacyjny O12. Kreatywny system zarządzania rozwojem miasta. *Samorząd gminy to główny kreator i katalizator rozwoju lokalnego. Oznacza to, że od stosowanego przez daną gminę systemu zarządzania rozwojem lokalnym (na który składają się władze lokalne oraz kierownictwo gminnych jednostek i spółek działający w partnerstwach z innymi podmiotami, w tym w szczególności ze społecznością lokalną) **zależą nie tylko kierunki, ale przede wszystkim tempo tego rozwoju.** System ten musi oczywiście funkcjonować zgodnie z prawem, które*

do pewnego stopnia wyznacza standard tego funkcjonowania, ale jednocześnie powinien charakteryzować się wielowymiarową kreatywnością, która wprawdzie nie jest wyznaczana i wymagana przez przepisy samorządowe, ale przesądza o zdolności tego systemu do kreowania rozwoju lokalnego.

W związku z tym jako kolejny cel operacyjny SRGOŚ 2021-2030 przyjęto nadanie mu cechy kreatywności. Po pierwsze, należy przez nią rozumieć nadanie temu systemowi zdolności kreacyjnych, tzn. zdolności do silnego wpływu na gospodarczą, społeczną i przestrzenną środowiskową sferę miasta, dzięki zapewnieniu **koordynacji merytorycznej, czasowej i przestrzennej działań podejmowanych przez Urząd Miasta oraz miejskie jednostki i spółki**, a także dzięki **zastosowaniu innowacyjnych, wydajnych, skutecznych i sprawdzonych technik, technologii i metod realizacji obligatoryjnych, fakultatywnych i zleconych zadań gminy**. Po drugie kreatywność tą należy rozumieć jako zapewnienie temu systemowi **możliwie najwyższych kwalifikacji zawodowych pracowników, a jednocześnie motywujących warunków ich pracy, dzięki czemu będą zdolni i chętni do kreowania rozwoju lokalnego mia-**

sta. Po trzecie przez kreatywność systemu zarządzania rozwojem miasta należy również rozumieć **takie zarządzanie zasobami finansowymi i innymi majątkowymi, kadrowymi, czasowymi, przestrzennymi oraz zasobami zaufania społecznego, aby w zrównoważony sposób przeznaczać je zarówno na utrzymanie istniejących już infrastruktury społecznej i technicznej oraz usług na ich bazie świadczonych, jak również na tworzenie nowej infrastruktury społecznej i technicznej oraz nowych, związanych z nimi usług.** W tym kontekście chodzi zatem o utrzymywanie zasobowych zdolności kreowania rozwoju. Po czwarte, jako kreatywność systemu zarządzania rozwojem miasta należy również rozumieć stałe **monitorowanie sytuacji regionalnej, krajowej, europejskiej, a nawet globalnej oraz identyfikowanie istniejących i potencjalnych relacji między Ostrowcem Świętokrzyskim, a tym otoczeniem** – w szczególności relacji waloryzacji, animacji, supresji i deprecjacji (por. rozdział 8) – **w celu odnajdywania i wykorzystywania szans rozwoju miasta oraz przewidywania i zabezpieczania go przed zagrożeniami.** Chodzi tu zatem o zapewnienie systemowi zarządzania kreatywności sytuacyjnej. Wreszcie po piąte, przez kreatywność omawianego systemu należy również rozumieć jego **integrację społeczno-gospodarczą, czyli funkcjonowanie w oparciu o dialog z lokalnymi partnerami społecznymi i gospodarczymi, dzięki któremu będzie on absorbować kreatywne koncepcje rozwoju miasta od tych partnerów, a jednocześnie angażować ich w działania samodzielnie inicjowanie zwiększając ich skuteczność i efektywność.** Ten wymiar kreatywności omawianego systemu można zatem określić jako kreatywność partycypacyjną.

Dążąc do nadania gminnemu systemowi zarządzania rozwojem lokalnym Ostrowca Świętokrzyskiego takich wymiarów kreatywności, wdrażane będą zadania strategiczne ukierunkowane m. in. na: równoważenie wydatków bieżących i majątkowych budżetu gminy; optymalizację gospodarki mieniem gminy; rozwój platform i usług cyfrowych Urzędu Miasta oraz gminnych jednostek i spółek; intensywne i wielowymiarowe doskonalenie kompetencyjno-organizacyjne władz i administracji gminy, jej jednostek i spółek; instytucjonalno-procesową oraz międzyinstytucjonalną integrację procesów zarządzania rozwojem miasta; rozwój systemów komunikacji społecznej i gospodarczej.

Ten cel operacyjny należy uznać za krytyczny. Od stopnia jego osiągnięcia zależy stopień osiągnięcia wszystkich pozostałych celów operacyjnych, a co za tym idzie również wszystkich celów strategicznych SRGOŚ 2021-2030. Z kolei wśród celów operacyjnych, których realizacja będzie wspierać jego osiągnięcie, znajdują się:

- O1 Przyjazny ekosystem rezylientnej przedsiębiorczości.
- O5 Komplementarna regionalnie turystyka i rekreacja.
- O8 Nowoczesna i aktywizująca, pełna ścieżka „3L” opieki, edukacji i wychowania.
- O9 Otwarte i zaangażowane społeczeństwo obywatelskie.
- O10 Włączająca, inteligentna oraz skuteczna pomoc i opieka społeczna.
- O13 Wielopoziomowa, ponadlokalna integracja procesów zarządzania rozwojem miasta.
- O23 Upowszechnione umiejętności i motywacje prośrodowiskowe.

Cel operacyjny O13. Wielopoziomowa, ponadlokalna integracja zarządzania rozwojem miasta.

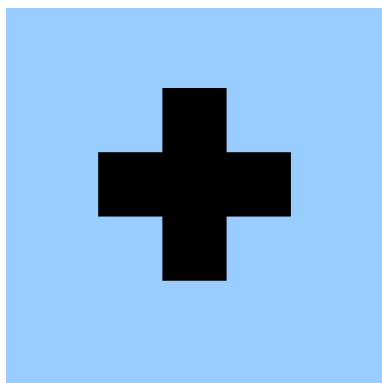
Rozwój społeczno-gospodarczy i przestrzenno-środowiskowy Ostrowca Świętokrzyskiego zależy nie tylko od jego zasobów wewnętrznych, aktywności mieszkańców, zdolności kreatywnych gminnego systemu zarządzania rozwojem oraz zjawisk i procesów regionalnych, krajowych, europejskich i globalnych. W dużym stopniu zależy on również od ponadlokalnych ośrodków decyzyjnych determinujących strategiczne, ponadlokalne uwarunkowania funkcjonowania

i rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego, w szczególności w zakresie infrastruktury technicznej, zwłaszcza komunikacyjnej oraz usług świadczonych na jej bazie, w zakresie infrastruktury społecznej, zwłaszcza infrastruktury usług publicznych, a także w zakresie dochodów gminy oraz jej jednostek i spółek.

W związku z tym, jako trzynasty cel operacyjny przyjmuje się **dążenie do integracji procesów zarządzania rozwojem miasta z procesami zarządzania rozwojem Powiatu Ostrowieckiego, Województwa Świętokrzyskiego, Polski oraz Unii Europejskiej**, zgodnie nowoczesną ideą wielopoziomowego, zintegrowanego zarządzania publicznego (ang. *multilevel governance*). Integrację tę, po pierwsze, należy rozumieć jako **włączenie zadań strategicznych Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 do kompleksowych lub branżowych programów planistycznych Województwa Świętokrzyskiego i Powiatu Ostrowieckiego, a nawet krajowych, a także partnerstw, związków i stowarzyszeń, których Gmina Ostrowiec Świętokrzyski jest członkiem**. Po drugie integracją tą jest **pozyskiwanie środków pomocowych** na rozwój miasta ze źródeł krajowych, z funduszy Unii Europejskiej, Funduszy Norweskich (MF EOG i NMF) i innych ponadlokalnych, zarówno indywidualnie, jak i we współdziałaniu z innymi, partnerskimi samorządami. Wielopoziomową, ponadlokalną integracją zarządzania rozwojem miasta będzie także **pozyskiwanie decyzji inwestycyjnych władz ponadlokalnych, zwłaszcza dotyczących infrastruktury komunikacyjnej, jak również obrona i wspieranie rozwoju zagrożonych likwidacją lub redukcją instytucji publicznych stanowiących bazę miastotwórczych funkcji ponadlokalnych Ostrowca Świętokrzyskiego, a także ich działalności**.

Obok zadań strategicznych ukierunkowanych bezpośrednio na osiągnięcia omawianego celu operacyjnego, jego osiągnięcia pośrednio sprzyjać będą zadania strategiczne związane głównie z pozostałymi celami operacyjnymi, w szczególności z:

- O1 Przyjazny ekosystem rezylientnej przedsiębiorczości.
- O5 Komplementarna regionalnie turystyka i rekreacja.
- O6 Kompletna i zrównoważona infrastruktura techniczna.
- O9 Otwarte i zaangażowane społeczeństwo obywatelskie.
- O12 Kreatywny system zarządzania rozwojem miasta.
- O18 Zrównoważona i popularna komunikacja publiczna.
- O19 Przestrzeń stymulująca zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy.
- O20 Witalne środowisko naturalne.
- O22 Sprawna gospodarka odpadowa.
- O23 Upowszechnione umiejętności i motywacje prośrodowiskowe.

Cel operacyjny O14. Skuteczna profilaktyka i dostępna opieka zdrowotna.

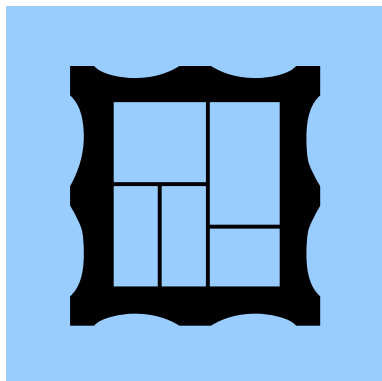
System służby zdrowia musi być dostępny dla wszystkich mieszkańców i koncentrować się zarówno na rozwiązywaniu problemów zdrowotnych, jak i na ich przewidywaniu, możliwie wczesnym diagnozowaniu i zapobieganiu im. **Zagadnienia te zawsze miały szczególne znaczenie, ale współcześnie, na skutek pandemii Covid-19, waga przywiązywana przez mieszkańców do służby zdrowia jest jeszcze większa niż wcześniej.** Obecność na terenie miasta Zespołu Opieki Zdrowotnej w Ostrowcu Świętokrzyskim, a w nim wielooddziałowego szpitala i oddziału ratunkowego zapewnia zadowalający dostęp do usług medycznych przez nie świadczonych. Ponadto na jego terenie znajdują się placówki podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej, opiekuńczo-lecznicze, ambulatoryjne i rehabilitacyjne, a także gabinety indywidualne. Funkcjonują one w ramach publicznego systemu ubezpieczeń zdrowotnych uzupełnianego przez ubezpieczenia komercyjne i odpłatność indywidualną. Odczuwalna jest jednak niska dostępność do poradnictwa specjalistycznego.

W związku z tym w SRGOŚ 2021-2030 zakłada się, że **gmina koncentrować się będzie na, komplementarnym wobec tego systemu, zapewnieniu dostępnej i skutecznej profilaktyki zdrowotnej i wspieraniu rozwoju poradnictwa specjalistycznego, monitorując jednocześnie i dodatkowo wspierając w sytuacjach kryzysowych funkcjonujące w mieście jednostki pomocy medycznej** (na przykład poprzez wsparcie rozwoju ich wyposażenia technicznego). Będą to zatem przede wszystkim działania informacyjno-edukacyjne (nt. zdrowego trybu życia, regularnych badań i postępowania w sytuacjach zaburzeń zdrowia), rehabilitacyjne, diagnostyczno-przesiewowe, wspieranie szczepień ochronnych, profilaktyka szkolna i przedszkolna, a także wspieranie działalności organizacji pozarządowych zajmujących się ochroną i promocją zdrowia. Przewiduje się również udzielanie wsparcia publicznym placówkom służby zdrowia w poszerzaniu zakresu i podnoszeniu dostępności poradnictwa specjalistycznego. Ważnym elementem gminnej aktywności prozdrowotnej będą też kompleksowe działania ukierunkowane na minimalizację prawdopodobieństwa zakażenia mieszkańców lub użytkowników miasta wirusem SARS-Cov-2 powodującym chorobę Covid-19 lub jego ewentualnymi, przyszłymi mutacjami, czy innymi patogenami albo drobnoustrojami.

Do realizacji tego celu przyczyniać się będą również zadania strategiczne celów operacyjnych:

- O2 Ekonomia społeczna gospodarczą szansą integracyjną.
- O5 Komplementarna regionalnie turystyka i rekreacja.
- O7 Budujące kapitał ludzki i społeczny sport i rekreacja.
- O8 Nowoczesna i aktywizująca, pełna ścieżka „3L” opieki, edukacji i wychowania.
- O9 Otwarte i zaangażowane społeczeństwo obywatelskie.
- O10 Włączająca, inteligentna oraz skuteczna pomoc i opieka społeczna.
- O11 Stymulujący porządek i wyprzedzające bezpieczeństwo publiczne.
- O12 Kreatywny system zarządzania rozwojem miasta.
- O13 Wielopoziomowa, ponadlokalna integracja procesów zarządzania rozwojem miasta.
- O17 Dostępne mieszkalnictwo i harmonijna mała architektura.
- O20 Witalne środowisko naturalne.
- O21 Bogactwo miejskich założeń zielonych.

- O23 Upowszechnione umiejętności i motywacje prośrodowiskowe.

Cel operacyjny O15. Zachowane i wielowymiarowo wykorzystane dziedzictwo kulturowe.

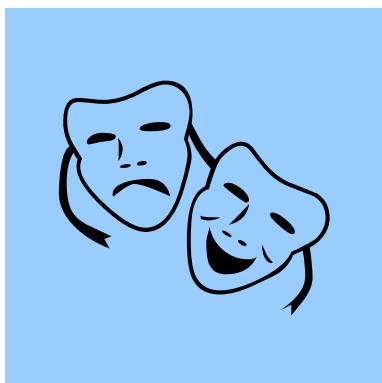
Dziedzictwo kulturowe to wszystkie materialne i niematerialne obiekty kultury (np. zabytki nieruchome i ruchome, tradycje, zwyczaje, dzieła kultury i sztuki, stroje ludowe, historyczne układy urbanistyczne, obiekty związane z kultem religijnym, obiekty kultury przemysłowej, wzory rękodzielnicze oraz rzemieślnicze i inne) jakie powstały w przeszłości i istnieją do dnia dzisiejszego w dowolnej postaci, a także wydarzenia o historycznym znaczeniu. Dziedzictwo kulturowe Ostrowca Świętokrzyskiego jest wielowiekowe i bardzo bogate, przez co stanowi jeden z ważniejszych atutów tego miasta.

W związku z tym jako kolejny cel operacyjny Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 stawia się jego **wielowymiarowe zachowanie tak aby nie uległo degradacji lub zapomnieniu**. Jednocześnie jednak zakłada się znaczące pogłębienie jego wykorzystania. Przyjmuje się zatem, że może i powinno ono **pełnić rolę ważnego składnika tożsamości lokalnej mieszkańców, integrować ich wokół siebie, a także stanowić podstawę tworzenia wielu nowych wartości, w tym innowacyjnych, nie tylko kulturowych, ale również gospodarczych, np. turystyczno-rekreacyjnych, handlowych, rzemieślniczych, rękodzielniczych, a nawet gastronomicznych i spożywczych**. Dlatego stopień osiągnięcia tego celu w istotnym stopniu warunkuje osiągnięcie celu operacyjnego O5, polegającego na wykształceniu komplementarnej regionalnie turystyki i rekreacji, a także celu operacyjnego O1, polegającego na wykształceniu przyjaznego ekosystemu rezyliantnej przedsiębiorczości. Jest również ważny dla osiągnięcia celu operacyjnego O16, polegającego na kreowaniu integrującej i stymulującej działalności kulturalnej.

Biorąc powyższe pod uwagę, dla osiągnięcia omawianego celu operacyjnego, w ramach SRGOŚ 2021-2030, podejmowane będą działania takie jak: wspieranie zabezpieczania i rewitalizacji obiektów zabytkowych; ochrona historycznego, zabytkowego wyglądu układów urbanistycznych, cyfryzacja, wirtualizacja, archiwizacja obiektów zabytkowych, w tym nieistniejących, a także innych, historycznych wartości kulturowych; wykorzystanie dziedzictwa historii w działaniach o charakterze turystyczno-rekreacyjnym, kulturalno-rozrywkowym, a także integrujących społeczność lokalną.

Do osiągania tego celu przyczyniać się będzie również realizacja zadań strategicznych służących w pierwszej kolejności innym celom operacyjnym, w szczególności:

- O1 Przyjazny ekosystem rezyliantnej przedsiębiorczości.
- O5 Komplementarna regionalnie turystyka i rekreacja.
- O8 Nowoczesna i aktywizująca, pełna ścieżka „3L” opieki, edukacji i wychowania.
- O9 Otwarte i zaangażowane społeczeństwo obywatelskie.
- O12 Kreatywny system zarządzania rozwojem miasta.
- O16 Integrująca i stymulująca kultura.
- O17 Dostępne mieszkalnictwo i harmonijna mała architektura.
- O19 Przestrzeń stymulująca zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy.
- O21 Bogactwo miejskich założeń zielonych.

Cel operacyjny O16. Integrująca i stymulująca kultura.

Podobnie jak dziedzictwo kulturowe, działalność kulturalna, prowadzona współcześnie w Ostrowcu Świętokrzyskim, współtworzy tożsamość lokalną jego mieszkańców i może być wykorzystana w tworzeniu nowych wartości społeczno-gospodarczych, które nie należą bezpośrednio do sfery kultury. Podstawowe jej znaczenie polega jednak na zaspokajaniu wyższych potrzeb mieszkańców, co przesądza o ich osobistym i zbiorowym poczuciu jakości życia. Ponadto tworzy kapitał ludzki podnosząc ich różne kompetencje, a przede wszystkim tworzy kapitał społeczny integrując ich wzajemnie w procesie czynnego lub nawet jedynie biernego uczestnictwa w kulturze. W ten sposób **kultura łączy mieszkańców w ich wspólną działalność, zacieśnia więzi, kształci i rozwija emocjonalnie, wymiennie przyczyniając się do rozwiązywania problemów społecznych i zapobiegania im.**

W związku z powyższym, jako kolejny cel operacyjny Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 przyjęto **kreowanie, wspieranie i dostarczanie takiej, lokalnej działalności kulturalnej, w której dominować będą aktywności integrujące społeczność miasta i stymulujące ją do kolejnego działania, zarówno w obszarze kultury, jak i poza nim.** Przyjmuje się zatem, że realizowane będą aktywności kulturalne, które będą zwiększać istniejące już zapotrzebowanie na kulturę oraz transformować osoby bierne w tym zakresie w zaangażowanych odbiorców kultury (kultura zamiast jej braku), a odbiorców w aktywnych jej współtwórców (kultura angażująca, zamiast biernie konsumowanej). Przyjmuje się także, że w realizowana i wspierana przez gminę działalność kulturalna stymulować będzie mieszkańców do aktywności prośrodowiskowej, obywatelskiej, społecznej, w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego (kultura zaangażowana w codzienne życie mieszkańców). Stymulacyjny charakter planowanej działalności kulturalnej wyrażał się będzie również w jej roli w **rozwój komplementarnych regionalnie funkcji turystyczno- rekreacyjnych miasta, a niekiedy również wytwórczych i handlowych.**

Osiąganie tak postawionego celu będzie tożsame z: rozwojem bazy materialnej lokalnego systemu kultury; ciągłym dostosowywaniem oferty usług kulturalnych do potrzeb mieszkańców, w tym poprzez e-kulturę; zapewnieniem dobrej koordynacji i informacji kulturalnej; zwiększeniem udziału aktywności kulturalnych mieszkańców, które są wynikiem ich własnej inicjatywy wspartej działaniami gminnymi; wiązaniem aktywności kulturalnej z bieżącymi wyzwaniem miasta; organizowaniem ponadlokalnych wydarzeń kulturalnych; rozszerzaniem zakresu elementów ponadlokalnej kultury pozyskiwanej dla mieszkańców gminy; popularyzacją czytelnictwa; identyfikacją lokalnych talentów artystycznych i zapewnieniu im odpowiedniego wsparcia.

Do realizacji tego celu przyczyniać się będą zadania strategiczne realizowane na rzecz innych celów operacyjnych. W szczególności dotyczy to celów operacyjnych:

- O5 Komplementarna regionalnie turystyka i rekreacja.
- O8 Nowoczesna i aktywizująca, pełna ścieżka „3L” opieki, edukacji i wychowania.
- O9 Otwarte i zaangażowane społeczeństwo obywatelskie.
- O12 Kreatywny system zarządzania rozwojem miasta.
- O15 Zachowane i wielowymiarowo wykorzystane dziedzictwo kulturowe.
- O17 Dostępne mieszkalnictwo i harmonijna mała architektura.

Cel operacyjny O17. Dostępne mieszkalnictwo i harmonijna mała architektura.

Potrzeba mieszkaniowa jest jedną z tych potrzeb, których zaspokojenie w największym stopniu przesądza o poczuciu jakości życia społeczności lokalnej Ostrowca Świętokrzyskiego i o ewentualnych decyzjach migracyjnych. Co więcej, zgodnie z przyjętą linią strategiczną, dogodne warunki do osiedlenia się, mają stać się jednym z magnesów przyciągających nowych mieszkańców miasta z subregionalnego otoczenia. Zakłada się zatem, że rola samorządu lokalnego w tym zakresie polegać

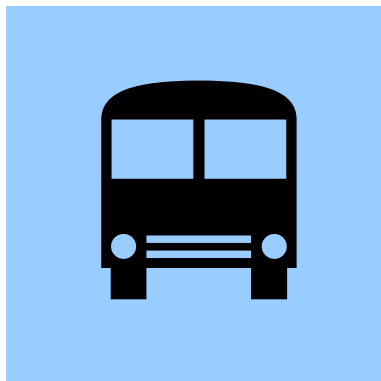
będzie na wielowymiarowym zwiększaniu dostępności zasobów mieszkaniowych poprzez **tworzenie przestrzennych, prawnych i infrastrukturalnych warunków rozwoju budownictwa jednorodzinnego** (zwłaszcza indywidualnego i deweloperskiego) **i wielorodzinnego** (zwłaszcza społecznego, spółdzielczego, deweloperskiego i in.), dostosowanego do zróżnicowanego poziomu zamożności mieszkańców, ich sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i zawodowej), poprzez **wspieranie budownictwa społecznego i innego korzystającego ze wsparcia publicznego, którego głównym celem jest zaspokojenie potrzeby mieszkaniowej**, poprzez **rewitalizacyjno-modernizacyjne wsparcie innych niż gminne obiektów mieszkalnych**, poprzez **rozwój i optymalizację gospodarowania gminnym zasobem mieszkań komunalnych, w tym mieszkań**

z umową najmu socjalnego (m. in.: zmniejszanie ich energochłonności, podnoszenie standardu technicznego, prywatyzacja, rozbudowa, zamiany, odzyskiwanie podnajmowanych, windykacja i restrukturyzacja zadłużenia, stosowanie zasad udostępniania ukierunkowanych również na mieszkańców młodych, wykształconych, posiadających dzieci), a także poprzez **rozszerzenie zasobu gminnych mieszkań chronionych, treningowych i mieszkań usamodzielnienia**. Omawiany cel operacyjny obejmuje również **zwiększenie dostępności małej architektury, zwłaszcza służącej prostej rekreacji, integracji i edukacji, której lokalizacja, kształt i cechy funkcjonalne są zharmonizowane z towarzyszącymi jej obiektami mieszkalnym podnosząc estetykę i przyjazność przestrzeni publicznych**. Osiąganie tego składnika omawianego celu tożsame będzie zatem z ich przebudową i rozbudową. Elementem komplementarnym wobec powyższych działań, będzie także **promocja Ostrowca Świętokrzyskiego** jako transformującego się, oferującego dobry standard zamieszkania, usług i pracy, bogatego kulturowo miejsca osiedlania się nowych oraz byłych mieszkańców.

Do osiągnięcia tego celu operacyjnego przyczyniać się będzie także szereg zadań strategicznych należących do pozostałych celów operacyjnych. Szczególnie dotyczy to celów:

- O6 Kompletna i zrównoważona infrastruktura techniczna.
- O7 Budujące kapitał ludzki i społeczny sport i rekreacja.
- O9 Otwarte i zaangażowane społeczeństwo obywatelskie.
- O10 Włączająca, inteligentna oraz skuteczna pomoc i opieka społeczna.
- O11 Stymulujący porządek i wyprzedzające bezpieczeństwo publiczne.
- O12 Kreatywny system zarządzania rozwojem miasta.
- O15 Zachowane i wielowymiarowo wykorzystane dziedzictwo kulturowe.
- O17 Dostępne mieszkalnictwo i harmonijna mała architektura.
- O19 Przestrzeń stymulująca zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy.
- O20 Witalne środowisko naturalne.

- O21 Bogactwo miejskich założeń zielonych.

Cel operacyjny O18. Zrównoważona i popularna komunikacja publiczna. Zakłada się rozwijanie w Ostrowcu Świętokrzyskim komunikacji publicznej, szczególnie miejskiej autobusowej, tak aby nadawać jej cechę wielkowymiarowego zrównoważenia, a w konsekwencji również cechę wysokiej popularności. Równoważenie komunikacji publicznej po pierwsze oznaczać będzie koncentrację na dostosowaniu jej rodzajów (w szczególności komunikacji autobusowej i rowerowej), ilości i jakości do potrzeb mieszkańców, zamiast przeciwstawnego oczekiwania na do-

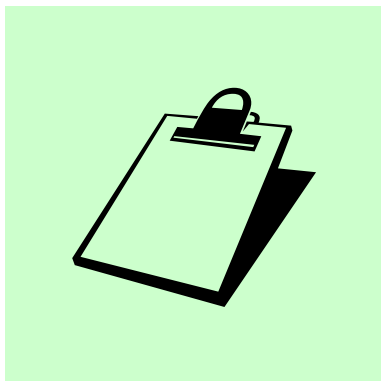
stosowanie ich zachowań komunikacyjnych do przedłożonej im, komunikacyjnej oferty. Chodzi tu głównie o przewozy autobusami miejskimi: częste, na oczekiwanych trasach i w oczekiwanych porach, wygodne, bezpieczne, konkurencyjne cenowo, odpowiedzialne (zgodnie z rozkładem) i funkcjonalne (wygodne, wielokanałowe płatności za przejazd, bieżącą informację pasażerską itp.). Chodzi tu również o rozwój systemów komunikacji współdzielonej, przede wszystkim infrastruktury roweru miejskiego. Po drugie, zrównoważenie komunikacji publicznej oznaczać będzie **zmniejszenie jej negatywnego, w szczególności niskoemisyjnego oddziaływania na środowisko naturalne** (oparcie o rozwiązania nisko- lub zeroemisyjne). Po trzecie, polegać będzie także na **integrowaniu miejskiej komunikacji autobusowej z zewnętrznymi systemami komunikacji kolejowej i autobusowej dalekobieżnej**, nie tylko poprzez dostosowywanie tej pierwszej, ale również poprzez działania na rzecz rozwoju tych drugich. Wreszcie po czwarte, zrównoważenie komunikacji publicznej polegać będzie również na **poszerzaniu przestrzennego zakresu funkcjonowania autobusowej komunikacji miejskiej na inne gminy subregionu**.

Zakłada się, że efektem zrównoważenia komunikacji publicznej będzie jej **miejska i subregionalna popularyzacja**, czyli **zaspokajanie przez nią nie tylko potrzeb komunikacyjnych osób o ograniczonych możliwościach samodzielnego zaspokajania swoich i rodzinnych potrzeb komunikacyjnych** (niepełnoletnich, bez prawa jazdy, bez ofert wspólnych przejazdów samochodem, o ograniczonych możliwościach finansowych, sprawności fizycznej itp.), **ale również osób, które takie możliwości posiadają, ale regularnie wykorzystują tę komunikację jako preferowaną alternatywę**.

Biorąc pod uwagę współczesne i przyszłe znaczenie komunikacji publicznej, można stwierdzić, że realizacja omawianego celu operacyjnego będzie w silnie wpływać na możliwości osiągnięcia szeregu celów pozostałych, w tym przede wszystkim: celu operacyjnego O1, dotyczącego wykreowania przyjaznego ekosystemu rezyliენტnej przedsiębiorczości; celu operacyjnego O4, ukierunkowanego na wykształcenie bogatego, spójnego i elastycznego lokalnego rynku pracy; celu operacyjnego O17, odnoszącego się do rozwoju dostępnego mieszkalnictwa i harmonijnej małej architektury, a także celu operacyjnego O20 polegającego na zapewnieniu witalności lokalnego środowiska naturalnego.

Sprzyjającymi osiągnięciu tego celu będą także zadania strategiczne zakwalifikowane do celów:

- O6 Kompletna i zrównoważona infrastruktura techniczna.
- O9 Otwarte i zaangażowane społeczeństwo obywatelskie.
- O11 Stymulujący porządek i wyprzedzające bezpieczeństwo publiczne.
- O12 Kreatywny system zarządzania rozwojem miasta.
- O13 Wielopoziomowa, ponadlokalna integracja procesów zarządzania rozwojem miasta.
- O20 Witalne środowisko naturalne
- O23 Upowszechnione umiejętności i motywacje próśrodowiskowe.

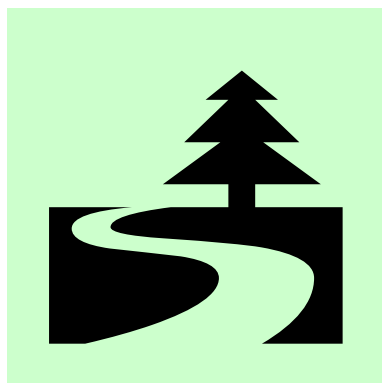
Cel operacyjny O19. Przestrzeń stymulująca zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy.

Przestrzeń to jeden z krytycznie ważnych czynników zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego Ostrowca Świętokrzyskiego. **Zakłada się zatem takie jej doskonalenie, które – w granicach oraz dzięki przepisom prawa przestrzennego i przepisom pokrewnym – wymiennie zwiększy jej stymulacyjny wpływ na osiągnięcie wszystkich celów operacyjnych tego miasta.** Niemniej, konieczne jest zaakcentowanie kilku strategicznie ważnych aspektów tego doskonalenia.

Po pierwsze chodzi tu o **zabezpieczenie bogatych ilościowo i jakościowo prawnoprzestrzennych możliwości realizacji inwestycji zewnętrznych i wewnętrznych na terenach typu „brown field” i „green field”**, co jest warunkiem krytycznym wykształcenia w mieście przyjaznego ekosystemu rezydentnej przedsiębiorczości (O1). Po drugie, w zwiększanie stymulacyjnego wpływu przestrzeni polegać będzie na **redukowaniu rozproszenia przestrzennego terenów zurbanizowanych**. Jeśli rozproszenie to będzie postępowało, implikować będzie spowolnienie rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego – pociągnie za sobą, nadmierne w stosunku do liczby użytkowników, obciążenie gminy i jej spółek związane z budową i utrzymaniem infrastruktury technicznej, a także nadmierne obciążenie jej użytkowników. Ograniczy to społeczno-gospodarczy rozwój miasta, a nawet ochronę środowiska, ponieważ zdolności inwestycyjne samorządu i jego spółek zostaną zmniejszone na rzecz wydatków bieżących. Rozproszenie oddali też w czasie momenty, w których gmina i należące do niej przedsiębiorstwa obsługi infrastrukturalnej oraz inne firmy pełniące takie funkcje, będą mogły wykonać infrastrukturę oczekiwaną przez mieszkańców i lokalne przedsiębiorstwa. Po trzecie, zwiększanie stymulacyjnego wpływu przestrzeni polegać będzie na **podnoszeniu poziomu jej estetyki, zarówno w odniesieniu do nieruchomości gminnych, jak i innych, w tym publicznych i prywatnych**. Poziom ten nie tylko bowiem wpływa nie tylko na to jak miasta ogólnie je postrzegają i oceniają, ale także na możliwość rozwoju jego komplementarnych regionalnie funkcji turystyczno-rekreacyjnych, co jest jednym z jego celów operacyjnych rozwoju (O5). Po czwarte, w doskonaleniu przestrzeni Ostrowca Świętokrzyskiego położony zostanie akcent na takie planowanie jej zagospodarowania, które **chroni zasoby przyrodnicze i krajobrazowe, umożliwia ich rozwój (w tym szczególnie miejskich założeń zielonych) oraz warunkuje ich zrównoważone wykorzystanie, w tym poprzez eliminowanie konfliktów przestrzennych**.

Do tego celu przyczyniać się będą zadania zw. z kształtowaniem przestrzeni celów operacyjnych:

- O1 Przyjazny ekosystem rezydentnej przedsiębiorczości.
- O3 Nowoczesne, wielofunkcyjne i proekologiczne rolnictwo podmiejskie i śródmiejskie.
- O5 Komplementarna regionalnie turystyka i rekreacja.
- O6 Kompletna i zrównoważona infrastruktura techniczna.
- O9 Otwarte i zaangażowane społeczeństwo obywatelskie.
- O11 Stymulujący porządek i wyprzedzające bezpieczeństwo publiczne.
- O12 Kreatywny system zarządzania rozwojem miasta.
- O13 Wielopoziomowa, ponadlokalna integracja procesów zarządzania rozwojem miasta.
- O15 Zachowane i wielowymiarowo wykorzystane dziedzictwo kulturowe.
- O17 Dostępne mieszkalnictwo i harmonijna mała architektura.
- O18 Zrównoważona i popularna komunikacja publiczna.
- O21 Bogactwo miejskich założeń zielonych.

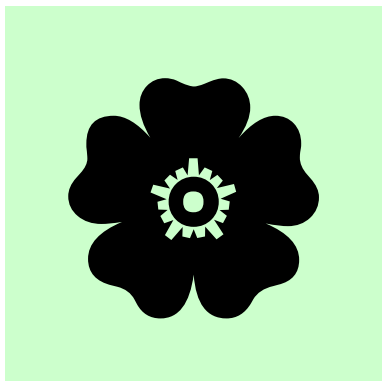

Cel operacyjny O20. Witalne środowisko naturalne.

Lokalne ekosystemy Ostrowca Świętokrzyskiego, a także jego bezpośredniego otoczenia to jedno z jego najważniejszych silnych stron. Są one także krytycznym czynnikiem stanu zdrowia mieszkańców oraz ich ogólnego samopoczucia, a zatem ich jakości życia. Stanowią również ważną podstawę dużej części istniejących już procesów społecznych, ale także i gospodarczych, jak i analogicznych procesów przyszłych, które mają zostać wykreowane poprzez wdrażanie SRGOŚ 2021-2030 – zwłaszcza związanych z budującym

kapitał ludzki i społeczny sportem i rekreacją (cel operacyjny O7), bogactwem miejskich założeń zielonych (cel operacyjny O21), dostępnym mieszkalnictwem i harmonijną małą architekturą (cel operacyjny O17), jak i rozwojem komplementarnych regionalnie funkcji turystyczno-rekreacyjnych (cel operacyjny O5). Zakłada się zatem **strategiczną koncentrację na witalności środowiska, którą zapewni wydatne ograniczenie trafiających do niego i obecnych już w nim zanieczyszczeń oraz – wyprzedzające zagrożenia – zapobieganie degradacji jego ekosystemów, z jednoczesnym tworzeniem i wykorzystywaniem możliwości jego zrównoważonego wykorzystywania (inteligentna prewencja środowiskowa)**. Zakłada się także **wspieranie rozwoju ekosystemów, w tym w szczególności zieleni urządzonej oraz towarzyszącej przestrzeniom rolniczym**. Jednocześnie zakłada się, że działania te **realizowane będą w sposób odpowiadający na wyzwania zmian klimatycznych**, zwłaszcza związanych z koniecznością retencjonowania wody, przygotowaniem na wysokie temperatury, gwałtowne wiatry i in.

Dla osiągnięcia omawianego celu realizowane będą zatem zadania powodujące m. in.: techniczne, ekonomiczne, organizacyjne i prawne zabezpieczanie środowiska naturalnego przed zanieczyszczeniem (zwłaszcza przed niską emisją) i nieprawidłowym wykorzystywaniem; budowa i wspieranie budowy urządzeń retencji miejskiej; udoskonalenie gospodarki odpadowej; rozwój zieleni miejskiej; usuwanie zanieczyszczeń, które przedostały się do środowiska i rewitalizacja składników ekosystemów; rozwój publicznych systemów zarządzania zasobami środowiska i wewnętrznych standardów jego ochrony; zwiększenie kontroli przestrzegania przepisów środowiskowych; rozwój kompetencji i aktywności społeczności lokalnej, a także lokalnych podmiotów gospodarczych w zakresie ochrony i rozwoju zasobów środowiska. Obok tych zadań, osiągnięciu omawianego celu operacyjnego sprzyjać będzie realizacja zadań strategicznych przyporządkowanych do celów operacyjnych:

- O3 Nowoczesne, wielofunkcyjne i proekologiczne rolnictwo podmiejskie i śródmiejskie.
- O5 Komplementarna regionalnie turystyka i rekreacja.
- O6 Kompletna i zrównoważona infrastruktura techniczna.
- O8 Nowoczesna i aktywizująca, pełna ścieżka „3L” opieki, edukacji i wychowania.
- O9 Otwarte i zaangażowane społeczeństwo obywatelskie.
- O11 Stymulujący porządek i wyprzedzające bezpieczeństwo publiczne.
- O12 Kreatywny system zarządzania rozwojem miasta.
- O13 Wielopoziomowa, ponadlokalna integracja procesów zarządzania rozwojem miasta.
- O18 Zrównoważona i popularna komunikacja publiczna.
- O19 Przestrzeń stymulująca zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy.
- O21 Bogactwo miejskich założeń zielonych.
- O22 Sprawna gospodarka odpadowa.
- O23 U powszechnione umiejętności i motywacje prośrodowiskowe.

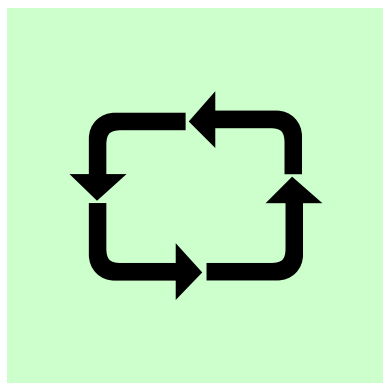
Cel operacyjny O21. Bogactwo miejskich założeń zielonych.

Ostrowiec Świętokrzyski w swej strukturze przestrzennej posiada wysoki udział terenów zieleni urządzonej, zwłaszcza w zachodniej i północnej części miasta, w tym parków (np. Park Miejski im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, Park w Zespole Pałacowo-Parkowym, Park Fabryczny, Park Hutniczy, Park Saletyński, Wzgórze Parkowe Kirkut), a także innych terenów o charakterze parkowym, skwerów i zieleni ulicznej. Posiada także tereny leśne. Naturalne i urządzone obszary zielone charakteryzuje stosunkowo wysoka bioróżnorodność.

Mając to na uwadze, a także dążąc do **podnoszenia jakości życia mieszkańców** (i wychodząc naprzeciw ich oczekiwaniom) i **poprawy ogólnego postrzegania przez nich miasta**, do budowania ponadlokalnego **wizerunku miasta jako zielonego, przyjaznego środowisku, ulegającego ekotransformacji**, a także do podnoszenia witalności lokalnego środowiska naturalnego (cel operacyjny O20), upowszechniania budujących kapitał ludzki i społeczny sportu i rekreacji (cel operacyjny O7), zapewnienia skutecznej profilaktyki i dostępnej opieki zdrowotnej (cel operacyjny O14), upowszechnienia umiejętności i motywacji prośrodowiskowych (cel operacyjny O23), ukształtowania przestrzeni stymulującej zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy (cel operacyjny O19), rozwoju nowoczesnego, wielofunkcyjnego i proekologicznego rolnictwa podmiejskiego i śródmiejskiego (cel operacyjny O3) oraz rozwoju komplementarnej regionalnie turystyki i rekreacji (cel operacyjny O5), zakłada się dalsze, **kompleksowe rozwijanie miejskich założeń zielonych**.

W ramach inwestycyjnych dążeń do osiągnięcia omawianego celu zakłada się budowę nowych założeń zieleni miejskiej, zwłaszcza wielofunkcyjnej, łączącej funkcje rekreacyjne i osłonowe ze społecznymi, integracyjnymi i edukacyjnymi, w tym w oparciu o obszary zielone towarzyszące ciekom wodnym. Zakłada się także konserwację, rearanżację, rewitalizację, przebudowę, rewitalizację i pielęgnację parków, skwerów, terenów rekreacyjnych, zieleni ozdobnej, drogowej, osłonowej i izolacyjnej, pojedynczych drzew na terenach zurbanizowanych oraz innej zieleni miejskiej, zwłaszcza nieużytkowej i zdegradowanej, w tym nadawanie jej funkcji społecznych, integracyjnych i edukacyjnych. Z kolei w ramach organizacyjnych dążeń do osiągnięcia tego celu przewiduje się n. in. opracowanie standardów zieleni urządzonej miejskiej, zapewnienie szerokiego zakresu i wysokiej intensywności monitoringu oraz ochrony terenów miejskiej zieleni zorganizowanej, powierzanie opieki nad wybranymi fragmentami miejskiej zieleni urządzonej lokalnym organizacjom pozarządowym i podmiotom gospodarczym, a także pilotażowa realizację projektu ogrodów sąsiedzkich i wspieranie rozwoju rodzinnych ogrodów działkowych. Obok tych zadań, osiągnięciu omawianego celu operacyjnego sprzyjać będzie realizacja zadań strategicznych przyporządkowanych do celów operacyjnych:

- O3 Nowoczesne, wielofunkcyjne i proekologiczne rolnictwo podmiejskie i śródmiejskie.
- O5 Komplementarna regionalnie turystyka i rekreacja.
- O6 Kompletna i zrównoważona infrastruktura techniczna.
- O9 Otwarte i zaangażowane społeczeństwo obywatelskie.
- O12 Kreatywny system zarządzania rozwojem miasta.
- O19 Przestrzeń stymulująca zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy.
- O20 Witalne środowisko naturalne.
- O23 Upowszechnione umiejętności i motywacje prośrodowiskowe.

Cel operacyjny O22. Sprawna gospodarka odpadowa.

Cel ten jest ściśle związany z celem operacyjnym O20, odnoszącym się do prewencji witalności ekosystemów, ale odnosi się przede wszystkim do szczególnie ważnego aspektu jakim jest gospodarka odpadami komunalnymi. W SRGOŚ 2021-2030 zakłada się przede wszystkim zapewnienie sprawności tej gospodarki. Oznacza ona nie tylko **objęcie tą gospodarką wszystkich rodzajów odpadów komunalnych, ale również wszystkich etapów postępowania z tymi odpadami**, począwszy od zapobiegania ich wytworzeniu, poprzez selektywną zbiórkę, oddzielenie od nich odpadów innych niż komunalne (zwłaszcza niebezpiecznych), transport i segregację, aż po odzysk z nich surowców wtórnych, energii oraz ich utylizację i składowanie ich lub ich przetworzonych pozostałości. Sprawność ta oznacza również taką organizację **systemu omawianej gospodarki, w której odpady komunalne nie omijają go, ani nie wydostają się poza ten system, a także stymulowanie przez ten system zachowań proekologicznych** mieszkańców i innych, lokalnych wytwórców odpadów komunalnych. Chodzi tu przede wszystkim o motywowanie do unikania wytwarzania odpadów i prawidłowego postępowania z nimi. W odniesieniu do odpadów komunalnych, które już przedostały się do środowiska, kompleksowość systemu oznacza ich usunięcie z niego, z jednoczesną rekultywacją zdegradowanych przez nie wartości środowiskowych – w szczególności dotyczy to nielegalnych (tzw. dzikich) składowisk odpadów. Sprawność dotyczy również **gospodarowania odpadami zawierającymi azbest**, które – mimo wieloletniego już procesu ich zaplanowanego i zorganizowanego usuwania – wciąż są obecne na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego. Omawiany cel obejmuje zatem również szybszą **minimalizację ich wolumenu, a docelowo całkowite usunięcie takich odpadów z obiektów budowlanych i posesji**, a także prawidłowe z nimi postępowanie, aż do bezpiecznej utylizacji. Dążenie do wysokiej sprawności gospodarki odpadowej obejmuje również **redukowanie jednostkowych kosztów** transportu, składowania i utylizacji odpadów, dostosowywanie stawek za odbiór i gospodarowanie odpadami komunalnymi do faktycznie ponoszonych kosztów i wzorców zachowań odpadowych ich wytwórców, a także udoskonalanie egzekucji opłat za odbiór odpadów komunalnych.

Wśród celów operacyjnych, których zadania strategiczne przyczyniać będą się do osiągnięcia omawianego celu znajdują się:

- O1 Przyjazny ekosystem rezylientnej przedsiębiorczości.
- O3 Nowoczesne, wielofunkcyjne i proekologiczne rolnictwo podmiejskie i śródmiejskie.
- O5 Komplementarna regionalnie turystyka i rekreacja.
- O6 Kompletna i zrównoważona infrastruktura techniczna.
- O8 Nowoczesna i aktywizująca, pełna ścieżka „3L” opieki, edukacji i wychowania.
- O9 Otwarte i zaangażowane społeczeństwo obywatelskie.
- O11 Stymulujący porządek i wyprzedzające bezpieczeństwo publiczne.
- O12 Kreatywny system zarządzania rozwojem miasta.
- O13 Wielopoziomowa, ponadlokalna integracja procesów zarządzania rozwojem miasta.
- O19 Przestrzeń stymulująca zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy.
- O20 Witalne środowisko naturalne.
- O21 Bogactwo miejskich założeń zielonych.
- O23 Upowszechnione umiejętności i motywacje prośrodowiskowe.

Cel operacyjny O23. Upowszechnione umiejętności i motywacje prośrodowiskowe.

Motywacje i umiejętności w zakresie ochrony środowiska, jego zrównoważonego wykorzystywania, a także rozwijania ekosystemów, to kluczowe warunki upowszechniania wśród mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego prośrodowiskowego myślenia (tzw. ekomyślenia) i postępowania (tzw. ekokultury). Bez dobrze rozwiniętego takiego społecznego komponentu lokalnych systemów prośrodowiskowych, jego komponenty prawno-administracyjne i techniczne nigdy nie będą funkcjonować

w optymalny sposób i nie przyniosą zadowalających rezultatów. Niemożliwe będzie zatem osiągnięcie w zadowalającym stopniu celu operacyjnego O20, ukierunkowanego na uzyskanie wysokiej witalności lokalnego środowiska naturalnego, a także celu operacyjnego O22, polegającego na zapewnieniu sprawności gospodarki odpadowej.

W związku z powyższym, w SRGOŚ 2021-2030 zakłada się **wielowymiarowe działania na rzecz upowszechniania motywacji i umiejętności prośrodowiskowych mieszkańców miasta. Obejmują one nie tylko informowanie, wielowymiarowe edukowanie oraz promowanie prośrodowiskowych zachowań i umożliwianie ich zaistnienia**, ale także aktywne pozyskiwanie przez gminę informacji na temat stanu lokalnego środowiska naturalnego oraz źródeł jego zanieczyszczeń. Informacje te nie tylko będą udostępniane mieszkańcom, ale będą również służyć samorządowi do optymalizacji jego decyzji i działań związanych z lokalnymi zasobami środowiskowymi.

Zakłada się również, że upowszechnianie motywacji i umiejętności prośrodowiskowych wśród mieszkańców przyczyni się do **nadania społeczności lokalnej Ostrowca Świętokrzyskiego, wizerunku społeczności oczekującej nie tylko rozwoju gospodarczego i usług społecznych swojego miasta, ale również jego zielonej transformacji, adaptacji klimatycznej i zrównoważonego rozwoju**. Łącznie z efektami w obniżeniu negatywnego wpływu na środowisko i w jego witalizacji, ułatwi to osiągnięcie celu operacyjnego O5 polegającego na wykształceniu komplementarnych regionalnie funkcji turystyczno-rekreacyjnych Ostrowca Świętokrzyskiego.

Obok zadań bezpośrednio służących osiągnięciu tego celu operacyjnego, pośrednio przyczyniać się do niego będą zadania strategiczne z innych celów operacyjnych, tj.:

- O1 Przyjazny ekosystem rezylientnej przedsiębiorczości.
- O3 Nowoczesne, wielofunkcyjne i proekologiczne rolnictwo podmiejskie i śródmiejskie.
- O5 Komplementarna regionalnie turystyka i rekreacja.
- O6 Kompletna i zrównoważona infrastruktura techniczna.
- O8 Nowoczesna i aktywizująca, pełna ścieżka „3L” opieki, edukacji i wychowania.
- O9 Otwarte i zaangażowane społeczeństwo obywatelskie.
- O11 Stymulujący porządek i wyprzedzające bezpieczeństwo publiczne.
- O12 Kreatywny system zarządzania rozwojem miasta.
- O18 Zrównoważona i popularna komunikacja publiczna.
- O19 Przestrzeń stymulująca zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy.
- O20 Witalne środowisko naturalne.
- O21 Bogactwo miejskich założeń zielonych.
- O22 Sprawna gospodarka odpadowa.

11.3. Priorytety rozwoju

Priorytety rozwoju to te części celów operacyjnych, których osiągnięcie jest najważniejsze z punktu widzenia rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego. Wyodrębnienie priorytetów pozwoliło na różnicowanie rang przypisanych poszczególnym zadaniom strategicznym, czyli nadawaniu poszczególnym z nich statusu zadań **K**rytycznych, **G**łównych lub **P**ozostałych (por. rozdz. 12). Pozwoliło ono również na taki dobór wskaźników monitoringu, dzięki którym koncentruje się on na tym co najistotniejsze w rozwoju miasta (por. rozdz. 16). W SRGOŚ 2021-2030 przyjęto 88 takich priorytetów, od 2 do 11 dla każdego celu operacyjnego. Zestawione zostały one w tabeli 13.

Tabela 13. Priorytety rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego i ich powiązania z celami strategicznymi i operacyjnymi

C. STRAT.	CEL OPERACYJNY	PRIORYTET
(S1) ROZWÓJ GOSPODARCZY PRZEZ SPÓJNĄ TRANSFORMACJĘ I ORAZ ODPORNOŚĆ I ELASTYCZNĄ ADAPTACYJNOŚĆ WOBEC ZMIAN – RESILIENT CITY OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI	(O1) Przyjazny ekosystem rezylientnej przedsiębiorczości.	☒ (P01) Zapewnienie wsparcia mikro- i małym przedsiębiorcom w nabywaniu odporności rynkowej i elastycznym dostosowaniu do nowych uwarunkowań gospodarczych. ☒ (P02) Rozwój lokalnych i ponadlokalnych powiązań rynkowych, branżowych i międzysektorowych, w tym klastrowych mikro- i małych przedsiębiorców. ☒ (P03) Zapewnienie wielowymiarowego wsparcia mikro- i małej przedsiębiorczości w jej początkowych fazach rozwoju. ☒ (P04) Pozyskanie średnich i dużych, stabilnych, konkurencyjnych i innowacyjnych inwestorów zewnętrznych dzięki przewagom konkurencyjnym miasta. ☒ (P05) Rozwój międzysektorowej współpracy klastrowej przedsiębiorstw, placówek naukowo-badawczo-dydaktycznych oraz władz publicznych. ☒ (P06) Stworzenie przychylnego, społecznego klimatu przedsiębiorczości, w tym transformacja tradycji etosu pracy w przemyśle hutniczym w etos przedsiębiorczości, innowacyjności, kreatywności i przekuwania problemów w atuty i szanse biznesowe.
	(O2) Ekonomia społeczna gospodarczą szansą integracyjną.	☒ (P07) Rozwój przedsiębiorstw ekonomii społecznej jako wielowymiarowo aktywizującego elementu systemu prewencji i rozwiązywania problemów społecznych. ☒ (P08) Integracja społeczna osób o niskiej konkurencyjności na rynku pracy poprzez objęcie ich działalnością podmiotów ekonomii społecznej.

C. STRAT.	CEL OPERACYJNY	PRIORYTET
(S1) ROZWÓJ GOSPODARZY PRZEZ SPÓJNĄ TRANSFORMACJĘ I ORAZ ODPORNOŚĆ I ELASTYCZNĄ ADAPTACYJNOŚĆ WOBEC ZMIAN – RESILIENT CITY OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI	(O3) Nowoczesne, wielofunkcyjne i proekologiczne rolnictwo podmiejskie i śródmiejskie.	☒ (P09) Zapewnienie dogodnych warunków nowoczesnego rolnictwa podmiejskiego i śródmiejskiego dopełniającego rozwój nowych funkcji miasta oraz wzmacniającego jego integrację środowiskową. ☒ (P10) Rozwój rozwoju lokalnego obrotu i przetwórstwa produktów rolnych.
	(O4) Bogaty, spójny i elastyczny lokalny rynek pracy.	☒ (P11) Dostosowanie kwalifikacji zawodowych bezrobotnych mieszkańców do bieżących i przyszłych potrzeb lokalnego rynku pracy. ☒ (P12) Rozwój kapitału ludzkiego miasta na wszystkich etapach kariery zawodowej mieszkańców. ☒ (P13) Rozwój zróżnicowania form pracy, w tym telepracy dla zapewnienia spójności zasobów pracy z miejscami jej wykorzystania. ☒ (P14) Minimalizacja zjawiska traktowania bezrobocia jako „sposobu na życie”.
	(O5) Komplementarna regionalnie turystyka i rekreacja.	☒ (P15) Budowa i eksploatacja komplementarnych regionalnie produktów turystyczno-rekreacyjnych miasta. ☒ (P16) Budowa lokalnie spójnej i ponadlokalnie zintegrowanej infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej. ☒ (P17) Rozwój i ponadlokalna integracja funkcji usługowych miasta wobec regionalnego ruchu turystyczno-rekreacyjnego.
	(O6) Kompletna i zrównoważona infrastruktura techniczna.	☒ (P18) Rozwój sieci dróg miejskich i ich infrastruktury okołodrogowej, w tym dynamicznie zarządzanej. ☒ (P19) Rozwój infrastruktury komunikacji rowerowej oraz bazującej na innych urządzeniach transportu osobistego, w tym współdzielonej. ☒ (P20) Rozwój infrastruktury drogowej łączącej miasto z otoczeniem z regionalnym i krajowym, a także jej przejść przez miasto. ☒ (P21) Rozwój infrastruktury kolejowej łączącej miasto z otoczeniem z regionalnym i krajowym, w tym znajdującej się na jego terenie. ☒ (P22) Rozwój infrastruktury gospodarowania wodami powierzchniowymi, w tym retencyjnej, przeciwpowodziowej, kanalizacyjnej i melioracyjnej. ☒ (P23) Rozwój infrastruktury u usług wodociągowo-kanalizacyjnych.

C. STRAT.	CEL OPERACYJNY	PRIORYTET
(S1) ROZWÓJ GOSPODARCZY PRZEZ SPÓJNĄ TRANSFORMACJĘ ORAZ...		☒ (P24) Rozwój infrastruktury gazowniczej. ☒ (P25) Rozwój infrastruktury elektroenergetycznej, w tym bazującej na odnawialnych źródłach energii. ☒ (P25) Rozwój infrastruktury teleinformatycznej. ☒ (P26) Rozwój infrastruktury ciepłowniczej, w tym zmniejszenie jej uciążliwości środowiskowej i zwiększenie udziału wykorzystania w niej biopaliw. ☒ (P27) Rozwój systemów Smart City oraz koordynacji i automatyzacji zarządzania infrastrukturą miejską.
(S2) WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA POPRZEZ AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNĄ ORAZ USŁUGI I INWESTYCJE PUBLICZNE – OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI DOBRYM MIEJSCEM ZAMIESZKANIA I POWODEM DO POWROTÓW	(O7) Budujące kapitał ludzki i społeczny sport i rekreacja.	☒ (P28) Rozwój włączającej społecznie infrastruktury sportu i rekreacji masowej. ☒ (P29) Upowszechnianie wielopokoleniowego sportu i rekreacji masowej służących prewencji i rozwiązywaniu problemów społecznych oraz integrujących społeczność lokalną.
(S2) WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA POPRZEZ AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNĄ ORAZ USŁUGI I INWESTYCJE PUBLICZNE – OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI DOBRYM MIEJSCEM ZAMIESZKANIA I POWODEM DO POWROTÓW	(O8) Nowoczesna i aktywizująca, pełna ścieżka „3L” opieki, edukacji i wychowania.	☒ (P30) Zapewnienie optymalnych parametrów organizacyjno-finansowych funkcjonowania szkół i przedszkoli gminnych. ☒ (P31) Rozwój bazy materialnej oraz wyposażenia dydaktycznego, socjalnego, sportowo-rekreacyjnego i kulturalnego szkół oraz przedszkoli, a także infrastruktury teleedukacyjnej szkół. ☒ (P32) Rozwój gminnych usług edukacyjnych, teleedukacyjnych i opiekuńczo-wychowawczych, w tym w zakresie poza podstawą programową, w szczególności dla rozwoju kapitału ludzkiego, społecznego i kulturowego dzieci oraz młodzieży. ☒ (P33) Rozwój kadrowo-organizac. zasobów systemów edukacji i opieki, w tym poprawa warunków pracy. ☒ (P34) Rozwój szkół ponadpodstawowych, w szczególności dostarczających kwalifikacji zawodowych, a także szkolnictwa wyższego oraz ich integracja z lokalnym biznesem i zewnętrznymi placówkami naukowymi.
(S2) WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA POPRZEZ AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNĄ ORAZ USŁUGI I INWESTYCJE PUBLICZNE – OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI DOBRYM MIEJSCEM ZAMIESZKANIA I POWODEM DO POWROTÓW	(O9) Otwarte i zaangażowane społeczeństwo obywatelskie.	☒ (P35) Edukacja obywatelska mieszkańców gminy. ☒ (P36) Angażowanie mieszkańców w obywatelskie inicjatywy prospołeczne, prośrodowiskowe i patriotyczno-wychowawcze. ☒ (P37) Rozwój integrującego zaangażowania społecznego w zarządzanie funkcjonowaniem i rozwojem miasta

C. STRAT.	CEL OPERACYJNY	PRIORYTET
<p style="text-align: center;">(S2) WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA POPRZEC AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNĄ ORAZ USŁUGI I INWESTYCJE PUBLICZNE – OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI DOBRYM MIEJSCEM ZAMIESZKANIA I POWODEM DO POWROTÓW</p>	<p>(O10) Włączająca, inteligentna oraz skuteczna pomoc i opieka społeczna.</p>	<p>☒ (P38) Aktywne zapobieganie i rozwiązywanie problemów społecznych, w tym szczególnie poprzez kreowanie motywacji beneficjentów do zmiany schematów swojego postępowania.</p> <p>☒ (P39) Aktywizowanie osobiste, społeczne i zawodowe osób prowadzących dotąd wielowymiarowo bierny tryb życia w oparciu o świadczenia socjalne.</p> <p>☒ (P40) Aktywizacja oraz integracja społeczna, rodzinna i zawodowa osób starszych i niepełnosprawnych.</p>
	<p>(O11) Stymulujący porządek i wyprzedzające bezpieczeństwo publiczne.</p>	<p>☒ (P41) Integracja i doskonalenie sprawności organizacyjnej miejskich systemów bezpieczeństwa i porządku publicznego.</p> <p>☒ (P42) Wysoki poziom bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego.</p> <p>☒ (P43) Wysoka skuteczność systemów ratowniczo-gaśniczych.</p> <p>☒ (P44) Wysoki poziom bezpieczeństwa drogowego i osobistego w miejscach publicznych.</p>
	<p>(O12) Kreatywny system zarządzania rozwojem miasta.</p>	<p>☒ (P45) Równowaga budżetowa dająca możliwość realizacji inwestycji i prorozwojowej działalności poza-inwestycyjnej.</p> <p>☒ (P46) Rozbudowa i aktywne wykorzystanie zasobu nieruchomości gminy.</p> <p>☒ (P47) Cyfryzacja procesów wewnętrznych i zewnętrznych gminy oraz jej jednostek i spółek.</p> <p>☒ (P48) Rozwój kompetencji zawodowych, motywacji i kultury organizacyjnej kadr samorządowych oraz zdolności władz i kierownictwa samorządowego w zakresie zarządzania strategicznego rozwojem miasta.</p> <p>☒ (P49) Rozwój systemów komunikacji i konsultacji społecznych.</p> <p>☒ (P50) Absorpcja innowacji samorządowych.</p>
	<p>(O13) Wielopoziomowa, ponadlokalna integracja procesów zarządzania rozwojem miasta.</p>	<p>☒ (P51) Absorpcja środków pomocowych.</p> <p>☒ (P52) Pozyskiwanie sprzyjających rozwojowi miasta decyzji inwestycyjnych władz ponadlokalnych, w szczególności infrastrukturalnych.</p> <p>☒ (P53) Zachowanie instytucji publicznych stanowiących bazę funkcji ponadlokalnych miasta oraz rozwój ich działalności.</p>

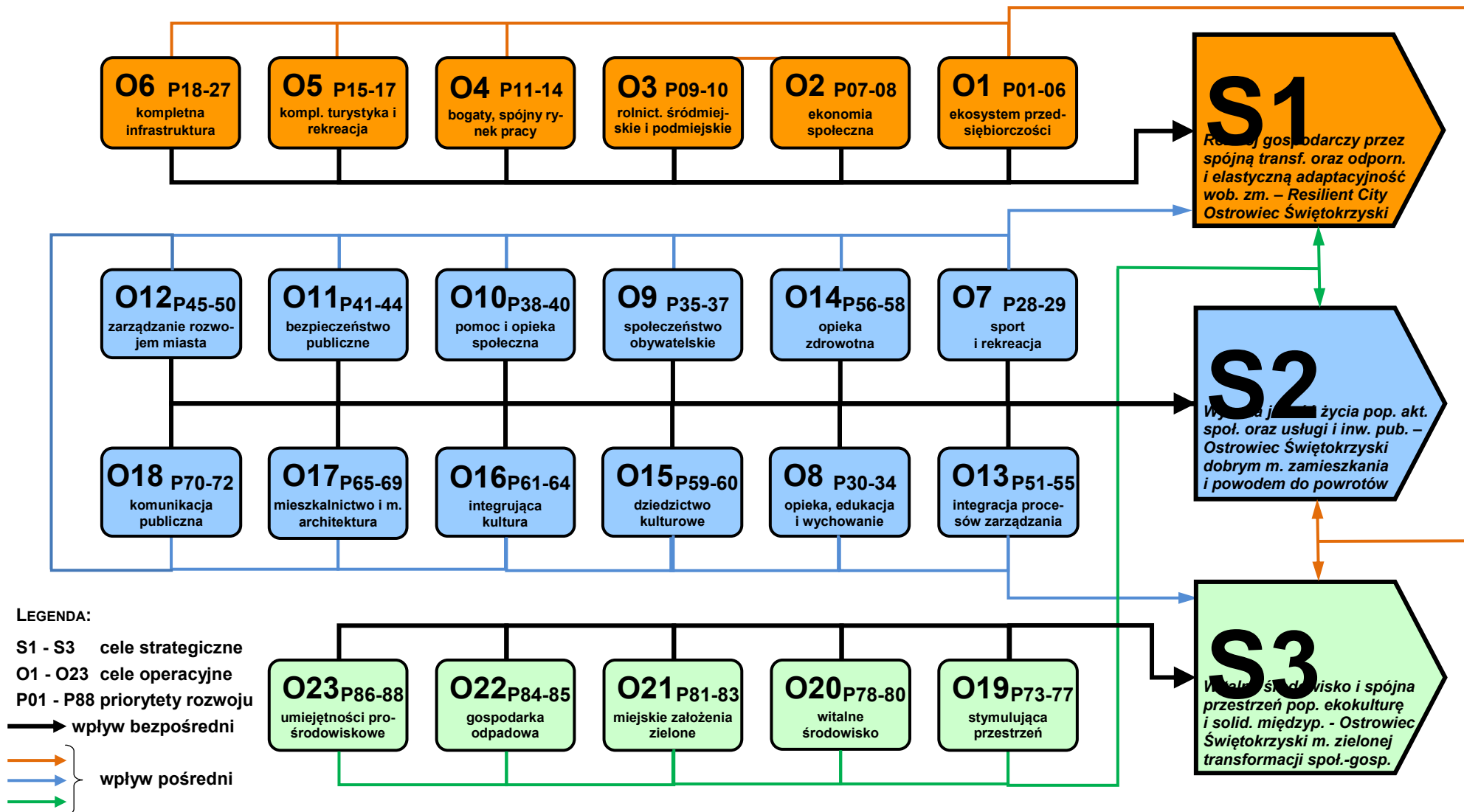
C. STRAT.	CEL OPERACYJNY	PRIORYTET
<p style="text-align: center;">(S2) WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA POPRZEZ AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNĄ ORAZ USŁUGI I INWESTYCJE PUBLICZNE – OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI DOBRYM MIEJSCEM ZAMIESZKANIA I POWODEM DO POWROTÓW</p>		<p>☒ (P54) Pozyskiwanie nowych instytucji publicznych stanowiących bazę funkcji ponadlokalnych miasta oraz rozwój ich działalności.</p> <p>☒ (P55) Rozwój pionowej i poziomej współpracy międzysamorządowej w wymiarze regionalnym.</p>
	<p>(O14) Skuteczna profilaktyka i dostępna opieka zdrowotna.</p>	<p>☒ (P56) Upowszechnienie wielowymiarowej profilaktyki zdrowotnej.</p> <p>☒ (P57) Zapewnienie satysfakcjonującej dostępności poradnictwa specjalistycznego i diagnostyki medycznej.</p> <p>☒ (P58) Wysoki poziom kultury zdrowotnej mieszkańców.</p>
	<p>(O15) Zachowane i wielowymiarowo wykorzystane dziedzictwo kulturowe.</p>	<p>☒ (P59) Ochrona i rewitalizacja materialnego oraz niematerialnego dziedzictwa kulturowego miasta.</p> <p>☒ (P60) Wykorzystania materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego miasta w integracji i aktywizacji społecznej, a także w rozwoju komplementarnych regionalnie funkcji turystyczno-rekreacyjnych miasta.</p>
	<p>(O16) Integrująca i stymulująca kultura.</p>	<p>☒ (P61) Dopelnienie bazy materialnej miejskiej działalności kulturalnej.</p> <p>☒ (P62) Dostosowywanie gminnej działalności w zakresie kultury do oczekiwań i aspiracji mieszkańców miasta – ze zwiększonym udziałem środowisk młodzieży i seniorów.</p> <p>☒ (P63) Wykreowanie wielopokoleniowego zaangażowania w kulturę, w tym dla prewencji i rozwiązyw. problemów społecznych i integracji społeczności lokalnej.</p> <p>☒ (P64) Rozwój ponadlokalnych funkcji kulturotwórczych miasta i popularyzujących kulturę w skali ponadlokalnej, w tym zintegrowanych z jego komplementarnymi regionalnie funkcjami turystyczno-rekreacyjnymi.</p>
	<p>(O17) Dostępne mieszkalnictwo i harmonijna mała architektura.</p>	<p>☒ (P65) Zapewnienie dogodnych warunków prawno-przestrzennych i infrastrukturalnych dla rozwoju budownictwa mieszkaniowego.</p> <p>☒ (P66) Zwiększanie dostępności mieszkalnictwa czynszowego.</p> <p>☒ (P67) Zwiększanie dostępności mieszkań komunalnych dla osób młodych, wykształconych i z dziećmi.</p> <p>☒ (P68) Racjonalizacja gospodarki komunalnymi zasobami mieszkaniowymi.</p>

C. STRAT.	CEL OPERACYJNY	PRIORYTET
(S2) WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA PO- PRZEZ AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNĄ ORAZ USŁUGI I INWESTYCJE PUBLICZNE...		☒ (P69) Rozwój małej architektury oraz rozbudowa, przebudowa i rewitalizacja przestrzeni publicznych, w tym nadawanie im funkcji integracyjnych.
	(O18) Zrównoważona i popularna komunikacja publiczna.	☒ (P70) Zapewnienie wysokiej jakości, dostępności i przyjazności środowiskowej miejskiej komunikacji autobusowej w wymiarze subregionalnym. ☒ (P71) Rozwój miejskich systemów usług komunikacji ponadlokalnej i pogłębianie ich integracji z usługami komunikacji lokalnej. ☒ (P72) Upowszechnienie mobilności współdzielonej, w tym w szczególności rowerowej.
(S3) WITALNE ŚRODOWISKO I SPÓJNA PRZESTRZEŃ POPRZEZ EKOKULTURĘ I SOLIDARNOŚĆ MIĘDZYPOKOLENIOWĄ – OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI MIASTEM ZIELONEJ TRANSFORMACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ	(O19) Przestrzeń stymulująca zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy.	☒ (P73) Zapewnienie prawno-przestrzennych warunków rozwoju społeczno-gospodarczego miasta. ☒ (P74) Redukcja i prewencja konfliktów przestrzennych, w szczególności skutkujących obniżeniem jakości życia mieszkańców oraz negatywnym oddziaływaniem na środowisko naturalne. ☒ (P75) Koncentracja przestrzenna terenów zurbanizowanych, w szczególności poprzez zapobieganie przestrzennemu rozproszeniu indywidualnej zabudowy mieszkaniowej. ☒ (P76) Podniesienie estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznych. ☒ (P77) Społeczno-gospodarcza rewitalizacja Rynku.
	(O20) Witalne środowisko naturalne.	☒ (P78) Zapewnienie spójnej i zrównoważonej ochrony lokalnych zasobów środowiska naturalnego. ☒ (P79) Ograniczenie niskiej emisji. ☒ (P80) Upowszechnianie wykorzystania źródeł energii odnawialnej.
	(O21) Bogactwo miejskich założeń zielonych.	☒ (P81) Rozbudowa i rewitalizacja miejskiej zieleni trwałej oraz nadawanie jej funkcji społecznych, integracyjnych i edukacyjnych. ☒ (P82) Rozwój rodzinnych ogrodów działkowych, zwłaszcza jako infrastruktury aktywizacji fizycznej i integracji społecznej seniorów. ☒ (P83) Integracja zieleni miejskiej z terenami i urządzeniami rolnictwa podmiejskiego i śródmiejskiego.

C. STRAT.	CEL OPERACYJNY	PRIORYTET
(S3) WITALNE ŚRODOWISKO I SPÓJNA PRZESTRZEŃ POPRZECZ EKOKULTURĘ I SOLIDARNOŚĆ MIĘDZYPOKOLENIOWĄ.	(O22) Sprawna gospo- darka odpadowa.	☒ (P84) Doskonalenie selektywnej zbiórki i recydingu odpadów. ☒ (P85) Wyeliminowanie zjawiska przedostawania się odpadów do środowiska, w tym tzw. dzikich wysypisk oraz ich spalania.
	(O23) Upowszechnione umiejętności i motywa- cje prośrodowiskowe.	☒ (P86) Zapewnienie mieszkańcom szerokiego dostępu do informacji środowiskowej. ☒ (P87) Zapewnienie przestrzegania przepisów związanych z ochroną środowiska naturalnego, ☒ (P88) Zapewnienie wysokiego poziomu ekokultury mieszkańców.

11.4. Powiązania logiczno-funkcjonalne celów strategicznych i operacyjnych oraz priorytetów rozwoju miasta

Rysunek 8. Powiązania celów strategicznych i operacyjnych oraz priorytetów rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego

12. Zadania strategiczne miasta

12.1. Wybór zadań strategicznych i ich klasyfikacja

Zadania strategiczne to konkretne, stałe działania oraz jednorazowe przedsięwzięcia inwestycyjne, informacyjne, promocyjne, prawne, organizacyjne, edukacyjne, monitoringowe i inne, których realizacja przyczynić się będzie do osiągnięcia celów operacyjnych, a pośrednio strategicznych.

Nie istnieje możliwość zaspokojenia, nawet w kilkunastoletnim okresie, wszystkich potrzeb społecznych, gospodarczych i środowiskowych Ostrowca Świętokrzyskiego. Wynika to z trzech powodów. Po pierwsze zasoby finansowe gminy są ograniczone, a ze względu na głęboki kryzys społeczno-gospodarczy spowodowany restrykcjami ograniczającymi pandemię COVID-19, ich nawet kilkuletni istotny spadek wydaje się dziś nieunikniony. Ograniczone są również zasoby czasowe, kadrowe, przestrzenne i środowiskowe, będące w dyspozycji samorządu gminy oraz jego partnerów współpracy strategicznej. Po drugie, listę zadań strategicznych ograniczają rozwiązania prawne polskiego modelu samorządu gminnego oraz pozostałych części polskiego prawa. Po trzecie, realizacja wielu zadań inwestycyjnych wiąże się z koniecznością późniejszego ponoszenia dużych nakładów na utrzymanie efektów inwestycji. To z kolei ogranicza przyszłe możliwości inwestycyjne.

Wobec powyższych argumentów nieracjonalnym byłoby umieszczanie w SRGOŚ 2021-2030 zadań strategicznych odpowiadających na wszystkie obecne i przyszłe oczekiwania każdego z mieszkańców i przedsiębiorstw gminy – zwłaszcza, że ich natężenie obecnie gwałtownie rośnie ze względu na społeczno-gospodarczy kryzys spowodowany restrykcjami ograniczającymi pandemię COVID-19. Strategia taka zawierałaby życzenia niemożliwe do spełnienia oraz działania kreujące nowe, lub pogłębiające już istniejące problemy społeczne, a nawet gospodarcze i środowiskowe. Mogłaby zostać zaakceptowana przez osoby nieświadome nierealności zobowiązań i rzeczywistej szkodliwości nadmiernej liczebności zaplanowanych zadań, lecz bez wątpienia w niewielkim stopniu przyczyniłaby się do rozwoju społeczno-gospodarczego Ostrowca Świętokrzyskiego.

Konieczny był zatem wybór tych zadań strategicznych, które są możliwe do realizacji i najbardziej przyczyniają się do osiągnięcia celów operacyjnych, a pośrednio strategicznych. W SRGOŚ 2021-2030 wyboru tego dokonano opierając się na:

- doświadczeniach z wdrażania poprzednich strategii rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego,
- doświadczeniach z wdrażania strategii rozwoju miast o ewolucji i sytuacji strategicznej podobnej do sytuacji strategicznej Ostrowca Świętokrzyskiego,
- międzynarodowym dorobku nauki o zarządzaniu publicznym, w tym w szczególności o zarządzaniu rozwojem lokalnym,
- wynikach analizy strategicznej SWOT Plus Ostrowca Świętokrzyskiego przedstawionych w rozdziale 7,
- wynikach analizy strategicznej ponadlokalnych relacji i pozycji Ostrowca Świętokrzyskiego przedstawionych w rozdziale 8,
- prognozach przebiegu i skutków kryzysu społeczno-gospodarczego spowodowanego restrykcjami ograniczającymi pandemię COVID-19,

- prognozach i analizach rozwoju społeczno-gospodarczego Polski i Unii Europejskiej,
- treści przyjętych i obowiązujących strategii, planów i programów Powiatu Ostrowieckiego, Województwa Świętokrzyskiego, Polski i Unii Europejskiej, wskazanych w rozdziale 18.3,
- treści dokumentów planistycznych Ostrowca Świętokrzyskiego uchwalonych i obowiązujących w dniu przyjęcia niniejszej strategii, o których mowa w rozdziale 18.4,
- konsultacjach społecznych, o których mowa w rozdziale 3,
- konsultacjach z Prezydentem Ostrowca Świętokrzyskiego, Jego Zastępcami, Skarbnikiem, Sekretarzem oraz z osobami kierującymi wydziałami Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego oraz jednostkami i spółkami gminy,
- konsultacjach z Radnymi Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego przeprowadzonymi podczas posiedzeń Komisji tej Rady,
- ocenie ex-ante znaczenia zadań dla rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego.

Dokonując wyborów uwzględniono także szereg czynników, takich jak rodzaj, rozmiar, zasięg czasowy i przestrzenny skutków, czas i potencjalne rozmiary kosztów realizacji, a także źródła finansowania. Pod uwagę wzięto również możliwość pozyskania środków finansowych pochodzących z Unii Europejskiej w obecnym okresie programowania 2014-2020, w przyszłym okresie programowania 2021-2027 i w okresach następnych, a także z innych krajowych i zagranicznych źródeł, jak np. Fundusze Norweskie i EOG.

Wybrane zadania poddano dalszej klasyfikacji. Każde z nich przyporządkowano do jednego lub więcej okresów związanych z kadencjami władz samorządowych, tj.:

- okresu lat 2018-2023, czyli obecnej kadencji władz samorządowych,
- okresu lat 2023-2028, czyli przyszłej kadencji władz samorządowych,
- okresu lat 2028-2030, czyli pierwszej połowy następnej kadencji władz samorządowych.

Wyróżniono także zadania strategiczne, które są krytycznie ważne dla powodzenia Strategii, i które powinny zostać objęte szczególną uwagą i zaangażowaniem władz, zadania strategiczne główne oraz zadania strategiczne pozostałe. Ponadto, zadania strategiczne podzielono na te, których jedynym realizatorem będzie samorząd gminy (organy gminy, Urząd Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego, jednostki i spółki gminy) oraz te, w realizacji których samorząd gminy będzie wspierał innych realizatorów. Dokonano również podziału zadań strategicznych na realizowane stale, jednorazowo lub cyklicznie. Szczegóły tych podziałów zaprezentowano poniżej.

W prawidłowym rozumieniu zadań strategicznych wyjątkowo istotne jest to, iż ich listy nie należy traktować jako zamkniętej i nie podlegającej zmianom. Istotą Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 są przede wszystkim cele strategiczne i operacyjne – je należy traktować jako niezmiennie. Zadania strategiczne są natomiast sposobami osiągnięcia tych celów, a ich realizacja będzie zależna od przyszłych, nieznanych dziś w pełni, a jedynie przewidywanych uwarunkowań i możliwości samorządu gminy oraz jej partnerów. Zadania strategiczne mogą być zatem zamieniane na inne, uzupełniane o nowe, modyfikowane, a nawet usuwane, gdy takie zmiany okażą się konieczne lub korzystne z punktu widzenia osiągnięcia celów. Z tych samych powodów możliwe są także zmiany okresów realizacji zadań strategicznych. Nie zakłada się zatem, że wszystkie z zadań strategicznych zostaną zrealizowane i w założonych terminach. Zakłada się natomiast, że samorząd gminy wraz z partnera-

mi strategicznymi będzie z zaangażowaniem podejmował wysiłki na rzecz ich realizacji, a jednocześnie modyfikował ich listę w trakcie wdrażania Strategii zgodnie z procedurą jej aktualizacji opisaną w rozdziale 16.3. Lista zadań strategicznych jest zatem wyrazem dzisiejszej wiedzy i intencji samorządu gminy co do sposobów osiągnięcia wyznaczonych celów, a nie sztywno wyznaczonych działań na cały okres realizacji Strategii.

Przyjęte oznaczenia poszczególnych rodzajów zadań są następujące:

Oznaczenia zadań strategicznych wyrażające ich okres realizacji:

- A** - zadania, których rozpoczęcie i zakończenie powinno nastąpić w latach **2021-2023** (obecna kadencja władz samorządowych),
- zadania, które już zostały rozpoczęte, a ich zakończenie powinno nastąpić w latach **2021-2023** (obecna kadencja władz samorządowych),
- B** - zadania, których rozpoczęcie i zakończenie powinno mieć miejsce w latach **2023-2028** (przyszła kadencja władz samorządowych),
- C** - zadania, których rozpoczęcie i zakończenie powinno mieć miejsce w latach **2028-2030** (pierwsza połowa kolejnej kadencji władz samorządowych).
- A-B** - zadania, które zostały już rozpoczęte, a których zakończenie powinno nastąpić w latach **2023-2028** (przyszła kadencja władz samorządowych).
- zadania, których rozpoczęcie i powinno nastąpić w latach **2021-2023** (obecna kadencja władz samorządowych), a których zakończenie powinno nastąpić w latach **2023-2028** (przyszła kadencja władz samorządowych),
- A-C** - zadania, które zostały już rozpoczęte, a których zakończenie powinno nastąpić w latach **2028-2030** (pierwsza połowa kolejnej kadencji władz samorządowych).
- zadania, których rozpoczęcie powinno nastąpić w latach **2021-2023** (obecna kadencja władz samorządowych), a których zakończenie powinno nastąpić w latach **2028-2030** (pierwsza połowa kolejnej kadencji władz samorządowych),
- A, A** - zadania, dla których należy opracować (zaktualizować) program (plan) dziedzinowy, przy czym zarówno opracowanie (aktualizacja) i przyjęcie tego programu (planu), jak i jego realizacja powinna nastąpić w latach **2021-2023** (obecna kadencja władz samorządowych).
- A, B** - zadania, dla których należy opracować (zaktualizować) program (plan) dziedzinowy, przy czym program (plan) ten powinien zostać opracowany (zaktualizowany) i przyjęty w latach **2021-2023** (obecna kadencja władz samorządowych), natomiast jego realizacja powinna nastąpić w latach **2023-2028** (przyszła kadencja władz samorządowych).
- A, A-B** - zadania, dla których należy opracować (zaktualizować) program (plan) dziedzinowy, przy czym program (plan) ten powinien zostać opracowany (zaktualizowany) i przyjęty w latach **2021-2023** (obecna kadencja władz samorządowych), natomiast jego realizacja powinna przebiegać w latach **2020-2028** (obecna i przyszła kadencja władz samorządowych).
- A, A-C** - zadania, dla których należy opracować (zaktualizować) program (plan) dziedzinowy, przy czym program (plan) ten powinien zostać opracowany (zaktualizowany) i przyjęty w latach **2021-2023** (obecna kadencja władz samorządowych), natomiast jego realizacja powinna

przebiegać w latach **2021-2030** (obecna, przyszła i pierwsza połowa kolejnej kadencji władz samorządowych).

B, B - zadania, dla których należy opracować (zaktualizować) program (plan) dziedzinowy, przy czym program (plan) ten powinien zostać opracowany (zaktualizowany), przyjęty oraz wdrożony w latach **2023-2028** (przyszła kadencja władz samorządowych).

B, B-C - zadania, dla których należy opracować (zaktualizować) program (plan) dziedzinowy, przy czym program (plan) ten powinien zostać opracowany (zaktualizowany) i przyjęty w latach **2023-2028** (przyszła kadencja władz samorządowych), natomiast jego realizacja powinna przebiegać w latach **2023-2030** (przyszła i pierwsza połowa kolejnej kadencji władz samorządowych).

Oznaczenia zadań strategicznych wyrażające ich znaczenie dla rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego:

K - zadania strategiczne o **K**rytycznie ważnym znaczeniu dla osiągnięcia strategicznych celów Gminy Ostrowiec Świętokrzyski, które z tego powodu powinny zostać objęte szczególną uwagą i zaangażowaniem władz. Od ich prawidłowej i terminowej realizacji zależy bowiem możliwość pełnego i terminowego zrealizowania pozostałych działań. Przyniosą one bowiem rozległe, silne i długie, pozytywne skutki dla rozwoju miasta – korzystnie zmienią strukturę dochodów i wydatków budżetowych, zapewnią nowe, istotne źródła tych dochodów, a także stworzą możliwości techniczne, organizacyjne, społeczne i prawne realizacji pozostałych zadań. Możliwość zastąpienia ich innymi zadaniami ocenia się jako niewielką, co oznacza, że w przypadku braku takiej możliwości należy dokonać rewizji celów operacyjnych i priorytetów rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego wskazanych w rozdziale 11.

G - zadania strategiczne o **G**łównym znaczeniu dla osiągnięcia strategicznych celów Gminy Ostrowiec Świętokrzyski, czyli takie, których realizacja przyniesie silnie korzystne, wielowymiarowe skutki dla rozwoju miasta, i które często są oczekiwane przez znaczące grupy jego mieszkańców oraz funkcjonujących w nim przedsiębiorstw, organizacji i instytucji. Ich realizacja jest bardzo istotna z punktu widzenia powodzenia całej Strategii, ale mogą zostać zastąpione innymi zadaniami strategicznymi bez konieczności rewizji celów operacyjnych i priorytetów rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego wskazanych w rozdziale 11.

P - **P**ozostałe zadania strategiczne, których realizacja jest istotna i powinna być prowadzona, również ze względu na zobowiązania ustawowe samorządu gminy w tym zakresie, lecz ewentualne opóźnienie lub niepełna realizacja danego z nich nie uniemożliwia osiągnięcia założonych celów operacyjnych i strategicznych.

G, K, P - zbiorcze zadania strategiczne Gminy Ostrowiec Świętokrzyski zawierające podzadania typu **K**, typu **G** i typu **P**.

Oznaczenia zadań strategicznych wyrażające rolę samorządu lokalnego w ich realizacji:

I - zadania strategiczne, których wyłącznym lub głównym wykonawcą będzie samorząd Gminy Ostrowiec Świętokrzyski rozumiany jako jego władze, Urząd Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego, a także jednostki i spółki gminy.

II - zadania strategiczne, w realizacji których samorząd Gminy Ostrowiec Świętokrzyski, rozumiany tak jak wskazano wyżej, pełnić będzie rolę inicjatora, współwykonawcy, koordyna-

tora, źródła finansowej pomocy publicznej, źródła wsparcia merytorycznego, źródła wsparcia kadrowego, źródła wsparcia informacyjnego lub pośrednika w negocjacjach związanych z zadaniem. Zawsze będzie to jednak rola uzupełniająca działalność innego podmiotu, np. organizacji pozarządowej, przedsiębiorstwa, innego samorządu, podmiotu administracji państwowej, który jest zainteresowany uzyskaniem gminnego wsparcia swoich działań.

- III - zadania strategiczne, w realizacji których nie przewiduje się dziś udziału samorządu Gminy Ostrowiec Świętokrzyski, rozumianego tak jak wskazano wyżej, ale które będą monitorowane przez ten samorząd, a gdy pojawi się możliwość i konieczność włączenia się samorządu w ich realizację, takie włączenie nastąpi.
- I, II - zbiorcze zadania strategiczne, w realizacji poszczególnych części których samorząd Ostrowca Świętokrzyskiego, rozumiany tak jak wskazano wyżej, pełnić będzie role typu „I” lub typu „II”.

Oznaczenia zadań strategicznych wyrażające ich sposób realizacji:

- J - zadania strategiczne Jednorazowe, czyli takie które polegają na wykonaniu jednorazowego przedsięwzięcia.
 - S - zadania strategiczne Stałe, czyli takie które polegają na wykonywaniu stałych lub cyklicznych działań.
 - R - zadania strategiczne, których realizacja polega na prowadzeniu działań, aż do osiągnięcia rezultatu wskazanego w ich tytule.
 - C^{1/2}, C1, C2... - zadania strategiczne realizowane cyklicznie co pół roku, co rok, co dwa lata... itd.
- Pełną listę zadań strategicznych, wraz ze wszystkimi omówionymi wyżej oznaczeniami, zawiera tabela 14.

12.2. Wykaz zadań strategicznych miasta

Tabela 14. Wykaz zadań strategicznych Ostrowca Świętokrzyskiego.

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
CEL STRATEGICZNY S1: ROZWÓJ GOSPODARCZY PRZEZ SPÓJNĄ TRANSFORMACJĘ ORAZ ODPORNOŚĆ I ELASTYCZNĄ ADAPTACYJNOŚĆ WOBEC ZMIAN – RESILIENT CITY OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI				
1. CEL OPERACYJNY O1: PRZYJAZNY EKOSYSTEM REZYLIENTNEJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI:				
1.1. Opracowanie i wdrożenie „Programu Wsparcia Przedsiębiorczości Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2021-2025” [PWP 2021-2025], w tym:	A, A-B	K,G,P	I, II, III	J, S
1.1.1. Wspieranie lokalnych mikro- i małych przedsiębiorców w przezwyciężaniu kryzysu gospodarczego, dostosowywaniu ich do nowej rzeczywistości społeczno-gospodarczej oraz przygotowanie instrumentów interwencji kryzysowej:				
1.1.1.1 selektywne stosowanie ulg, odroczeń i umorzeń w podatku od nieruchomości wykorzystywanych w związku z działalnością gospodarczą,	A-B	K	I	S
1.1.1.2 okresowe redukcje stawek i zawieszanie opłat za najem gminnych lokali użytkowych,	A-B	K	I	S
1.1.1.3 informacyjno-edukacyjne wspieranie przedsiębiorstw w korzystaniu z antykryzysowej pomocy państwa, samorządów wojewódzkiego i powiatowego oraz Unii Europejskiej,	A-B	K	I	S
1.1.1.4 utworzenie Wirtualnego Targowiska Ostrowca Świętokrzyskiego,	A-B	K	I	J
1.1.1.5 realizacja kampanii „Kupuję Lokalnie” promującej nabywanie produktów, towarów i usług wytwarzanych, sprzedawanych i świadczonych na terenie Ostrowca Święto-	A-B	K	I	S

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
<p><i>krzyskiego, w szczególności przez przedsiębiorców z branż dotkniętych kryzysem,</i></p> <p>1.1.1.6 <i>organizacja konkursów pn. „Innowacje na nowe czasy” wyróżniających lokalne innowacje usługowe, produktowe, procesowe, techniczne, organizacyjne i w zakresie modeli biznesowych wprowadzone jako reakcja na zmiany społeczne, gospodarcze i środowiskowe,</i></p>	A-B	G	I	C
<p>1.1.1.7 <i>utworzenie Ostrowieckiej Bazy Nowych, Dobrych Praktyk Mikrobiznesu odpowiadających na współczesne, nowe, lokalne wyzwania gospodarczej, społeczne i środowiskowe,</i></p>	A-B	G	I	J
<p>1.1.1.8 <i>organizacja cyklu wykładów pn. „Kryzys gospodarczy jako szansa na sukces nowych modeli biznesowych”, dla lokalnych, mikro- i małych przedsiębiorców.</i></p>	A-B	K	I	J
<p>1.1.2. Wspieranie rozwoju pozycji rynkowej lokalnych przedsiębiorstw:</p>				
<p>1.1.2.1 <i>wsparcie promocji dóbr i usług wytwarzanych przez lokalne firmy,</i></p>	A-B	G	II	S
<p>1.1.2.2 <i>utworzenie Ostrowieckiego Eko-Targowiska dla handlu zdrową żywnością, zwłaszcza bazującą na lokalnych i regionalnych płodach rolnych,</i></p>	A	K	I	J
<p>1.1.2.3 <i>wspieranie lokalnych przedsiębiorstw w pozyskiwaniu nowych klientów w oparciu o Kartę Mieszkańca Ostrowca Świętokrzyskiego – „Ostra Karta Tnie Ceny”.</i></p>	A-B	P	I	S
<p>1.1.3. Wspieranie rozwoju mikroprzedsiębiorstw i ich kapitału ludzkiego:</p>				
<p>1.1.3.1 <i>zapewnienie funkcjonowania miejskich instytucji obsługi biznesu (IOB) jako silnych stymulatorów lokalnego rozwoju gospodarczego,</i></p>	A	K	I	J
<p>1.1.3.2 <i>modernizacja obiektów i wyposażenia technicznego Inkubatora Przedsiębiorczości,</i></p>	A-B	K	I	S
<p>1.1.3.3 <i>utworzenie Ostrowieckiej Platformy Startowej jako ekosystemu kompleksowych usług start-upowych dla małych i mikroprzedsiębiorstw,</i></p>	A	K	I	S

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
1.1.3.4 organizacja i wspieranie organizacji usług coworkingowych,	A-B	G	I	S
1.1.3.5 organizacja i wspieranie organizacji szkoleń nt. kierunków rozwoju, konkurencyjności i innowacyjności mikroprzedsiębiorstw, w tym w warunkach kryzysu gospodarczego,	A-B	G	I, II	S
1.1.3.6 organizacja i wspieranie organizacji szkoleń mieszkańców miasta na temat zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej,	A-B	G	I, II	S
1.1.3.7 wspieranie rozwoju lokalnych przedsięwzięć gospodarczych bazujących na idei sieci współpracy biznesowej, coworkingu i innych form współdzielenia zasobów.	A-B	P	I	S
1.1.3.8 organizacja comiesięcznych „Ostrowieckich Kawiarenek Mikrobiznesu” jako spotkań szkoleniowych, wymiany dobrych praktyk i doświadczeń oraz nawiązywania kontaktów biznesowych,	A-B	G	I	S
1.1.3.9 organizacja comiesięcznych „Ostrowieckich Spotkań Młodych Biznesmenów” jako spotkań szkoleniowych dla osób do 25 roku życia prowadzących działalność gospodarczą lub zamierzających ją podjąć,	A-B	G	I	S
1.1.3.10 wspieranie mikroprzedsiębiorców w pozyskiwaniu środków z funduszy UE i innych pomocowych,	A-B	G	I	S
1.1.3.11 stymulowanie rozwoju mikroprzedsiębiorstw za pomocą kryterialnych ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości oraz innej pomocy de minimis,	A-B	K	I	J, S
1.1.3.12 wspieranie lokalnych uczelni w tworzeniu przedsiębiorczości studencko-akademickiej, inkubacji studenckich start-upów, organizacji studenckich coworkingów, zakładaniu wirtualnych firm testowo-edukacyjnych itp.	A-B	K	II	S
1.1.4. Stymulowanie procesów inwestycyjnych przedsiębiorstw:				
1.1.4.1 utworzenie Parku Przemysłowego w Ostrowcu Świętokrzyskim na terenie niezakoń-	A	K	I	J

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
<i>czonowej budowy hali walcowni,</i>				
1.1.4.2 <i>inicjowanie i udział we współpracy klastrowej lokalnych przedsiębiorstw oraz lokalnych i ponadlokalnych placówek naukowych,</i>	A-B	K	I	S
1.1.4.3 <i>opracowanie i wdrożenie procedury obsługi oraz wsparcia prawnego inwestora strategicznego, w tym zagranicznego,</i>	A	K	I	J
1.1.4.4 <i>prawne, prawno-przestrzenne i infrastrukturalne przygotowywanie terenów i obiektów inwestycyjnych typu *brownfield* oraz terenów typu *greenfield* pod potrzeby średnich i dużych inwestorów zewnętrznych oraz wewnętrznych,</i>	A-B	K	I	S
1.1.4.5 <i>zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego służące zwiększeniu atrakcyjności inwestycyjnej nieruchomości,</i>	A-B	K	I	S
1.1.4.6 <i>zagospodarowanie lub wsparcie zagospodarowania niewykorzystanego, ulegającego degradacji majątku o dużym potencjale gospodarczym,</i>	A-B	K	II	R
1.1.4.7 <i>remonty, przebudowy i rozbudowy nieruchomości typu *brownfield* i budowa nowych obiektów gospodarczych w celu dalszego udostępnienia inwestorom,</i>	A-C	K	I	S
1.1.4.8 <i>przejmowanie i zagospodarowanie na cele gospodarcze i społeczne niewykorzystanego, ulegającego degradacji majątku o dużym potencjale aktywizacyjnym, np. budynku dworcowego stacji kolejowej Ostrowiec Świętokrzyski,</i>	A-B	K	I	S
1.1.4.9 <i>monitoring średnich i dużych inwestycji gospodarczych i ich wsparcie w trudnych sytuacjach,</i>	A-B	G	III	S
1.1.4.10 <i>opracowanie z dostosowaniem do nowej rzeczywistości gospodarczej, stała aktualizacja i międzynarodowy, wielokanałowy marketing wielojęzycznej Oferty Inwestycyjnej Ostrowca Świętokrzyskiego,</i>	A-B	K	I	S

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
1.1.4.11 rozwój współpracy z ponadlokalnymi promotorami Polski i Województwa Świętokrzyskiego (np. PAIH, ARP, SSE „Starachowice”, UMWS) w zakresie pozyskiwania inwestycji zewnętrznych,	A-B	G	II	S
1.1.4.12 pozyskiwanie ponadlokalnych, dużych i średnich inwestorów przemysłowych, handlowych i usługowych oraz wspieranie ich procesów inwestycyjnych, szczególnie zgodnych z inteligentnymi specjalizacjami terytorialnymi,	A-B	K	I	S
1.1.4.13 wspieranie inwestycji w obiekty stanowiące bazę ponadlokalnych usług senioralnych – medycznych, rehabilitacyjnych i pobytowo-opiekuńczych,	A-B	G	I, II	S
1.1.4.14 wspieranie inwestycji w średnie i duże obiekty o charakterze biurowym przeznaczone pod wynajem,	A-B	K	I, II	S
1.1.4.15 współtworzenie Staropolskiego Centrum Obsługi Inwestora i innych podmiotów regionalnej współpracy w pozyskiwaniu średnich i dużych inwestorów zewnętrznych,	A-B	K	I, II	J
1.1.4.16 lobbingsowo-informacyjne wsparcie lokalnych, dużych i średnich przedsiębiorstw w pozyskaniu środków pomocowych na inwestycje służące ich transformacji prośrodowiskowej, w szczególności obniżeniu emisji CO ₂ .	A-B	P	II	S
1.1.5. Doskonalenie lokalnego klimatu przedsiębiorczości i relacji z przedsiębiorcami:				
1.1.5.1 utworzenie Ostrowieckiego Integratora Edukacji i Przedsiębiorczych jako wielofunkcyjnego podmiotu rozwijającego praktyczną przedsiębiorczość oraz kreującego kompetencje twarde i miękkie przyszłych przedsiębiorców,	A	K	I	J
1.1.5.2 rozwój działalności Rady Inicjatyw Gospodarczych przy Prezydencie Miasta,	A-B	G	I	S
1.1.5.3 promocja lokalnych mikroprzedsiębiorców odnoszących sukcesy w biznesie,	A-B	P	I	S
1.1.5.4 rozwijanie przez szkoły gminne postaw innowacyjnych i przedsiębiorczych wśród	A-B	P	I	S

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
<p><i>dzieci i młodzieży,</i></p> <p>1.1.5.5 <i>organizacja wizyt studialnych młodzieży szkolnej w innowacyjnych, dynamicznych i prośrodowiskowo zarządzanych firmach.</i></p> <p>1.1.5.6 <i>pozyskiwanie informacji nt. stanu i oczekiwań lokalnych przedsiębiorstw wobec gminy, w tym organizacja regularnych spotkań władz z przedsiębiorcami.</i></p> <p>1.2. Opracowanie i wdrożenie „Programu Wsparcia Przedsiębiorczości Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2026-2030” [PWP 2026-2030].</p>	A-B	P	I	S
	A-C	G	I	S
	B, B-C	G,K,P	I, II, III	J, S
<p>2. CEL OPERACYJNY O2: EKONOMIA SPOŁECZNA GOSPODARCZĄ SZANSĄ INTEGRACYJNĄ:</p> <p>2.1. Zakończenie wdrażania i ewaluacja ex post „Programu Wsparcia Ekonomii Społecznej w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2015-2021” [PWE 2015-2021].</p> <p>2.2. Opracowanie w wdrożenie „Programu Wsparcia Ekonomii Społecznej w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2025” [PWE 2021-2025], w tym:</p> <p>2.2.1. <i>prowadzenie doradztwa indywidualnego oraz szkoleń dla osób, organizacji pozarządowych i innych podmiotów zamierzających rozpocząć lub prowadzących działalność w sektorze ekonomii społecznej,</i></p> <p>2.2.2. <i>preferencyjne udostępnianie nieruchomości gminnych lokalnym podmiotom ekonomii społecznej,</i></p> <p>2.2.3. <i>udzielanie wsparcia marketingowego lokalnym podmiotom ekonomii społecznej,</i></p> <p>2.2.4. <i>doskonalenie kompetencji pracowników samorządu gminy oraz jej jednostek i spółek w zakresie wspierania rozwoju podmiotów ekonomii społecznej,</i></p> <p>2.2.5. <i>udzielanie pomocy w pozyskaniu środków inwestycyjnych lokalnym podmiotom ekonomii spo-</i></p>	A	G	I	J
	A, A-B	G,K,P	I, II	S
	A-B	G	I	S
	A-B	G	I	S
	A-B	P	II	S
	A-B	G	I	S
	A-B	K	II	S

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
<p><i>tecznej oraz osobom, organizacjom pozarządowym i innym podmiotom zamierzającym je założyć,</i></p> <p>2.2.6. <i>integrowanie beneficjentów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrowcu Świętokrzyskim z podmiotami ekonomii społecznej,</i></p> <p>2.2.7. <i>wspieranie rozwoju lokalnej reprezentacji podmiotów sektora ekonomii społecznej i konsultowanie z nią wybranych decyzji władz miasta,</i></p> <p>2.2.8. <i>budowa świadomości społecznej w zakresie lokalnych podmiotów sektora ekonomii społecznej i wsparcie budowy jego dobrego wizerunku,</i></p> <p>2.2.9. <i>wykorzystanie usług świadczonych i produktów wytwarzanych przez lokalne podmioty ekonomii społecznej w realizacji obligatoryjnych i fakultatywnych zadań gminy.</i></p>	A-B	G	I	S
<p>3. CEL OPERACYJNY O3: NOWOCZESNE, WIELOFUNKCYJNE I PROEKOLOGICZNE ROLNICTWO PODMIEJSKIE I ŚRÓDMIEJSKIE:</p>				
<p>3.1. Wspieranie rozwoju rolnictwa podmiejskiego jako uzupełniającego i komplementarnego sektora gospodarki miasta i jego lokalnych powiązań rynkowych:</p> <p>3.1.1. <i>organizacja i wspieranie edukacji rolników nt. zrównoważonej gospodarki rolnej, w tym sadownictwa w strefach oddziaływania miast, działalności komplementarnych dla rolnictwa (agroturystycznej, gastronomicznej, spożywczej i in.), agromarketingu, lokalnego handlu itp.</i></p> <p>3.1.2. <i>wspieranie rozwoju lokalnego przetwórstwa produktów rolnych oraz handlu nimi, zwłaszcza wnoszącego w nie wartość dodaną bazującą na tradycjach kulinarnych, historii i dziedzictwie kulturowym oraz przyrodniczym subregionu i miasta,</i></p> <p>3.1.3. <i>wspieranie rozwoju gospodarstw agroturystycznych, w szczególności oferujących usługi re-</i></p>	A-C	P	I	S
	A-C	G	I	S
	A-C	P	I	S

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
<i>kreacji weekendowej i sprzedaż własnych produktów,</i>				
3.1.4. <i>wspieranie rozwoju gospodarstw akcentujących ekologię w swojej działalności, w szczególności oferujących usługi edukacji pozaformalnej i sprzedaż własnych produktów,</i>	A-C	P	II	S
3.1.5. <i>wspieranie rolników w nawiązywaniu lokalnych kontraktów handlowych i współpracy sieciowej,</i>	A-C	P	II	S
3.1.6. <i>poprawa i wspieranie poprawy gospodarowania zasobami wodnymi wykorzystywanymi w podmiejskim rolnictwie,</i>	A-C	G	I, II	S
3.1.7. <i>kształtowanie krajobrazu przyrodniczego i kulturowego terenów produkcji rolnej.</i>	A-C	P	I	S
3.2. Wspieranie rozwoju rolnictwa i pszczelarstwa śródmiejskiego:				
3.2.1. <i>utworzenie Sąsiedzkiego Ogrodu Miejskiego w myśl idei Agrihood jako organizacji i przestrzeni działalności i edukacji ogrodniczej oraz ekologicznej, integracji społecznej oraz rekreacji,</i>	B	G	I	J
3.2.2. <i>wspieranie zakładania i funkcjonowania kolejnych, sąsiedzkich mikroogrodów miejskich,</i>	B-C	P	I	S
3.2.3. <i>tworzenie i udostępnianie infrastruktury technicznej rolnictwa śródmiejskiego,</i>	A-C	P	I	S
3.2.4. <i>wspieranie podmiotów i osób tworzących oraz użytkujących infrastrukturę rolnictwa śródmiejskiego,</i>	A-C	G	II	S
3.2.5. <i>zakładanie pasiek śródmiejskich i udostępnianie miejsca na takie pasieki na wybranych budynkach gminy oraz jej jednostek i spółek,</i>	A-C	P	I	S
3.2.6. <i>wspieranie podmiotów i osób prowadzących pszczelarstwo śródmiejskie,</i>	A-C	G	II	S
3.2.7. <i>promowanie rolnictwa i pszczelarstwa podmiejskiego i śródmiejskiego.</i>	A-C	P	I	S

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
4. CEL OPERACYJNY O4: BOGATY, SPÓJNY I ELASTYCZNY LOKALNY RYNEK PRACY:				
4.1. Opracowanie i wdrożenie „Programu Ochrony i Rozwoju Rynku Pracy Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2025” [PORRP 2021-2025], w tym:				
4.1.1. prognozowanie i monitorowanie struktury popytu i podaży kompetencji, kwalifikacji i doświadczeń zawodowych na subregionalnym rynku pracy,	A-B	K	I	S
4.1.2. inicjacja i wsparcie rozwoju wyższego szkolnictwa zawodowego o technicznych kierunkach kształcenia z udziałem i na rzecz lokalnych przedsiębiorstw i inwestorów zewnętrznych,	A	K	I	J
4.1.3. utworzenie Banku Kadr Ostrowca Świętokrzyskiego i wspieranie innego pośrednictwa pracy,	A	K	I	J, S
4.1.4. organizacja i wspieranie organizacji kształcenia umiejętności mieszkańców w zakresie telepracy oraz działań popularyzujących wśród nich taką metodę pracy,	A-B	K	I	S
4.1.5. dystrybucja i wsparcie dystrybucji informacji nt. wsparcia udzielanego bezrobotnym mieszkańcom miasta przez inne podmioty publiczne i pozarządowe,	A-B	G	I	S
4.1.6. dystrybucja i wsparcie dystrybucji informacji nt. pomocy udzielanej lokalnym przedsiębiorcom w celu utworzenia lub utrzymania miejsc pracy,	A-B	G	I	S
4.1.7. wspieranie bezrobotnych mieszkańców miasta w zindywidualizowanym nabywaniu nowej wiedzy, kompetencji, kreatywności, innowacyjności i motywacji do doskonalenia i konwersji zawodowej, szczególnie dotkniętych skutkami kryzysu gospodarczego,	A-B	K	I	S
4.1.8. wsparcie tworzenia i prozatrudnieniowej działalności spółdzielni socjalnych,	A-B	G	II	S
4.1.9. wsparcie tworzenia i funkcjonowania zakładów aktywizacji zawodowej,	A-B	G	II	S
4.1.10. wsparcie jednostek szkolnictwa zawodowego funkcjonujących na terenie miasta w dostosowaniu profilów nauczania do przyszłych potrzeb subregionalnej przedsiębiorczości,	A-B	G	II	S
4.1.11. wspieranie jednostek szkolnictwa zawodowego funkcjonujących na terenie miasta w rozwoju	A-B	G	II	S

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
<i>praktycznych ścieżek kształcenia dualnego,</i>				
4.1.12. <i>psychospołeczne wsparcie niepełnosprawnych bezrobotnych w pozyskaniu zatrudnienia,</i>	A-B	G	I	S
4.1.13. <i>organizacja prac społecznie użytecznych,</i>	A-B	P	I	S
4.1.14. <i>wspieranie przygotowania zawodowego młodocianych mieszkańców miasta,</i>	A-B	P	I	S
4.1.15. <i>organizacja i wspieranie organizacji staży w lokalnych przedsiębiorstwach,</i>	A-B	P	I	S
4.1.16. <i>wspieranie organizacji dla mieszkańców praktycznej nauki zawodu oraz przyuczeń do pracy,</i>	A-B	P	II	S
4.1.17. <i>organizowanie i wspieranie organizacji poradnictwa oraz mentoringu zawodowego mieszkańców począwszy od wieku szkolnego aż do emerytalnego,</i>	A-B	G	I, II	S
4.1.18. <i>wspieranie zatrudnienia mieszkańców miasta znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy poprzez organizację prac interwencyjnych i robót publicznych,</i>	A-B	G	II	S
4.1.19. <i>świadczenie usług doradztwa zawodowego dla uczniów szkół gminnych wraz z ich rodzicami,</i>	A-B	G	I	S
4.1.20. <i>wspieranie działań organizacji pozarządowych stymulujących rozwój lokalnego rynku pracy,</i>	A-B	P	II	S
4.1.21. <i>upowszechnianie wśród mieszkańców wiedzy na temat konsekwencji nierejestrowanego zatrudnienia,</i>	A-B	P	I	S
4.1.22. <i>promowanie wzorców zmian postaw mieszkańców miasta w zakresie osobistej aktywności zawodowej z długookresowo pasywnej na aktywną i przynoszącą sukcesy,</i>	A-B	P	I	S
4.1.23. <i>szkolenie mieszkańców w zakresie pozyskiwania i wykonywania pracy poza Ostrowcem Świętokrzyskim opartej na technologiach telepracy,</i>	A-C	K	I	S
4.1.24. <i>kontynuacja projektu „Akcja aktywizacja – Aktywna integracja zwiększająca szanse na zatrudnienie na lata 2019-2022”.</i>	A	G	I	S
4.2. <i>Opracowanie i wdrożenie „Programu Ochrony i Rozwoju Rynku Pracy Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2026-2030” [PORRP 2026-2030].</i>	B, B-C	G,K,P	I, II	J, S

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
5. CEL OPERACYJNY O5: KOMPLEMENTARNA REGIONALNIE TURYSTYKA I REKREACJA:				
5.1. <i>Opracowanie i wdrożenie „Programu Rozwoju Komplementarnych Regionalnie Funkcji Turystyczno-Rekreacyjnych Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2021-2030” [PRT 2021-2030], w tym:</i>	A, A-C	K,G,P	I, II	J, S
5.1.1. <i>Wsparcie budowy komercyjnej oferty turystyczno-rekreacyjnej i jej regionalnego marketingu:</i>				
5.1.1.1 <i>wspieranie rozwoju współpracy sieciowej lokalnych firm turystyczno-rekreacyjnych,</i>	A	K	I	J
5.1.1.2 <i>zdefiniowanie i opracowanie podstawowych, komercyjnych, własnych oraz partnerskich, regionalnych produktów turystyczno-rekreacyjnych miasta i ich marek, w szczególności opartych o tradycje przemysłowe, dziedzictwo historyczne i unikalne, najcenniejsze wartości środowiskowe subregionu,</i>	A	K	I	J
5.1.1.3 <i>budowa i wsparcie budowy bazy przedsiębiorstw oferujących podstawowe produkty turystyczno-rekreacyjne miasta oraz ich regionalny marketing,</i>	A	K	I	S
5.1.1.4 <i>utworzenie i ciągła aktualizacja internetowego, turystyczno-rekreacyjnego portalu miasta, adresowanego głównie do osób spoza jego obszaru,</i>	A	K	I	J, S
5.1.1.5 <i>marketingowe wsparcie rozwoju marek i sprzedaży komercyjnych produktów turystyczno-rekreacyjnych zarejestrowanych w mieście firm,</i>	A-C	G	II	S
5.1.1.6 <i>cykliczny monitoring skuteczności regionalnego marketingu turystyczno-rekreacyjnego miasta prowadzonego przez samorząd miasta.</i>	A-C	G	I	S
5.1.2. Rozwój komunalnej infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej:				
5.1.2.1 <i>utworzenie Centrum Tradycji Hutnictwa w zmodernizowanym budynku Kina „Etiuda”,</i>	A	K	I	J
5.1.2.2 <i>utworzenie lub wsparcie utworzenia centrum turystyczno-edukacyjno-rekreacyjnego o ponadlokalnej działalności opartej na znaczeniu, historii i dziedzictwie dorzecza</i>	B-C	K	I	J

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
<i>Kamiennej,</i>				
5.1.2.3 <i>budowa zbiornika retencyjno-rekreacyjnego Stawki II,</i>	A-B	K	I	S
5.1.2.4 <i>zagospodarowanie na cele rekreacyjno-turystyczne stawu przy ul. Świętokrzyskiej i jego otoczenia oraz nowonabywanych nieruchomości o funkcjach rekreacyjno-turystycznych,</i>	A-B	K	I	J
5.1.2.5 <i>rozbudowa małej, miejskiej infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej, w tym wielojęzycznego oznakowania, urządzeń wielojęzycznej informacji i wizualizacji turystyczno-rekreacyjnej, punktów nawigacji i stref odpoczynku,</i>	A-C	K	I	S
5.1.2.6 <i>budowa pozostałej, gminnej infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej, w szczególności wspierającej rozwój turystyki industrialnej, historycznej i kulturowej,</i>	A-C	K	I	J
5.1.2.7 opracowanie i wdrożenie „Planu budowy docelowej sieci głównych dróg, ścieżek oraz szlaków rowerowych i rowerowo-piesznych Ostrowca Świętokrzyskiego pełniących głównie funkcje turystyczno-rekreacyjne i edukacyjne oraz informacyjnej i rekreacyjnej infrastruktury towarzyszącej na lata 2021-2030” [PSRTR 2021-2030] zgodnie z przyjętymi standardami i wytycznymi kształtowania infrastruktury rowerowej i z wykorzystaniem terenów sąsiadujących z ciekami wodnymi,	A, A-C	K	I	J
5.1.2.8 <i>Bulwary Kamiennej - nadanie wałom przeciwpowodziowym i części terenów zalewowych dodatkowych funkcji rekreacyjnych jako rozszerzenia obszaru funkcjonalnego Parku Miejskiego im. Marszałka Józefa Piłsudskiego.</i>	B-C	G	I	S
5.1.3. Wspieranie prywatnych inwestycji w bazę usług turystyczno-rekreacyjnych:				
5.1.3.1 <i>prawne i infrastrukturalne przygotowywanie terenów komunalnych pod obiekty obsługi ruchu turystyczno-rekreacyjnego oraz ich sprzedaż,</i>	A-C	K	I	S

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
5.1.3.2 <i>wspieranie inwestycji w obiekty obsługi ruchu turystyczno-rekreacyjnego, zwłaszcza hotelarskie oraz wykorzystujące majątek przemysłowy,</i>	A-C	K	I	J
5.1.4. Rozwój regionalnych usług turystyczno-rekreacyjnych miasta:				
5.1.4.1 <i>wspieranie rozwoju agroturystyki podmiejskiej,</i>	A-C	G	I	S
5.1.4.2 <i>wspieranie rozwoju rzemiosła i rękodzielnictwa,</i>	A-C	P	II	S
5.1.4.3 <i>organizacja, wspieranie i pozyskiwanie organizacji na terenie miasta imprez turystyczno-rekreacyjnych, turystyczno-sportowych i turystyczno-kulturalnych adresowanych w równym stopniu do odbiorców spoza miasta, jak i mieszkańców miasta,</i>	A-C	K	I, II	S
5.1.4.4 <i>wspieranie działalności organizacji pozarządowych w zakresie rozwoju komplementarnych regionalnie funkcji turystyczno-rekreacyjnych miasta,</i>	B-C	P	II	S
5.1.4.5 <i>organizacja gminnych konkursów na innowacje w zakresie regionalnych funkcji turystyczno-rekreacyjnych miasta oraz samorządowego wsparcia ich rozwoju,</i>	A-C	G	I	S
5.1.5. Doskonalenie turystyczno-rekreacyjnych kompetencji samorządu i lokalnego biznesu:				
5.1.5.1 <i>utworzenie i stała działalność w Urzędzie Miasta zespołu ds. rozwoju regionalnych funkcji turystyczno-rekreacyjnych miasta,</i>	A, A-C	K	I	J, S
5.1.5.2 <i>organizacja i wspieranie organizacji szkoleń nt. zakładania i komercjalizacji turystyczno-rekreacyjnej działalności gospodarczej, w szczególności wychodzącej naprzeciw postpandemicznym zmianom rynku turystyczno-rekreacyjnego,</i>	A-S	G	I, II	S
5.1.5.3 <i>nagradzanie i promocja podmiotów oraz osób najbardziej zasłużonych dla rozwoju regionalnych funkcji turystyczno-rekreacyjnych miasta.</i>	A-C	P	I	C1

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
6. CEL OPERACYJNY O6: KOMPLETNA I ZRÓWNOWAŻONA INFRASTRUKTURA TECHNICZNA:				
6.1. Rozwój infrastruktury drogowej i okołodrogowej:				
6.1.1. przebudowa najbardziej obciążonych skrzyżowań w ciągach dróg gminnych na ronda,	A-C	G	I	S
6.1.2. implementacja inteligentnych systemów automatycznego zarządzania ruchem drogowym,	A-C	G	I	S
6.1.3. budowa, przebudowa i rozbudowa dróg gminnych oraz ich infrastruktury okołodrogowej oraz miejsc parkingowych,	A-C	K	I	S
6.1.4. zwiększenie integracji drogowej północnej i południowej części miasta,	B	K	I	J
6.1.5. budowa i organizacja miejsc parkowania typu Park&Ride, Bike&Ride oraz Kiss&Ride,	A-C	K	I	S
6.1.6. reorganizacja ruchu i wprowadzenie stref płatnego parkowania w Śródmieściu,	B	K	I	J
6.1.7. doskonalenie organizacji ruchu drogowego poprzez poprawę jego bezpieczeństwa i płynności, ograniczenie uciążliwości oraz separację tranzytu i komunikacji zbiorowej od indywidualnego ruchu lokalnego,	A-C	G	I	S
6.1.8. rozbudowa energooszczędnego, hybrydowego, bazującego na odnawialnych źródłach energii, inteligentnego oświetlenia gminnych ulic, skrzyżowań, placów, drogowych przejść dla pieszych i innych miejsc publicznych,	A-C	G	I	S
6.1.9. tworzenie i wsparcie tworzenia publicznych punktów ładowania pojazdów elektrycznych,	B-C	G	I, II	S
6.1.10. rozwój infrastruktury ruchu pieszego,	A-C	G	I, II	S
6.1.11. zapewnienie najwyższego poziomu bezpieczeństwa przejść dla pieszych na drogach gminnych poprzez ich reorganizację, doświetlenie i oznakowanie,	A-B	G	I	J
6.1.12. dostosowywanie przejść ulicznych, chodników i parkingów do potrzeb niepełnosprawnych.	A-C	P	I	ń
6.2. Rozwój infrastruktury rowerowej:				
6.2.1. opracowanie standardów i wytycznych w zakresie kształtowania miejskiej, turystyczno-	A	G	I	J

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
<p>rekreacyjnej oraz komunikacyjnej infrastruktury rowerowej,</p> <p>6.2.2. opracowanie i wdrożenie „Planu budowy docelowej sieci dróg i ścieżek rowerowych oraz urządzeń transportu osobistego Ostrowca Świętokrzyskiego pełniących głównie funkcje komunikacyjne oraz serwisowej i parkingowej infrastruktury towarzyszącej na lata 2021-2030” [PSRK 2021-2030].</p>	A, A-C	K	I	J
<p>6.3. Rozwój powiatowej, wojewódzkiej i krajowej infrastruktury drogowej i okołodrogowej na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego:</p>				
<p>6.3.1. <i>lobbying na rzecz aktualizacji realizacji koncepcji przebudowy i rozbudowy dróg krajowych nr 9 i 42 do standardu drogi dwujezdniowej łączącej Skarżysko z Opatowem przez Ostrowiec Świętokrzyski i Starachowice, optymalnie wpinającej miasto do sieci głównych, drogowych szlaków komunikacyjnych,</i></p>	A-C	K	I	R
<p>6.3.2. <i>lobbying na rzecz rozpoczęcia, realizacji zgodnie z potrzebami miasta i planowej kontynuacji budowy obwodnicy Ostrowca Świętokrzyskiego w ciągu dróg krajowych nr 42 i nr 9 na odcinku Brody-Opatów,</i></p>	A-B	K	I	R
<p>6.3.3. <i>lobbying na rzecz i wsparcie budowy, przebudowy i rozbudowy dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego, a także ich skrzyżowań z drogami gminnymi oraz towarzyszącej im infrastruktury okołodrogowej, w szczególności w miejscach podwyższonego ryzyka zdarzeń drogowych, częstych zatorów komunikacyjnych, koncentracji niskiej emisji oraz ponadnormatywnego hałasu,</i></p>	A-C	K	I	R
<p>6.3.4. <i>lobbying na rzecz i wsparcie poprawy bezpieczeństwa przejść dla pieszych na drogach powiatowych oraz wojewódzkich poprzez ich reorganizację, a także doświetlenie i oznakowanie.</i></p>	A-C	G	I	R

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
6.4. Rozwój infrastruktury kolejowej:				
6.4.1. <i>lobbing na rzecz rozpoczęcia, realizacji zgodnie z potrzebami miasta i planowej kontynuacji przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. przebudowy i elektryfikacji linii kolejowej nr 25 Łódź Kaliska – Dębica na odcinku Sandomierz – Skarżysko-Kamienna,</i>	A-C	K	I	R
6.4.2. <i>lobbing na rzecz modernizacji infrastruktury punktu przeładunkowego towarów na stacji kolejowej Ostrowiec Świętokrzyski linii kolejowej nr 25,</i>	A-C	G	I	R
6.4.3. <i>lobbing na rzecz uwzględniania przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. społecznych i gospodarczych interesów Ostrowca Świętokrzyskiego w procesie budowy linii kolejowej dużych prędkości z Centralnego Portu Komunikacyjnego do Sanoka i Krosna (tzw. szprycha nr 6),</i>	A-C	K	I	R
6.4.4. <i>wsparcie rewitalizacji lub przejęcie i rewitalizacja budynku dworcowego stacji kolejowej Ostrowiec Świętokrzyski.</i>	A-C	K	I	R
6.5. Rozwój infrastruktury kanalizacji deszczowej:				
6.5.1. <i>budowa urządzeń niezależnego systemu kanalizacji deszczowej,</i>	A-C	G	I	S
6.5.2. <i>odbudowa i przebudowa nieczynnych, niewydajnych lub uszkodzonych urządzeń kanalizacji deszczowej oraz ich rozbudowa o infrastrukturę retencji wód.</i>	A-C	K	I	S
6.6. Rozwój infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej i usług świadczonych na jej bazie:				
6.6.1. <i>zakończenie wdrażania i ewaluacja ex post „Wieloletniego Planu Rozwoju i Modernizacji Urzędzeń Wodociągowych i Urzędzeń Kanalizacyjnych na lata 2018-2020 dla Miejskich Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim” [PRMUWUK 2018-2020].</i>	A	P	I	J
6.6.2. <i>opracowanie i wdrożenie „Wieloletniego Planu Rozwoju i Modernizacji Urzędzeń Wodociągowych i Urzędzeń Kanalizacyjnych na lata 2021-2023 dla Miejskich Wodociągów</i>	A	K, G	I	J, S

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
<i>i Kanalizacji Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim” [PRMUWUK 2021-2023], w tym:</i>				
6.6.2.1 <i>rozbudowa, przebudowa i modernizacja odcinków sieci wodociągowej i przyłączy,</i>	A	K	I	S
6.6.2.2 <i>rozbudowa, przebudowa i modernizacja odcinków sieci kanalizacyjnej i przyłączy,</i>	A	K	I	J
6.6.2.3 <i>budowa i wdrożenie kompleksowego systemu monitoringu sieci wodno-kanalizacyjnej opartego o SCADA (Supervisory Control And Data Acquisition),</i>	A	G	I	J
6.6.2.4 <i>budowa urządzeń zarządzania ciśnieniem w sieci wodociągowej,</i>	A	G	I	S
6.6.2.5 <i>pełne wdrożenie radiowego odczytu wodomierzy (AMR),</i>	A	G	I	J
6.6.2.6 <i>wykrywanie i eliminowanie niewidocznych awarii sieci dla ograniczenia przenikania wód opadowych i gruntowych do kanalizacji sanitarnej oraz strat wody z wodociągów,</i>	A	G	I	S
6.6.2.7 <i>budowa, rozbudowa oraz odbudowa obiektów retencji miejskiej,</i>	A	K	I	S
6.6.3. <i>opracowywanie i wdrażanie kolejnych, trzyletnich „Wieloletnich Planów Rozwoju i Modernizacji Urzędzeń Wodociągowych i Urzędzeń Kanalizacyjnych dla Miejskich Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim” [PRMUWUK III].</i>	A-B,B-C	G, K	I	J, S
6.7. <i>Rozwój infrastruktury gazowniczej i elektroenergetycznej:</i>				
6.7.1. <i>lobbying na rzecz rozpoczęcia i planowej kontynuacji przez Polską Spółkę Gazownictwa Sp. z o.o. budowy gazociągu wysokiego ciśnienia DN500 relacji Sandomierz - Ostrowiec Świętokrzyski,</i>	A-C	G	I	S
6.7.2. <i>zapewnienie prawnoprzestrzennych warunków rozwoju infrastruktury gazowniczej,</i>	A-C	K	I	S
6.7.3. <i>zapewnienie prawnoprzestrzennych warunków rozwoju infrastruktury elektroenergetycznej.</i>	A-C	K	I	S
6.8. <i>Rozwój infrastruktury gospodarowania wodami powierzchniowymi:</i>				
6.8.1. <i>lobbying na rzecz planowej realizacji przez Województwo Świętokrzyskie budowy zbiornika małej retencji wodnej „Chmielów” z funkcjami rekreacyjnymi,</i>	A-C	G	I	R

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
6.8.2. <i>lobbying na rzecz rozpoczęcia i planowej kontynuacji przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie zabezpieczenia przeciwpowodziowego Ostrowca Świętokrzyskiego oraz Gminy Bodzechów w oparciu o regulację rzeki Modły, z wykorzystaniem istniejącego zbiornika w Częstocicach jako polderu zalewowego do redukcji fali powodziowej,</i>	A-C	K	I	R
6.8.3. <i>lobbying na rzecz prawidłowego utrzymania urządzeń melioracji głównej i szczegółowej,</i>	A-C	P	I	S
6.8.4. <i>lobbying na rzecz i wsparcie budowy, przebudowy i remontów urządzeń melioracji wodnych szczegółowych,</i>	A-C	G	I	S
6.8.5. <i>wsparcie i promocja budowy, rozbudowy oraz odbudowy obiektów oraz montażu urządzeń re-tencji miejskiej, w tym indywidualanej,</i>	A-C	K	I, II	S
6.8.6. <i>konserwacja, budowa i rozbudowa zbiorników wodnych należących do gminy.</i>	A-C	P	I	S
6.9. Rozwój infrastruktury teleinformatycznej i usług świadczonych na jej bazie:				
6.9.1. <i>udostępnianie nieruchomości i innych obiektów gminnych dla rozbudowy infrastruktury szerokopasmowego, w tym bezprzewodowego dostępu do Internetu,</i>	A-C	G	I	S
6.9.2. <i>udzielanie zwolnień w podatku od nieruchomości gruntów, budowli lub ich części wykorzystywanych pod infrastrukturę tzw. „ostatniej mili” szerokopasmowego, w tym bezprzewodowego dostępu do Internetu,</i>	A-C	G	I	S
6.9.3. <i>budowa szerokopasmowej infrastruktury sieciowej na tych obszarach problemowych miasta, które charakteryzują się niskim zainteresowaniem operatorów komercyjnych w zakresie takich inwestycji.</i>	A-C	G	I	S
6.10. Zakończenie wdrażania i ewaluacja ex „Projektu Założeń do Planu Zaopatrzenia w Ciepło, Energię Elektryczną i Paliwa Gazowe na Obszarze Gminy Ostrowiec Świętokrzyski z 2011 r.” [ZPZ 2011]	A	P	I	J
6.11. Opracowanie i wdrożenie „Projektu Założeń do Planu Zaopatrzenia w Ciepło, Energię Elek-	A, A-C	G	I	J,S

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
tryczną i Paliwa Gazowe na Obszarze Gminy Ostrowiec Świętokrzyski” [ZPZ 2021].				
6.12. Rozwój infrastruktury ciepłowniczej i usług świadczonych na jej bazie:				
6.12.1. modernizacja, rozbudowa i przebudowa węzłów ciepłowniczych,	A-C	G	I	S
6.12.2. modernizacja, rozbudowa i integracja sieci ciepłowniczej,	A-C	G	I	S
6.12.3. modernizacja kotłów ciepłych wykorzystywanych przez Miejską Energetykę Ciepłą Sp. z o.o. spełniająca standardy dyrektywy UE, w tymi oparta o całoroczne rozwiązania kogeneracyjne i biopaliwa,	A	K	I	J
6.12.4. instalacja i modernizacja systemów automatyki i monitoringu węzłów i sieci ciepłowniczych,	A-C	G	I	S
6.12.5. przyłączanie nowych odbiorców do sieci ciepłowniczej.	A-C	K	I	S
6.13. Rozwój cyfrowych systemów zarządzania infrastrukturą techniczną:				
6.13.1. promowanie, wspieranie, standaryzacja i koordynacja implementacji technologii Smart City w Urzędzie Miasta oraz jednostkach i spółkach gminy,	A	K	I	J
6.13.2. implementacja technologii Smart City w jednostkach i spółkach gminy oraz zapewnienie interoperacyjności wykorzystywanych przez nie technologii tego typu.	A-C	K	I	J
6.14. Zapewnienie prawidłowego funkcjonowania cmentarnictwa:				
6.14.1. poszerzenie obszaru Cmentarza Komunalnego w Ostrowcu Świętokrzyskim,	A	G	I	J
6.14.2. wyposażenie Zakład Usług Pogrzebowych Sp. z o.o. w infrastrukturę kremacji zwłok.	A	G	I	J

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
CEL STRATEGICZNY S2: WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA POPRZEZ AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNĄ ORAZ USŁUGI I INWESTYCJE PUBLICZNE OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI DOBRYM MIEJSCEM DO ZAMIESZKANIA I POWODEM DO POWROTÓW				
7. CEL OPERACYJNY O7: BUDUJĄCE KAPITAŁ LUDZKI I SPOŁECZNY SPORT I REKREACJA:				
7.1. Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej:				
7.1.1. remont i doposażenie Miejskiego Stadionu Sportowego KSZO,	A	K	I	J
7.1.2. przeprowadzenie prac remontowych Pływalni „Rawszczyzna”,	A	K	I	J
7.1.3. budowa hali sportowej na terenie Publicznej Szkoły Podstawowej nr 1 w Ostrowcu Świętokrzyskim,	B	K	I	J
7.1.4. budowa ściany wspinaczkowej,	B	G	I	J
7.1.5. budowa toru do jazdy i treningu typu pumptrack,	A	G	I	J
7.1.6. rewitalizacja, modernizacja i rozbudowa boisk gminnych i infrastruktury towarzyszącej, w tym budowa zadaszeń,	A-B	G	I	J
7.1.7. budowa lub wsparcie budowy strzelnicy treningowo-rekreacyjno-sportowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą,	A-B	G	I	J
7.1.8. budowa otwartych siłowni,	B-C	P	I	J
7.1.9. budowa pozostałej, nowej i przebudowa oraz modernizacja istniejącej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, w tym szkolnej,	A-C	K	I	S
7.1.10. wsparcie tworzenia prywatnej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej,	A-C	P	II	S
7.1.11. dostosowywanie obiektów oraz urządzeń sportowo-rekreacyjnych do potrzeb osób star-	A-C	P	I	S

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
<p>szych i niepełnosprawnych,</p> <p>7.1.12. rozbudowa infrastruktury i obiektów towarzyszących gminnej infrastrukturze sportowo-rekreacyjnej pozwalających na odpłatne ich udostępnianie w wymiarze subregionalnym i regionalnym oraz analogiczne świadczenie na ich bazie szkoleń sportowych.</p>	A-C	G	I	S
<p>7.2. Rozwój kompetencji i motywacji kadr sportowo-rekreacyjnych:</p>				
<p>7.2.1. promowanie i przyznawanie nagród dla działaczy sportowo-rekreacyjnych za sukcesy w popularyzacji sportu i rekreacji, w szczególności wśród młodzieży i seniorów, a także w zapobieganiu problemom społecznym i integrowaniu społeczności lokalnej,</p>	A-C	G	I	S
<p>7.2.2. doskonalenie kwalifikacji pracowników sektora sportu i rekreacji, w tym w zakresie zdalnych form treningu sportowego oraz wykorzystania sportu i rekreacji jako narzędzia prewencji problemów i integracji społecznej.</p>	A-C	G	I	S
<p>7.3. Upowszechnianie sportu i rekreacji:</p>				
<p>7.3.1. rozszerzanie i dostosowywanie do oczekiwań i potrzeb mieszkańców gminnej oferty usług sportowo-rekreacyjnych, w tym do potrzeb osób niepełnosprawnych, a także wdrażanie uzupełniających form zdalnego ich świadczenia,</p>	A-C	K	I	S
<p>7.3.2. pozyskiwanie organizacji ponadlokalnych imprez sportowo-rekreacyjnych dla mieszkańców miasta, w szczególności integrujących społeczność lokalną i popularyzujących aktywność ruchową wśród młodzieży, seniorów i całych rodzin,</p>	A-C	G	I	S
<p>7.3.3. organizacja i wspieranie organizacji imprez sportowo-rekreacyjnych, szczególnie masowych, szkolnych i adresowanych do seniorów oraz całych rodzin,</p>	A-C	K	I, II	S
<p>7.3.4. promocja sportu i rekreacji wśród mieszkańców miasta prowadzących pasywny ruchowo tryb życia, w szczególności młodzieży i seniorów,</p>	A-C	K	I	S

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
7.3.5. przyznawanie uczniom stypendiów, a mieszkańcom nagród za wybitne osiągnięcia sportowe oraz wyniki w międzynarodowym i krajowym współzawodnictwie sportowym,	B-C	P	I	S
7.3.6. zwiększanie dostępności odpłatnego korzystania z gminnych usług i obiektów sportowych w oparciu o Kartę Mieszkańca Ostrowca Świętokrzyskiego – „Ostra Karta Tnie Ceny”,	A-C	P	I	S
7.3.7. zwiększanie zakresu ponadlokalnego, odpłatnego udostępniania infrastruktury sportowej oraz świadczenia odpłatnych usług szkolenia sportowego.	A-C	G	I	S
7.4. Wspieranie rozwoju lokalnych organizacji pozarządowych zajmujących się sportem i rekreacją ruchową:				
7.4.1. wspieranie zakładania lokalnych organizacji pozarządowych zajmujących się sportem i rekreacją ruchową, działających na rzecz prewencji i rozwiązywania problemów społecznych,	B-C	P	II	S
7.4.2. materialne wspieranie lokalnych organizacji pozarządowych zajmujących się sportem i rekreacją ruchową w działaniach zapobiegających i rozwiązujących problemy społeczne,	A-C	G	II	S
7.4.3. zachęcanie i wspieranie lokalnych organizacji pozarządowych zajmujących się sportem i rekreacją ruchową w pozyskiwaniu środków ze źródeł innych niż budżet gminy.	A-C	P	II	S

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
8. CEL OPERACYJNY O8: NOWOCZESNA I AKTYWIZUJĄCA, PEŁNA ŚCIEŻKA „3L” OPIEKI, EDUKACJI I WYCHOWANIA:				
8.1. <i>Zakończenie wdrażana i ewaluacja ex post „Kompleksowego Planu Rozwoju Szkół w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2017-2022” [PRS 2017-2022],</i>	A	G	I	J
8.2. <i>Opracowanie i wdrożenie „Planu Rozwoju Szkół w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2025”¹ [PRS 2021-2025],</i>	A, A-B	G,K,P	I, II	J, S
8.3. Rozwój sieci oraz wyposażenia szkół i przedszkoli gminnych:				
8.3.1. <i>remonty i modernizacje obiektów szkół i przedszkoli gminnych oraz ich infrastruktury towarzyszącej, w tym poprawa ich referencyjności energetycznej</i>	A-C	K	I	S
8.3.2. <i>rozwój dydaktycznego, rekreacyjnego, sportowego, kulturalnego, opiekuńczego i socjalnego wyposażenia szkół i przedszkoli gminnych,</i>	A-C	K	I	S
8.3.3. <i>opracowanie analizy konieczności reorganizacji sieci szkół i przedszkoli gminnych,</i>	B	K	I	J
8.3.4. <i>opracowanie i wdrożenie planu reorganizacji sieci szkół i przedszkoli gminnych²,</i>	B	K	I	J
8.3.5. <i>zapewnienie uczniom z rodzin w trudnej sytuacji materialnej technicznych możliwości kontynuacji nauki w okresach jej prowadzenia przez jednostki oświatowe formie zdalnej.</i>	A-C	K	I	S
8.4. Materialne wsparcie uzdolnionych uczniów i studentów:				
8.4.1. <i>przyznawanie uczniom szkół nagród o charakterze motywacyjnym,</i>	A-C	P	I	S
8.4.2. <i>przyznawanie stypendiów za wybitne wyniki w nauce dla studentów zamieszkujących na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego.</i>	A-C	P	I	S

¹ Plan Rozwoju Szkół w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2025 będzie programem wielodziałowym zawierającym zadania strategiczne wskazane dla tego celu operacyjnego, a także inne, określone w trakcie jego opracowania.

² Zadanie realizowane w zależności od wyników analizy konieczności reorganizacji sieci szkół i przedszkoli gminnych stanowiącej odrębne zadanie strategiczne.

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
8.5. Rozwój szkolnej i przedszkolnej działalności dydaktycznej, wychowawczej, terapeutycznej i społecznej:				
8.5.1. <i>rozwój szkolnej i przedszkolnej profilaktyki, pomocy i edukacji psychologicznej, logopedycznej, pielęgniarskiej, korekcyjnej i socjoterapeutycznej, w tym wdrożenie metod jej zdalnego świadczenia,</i>	A-C	G	I	S
8.5.2. <i>wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży dotkniętych problemami społecznymi i zdrowotnymi oraz zagrożonych różnymi formami wykluczenia, w tym metodami zdalnej edukacji i wychowania,</i>	A-C	G	I	S
8.5.3. <i>rozwój praktycznych i teoretycznych zajęć przedszkolnych oraz pozalekcyjnych szkolnych, rozwijających świadomość współczesnych wyzwań społecznych, środowiskowych i gospodarczych w wymiarze lokalnym, krajowym i międzynarodowym oraz wiedzę nt. pożądanых wobec nich postaw lokalnych, w tym ich indywidualizacja, a także wdrożenie metod ich zdalnego prowadzenia,</i>	A-C	K	I	S
8.5.4. <i>rozwój praktycznych i teoretycznych zajęć przedszkolnych oraz pozalekcyjnych szkolnych, rozwijających wiedzę o aktualnych cechach gospodarczych, społecznych i środowiskowych innych krajów i kręgów kulturowych, a także o faktach z ich historii mających wpływ na współczesny świat i Polskę, w tym prowadzonych metodami zdalnymi,</i>	A-C	K	I	S
8.5.5. <i>rozwój praktycznych i teoretycznych zajęć przedszkolnych oraz pozalekcyjnych szkolnych, służących prewencji i rozwiązywaniu problemów społecznych, odciążeniu rodziców, podnoszeniu bezpieczeństwa osobistego, rozwijających postawy obywatelskie i asertywne oraz zachowania prozdrowotne, w tym ich indywidualizacja, a także wdrożenie metod ich zdalnego prowadzenia,</i>	A-C	K	I	S

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
8.5.6. <i>rozwój praktycznych i teoretycznych zajęć przedszkolnych oraz pozalekcyjnych szkolnych, rozwijających kompetencje miękkie i interpersonalne (kreatywność, innowacyjność, przedsiębiorczość, nieschematyczne i logiczne myślenie, odpowiedzialność, asertywność, komunikatywność, zespołowość, przywództwo, życzliwość, elastyczność środowiskowa, organizacja edukacji i pracy (w tym odmiejscowionej), umiejętność zarządzania czasem, terminowość, odporność na stres, perswazyjność, umiejętność konstruktywnej oceny i przyjmowania krytyki, samodyscyplina, rozwiązywanie konfliktów, wypracowywanie kompromisów, motywowanie siebie i innych, skupianie się na celu, delegowanie i egzekwowanie zadań, wysoka kultura osobista, chęć samorozwoju), w tym ich indywidualizacja, a także wdrożenie metod ich zdalnego prowadzenia,</i>	A-C	K	I	S
8.5.7. <i>rozwój praktycznych zajęć szkolnych i przedszkolnych, zapoznających z innowacjami technicznymi i technologicznymi oraz wykorzystywanymi już nowoczesnymi rozwiązaniami technicznymi, rozbudzających pasje techniczne i kreatywność techniczną, zwłaszcza związane ze specjalizacjami miasta i regionu;</i>	A-C	G	I	S
8.5.8. <i>rozwój zajęć pozalekcyjnych aktywizujących fizycznie dzieci i młodzież, w tym prowadzonych metodami zdalnymi,</i>	A-C	K	I	S
8.5.9. <i>pogłębianie udziału szkół gminnych w ponadlokalnych, innowacyjnych programach edukacyjnych (jak np. „Cybermil z Klasą”),</i>	A-C	K	I	S
8.5.10. <i>zwiększanie udziału narzędzi, technik i metod dydaktycznych wykorzystujących nowe technologie informatyczne i komunikacyjne, w tym wirtualne i społecznościowe – zarówno w procesach kształcenia w placówkach szkolnych, jak i w ramach kształcenia zdalnego,</i>	A-C	K	I	S
8.5.11. <i>zwiększanie udziału w procesie edukacji działań grupowych i doświadczania innego niż tylko</i>	A-C	K	I	S

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
<i>patrzenie, słuchanie, pisanie i czytanie, zwłaszcza poprzez laboratoria, warsztaty, gry edukacyjne, konkursy, konwersatoria, zajęcia praktyczne, terenowe itp.,</i>				
8.5.12. <i>rozwój wsparcia uczniów w wyborze ścieżki kontynuacji edukacji,</i>	A-C	P	I	S
8.5.13. <i>wypracowanie skutecznego i efektywnego, hybrydowego modelu zajęć dydaktycznych, oparte o edukację tradycyjną i teleedukację, w tym w formie zindywidualizowanej,</i>	A-C	K		
8.5.14. <i>merytoryczne wspieranie niepublicznych szkół, przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego w realizacji ww. zadań.</i>	A-C	P	I	S
8.6. Rozwój systemów dydaktyki i wychowania:				
8.6.1. <i>wielowymiarowe wspieranie doskonalenia zawodowego i rozwoju osobistego nauczycieli,</i>	A-C	K	II	S
8.6.2. <i>przyznawanie nagród nauczycielom za wysokie wyniki edukacyjne i wychowawcze,</i>	A-C	P	I	S
8.6.3. <i>zapewnienie nauczycielom warunków pracy umożliwiających im skuteczne i efektywne osiągnięcie wyznaczonych celów i motywujących do tego,</i>	A-C	K	I	S
8.6.4. <i>znoszenie techniczno-organizacyjnych barier edukacji niepełnosprawnych dzieci i młodzieży,</i>	A-C	P	I	S
8.6.5. <i>udzielanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych w mieście,</i>	A-C	P	I	S
8.6.6. <i>angażowanie rodziców w szkolną dydaktykę, wychowanie, terapie i wsparcie socjalne.</i>	A-C	P	I	S
8.7. Rozwój szkolnictwa średniego i zawodowego:				
8.7.1. <i>wspieranie tworzenia nowej, dostosowanej do potrzeb lokalnych przedsiębiorstw, zawodowej oferty edukacyjnej placówek szkolnictwa średniego i zawodowego oraz podmiotów szkoleniowych,</i>	A-C	K	II	S
8.7.2. <i>wspieranie rozwoju szkół ponadpodstawowych w tworzeniu i rozwijaniu przyszłościowych kierunków kształcenia, zwłaszcza związanych z działalnością przemysłową prowadzoną lub planowaną w mieście, a także z transformacją energetyczną Polski, popandemicznymi zmianami</i>	A-C	K	II	S

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
<p>społeczno-gospodarczymi, adaptacją klimatyczną, ochroną środowiska, ekomobilnością, cyfryzacją, Smart City/Home/Life/Org, sztuczną inteligencją, big/open data i innymi nowymi technologiami, wszelkimi formami teleaktywności, starzeniem się ludności oraz innymi zmianami strukturalnymi regionu, kraju i świata,</p>				
<p>8.7.3. inicjowanie i wspieranie współpracy szkół średnich i zawodowych oraz podmiotów szkoleniowych z lokalnymi podmiotami gospodarczymi oraz uczelniami wyższymi.</p>	A-C	K	II	S
<p>8.8. Rozwój szkolnictwa wyższego:</p>				
<p>8.8.1. wspieranie rozwoju szkolnictwa wyższego w zakresie dostosowywania kierunków studiów do potrzeb lokalnego rynku pracy,</p>	A-C	K	II	S
<p>8.8.2. wspieranie badań naukowych lokalnych uczelni, których wyniki będą praktycznie zastosowane dla dynamizacji rozwoju społeczno-gospodarczym miasta,</p>	A-C	G	II	S
<p>8.8.3. wspieranie współpracy klastrowej lokalnych uczelni z lokalnymi podmiotami gospodarczymi,</p>	A-C	K	II	S
<p>8.8.4. wspieranie pozyskiwania przez lokalne uczelnie kadr akademickich prowadzących dydaktykę na kierunkach dostosowanych do potrzeb lokalnego rynku pracy oraz prowadzących badania naukowe, których wyniki będą praktycznie zastosowane dla dynamizacji rozwoju społeczno-gospodarczego miasta.</p>	A-C	G	II	S
<p>8.9. Rozwój senioralnej oferty edukacyjnej:</p>				
<p>8.9.1. podnoszenie praktycznych kompetencji cyfrowych seniorów,</p>	A-C	P	I	S
<p>8.9.2. wspieranie rozwoju Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Ostrowcu Świętokrzyskim,</p>	A-C	K	I	S
<p>8.9.3. utworzenie Międzypokoleniowego Centrum Transferu Doświadczeń jako platformy dwukierunkowej wymiany doświadczeń, wiedzy i wsparcia między seniorami, młodzieżą i osobami w wieku produkcyjnym.</p>	B	G	I	J

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
<p>8.10. Rozwój edukacji pozaformalnej:</p> <p>8.10.1. <i>wspieranie organizacji pozarządowych i podmiotów gospodarczych w realizacji edukacji pozaformalnej na rzecz mieszkańców miasta, w tym w pozyskiwaniu na tę działalność środków z innych źródeł niż budżet miasta,</i></p> <p>8.10.2. <i>integrowanie edukacji pozaformalnej lokalnych organizacji pozarządowych z edukacją formalną gminnych placówek szkolnych,</i></p> <p>8.11. Opracowanie i wdrożenie „Planu Rozwoju Szkół w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2026-2030” [PRS 2026-2030].</p>	A-C	P	II	S
	A-C	P	I	S
	B, B-C	G,K,P	I	J, S
<p>9. CEL OPERACYJNY O9: OTWARTE I ZAANGAŻOWANE SPOŁECZEŃSTWO OBYWATELSKIE:</p> <p>9.1. Opracowanie i wdrożenie „Programu Edukacji i Integracji Obywatelskiej Mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2021-2030” [PEIO 2021-2030], w tym:</p> <p>9.1.1. <i>rozwój bazy materialnej Centrum Aktywności Obywatelskiej, w tym dla zwiększenia dostępności fizycznej i wirtualnej prowadzonej w nim działalności,</i></p> <p>9.1.2. <i>edukacja dla upowszechniania postaw osobistych i społecznych budujących kapitał ludzki i społeczny, jak: zachowania odpowiedzialne społecznie; pragnienie samodoskonalenia; przedsiębiorcza postawa życiowa; otwartość na zmiany, mobilność zawodowa i społeczna; kształcenie tożsamości lokalnej; zaangażowanie społeczne, życie prywatne i zawodowe w oparciu o liczne relacje bilateralne i sieciowe,</i></p> <p>9.1.3. <i>wspieranie inicjatyw proobywatelskich, prośrodowiskowych i patriotyczno-wychowawczych,</i></p> <p>9.1.4. <i>upowszechnianie i wspieranie upowszechniania wiedzy nt. ochrony wolności, praw człowieka, swobód obywatelskich, demokracji i samorządności terytorialnej,</i></p>	A, A-C	P	I, II	J, S
	A-B	P	I	S
	A-C	G	I	S
	A-C	G	II	S
	A-C	P	I, II	S

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
9.1.5. nadawanie tytułów „Zasłużony dla Ostrowca Świętokrzyskiego”, „Honorowego Obywatela Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego”, „Wolontariusz Roku w Ostrowcu Świętokrzyskim”,	A-C	P	I	S
9.1.6. nagradzanie i promowanie mieszkańców za szczególne postawy obywatelskie w życiu prywatnym, publicznym i zawodowym,	A-C	P	II	S
9.1.7. wspieranie lokalnych organizacji pozarządowych w wykorzystywaniu wolontariatu na rzecz rozwiązywania problemów społecznych i środowiskowych miasta,	A-C	P	II	S
9.1.8. tworzenie i wspieranie tworzenia oraz funkcjonowania cyfrowych platform promocji oraz współpracy lokalnych organizacji pozarządowych,	A-C	G	I, II	S
9.1.9. wspieranie działalności organizacji pozarządowych w zakresie edukacji obywatelskiej,	A-C	P	I	S
9.1.10. edukowanie dla i promowanie samopomocowych relacji dobrosąsiedzkich,	A-C	P	II	S
9.1.11. wspieranie inicjatyw lokalnych,	A-C	P	I	S
9.1.12. wykorzystywanie instytucji obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej,	A-C	G	I	S
9.1.13. coroczne tworzenie i wykonywanie budżetu partycypacyjnego (obywatelskiego),	A-C	P	I	C1
9.1.14. reaktywacja i rozwój działalności Młodzieżowej Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego,,	A-C	P	I	S
9.1.15. utworzenie i organizacja działalności Klubu Integracji Międzypokoleniowej jako miejsca i stałej formuły realizacji małych inicjatyw i większych przedsięwzięć Urzędu Miasta, miejskich jednostek, organizacji pozarządowych oraz osób fizycznych, w realizacji których dochodzi do współpracy między seniorami, a osobami z młodszych pokoleń.	B-C	G	I	S

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
10. CEL OPERACYJNY O10: WŁĄCZAJĄCA, INTELIGENTNA ORAZ SKUTECZNA POMOC I OPIEKA SPOŁECZNA:				
10.1. Zakończenie wdrażania i ewaluacja ex post „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2014-2021”³ [SRPS 2014-2021].	A	P	I	J
10.2. Opracowanie i wdrożenie „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2022-2030” [SRPS 2022-2030]⁴.	A, A-C	G,K,P	I, II, III	J, S
10.3. Kontynuacja wdrażania „Programu Aktywności Lokalnej dla Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2019-2021” [PAL 2019-2021]⁵.	A	G, P	I, II	J
10.4. Opracowywanie i wdrażanie trzyletnich „Programów Aktywności Lokalnej dla Gminy Ostrowiec Świętokrzyski” [PAL III]⁶.	A, A-B	G, P	I, II	J
10.5. Rozwój bazy instytucjonalnej systemu pomocy społecznej:				
10.5.1. rozwój bazy materialnej dziennych domów pomocy,	A-B	G	I	J
10.5.2. rozwój działalności placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (świetlice środowiskowe, kluby młodzieżowe itp.),	A-C	P	I	S
10.5.3. poprawa efektywności energetycznej i zwiększenie udziału OZE w budynku Środowiskowego	A	G	I	J

³ Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2014-2021 jest programem wielodziedzinowym. W związku z tym zawarte w niej, aktualne przedsięwzięcia zostały uwzględnione w różnych, właściwych częściach niniejszej listy zadań strategicznych.

⁴ Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2014-2021 będzie programem wielodziedzinowym. W związku z tym zawarte w niej przedsięwzięcia zostały uwzględnione w różnych, właściwych częściach niniejszej listy zadań strategicznych.

⁵ Program Aktywności Lokalnej dla Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2019-2021 to lokalny program pomocy społecznej, w ramach którego realizowane są zróżnicowane działania. W związku z tym zawarte w nim przedsięwzięcia zostały uwzględnione w różnych, właściwych częściach niniejszej listy zadań strategicznych.

⁶ Trzyletnie Programy Aktywności Lokalnej dla Gminy Ostrowiec Świętokrzyski będą lokalnymi programami pomocy społecznej, w ramach których realizowane będą, zróżnicowane działania. W związku z tym zawarte w nim przedsięwzięcia dotyczyć będą różnych działań, wskazanych we właściwych częściach niniejszej listy zadań strategicznych.

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
<i>Domu Samopomocy „Przystań”.</i>				
10.6. Rozwój systemu świadczenia usług prewencji i rozwiązywania problemów społecznych:				
10.6.1. zwiększanie wykorzystania wolontariuszy w prospołecznej działalności prowadzonej przez gminę i jej jednostki, w szczególności na rzecz seniorów i niepełnosprawnych,	A-C	P	I	S
10.6.2. rozwój streetworkingu adresowanego do dzieci i młodzieży zagrożonych lub dotkniętych problemem alkoholowym, narkomanią, paleniem tytoniu i używaniem innych środków odurzających, biedą, niedożywieniem, przestępczością, przemocą rodzinną i rówieśniczą, zaburzeniami psychicznymi, niewydolnością rodzicielską, niepełnosprawnością oraz sprawiających trudności wychowawcze,	A-C	K	I	S
10.6.3. podnoszenie kwalifikacji gminnych kadr pomocy społecznej, szczególnie w zakresie innowacyjnych metod pracy socjalnej, w tym zdalnej, prewencji problemów społecznych oraz zaspokajania potrzeb seniorów,	A-C	G	I	S
10.6.4. edukowanie przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz grup samopomocowych i innych nieformalnych w zakresie prewencji i rozwiązywania problemów społecznych,	A-C	P	II	S
10.6.5. rozwój stałych e-usług prewencji i rozwiązywania problemów społecznych oraz doraźnych, stosowanych w sytuacji zagrożenia epidemicznego i innego,	A-C	K	I	S
10.6.6. rozszerzanie pracy socjalnej i priorytetyzacja kontraktów socjalnych jako metody jej wykonywania,	A-C	G	I	S
10.6.7. rozszerzanie i doskonalenie współpracy jednostek gminnych z innymi niż gminne podmiotami publicznymi oraz organizacjami pozarządowymi zajmujących się lokalnymi problemami społecznymi,	A-C	G	I	S
10.6.8. inicjowanie i organizowanie grup samopomocowych oraz włączanie ich w prewencję i rozwią-	A-C	G	I, II	S

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
<i>zywanie problemów społecznych,</i>				
10.6.9. <i>wsparcie wychodzenia z bezdomności poprzez asystowanie, udostępnianie mieszkalnictwa monitorowanego i podnoszenie umiejętności społeczno-zawodowych osoby bezdomnej,</i>	A-C	P	I, II	S
10.6.10. <i>rozwój zindywidualizowanych programów reintegracji społeczno-zawodowej,</i>	A-C	P	I	S
10.6.11. <i>rozwój indywidualnego monitoringu beneficjentów sytemu pomocy społecznej,</i>	A-C	P	I	S
10.6.12. <i>utworzenie izby wytrzeźwień,</i>	A	P	I	S
10.6.13. <i>doskonalenie monitoringu środowisk beneficjentów sytemu prewencji i pomocy społecznej, ich problemów, możliwości zapobiegania im i ich rozwiązywania,</i>	A-C	G	I	S
10.6.14. <i>analizowanie świadczonej pomocy ze względu na skuteczność likwidacji przyczyn jej świadczenia i właściwość jej adresatów.</i>	A-C	K	I	S
10.7. Opracowywanie i wdrażanie rocznych „Gminnych Programów Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych” [PPRPA I], w tym:	A-C,A-C	G, P	I, II	C,J,S
10.7.1. <i>monitorowanie skali i struktury problemów alkoholowych na terenie gminy,</i>	A-C	P	I	C1
10.7.2. <i>doskonalenie regulacji w zakresie liczby i lokalizacji miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych,</i>	A-C	P	I	S
10.7.3. <i>analizowanie prawdopodobieństwa naruszenia prawa w ramach wykonywania działalności gospodarczej przez przedsiębiorców działających na podstawie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,</i>	A-C	G	I	S
10.7.4. <i>zapewnienie wysokiej dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz zagrożonych,</i>	A-C	P	I	S
10.7.5. <i>wspieranie reintegracji społecznej i zawodowej osób dotkniętych problemami alkoholowymi,</i>	A-C	G	I	S
10.7.6. <i>realizacja programów profilaktyki alkoholowej - uniwersalnej, selektywnej i wskazującej reko-</i>	A-C	G	I	S

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
<i>mendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego,</i>				
10.7.7. <i>udzielanie członkom rodzin, w których występują problemy alkoholowe, pomocy informacyjnej, edukacyjnej, psychospołecznej, materialnej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,</i>	A-C	P	I	S
10.7.8. <i>prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności wśród dzieci, młodzieży, ich rodziców i opiekunów,</i>	A-C	P	I	S
10.7.9. <i>wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej prewencji i rozwiązywaniu problemów alkoholowych,</i>	A-C	P	II	S
10.7.10. <i>doskonalenie kompetencji pracowników samorządowych w zakresie identyfikacji, prewencji, reagowania na problemy alkoholowe i ich rozwiązywania oraz wspieranie doskonalenia takich kompetencji przedstawicieli organizacji pozarządowych, kościelnych, medycznych i in.,</i>	A-C	G	I, II	S
10.7.11. <i>podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,</i>	A-C	P	I	S
10.7.12. <i>wdrożenie skutecznych instrumentów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w oparciu o zdalny kontakt z beneficjentem.</i>	A	G	I	J
10.8. Zakończenie wdrażania i ewaluacja ex post „Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2018-2020” [PPN 2018-2020].	A	P	I	J
10.9. Opracowywanie i wdrażanie trzyletnich „Gminnych Programów Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski” [PPN III], w tym:	A-C,A-C	G, P	I, II	C,J,S
10.9.1. <i>monitorowanie skali i struktury problemów narkomanii na terenie gminy,</i>	A-C	P	I	C1

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
10.9.2. wykrywanie i wspieranie wykrywania zażywania narkotyków przez dzieci i młodzież,	A-C	P	I, II	S
10.9.3. zapewnienie wysokiej dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz zagrożonych,	A-C	P	I, II	S
10.9.4. wspieranie reintegracji społecznej i zawodowej osób dotkniętych problemami narkomanii,	A-C	G	I	S
10.9.5. realizacja programów profilaktyki narkomanii - uniwersalnej, selektywnej i wskazującej rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego,	A-C	G	I	S
10.9.6. udzielanie członkom rodzin, w których występują problemy narkomanii, pomocy informacyjnej, edukacyjnej, psychospołecznej, materialnej i prawnej,	A-C	P	I	S
10.9.7. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności wśród dzieci, młodzieży, ich rodziców i opiekunów,	A-C	P	I	S
10.9.8. wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej prewencji i rozwiązywaniu problemów narkomanii,	A-C	P	II	S
10.9.9. doskonalenie kompetencji pracowników samorządowych w zakresie identyfikacji, prewencji, reagowania na problemy narkomanii i ich rozwiązywania oraz wspieranie doskonalenia takich kompetencji przedstawicieli organizacji pozarządowych, kościelnych, medycznych i innych,	A-C	G	I, II	S
10.9.10. wdrożenie skutecznych instrumentów profilaktyki i rozwiązywania problemów narkomanii w oparciu o zdalny kontakt z beneficjentem.	A	G	I	J
10.10. Zakończenie wdrażania i ewaluacja ex post „Gminnego Programu Wspierającego Rozwiązywanie Problemu Bezdomności w Ostrowcu Świętokrzyskim na lata 2017-2020” [PRPB 2017-2020].	A	P	I	J
10.11. Opracowywanie i wdrażanie czteroletnich „Gminnych Programów Wspierających Rozwiązywa-	A-B,A-C	P	I	J

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
nie Problemu Bezdomności w Ostrowcu Świętokrzyskim” [PRPB IV], w tym:				
10.11.1. monitorowanie sytuacji bezdomnych i zagrożonych eksmisją oraz interweniowanie w sytuacji takiego zagrożenia,	A-C	P	I	S
10.11.2. stworzenie skutecznego systemu działań zapobiegających bezdomności, szczególnie poprzez pracę socjalną, motywowanie i informowanie,	A-C	P	I	S
10.11.3. zapewnienie bezpieczeństwa i monitoring bezdomnych w miejscach nienadających się do zamieszkania,	A-C	P	I	S
10.11.4. zapewnienie podstawowej pomocy materialnej i prawnej bezdomnym oraz wsparcia w uzyskaniu takiej pomocy z innych źródeł,	A-C	P	I	S
10.11.5. aktywizacja oraz reintegracja społeczna i zawodowa bezdomnych,	A-C	P	I	S
10.11.6. wspieranie procesu usamodzielniania bezdomnych	A-C	P	I	S
10.11.7. zapewnienie świadczeń ogrzewalni w okresach zimowych dla osób bezdomnych.	A-C	P	I	S
10.12. Zakończenie wdrażania i ewaluacja ex post „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015-2021” [PPPR 2015-2021].	A	P	I	J
10.13. Opracowywanie i wdrażanie sześcioletnich „Gminnych Programów Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie” [PPPR VI], w tym:	A-C, A-C	P	I, II	S
10.13.1. prognozowanie i diagnozowanie przemocy w rodzinie oraz środowisk jego ofiar i sprawców,	A-C	P	I	S
10.13.2. gromadzenie, przetwarzanie i udostępnianie informacji o podmiotach zajmujących się pomocą w rodzinie, świadczonym przez nie wsparciu i sposobach skorzystania z niego,	A-C	P	I	S
10.13.3. zapewnienie łatwego zgłaszania przemocy w rodzinie i uzyskania pomocy doraźnej,	A-C	P	I	S
10.13.4. zapewnienie kompleksowej pomocy informacyjnej, prawnej, psychologicznej i materialnej osobom dotkniętym przemocą w rodzinie,	A-C	P	I	S

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
10.13.5. <i>podnoszenie świadomości i wrażliwości społecznej w zakresie występowania, zapobiegania, identyfikowania i postępowania wobec przemocy w rodzinie,</i>	A-C	P	I	S
10.13.6. <i>prowadzenie edukacji w zakresie radzenia sobie ze stresem, konfliktem i agresją własną oraz cudzą, w szczególności w grupach wrażliwych, tj. dzieci, młodzieżowy, seniorów, niepełnosprawnych i dotkniętych lub zagrożonych patologiami społecznymi,</i>	A-C	P	I	S
10.13.7. <i>podnoszenie kwalifikacji służb społecznych dotyczących przemocy w rodzinie,</i>	A-C	P	I	S
10.13.8. <i>zapewnianie warunków odizolowania ofiar od sprawców przemocy,</i>	A-C	P	I	S
10.13.9. <i>podejmowanie działań korekcyjno-interwencyjnych wobec sprawców przemocy w rodzinie oraz weryfikacja ich długookresowej skuteczności,</i>	A-C	P	I	S
10.13.10. <i>integrowanie i wspieranie działań instytucji publicznych, organizacji pozarządowych, kościelnych i osób fizycznych przeciwdziałających przemocy w rodzinie i ochronie jej ofiar,</i>	A-C	P	II	S
10.13.11. <i>zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,</i>	A-C	P	I	S
10.13.12. <i>wdrożenie metod przeciwdziałania przemocy w rodzinie i usuwania jej skutków w oparciu o zdalne kontakty z beneficjentami.</i>	A-C	P	I	S
10.14. Tworzenie materialnych warunków integracji i rozwoju społecznego:				
10.14.1. <i>udzielanie wsparcia finansowego i rzeczowego osobom pozbawionym możliwości zaspokojenia własnych potrzeb i znajdujących się w sytuacji kryzysowej, zgodnie z przepisami,</i>	A-C	G	I	S
10.14.2. <i>udzielanie pomocy celowej dla dzieci i młodzieży z rodzin o niskim statusie materialnym oraz dysfunkcyjnych,</i>	A-G	G	I	S
10.14.3. <i>zapewnienie bieżącego, aktywnego spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży z rodzin o niskim statusie materialnym oraz dysfunkcyjnych,</i>	A-C	G	I	S
10.14.4. <i>promowanie i wspieranie działalności osób, organizacji pozarządowych i kościelnych pole-</i>	A-C	P	I	S

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
<i>gającej na udzielaniu pomocy materialnej osobom o niskim statusie materialnym, pozbawionych możliwości zaspokojenia własnych potrzeb i znajdujących się w sytuacji kryzysowej,</i>				
10.14.5. <i>wsparcie funkcjonowania grup wsparcia i grup samopomocy społecznej,</i>	A-C	P	II	S
10.14.6. <i>kontynuacja wdrażania „Wieloletniego Programu Osłonowego w Zakresie Dożywiania Dzieci pn. „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023” [PDD 2019-2023],</i>	A	G	I	S
10.14.7. <i>opracowanie i wdrożenie „Wieloletniego Programu Osłonowego w Zakresie Dożywiania Dzieci pn. „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028” [PDD 2024-2028],</i>	B, B-C	G	I	J, S
10.14.8. <i>wspieranie funkcjonowania i wzajemnej współpracy rad osiedli,</i>	A-C	G	II	S
10.14.9. <i>rozwój mobilnych platform lokalnego gromadzenia informacji miejskich oraz zaangażowania społecznościowego w poprawę jakości życia mieszkańców, prewencję problemów społecznych, ochronę środowiska itp.</i>	A-C	G	I	S
10.15. Kontynuacja wdrażania „Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2019-2021” [PWR 2020-2022], w tym:	A	G, P	I	S
10.15.1. <i>monitoring rodzin dysfunkcyjnych i zagrożonych dysfunkcyjnością oraz analiza zjawisk rodzących potrzebę pomocy,</i>	A	P	I	S
10.15.2. <i>praca środowiskowa i motywowanie rodzin na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji,</i>	A	P	I	S
10.15.3. <i>dążenie do reintegracji rodzin, w których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej,</i>	A	G	I	S
10.15.4. <i>wspieranie rodzin mających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,</i>	A	G	I	S
10.15.5. <i>zapewnienie rodzinom dostępności do poradnictwa, w tym specjalistycznego.</i>	A	P	I	S
10.16. Opracowywanie i wdrażanie trzyletnich „Gminnych Programów Wspierania Rodziny w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski” [PWR III], w tym:	A-B, A-C	G, P	I, II	C, S
10.16.1. <i>diagnozowanie lokalnych zagrożeń i problemów więzi i funkcji rodzinnych oraz ich źródeł,</i>	A-C	P	I	C1

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
10.16.2. <i>wspieranie rodzin prawidłowym wypełnianiu ich podstawowych funkcji oraz w reintegracji,</i>	A-C	G	I, II	S
10.16.3. <i>edukacja w wypełnianiu funkcji rodzinnych i rodzicielskich oraz godzeniu ich z zawodowymi,</i>	A-C	P	I, II	S
10.16.4. <i>wsparcie prawne, mediacyjne i psychologiczne rodziców wymagających pomocy w zakresie wypełniania funkcji rodzicielskich,</i>	A-C	G	I	S
10.16.5. <i>wsparcie zaspokojenia podstawowych potrzeb bytowych potrzebujących tego rodzin,</i>	A-C	G	I	S
10.16.6. <i>wprowadzanie asystenta rodziny i innych form zindywidualizowanej pomocy do rodzin zagrożonych pozbawieniem lub ograniczeniem władzy rodzicielskiej,</i>	A-C	P	I	S
10.16.7. <i>pozyskiwanie i tworzenie warunków dla działania rodzin wspierających,</i>	A-C	P	I	S
10.16.8. <i>edukacja dla budowy pozytywnego wizerunku rodziny i solidarności międzypokoleniowej,</i>	A-C	P	I	S
10.16.9. <i>inicjowanie i wspieranie przedsięwzięć społecznych rozwijających więzi międzypokoleniowe,</i>	A-C	P	I, II	S
10.16.10. <i>wspieranie działalności organizacji pozarządowych wzmacniającej więzi rodzinne,</i>	A-C	P	II	S
10.16.11. <i>podnoszenie kompetencji i zapewnienie odpowiednich warunków pracy kadr gminnych na rzecz integracji rodzin i prawidłowego wypełniania funkcji rodzinnych,</i>	A-C	P	I	S
10.16.12. <i>stosowanie obniżonych cen usług jednostek i spółek gminnych dla członków licznych rodzin w ramach kontynuacji wdrażania programu „Ostrowiecka Rodzina 3+”.</i>	A-C	G	I	S
10.17. Integracja społeczna seniorów i niepełnosprawnych:				
10.17.1. <i>wspieranie zakładania i rozwoju działalności klubów seniora,</i>	A	G	I	S
10.17.2. <i>rozwój monitoringu, w tym zdalnego, skali i struktury potrzeb seniorów i niepełnosprawnych,</i>	A-C	P	I	S
10.17.3. <i>wdrożenie nowych metod teleopieki oraz telewsparcia seniorów i osób niepełnosprawnych,</i>	A	G	I	S
10.17.4. <i>likwidacja barier architektonicznych i techniczno-organizacyjnych oraz tworzenie przyjaznych seniorom i niepełnosprawnym przestrzeni w gminnych obiektach, pojazdach i obszarach użyteczności publicznej,</i>	A-C	P	I	S

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
10.17.5. angażowanie seniorów i niepełnosprawnych w sport, rekreację, edukację, kulturę i rozrywkę oraz wspieranie ich własnej działalności tego typu, w tym metodami zdalnego kontaktu,	A-C	P	I, II	S
10.17.6. integrowanie społeczne seniorów i niepełnosprawnych przez angażowanie ich w samopomoc oraz prospołeczny i prośrodowiskowy wolontariat,	A-C	P	I	S
10.17.7. kształtowanie pozytywnych postaw społecznych wobec seniorów i niepełnosprawnych,	A-C	P	I	S
10.17.8. organizacja osobistych i wirtualnych warsztatów umiejętności psychospołecznych oraz poradnictwa psychologicznego dla seniorów i niepełnosprawnych,	A-C	P	I	S
10.17.9. rozwój usług pielęgnacyjno-opiekuńczych, edukacyjnych i informacyjnych w miejscach zamieszkania seniorów oraz niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi,	A-C	G	I	S
10.17.10. zapewnienie specjalistycznych usług opiekuńczych rodzinom z dziećmi niepełnosprawnymi,	A-C	P	I	S
10.17.11. bezpośrednie i zdalne upowszechnianie wśród niepełnosprawnych informacji o ich uprawnieniach i dostępnych formach pomocy oraz udzielanie im indywidualnych porad prawnych,	A-C	P	I	S
10.17.12. wspieranie działalności organizacji pozarządowych i kościelnych ukierunkowanej na pomoc seniorom i niepełnosprawnym,	A-C	P	II	S
10.17.13. przebudowa mieszkań komunalnych z przeznaczeniem dla niepełnosprawnych,	A-C	P	I	S
10.17.14. wsparcie materialne seniorów i niepełnosprawnych w trudnej sytuacji bytowej,	A-C	P	I	S
10.17.15. organizowanie i wspieranie wolontariatu na rzecz seniorów i niepełnosprawnych,	A-C	P	I, II	S
10.17.16. wspieranie rozwoju klubów i grup wsparcia seniorów i niepełnosprawnych,	A-C	P	II	S
10.17.17. udzielanie porad pedagogiczno-wychowawczych rodzicom, opiekunom i wychowawcom dzieci niepełnosprawnych, w tym za pośrednictwem zdalnej komunikacji osobistej,	A-C	P	I	S
10.17.18. wspieranie członków rodzin oraz opiekunów osób niepełnosprawnych w wypełnianiu funkcji opiekuńczych i pielęgnacyjnych.	A-C	P	II	S

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
11. CEL OPERACYJNY O11: STYMULUJĄCY PORZĄDEK I WYPRZEDZAJĄCE BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE:				
11.1. Wzmocnienie gminnego systemu zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego:				
11.1.1. szkolenie w zakresie nowych zagrożeń i doposażanie Straży Miejskiej,	A-C	K	I	S
11.1.2. integracja działań Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego oraz jednostek i spółek miasta we wszystkich wymiarach bezpieczeństwa oraz ich koordynacja z analogicznymi działaniami innych podmiotów państwowych, samorządowych, pozarządowych i prywatnych,	A-C	K	I	S
11.1.3. prowadzenie w Urzędzie Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego oraz w jednostkach i spółkach gminy ćwiczeń obronnych i innych form doskonalenia organizacyjnego na wypadek zagrożeń,	A-C	K	I	C
11.1.4. budowa systemu ostrzegania i alarmowania mieszkańców o zagrożeniach nadzwyczajnych,	A	K	I	J
11.1.5. modernizacja punktów alarmowych,	A-B	G	I	J
11.1.6. zapewnienie funkcjonowania całodobowego Miejskiego Telefonu Interwencyjnego służącego do zgłaszania nagłych problemów związanych z obowiązkową i fakultatywną działalnością Urzędu Miasta oraz jednostek i spółek miasta.	A-C	G	I	S
11.2. Podnoszenie poziomu bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego:				
11.2.1. informowanie mieszkańców o poziomie zagrożenia epidemicznego, aktualnie obowiązujących przepisach w tym zakresie i prewencyjnych działaniach gminy oraz jej jednostek i spółek,	A-C	G	I	S
11.2.2. edukowanie mieszkańców w zakresie dobrych praktyk bezpieczeństwa epidemicznego,	A-C	G	I	S
11.2.3. okresowe przeglądy standardów sanitarno-epidemiologicznych jednostek i spółek gminnych,	A-C	K	I	S
11.2.4. udoskonalanie i okresowe ćwiczenie procedur pracy jednostek i spółek gminnych w stanie zagrożenia epidemicznego,	A-C	K	I	S
11.2.5. szkolenie pracowników gminy oraz jej jednostek i spółek w zakresie identyfikowania i reago-	A-C	K	I	S

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
<i>wania na zagrożenia epidemiczne, a także epidemicznego bezpieczeństwa własnej pracy,</i>				
11.2.6. <i>zabezpieczenie dla jednostek gminnych wyposażenia technicznego i zapasów materiałowych niezbędnych do funkcjonowania w stanie zagrożenia epidemicznego,</i>	A-C	K	I	S
11.2.7. <i>wsparcie jednostek OSP i innych organizacji pozarządowych w przygotowaniu do funkcjonowania w stanie zagrożenia epidemicznego.</i>	A-C	G	II	S
11.3. Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa pożarowego i ratownictwa:				
11.3.1. <i>wspieranie rozbudowy bazy lokalowej OSP,</i>	A-C	G	II	S
11.3.2. <i>wspieranie rozbudowy pożarniczego i ratowniczego wyposażenia technicznego oraz bazy samochodów ratowniczo-gaśniczych jednostek PSP i OSP,</i>	A-C	G	II	S
11.3.3. <i>organizacja i wspieranie organizacji edukacji publicznej dla bezpieczeństwa pożarowego i pomocy przedmedycznej,</i>	A-C	P	I, II	S
11.3.4. <i>wspieranie ratowniczych szkoleń specjalistycznych członków OSP.</i>	A-C	P	II	S
11.4. Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa drogowego:				
11.4.1. <i>organizacja i wspieranie organizacji edukacji dla bezpieczeństwa drogowego,</i>	A-C	G	I, II	S
11.4.2. <i>identyfikacja i eliminacja zagrożeń w drodze dzieci i młodzieży do szkół,</i>	A-C	G	I	S
11.4.3. <i>szkolenie i zaangażowanie kierowców autobusów miejskich w wykrywanie, zawiadamianie i reagowanie na zagrożenia i zdarzenia drogowe,</i>	A-C	P	I	S
11.4.4. <i>szkolenie i zaangażowanie kierowców pozostałych jednostek i spółek gminy w wykrywanie, zawiadamianie i reagowanie na zagrożenia i zdarzenia drogowe.</i>	A-C	P	I	S
11.5. Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa edukacji:				
11.5.1. <i>edukacja uczniów i kadr szkolnych w zakresie bezpieczeństwa edukacji i innych niż edukacyjne zajęć szkolnych,</i>	A-C	P	I	S

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
11.5.2. instalacja systemów monitoringu wizyjnego szkół.	A-B	P	I	S
11.6. Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa publicznego i bezpieczeństwa mienia prywatnego i publicznego:				
11.6.1. organizacja i wspieranie organizacji otwartych szkoleń dla mieszkańców w zakresie udzielania pomocy przedmedycznej,	A-C	P	I, II	S
11.6.2. organizacja szkoleń dla pracowników Urzędu Miasta oraz jednostek i spółek gminy w zakresie udzielania pomocy przedmedycznej,	A-C	G	I	S
11.6.3. wspieranie newralgicznych dziedzin działalności Komendy Powiatowej Policji w Ostrowcu Świętokrzyskim prowadzonej na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski,	A-C	P	II	S
11.6.4. edukacja i wspieranie edukacji mieszkańców w zakresie bezpieczeństwa osobistego i bezpieczeństwa mienia,	A-C	P	I, II	S
11.6.5. edukacja rodziców nt. współczesnej złożoności i znaczenia przestępczości nieletnich,	A-C	P	I	S
11.6.6. rozwój systemów inteligentnego, zewnętrznego monitoringu wizyjnego, analizy obrazu i ostrzeżenia w newralgicznych miejscach publicznych oraz obiektach jednostek i spółek gminy.	A-C	G	I	S
11.7. Utrzymanie wysokiego poziomu bezpieczeństwa zamieszkania i zabawy dzieci:				
11.7.1. organizacja i wspieranie organizacji edukacji dzieci nt. bezpieczeństwa zamieszkania i zabawy,	A-C	P	I, II	S
11.7.2. organizacja i wspieranie organizacji szkoleń rodziców nt. bezp. zamieszkania i zabawy dzieci,	A-C	P	I, II	S
11.7.3. weryfikacja bezpieczeństwa miejsc zabawy dzieci i otwartych stref rekreacji dziecięcej.	A-C	P	I	C1
11.8. Podnoszenie poziomu bezpieczeństwa cyfrowego:				
11.8.1. organizacja i wspieranie organizacji edukacji nt. zagrożeń internetowych, zwłaszcza seniorów.	A-C	P	I, II	S
11.9. Opracowywanie i wdrażanie rocznych „Programów Opieki nad Zwierzętami Bezdomnymi oraz Zapobiegania Bezdomności Zwierząt na Terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski” [POBZ I].	A-C, A-C	P	I, II	S

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
12. CEL OPERACYJNY O12: KREATYWNY SYSTEM ZARZĄDZANIA ROZWOJEM MIASTA:				
12.1. Równoważenie budżetowych wydatków bieżących i majątkowych:				
12.1.1. upublicznianie informacji oraz organizowanie debat nt. proporcji wydatków bieżących i inwestycyjnych gminy,	A-C	G	I	S
12.1.2. wdrażanie innowacyjnych metod redukcji kosztów jednostkowych gminnych usług,	A-C	G	I	S
12.1.3. utworzenie Centrum Usług Wspólnych prowadzącego zintegrowaną obsługę finansową, księgową, ubezpieczeniową i kadrową jednostek organizacyjnych gminy oraz ich zamówienia publiczne,	A-C	K	I	S
12.1.4. obniżanie kosztów zakupów energii, jej nośników oraz usług wykorzystywanych przez jednostki i spółki gminy poprzez zakupy zbiorowe i inne działania rynkowe,	A-C	G	I	S
12.1.5. podnoszenie efektywności współpracy z partnerami społecznymi poprzez organizację otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych,	A-C	G	I	S
12.1.6. stosowanie partnerstwa publiczno-prywatnego i publiczno-publicznego w finansowaniu kluczowych inwestycji w infrastrukturę techniczną i społeczną,	A-C	K	I	S
12.1.7. udział w działaniach ogólnopolskich forów i zinstytucjonalizowanych form współpracy między-samorządowej na rzecz korekt systemu finansów samorządowych zapewniających właściwe finansowanie zdecentralizowanych zadań publicznych.	A-C	P	II	S
12.2. Opracowanie i wdrożenie „Planu Budowy i Wykorzystania Zasobu Nieruchomości Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2023” [PBWZN 2021-2023] i kolejnych jego 3-letnich wersji [PWZN III]:	A, A	K, G	I	S
12.2.1. prywatyzacja nieruchomości gminy trwale nie generujących dochodów, nie wykorzystywanych w związku z realizacją zadań gminy i nie przewidzianych do wykorzystania, w tym w szcze-	A	K	I	S

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
<i>gólności pod inwestycje gospodarcze i mieszkaniowe,</i>				
12.2.2. <i>aktywne nabywanie, zamiany i komunalizacja nieruchomości pod działalność związaną z realizacją zadań gminy, a także w celu ich późniejszego udostępniania, w tym w szczególności pod inwestycje gospodarcze oraz mieszkaniowe,</i>	A	K	I	S
12.2.3. <i>utworzenie referatu lub biura Urzędu Miasta wyspecjalizowanego w aktywnym pozyskiwaniu, przygotowywaniu i udostępnianiu nieruchomości pod inwestycje gospodarcze,</i>	A	K	K	J
12.2.4. <i>określenie zasad najmu i innych form czasowego udostępniania nieruchomości gminy,</i>	A	G	I	J
12.2.5. <i>aktualizacja opłat z tytułu użytkowania wieczystego.</i>	A	G	I	J
12.3. Opracowanie i wdrożenie „Programu Cyfryzacji Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030” [PCG 2021-2030], w tym:	A, A-C	G, K	I	J, S
12.3.1. <i>rozszerzenie kompetencji komórki odpowiedzialnej za rozwój platform, usług i technologii cyfrowych Urzędu Miasta oraz wspierającej w tym zakresie jednostki i spółki gminy,</i>	A	G	I	J
12.3.2. <i>integracja systemów informatycznych Urzędu Miasta oraz jednostek i spółek gminy w sześciu platformach cyfrowych: platformie Internetu Rzeczy (IoT), platformie e-usług publicznych (PeSP), platformie udostępniania danych publicznych (PDSP), platformie symulacji i analiz (SaAP), platformie zintegrowanych baz danych (IDBP) oraz platformie komunikacji i integracji społecznej (CISP),</i>	A-B	K	I	S
12.3.3. <i>zapewnienie pracownikom Urzędu Miasta oraz jednostek i spółek gminy prawno-organizacyjnych i technicznych możliwości telepracy oraz określenie stanowisk, na których będzie ona stanowić stałą metodę wykonywania obowiązków służbowych,</i>	A-C	K	I	S
12.3.4. <i>rozwój i wykorzystanie mobilnych aplikacji społecznościowych służących raportowaniu informacji ważnych dla Urzędu Miasta oraz jednostek organizacyjnych i spółek gminy, zwiększeniu</i>	A-C	G	I	S

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
<i>dostępności świadczonych przez nie usług, a także integracji społecznej,</i>				
12.3.5. <i>zapewnienie niezwłocznego cyfrowego odzwierciedlenia wszystkich lokalnych aktów planowania przestrzennego oraz dogodnego do niego dostępu poprzez systemy informacji i symulacji przestrzennych,</i>	A-C	K	I	S
12.3.6. <i>rozwój zintegrowanych systemów obiegu dokumentacji elektronicznej, gromadzenia, przetwarzania i archiwizacji danych oraz wspomaganie decyzji zarządczych w Urzędzie Miasta, a także w jednostkach organizacyjnych i spółkach gminy,</i>	A-C	K	I	S
12.3.7. <i>rozbudowa infrastruktury teleinformatycznej i interoperacyjnych platform cyfrowych dla usług elektronicznych w Urzędzie Miasta oraz jednostkach organizacyjnych i spółkach gminy,</i>	A-B	K	I	S
12.3.8. <i>wdrożenie wizyjnych połączeń z Biurem Obsługi Interesanta Urzędu Miasta oraz jego odpowiednikami w wybranych jednostkach i spółkach miasta zapewniających wsparcie klienta z wykorzystaniem współdzielenia ekranu i transferu plików,</i>	A-C	K	I	S
12.3.9. <i>rozwój e-usług świadczonych przez Urząd Miasta, jednostki organizacyjne oraz spółki gminy, w tym wdrożenie CRM, internetowych kont indywidualnych, szybkich płatności on-line i in.,</i>	A-B	K	I	S
12.3.10. <i>wdrożenie zasad współpracy z podmiotami zewnętrznymi w zakresie masowego udostępniania danych zgromadzonych w bazach danych Urzędu Miasta, a także jednostek oraz spółek gminy,</i>	A-B	G	I	S
12.3.11. <i>organizacja konkursów na innowacyjne koncepcje cyfryzacji działalności Urzędu Miasta oraz jednostek i spółek gminy, implementację technologii Smart City, Internetu Rzeczy, sztucznej inteligencji, big data itp.,</i>	A-B	K	I	S
12.3.12. <i>opracowanie i wdrożenie „Gminnych standardów projektowania, wdrażania oraz eksploatacji systemów informatycznych” z uwzględnieniem wzajemnej otwartości i interoperacyj-</i>	A-B	K	I	S

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
<p><i>ności, zintegrowania, bezpieczeństwa, funkcjonalności, kosztochłonności, niezawodności, używalności, wydajności, przenoszalności i pielęgnowalności,</i></p> <p>12.3.13. <i>udoskonalenie ochrony systemów informatycznych oraz zapewnienie bezpieczeństwa danych cyfrowych i ciągłości świadczenia e-usług w Urzędzie Miasta oraz jednostkach organizacyjnych i spółkach gminy,</i></p>	A-C	G	I	S
<p>12.3.14. <i>wdrożenie systemu zautomatyzowanego przekazywania dokumentacji urzędowej „UrzędoMat” w oparciu o urządzenie paczkomatowe i cyfrowy system komunikacji.</i></p>	A	P	I	J
<p>12.4. Doskonalenie władz i administracji gminy, jej jednostek organizacyjnych i spółek:</p>				
<p>12.4.1. <i>podnoszenie kwalifikacji zawodowych oraz kompetencji społecznych władz i pracowników samorządowych poprzez szkolenia, konsultacje, konferencje, studia i in., w szczególności nt. popandemicznych zmian i możliwości działania samorządów w nowej rzeczywistości społeczno-gospodarczej,</i></p>	A	P	I	S
<p>12.4.2. <i>wymiana doświadczeń z władzami innych gmin, w szczególności nt. przeciwdziałania kryzysowi gospodarczemu i jego skutkom oraz funkcjonowania w nowej rzeczywistości społeczno-gospodarczej,</i></p>	A	K	I	S
<p>12.4.3. <i>korzystanie przez pracowników Urzędu Miasta oraz jednostek organizacyjnych i spółek gminy z ogólnopolskich forów wymiany doświadczeń w przeciwdziałaniu gospodarczym i społecznym skutkom kryzysu i funkcjonowania w nowej rzeczywistości społeczno-gospodarczej,</i></p>	A-C	K	I	S
<p>12.4.4. <i>zwiększanie udziału pracy kreatywnej i efektywności zatrudnienia poprzez outsourcing prostych, zestandaryzowanych, powtarzalnych czynności technicznych oraz obsługowych wykonywanych w Urzędzie Miasta, a także w jednostkach organizacyjnych i spółkach gminy,</i></p>	A-C	K	I	S
<p>12.4.5. <i>diagnozowanie i doskonalenie struktury organizacyjnej oraz procedur pracy w Urzędzie Miasta,</i></p>	A	K	I	S

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
<p><i>w tym poprzez wdrożenie Systemu Kontroli Zarządczej, wzmocnienie interdyscyplinarnej współpracy poziomej i pracy zespołów zadaniowych,</i></p>				
<p>12.4.6. <i>zwiększanie efektywności zatrudnienia w Urzędzie Miasta, a także w jednostkach organizacyjnych i spółkach gminy poprzez implementację systemów sztucznej inteligencji, relacyjnych baz danych, technologii Smart City oraz Internetu Rzeczy,</i></p>	A-C	K	I	S
<p>12.4.7. <i>udział w działaniach ogólnopolskich forów i zinstytucjonalizowanych form współpracy między-samorządowej na rzecz zmian prawnych zwiększających elastyczność, skuteczność i efektywność realizacji zadań samorządu lokalnego,</i></p>	A-C	P	II	S
<p>12.4.8. <i>zapewnienie motywujących warunków pracy pracowników administracji samorządowej, w tym w szczególności wykonujących pracę kreatywną, innowacyjną, w zmiennych ramach czasowych i wymagającą bezpośredniej współpracy ze strategicznymi partnerami zewnętrznymi, zwłaszcza przedsiębiorcami i instytucjami publicznymi.</i></p>	A-C	K	I	S
<p>12.5. Budowa platform integracji i doskonalenia usług publicznych:</p>				
<p>12.5.1. <i>opracowanie i wdrożenie „Programu Karty Mieszkańca Ostrowca Świętokrzyskiego – Ostra Karta Tnie Ceny” [PKM OK], integrującej i zwiększającej dostępność, w tym cenową, usług i produktów jednostek i spółek gminy oraz innych publicznych i prywatnych partnerów programu, a jednocześnie służącej podnoszeniu ich jakości, skuteczności i efektywności.</i></p>	A	G	I	J
<p>12.6. Rozwój systemów komunikacji i konsultacji społecznych:</p>				
<p>12.6.1. <i>reaktywacja i konsultowanie działań samorządu z Młodzieżową Radą Miejską w Ostrowcu Świętokrzyskim,</i></p>	A-C	P	I	S
<p>12.6.2. <i>utworzenie i konsultowanie działań samorządu z seniorami,</i></p>	A-C	P	I	S
<p>12.6.3. <i>utworzenie czasopisma samorządowego jako platformy wielotematycznej komunikacji samo-</i></p>	A	G	I	S

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
<i>12.6.4. rząd-mieszkańcy, integracji społecznej oraz promocji działań organizacji pozarządowych, zapewnienie poszczególnym grupom mieszkańców przystępnych, wyczerpujących, aktualnych informacji o działaniach gminy oraz jej jednostek i spółek – szczególnie inwestycyjnych, rozwijających usługi społeczne, chroniących środowisko i polegających na organizacji wydarzeń – wraz z wyjaśnieniem wynikających dla nich korzyści,</i>	A-C	G	I	S
<i>12.6.5. rozwój public relations oraz publicity Urzędu Miasta oraz jego jednostek i spółek w mediach społecznościowych,</i>	A-C	G	I	S
<i>12.6.6. prowadzenie wymaganych prawem i fakultatywnych konsultacji społecznych,</i>	A-C	G	I	S
<i>12.6.7. ankietowy monitoring zadowolenia klientów zewnętrznych i wewnętrznych Urzędu Miasta oraz jednostek organizacyjnych i spółek gminy,</i>	A-C	G	I	S
<i>12.6.8. niezależny, zewnętrzny, ankietowy monitoring zadowolenia beneficjentów końcowych z działań organizacji pozarządowych wspartych środkami z budżetu gminy,</i>	A-C	P	I	S
<i>12.6.9. niezależny, zewnętrzny, ankietowy monitoring opinii poszczególnych grup mieszkańców nt. społecznych, gospodarczych i środowiskowych warunków życia,</i>	A-C	G	I	C2
<i>12.6.10. utworzenie i wykorzystywanie Skrzynki Pomysłów Miejskich – przestrzeni proponowania władzom gminy innowacyjnych koncepcji działalności prospołecznej, progospodarczej i prośrodowiskowej,</i>	A-C	P	I	S
<i>12.6.11. utworzenie i wykorzystywanie Ostrowieckiego Banku Inicjatyw i Pomysłów, OBIP, jako bazy nowych koncepcji oraz prowadzonych już działań, posiadających istotny potencjał w zakresie lokalnego rozwoju społeczno-gospodarczego, dla których pomysłodawcy lub inicjatorzy poszukują realizatorów lub współrealizatorów,</i>	A-C	P	I	S
<i>12.6.12. rozwój komunikacji z mieszkańcami za pośrednictwem SMS, aplikacji mobilnych i powiado-</i>	A-C	P	I	S

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
<i>mień push.</i>				
12.7. Wielofunkcyjne planowanie operacyjne:				
12.7.1. aktualizowanie „Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Ostrowiec Świętokrzyski” [WPF],	A-C	P	I	S
12.7.2. kontynuacja wdrażana „Programu Współpracy Gminy Ostrowiec Świętokrzyski z Organizacjami Pozarządowymi i Innymi Podmiotami Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego w latach 2020-2021” ⁷ [POP 2020-2021],	A	G, P	I, II	J, S
12.7.3. opracowywanie i wdrażanie dwuletnich „Programów Współpracy Gminy Ostrowiec Świętokrzyski z Organizacjami Pozarządowymi i Innymi Podmiotami Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego” ⁸ [POP II],	A, A	G, P	I, II	J, S
12.7.4. kontynuacja wdrażania „Planu Rozwoju Instytucjonalnego Gminy Ostrowiec Świętokrzyski z 2020 r.” ⁹ [PRI 2020],	A-C	G,K,P	I, II	J, S
12.7.5. kontynuacja wdrażania „Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Ostrowiec Świętokrzyski z 2020 r.” ¹⁰ [PRL 2020].	A-C	G,K,P	I, II	J, S

⁷ Zadania realizowane w ramach tego programu stanowią części innych zadań strategicznych zawartych w niniejszej tabeli, realizowanych we współpracy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

⁸ Zadania realizowane w ramach tych programów będą stanowić części innych zadań strategicznych zawartych w niniejszej tabeli, realizowanych w danym roku we współpracy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

⁹ Plan Rozwoju Instytucjonalnego Gminy Ostrowiec Świętokrzyski z 2020 r. jest programem wielodziedzinowym odnoszącym się do rozwoju jednostek i zakładów budżetowych, samorządowych instytucji kultury i spółek gminy. W związku z tym zawarte w nim przedsięwzięcia zostały uwzględnione w różnych, właściwych częściach niniejszej listy zadań strategicznych.

¹⁰ Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Ostrowiec Świętokrzyski z 2020 r. jest programem wielodziedzinowym odnoszącym się do gospodarczej, społecznej, środowiskowo-przestrzennej sfery rozwoju miasta. W związku z tym zawarte w nim przedsięwzięcia zostały uwzględnione w różnych, właściwych częściach niniejszej listy zadań strategicznych

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
13. CEL OPERACYJNY O13: WIELOPOZIOMOWA, PONADLOKALNA INTEGRACJA PROCESÓW ZARZĄDZANIA ROZWOJEM MIASTA:				
13.1. Pozyskiwanie środków pomocowych:				
13.1.1. <i>współpraca w ramach Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Północy jako kontynuacji „Zintegrowanej Strategii dla Obszarów Funkcjonalnych Miast Tracących Funkcje Społeczno-Gospodarcze – Ostrowiec Świętokrzyski, Starachowice, Skarżysko-Kamienna w ramach porozumienia „Trójmiasto nad Kamienną” z 2016 r.”¹¹ [ZSO 2016],</i>	A-C	G,K,P	I, II	J,S
13.1.2. <i>pozyskiwanie środków pomocowych przez gminę, jej jednostki organizacyjne i spółki, na realizację zadań własnych i fakultatywnych, w szczególności poprzez inwestycje w infrastrukturę techniczną i społeczną oraz na działania wzmacniające lokalną przedsiębiorczość,</i>	A-C	K	I	S
13.1.3. <i>wzmacnianie zdolności jednostek organizacyjnych gminy w samodzielnym pozyskiwaniu środków pozabudżetowych na ich rozwój instytucjonalny oraz świadczenie bieżących usług,</i>	A-C	K	I	S
13.1.4. <i>udział w partnerstwach i projektach międzysamorządowych oraz innych sformalizowanych formach współpracy międzysamorządowej wspieranych ze środków pomocowych, w tym w ramach Porozumienia Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego; projektu „Czysta Energia - Miasta Północy”; projektu „Zintegrowany rozwój gospodarczo-turystyczny Miast Północy” oraz innych.</i>	A-C	K	I	S
13.2. Pozyskiwanie decyzji inwestycyjnych władz ponadlokalnych i ponadlokalna integracja procesów zarządzania rozwojem miasta:				
13.2.1. <i>monitoring i udział w procesach planistycznych powiatu, województwa i państwa oraz ich jed-</i>	A-C	K	I	S

¹¹ Zintegrowana Strategia dla Obszarów Funkcjonalnych Miast Tracących Funkcje Społeczno-Gospodarcze – Ostrowiec Świętokrzyski, Starachowice, Skarżysko-Kamienna w ramach porozumienia „Trójmiasto nad Kamienną” z 2016 r. jest programem wielodziedzinowym. W związku z tym zawarte w niej, aktualne przedsięwzięcia zostały uwzględnione w różnych, właściwych częściach niniejszej listy zadań strategicznych.

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
<p><i>nostek i spółek w celu odzwierciedlenia w nich interesów Ostrowca Świętokrzyskiego i włączenia do nich wybranych zadań strategicznych oraz celów SRGOŚ 2021-2030,</i></p>				
<p>13.2.2. <i>udział w lobbingu związków i innych sformalizowanych form współpracy międzysamorządowej na rzecz realizacji regionalnych i krajowych inwestycji służących rozwojowi Ostrowca Świętokrzyskiego,</i></p>	A-C	K	I	S
<p>13.2.3. <i>organizacja konferencji, z udziałem przedstawicieli rządu, samorządów, ośrodków naukowych, firm doradczych, niezależnych ekspertów i in., poświęconych obszarom problemowym, miastom „kurczącym się”, terytorialnemu niezrównoważeniu polityk rozwoju, ich doskonaleniu oraz wielopoziomowemu zarządzaniu strategicznemu,</i></p>	A-C	G	I	S
<p>13.2.4. <i>rozwój współpracy transgranicznej z gminami partnerskimi, w szczególności w zakresie integracji społecznej, popularyzacji sportu, upowszechniania kultury, promocji gospodarczej i turystycznej oraz wymiany doświadczeń nt. zarządzania rozwojem lokalnym,</i></p>	A-C	G	I	S
<p>13.2.5. <i>rozwój krajowej współpracy międzysamorządowej, w tym głównie w ramach rozwoju regionalnych funkcji turystyczno-rekreacyjnych miasta, rozwoju infrastruktury technicznej oraz społecznej i usług na niej bazujących, a także gospodarki odpadami i ochrony środowiska,</i></p>	A-C	G	I	S
<p>13.2.6. <i>wzajemna koordynacja czasowa wydarzeń z zakresu kultury, sztuki, sportu, rekreacji i turystyki organizowanych przez gminę oraz jej jednostki i spółki, a także z analogicznymi wydarzeniami organizowanymi przez samorządy gmin sąsiednich,</i></p>	A-C	P	I	S
<p>13.2.7. <i>wspieranie organizacji pozarządowych w nabywaniu kompetencji w zakresie współrealizacji zadań publicznych gminy.</i></p>	A-C	P	I	S
<p>13.3. Obrona i wspieranie rozwoju zagrożonych, ponadlokalnych instytucji publicznych, stanowiących bazę miastotwórczych funkcji ponadlokalnych Ostrowca Świętokrzyskiego, a także ich</p>				

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
<p>działalności:</p> <p>13.3.1. podejmowanie działań lobbingowych i interwencyjnych w sytuacji zagrożenia likwidacją lub przeniesieniem siedzib, oddziałów, filii itp. instytucji publicznych o funkcjach ponadlokalnych, mających siedziby na terenie miasta,</p> <p>13.3.2. podejmowanie działań lobbingowych i interwencyjnych w sytuacji zagrożenia ograniczeniem świadczenia na terenie miasta ponadlokalnych funkcji komunikacyjnych, infrastrukturalnych, społecznych lub administracyjnych, a także w sytuacji zagrożenia utraty bazy materialnej tych usług,</p> <p>13.3.3. lobbing na rzecz i wspierania zakładania na terenie miasta siedzib, oddziałów, filii itp. instytucji publicznych świadczących usługi ponadlokalne,</p> <p>13.3.4. wspieranie rozwoju instytucji publicznych o funkcjach ponadlokalnych mających swoje siedziby, oddziały, filie itp. na terenie miasta.</p>	A-C	K	I	S
<p>14. CEL OPERACYJNY O14: SKUTECZNA PROFILAKTYKA I DOSTĘPNA OPIEKA ZDROWOTNA:</p> <p>14.1. Rozwój usług profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych:</p> <p>14.1.1. realizacja i wspieranie realizacji programów prozdrowotnych: diagnostyczno-przesiewowych, szczepień ochronnych, informacyjno-edukacyjnych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych,</p> <p>14.1.2. wsparcie publicznych placówek służby zdrowia w poszerzaniu zakresu i podnoszeniu dostępności diagnostyki medycznej,</p> <p>14.1.3. wsparcie publicznych placówek służby zdrowia w poszerzaniu zakresu i podnoszeniu dostępności poradnictwa specjalistycznego,</p> <p>14.1.4. wsparcie rozwoju bazy materialnej usług rehabilitacyjnych dla mieszkańców miasta,</p>	A-C	G	I, II	S
	A-C	G	II	S
	A-C	G	II	S
	A-C	P	II	S

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
14.1.5. <i>wspieranie rehabilitacji osób niepełnosprawnych oraz poradnictwa geriatrycznego,</i>	A-C	P	II	S
14.1.6. <i>wspieranie działalności organizacji pozarządowych w zakresie ochrony i promocji zdrowia,</i>	A-C	P	II	S
14.1.7. <i>rozwój profilaktyki zdrowotnej w gminnych przedszkolach i szkołach,</i>	A-C	G	I	S
14.1.8. <i>prowadzenie i wspieranie edukacji nt. bezpiecznego zdrowotnie trybu życia, w szczególności w zakresie odżywiania, aktywności fizycznej, badań okresowych i profilaktyki epidemicznej,</i>	A-C	K	I, II	S
14.1.9. <i>lobbing na rzecz inwestycji w doskonalenie jakości, wzrost dostępności i rozwój zakresu specjalistycznych usług medycznych świadczonych przez Zespół Opieki Zdrowotnej w Ostrowcu Świętokrzyskim.</i>	A-C	G	II	S
15. CEL OPERACYJNY O15: ZACHOWANE I WIELOWYMIAROWO WYKORZYSTANE DZIEDZICTWO KULTUROWE:				
15.1. Kontynuacja wdrażania „Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2019-2022”¹² [POZ 2019-2022], w tym:	A	G, P	I, II	S
15.1.1. <i>aktualizacja uchwały w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze Gminy Ostrowiec Świętokrzyski,</i>	A	G	I	J
15.1.2. <i>informowanie właścicieli o gminnych i innych dotacjach na prace przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków,</i>	A	P	I	S
15.1.3. <i>okresowe kontrolowanie stanu obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków i ujętych w gminnej ewidencji zabytków, stanowiących własność gminy,</i>	A	P	I	S

¹² Prócz wskazanych, Gminny Program Opieki nad Zabytkami dla Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2019-2022 zawiera przedsięwzięcia związane z promocją i wykorzystaniem obiektów zabytkowych, zwłaszcza turystyczno-rekreacyjnym. W związku z tym, aktualne, zawarte w nim przedsięwzięcia tego typu zostały uwzględnione w różnych, właściwych częściach niniejszej listy zadań strategicznych.

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
15.1.4. stosowanie zasad umieszczania szyldów i reklam na obiektach zabytkowych oraz funkcjonowania, lokalizacji i wystroju ogródków gastronomicznych na obszarach zabytkowych układów urbanistycznych miasta,	A	G	I	S
15.1.5. merytoryczne i finansowe wspieranie właścicieli i zarządców obiektów zabytkowych w przeprowadzaniu prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych,	A	G	II	S
15.1.6. finansowanie wykonania inwentaryzacji architektoniczno-konserwatorskiej zagrożonych obiektów zabytkowych,	A	P	I	S
15.1.7. podnoszenie poziomu wyszkolenia pracowników Urzędu Miasta zatrudnionych w sferze ochrony dziedzictwa kulturowego.	A	P	I	S
15.2. Opracowywanie i wdrażanie kolejnych, czteroletnich „Programów Opieki nad Zabytkami dla Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego” [POZ IV], w tym:	A-C,B-C	G, P	I, II	S
15.2.1. informowanie właścicieli o gminnych i innych dotacjach na prace przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków oraz szkolenie w zakresie pozyskiwania tych dotacji,	A-C	P	I	S
15.2.2. monitorowanie stanu obiektów zabytkowych stanowiących własność gminy i aktualizacja gminnej ewidencji zabytków,	A-C	P	I	S,C2
15.2.3. wspieranie dokumentowania i badań naukowych nad zabytkami,	A-C	P	II	S
15.2.4. rewitalizacja obiektów zabytkowych stanowiących własność gminy,	A-C	G	I	S
15.2.5. merytoryczne, prawne i finansowe wspieranie właścicieli i zarządców w przeprowadzaniu prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych prowadzonych przy obiektach zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków,	A-C	G	II	S
15.2.6. wspieranie rewitalizacji obiektów zabytkowych, której celem jest ich komercyjne wykorzystanie,	A-C	P	II	S

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
15.2.7. zapewnienie stosowania zasad umieszczania szyldów i reklam na obiektach zabytkowych oraz funkcjonowania, lokalizacji i wystroju ogródków gastronomicznych na obszarach zabytkowych układów urbanistycznych miasta,	A-C	P	I	S
15.2.8. finansowanie wykonania inwentaryzacji architektoniczno-konserwatorskiej zagrożonych obiektów zabytkowych,	A-C	P	I	S
15.2.9. cyfryzacja, wirtualizacja, archiwizacja i udostępnianie on-line zabytków - także nieistniejących,	A-C	P	I	S
15.2.10. tworzenie i wspieranie zastosowania innowacyjnych form ochrony zabytków,	A-C	P	I, II	S
15.2.11. podnoszenie poziomu wykształcenia pracowników Urzędu Miasta zatrudnionych w sferze ochrony dziedzictwa kulturowego.	A-C	P	I	S
15.3. Ochrona, rewitalizacja i aktywizacja wykorzystania dziedzictwa kulturowego:				
15.3.1. ewidencja, cyfryzacja i udostępnianie on-line, innych niż zabytki, cennych historycznie zasobów lokalnej kultury, znajdujących się w posiadaniu mieszkańców,	B-C	P	I	S
15.3.2. popularyzacja, w tym on-line, wiedzy o historii miasta i dziedzictwie kulturowym subregionu,	B-C	P	I	S
15.3.3. edukacja, w tym on-line, mieszkańców w zakresie ochrony lokalnych dóbr kultury,	B-C	P	I	S
15.3.4. realizacja i wspieranie realizacji działań na rzecz turystyczno-rekreacyjnego wykorzystania dziedzictwa kulturowego,	A-C	G	I, II	S
15.3.5. realizacja i wspieranie realizacji działań na rzecz wykorzystania dziedzictwa kulturowego w integracji społeczności lokalnej, w tym zwłaszcza seniorów i młodzieży,	B-C	P	I, II	S
15.3.6. wspieranie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych,	A-C	P	II	S
15.3.7. ochrona obiektów, w tym ruchomych, historycznej kultury przemysłowej, mogących stanowić elementy bazy turystyki industrialnej.	A-C	P	I, II	S

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
16. CEL OPERACYJNY O16: INTEGRUJĄCA I STYMULUJĄCA KULTURA:				
16.1. Rozwój bazy instytucjonalnej i materialnej systemu kultury:				
16.1.1. utworzenie Młodzieżowego Domu Kultury jako kreowanej przez młodzież przestrzeni jej rozwoju osobistego w oparciu o nowoczesną kulturę i sztukę, innowacje i technologie oraz agorę dyskusji i spotkań z inspirującymi ludźmi,	A-B	K	I	S
16.1.2. przebudowa budynku Kina „Etiuda”, w tym budowa nowej sali teatralno-kinowej,	A	K	I	J
16.1.3. zadaszenie widowni Amfiteatru w Parku Miejskim.	A	K	I	J
16.2. Kreowanie zbiorowego uczestnictwa w kulturze oraz integracja społeczna i stymulacja gospodarcza poprzez kulturę:				
16.2.1. monitorowanie oczekiwań mieszkańców i turystów w zakresie kultury i rozrywki oraz dostosowywanie do nich oferty Miejskiego Centrum Kultury,	A-C	K	I	S
16.2.2. dwukrotne w ciągu kadencji ankietowe monitorowanie zgodności działalności kulturalno-rozrywkowej jednostek gminy z oczekiwaniami społeczności lokalnej,	A-C	P	I	C2,5
16.2.3. organizowanie i wspieranie organizacji ponadlokalnych przedsięwzięć kulturalnych, autorskiego ruchu artystycznego i twórczości ludowej, promujących lokalną kulturę oraz związane z nią dziedzictwo, zwłaszcza innowacyjnych, integrujących społeczność lokalną oraz budujących jej tożsamość, a także komplementarnych z lokalnymi i regionalnymi produktami turystyczno-rekreacyjnymi,	A-C	K	I, II	S
16.2.4. organizowanie i wspieranie organizacji przedsięwzięć łączących kulturę z i stymulujących do aktywności prośrodowiskowej, obywatelskiej, społecznej, w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i innej związanej z bieżącymi wyzwaniem miasta,	A-C	G	I, II	S
16.2.5. opracowanie i wdrożenie metod zdalnego wypełniania misji przez Miejskie Centrum Kultury,	A, A-C	G	I	J, S

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
<i>Biuro Wystaw Artystycznych, Miejską Bibliotekę Publiczną wraz z jej filiami w sytuacjach kryzysowych oraz stałe stosowanie części z nich,</i>				
16.2.6. <i>doskonalenie kwalifikacji pracowników kultury, szczególnie nt. zdalnego świadczenia usług kulturalnych, wykorzystania kultury do rozwiązywania problemów społecznych, integracji społecznej i rozwoju turystyki,</i>	A-C	G	I	S
16.2.7. <i>pozyskiwanie dla mieszkańców oraz turystów ponadlokalnej kultury i rozrywki, w tym organizacji ponadlokalnych przedsięwzięć kulturalnych na terenie miasta</i>	A-C	G	I	S
16.2.8. <i>wspieranie zakładania i funkcjonowania organizacji pozarządowych działających w sferze kultury, szczególnie działających na rzecz integracji i rozwiązywania problemów społecznych,</i>	A-C	P	II	S
16.2.9. <i>wspieranie organizacji pozarządowych działających w sferze kultury w pozyskiwaniu środków z innych źródeł niż budżet gminy,</i>	A-C	P	II	S
16.2.10. <i>udostępnianie obiektów i lokali organizacjom pozarządowym działającym w sferze kultury,</i>	A-C	P	I	S
16.2.11. <i>zwiększanie dostępności odpłatnego korzystania z obiektów i usług kulturalnych gminy w oparciu o Kartę Mieszkańca Ostrowca Świętokrzyskiego – „Ostra Karta Tnie Ceny”.</i>	A-C	P	I	S
16.3. Kreowanie indywidualnego uczestnictwa w kulturze i promowanie wzorców osobowych mieszkańców zaangażowanych w kulturę:				
16.3.1. <i>przyznawanie uczniom stypendiów i nagród za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury,</i>	A-C	P	I	S
16.3.2. <i>wspieranie i promowanie innowatorów oraz lokalnych talentów artystycznych,</i>	A-C	P	II	S
16.3.3. <i>prowadzenie multipokoleniowej edukacji do uczestnictwa w kulturze, w tym zdalnej,</i>	A-C	G	I	S
16.3.4. <i>popularyzacja czytelnictwa, w tym również poprzez zapewnienie mieszkańcom możliwości zdalnego wypożyczania ebooków i innych cyfrowych nośników treści.</i>	A-C	G	I	S

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
17. CEL OPERACYJNY O17: DOSTĘPNE MIESZKALNICTWO I HARMONIJNA MAŁA ARCHITEKTURA:				
17.1. Kontynuacja wdrażania „Programu Rewitalizacji Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2016-2023” [PRM 2016-2023]¹³.	A	K,G,P	I, II	C,J,S
17.2. Opracowanie i wdrożenie „Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2024-2030” [GPR 2024-2030]¹⁴.	B, B-C	K,G,P	I, II	C,J,S
17.3. Rozwój małej architektury i podniesienie funkcjonalności oraz bezpieczeństwa przestrzeni publicznych:				
17.3.1. budowa nowych i rewitalizacja istniejących placów zabaw, rekreacyjno-edukacyjnych ogrodów jordanowskich i innych, otwartych stref rekreacji dziecięcej oraz młodzieżowej,	A-C	P	I	S
17.3.2. instalacja i remonty wyposażenia miejsc prostego wypoczynku (ławki, stoły, nasadzenia itp.),	A-C	G	I	S
17.3.3. rozbiórka i zasypanie bunkrów występujących w przestrzeni publicznej miasta,	A-B	P	I	J
17.3.4. rozbiórka pomieszczeń przyziemnych pełniących uprzednio funkcje składów opału, występujących w przestrzeni publicznej miasta,	A-B	P	I	J
17.3.5. uzupełnienie toalet publicznych w miejscach koncentracji ruchu pieszego.	A-B	P	I	J
17.4. Rozwój zasobów mieszkaniowych:				
17.4.1. wspieranie Ostrowieckiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w realizacji inwestycji mieszkaniowych,	A-C	K	I	J

¹³ Program Rewitalizacji Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2016-2023 [PRM 2016-2023] jest programem wielozdziedzinowym, nie ograniczającym się tylko do rewitalizacji obiektów budowlanych, ale dotyczącym również różnych problemów społecznych, gospodarczych i środowiskowych. W związku z tym aktualne, zawarte w nim przedsięwzięcia zostały uwzględnione w różnych, właściwych częściach niniejszej listy zadań strategicznych.

¹⁴ Gminny Program Rewitalizacji Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2024-2030 [GPR 2024-2030] będzie programem wielozdziedzinowym, nie ograniczającym się tylko do rewitalizacji obiektów budowlanych, ale dotyczącym również różnych problemów społecznych, gospodarczych i środowiskowych. W związku z tym aktualne, zawarte w nim przedsięwzięcia zostaną uwzględnione w różnych, właściwych częściach niniejszej listy zadań strategicznych

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
17.4.2. <i>prawno-infrastrukturalne przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe oraz ich sprzedaż, przy jednoczesnym dążeniu do podnoszenia przestrzennej koncentracji zabudowy,</i>	A-C	K	I	S
17.4.3. <i>krajowa i regionalna promocja miasta, we współpracy z lokalnymi przedsiębiorstwami, jako miejsca osiedlania się nowych mieszkańców i ponownego osiedlania się byłych mieszkańców,</i>	A-C	K	I	S
17.4.4. <i>wprowadzenie zasad preferujących ludzi młodych, wykształconych i z dziećmi w dostępie do komunalnych zasobów mieszkaniowych,</i>	A	K	I	S
17.4.5. <i>rozszerzenie zasobu mieszkań chronionych,</i>	A-B	P	I	J
17.4.6. <i>utworzenie zasobu mieszkań treningowych,</i>	A-B	P	I	J
17.4.7. <i>utworzenie zasobu mieszkań usamodzielnienia.</i>	A-B	P	I	J
17.5. Kontynuacja wdrażania „Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2019-2023” [PGM 2019-2023], w tym:	A	G,K,P	I	S
17.5.1. <i>zwiększanie liczby lokali w mieszkaniowym zasobie gminy poprzez budowę nowych budynków komunalnych i przebudowę istniejących,</i>	A	K	I	S
17.5.2. <i>remonty i modernizacje budynków oraz poszczególnych lokali komunalnych,</i>	A	K	I	S
17.5.3. <i>rozbiórka obiektów w zarządzie Zakładu Usług Miejskich w Ostrowcu Świętokrzyskim, których remont nie ma uzasadnienia ekonomicznego,</i>	A-B	P	I	S
17.5.4. <i>zawieranie porozumień remontowych z osobami skierowanymi do zawarcia umowy najmu lokalu obejmującej partycypację w kosztach wyremontowania tego lokalu,</i>	A	G	I	S
17.5.5. <i>kontynuowanie sprzedaży mieszkań komunalnych w budynkach wspólnot mieszkaniowych, w tym z udzielaniem bonifikat od ceny sprzedaży,</i>	A	K	I	S
17.5.6. <i>stosowanie zamian mieszkań komunalnych w celu wspierania sprzedaży tych, które znajdują się w budynkach wspólnot mieszkaniowych,</i>	A	G	I	S

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
17.5.7. <i>prowadzenie banku zamian przez Zakład Usług Miejskich w Ostrowcu Świętokrzyskim i zamian wzajemnych mieszkań oraz z urzędu dla odzyskiwania lokali o obniżonym standardzie i dostosowania lokali do możliwości finansowych najemców,</i>	A	G	I	S
17.5.8. <i>przeznaczanie zwalnianych lokali komunalnych na lokale z umową najmu socjalnego lokalu,</i>	A	G	I	S
17.5.9. <i>odzyskiwanie lokali komunalnych przez kontrole nielegalnych podnajmów i na postępowania sądowe wobec najemców zakłócających porządek domowy i zalegających z opłatą czynszu,</i>	A	G	I	S
17.5.10. <i>stosowanie zasad polityki czynszowej zapewniających pokrycie bieżących i odtworzeniowych kosztów mieszkań komunalnych,</i>	A	K	I	S
17.5.11. <i>aktywna windykacja należności czynszowych z wykorzystaniem windykatorów, wywiadów finansowych z dłużnikami, kierowaniem pozwów o zapłatę lub eksmisję oraz zamianami mieszkań w ramach zasobu na tańsze w eksploatacji,</i>	A	K	I	S
17.5.12. <i>umożliwienie dłużnikom spłaty zadłużenia w formie świadczeń rzeczowych,</i>	A	P	I	S
17.5.13. <i>cykliczna weryfikacja umów najmu i ich wypowiedanie najemcom, którzy mają zaspokojone potrzeby mieszkaniowe.</i>	A	G	I	S
17.6. <i>Opracowywanie i wdrażanie pięcioletnich „Wieloletnich Programów Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Ostrowca Świętokrzyskiego” [PGM V].</i>	A-B,B-C	G,K,P	I	S
18. CEL OPERACYJNY O18: ZRÓWNOWAŻONA I POPULARNA KOMUNIKACJA PUBLICZNA:				
18.1. <i>Zakończenie wdrażania i ewaluacja ex post „Planu Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2014-2024” [PZRPTZ 2014-2024]</i>	A	P	I	J
18.2. <i>Opracowanie i wdrożenie: „Aktualizacji Planu Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Trans-</i>	A, A-B	G,K,P	I, II	C,J,S

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
portu Zbiorowego dla Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2014-2024¹⁵ [aPZRPTZ 2014-2024], obejmującego m. in. zadania:				
18.2.1. budowa nowej bazy Miejskiego Zakładu Komunikacji Sp. z o.o. w ramach projektu „Ekologiczny transport miejski w Ostrowcu Świętokrzyskim, Etap I – Budowa bazy operatora transportu publicznego”,	A	K	I	J
18.2.2. rozwój zaplecza serwisowego miejskiego taboru autobusowego,	A-B	K	I	S
18.2.3. doskonalenie kwalifikacji i motywujących warunków pracy pracowników miejskiego systemu transportowego,	A-B	K	I	S
18.2.4. cykliczne diagnozowanie i prognozowanie potrzeb komunikacyjnych mieszkańców miasta oraz gmin subregionu,	A-B	K	I	C1
18.2.5. wdrożenie systemu biletu zintegrowanego w oparciu o Kartę Mieszkańca Ostrowca Świętokrzyskiego – „Ostra Karta Tnie Ceny”,	A	G	I	J
18.2.6. sukcesywna wymiana taboru autobusowego na wysoce efektywny, niskoemisyjny lub zeroemisyjny, a także jego wyposażenia technicznego, w szczególności punktów (eko)ładowania i urządzeń serwisowych,	A-B	K	I	S
18.2.7. wdrożenie inteligentnego systemu zarządzania ruchem autobusów miejskich,	A	G	I	J
18.2.8. doskonalenie organizacyjne świadczenia usług przewozu autobusami miejskimi – minimalizacja niepunktualności i redukcja czasu usuwania i kompensowania sytuacji awaryjnych,	A-B	G	I	S
18.2.9. zapewnienie wysokiego standardu komfortu termicznego oraz czystości autobusów miejskich i przystanków,	A-B	G	I	S

¹⁵ Aktualizacja Planu Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2014-2024 będzie programem wielodzinowym. W związku z tym część działań, które będą realizowane w jego ramach zawarto w innych zadaniach strategicznych wskazanych w niniejszej tabeli.

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
18.2.10. <i>promocja korzystania z transportu publicznego,</i>	A-B	P	I	S
18.2.11. <i>techniczne, organizacyjne i finansowe uprzywilejowanie transportu publicznego,</i>	A-B	G	I	S
18.2.12. <i>wspieranie prywatnych i publicznych inwestycji w obiekty i pojazdy służące obsłudze komunikacji pasażerskiej łączonej Ostrowiec Świętokrzyski z regionalnym i dalszym otoczeniem,</i>	A	K	II	S
18.2.13. <i>rozwój systemów monitoringu wizyjnego na przystankach i w autobusach miejskich,</i>	A-B	G	I	S
18.2.14. <i>budowa Systemu Zintegrowanej Dynamicznej Informacji Pasażerskiej,</i>	A	G	I	J
18.2.15. <i>remonty i modernizacje przystanków autobusowych,</i>	A-B	G	I	S
18.2.16. <i>tworzenie i komercjalizacja powierzchni reklamowych autobusów i przystanków miejskich, a także niewykorzystanych mocy zaplecza serwisowego miejskiego taboru autobusowego,</i>	A-B	G	I	S
18.2.17. <i>synchronizacja rozkładów jazdy systemów komunikacji miejskiej i podmiejskiej z dalekobieżną, kolejową i autobusową,</i>	A-B	K	I	S
18.2.18. <i>utworzenie zintegrowanego, subregionalnego systemu pasażerskiego transportu zbiorowego we współpracy z gminami ościennymi,</i>	B	K	I, II	J
18.2.19. <i>wspieranie rozwoju systemów zbiorowej mobilności współdzielonej.</i>	A-B	G	II	S
18.2.20. <i>rozszerzanie obszaru miejskich usług komunikacji autobusowej na gminy subregionu,</i>	A-B	K	I	S
18.2.21. <i>wyeliminowanie nieuczciwej, łamiącej przepisy prawa konkurencji wobec gminnych usług komunikacji miejskiej,</i>	A	P	I	S
18.2.22. <i>lobbing na rzecz i wsparcie rozwoju kolejowych połączeń pasażerskich,</i>	A-B	P	I, II	S
18.2.23. <i>lobbing na rzecz i wsparcie rozwoju autobusowych połączeń regionalnych i dalekobieżnych.</i>	A-B	P	I, II	S
18.3. Opracowanie i wdrożenie: „Planu Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2025-2035” [PZRPTZ 2025-2035].	B, B-C	G,K,P	I, II	C,J,S

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
CEL STRATEGICZNY S3: WITALNE ŚRODOWISKO I SPÓJNA PRZESTRZEŃ POPRZEZ EKOKULTURĘ I SOLIDARNOŚĆ MIĘDZYPOKOLENIOWĄ OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI MIASTEM ZIELONEJ TRANSFORMACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ				
<p>19. CEL OPERACYJNY O19: PRZESTRZEŃ STYMULUJĄCA ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ SPOŁECZNO-GOSPODARCZY:</p> <p>19.1. Doskonalenie gminnych systemów zarządzania przestrzenią:</p> <p>19.1.1. ocena aktualności, sporządzanie i aktualizowanie <i>miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego [MPZP]</i>, składających się łącznie na spójną, perspektywiczną, funkcjonalną, efektywnie wykorzystaną, bezpieczną, ergonomiczną, estetyczną, zwartą i stymulującą wielowymiarowy rozwój społeczno-gospodarczy przestrzeń całego miasta,</p> <p>19.1.2. zapewnienie przestrzennych i infrastrukturalnych podstaw wielofunkcyjności osiedli zmniejszającej natężenie ruchu międzyosiedlowego,</p> <p>19.1.3. sporządzanie i publiczna ocena koncepcji programowo-przestrzennych planowanych przestrzeni i obiektów publicznych [KPP],</p> <p>19.1.4. zapewnienie koordynacji planowania przestrzennego z gminami sąsiednimi,</p> <p>19.1.5. wprowadzenie stanowiska miejskiego architekta-urbanisty do struktury organizacyjnej Urzędu Miasta.</p> <p>19.2. Przeciwdziałanie przestrzennemu rozproszeniu zabudowy:</p> <p>19.2.1. zapobieganie rozpraszaniu zabudowy poprzez przestrzenną priorytetyzację inwestycji w infrastrukturę komunalną,</p>				
	A-C	K	I	S
	A-C	K	I	S
	A-C	G	I	S
	A-C	K	I	S
	A	G	I	J
	A-C	K	I	S

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
19.2.2. zapobieganie rozpraszaniu zabudowy w ramach aktualizacji MPZP,	A-C	K	I	S
19.2.3. priorytetyzacja zagospodarowania luk w zabudowie na obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej.	A-C	K	I	S
19.3. Podniesienie poziomu estetyki i ładu przestrzeni prywatnych oraz publicznych:				
19.3.1. utrzymanie otwartych przestrzeni, głównie terenów rolnych i użytków zielonych, jako struktur współbudujących powiązania środowiskowe oraz krajobraz,	A	K	I	S
19.3.2. podjęcie uchwały ustalającej zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów jakościowych oraz rodzajów materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane,	A	K	I	J
19.3.3. stosowanie wymogów i realizacja inwestycji z wykorzystaniem tradycyjnych form architektonicznych, materiałów i kolorystyki zharmonizowanej z otaczającą zabudową i krajobrazem,	A-C	G	I	S
19.3.4. organizacja wraz organizacjami pozarządowymi konkursów wyłaniających wspólnoty mieszkaniowe najsukuteczniej dbające o estetykę przestrzeni,	A-C	P	II	C1
19.3.5. inicjowanie i wspieranie poprawy poziomu estetyki prywatnych części miejsc publicznych,	A-C	P	I, II	S
19.3.6. wspieranie przedsięwzięć społecznych podnoszących poziom estetyki miejsc publicznych,	A-C	P	II	S
19.3.7. zwiększenie gminnego nadzoru architektonicznego nad inwestycjami prywatnymi.	A-C	G	I	S
19.4. Społeczno-gospodarcza rewitalizacja przestrzeni publicznych:				
19.4.1. realizacja i wsparcie realizacji działań urbanistyczno-przestrzennych, kulturalno-rozrywkowych, rekreacyjno-turystycznych oraz w zakresie zieleni urządzonej na rzecz społeczno-gospodarczej rewitalizacji Rynku intensyfikującej jego wykorzystanie przez mieszkańców i turystów.	A-C	G	I, II	S

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
20. CEL OPERACYJNY O20: WITALNE ŚRODOWISKO NATURALNE:				
20.1. Zakończenie wdrażania i ewaluacja ex post „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023” [POŚ 2016-2019].	A	G	I	J
20.2. Opracowanie i wdrożenie „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028” [POŚ 2021-2024], w tym:	A, A-B	G,K,P	I, II	S
20.2.1. redukcja i wsparcie redukcji niskiej emisji ¹⁶ ,	A-B	G,K,P	I, II	S
20.2.2. pielęgnacja, konserwacja, rewitalizacja, przebudowa i tworzenie nowej zieleni miejskiej ¹⁷ ,	A	G, P	I	S
20.2.3. rozbudowa systemów gospodarki wodnościekowej ¹⁸ ,	A-B	G,K,P	I	S
20.2.4. rozwój systemów kanalizacji deszczowej i ich integracja z urządzeniami retencji miejskiej,	A-B	K	I	S
20.2.5. budowa i wspieranie budowy urządzeń retencji miejskiej,	A-B	K	I, II	S
20.2.6. edukacja ekologiczna mieszkańców ¹⁹ ,	A-B	G,K,P	I	S
20.2.7. doskonalenie systemu gospodarki odpadami komunalnymi ²⁰ ,	A-B	G,K,P	I	S
20.2.8. usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów i odpadów zawierających azbest z terenu gminy ²¹ ,	A-B	P	I	S
20.2.9. ochrona złóż kopalin poprzez wprowadzanie odpowiednich zapisów w MPZP,	A-B	G	I	S

¹⁶ Realizacja tego zdania strategicznego będzie odbywać się głównie w ramach realizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2025 i w ramach realizacji zadań strategicznych związanych z inwestycjami w infrastrukturę drogową i okołodrogową oraz z organizacją ruchu drogowego.

¹⁷ Realizacja tego zdania strategicznego będzie odbywać się głównie w ramach realizacji Programu Rozwoju Zieleni Miejskiej Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2021-2030 [PRZ 2021-2030].

¹⁸ Realizacja tego zdania strategicznego będzie odbywać się głównie w ramach realizacji Wieloletniego Planu Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych na lata 2018-2020 dla Miejskich Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim” [PRMUWUK 2018-2020] oraz w ramach realizacji analogicznych planów w latach następnych.

¹⁹ Realizacja tego zdania strategicznego będzie odbywać się w ramach wdrażania Programu Edukacji Ekologicznej Mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego lata 2021-2030 [PEE 2021-2030].

²⁰ Realizacja tego zdania strategicznego będzie odbywać się w ramach wdrażania zbiorczego zadania strategicznego 22.1.

²¹ Realizacja tego zdania strategicznego będzie odbywać się w ramach wdrażania Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest dla Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2008-2032 [PUA 2008-2032].

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
20.2.10. wprowadzanie nowych prawnych form ochrony obiektów i obszarów cennych przyrodniczo,	A-B	P	I	S
20.2.11. prowadzenie prac pielęgnacyjnych i ochronnych obiektów i obszarów przyrodniczych objętych prawnymi formami ochrony przyrody,	A-B	G	I	S
20.2.12. realizacja i wspieranie zalesień i zadrzewień gruntów o najniższych klasach gleb,	A-B	P	I	S
20.2.13. ochrona, pielęgnacja i odtwarzanie poprzez nasadzanie zadrzewień i zakrzewień korytarzy ekologicznych,	A-B	P	I	S
20.2.14. redukcja i izolacja źródeł hałasu,	A-B	P	I	S
20.2.15. uwzględnianie w MPZP oraz decyzjach lokalizacyjnych i środowiskowych ochrony przed PEM,	A-B	P	I	S
20.2.16. lobbying na rzecz i wspieranie WIOŚ w Kielcach w monitoringu PEM.	A-B	P	I, II	S
20.3. Opracowywanie i wdrożenie „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2025-2028 z perspektywą na lata 2029-2032” [POŚ 2025-2028].	B, B-C	K,G,P	I, II	J, S
20.4. Zakończenie wdrażania i ewaluacja ex post „Aktualizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Ostrowiec Świętokrzyski z 2018 r.” [PGN 2018].	A	G	I	J
20.5. Opracowanie i wdrożenie „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2025” [PGN 2021-2025], w tym²²:	A, A-B	K,G,P	I, II	C,J,S
20.5.1. podnoszenie efektywności energetycznej budynków należących do gminy oraz jej jednostek i spółek,	A-B	K	I	S
20.5.2. budowa nowych budynków gminy oraz jej jednostek i spółek, które są niskoenergetyczne lub pasywne,	A-B	K	I	S
20.5.3. zwiększanie udziału OZE wśród źródeł energii wykorzystywanych w budynkach gminy oraz jej	A-B	K	I	S

²² Część zadań strategicznych, których pośrednim i wtórnym efektem będzie obniżenie emisji przyporządkowano do innych celów operacyjnych i wskazano w innych częściach niniejszej tabeli.

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
<i>jednostek i spółek,</i>				
20.5.4. wymiana źródeł światła w budynkach gminy oraz jej jednostek i spółek na energooszczędne,	A-B	P	I	S
20.5.5. instalacja urządzeń wykorzystujących OZE na wybranych urządzeniach komunalnej infrastruktury technicznej,	A-B	G	I	S
20.5.6. rozbudowa sieci ciepłowniczej i przyłączanie nowych odbiorców ciepła systemowego ²³ ,	A-B	K	I	S
20.5.7. instalacja zintegrowanych systemów zarządzania energią i monitorowania jej zużycia w obiektach gminy oraz jej jednostek i spółek,	A-B	G	I	J
20.5.8. informowanie, szkolenie praktyczne i motywowanie kadr gminy oraz jej jednostek i spółek do racjonalnego wykorzystania energii w pracy,	A-B	P	I	S
20.5.9. zobowiązanie zewnętrznych firm zarządzających obiektami gminy, jej jednostek i spółek oraz firm obsługujących te obiekty do racjonalnego wykorzystywania energii w tych obiektach, a także monitorowanie i egzekwowanie wykonania tych zobowiązań,	A-B	G	I	S
20.5.10. uwzględnianie w MPZP wymogów oraz zaleceń w zakresie gospodarki niskoemisyjnej,	A-B	K	I	S
20.5.11. stosowanie przez gminę oraz jej jednostki i spółki systemu tzw. zielonych zamówień,	A-B	P	I	S
20.5.12. monitorowanie niskoemisyjnych zanieczyszczeń powietrza i ich źródeł,	A-B	P	I	S
20.5.13. informowanie mieszkańców o poziomach i źródłach niskoemisyjnych zanieczyszczeń,	A-B	P	I	S
20.5.14. wspieranie osób fizycznych i wspólnot mieszkaniowych w termomodernizacji budynków i lokali mieszkalnych,	A-B	P	II	S
20.5.15. wspieranie osób fizycznych i wspólnot mieszkaniowych w inwestowaniu w odnawialne źródła energii,	A-B	P	II	S

²³ Realizacja tego zadania będzie odbywać się w ramach wdrażania zbiorczego zadania strategicznego 6.12.

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
20.5.16. <i>wspieranie osób dotkniętych ubóstwem energetycznym w zmniejszeniu powodowanej przez nich niskiej emisji,</i>	A-B	G	II	S
20.5.17. <i>wspieranie konwersji innych niż gminne systemów ogrzewania, w tym indywidualnych, na proekologiczne,</i>	A-B	K	II	S
20.5.18. <i>edukowanie na temat budownictwa pasywnego oraz promowanie go wśród mieszkańców,</i>	A-B	P	I	S
20.5.19. <i>informowanie i edukowanie mieszkańców gminy w zakresie dobrych praktyk niskoemisyjnych i ich popularyzacja przez akcje społeczne, kampanie społecznościowe i happeningi,</i>	A-B	G	I	S
20.5.20. <i>informacyjne wspieranie przedsiębiorstw i organizacji pozarządowych w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na inwestycje skutkujące ograniczeniem niskiej emisji,</i>	A-B	P	II	S
20.5.21. <i>wymiana pojazdów należących jednostek i spółek gminy na niskoemisyjne i zeroemisyjne, zwłaszcza autobusów miejskich,</i>	A-B	G	I	S
20.5.22. <i>wyposażenie zainteresowanych pracowników jednostek i spółek gminy w rowery i urządzenia transportu osobistego służące do wykonywania obowiązków służbowych,</i>	A-B	P	I	S
20.5.23. <i>redukowanie emisji wtórnej pyłu poprzez usuwanie go z utwardzonych powierzchni miasta,</i>	A-B	P	I	S
20.5.24. <i>udział w lobbingu ponadlokalnym na rzecz działań poprawiających jakość powietrza w kraju i regionie.</i>	A-B	P	II	S
20.6. Realizacja innych działań na rzecz ochrony środowiska:				
20.6.1. <i>zobowiązanie Urzędu Miasta oraz jednostek organizacyjnych miasta do wyeliminowania produktów jednorazowego użytku i zastąpienia ich wielorazowymi odpowiednikami lub jednorazowymi produktami ulegającymi kompostowaniu lub biodegradacji podczas codziennego funkcjonowania oraz organizowanych imprez, a także wydanie analogicznych zaleceń spółkom miasta,</i>	A	P	I	S

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
20.6.2. intensywna, wielowymiarowa kontrola przestrzegania przepisów o ochronie środowiska naturalnego,	A-C	K	I	S
20.6.3. ochrona i wspieranie nasadzeń śródpolnych chroniących bioróżnorodność,	A-C	P	I, II	S
20.6.4. zapewnienie i wspieranie ochrony kompleksów leśnych i obszarów zadrzewień oraz wzmocnienia ich ekologicznych funkcji,	A-C	P	II	S
20.6.5. wspieranie wapnowania gleb na obszarach rolnych,	A-C	P	II	S
20.6.6. wspieranie organizacji pozarządowych w działaniach na rzecz ochrony środowiska,	A-C	P	II	S
20.6.7. wspieranie upowszechniania dobrych praktyk rolniczych, szczególnie w zakresie nawożenia,	A-C	P	II	S
20.6.8. uwzględnianie celu intensyfikacji przewietrzania miasta w procesie planowania jego głównych ciągów komunikacyjnych.	A-C	P	I	S
21. CEL OPERACYJNY O21: BOGACTWO MIEJSKICH ZAŁOŻEŃ ZIELONYCH:				
21.1. Opracowanie i wdrożenie „Programu Rozwoju Zieleni Miejskiej Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2021-2030” [PRZ 2021-2030], w tym:	A, A-C	G	I	S
21.1.1. opracowanie i wdrożenie „Ostrowiecki SZUM - Standardy Zieleni Urzędowej Miejskiej” w zakresie jej projektowania, urządzania, utrzymania, ochrony i wykorzystania,	A, A-C	G	I	S
21.1.2. konserwacja, rearanżacja, rewitalizacja, przebudowa, rewitalizacja i pielęgnacja parków, skwerów, terenów rekreacyjnych, zieleni ozdobnej, drogowej, osłonowej i izolacyjnej, pojedynczych drzew na terenach zurbanizowanych oraz innej zieleni miejskiej, zwłaszcza nieużytkowej i zdegradowanej, w tym nadawanie jej funkcji społecznych, integracyjnych i edukacyjnych,	A-C	G	I	S
21.1.3. budowa nowych założeń zieleni miejskiej, zwłaszcza wielofunkcyjnej, łączącej funkcje rekreacyjne i osłonowe ze społecznymi, integracyjnymi i edukacyjnymi, w tym w oparciu o obszary	A-C	G	I	S

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
<p><i>zielone towarzyszące ciekom wodnym</i></p> <p>21.1.4. <i>łączenie zieleni miejskiej z terenami i urządzeniami rolnictwa i pszczelarstwa miejskiego</i>²⁴,</p> <p>21.1.5. <i>zakładanie i wspieranie zakładania miejskich ogrodów siedliskowych,</i></p> <p>21.1.6. <i>zapewnienie szerokiego zakresu oraz wysokiej intensywności monitoringu i ochrony terenów miejskiej zieleni zorganizowanej,</i></p> <p>21.1.7. <i>wspieranie organizacji pozarządowych w działaniach na rzecz zieleni miejskiej oraz powierzanie im opieki nad wybranymi fragmentami tej zieleni,</i></p> <p>21.1.8. <i>powierzanie lokalnym przedsiębiorcom opieki nad wybranymi fragmentami zieleni miejskiej,</i></p> <p>21.1.9. <i>pilotażowa realizacja projektu Ostrowieckich Ogrodów Sąsiedzkich.</i></p> <p>21.2. Tworzenie przestrzennych, prawnych i infrastrukturalnych warunków oraz wspieranie rozwoju rodzinnych ogrodów działkowych, zwłaszcza jako infrastruktury aktywizacji fizycznej i integracji społecznej seniorów.</p>	A-C	G	I	S
	A-C	G	I	S
	A-C	G	I	S
	A-C	P	I	S
	A-C	P	I	S
	B	G	I	S
	A-C	K	I, II	S
<p>22. CEL OPERACYJNY O22: SPRAWNA GOSPODARKA ODPADOWA:</p> <p>22.1. Doskonalenie systemu gospodarki odpadami komunalnymi:</p> <p>22.1.1. <i>monitorowanie poziomów wytwarzanych i odzyskiwanych poszczególnych frakcji odpadów,</i></p> <p>22.1.2. <i>redukowanie jednostkowych kosztów transportu, składowania i utylizacji odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy,</i></p> <p>22.1.3. <i>dostosowywanie stawek za odbiór i gospodarowanie odpadami komunalnymi do faktycznie ponoszonych przez gminę kosztów i wzorców zachowań odpadowych ich wytwórców,</i></p> <p>22.1.4. <i>zapobieganie przedostawaniu się do systemu zbiórki odpadów niewłaściwych frakcji, np. po-</i></p>	A-C	G	I	S
	A-C	G	I	S
	A-C	K	I	S
	A-C	G	I	S

²⁴ Por. zbiorcze zadanie strategiczne 3.2.

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
<i>piołów, biomasy itp.,</i>				
22.1.5. <i>promowanie i doskonalenie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych,</i>	A-C	K	I	S
22.1.6. <i>rozwój systemu zbierania, sortowania i przetwarzania odpadów biodegradowalnych,</i>	A-B	G	I	S
22.1.7. <i>intensywna kontrola i egzekucja przestrzegania regulaminu utrzymania czystości i porządku, w szczególności w odniesieniu do spalania odpadów oraz nielegalnego ich pozbywania się,</i>	A-C	K	I	S
22.1.8. <i>udoskonalenie egzekucji opłat za odbiór odpadów komunalnych,</i>	A	G	I	S
22.1.9. <i>upowszechnianie wykorzystania kompostowników przydomowych,</i>	A-C	P	I	S
22.1.10. <i>wykrywanie, ewidencja oraz likwidacja nielegalnych składowisk odpadów,</i>	A-C	P	I	S
22.1.11. <i>udział w modernizacji Regionalnej Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RI-POK) prowadzonej przez Zakład Unieszkodliwiania Odpadów „Janik” Sp. z o.o.,</i>	B-C	G	II	J
22.1.12. <i>usuwanie nielegalnych składowisk odpadów, tzw. dzikich wysypisk śmieci,</i>	A-C	P	I	S
22.1.13. <i>usuwanie i wspieranie usuwania odpadów rozproszonych obszarowo, w tym w ramach integracyjnych akcji społecznych „Sprzątania Świata”, „Dnia Ziemi” itp.</i>	A-C	P	I, II	S
22.2. Doskonalenie systemów zbierania odpadów niebezpiecznych:				
22.2.1. <i>doskonalenie systemu zbierania przeterminowanych leków z gospodarstw domowych,</i>	A-C	P	I	S
22.2.2. <i>doskonalenie systemu zbierania zużytych baterii, akumulatorów i sprzętu elektronicznego.</i>	A-C	P	I	S
22.3. Kontynuacja wdrażania „Program Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest dla Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2008-2032” [PUA 2008-2032], w tym:	A-C	P	I, II	S
22.3.1. <i>aktualizacja bazy zawierającej informacje o lokalizacji i wolumenie wyrobów zawierających azbest pozostających na terenie miasta,</i>	A-C	P	I	S
22.3.2. <i>edukacja mieszkańców na temat szkodliwości azbestu, zasad i obowiązków w zakresie postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz sposobów bezpiecznego ich usuwania</i>	A-C	P	I	S

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
<i>i unieszkodliwiania,</i>				
22.3.3. finansowe i organizacyjne wspieranie usuwania wyrobów i odpadów zawierających azbest,	A-C	P	II	S
22.3.4. wsparcie właścicieli zasobów mieszkaniowych i przedsiębiorców w pozyskiwaniu źródeł finansowania wymiany pokryć dachowych i elewacji zawierających azbest.	A-C	P	II	S
23. CEL OPERACYJNY O23: UPOWSZECHNIONE UMIEJĘTNOŚCI I MOTYWACJE PROŚRODOWISKOWE:				
23.1. Zarządzanie informacją o lokalnym środowisku i źródłach jego zanieczyszczeń:				
23.1.1. opracowanie Inwentaryzacji Przyrodniczej Ostrowca Świętokrzyskiego [IPOS],	B	P	I	J
23.1.2. pozyskiwanie danych o stanie środowiska miasta i źródłach zanieczyszczeń oraz hałasu,	A-C	P	I	S
23.1.3. upublicznianie danych nt. lokalnych zanieczyszczeń powietrza, wód i gleb oraz ich źródłach,	A-C	P	I	S
23.1.4. upublicznianie danych nt. stanu środowiska naturalnego miasta i działaniach na rzecz jego poprawy.	A-C	P	I	S
23.2. Utworzenie wspólnie z Nadleśnictwem Ostrowiec Świętokrzyski Regionalnego Centrum Edukacji Ekologicznej.	A-B	K	II	J
23.3. Opracowanie i wdrożenie „Programu Edukacji Ekologicznej Mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2021-2030” [PEE 2021-2030], w tym:	A, A-C	G,K,P	I, II	J, S
23.3.1. kreowanie właściwych postaw wobec przyrody i przyrodniczej tożsamości lokalnej,	A-C	P	I	S
23.3.2. edukacja i wspieranie edukacji w zakresie postępowania z odpadami,	A-C	K	I, II	S
23.3.3. promocja usług komunikacji publicznej i systemów zbiorowej mobilności współdzielonej,	A-C	G	I	S
23.3.4. promocja telepracy i teleedukacji jako sposobów unikania zbędnego przemieszczania się,	A-C	G	I	S
23.3.5. promocja korzystania z e-usług, e-obługi, e-handlu, e-administracji (w tym gminnej) itp. jako sposobów unikania zbędnego przemieszczania się,	A-C	G	I	S

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
23.3.6. <i>promocja, edukacja i wspieranie edukacji nt. domowego upcyklingu i refreshingu,</i>	A-C	P	I, II	S
23.3.7. <i>promocja, edukacja i wspieranie edukacji nt. wykorzystania odnawialnych źródeł energii,</i>	A-C	P	I, II	S
23.3.8. <i>promocja, edukacja i wspieranie edukacji nt. indywidualnego, ochronnego ogrodnictwa miejskiego,</i>	A-C	P	I, II	S
23.3.9. <i>promocja, edukacja i wspieranie edukacji nt. rolnictwa i pszczelarstwa miejskiego,</i>	A-C	P	I, II	S
23.3.10. <i>edukacja i wspieranie edukacji nt. gromadzenia i racjonalnego wykorzystywania wody,</i>	A-C	P	I	S
23.3.11. <i>edukacja i wspieranie edukacji nt. prawidłowego postępowania ze ściekami komunalnymi,</i>	A-C	G	I	S
23.3.12. <i>edukacja i wspieranie edukacji nt. oszczędzania energii elektrycznej i ciepłej,</i>	A-C	G	I	S
23.3.13. <i>edukacja i wspieranie edukacji nt. ciepła systemowego i proekologicznego wykorzystywania indywidualnych urządzeń grzewczych,</i>	A-C	G	I	S
23.3.14. <i>edukacja i wspieranie edukacji nt. szkodliwości wypalania traw,</i>	A-C	P	I	S
23.3.15. <i>promocja i edukacja nt. możliwości pozyskiwania przez osoby fizyczne wsparcia finansowego inwestycji i zakupów proekologicznych,</i>	A-C	G	I	S
23.3.16. <i>utworzenie publicznych urządzeń i wirtualnych paneli informacyjnych o stanie powietrza,</i>	B-C	P	I	J
23.3.17. <i>organizacja proekologicznych webinarów, konkursów, happeningów, ćwiczeń i warsztatów,</i>	A-C	P	I	S
23.3.18. <i>wspieranie działalności organizacji pozarządowych w zakresie edukacji ekologicznej,</i>	A-C	P	II	S
23.3.19. <i>organizacja szkolnych terenowych zajęć dydaktycznych „w przyrodzie”,</i>	A-C	P	I	S
23.3.20. <i>rozwój i wspieranie podnoszenia kompetencji edukatorów i bazy edukacji ekologicznej,</i>	A-C	P	I, II	S
23.3.21. <i>przyznawanie mieszkańcom nagród za osiągnięcia i zachowania proekologiczne.</i>	A-C	P	I	S

12.3. Powiązania celów operacyjnych i zadań strategicznych

Osiąganiu każdego z celów operacyjnych służą zadania strategiczne. Część z nich przyczynia się do tego bezpośrednio, część z kolei pośrednio. Informacje na ten temat zawarto w tabeli 15.

Tabela 15. Powiązania między celami operacyjnymi i zadaniami strategicznymi

Cel oper.	Zadania strategiczne służące jego osiągnięciu...	
	bezpośrednio	pośrednio
1	1.1, 1.2	2.1, 2.2, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2, 5.1, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6, 6.7, 6.8, 6.9, 6.10, 6.11, 6.12, 6.13, 8.5, 8.7, 8.8, 8.9, 8.10, 9.1, 10.1, 10.2, 10.3, 10.4, 10.17, 11.6, 12.1, 12.2, 12.3, 12.4, 12.5, 12.6, 12.7, 13.1, 13.2, 13.3, 15.1, 15.2, 15.3, 16.1, 16.2, 17.1, 17.2, 17.4, 18.1, 18.2, 18.3, 19.1, 19.2, 19.3, 19.4, 20.2, 20.3, 20.4, 20.5, 20.6, 23.3
2	2.1, 2.2	1.1, 1.2, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2, 6.1, 6.2, 6.9, 8.7, 8.9, 8.10, 9.1, 10.2, 10.3, 10.4, 10.6, 10.10, 10.11, 10.14, 10.17, 12.1, 12.2, 12.4, 14.1, 18.2, 18.3
3	3.1, 3.2	1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 4.1, 4.2, 5.1, 6.8, 12.2, 17.3, 19.1, 19.3, 20.2, 20.3, 20.6, 21.1, 21.2, 23.2
4	4.1, 4.2	1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 3.1, 5.1, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6, 6.7, 6.8, 6.9, 6.10, 6.11, 6.12, 6.13, 8.7, 8.8, 8.9, 8.10, 9.1, 10.2, 10.6, 10.14, 10.17, 12.3, 12.4, 12.6, 12.7, 13.1, 13.2, 13.3, 18.2, 18.3
5	5.1	1.1, 1.2, 3.1, 3.2, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.8, 6.13, 7.1, 7.2, 7.3, 8.7, 8.8, 8.10, 11.6, 12.2, 12.3, 12.4, 12.5, 12.6, 12.7, 13.1, 13.2, 15.1, 15.2, 15.3, 16.1, 16.2, 17.1, 17.2, 17.3, 18.2, 18.3, 19.1, 19.3, 19.4, 20.2, 20.3, 20.5, 20.6, 21.1, 21.2, 23.2
6	6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6, 6.7, 6.8, 6.9, 6.10, 6.11, 6.12, 6.13, 6.14	1.1, 1.2, 5.1, 11.1, 11.6, 12.1, 12.2, 12.3, 12.4, 12.5, 12.7, 13.1, 13.2, 13.3, 17.1, 17.2, 17.3, 17.4, 17.5, 17.6, 18.1, 18.2, 18.3, 19.1, 19.2, 19.3, 20.2, 20.3, 20.5, 20.6, 21.1, 21.2, 23.2
7	7.1, 7.2, 7.3, 7.4	3.1, 3.2, 5.1, 6.2, 6.8, 8.2, 8.3, 8.5, 8.9, 8.11, 10.2, 10.3, 10.4, 10.6, 10.7, 10.8, 10.9, 10.14, 10.16, 10.17, 11.2, 11.6, 11.7, 12.2, 12.4, 12.6, 12.7, 14.1, 17.3, 18.2, 18.3, 20.2, 20.3, 21.1, 21.2
8	8.1, 8.2, 8.3, 8.4, 8.5, 8.6, 8.7, 8.8, 8.9, 8.10, 8.11	1.1, 1.2, 2.2, 4.1, 4.2, 7.1, 7.2, 7.3, 9.1, 10.6, 10.7, 10.9, 10.13, 10.14, 10.15, 10.16, 10.17, 11.2, 11.4, 11.5, 11.7, 12.3, 12.4, 12.6, 12.7, 13.1, 13.3, 14.1, 15.3, 16.1, 16.2, 16.3, 20.2, 20.3, 20.5, 20.6, 22.1, 23.2
9	9.1	8.5, 8.6, 8.9, 8.10, 10.2, 10.3, 10.4, 10.6, 10.17, 11.1, 11.2, 11.3, 11.4, 11.6, 11.10, 11.11, 12.1, 12.3, 12.4, 12.6, 12.7, 13.1, 13.2, 13.3, 15.1, 15.2, 15.3, 16.2, 19.1, 19.3, 20.2, 20.3, 20.5, 20.6, 21.1, 22.1, 23.1, 23.2
10	10.1, 10.2, 10.3, 10.4, 10.5, 10.6, 10.7, 10.8, 10.9, 10.10, 10.11, 10.12, 10.13, 10.14,	2.1, 2.2, 4.1, 4.2, 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 8.5, 8.6, 8.9, 9.1, 11.1, 11.2, 11.3, 11.5, 11.6, 12.3, 12.4, 12.5, 12.6, 12.7, 13.1, 14.1

Cel oper.	Zadania strategiczne służące jego osiągnięciu...	
	bezpośrednio	pośrednio
	10.15, 10.16, 10.17	
11	11.1, 11.2, 11.3, 11.4, 11.5, 11.6, 11.7, 11.8, 11.9, 11.10, 11.11	6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 8.5, 8.6, 8.9, 9.1, 10.2, 10.3, 10.4, 10.5, 10.6, 10.7, 10.8, 10.9, 10.10, 10.11, 10.12, 10.13, 10.14, 10.15, 10.16, 10.17, 12.3, 12.4, 12.5, 12.6, 12.7, 13.1, 13.2, 16.1, 16.2, 16.3, 17.3, 18.2, 18.3, 19.1, 19.3, 20.2, 20.3, 20.5, 22.1, 22.3
12	12.1, 12.2, 12.3, 12.4, 12.5, 12.6, 12.7	1.1, 1.2, 5.1, 9.1, 13.1, 13.2, 13.3, 19.1, 20.6, 23.1
13	13.1, 13.2, 13.3	9.1, 12.1, 12.4, 12.6, 18.2, 18.3, 23.1
14	14.1	2.2, 3.2, 5.1, 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 8.3, 8.5, 8.9, 9.1, 10.2, 10.3, 10.4, 10.5, 10.6, 10.7, 10.9, 10.11, 10.13, 10.14, 10.15, 10.16, 10.17, 11.1, 11.2, 11.3, 11.5, 11.7, 11.9, 12.4, 12.6, 12.7, 13.1, 17.3, 17.4, 20.2, 20.3, 20.5, 20.6, 21.1, 21.2, 22.2, 22.3, 23.1, 23.2, 23.3
15	15.1, 15.2, 15.3	5.1, 8.5, 9.1, 11.6, 12.2, 12.3, 12.4, 12.7, 13.1, 16.1, 16.2, 16.3, 17.1, 17.2, 19.3, 19.4, 20.5
16	16.1, 16.2, 16.3	5.1, 8.3, 8.5, 8.6, 8.9, 8.10, 9.1, 10.2, 10.3, 10.4, 10.5, 10.6, 10.14, 10.16, 10.17, 12.3, 12.4, 12.5, 12.6, 12.7, 13.1, 15.1, 15.2, 15.3, 23.3
17	17.1, 17.2, 17.3, 17.4, 17.5, 17.6	6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6, 6.7, 6.8, 6.9, 6.10, 6.11, 6.12, 6.13, 10.2, 10.17, 12.2, 12.4, 12.7, 13.1, 13.2, 15.1, 15.2, 19.1, 19.2, 19.3, 20.2, 20.3, 20.5, 21.1, 22.3, 23.2, 23.3
18	18.1, 18.2, 18.3	6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.13, 8.5, 9.1, 11.4, 11.6, 12.3, 12.4, 12.5, 12.6, 13.1, 13.2, 13.3, 19.3, 20.2, 20.3, 20.5, 23.1, 23.2, 23.3
19	19.1, 19.2, 19.3, 19.4	1.1, 1.2, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6, 6.7, 6.8, 6.9, 6.10, 6.11, 6.12, 6.13, 9.1, 11.6, 12.2, 12.3, 12.4, 12.6, 12.7, 13.1, 13.2, 15.1, 15.2, 15.3, 17.1, 17.2, 17.3, 17.4, 17.5, 17.6, 20.2, 20.3, 20.5, 21.1, 21.2, 23.2, 23.3
20	20.1, 20.2, 20.3, 20.4, 20.5, 20.6	1.1, 1.2, 3.1, 3.2, 5.1, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6, 6.7, 6.8, 6.9, 6.10, 6.11, 6.12, 6.13, 8.3, 8.5, 8.6, 8.7, 8.8, 8.9, 8.10, 9.1, 11.1, 11.3, 11.6, 11.9, 12.1, 12.2, 12.3, 12.4, 12.6, 12.7, 13.1, 13.2, 15.1, 15.2, 17.1, 17.2, 17.3, 17.4, 17.5, 17.6, 18.2, 18.3, 19.1, 19.2, 19.3, 19.4, 21.1, 21.2, 22.1, 22.2, 22.3, 23.1, 23.2, 23.3
21	21.1, 21.2	3.1, 3.2, 5.1, 6.5, 6.6, 6.8, 7.1, 9.1, 12.2, 12.4, 12.7, 13.1, 17.1, 17.2, 17.3, 19.1, 19.2, 19.3, 19.4, 20.2, 20.3, 20.6, 23.2, 23.3
22	22.1, 22.2, 22.3	6.11, 6.12, 6.13, 8.5, 9.1, 11.1, 12.3, 12.4, 12.6, 12.7, 13.1, 19.3, 20.1, 20.2, 20.3, 20.4, 20.5, 20.6, 23.1, 23.2, 23.3
23	23.1, 23.2, 23.3	1.1, 1.2, 5.1, 6.13, 8.5, 8.7, 8.8, 8.9, 8.10, 9.1, 11.1, 11.3, 12.3, 12.4, 12.6, 12.7, 13.1, 13.2, 14.1, 18.2, 18.3, 19.1, 20.1, 20.2, 20.3, 20.4, 20.5, 20.6, 21.1, 21.2, 22.1, 22.2, 22.3

13. Zgodność ze strategiami rozwoju powiatu i województwa

Zachowanie zgodności Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 ze strategiami rozwoju Powiatu Ostrowieckiego i Województwa Świętokrzyskiego to jeden z warunków tworzenia wielopoziomowego zarządzania strategicznego służącego podnoszeniu skuteczności i efektywności wyznaczania i osiągania celów zarządzania publicznego. Daje ona możliwość rozwoju współpracy gminy z wyżej wymienionymi samorządami powiatu i województwa oraz zwiększa szanse na pozyskanie środków zewnętrznych, w szczególności pochodzących z funduszy Unii Europejskiej i krajowych funduszy celowych. W związku z powyższym, zgodnie z zasadą zgodności wertykalnej, omówioną w rozdziale 2, w pracach nad Strategią Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 zachowano jej zgodność z Strategią Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Ostrowieckiego do roku 2020 oraz Strategią Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020, a także z projektem Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+. Szczegóły owej zgodności są następujące:

- Obecnie obowiązująca Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Ostrowieckiego do roku 2020 (SZRPO 2020) została przyjęta Uchwałą Nr XXVII/157/2016 Rady Powiatu Ostrowieckiego z dnia 30 marca 2016 r. Jej struktura celów, analogicznie jak w przypadku SRGOŚ 2021-2030, zawiera cele strategiczne (4) jako cele najwyższej rangi oraz cele operacyjne bezpośrednio im podporządkowane (15). Strategia Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 jest w pełni zgodna ze Strategią Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Ostrowieckiego do roku 2020. Tabele 17 i 18, zawarte w Załączniku 1 do SRGOŚ 2021-2030, wskazują zgodność obu strategii zarówno na poziomie celów strategicznych, jak i operacyjnych.
- Obecnie obowiązująca Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020 (SRWŚ 2020) została przyjęta Uchwałą Nr XXXIII/589/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z 16 lipca 2013 r. Jej struktura celów, analogicznie jak w przypadku SRGOŚ 2021-2030, zawiera cele strategiczne (6) jako cele najwyższej rangi oraz cele operacyjne bezpośrednio im podporządkowane (19). Strategia Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 jest zgodna ze Strategią Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020. Tabele 19 i 20, zawarte w Załączniku 1 do SRGOŚ 2021-2030, wskazują zgodność obu strategii zarówno na poziomie celów strategicznych, jak i operacyjnych.
- W chwili przyjęcia Strategia Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 trwały prace nad nową strategią dla Województwa Świętokrzyskiego tj. Strategią Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ (SRWŚ 2030+). Dostępny był jej projekt poddany konsultacjom społecznym. Jej struktura celów, analogicznie jak w przypadku SRGOŚ 2021-2030, zawiera cele strategiczne (4) jako cele najwyższej rangi oraz cele operacyjne bezpośrednio im podporządkowane (12). Strategia Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 jest zgodna również z tym projektem. Tabele 21 i 22, zawarte w Załączniku 1 do SRGOŚ 2021-2030, wskazują zgodność Strategii z projektem Strategii zarówno na poziomie celów strategicznych, jak i operacyjnych.

CZĘŚĆ IV: System realizacji Strategii

14. Zadania i organizacja zespołu strategicznego

14.1. Powołanie i funkcjonowanie

Wdrażanie SRGOŚ 2021-2030 odbywać się będzie poprzez realizację przez Ostrowiec Świętokrzyski zadań własnych (obligatoryjnych i fakultatywnych, opartych na kompetencji generalnej samorządów lokalnych), a także zadań zleconych, przy wykorzystaniu należących obecnie do Ostrowca Świętokrzyskiego oraz ewentualnych przyszłych jednostek i spółek, z zastosowaniem wszystkich dostępnych instrumentów prawnych, informacyjnych i organizacyjnych. Będzie się za-tem odbywać w ramach prowadzonej dotychczas, statutowej działalności.

Tym niemniej, skuteczne, terminowe i efektywne wdrażanie SRGOŚ 2021-2030 wymaga zaangażowania w ten proces zespołu osób realizującego strategiczne czynności koncepcyjne, organizacyjne, koordynacyjne i ewaluacyjne. Zespół taki zostanie powołany Zarządzeniem Prezydenta Miasta pod nazwą „Zespół ds. Wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030”, w skrócie ZWS, niezwłocznie po przyjęciu SRGOŚ 2021-2030 przez Radę Miasta. ZWS zostanie podzielony na 3 grupy osób zaangażowanych w prace nad społeczną, gospodarczą i środowiskową sferą rozwoju miasta. Grupom tym zostaną nadane nazwy:

1. **G-ZWS** – gospodarcza grupa Zespołu ds. Wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski,
2. **S-ZWS** – społeczna grupa Zespołu ds. Wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski
3. **PŚ-ZWS** – przestrzenno-środowiskowa grupa Zespołu ds. Wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski.

W skład każdej z grup ZWS wejdą wybrane osoby kierujące wydziałami Urzędu Miasta, piastujące w nim stanowiska samodzielne oraz kierujące jednostkami i spółkami gminy, dobrane odpowiednio do zakresu merytorycznego jego poszczególnych grup. Poszczególni członkowie ZWS mogą być przydzieleni jednocześnie do więcej niż jednej grupy. Przewodniczącym ZWS będzie Prezydent Miasta lub powołana przez niego osoba. Poza Przewodniczącym ZWS, powołani zostaną także przewodniczący, a także sekretarze każdej z grup. W pierwszych 2-3 miesiącach funkcjonowania, prace ZWS mogą być wspomagane przez eksperta ds. zarządzania strategicznego. Jego rolą byłoby wsparcie sprawnego działania ZWS, dla którego członków praca w takim zespole będzie nowym doświadczeniem zawodowym, dla realizacji którego niezbędne będą nowe kompetencje. W szczególności dotyczy zadań ZWS mieszczących się w jego opisanych niżej funkcjach planistycznej i ewaluacyjnej.

Każda z ww. 3 grup wykonywała będzie opisane niżej funkcje wdrożeniowe, dotyczące, odpowiednio, gospodarczych, społecznych i przestrzenno-środowiskowych celów, planów i programów dziedzinowych oraz zadań strategicznych.

Biorąc pod uwagę strukturę SRGOŚ 2021-2030, doświadczenia innych samorządów miejskich o zbliżonym potencjale społeczno-gospodarczym w zakresie wdrażania strategii, a także cechy charakterystyczne Ostrowca Świętokrzyskiego, ZWS będzie pełnił niżej wskazane funkcje.

Funkcja planistyczna. Polegać będzie na przygotowywaniu planów i programów dziedzinowych w następującym zakresie:

- a.) kierowanie pracami lub nadzorowanie prac nad każdym planem lub programem dziedzinowym przez co najmniej jednego członka danej grupy ZWS,
- b.) udział członków danej grupy ZWS w konsultacjach treści projektu każdego planu lub programu dziedzinowego,
- c.) zapewnienie zgodności każdego planu lub programu dziedzinowego ze SRGOŚ 2021-2030.

Plany i programy dziedzinowe zostały wskazane w tabeli 14. W tabeli tej każdy z tych planów i programów został przydzielony jednej ze sfer: gospodarczej, społecznej lub przestrzenno-środowiskowej.

Funkcja ewaluacyjna. Jednym z najważniejszych warunków wdrażania SRGOŚ 2021-2030 jest jej ewaluacja. **Cele ewaluacji to: pozyskanie przez władze gminne informacji o postępach we wdrażaniu SRGOŚ 2021-2030, a następnie, na ich podstawie, modyfikowanie SRGOŚ 2021-2030, tak by nieprzerwanie i skutecznie osiągać cele strategiczne i operacyjne Ostrowca Świętokrzyskiego. Dodatkowym celem ewaluacji jest również identyfikacja sytuacji, w której konieczne będzie całkowite zastąpienie SRGOŚ 2021-2030 nową Strategią. Na ewaluację składać się będą: monitoring wdrażania SRGOŚ 2021-2030, przygotowywanie sprawozdań z realizacji SRGOŚ 2021-2030 na podstawie monitoringu, a także przygotowywanie na jego podstawie projektów zmian SRGOŚ 2021-2030.** Rolą ZWS w procesie ewaluacji będzie zatem:

- d.) prowadzenie monitoringu realizacji zadań strategicznych i osiągnięcia celów operacyjnych SRGOŚ 2021-2030,
- e.) sporządzanie sprawozdań z realizacji SRGOŚ 2021-2030 zawierających wyniki ww. monitoringu i ich ocenę, przedkładanych przez Prezydenta Miasta Radzie Miasta,
- f.) sporządzanie (opcjonalnie) propozycji zmian w SRGOŚ 2021-2030 lub propozycji przyjęcia nowej Strategii, przedkładanych przez Prezydenta Miasta Radzie Miasta,

Funkcja wewnętrznej dystrybucji informacji. Skuteczność i efektywność wdrażania SRGOŚ 2021-2030 w dużej mierze zależy od sprawności obiegu informacji na temat realizacji zawartych w niej zadań strategicznych między organami gminy, kierownictwem wydziałów Urzędu Miasta, naczelnym kierownictwem jednostek i spółek gminy oraz kierownictwem partnerów współdziałania strategicznego. Poszczególne grupy ZWS będą zatem:

- g.) pełnić rolę forów wymiany bieżących informacji, poglądów i koncepcji związanych z realizacją zadań strategicznych i wdrażaniem SRGOŚ 2021-2030 w poszczególnych jej sferach: gospodarczej, społecznej i przestrzenno-środowiskowej.

Funkcja kooperacyjna. Realizacja niektórych zadań strategicznych Ostrowca Świętokrzyskiego będzie odbywać się we współpracy z: samorządem Województwa Świętokrzyskiego, samorządem Powiatu Ostrowieckiego, samorządami sąsiednich gmin, podmiotami gospodarczymi i ich organizacjami, instytucjami dystrybuującymi środki pomocowe lub/i wspierającymi samorządy w sposób pozamaterialny oraz organizacjami pozarządowymi. Podstawowe przesłanki współpracy to możliwości poprawy skuteczności i efektywności wdrażania SRGOŚ 2021-2030 oraz pozyskania dodatkowych środków pieniężnych. Niezbędna jest zatem identyfikacja takich potencjalnych partnerów strategicznych, a następnie projektowanie i wykonywanie z nimi wspólnych przedsięwzięć. W związku z tym poszczególne grupy ZWS będą:

- h.) wskazywać Prezydentowi Miasta podmioty, które mogą stać się ww. partnerami strategicznymi,
- i.) projektować, negocjować, prowadzić, oceniać współpracę z partnerami strategicznymi w realizacji wybranych zadań strategicznych,
- j.) przedkładać Prezydentowi Miasta propozycje dotyczące aplikacji zadań strategicznych SRGOŚ 2021-2030 do kompleksowych lub branżowych programów planistycznych Województwa Świętokrzyskiego i Powiatu Ostrowieckiego, a nawet krajowych, a także partnerstw, związków i stowarzyszeń, których Ostrowiec Świętokrzyski jest członkiem.

Funkcja prewencyjna. Jednym z zagrożeń SRGOŚ 2021-2030 jest możliwość odrzucenia jej przez władze gminne kolejnych kadencji. Zmiana priorytetów rozwojowych jest niezbywalnym prawem każdej władzy samorządowej, opartym na zasadach demokracji stanowiących fundamenty polskiego ustroju. Jeśli odbywa się ona jako konstruktywna reakcja na zmianę otoczenia i wnętrza jednostki samorządowej, wtedy należy oceniać ją pozytywnie. Wydaje się jednak, że w perspektywie najbliższych kilku lat istnieje niewielkie prawdopodobieństwo diametralnej zmiany uwarunkowań rozwojowych Ostrowca Świętokrzyskiego oraz preferencji jego mieszkańców i działających tu przedsiębiorców. W związku z tym, w celu ograniczenia prawdopodobieństwa odrzucenia SRGOŚ 2021-2030 przez władze kolejnych kadencji z innych, pozamerytorycznych powodów, ZWS:

- k.) przygotuje dla każdej nowej Rady Miasta i przedstawi jej syntetyczną informację na temat SRGOŚ 2021-2030 i jej dotychczasowej realizacji.

14.2. Zasady prac

Funkcjonowanie ZWS nie wymaga zmian regulaminu organizacyjnego Urzędu Miasta. Zespół ten będzie bowiem formą współdziałania wybranych osób pracujących w tym urzędzie, a nie nową komórką w jego strukturze organizacyjnej. Posiedzenia grup ZWS zwoływane będą przez ich Przewodniczących nie rzadziej niż raz na dwa miesiące. Członkowie ZWS będą wykonywać prace przewidziane dla ZWS samodzielnie w ramach dotychczasowych obowiązków służbowych, a także przy wykorzystaniu podległych im kadr w Urzędzie Miasta, w jednostkach organizacyjnych i spółkach gminy. W kolejnych posiedzeniach grup ZWS będą uczestniczyć ci ich członkowie, z których zakresem obowiązków służbowych będą związane te posiedzenia. Prezydent Miasta może rozszerzać listę zadań ZWS o inne zadania niż wyżej skazane, zarówno służące organizacji wdrażania i ewaluacji SRGOŚ 2021-2030, jak i inne.

14.3. Przydział zadań

Ponadto, po przyjęciu Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 przez Radę Miasta, każde z zadań strategicznych, Zarządzeniem Prezydenta, zostanie przydzielone do poszczególnych wydziałów Urzędu Miasta, stanowisk samodzielnych, a także jednostek i spółek gminy. Na podstawie umów, zadania strategiczne będą mogły być też przydzielane podmiotom niezależnym – organizacjom pozarządowym, prywatnym przedsiębiorstwom lub innym partnerskim jednostkom samorządowym. Przydzielenie zadania oznacza wskazanie w jakim wydziale, jednostce, spółce, czy na jakim stanowisku będzie ono realizowane (koordynowane) – a zatem kto z ZWS zajmuje się jego realizacją.

15. Koordynacja dokumentów planistycznych

Zarządzanie rozwojem Ostrowca Świętokrzyskiego wymaga posługiwania się przez samorząd gminy wieloma długoterminowymi i krótkoterminowymi programami rozwoju. Niezależnie od tego, czy ich sporządzanie jest fakultatywną aktywnością władz, czy wynika z dyspozycji ustawowych, powinny one być zgodne ze Strategią Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030, stanowiąc jej rozwinięcie lub/i uszczegółowienie, czyli tworzyć z nią spójną, hierarchiczną strukturę celów i zadań. W przeciwnym wypadku, prowadzone w rzeczywistości zarządzanie rozwojem miasta nie będzie się przyczyniać do wdrażania SRGOŚ 2021-2030, a jednocześnie też pojawi się i narastać będzie dezorganizacja działań na rzecz rozwoju miasta. W związku z tym, jako jeden z elementów systemu wdrażania SRGOŚ 2021-2030, przyjmuje się wprowadzenie zasad koordynacji dokumentów planistycznych (planów, programów, strategii) przyjmowanych w formie uchwał Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego lub zarządzeń Prezydenta Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego, zgodnie z którymi dokument planistyczny będzie uznany za zgodny ze SRGOŚ 2021-2030 gdy jednocześnie:

- a. podczas jego sporządzania uwzględniono cechy i relacje Gminy Ostrowiec Świętokrzyski, o których mowa w rozdziałach 7 i 8 SRGOŚ 2021-2030;
- b. działania Gminy Ostrowiec Świętokrzyski oraz jej jednostek i spółek przewidziane w nim, lub umożliwiające dzięki niemu, przyczyniają się do osiągnięcia co najmniej jednego celu operacyjnego SRGOŚ 2021-2030;
- c. żadne z działań Gminy Ostrowiec Świętokrzyski oraz jej jednostek i spółek, przewidziane w nim, nie uniemożliwia zrealizowania żadnego z zadań strategicznych SRGOŚ 2021-2030;
- d. zawiera co najmniej te zadania strategiczne Gminy Ostrowiec Świętokrzyski oraz jej jednostek i spółek, które zostały dla niego przewidziane w SRGOŚ 2021-2030;
- e. zawiera oświadczenie autora (autorów) o jego zgodności ze SRGOŚ 2021-2030 w zakresie, o którym mowa wyżej.

Niezachowanie zgodności dokumentu planistycznego ze SRGOŚ 2021-2030 jest dopuszczalne gdy:

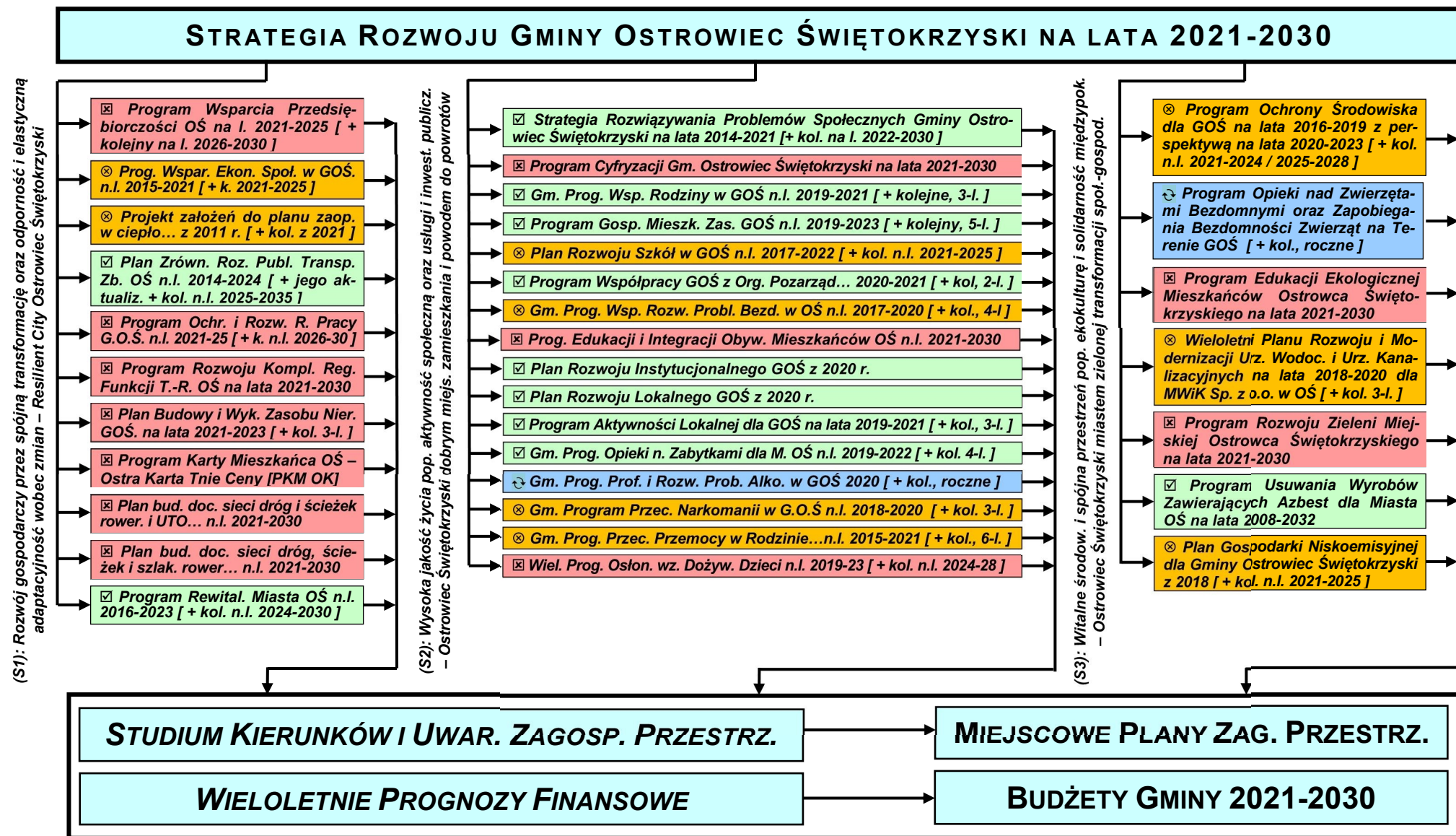
- a. zachowanie zgodności jest niemożliwe lub ograniczone ze względu regulacje prawne;
- b. wymaga tego interes Gminy Ostrowiec Świętokrzyski, jej jednostki lub spółki.

W takiej sytuacji kierujący wydziałem Urzędu Miasta, jednostką lub spółką gminy poinformuje Prezydenta Miasta o tej niezgodności i jej przyczynie nie później niż 30 dni przed zakończeniem prac nad projektem dokumentu planistycznego, a także przedłoży mu propozycję zmiany SRGOŚ 2021-2030, która umożliwi zachowanie zgodności. W przypadku podmiotu wykonującego dokument planistyczny jako przedmiot umowy cywilno-prawnej, ww. informację i propozycję przekaże on kierującemu wydziałem Urzędu Miasta, jednostką organizacyjną lub spółką gminy, odpowiedzialnemu za powierzenie ww. podmiotowi prac nad dokumentem planistycznym, a ten Prezydentowi Miasta.

Ponadto, w ramach wdrażania SRGOŚ 2021-2030 prowadzona będzie i na bieżąco aktualizowana „Mapa koordynacji dokumentów planistycznych Gminy Ostrowiec Świętokrzyski”. Jej postać odzwierciedlająca zachowane w ramach prac nad SRGOŚ 2021-2030 skoordynowanie dokumentów planistycznych gminy w dniu jej przyjęcia została przedstawiona na rysunku 9. Zawiera ona również te dokumenty planistyczne, które nie zostały jeszcze opracowane i przyjęte w formie uchwał Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego lub zarządzeń Prezydenta Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego, a wobec których czynności takie zostaną podjęte w ramach wdrażania SRGOŚ 2021-2030. Na mapie tej:

1. kolorem zielonym i znakiem ☑ oznaczono dokumenty planistyczne, które Gmina Ostrowiec Świętokrzyski już posiada, są one w mocy i które można uznać za aktualne w dniu przyjęcia SRGOŚ 2021-2030. Część z tych dokumentów planistycznych będzie wymagała jednak aktualizacji w trakcie realizacji SRGOŚ 2021-2030.
2. kolorem pomarańczowym i znakiem ⊗ oznaczono dokumenty planistyczne, które Gmina Ostrowiec Świętokrzyski już posiada, są one w mocy, ale które w dniu przyjęcia SRGOŚ 2021-2030 uznano za w istotnym stopniu zdezaktualizowane, i które planuje się opracować w nowych, zaktualizowanych wersjach i przyjąć niezwłocznie po przyjęciu SRGOŚ 2021-2030.
3. kolorem niebieskim i znakiem ↻ oznaczono dokumenty planistyczne, które Gmina Ostrowiec Świętokrzyski posiada i były one w mocy w dniu przyjęcia SRGOŚ 2021-2030, ale które mają charakter roczny i będą aktualizowane na każdy kolejny rok okresu realizacji SRGOŚ 2021-2030
4. kolorem czerwonym i znakiem ☒ oznaczono dokumenty planistyczne, których Gmina Ostrowiec Świętokrzyski w dniu przyjęcia SRGOŚ 2021-2030 nie posiadała, a które zostaną sporządzone na wskazane w nich okresy jako niezbędny warunek prawidłowego wdrażania SRGOŚ 2021-2030.

Rysunek 9. Mapa koordynacji dokumentów planistycznych Ostrowca Świętokrzyskiego

16. Monitoring wdrażania Strategii i osiągniętych rezultatów

16.1. Przebieg monitoringu

Ewaluacja wdrażania SRGOŚ 2021-2030 przeprowadzana będzie naprzemiennie w dwóch wariantach, podstawowym oraz rozszerzonym dla kolejnych lat wdrażania SRGOŚ 2021-2030. Zarówno w ewaluacji podstawowej, jak i w rozszerzonej, udział brać będą ZWS, Prezydent Miasta i Rada Miasta, przy czym będzie się ona składać z 3 następujących, realizowanych kolejno procedur:

- procedury monitoringu wdrażania SRGOŚ 2021-2030 – odpowiednio – w wariantach podstawowym lub rozszerzonym (opisanych w tym rozdziale),
- procedury oceny wyników monitoringu wdrażania SRGOŚ 2021-2030 (przedstawionej w rozdziale 16.2),
- procedury opracowania sprawozdania podsumowującego wdrażanie SRGOŚ 2021-2030 i jego informacyjnego przedkładania Radzie Miasta przez Prezydenta Miasta (przedstawionej w rozdziale 16.3).

Monitoring w wariantach podstawowym zostanie przeprowadzony dla lat 2021, 2023, 2025, 2027 i 2029 wdrażania SRGOŚ 2021-2030, w terminie do końca maja roku następującego po roku, dla którego jest on przeprowadzany. **Oznacza to, że pierwszy monitoring wdrażania SRGOŚ 2021-2030 w wariantach podstawowym zostanie przeprowadzony w roku 2022 dla roku 2021.** W tym wariantach monitoringu wykorzystane zostaną **wskaźniki działania**, czyli wskaźniki obrazujące działania podejmowane przez gminę jako podmiot Strategii (por. rozdz. 5) w ramach realizacji SRGOŚ 2021-2030. Wskaźniki te to:

1. udział zadań strategicznych, jednorazowych, które zostały wykonane do roku sprawozdawczego, w całkowitej liczbie zadań strategicznych jednorazowych przewidzianych do wykonania do roku sprawozdawczego – łącznie oraz w podziale na sferę gospodarczą, społeczną i przestrzenno-środowiskową,
2. udział zadań strategicznych, jednorazowych, których realizacja trwała w roku sprawozdawczym, w całkowitej liczbie zadań strategicznych jednorazowych przewidzianych do wykonania do roku sprawozdawczego – łącznie oraz w podziale na sferę gospodarczą, społeczną i przestrzenno-środowiskową,
3. udział zadań strategicznych, jednorazowych, których realizacja do roku sprawozdawczego nie została rozpoczęta, w całkowitej liczbie zadań strategicznych jednorazowych przewidzianych do wykonania do roku sprawozdawczego – łącznie oraz w podziale na sferę gospodarczą, społeczną i przestrzenno-środowiskową,
4. udział zadań strategicznych stałych i cyklicznych, które były realizowane w roku sprawozdawczym, w całkowitej liczbie zadań strategicznych stałych i cyklicznych przewidzianych do realizacji w tym roku – łącznie oraz w podziale na sferę gospodarczą, społeczną i przestrzenno-środowiskową,
5. udział zadań strategicznych stałych i cyklicznych, które nie były realizowane w roku sprawozdawczym, w całkowitej liczbie zadań strategicznych stałych i cyklicznych przewidzia-

nych do realizacji w tym roku – łącznie oraz w podziale na sferę gospodarczą, społeczną i przestrzenno-środowiskową.

6. nakłady finansowe poniesione w roku sprawozdawczym, niezależnie od źródeł ich finansowania, na realizację zadań strategicznych **Głównych** i **Krytycznych** – łącznie oraz w podziale na sferę gospodarczą, społeczną i przestrzenno-środowiskową. Dodatkowo możliwe jest również podanie wartości innych wskaźników finansowych charakteryzujących wykonane i wykonywane zadania strategiczne, takich jak np. udziały poszczególnych źródeł finansowania, koszty jednostkowe realizacji zadania, oszczędności uzyskane dzięki realizacji zadania itp.

Informacje do ustalenia wskaźników działania, o których mowa w pkt 1-5, przekażą kierujący wydziałami i referatami Urzędu Miasta, piastujących stanowiska samodzielne, kierujący jednostkami i spółkami gminy oraz kierujący niezależnymi podmiotami partnerskimi, którym zadania strategiczne wskazane w tabeli 14 zostały przydzielone do realizacji Zarządzeniem Prezydenta lub na mocy umowy, uchwały, porozumienia. Informacje o nakładach finansowych poniesionych na realizację zadań strategicznych głównych lub krytycznych będą pochodzić z Wydziału Finansowego Urzędu Miasta oraz z ww. spółek i podmiotów partnerskich.

Monitoring w wariacie rozszerzonym będzie przeprowadzany dla lat 2022, 2024, 2026, 2028 wdrażania SRGOŚ 2021-2030, w terminie do końca maja roku następującego po roku, dla którego jest on przeprowadzany. **Oznacza to, że pierwszy monitoring wdrażania SRGOŚ 2021-2030 w wariacie rozszerzonym zostanie przeprowadzony w roku 2023 dla roku 2022.** W tym wariacie monitoringu wykorzystane zostaną wskaźniki działania opisane wyżej, a także wskaźniki efektu oraz wskaźniki opinii.

Wskaźniki efektu to wskaźniki charakteryzujące poziom osiągnięcia poszczególnych celów operacyjnych. Pozwalają one orzec, czy cele te są osiągane. W tabeli 16 przedstawiono referencyjne wskaźniki efektu, które mogą zostać wykorzystane w monitoringu SRGOŚ 2021-2030 (symbol ©). Zakłada się wykorzystywanie – w odniesieniu do danego celu operacyjnego – nie mniej niż 1/3 z tych wskaźników, przy czym warunkiem jest, że będą to wskaźniki o różnej zawartości merytorycznej. Zakłada się także, iż zaproponowany zbiór wskaźników będzie modyfikowany w zależności od potrzeb i zmieniających się uwarunkowań realizacji SRGOŚ 2021-2030, a także w zależności od dostępności danych. Warunkiem wprowadzenia do niego nowego wskaźnika jest nie pozostawiające wątpliwości ilustrowanie przez niego stopnia osiągnięcia danego celu operacyjnego, a także dostępność i wiarygodność danych niezbędných do ustalenia jego wartości..

Zaproponowane, referencyjne wskaźniki efektu obrazują efekty działań podejmowanych przez gminę w ramach realizacji SRGOŚ 2021-2030. Podkreślić należy, iż w części przypadków efekty te nie będą wyłącznie wynikiem działania gminy, ale również wynikiem działań samorządu powiatowego, samorządu województwa, władz państwowych, podmiotów gospodarczych, osób fizycznych, różnorodnych instytucji i organizacji oraz różnych innych podmiotów i zjawisk zewnętrznych. Merytoryczne prawo do stosowania tych wskaźników wynika jednak z dwóch założeń. Po pierwsze, samorząd Gminy Ostrowiec Świętokrzyski, realizując zadania strategiczne, będzie mieć co najmniej zadowalająco istotny wpływ na poziom tych wskaźników, zatem ich wartość odzwierciedlać będzie efekty realizacji tych działań. Po drugie, jeśli uzyskany został zadowalający poziom

Tabela 16. Referencyjne wskaźniki efektu i opinii dla monitoringu wdrażania SRGOŚ 2021-2030

Cel op.	WSKAŹNIKI REFERENCYJNE, KTÓRE MOGĄ ZOSTAĆ WYKORZYSTANE W PROCEDURZE MONITORINGU
CEL STRATEGICZNY S1: ROZWÓJ GOSPODARCZY PRZEZ SPÓJNĄ TRANSFORMACJĘ ORAZ ODPORNOŚĆ I ELASTYCZNĄ ADAPTACYJNOŚĆ WOBEC ZMIAN – RESILIENT CITY OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI	
O1 Przyjazny ekosystem rezylientnej przedsiębiorczości	☉ Liczba przedsiębiorstw zarejestrowanych na terenie miasta w dniu 31 XII
	☉ Liczba mikroprzedsiębiorców (w rozumieniu Ustawy - Prawo przedsiębiorców) zarejestrowanych na terenie miasta w dniu 31 XII
	☉ Liczba małych przedsiębiorców (w rozumieniu Ustawy - Prawo przedsiębiorców) zarejestrowanych na terenie miasta w dniu 31 XII
	☉ Liczba średnich przedsiębiorców (w rozumieniu Ustawy - Prawo przedsiębiorców) zarejestrowanych na terenie miasta w dniu 31 XII
	☉ Przyrost/spadek liczby przedsiębiorstw zarejestrowanych w mieście w danym roku w stosunku do roku poprzedniego i roku przyjęcia SRGOŚ 2021-2030
	☉ Liczba osób pracujących na terenie miasta w dniu 31 XII
	☉ Liczba mieszkańców na jednego mikroprzedsiębiorcę (w rozumieniu Ustawy - Prawo przedsiębiorców) zarejestrowanego na terenie miasta w dniu 31 XII.
	☉ Powierzchnia nieruchomości opodatkowanych w danym roku podatkiem od nieruchomości wykorzystywanych w zw. dział. gosp. inną niż rolnicza lub leśna.
	☉ Wartość nakładów inwestycyjnych poniesionych przez przedsiębiorców zewnętrznych pozyskanych przez gminę w danym roku.
	☉ Udział zatrudnionych w przedsiębiorstwach Sekcji C (Przetwórstwo przemysłowe), Działu 24 (Produkcja metali) zarejestrowanych w mieście w dniu 31 XII
	☉ Przyrost/spadek dochodów gminy z tytułu udziału w podatku CIT w danym roku w stosunku do roku poprzedniego i roku przyjęcia SRGOŚ 2021-2030.
	☉ Udział wynajętych komunalnych lokali użytkowych w całkowitej liczbie takich lokali według stanu na 31 XII.
	☑ Udział przedsiębiorców deklarujących zamiar rozszerzenia w persp. kol. 12 m-cy skali lub zakresu branżowego lub przestrzennego działalności.
	☑ Udział przedsiębiorców deklarujących zamiar ograniczenia w persp. kol. 12 m-cy skali lub zakresu branżowego lub przestrzennego działalności.
	☑ Udział przedsiębiorców deklarujących zamiar zwiększenia zatrudnienia w perspektywie kolejnych 12 miesięcy.
	☑ Udział przedsiębiorców deklarujących zamiar zredukowania zatrudnienia w perspektywie kolejnych 12 miesięcy.
	☑ Udział przedsiębiorców oceniających, że miasto jest co najmniej dobrym miejscem do prowadzenia działalności gospodarczej ich typu.
	☑ Udział przedsiębiorców oceniających, że w perspektywie 2-3 lat miasto będzie co najmniej dostatecznym miejscem do prowadzenia dział. gosp. ich typu.
☑ Udział przedsiębiorców oceniających, że ich firma jest co najmn. tak innowacyjna jak większość firm o podobnym rozmiarze dział. w tej samej branży.	
☑ Udział przedsiębiorców oceniających, że działalność gospodarcza w mieście w ostatnich 2-3 latach rozwijała się w co najmniej dostatecznym tempie.	

Cel op.	WSKAŹNIKI REFERENCYJNE, KTÓRE MOGĄ ZOSTAĆ WYKORZYSTANE W PROCEDURZE MONITORINGU
O2 Ekonomia społeczna gospodarzą szansą integracyjną	● Liczba przedsiębiorstw ekonomii społecznej działających w mieście w dniu 31 XII.
	● Liczba pracowników przedsiębiorstw ekonomii społecznej działających w mieście w dniu 31 XII.
	● Liczba beneficjentów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ośrodku Świętokrzyskim, którzy podjęli pracę w przedsiębiorstwach ekonomii społecznej.
	● Wartość nakładów inwestycyjnych poniesionych w danym roku przez przedsiębiorstwa ekonomii społecznej.
	● Liczba osób, które wzięły w danym roku w szkoleniach i doradztwie na temat prowadzenia działalności w sektorze ekonomii społecznej.
	● Powierzchnia nieruchomości gminnych udostępnionych przez gminę w danym roku przedsiębiorstwom ekonomii społecznej działającym w mieście.
	● Wartość wsparcia materialnego udzielonego w danym roku przez gminę przedsiębiorstwom ekonomii społecznej działającym w mieście.
	● Wartość pomocy publicznej pozyskanej w danym roku przez przedsiębiorstwa ekonomii społecznej działające w mieście.
	☑ Udział mieszkańców, którzy mają świadomość funkcjonowania w mieście lokalnych przedsiębiorstw ekonomii społecznej.
	☑ Udział przedsiębiorców, którzy mają świadomość funkcjonowania w mieście lokalnych przedsiębiorstw ekonomii społecznej.
O3 Nowoczesne, wielofunkcyjne i proekologiczne rolnictwo podmiejskie i śródmiejskie	● Liczba gospodarstw rolnych na terenie miasta w dniu 31 XII.
	● Udział powierzchni gruntów rolnych w całkowitej powierzchni miasta w dniu 31 XII.
	● Liczba osób zatrudnionych w Sekcji A PKD (Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo) Dziale 01 (Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową) w dniu 31 XII.
	● Powierzchnia sąsiedzkich ogrodów i mikroogrodów miejskich i innych opartych na idei Agrihood w dniu 31 XII.
	● Szacowana liczba mieszkańców korzystających w danym roku z sąsiedzkich ogrodów i mikroogrodów miejskich i innych opartych na idei Agrihood.
	● Liczba gospodarstw rolnych prowadzących w danym roku działalność agroturystyczną.
	● Liczba noclegów udzielonych w danym roku przez gospodarstwa rolne prowadzące działalność agroturystyczną.
	● Liczba gospodarstw rolnych prowadzących w danym roku działalność zaliczaną do działów specjalne produkcji rolnej.
	● Szacowana liczba pni pszczelarstwa śródmiejskiego w dniu 31 XII.
	☑ Liczba właścicieli gospodarstw rolnych raportujących prowadzenie działalności agroturystycznej, rekreacyjnej oraz edukacji pozaformalnej,
	☑ Liczba właścicieli gospodarstw rolnych raportujących lokalną sprzedaż konsumencką wytwarzanych produktów rolnych.
	☑ Liczba właścicieli gospodarstw rolnych raportujących wytwarzanie w celach handlowych produktów spożywczych opartych na przetworzonych produktach rolnych wytwarzanych w ich gospodarstwie.

Cel op.	WSKAŹNIKI REFERENCYJNE, KTÓRE MOGĄ ZOSTAĆ WYKORZYSTANE W PROCEDURZE MONITORINGU
O4 Bogaty, spójny i elastyczny lokalny rynek pracy	☐ Stopa rejestrowanego bezrobocia w mieście w dniu 31 XII.
	☐ Szacowana stopa faktycznego bezrobocia (uwzględniającego osoby niepracujące w wieku produkcyjnym, które jednocześnie nie pobierają nauki, nie korzystają ze świadczeń emerytalnych lub rentowych, nie prowadzą działalności gospodarczej lub rolnej, nie odbywają służby) w mieście w dniu 31 XII.
	☐ Liczba osób zatrudnionych (miejsc pracy w przeliczeniu na pełne etaty) w mieście w dniu 31 XII.
	☐ Liczba osób zatrudnionych (miejsc pracy w przeliczeniu na pełne etaty) w mieście w poszczególnych sekcjach PKD w dniu 31 XII.
	☐ Udział kobiet wśród osób zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców miasta w dniu 31 XII.
	☐ Liczba mieszkańców do 25 roku życia zarejestrowanych jako bezrobotni w dniu 31 XII.
	☐ Liczba mieszkańców powyżej 55 roku życia zarejestrowanych jako bezrobotni w dniu 31 XII.
	☐ Liczba zarejestrowanych jak bezrobotni mieszkańców miasta znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy w dniu 31 XII.
	☐ Liczba mieszkańców z orzeczoną niepełnosprawnością zarejestrowanych jako bezrobotni w dniu 31 XII.
	☐ Liczba mieszkańców uczestniczących w danym roku w zorganizowanych lub wspartych przez gminę pracach społecznie użytecznych.
	☐ Liczba mieszkańców uczestniczących w danym roku w zorganizowanych lub wspartych przez gminę przygotowaniach zawodowych młodocianych.
	☐ Liczba mieszkańców objętych w danym roku zorganizowanymi lub wspartymi przez gminę pracami interwencyjnymi.
	☐ Liczba mieszkańców objętych w danym roku zorganizowanymi lub wspartymi przez gminę robotami publicznymi.
	☐ Liczba mieszkańców objętych w danym roku zorganizowanymi lub wspartymi przez gminę pracami społecznie użytecznymi.
	☒ Udział mieszkańców deklarujących wykonywanie pracy zawodowej w co najmniej jednej trzeciej przy wykorzystaniu technik pracy zdalnej.
	☒ Udział mieszkańców oceniających, że znalezienie pracy na terenie miasta, która im odpowiada jest co najmniej zadowalająco łatwe.
	☒ Udział mieszkańców oceniających, że sytuacja na rynku pracy w mieście będzie się w perspektywie najbliższych 6 miesięcy wyraźnie pogarszać.
	☒ Udział mieszkańców oceniających, że sytuacja na rynku pracy w mieście będzie się w perspektywie najbliższych 6 miesięcy wyraźnie poprawiać.
	☒ Udział mieszkańców deklarujących, że miejsca pracy, w których są zatrudnieni znajdują się poza miastem.
	☒ Udział mieszkańców deklarujących, iż zamierzają się przeprowadzić poza miasto ze względu na trudności w znalezieniu pracy jakiej pragną.
☒ Udział nowych mieszkańców raportujących, że przeprowadzili się ubiegłym roku do miasta ze względu na podjęcie w nim pracy.	
☒ Udział przedsiębiorców raportujących, że liczba kandydatów na pracowników, którzy mają odpowiednie kwalifikacje jest co najmniej dostateczna.	
☒ Udział przedsiębiorców raportujących, że wynagrodzenia w ich firmach są co najmniej podobne do wynagrodzeń w podobnych firmach w kraju.	

Cel op.	WSKAŹNIKI REFERENCYJNE, KTÓRE MOGĄ ZOSTAĆ WYKORZYSTANE W PROCEDURZE MONITORINGU
O5 Komplementarna regionalnie turystyka i re-kreacja	☐ Liczba przedsiębiorców działających w Sekcji I PKD (Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi, związanych z turystyką i rekreacją) Dziale 55 (Zakwaterowanie) w dniu 31 XII.
	☐ Liczba zatrudnionych w przedsiębiorstwach działających w Sekcji I PKD (Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi, związanych z turystyką i rekreacją) Dziale 55 (Zakwaterowanie) w dniu 31 XII.
	☐ Liczba przedsiębiorców działających w Sekcji R PKD (Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją) Dziale 93 (Działalność rozrywkowa i rekreacyjna), Grupie 93.2 (Działalność rozrywkowa i rekreacyjna) w dniu 31 XII.
	☐ Liczba zatrudnionych w przedsiębiorstwach działających w Sekcji R PKD (Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją) Dziale 93 (Działalność rozrywkowa i rekreacyjna), Grupie 93.2 (Działalność rozrywkowa i rekreacyjna) w dniu 31 XII.
	☐ Liczba przedsiębiorstw działających w Sekcji I PKD (Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi, związanych z turystyką i rekreacją) Dziale 56 (Działalność usługowa związana z wyżywieniem) w dniu 31 XII.
	☐ Liczba zatrudnionych w przedsiębiorstwach działających w Sekcji I PKD (Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi, związanych z turystyką i rekreacją) Dziale 56 (Działalność usługowa związana z wyżywieniem) w dniu 31 XII.
	☐ Liczba użytkowników (unikalnych wejść), którzy w danym roku skorzystali z internetowego, turystyczno-rekreacyjnego portalu miasta.
	☐ Liczba miejsc noclegowych w obiektach turystycznych na terenie miasta w dniu 31 XII.
	☐ Liczba noclegów udzielonych w poprzednim roku w obiektach turystycznych na terenie miasta.
	☐ Średnia liczba noclegów udzielonych jednemu nocującemu w poprzednim roku w obiektach turystycznych na terenie miasta.
	☐ Liczba biletów sprzedanych w poprzednim roku przez jednostki gminy na usługi adresowane do – prócz mieszkańców miasta – także do osób spoza miasta.
	☐ Szacowana liczba uczestników największych imprez turystyczno-rekreacyjnych zorganizowanych w poprzednim roku przez jednostki gminy.
	☐ Odnotowana w ubiegłym roku liczba interakcji użytkowników na gminnych profilach społecznościowych promujących walory turystyczno-rekreacyjne miasta.
	☒ Liczba przedsiębiorców działających w Sekcji I PKD, Dziale 55 i Dziale 56 oraz w Sekcji R PKD, Dziale 93, Grupie 93.2 deklarujących zamiar rozszerzenia w perspektywie roku skali lub zakresu tej działalności .
	☒ Liczba przedsiębiorców działających w Sekcji I PKD, Dziale 55 i Dziale 56 oraz w Sekcji R PKD, Dziale 93, Grupie 93.2 deklarujących zamiar ograniczenia w perspektywie roku skali lub zakresu tej działalności .
☒ Udziały przedsiębiorców działających w Sekcji I PKD, Dziale 55 i Dziale 56 oraz w Sekcji R PKD, Dziale 93, Grupie 93.2 deklarujących, że atrakcyjność turystyczno-rekreacyjna miasta rośnie.	
☒ Udziały przedsiębiorców działających w Sekcji I PKD, Dziale 55 i Dziale 56 oraz w Sekcji R PKD, Dziale 93, Grupie 93.2 deklarujących, że atrakcyjność turystyczno-rekreacyjna miasta maleje.	

Cel op.	WSKAŹNIKI REFERENCYJNE, KTÓRE MOGĄ ZOSTAĆ WYKORZYSTANE W PROCEDURZE MONITORINGU
O6 Kompletna i zrównoważona infrastruktura techniczna	☉ Udział długości dróg gminnych / powiatowych / wojewódzkich w mieście o stanie technicznym co najmniej dobrym w całkowitej ich długości w dniu 31 XII.
	☉ Liczba bezpłatnych / płatnych, oznakowanych, ogólnodostępnych miejsc parkingowych w dniu 31 XII.
	☉ Liczba miejsc parkingowych typu Park&Ride, Bike&Ride oraz Kiss&Ride w dniu 31 XII.
	☉ Szacowana liczba pasażerów, którzy skorzystali w ubiegłym roku z dworca kolejowego.
	☉ Udział energooszczędnych, gminnych punktów oświetlenia miejsc publicznych w całkowitej liczbie takich punktów w dniu 31 XII.
	☉ Długość sieci dróg i ścieżek rowerowych w dniu 31 XII.
	☉ Udział długości sieci wodociągowej o stanie technicznym co najmniej dobrym w całkowitej długości sieci wodociągowej w dniu 31 XII.
	☉ Udział długości sieci kanalizacji sanitarnej o stanie technicznym co najmniej dobrym w całkowitej długości sieci kanalizacji sanitarnej w dniu 31 XII.
	☉ Liczba awarii sieci wodociągowej i sieci kanalizacyjnej w ubiegłym roku.
	☉ Długość sieci kanalizacji deszczowej w dniu 31 XII.
	☉ Udział gospodarstw domowych korzystających z gazu sieciowego w całkowitej liczbie gospodarstw domowych w dniu 31 XII.
	☉ Szacowana liczba użytkowników szerokopasmowego nielimitowanego przewodowego i bezprzewodowego dostępu do Internetu.
	☉ Długość liniowych urządzeń melioracji szczegółowej w co najmniej dobrym stanie technicznym w całkowitej długości takich urządzeń w dniu 31 XII..
	☉ Szacowana pojemność zbiorników wodnych małej i mikroretencji w dniu 31 XII.
	☉ Udział gospodarstw domowych korzystających z ciepła systemowego w całkowitej liczbie gospodarstw domowych w dniu 31 XII.
	☉ Szacowany procent strat ciepła systemowego na etapie jego przesyłu do odbiorców w ubiegłym roku.
	☉ Koszt zakupu uprawnień do emisji CO ₂ poniesiony w ubiegłym roku przez gminną spółkę wytwarzającą ciepło systemowe.
	☑ Udział mieszkańców oceniających, że jakość ulic, dróg, oznakowania, chodników i parkingów jest co najmniej dobra.
	☑ Udział mieszkańców oceniających, że płynność ruchu drogowego w mieście jest ogólnie rzecz biorąc co najmniej dobra.
	☑ Udział korzystających mieszkańców, oceniających, że ilość i jakość ścieżek i dróg rowerowych w mieście jest co najmniej dostateczna.
☑ Udział mieszkańców oceniających, że stabilność i dostępność cenowa zaopatrzenia w wodę z wodociągu są ogólnie rzecz biorąc co najmniej dobre.	
☑ Udział mieszkańców oceniających, że dostępność cenowa usług kanalizacyjnych jest rzecz biorąc co najmniej dobra.	
☑ Udział korzystających mieszkańców oceniających, że stabilność i dostępność cenowa ciepła systemowego są ogólnie rzecz biorąc co najmniej dobre.	

Cel op.	WSKAŹNIKI REFERENCYJNE, KTÓRE MOGĄ ZOSTAĆ WYKORZYSTANE W PROCEDURZE MONITORINGU
CEL STRATEGICZNY S2: WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA POPRZEZ AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNĄ ORAZ USŁUGI I INWESTYCJE PUBLICZNE – OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI DOBRYM MIEJSCEM DO ZAMIESZKANIA I POWODEM DO POWROTÓW	
07 Budujące kapitał ludzki i społeczny sport i rekreacja	☐ Liczba zorganizowanych lub wspartych przez gminę w ubiegłym roku szkolnych imprez sportowych i rekreacyjnych.
	☐ Szacowana liczba uczestników zorganizowanych lub wspartych przez gminę w ubiegłym roku szkolnych imprez sportowych i rekreacyjnych..
	☐ Szacowana liczba uczestników zorganizowanych lub wspartych przez gminę w ubiegłym roku imprez rekreacji ruchowej adresowanych gł. do seniorów.
	☐ Liczba zorganizowanych lub wspartych przez gminę w ubiegłym roku imprez sportowych i rekreacyjnych innych niż szkolne.
	☐ Szacowana liczba uczestników zorganizowanych lub wspartych przez gminę w ubiegłym roku imprez sportowych i rekreacyjnych innych niż szkolne.
	☐ Szacowana liczba mieszkańców korzystających w ubiegłym roku co najmniej raz w tygodniu z minimum jednego gminnego obiektu sportowo-rekreacyjnego.
	☐ Szacowana liczba członków organizacji pozarządowych zarejestrowanych w mieście i zajmujących się sportem i rekreacją w dniu 31 XII.
	☐ Szacowana liczba członków organizacji pozarządowych zarejestrowanych w mieście i zajmujących się rekreacją ruchową seniorów w dniu 31 XII.
	☐ Szacowana liczba osób, które skorzystały w ubiegłym roku z gminnych obiektów sportowo-rekreacyjnych.
	☐ Liczba biletów sprzedanych w ubiegłym roku w związku z korzystaniem z gminnych obiektów sportowo-rekreacyjnych i z usług w nich świadczonych.
	☐ Liczba osób poddanych w ubiegłym roku ankietyzacji w związku z oceną jakości i dostępności gminnej działalności sportowo-rekreacyjnej.
	☐ Szacowana wartość wsparcia pozyskanego w ub. roku przez organizacje pozarządowe zajmujące się sportem i rekreacją ze źródeł innych niż budżet gminy.
	☐ Liczba przedsiębiorców działających w Sekcji R PKD (Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją) Dziale 93 (Działalność rozrywkowa i rekreacyjna), Grupie 93.2 (Działalność rozrywkowa i rekreacyjna) w dniu 31 XII.
	☒ Liczba mieszkańców deklarujących, że brakuje im jakiegoś obiektu sportowego lub rekreacyjnego, z którego korzystaliby (lub ich dzieci) regularnie.
	☒ Liczba mieszkańców seniorów deklarujących, że brakuje im jakiegoś obiektu służącego rekreacji ruchowej, z którego korzystaliby regularnie.
	☒ Udział mieszkańców oceniających, że spektrum gminnych obiektów sportowo-rekreacyjnych jest ogólnie rzecz biorąc co najmniej dobre.
	☒ Udział mieszkańców oceniających, że koszt dostępu do gminnych obiektów sportowo-rekreacyjnych jest co najmniej akceptowalny.
	☒ Udział mieszkańców deklarujących, że co najmniej dwie imprezy sportowo-rekreacyjne zorganizowane w ub. roku na terenie miasta były dla nich interesujące.
☒ Udział mieszkańców oceniających, że – ogólnie rzecz biorąc – sport i rekreacja są rozwinięte w mieście co najmniej dobrze.	
☒ Udział mieszkańców deklarujących, że co najmniej raz w tygodniu. korzystają z co najmniej jednego gminnego obiektu sportowo-rekreacyjnego,	
☒ Udział mieszkańców oceniających, że działalność sportowo-rekreac. organizow. lub wspierana przez samorząd sprzyja integracji społecznej mieszkańców.	

Cel op.	WSKAŹNIKI REFERENCYJNE, KTÓRE MOGĄ ZOSTAĆ WYKORZYSTANE W PROCEDURZE MONITORINGU
O8 Nowoczesna i aktywizująca, pełna ścieżka „3L” opieki, edukacji i wychowania	☐ Średnie wyniki egzaminu ósmoklasistów w szkołach gminnych w poprzednim roku szkolnym.
	☐ Łączna liczba godzin zajęć pozalekcyjnych przypadających w poprzednim roku szkolnym na jednego ucznia w szkołach gminnych.
	☐ Szacowana liczba uczniów szkół wymagających, lecz pozbawionych dostępu szkolnej pomocy socjoterapeutycznej lub psychologicznej w pop. roku szkoln.
	☐ Szacowana liczba uczniów szkół wymagających, lecz pozbawionych dostępu szkolnej pomocy logopedycznej w poprzednim roku szkolnym.
	☐ Szacowana liczba uczniów szkół wymagających, lecz pozbawionych dostępu szkolnej pomocy pielęgniarskiej w poprzednim roku szkolnym.
	☐ Udziały nauczycieli z poszczególnymi stopniami awansu zawodowego w całkowitej liczbie nauczycieli, wg stanu na 31 XII.
	☐ Udział godzin zajęć dydaktycznych służących realizacji podstawy programowej w szkołach gminnych, w poprzednim roku szkolnym zrealizowanych z wykorzystaniem technik zdalnego kontaktu z uczniami w całkowitej liczbie takich godzin dydaktycznych.
	☐ Liczba uczniów szkół gminnych przypadających na jednego pracownika dydaktycznego / niedydaktycznego / wszystkich pracowników wg stanu na 31 XII.
	☐ Wartość łącznych wydatków na szkolnictwo gminne poniesionych w ubiegłym roku przypadająca na jednego ucznia.
	☐ Liczba uczniów szkół ponadpodstawowych w mieście.
	☐ Średnie wyniki egzaminu maturalnego w szkołach średnich w poprzednim roku szkolnym.
	☐ Liczba studentów szkół wyższych w mieście.
	☐ Liczba słuchaczy działających w mieście uniwersytetów trzeciego wieku.
	☐ Liczba uczniów szkół gminy poddanych w ubiegłym roku ankietyzacji w związku z oceną jakości ich działalności lekcyjnej i pozalekcyjnej.
	☒ Udział rodziców, którzy posiadają dziecko w wieku przedszkolnym, oświadczających, że dziecko to nie uczęszcza do przedszkola z powodu braku możliwości dowozu tego dziecka, zbyt wysokich kosztów opieki przedszkolnej, braku wolnych miejsc lub zbyt niskiego standardu przedszkola.
	☒ Udział rodziców, którzy uważają, że zaplecze socjalne szkoły gminnej, do której uczęszcza ich dziecko są co najmniej dobre.
	☒ Udział rodziców, którzy uważają, że stan techniczny i wyposażenie dydaktyczne szkoły gminnej, do której uczęszcza ich dziecko są co najmniej dobre.
	☒ Udział rodziców, którzy uważają, że ich dziecko może rozwijać w szkole gminnej pozalekcyjne zainteresowania w stopniu co najmniej zadowalającym.
	☒ Udział uczniów szkół gminnych twierdzących, że do ich szkoły trzeba kupić dodatkowe pomoce dydaktyczne.
	☒ Udział uczniów szkół gminnych twierdzących, że w ich szkole trzeba coś wyremontować lub zbudować.
☒ Udział uczniów szkół gminnych twierdzących, że nie uczestniczą w żadnych zajęciach dodatkowych ponieważ nie są one atrakcyjne.	
☒ Udział uczniów szkół gminnych twierdzących, że lubią swoją szkołę / klasę.	

Cel op.	WSKAŹNIKI REFERENCYJNE, KTÓRE MOGĄ ZOSTAĆ WYKORZYSTANE W PROCEDURZE MONITORINGU
O9 Otwarte i zaangażowane społeczeństwo obywatelskie	☐ Liczba godzin pracy wolontariackiej przepracowanych w ubiegłym roku w jednostkach i spółkach gminy.
	☐ Frekwencja mieszkańców w ostatnich wyborach samorządowych, parlamentarnych lub prezydenckich.
	☐ Liczba wykonanych w roku ubiegłym posiedzeń rad osiedli.
	☐ Liczba głosów oddanych w ramach ubiegłorocznego wyboru projektów finansowanych z tzw. budżetu obywatelskiego.
	☐ Liczba mieszkańców nagrodzonych w ubiegłym roku za szczególne postawy obywatelskie.
	☐ Liczba unikalnych wejść (użytkowników) w ubiegłym roku na stronę internetową gminy oraz jej jednostek.
	☐ Szacowana liczba członków organizacji pozarządowych zarejestrowanych na terenie miasta wg stanu na 31 XII.
	☐ Liczba dorosłych mieszkańców objętych w ubiegłym roku edukacją obywatelską prowadzoną przez gminę.
	☐ Liczba obywatelskich inicjatyw uchwałodawczych złożonych w ubiegłym roku.
	☐ Szacowana wartość wsparcia finansowego pozyskanego przez lokalne organizacje pozarządowe ze źródeł innych niż budżet gminy.
	☐ Wartość zadań publicznych zrealizowanych w ubiegłym roku w ramach inicjatyw lokalnych.
	☐ Liczba posiedzeń Młodzieżowej Rady Miejskiej Ostrowca Świętokrzyskiego i jej komisji zrealizowanych w ubiegłym roku.
	☐ Liczba posiedzeń Rady Seniorów w Ostrowcu Świętokrzyskim i jej komisji zrealizowanych w ubiegłym roku.
	☐ Liczba posiedzeń Miejskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego i jej komisji zrealizowanych w ubiegłym roku.
	☒ Udział mieszkańców deklarujących, że nie interesują ich sprawy publiczne społeczności lokalnej
	☒ Udział mieszkańców deklarujących, że chcą czasem wykonać pracę wolontariacką, ale nie wiedzą gdzie się z tym zgłosić.
	☒ Udział mieszkańców oceniających, że mieszkańcy Ostrowca Świętokrzyskiego wykazują postawy obywatelskie w stopniu co najmniej dostatecznym.
	☒ Udział mieszkańców oceniających, że społeczność Ostrowca Świętokrzyskiego jest zintegrowana w stopniu co najmniej dostatecznym.
	☒ Udział mieszkańców oceniających, że mieszkańcy Ostrowca Świętokrzyskiego są aktywni społecznie w stopniu co najmniej dostatecznym.
	☒ Udział mieszkańców twierdzących, że słyszeli o co najmniej jednej osobie nagrodzonej przez gminę za szczególne postawy obywatelskie.
☒ Udział członków lokalnych organizacji pozarządowych oceniających, że gmina wspiera ich działalność w stopniu co najmniej dostatecznym.	
☒ Udział mieszkańców nie należących do danej, lokalnej organizacji pozarządowej twierdzących, że w ubiegłym roku otrzymali od niej dowolne wsparcie.	
☒ Udział mieszkańców, oceniających, że mieszkańcy Ostrowca Świętokrz., nie należący do jednej rodziny, są dla siebie pomocni w stopniu co najmniej dost.	

Cel op.	WSKAŹNIKI REFERENCYJNE, KTÓRE MOGĄ ZOSTAĆ WYKORZYSTANE W PROCEDURZE MONITORINGU
O10 Włączająca, inteligentna oraz skuteczna pomoc i opieka społeczna	● Liczba godzin pracy wolontariackiej wykonanych w ubiegłym roku jednostkach gminnego systemu pomocy i opieki społecznej.
	● Szacowany udział dzieci wymagających wsparcia dziennego (świetlice środowiskowe itp.) w ubiegłym roku, lecz nie objętych takim wsparciem
	● Liczba dzieci i młodzieży objętych w ubiegłym roku streetworkingiem pracowników gminnego systemu pomocy i opieki społecznej.
	● Liczba wykonanych w ubiegłym roku e-usług prewencji i rozwiązywania problemów społecznych.
	● Liczba osób objętych wspartymi w ubiegłym roku przez gminę działaniami organizacji pozarządowych w zakresie prewencji i rozw. problemów społecznych.
	● Udział mieszkańców, beneficjentów systemu prewencji i pomocy społecznej, poddanych w ubiegłym roku monitoringowi indywidualnemu.
	● Liczba mieszkańców, beneficjentów wykonanych w ubiegłym roku świadczeń leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych i współuzależnionych.
	● Liczba mieszkańców z rodzin z problemami uzależnień, którym udzielono w ub. roku pomocy psychospołecznej, prawnej i ochrony p. przemocą w rodzinie.
	● Liczba mieszkańców objętych w ubiegłym roku działaniami profilaktycznymi w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom.
	● Liczba interwencji podjętych w ubiegłym roku w związku z naruszeniem art. 13 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.
	● Liczba przeprowadzonych w ubiegłym roku kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz objętych nią punktów.
	● Liczba godzin przeprowadzonych w ubiegłym roku szkoleń członków kadr gminnych w zakresie pracy z osobami uzależnionymi.
	● Liczba uzależnionych mieszkańców, ubiegłorocznych uczestników zorg. lub wspartych przez gminę przedsięwzięć promując. styl życia wolny od uzależnień.
	● Liczba osób objętych w ubiegłym roku kontraktami socjalnymi.
	● Liczba przypadków przemocy w rodzinie mających miejsce na terenie miasta w ubiegłym roku i zgłoszonych organom ścigania.
	● Liczba mieszkańców będących członkami rodzin dotkniętych w ubiegłym roku przemocą, którym zapewniono specjalistyczną pomoc.
	● Liczba sprawców przemocy w rodzinie, mieszkańców, wobec których w ubiegłym roku podjęto działania korekcyjno-interwencyjne.
	● Wartość wsparcia udzielonego w ubiegłym roku org. pozarządowym na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i ochronę ofiar przemocy w rodzinie.
	● Szacowana liczba rodzin dysfunkcyjnych zamieszkujących w ubiegłym roku na terenie miasta.
	● Liczba dzieci z rodzin o niskim statusie materialnym i dysfunkcyjnych, którym zapewniono w ub. roku możliwość aktywnego spędzania wolnego czasu.
● Liczba dzieci z rodzin o niskim statusie materialnym oraz dysfunkcyjnych, którym zapewniono w ubiegłym roku wakacyjną rekreację i wypoczynek.	
● Liczba mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży uczącej się, objętych w ubiegłym roku gminną pomocą w zakresie dożywiania.	
● Liczba mieszkańców objętych w ubiegłym roku poradnictwem rodzinnym i udzielonych porad rodzinnych.	
● Liczba udzielonych w ubiegłym roku porad prawnych i psychologicznych dla rodziców wymagających pomocy w zakresie wypełniania funkcji rodzicielskich,	

Cel op.	WSKAŹNIKI REFERENCYJNE, KTÓRE MOGĄ ZOSTAĆ WYKORZYSTANE W PROCEDURZE MONITORINGU
O10 Włączająca, inteligentna oraz skuteczna pomoc i opieka społeczna	☐ Liczba członków rodzin objętych w ubiegłym roku pomocą asystenta rodziny.
	☐ Liczba działających w ubiegłym roku rodzin wspierających.
	☐ Szacowana liczba seniorów wymagających opieki dziennej, lecz nie mających do niej dostępu w ubiegłym roku.
	☐ Szacowana liczba osób niepełnosprawnych zamieszkujących w ubiegłym roku w mieszkaniach z barierami architektonicznymi.
	☐ Liczba osób seniorów i osób niepełnosprawnych, którzy wykonywali w ubiegłym roku pracę wolontariacką.
	☐ Liczba niepełnosprawnych uczestników ubiegłorocznych warsztatów psychologicznych kształcących umiejętności psychospołeczne.
	☐ Liczba seniorów i osób niepełnosprawnych objętych w ubiegłym roku usługami pielęgnacyjno-opiekuńczymi w miejscach zamieszkania.
	☐ Wartość wsparcia udzielonego w ubiegłym roku przez gminę organizacjom pozarządowym i kościelnym na pomoc osobom starszym i niepełnosprawnym.
	☐ Szacowana liczba seniorów wymagających opieki całodobowej, lecz nie mających do niej dostępu w ubiegłym roku.
	☐ Liczba seniorów korzystających w ubiegłym roku z opieki całodobowej.
	☐ Liczba członków klubów i grup wsparcia seniorów oraz osób niepełnosprawnych w ubiegłym roku.
	☐ Liczba niepełnosprawnych bezrobotnych zarejestrowanych w dniu 31 XII.
	☐ Szacowana liczba osób bezdomnych przebywających stale na terenie miasta w grudniu ubiegłego roku.
	☐ Liczba mieszkańców zagrożonych bezdomnością objętych w ubiegłym roku działaniami osłonowymi.
	☐ Liczba osób bezdomnych objętych w ubiegłym roku indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności.
	☒ Udział mieszkańców oceniających, że gmina zapobiega problemom społecznym w co najmniej dostatecznym stopniu.
	☒ Udział mieszkańców oceniających, że gmina pomaga osobom najbardziej potrzebującym co najmniej dostatecznym stopniu.
	☒ Udział mieszkańców będących seniorami i oceniających, że oferta gminy dla seniorów jest ogólnie rzecz biorąc co najmniej zadowalająca.
	☒ Udział mieszkańców będących seniorami i oceniających, że dalsze rozszerzenie usług opiekuńczych dla osób starszych jest niepotrzebne.
	☒ Udział mieszkańców będących seniorami i oceniających, że w mieście nie brakuje żadnych ważnych form wsparcia i usług dla seniorów.
☒ Udział dzieci szkół gminnych twierdzących, że więcej niż kilkakrotnie piły alkohol nie tylko dla spróbowania.	
☒ Udział dzieci szkół gminnych twierdzących, że więcej niż kilkakrotnie paliły papierosy nie tylko dla spróbowania.	
☒ Udział dzieci szkół gminnych twierdzących, że więcej niż kilkakrotnie próbowały narkotyków lub tzw. dopalaczy.	

Cel op.	WSKAŹNIKI REFERENCYJNE, KTÓRE MOGĄ ZOSTAĆ WYKORZYSTANE W PROCEDURZE MONITORINGU
O11 Stymulujący porządek i wyprzedzające bezpieczeństwo publiczne	☐ Szacowana wartość strat poniesionych w wyniku pożarów jakie miały miejsce na terenie miasta w ubiegłym roku oraz ich liczba.
	☐ Udział samochodów pożarniczych wymagających wymiany lub kapitalnego remontu w całkowitej liczbie takich samochodów w dniu 31 XII.
	☐ Liczba ofiar, w tym śmiertelnych, wypadków drogowych na terenie miasta w ubiegłym roku, w tym dzieci i młodzieży w drodze do lub ze szkoły.
	☐ Liczba mieszkańców, w tym pracowników samorządowych, objętych w ub. roku gminnymi programami edukacji nt. udzielania pomocy przedmedycznej.
	☐ Liczba kamer gminnego monitoringu wizyjnego wysokiej rozdzielczości funkcjonujących 31 XII.
	☐ Wartość szkód gminy, jej jednostek i spółek poniesionych w ubiegłym roku wskutek aktów wandalizmu i kradzieży.
	☐ Liczba przypadków naruszenia w ub. roku integralności gminnych systemów informatycznych i ich danych oraz nieautoryzowanego dostępu do tych danych.
	☐ Liczba kradzieży mienia oraz przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu, popełnionych na terenie miasta, zgłoszonych Policji w ubiegłym roku.
	☐ Liczba podanych do publicznej wiadomości przypadków wystąpienia w ubiegłym roku na terenie miasta choroby COVID-19 (lub innej epidemicznej).
	☐ Liczba ognisk choroby COVID-19 (lub innej epidemicznej), które wystąpiły w ubiegłym roku na terenie jednostek lub spółek gminy.
	☐ Szacowana liczba mieszkańców objętych gminnymi działaniami edukacyjnymi i informacyjnymi na temat zasad bezpieczeństwa epidemicznego.
	☐ Liczba wypadków w ubiegłym roku z udziałem dzieci w miejscach ich zamieszkania oraz na gminnych placach zabaw.
	☐ Liczba mieszkańców objętych w ubiegłym roku działaniami edukacyjnymi na temat osobistych zagrożeń internetowych.
	☐ Liczba zgłoszeń przyjętych przez Miejski Telefon Interwencyjny.
	☐ Liczba zwierząt objętych w ubiegłym roku działaniami przewidzianymi w POBZ I.
	☒ Udział seniorów korzystających z Internetu, twierdzących, że znają główne zagrożenia internetowe i podstawy zachowania bezpieczeństwa w Internecie.
	☒ Udział mieszkańców, rodziców dzieci z gminnych szkół, twierdzących, że droga dzieci do tych szkół jest co najmniej zadowalająco bezpieczna.
	☒ Udział mieszkańców twierdzących, że czują się zagrożeni przestępczością nie bardziej niż słabo.
	☒ Udział mieszkańców twierdzących, że wandalizm w ich otoczeniu nie występuje, lub występuje w nieistotnym stopniu.
	☒ Udział mieszkańców twierdzących, że drogi na terenie miasta są bezpieczne lub bardzo bezpieczne.
☒ Udział dzieci i młodzieży szkół gminnych twierdzących, że w szkołach tych i obok nich czują się bezpiecznie.	
☒ Udział dzieci i młodzieży szkół gminnych twierdzących, że ich droga do tych szkół jest bezpieczna.	
☒ Udział dzieci i młodzieży szkół gm. twierdz., że wiedzą co zrobić w razie pożaru / ataku psa / pobicia / kradzieży / wymuszenia / znęcania / molestowania.	

Cel op.	WSKAŹNIKI REFERENCYJNE, KTÓRE MOGĄ ZOSTAĆ WYKORZYSTANE W PROCEDURZE MONITORINGU
O12 Kreatywny system zarządzania rozwojem miasta	☐ Liczba mieszkańców miasta oraz saldo ich migracji na pobyt stały.
	☐ Wartość indywidualnego wskaźnika zadłużenia gminy (IWZ) w ubiegłym roku.
	☐ Udział wydatków majątkowych w wydatkach budżetowych gminy w ubiegłym roku.
	☐ Wartość inwestycji zrealizowanych w ubiegłym roku w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego z udziałem gminy lub jej spółek.
	☐ Liczba aktywnych uczestników „Programu Karty Mieszkańca Ostrowca Świętokrzyskiego – Ostra Karta Tnie Ceny” w dniu 31 XII.
	☐ Liczba jednostek gminy objętych działalnością Centrum Usług Wspólnych.
	☐ Wartość zakupów zbiorowych gminy, jednostek i spółek gminnych dokonanych w ubiegłym roku.
	☐ Liczba klientów obsłużonych w ubiegłym roku przez Urząd Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego w ramach e-usług.
	☐ Liczba członków władz i pracowników samorządowych, którzy w ubiegłym roku wzięli udział w samorządowych szkoleniach, seminariach, konsultacjach, konferencjach lub studiowali na kierunkach związanych z działalnością samorządu terytorialnego.
	☐ Liczba interakcji w ubiegłym roku na profilach społecznościowych prezentujących działalność gminy oraz jej jednostek i spółek.
	☐ Szacowana liczba czytelników czasopisma samorządowego w ubiegłym roku.
	☐ Liczba odsłon w ubiegłym roku strony internetowej gminy oraz biuletynu informacji publicznej gminy.
	☐ Liczba mieszkańców gminy, którzy wzięli udział w ubiegłym roku w konsultacjach społecznych decyzji władz gminy.
	☐ Liczba nie uchwalonych, a wymaganych przez prawo planów i programów rozwoju gminy wg stanu na 31 XII.
	☐ Liczba aktywnych użytkowników gminnych, mobilnych aplikacji społecznościowych oraz profili społecznościowych wg stanu na 31 XII.
	☐ Liczba klientów Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego oraz jednostek i spółek gminy objętych w ubiegłym roku badaniami ankietowymi.
	☒ Udział mieszkańców twierdzących, że komunikacja władz Ostrowca Świętokrzyskiego z mieszkańcami jest co najmniej dobra.
	☒ Udział mieszkańców twierdzących, że władze Ostrowca Świętokrzyskiego zarządzają jego rozwojem co najmniej dobrze.
	☒ Udział klientów Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego twierdzących, że bez problemu trafili do właściwego pracownika załatwiającego ich sprawę, a informacje im przez niego udzielone były zrozumiałe i wyczerpujące.
	☒ Udział klientów Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego twierdzących, że czas oczekiwania na załatwienie ich sprawy był akceptowalny.
☒ Udział klientów Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego twierdzących, że kompetencje osób, które ich obsługiwały były co najmniej wystarczające.	
☒ Udział klientów Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego, którzy jego usługi i e-usługi administracyjne oceniają ogólnie jako co najmniej dobre.	

Cel op.	WSKAŹNIKI REFERENCYJNE, KTÓRE MOGĄ ZOSTAĆ WYKORZYSTANE W PROCEDURZE MONITORINGU
O13 Wielopoziomowa, ponadlokalna integracja procesów zarządzania rozwojem miasta	• Wartość inwestycji zrealizowanych na terenie miasta przez samorząd powiatowy i jego jednostki ze wsparciem udzielonym przez gminę.
	• Wartość inwestycji zrealizowanych na terenie miasta przez samorząd wojewódzki i jego jednostki lub spółki ze wsparciem udzielonym przez gminę.
	• Wartość inwestycji zrealizowanych na terenie miasta przez podmioty państwowe ze wsparciem udzielonym przez gminę.
	• Wartość bezzwrotnych środków pomocowych pozyskanych w ubiegłym roku przez gminę.
	• Wartość bezzwrotnych środków pomocowych pozyskanych w ubiegłym roku przez jednostki gminy.
	• Wartość bezzwrotnych środków pomocowych pozyskanych w ubiegłym roku przez spółki gminy.
	• Wartość bezzwrotnych środków pomocowych pozyskanych w ubiegłym roku przez gminę, jej jednostki i spółki w ramach w partnerstw i projektów międzysamorządowych oraz innych sformalizowanych formach współpracy międzysamorządowej.
	• Wartość wspólnych przedsięwzięć zrealizowanych w ubiegłym roku przez gminę we współpracy z samorządem powiatowym.
	• Wartość wspólnych przedsięwzięć zrealizowanych w ubiegłym roku przez gminę we współpracy z samorządem wojewódzkim.
	• Wartość wspólnych przedsięwzięć zrealizowanych w ubiegłym roku przez gminę we współpracy z partnerami zagranicznymi.
	• Liczba zadań strategicznych gminy włączonych do strategii rozwoju powiatu i województwa, a także państwowych dokumentów planistycznych o charakterze strategicznym
	• Liczba uczestników zorganizowanych w ubiegłym roku konferencji, z udziałem przedstawicieli rządu, samorządów, ośrodków naukowych, firm doradczych, niezależnych ekspertów i in., poświęconych obszarom problemowym, miastom „kurczącym się”, terytorialnemu niezrównoważeniu polityk rozwoju, ich doskonaleniu oraz wielopoziomowemu zarządzaniu strategicznemu.
	• Liczba lub inna mierzalna cecha działań lobbingowych i interwencyjnych podjętych w ubiegłym roku przez władze gminy w sytuacji zagrożenia likwidacją lub przeniesieniem siedzib, oddziałów, filii itp. instytucji publicznych o funkcjach ponadlokalnych, mających siedziby na terenie miasta.
	• Liczba lub inna mierzalna cecha działań lobbingowych i interwencyjnych podjętych w ubiegłym roku przez władze gminy w sytuacji zagrożenia ograniczeniem świadczenia na terenie miasta ponadlokalnych funkcji komunikacyjnych, infrastrukturalnych, społecznych lub administracyjnych, a także w sytuacji zagrożenia utraty bazy materialnej tych usług.
	• Podstawowe cechy ilościowe i jakościowe siedzib, oddziałów, filii itp. instytucji publicznych innych niż gminne świadczących usługi ponadlokalne, które zostały założone w ubiegłym roku na terenie miasta przy udziale wsparcia gminnego i z gminnym lobbingiem.
	• Wartość wsparcia udzielonego w ubiegłym roku przez gminę instytucjom publicznym innym niż gminne o funkcjach ponadlokalnych mających swoje siedziby, oddziały, filie itp. na terenie miasta
• Liczba procesów konsultacji decyzji władz ponadlokalnych, w których władze gminy wzięły udział jako podmiot opiniujący te decyzje.	
• Wartość bezzwrotnych środków pomocowych pozyskanych ze źródeł ponadlokalnych w ubiegłym roku przez lokalne organizacje pozarządowe.	

Cel op.	WSKAŹNIKI REFERENCYJNE, KTÓRE MOGĄ ZOSTAĆ WYKORZYSTANE W PROCEDURZE MONITORINGU
O14 Skuteczna profilaktyka i dostępna opieka zdrowotna	☐ Przeciętny czas oczekiwania na medyczną poradę internistyczną udzielaną przez placówki służby zdrowia zlokalizowane w mieście i finansowaną w ramach powszechnego systemu ubezpieczeń zdrowotnych.
	☐ Liczba mieszkańców, beneficjentów diagnostyczno-przesiewowych programów zdrowotnych zrealizowanych lub wspartych w ubiegłym roku przez gminę
	☐ Liczba mieszkańców, beneficjentów szczepień ochronnych zrealizowanych lub wspartych w ubiegłym roku przez gminę.
	☐ Liczba mieszkańców, beneficjentów informacyjno-edukacyjnych programów zdrowotnych zrealizowanych lub wspartych w ubiegłym roku przez gminę.
	☐ Liczba mieszkańców, beneficjentów terapeutycznych programów zdrowotnych zrealizowanych lub wspartych w ubiegłym roku przez gminę.
	☐ Liczba mieszkańców, beneficjentów rehabilitacyjnych lub pokrewnych programów zdrowotnych zrealizowanych lub wspartych w ubiegłym roku przez gminę.
	☐ Liczba mieszkańców, którzy w ubiegłym roku byli beneficjentami poszerzonego, dzięki wsparciu gminy, zakresu lub dostępności diagnostyki medycznej.
	☐ Liczba mieszkańców, którzy w ubiegłym roku byli beneficjentami poszerzonego, dzięki wsparciu gminy, zakresu lub dostępności poradnictwa specjalistyczn.
	☐ Przeciętny czas oczekiwania na medyczną poradę specjalistyczną udzielaną przez placówki służby zdrowia zlokalizowane w mieście i finansowaną w ramach powszechnego systemu ubezpieczeń zdrowotnych.
	☐ Liczba mieszkańców seniorów, których poradnictwo geriatryczne wsparto w ubiegłym roku ze środków gminnych.
	☐ Liczba osób niepełnosprawnych mieszkańców, których rehabilitację wsparto w ubiegłym roku ze środków gminnych.
	☐ Liczba mieszkańców objętych w ubiegłym roku bezpośrednimi działaniami w zakresie ochrony i promocji zdrowia zrealizowanymi przez organizacje pozarządowe przy wsparciu udzielonym im przez gminę.
	☐ Udział uczniów szkół gminnych i dzieci przedszkolach gminnych objętych w ubiegłym roku działaniami w zakresie profilaktyki zdrowotnej.
	☐ Szacowana liczba mieszkańców objętych w ubiegłym roku działaniami w zakresie edukacji nt. bezpiecznego zdrowotnie trybu życia, w szczególności w zakresie odżywiania, aktywności fizycznej, badań okresowych i profilaktyki epidemicznej
	☐ Liczba podanych do publicznej wiadomości przez służby sanitarno-epidemiologiczne przypadków wystąpienia w ubiegłym roku na terenie miasta choroby COVID-19 lub innej zakaźnej mającej charakter epidemii.
	☒ Udział mieszkańców twierdzących, że do najczęściej potrzebnych im (ich najbliższej rodzinie) podstawowych/specjalistycznych usług medycznych mają co najmniej łatwy dostęp na terenie miasta.
	☒ Udział mieszkańców (w tym oddzielnie seniorów) twierdzących, że kontrolują stan swojego zdrowia zgodnie z zaleceniami lekarzy.
	☒ Udział mieszkańców (w tym oddzielnie seniorów) oceniających, że ogólny poziom ich zdrowia jest co najmniej dostateczny.
☒ Udział mieszkańców (w tym oddzielnie seniorów) ocen., że mają co najmniej dostateczną wiedzę nt. zdrowego odżywiania uwzgl. ich aktualny stan zdrowia.	
☒ Udział mieszkańców (w tym oddzielnie seniorów) ocen., że mają co najmniej podstawową wiedzę nt. zagrożeń epidemicznych i sposobów ich unikania.	

Cel op.	WSKAŹNIKI REFERENCYJNE, KTÓRE MOGĄ ZOSTAĆ WYKORZYSTANE W PROCEDURZE MONITORINGU
O15 Zachowane i wielowymiarowo wykorzystane dziedzictwo kulturowe	☐ Udział obiektów zabytkowych wpisanych do gminnej ewidencji zabytków, które znajdują się w złym lub gorszym stanie technicznym wg stanu na 31 XII.
	☐ Udział obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków znajdujących się 31 XII ubiegłego roku w złym lub gorszym stanie technicznym należących do gminy oraz jej jednostek i spółek.
	☐ Wartość zwolnień i ulg w podatku od nieruchomości udzielonych w ubiegłym roku wobec zrewitalizowanych lub rewitalizowanych obiektów zabytkowych wpisanych do gminnej ewidencji zabytków, w tym wpisanych do rejestru zabytków na podstawie decyzji wydanej przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.
	☐ Wartość wsparcia udzielonego w ubiegłym roku przez gminę na prace ochronne, konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane na obiektach wpisanych do gminnej ewidencji zabytków i nie stanowiących własności gminy lub jej jednostek oraz spółek.
	☐ Wartość wsparcia udzielonego w ubiegłym roku przez gminę organizacjom pozarządowym na prace ochronne, konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane na obiektach wpisanych do gminnej ewidencji zabytków.
	☐ Liczba eksponatów historycznych zw. z miastem, udostępnianych do publicznego zapoznawania się w gminnych jednostkach org. i spółkach w dniu 31 XII.
	☐ Liczba rejestrowanych osób, które w ubiegłym roku zapoznały się z eksponatami historycznymi zw. z miastem, udostępnianych do publicznego zapoznawania się w gminnych jednostkach org. i spółkach.
	☐ Liczba poddanych w ubiegłym roku cyfryzacji / wirtualizacji / ewidencji / archiwizacji i udostępnionych on-line obiektów zabytkowych, także nieistniejących.
	☐ Liczba poddanych w ubiegłym roku cyfryzacji / wirtualizacji / ewidencji / archiwizacji i udostępnionych (promowanych), innych niż obiekty zabytkowych, cennych historycznie zasobów lokalnej kultury, znajdujących się w posiadaniu mieszkańców
	☐ Liczba uczestników największych imprez zorganizowanych w ubiegłym roku przez gminę i jej jednostki promujących dziedzictwo kulturowe miasta.
	☐ Liczba osób (unikalnych wejść), które w ubiegłym roku skorzystały z informacji nt. dziedzictwa kulturowego miasta umieszczonych na stronach internetowych gminy i jej jednostek.
	☐ Liczba obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków, wykorzystywanych w zw. z działalnością turystyczno-edukacyjno-rekreacyjną wg stanu na 31 XII.
	☒ Udział mieszkańców twierdzących, że ogólny stan obiektów zabytkowych w mieście, które widzą na co dzień, jest co najmniej zadowalający.
	☒ Udział mieszkańców twierdzących, że istnieją zabytki dziedzictwa kultury przemysłowej miasta, które są zabezpieczone i udostępnione zainteresowanym.
	☒ Udział mieszkańców twierdzących, że słyszeli, iż gmina wspiera cyfryzację, wirtualizację, archiwizację, ewidencję i promocję cennych, historycznych zasobów lokalnej kultury, znajdujących się w posiadaniu mieszkańców.
☒ Udział mieszkańców twierdzących, że dziedzictwo kulturowe miasta jest wykorzystywane tak, że co najmniej w minimalnym stopniu integruje ono społeczność lokalną.	
☒ Udział mieszkańców twierdzących, że ogólnie rzecz biorąc znają dziedzictwo kulturowe miasta w co najmniej dostateczny sposób.	

Cel op.	WSKAŹNIKI REFERENCYJNE, KTÓRE MOGĄ ZOSTAĆ WYKORZYSTANE W PROCEDURZE MONITORINGU
O16 Integrująca i stymulująca kultura	☐ Liczba imprez kulturalnych zorganizowanych w ubiegłym roku przez gminę i jej jednostki.
	☐ Szacowana liczba uczestników imprez kulturalnych zorganizowanych w ubiegłym roku przez gminę i jej jednostki.
	☐ Liczba imprez kulturalnych zorganizowanych w ubiegłym roku przez podmioty niezależne od gminy i wspartych w ubiegłym roku przez gminę.
	☐ Szacowana liczba uczestników imprez kulturalnych zorganizowanych w ubiegłym roku przez podmioty niezależne od gminy i wspartych w ubiegłym roku przez gminę.
	☐ Liczba biletów sprzedanych na usługi i wydarzenia kulturalne zorganizowane lub współorganizowane w ubiegłym roku przez jednostki gminy.
	☐ Liczba uczestników (w tym oddzielnie dzieci i młodzieży oraz seniorów) stałej działalności kulturalnej (zapisanych do sekcji, grup, zespołów itp.) prowadzonej w ubiegłym roku przez jednostki gminy.
	☐ Liczba krajowych i transgranicznych programów współpracy kulturalnej, w których w ubiegłym roku uczestniczyły jednostki gminne.
	☐ Liczba gminnych pracowników kultury przypadających na 1000 mieszkańców w dniu 31 XII.
	☐ Liczba gminnych pracowników kultury uczestniczących w ubiegłym roku w różnych formach doskonalenia kwalifikacji zawodowych związanych z kulturą.
	☐ Liczba członków lokalnych organizacji pozarz., których główna działalność należy do sfery kultury, przypadających na 1000 mieszkańców wg stanu na 31 XII.
	☐ Liczba mieszkańców, w ub. roku stypendystów gminy z tyt. dział. artystycznej i nagrodzonych za twórczość artyst. oraz upowszechnianie i ochronę kultury.
	☐ Liczba ponadlokalnych przedsięwzięć kulturalnych, które odbyły się na terenie miasta w ubiegłym roku, a których organizację pozyskała gmina.
	☐ Szacowana liczba uczestników ponadlokalnych przedsięwzięć kulturalnych, które odbyły w ubiegłym roku w mieście, a których organizację pozyskała gmina.
	☐ Liczba wypożyczeń książek w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim w ubiegłym roku przypadająca na jednego mieszkańca.
	☐ Liczba wypożyczeń audiobooków i e-booków w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim w ub. roku przypadająca na jednego mieszkańca.
	☐ Liczba unikalnych wejść w ubiegłym roku na strony internetowe gminnych instytucji kultury oraz interakcji na ich profilach społecznościowych.
	☐ Liczba osób poddanych w ubiegłym roku ankietyzacji w związku z oceną jakości i dostępności gminnej działalności kulturalnej i bibliotecznej.
	☒ Udział mieszkańców twierdzących, że co najmniej raz w miesiącu korzystają oni lub ich dzieci z dział. kulturalnej co najmniej jednej gminnej inst. kultury.
	☒ Udział mieszkańców twierdzących, że imprezy i usługi kulturalne w Ostrowcu Świętokrzyskim co najmniej dostatecznie integrują społeczność lokalną.
	☒ Udział mieszkańców twierdzących, że imprezy i usługi kulturalne w Ostrowcu Świętokrzyskim są co najmniej dostatecznie interesujące.
☒ Udział czytelników Miejskiej Biblioteki Publicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim twierdz., że jej księgozbiór, w tym audio- i e-booki, jest co najmniej dostateczny.	
☒ Udział użytkowników gminnych instytucji kultury twierdzących, że ich ogólny stan techniczny i wyposażenie są co najmniej dobre.	

Cel op.	WSKAŹNIKI REFERENCYJNE, KTÓRE MOGĄ ZOSTAĆ WYKORZYSTANE W PROCEDURZE MONITORINGU
O17 Dostępne mieszkalnictwo i harmonijna mała architektura	☐ Liczba gminnych placów zabaw dla dzieci, ogrodów jordanowskich i innych otwartych stref rekreacji dziecięcej i młodzieżowej w dniu 31 XII.
	☐ Udział gminnych placów zabaw dla dzieci, ogrodów jordan. i in. otwartych stref rekreacji dziecięcej i młodzieżowej wymagających remontów w dniu 31 XII.
	☐ Powierzchnia sprzedanych w ubiegłym roku działek komunalnych, przeznaczonych pod mieszkalnictwo w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.
	☐ Liczba lokali mieszkalnych stanowiących własność gminy wg stanu na 31 XII.
	☐ Powierzchnia komunalnych zasobów mieszkaniowych wg stanu na 31 XII.
	☐ Udział powierzchni komunalnych zasobów mieszkaniowych w co najmniej dobrym stanie technicznym wg stanu na 31 XII.
	☐ Powierzchnia budynków mieszkalnych na terenie miasta, na których użytkowanie pozwolenia zostały wydane w ubiegłym roku.
	☐ Powierzchnia budynków mieszkalnych na terenie miasta, na których budowę pozwolenia zostały wydane w ubiegłym roku.
	☐ Powierzchnia budynków TBS lub in. podmiotów z udziałem gminy, których podst. celem dział. jest zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych, wg stanu na 31 XII.
	☐ Powierzchnia sprywatyzowanych w ubiegłym roku komunalnych zasobów mieszkaniowych.
	☐ Wartość zadłużenia czynszowego komunalnych zasobów mieszkaniowych przypadającego na jednego najemcę wg stanu na 31 XII.
	☐ Stosunek łącznych kosztów utrzymania komunalnych zasobów mieszkaniowych do wpływów z tytułu czynszów i innych opłat za ich najem w ub. roku.
	☐ Liczba mieszkań chronionych w zasobie gminy wg stanu na 31 XII oraz osób, które skorzystały z nich w ubiegłym roku.
	☐ Liczba mieszkań treningowych w zasobie gminy wg stanu na 31 XII oraz osób, które skorzystały z nich w ubiegłym roku.
	☐ Liczba mieszkań usamodzielnienia w zasobie gminy wg stanu na 31 XII oraz osób, które skorzystały z nich w ubiegłym roku.
	☐ Liczba zawartych w ub. roku porozumień remontowych z os. skier. do zawarcia umowy najmu lokalu obejmującej partycypację w kosztach remontu lokalu.
	☒ Udział mieszkańców twierdzących, że ogólny poziom estetyki przestrzeni publicznych w mieście jest co najmniej zadowolający.
	☒ Udział mieszkańców oceniających, że ogólny wygląd budynków w mieście jest co najmniej zadowolający.
	☒ Udział lokatorów mieszkań komunalnych oceniających, że ich stan techniczny jest co najmniej dobry.
	☒ Udział mieszkańców, rodziców dzieci do lat 10, oceniających, że mają one co najmniej dobry (łatwy) dostęp do placów zabaw, ogr. jordanowskich itp.
☒ Udział mieszkańców, rodziców dzieci do lat 10, oceniających, stan techniczny placów zabaw, ogrodów jordanowskich itp. jest co najmniej dobry.	
☒ Udział mieszkańców (w tym oddzielnie seniorów) oceniających, że są zadowoleni z publicznych miejsc prostego wypoczynku (ławki, stoły itp. oraz towarzyszące im nasadzenia itp.) znajdujących się w pobliżu miejsca ich zamieszkania.	

Cel op.	WSKAŹNIKI REFERENCYJNE, KTÓRE MOGĄ ZOSTAĆ WYKORZYSTANE W PROCEDURZE MONITORINGU
O18 Zrównoważona i popularna komunikacja publiczna	☐ Długość linii miejskiej komunikacji autobusowej na terenie miasta wg stanu na 31 XII.
	☐ Liczba przystanków miejskiej komunikacji autobusowej na terenie miasta wg stanu na 31 XII.
	☐ Długość linii miejskiej komunikacji autobusowej poza terenem miasta wg stanu na 31 XII.
	☐ Liczba przystanków miejskiej komunikacji autobusowej poza terenem miasta wg stanu na 31 XII.
	☐ Szacowana liczba będących mieszkańcami miasta pasażerów miejskiej komunikacji autobusowej w ubiegłym roku.
	☐ Szacowana liczba będących mieszkańcami obsługiwanych przez miejską komunikację autobusową gmin sąsiednich pasażerów tej komunikacji w ub. roku.
	☐ Wartość kosztów dopłaty gminnej do jednego pasażera miejskiej komunikacji autobusowej w ubiegłym roku.
	☐ Udział przystanków autobusowych na wyposażonych w urządzenia Systemu Zintegrowanej Dynamicznej Informacji Pasażerskiej wg stanu na 31 XII.
	☐ Liczba rowerów miejskich i stacji rowerów miejskich w dniu 31 VI ubiegłego roku.
	☐ Liczba wypożyczeń rowerów miejskich w ubiegłym roku.
	☐ Szacowana liczba pasażerów, którzy skorzystali ze stacji kolejowej w ubiegłym roku.
	☐ Liczba połączeń kolejowych obsługujących miasto w dni powszednie / weekendowe wg ostatniego rozkładu z ubiegłego roku.
	☐ Liczba ponadlokalnych połączeń autobusowych obsługujących miasto w dni powszednie / weekendowe wg ostatniego rozkładu z ubiegłego roku.
	☐ Szacowana liczba pojazdów mobilności współdzielonej innych niż rowery miejskie funkcjonujących na terenie miasta w dniu 31 VI ubiegłego roku.
	☐ Udział autobusów niskoemisyjnych lub zeroemisyjnych komunikacji miejskiej wg stanu na 31 XII.
	☒ Udział użytkowników roweru miejskiego oceniających, że jego dostępność cenowa, terytorialna i techniczna są łącznie co najmniej dobre.
	☒ Udział pasażerów oceniających, że stan techniczny i wyposażenie autobusów miejskich są co najmniej dobre.
	☒ Udział pasażerów oceniających, że stan techniczny i wyposażenie miejskich przystanków autobusowych są co najmniej dobre.
	☒ Udział pasażerów oceniających, że punktualność autobusów miejskich są co najmniej dobre.
	☒ Udział pasażerów oceniających, że komunikacja kolejowa łącząca miasto z regionem i krajem jest ogólnie rzecz biorąc co najmniej dostateczna.
☒ Udział pasażerów twierdzących, że mogliby korzystać z własnego samochodu w codziennych przejazdach, ale wolą korzystać z komunikacji autobusowej.	
☒ Udział pasażerów twierdzących, że mogliby korzystać z własnego samochodu w codziennych przejazdach, ale wolą korzystać z komunikacji kolejowej.	
☒ Udział pasażerów oceniających, że miejska komunikacja autobusowa i komunikacja kolejowa są ze sobą skoordynowane co najmniej zadowalająco.	

Cel op.	WSKAŹNIKI REFERENCYJNE, KTÓRE MOGĄ ZOSTAĆ WYKORZYSTANE W PROCEDURZE MONITORINGU
CEL STRATEGICZNY S3: WITALNE ŚRODOWISKO I SPÓJNA PRZESTRZEŃ POPRZECZ EKOKULTURĄ I SOLIDARNOŚĆ MIĘDZYPOKOLENIOWĄ – OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI MIASTEM ZIELONEJ TRANSFORMACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ	
O19 Przestrzeń stymulująca zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy	☐ Udział powierzchni miasta objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wg stanu na 31 XII.
	☐ Liczba wydanych w ubiegłym roku decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.
	☐ Liczba pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych wydanych w ubiegłym roku przypadająca na 1000 mieszkańców.
	☐ Liczba przedsiębiorców zewnętrznych, którzy w ubiegłym roku nawiązali kontakt z gminą w sprawie inwestycji na terenie miasta, ale zrezygnowali z niej ze względu na niedostosowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego do ich potrzeb.
	☐ Liczba lokalnych przedsiębiorców, którzy w ubiegłym roku nawiązali kontakt z gminą w sprawie inwestycji na terenie miasta, ale zrezygnowali z niej ze względu na niedostosowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego do ich potrzeb.
	☐ Powierzchnia terenów rolnych w strukturze przestrzennej miasta wg stanu na 31 XII.
	☐ Liczba gł. konfliktów przestrzennych, których rozwiązanie lub ograniczenie jest planowane przez gminę w ramach jej dział. planistycznej wg stanu na 31 XII.
	☐ Szacowana liczba mieszkańców, którzy w ubiegłym roku wzięli aktywny udział w proponowaniu lub opiniowaniu koncepcji programowo-przestrzennych przestrzeni i obiektów publicznych.
	☐ Liczba mieszkańców przypadających na 1km ² przestrzeni zagospodarowanych pod budownictwo mieszkaniowe wg stanu na 31 XII.
	☐ Szacowana liczba mieszkańców którzy wzięli w ubiegłym roku udział w przedsięwzięciach społecznych podnoszących poziom estetyki miejsc publicznych.
	☐ Liczba członków wspólnot mieszkaniowych, które wzięły w ub. roku udział w konkursach wyłaniających wspólnoty najlepiej dbające o estetykę przestrzeni.
	☒ Udział przedsiębiorców oceniających, że miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego nie są barierą rozwoju gospodarczego miasta.
	☒ Udział mieszkańców twierdzących, że Rynek Ostrowca Świętokrzyskiego to miejsce co najmniej dost. aktywności handlowej, gastronom. i kulturalno-rozrywk.
	☒ Udział mieszkańców twierdzących, że poziom estetyki Rynku Ostrowca Świętokrzyskiego sprawia, iż jest on dobrą wizytówką tego miasta.
	☒ Udział mieszkańców twierdzących, że ob. handlowo-usług., z których najczęściej korzystają położone są co najmniej dostatecznie blisko miejsc ich zamieszkania.
	☒ Udział przedsiębiorców prowadzących detaliczną działalność handlową lub usługową twierdzących, że estetyka przestrzeni publicznych w sąsiedztwie miejsc wykonywania przez nich tej działalności sprzyja jej.
☒ Udział mieszkańców twierdzących, że tablice i inne urz. reklamowe na terenie miasta nie degradują jego estetyki w stopniu wyższym od akceptowalnego.	
☒ Udział mieszkańców twierdzących, że poziom estetyki miejsc publicznych znajdujących się w sąsiedztwie ich miejsca zamieszkania jest co najmniej dobry.	
☒ Udział mieszkańców twierdzących, że poziom estetyki miejsc publicznych całego miasta jest co najmniej dobry.	

Cel op.	WSKAŹNIKI REFERENCYJNE, KTÓRE MOGĄ ZOSTAĆ WYKORZYSTANE W PROCEDURZE MONITORINGU
O20 Witalne środowisko naturalne	☐ Wskaźniki charakteryzujące poziom zanieczyszczenia powietrza na terenie miasta w ubiegłym roku, w szczególności pyłami PM10 i PM2,5.
	☐ Wskaźniki charakteryzujące poziom zanieczyszczenia wód powierzchniowych na terenie miasta w ubiegłym roku.
	☐ Wskaźniki charakteryzujące poziom zanieczyszczenia promieniowaniem elektromagnetycznym terenu miasta w ubiegłym roku.
	☐ Wskaźniki charakteryzujące poziom zanieczyszczenia gruntów na terenie miasta w ubiegłym roku.
	☐ Powierzchnia obszarów gdzie nastąpiło przekroczenie norm natężenia hałasu w ubiegłym roku.
	☐ Koszty ogrzewania przypadające w ubiegłym roku na 1m ³ kubatury ogrzewanych obiektów jednostek i spółek gminy
	☐ Udział zamówień publicznych gminy oraz jej jednostek i spółek udzielonych w ubiegłym roku z wykorzystaniem kryteriów proekologicznych.
	☐ Szacowana łączna moc funkcjonujących na terenie miasta źródeł energii odnawialnej wg stanu na 31 XII, w tym należących do jednostek i spółek gminy.
	☐ Szacowana liczba indywidualnych źródeł ciepła wykorzyst. przez mieszkańców wymagających wymiany ze względu na niedostateczne parametry emisyjne.
	☐ Szanowana objętość zbiorników mikroretencji i małej retencji na terenie miasta wg stanu na 31 XII.
	☐ Szacowana liczba członków organizacji pozarządowych zarejestrowanych w mieście i działających gł. na rzecz środowiska naturalnego wg stanu na 31 XII.
	☐ Szacowany udział mieszkańców korzystających z kanalizacji sanitarnej wg stanu na 31 XII.
	☐ Szacowany udział mieszkańców korzystających z ciepła systemowego wg stanu na 31 XII.
	☐ Powierzchnia miasta objęta prawnymi formami ochrony przyrody innymi niż miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.
	☐ Liczba niespełniających norm środowiskowych źródeł ciepła poddanych w ubiegłym roku zamianie na spełniające te normy ze wsparciem gminy.
	☐ Szacowana emisja CO ₂ w ubiegłym roku z kotłów ciepłych Miejskiej Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.
	☐ Emisja CO ₂ w ubiegłym roku podawana do publicznej wiadomości przez zobowiązane do tego podmioty gospodarcze funkcjonujące w mieście.
	☐ Szacowana liczba mieszkańców dotkniętych ubóstwem energetycznym wg stanu na 31 XII.
	☒ Udział mieszkańców oceniających, że działalność gminy w zakresie ochrony środowiska jest co najmniej dobra.
	☒ Udział przedsiębiorców oceniających, że działalność gminy w zakresie ochrony środowiska jest co najmniej dobra.
☒ Udział mieszkańców oceniających, że w sezonie zimowym jakość powietrza w miejscu ich zamieszkania jest co najmniej dostateczna.	
☒ Udział mieszkańców oceniających, że w hałas nie jest problemem w miejscu ich zamieszkania.	
☒ Udział mieszkańców raportujących, że nie stać ich na korzystanie z przyjaznych środowisku źródeł energii ciepłej.	

Cel op.	WSKAŹNIKI REFERENCYJNE, KTÓRE MOGĄ ZOSTAĆ WYKORZYSTANE W PROCEDURZE MONITORINGU
O21 Bogactwo miejskich założeń zielonych	☉ Wskaźniki charakteryzujące bioróżnorodność obszaru miasta wg stanu na 31 XII.
	☉ Całkowita powierzchnia zieleni urządzonej miasta wg stanu na 31 XII.
	☉ Udział powierzchni zieleni urządzonej w całkowitej powierzchni miasta wg stanu na 31 XII.
	☉ Powierzchnia parków w mieście wg stanu na 31 XII.
	☉ Powierzchnia skwerów w mieście wg stanu na 31 XII.
	☉ Łączna powierzchnia ogrodów działkowych wg stanu na 31 XII.
	☉ Szacowana liczba stałych użytkowników (w tym oddzielnie seniorów) ogrodów działkowych wg stanu na 31 XII.
	☉ Powierzchnia miejskich założeń zielonych z złym stanem (zdegradowanych, wymagających rewitalizacji) wg stanu na 31 XII.
	☉ Powierzchnia nowych, przebudowanych i zrewitalizowanych w ubiegłym roku założeń gminnej zieleni urządzonej.
	☉ Powierzchnia zalesień, zadrzewień i zakrzewień wspartych przez gminę w ubiegłym roku.
	☉ Wartość wsparcia udzielonego w ubiegłym roku organizacjom pozarządowym na działania na rzecz zieleni miejskiej oraz w związku z powierzeniem im opieki nad wybranymi fragmentami tej zieleni.
	☉ Powierzchnia zieleni miejskiej powierzona w opiekę przez gminę w ubiegłym roku lokalnym organizacjom pozarządowym.
	☉ Powierzchnia zieleni miejskiej powierzona w opiekę przez gminę w ubiegłym roku lokalnym przedsiębiorcom.
	☉ Szacowana liczba mieszkańców bezpośrednio zaangażowanych w ubiegłym roku w działania gminy na rzecz rozwoju terenów i założeń zielonych.
	☉ Szacowana liczba mieszkańców korzystających z sąsiedzkich ogrodów współdzielonych.
	☑ Udział mieszkańców oceniających, że ilość zieleni przydrożnej i ulicznej w mieście jest ogólnie rzecz biorąc wystarczająca.
	☑ Udział mieszkańców oceniających, że parki, skwery i inne miejsca zieleni urządzonej w mieście są ogólnie rzecz biorąc w co najmniej dobrym stanie.
	☑ Udział mieszkańców oceniających, że ilość zieleni urządzonej (drzewa, parki, skwery, zieleń uliczna, ogrody jordanowskie itp.) w całym mieście jest co najmniej dostateczna.
	☑ Udział mieszkańców oceniających, że ilość zieleni urządzonej (drzewa, parki, skwery, zieleń uliczna, ogrody jordanowskie itp.) w sąsiedztw. miejsc ich zamieszkania jest co najmniej dostateczna.
	☑ Udział mieszkańców raportujących, że słyszeli o działaniach gminy na rzecz miejskiej zieleni urządzonej, w realizację których angażuje się mieszkańców.
☑ Udział mieszkańców oceniających, że założenia zieleni urządzonej na terenie miasta sprzyjają integracji społecznej mieszkańców.	

Cel op.	WSKAŹNIKI REFERENCYJNE, KTÓRE MOGĄ ZOSTAĆ WYKORZYSTANE W PROCEDURZE MONITORINGU
O22 Sprawna gospodarka odpadowa	☐ Całkowita ilość zebranych w ubiegłym roku odpadów komunalnych oraz według poszczególnych frakcji (szkło, metale, tworzywa sztuczne, papier, biodegradowalne).
	☐ Całkowita ilość zebranych w ubiegłym roku odpadów komunalnych w przeliczeniu na jednego mieszkańca oraz według poszczególnych, podstawowych frakcji (szkło, metale, tworzywa sztuczne, papier, biodegradowalne).
	☐ Łączny koszt jednostkowy gospodarowania, tzn. wszystkich faz postępowania z odpadami komunalnymi przypadający na 1m ³ takich odpadów w ubiegłym roku.
	☐ Szacowany udział odpadów ulegających biodegradacji w całkowitej ilości zebranych w ubiegłym roku odpadów komunalnych.
	☐ Szacowany udział mieszkańców wykorzystujących przydomowe lub inne kompostowniki wg stanu na 31 XII.
	☐ Udział selektywnie zebranych odpadów niebezpiecznych w całkowitej ilości odpadów tego typu zebranych w ubiegłym roku.
	☐ Szacowana ilość azbestu (materiałów zawierających azbest) pozostałego do usunięcia z terenu miasta wg stanu na 31 XII.
	☐ Liczba kontroli w zakresie postępowania z odpadami komunalnymi przez mieszkańców oraz przez przedsiębiorców przeprowadzonych przez służby gminne w ubiegłym roku.
	☐ Liczba zidentyfikowanych na terenie miasta nielegalnych składowisk odpadów wg stanu na 31 XII.
	☐ Szacowana ilość odpadów zdeponowanych na zidentyfikowanych na terenie miasta, nielegalnych składowiskach odpadów wg stanu na 31 XII.
	☐ Poziom zadłużenia w opłatach za odbiór odpadów komunalnych wg stanu na 31 XII.
	☐ Szacowana liczba uczestników przeprowadzonych z udziałem gminy, akcji społecznych mających na celu usuwanie odpadów komunalnych rozproszonych obszarowo.
	☒ Udział mieszkańców oceniających, że dzięki wysypiska są problemem miasta i jego bezpośredniego sąsiedztwa.
	☒ Udział mieszkańców oceniających, że mają co najmniej dobrą wiedzę na temat prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.
	☒ Udział mieszkańców oceniających, że zawsze lub zwykle prawidłowo postępują z odpadami komunalnymi.
	☒ Udział mieszkańców oceniających, że inni mieszkańcy miasta prawidłowo postępują z odpadami komunalnymi.
	☒ Udział mieszkańców oceniających, że usługi w zakresie odbioru odpadów komunalnych są ogólnie rzecz biorąc co najmniej dobre.
☒ Udział mieszkańców oceniających, że wysokość opłat za odbiór odpadów komunalnych jest wystarczająco powiązana z tym czy je oni segregują i czy kompostują odpady biodegradowalne.	
☒ Udział mieszkańców oceniających, że wysokość opłat za odbiór odpadów komunalnych jest wystarczająco powiązana z ilością odpadów faktycznie wytwarzanych przez ich wytwórców.	

Cel op.	WSKAŹNIKI REFERENCYJNE, KTÓRE MOGĄ ZOSTAĆ WYKORZYSTANE W PROCEDURZE MONITORINGU
O23 Upowszechnione umiejętności i motywacje prośrodowiskowe	☐ Przeciętne zużycie w ubiegłym roku wody z sieci na jednego mieszkańca w gospodarstwach domowych korzystających z sieci wodociągowej
	☐ Ilość ścieków komunalnych na jednego mieszkańca w gospodarstwach domowych korzystających z sieci kanalizacyjnej i zbiorników bezodpływowych.
	☐ Liczba mieszkańców przypadających na jeden prywatny samochód osobowy zarejestrowany na terenie miasta wg stanu na 31 XII.
	☐ Całkowita ilość zebranych w ubiegłym roku odpadów komunalnych w przeliczeniu na jednego mieszkańca oraz według poszczególnych, podstawowych frakcji (szkło, metale, tworzywa sztuczne, papier, biodegradowalne).
	☐ Liczba zidentyfikowanych na terenie miasta, nielegalnych składowisk odpadów wg stanu na 31 XII..
	☐ Szacowana ilość odpadów zdeponowanych na zidentyfikowanych na terenie miasta, nielegalnych składowiskach odpadów wg stanu na 31 XII..
	☐ Liczba pożarów w ubiegłym roku, których przyczyną było wypalanie traw lub spalanie odpadów.
	☐ Liczba mieszkańców innych niż uczniowie szkół gminnych, uczestników konkursów, happeningów i ćwiczeń postępowania proekologicznego.
	☐ Liczba przeprowadzonych w ubiegłym roku przez gminę kontroli przestrzegania przepisów o ochronie środowiska.
	☐ Liczba odsłon w ubiegłym roku podstron witryny internetowej gminy i biuletynu informacji publicznej zawierających informacje o stanie środowiska naturalnego.
	☐ Liczba publicznych urządzeń informujących o stanie powietrza funkcjonujących w mieście wg stanu na 31 XII.
	☐ Szacowana liczba mieszkańców objętych edukacją ekologiczną prowadzoną lub wspieraną w ubiegłym roku przez samorząd gminy.
	☐ Liczba godzin szkolnych terenowych zajęć dydaktycznych „w przyrodzie” zrealizowanych w szkołach gminnych w ubiegłym roku szkolnym.
	☐ Wartość wparcia udzielonego w ubiegłym roku organizacjom pozarządowym na edukację ekologiczną mieszkańców miasta.
	☒ Udział mieszkańców twierdzących, że wiedzą w co najmniej dostatecznym stopniu jak chronić przyrodę.
	☒ Udział mieszkańców twierdzących, że ogólna świadomość ekologiczna społeczności lokalnej jest co najmniej dostateczna.
	☒ Udział mieszkańców twierdzących, że wiedzą, iż na stronie internetowej gminy lub jej biuletynie informacji publicznej znajdują się informacje o stanie środowiska naturalnego.
	☒ Udział mieszkańców twierdzących, że stan środowiska naturalnego na terenie miasta pozytywnie wpływa na jakość ich życia.
	☒ Udział mieszkańców twierdzących, że gromadzą wody opadowe w celu ich późniejszego wykorzystania.
	☒ Udział mieszkańców twierdzących, że byliby gotowi poświęcić swój prywatny czas na działania służące lokalnemu środowisku naturalnemu.
☒ Udział mieszkańców twierdzących, że co najmniej raz na jakiś czas rezygnują z własnej wygody na rzecz lokalnego środowiska naturalnego.	

wskaźników efektu przyporządkowanych do danego celu operacyjnego, nawet bez lub z niskim udziałem wpływu samorządu gminy, to oznacza to, iż cel ten został osiągnięty w zadowalającym stopniu i dalsze działania samorządu gminy w tym zakresie powinny brać to pod uwagę, a w niektórych przypadkach nie są już w ogóle konieczne.

Dane niezbędne do ustalenia wartości wskaźników efektu pochodzić będą z: Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego oraz z jednostek i spółek Gminy Ostrowiec Świętokrzyski. Niewielka ich część pochodzić będzie z Komendy Powiatowej Policji w Ostrowcu Świętokrzyskim; Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Ostrowcu Świętokrzyskim; Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowcu Świętokrzyskim, Powiatowego Urzędu Pracy w Ostrowcu Świętokrzyskim; Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim; Starostwa Powiatowego w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Wskaźniki opinii to wskaźniki reprezentujące opinię społeczności lokalnej Ostrowca Świętokrzyskiego oraz właścicieli i naczelnej kadry kierowniczej przedsiębiorstw prowadzących działalność w tym mieście na temat stopnia osiągnięcia celów operacyjnych SRGOŚ 2021-2030. Wskaźniki opinii pozwalają one orzec, w jakim stopniu społeczność i przedsiębiorcy są usatysfakcjonowani z osiągania tych celów operacyjnych, a co za tym idzie jak postrzegają swoją jakość życia, jakość gospodarowania i jakość przestrzeni oraz środowiska naturalnego. W tabeli 16 przedstawiono referencyjne wskaźniki opinii, które mogą zostać wykorzystane w monitoringu SRGOŚ 2021-2030 (symbol). Zakłada się wykorzystywanie – w odniesieniu do każdego celu operacyjnego – nie mniej niż pięciu z tych wskaźników, przy czym warunkiem jest, że będą to wskaźniki o różnej zawartości merytorycznej. Zakłada się także, iż zaproponowany zbiór wskaźników będzie modyfikowany w zależności od potrzeb i zmieniających się uwarunkowań realizacji SRGOŚ 2021-2030, a także w zależności od możliwości techniczno-organizacyjnych przeprowadzania badań ankietowych. Warunkiem wprowadzenia do niego nowego wskaźnika jest nie pozostawiające wątpliwości ilustrowanie przez niego opinii mieszkańców lub przedsiębiorców Ostrowca Świętokrzyskiego na temat osiągnięcia danego celu operacyjnego.

Dane niezbędne do ustalenia wartości wskaźników opinii pochodzić będą z badań ankietowych mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego oraz przedsiębiorców i naczelnej kadry kierowniczej prowadzących firmy zarejestrowane na terenie tego miasta.

16.2. Wykorzystanie wyników monitoringu w doskonaleniu wdrażania i aktualizacji Strategii

Po zakończeniu procedury monitoringu wdrażania SRGOŚ 2021-2030, przeprowadzana będzie procedura oceny wyników tego monitoringu. W związku z tym, iż procedura monitoringu wdrażania SRGOŚ 2021-2030 przeprowadzana będzie naprzemiennie w dwóch wariantach, podstawowym i rozszerzonym (por. rozdział 16.1), procedura ta stosowane będzie również naprzemiennie w obu tych wariantach.

Procedura oceny wyników monitoringu w wariantcie podstawowym (przeprowadzana dla lat 2021, 2023, 2025, 2027 i 2029 wdrażania SRGOŚ 2021-2030, **czyli po raz pierwszy w roku 2022 dla roku 2021**) przeprowadzana będzie w ciągu miesiąca po zakończeniu tego monitoringu i polegać będzie na udzieleniu przez ZWS odpowiedzi na następujące pytania:

1. czy – biorąc pod uwagę lokalne i ponadlokalne uwarunkowania finansowe, prawne, rynkowe, kadrowe, techniczne, informacyjne, społeczne i środowiskowe – satysfakcjonujący jest udział zadań strategicznych, jednorazowych, które zostały wykonane do roku sprawozdawczego, w całkowitej liczbie zadań strategicznych jednorazowych przewidzianych do wykonania do roku sprawozdawczego – łącznie oraz w podziale na sferę gospodarczą, społeczną i środowiskową?
2. czy – biorąc pod uwagę lokalne i ponadlokalne uwarunkowania finansowe, prawne, rynkowe, kadrowe, techniczne, informacyjne, społeczne i środowiskowe – satysfakcjonujący jest udział zadań strategicznych, jednorazowych, których realizacja trwała w roku sprawozdawczym, w całkowitej liczbie zadań strategicznych jednorazowych przewidzianych do wykonania do roku sprawozdawczego – łącznie oraz w podziale na sferę gospodarczą, społeczną i środowiskową?
3. czy – biorąc pod uwagę lokalne i ponadlokalne uwarunkowania finansowe, prawne, rynkowe, kadrowe, techniczne, informacyjne, społeczne i środowiskowe – satysfakcjonujący jest udział zadań strategicznych stałych i cyklicznych, które były realizowane w roku sprawozdawczym, w całkowitej liczbie zadań strategicznych stałych i cyklicznych przewidzianych do realizacji w tym roku – łącznie oraz w podziale na sferę gospodarczą, społeczną i środowiskową?
4. czy – biorąc pod uwagę lokalne i ponadlokalne uwarunkowania finansowe, prawne, rynkowe, kadrowe, techniczne, informacyjne, społeczne i środowiskowe – czy satysfakcjonujące są nakłady finansowe (wartości innych wskaźników finansowych charakteryzujących wykonane i wykonywane zadania strategiczne) poniesione w roku sprawozdawczym, niezależnie od źródeł ich finansowania, na realizację zadań strategicznych **Głównych** i **Krytycznych** – łącznie oraz w podziale na sferę gospodarczą, społeczną i środowiskową?
5. czy ogólny zakres realizacji wszystkich zadań strategicznych jest satysfakcjonujący, biorąc pod uwagę ww. uwarunkowania?
6. czy – biorąc pod uwagę odpowiedzi na ww. pytania 1-5 – w celu zapewnienia wystarczającej aktualności SRGOŚ 2021-2030, konieczna jest aktualizacja listy zadań strategicznych?
7. czy – biorąc pod uwagę odpowiedzi na ww. pytania 1-5 – w celu zapewnienia wystarczającej aktualności SRGOŚ 2021-2030, zasadna jest aktualizacja listy zadań strategicznych w zakresie ich rang lub okresów realizacji lub roli samorządu gminy w ich realizacji?

Jeśli odpowiedź na pytania 6 lub 7 będzie twierdząca to, w ramach procedury oceny wyników monitoringu SRGOŚ 2021-2030, opracowany zostanie również projekt aktualizacji listy zadań strategicznych.

Procedura oceny wyników monitoringu w wariantcie rozszerzonym (przeprowadzana dla lat 2022, 2024, 2026, 2028 wdrażania SRGOŚ 2021-2030 **czyli po raz pierwszy w roku 2023 dla roku 2022**) przeprowadzana będzie w ciągu miesiąca po zakończeniu tego monitoringu i polegać będzie na udzieleniu przez ZWS – prócz odpowiedzi na pytania z procedury oceny wyników monitoringu w wariantcie podstawowym – odpowiedzi na następujące pytania:

1. czy – biorąc pod uwagę lokalne i ponadlokalne uwarunkowania finansowe, prawne, rynkowe, kadrowe, techniczne, informacyjne, społeczne i środowiskowe – ustalone wartości wskaźników efektów wdrażania SRGOŚ 2021-2030 są satysfakcjonujące w odniesieniu oddzielnie do każdego celu operacyjnego?
2. czy ustalone wartości wskaźników opinii o efektach wdrażania SRGOŚ 2021-2030 spełniają zawarte w nich kryteria w odniesieniu do każdego celu operacyjnego?
3. czy – biorąc pod uwagę lokalne i ponadlokalne uwarunkowania finansowe, prawne, rynkowe, kadrowe, techniczne, informacyjne, społeczne i środowiskowe – spełnienie / nie spełnienie kryteriów zawartych we wskaźnikach opinii należy uznać za satysfakcjonujące / nie satysfakcjonujące w odniesieniu do każdego celu operacyjnego?

Jeśli odpowiedź, na 1 lub 3 z powyższych pytań jest negatywna, to w ramach procedury oceny wyników zostanie rozważone opracowanie projektu aktualizacji SRGOŚ 2021-2030. Ponadto, ZWS, w ramach procedury oceny wyników monitoringu w wariantach rozszerzonym, dokonać może oceny własnej pracy i sformułować propozycje udoskonalenia jej organizacji.

16.3. Sprawozdania podsumowujące wdrażanie Strategii i ich informacyjne przedkładanie Radzie Miasta przez Prezydenta Miasta.

Po zakończeniu procedury oceny wyników monitoringu wdrażania SRGOŚ 2021-2030, przeprowadzana będzie procedura opracowania sprawozdania podsumowującego wdrażanie SRGOŚ 2021-2030 i jego informacyjnego przedkładania Radzie Miasta przez Prezydenta Miasta. Opcjonalnie procedura ta może być rozszerzana o przygotowanie i przedłożenie Radzie Miasta do uchwalenia zmian treści SRGOŚ 2021-2030. W związku z tym, iż procedura monitoringu wdrażania SRGOŚ 2021-2030 przeprowadzana będzie naprzemiennie w dwóch wariantach, podstawowym i rozszerzonym (por. rozdział 16.1), procedura ta stosowana będzie również naprzemiennie w obu tych wariantach.

Procedura opracowania sprawozdania podsumowującego wdrażanie SRGOŚ 2021-2030 i jego informacyjnego przedkładania Radzie Miasta przez Prezydenta Miasta po monitoringu podstawowym i ocenie jego wyników (opcjonalnie rozszerzona o przygotowanie i przedłożenie do uchwalenia zmian SRGOŚ 2021-2030) (przeprowadzana dla lat 2021, 2023, 2025, 2027 i 2029 wdrażania SRGOŚ 2021-2030, **czyli po raz pierwszy w roku 2022 dla roku 2021**) przeprowadzana będzie w ciągu 2 miesięcy po zakończeniu tego monitoringu i polegać będzie na:

1. opracowaniu przez ZWS sprawozdania podsumowującego wdrażanie SRGOŚ 2021-2030 dla Prezydenta Miasta. Sprawozdanie to będzie zawierać:
 - a. informacje o liczbach zadań strategicznych: jednorazowych, których realizacja jeszcze nie została rozpoczęta; jednorazowych, których realizacja trwa; jednorazowych, wykonanych; stałych, nie realizowanych; stałych, realizowanych – ustalonych w trakcie procedury monitoringu w wariantach podstawowym,
 - b. informacje stanowiące odpowiedzi na pytania postawione w trakcie procedury oceny wyników monitoringu w wariantach podstawowym,

- c. komentarz na temat realizacji zadań strategicznych w roku wdrażania SRGOŚ 2021-2030 objętym monitoringiem, w tym szczególnie zadań **K**rytycznych i **G**łównych,
 - d. ogólną ocenę wdrażania SRGOŚ 2021-2030 w roku wdrażania objętym monitoringiem i począwszy od jej przyjęcia,
 - e. w roku 2027 lub później – wnioski i zalecenia do kolejnej Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski,
2. informacyjnym przedłożeniu Radzie Miasta przez Prezydenta Miasta ww. sprawozdania,
 3. ewentualnym przedłożeniu Radzie Miasta przez Prezydenta Miasta projektu uchwały o zmianie Uchwały Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego o przyjęciu SRGOŚ 2021-2030 w zakresie dotyczącym listy zadań strategicznych.

Projekt sprawozdania podsumowującego wdrażanie SRGOŚ 2021-2030 zostanie omówiony na posiedzeniu ZWS z udziałem Prezydenta Miasta.

Procedura opracowania sprawozdania podsumowującego wdrażanie SRGOŚ 2021-2030 i jego informacyjnego przedkładania Radzie Miasta przez Prezydenta Miasta po monitoringu rozszerzonym i ocenie jego wyników (opcjonalnie rozszerzona o przygotowanie i przedłożenie do uchwalenia zmian SRGOŚ 2021-2030) (przeprowadzana dla lat 2022, 2024, 2026, 2028 wdrażania SRGOŚ 2021-2030 **czyli po raz pierwszy w roku 2023 dla roku 2022**) przeprowadzana będzie w ciągu 2 miesięcy po zakończeniu tego monitoringu i polegać będzie na:

1. opracowaniu przez ZWS sprawozdania podsumowującego wdrażanie SRGOŚ 2021-2030 dla Prezydenta Miasta. Sprawozdanie to będzie zawierać elementy, które wskazano sprawozdania sporządzanego w procedurze po monitoringu podstawowym oraz:
 - a. wartości wybranych wskaźników efektów i wskaźników opinii wdrażania SRGOŚ 2021-2030 – ustalonych w trakcie procedury monitoringu rozszerzonego,
 - b. informacje stanowiące odpowiedzi na pytania postawione w trakcie procedury oceny wyników monitoringu rozszerzonego,
 - c. ogólny komentarz na temat wartości ww. wskaźników efektów i wskaźników opinii.
2. informacyjnym przedłożeniu Radzie Miasta przez Prezydenta Miasta ww. sprawozdania.
3. ewentualnym przedłożeniu Radzie Miasta przez Prezydenta Miasta projektu uchwały o zmianie Uchwały Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego o przyjęciu SRGOŚ 2021-2030 w zakresie dotyczącym dowolnej jej części z wyłączeniem celów strategicznych lub operacyjnych. Stwierdzenie konieczności zmiany tych celów oznacza konieczność podjęcia prac nad nową Strategią Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski a następnie uchwalenia jej nowej wersji.

Projekt sprawozdania podsumowującego wdrażanie SRGOŚ 2021-2030 zostanie omówiony na posiedzeniu ZWS z udziałem Prezydenta Miasta.

17. Rola Rady Miasta we wdrażaniu Strategii

Strategia Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030, analogicznie jak inne uchwały Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego zostanie powierzona do wykonania organowi wykonawczemu Gminy Ostrowiec Świętokrzyski, tzn. Prezydentowi Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego. Niemniej, wdrażanie SRGOŚ 2021-2030 będzie silnie uzależnione od działań podejmowanych przez Radę Miasta. Jako organ stanowiący Gminy Ostrowiec Świętokrzyski, podejmując decyzje, w szczególności te, które będą mieć postać jej uchwał, w istotny sposób wpływać będzie nie tylko na możliwości wdrażania SRGOŚ 2021-2030 przez organ wykonawczy, ale równocześnie samodzielnie decydować o tym wdrażaniu. Z kolei jako organ kontrolny, będzie brać udział w ewaluacji SRGOŚ 2021-2030 przyjmując sprawozdania podsumowujące wdrażanie SRGOŚ 2021-2030 informacyjnie przedkładane jej przez Prezydenta Miasta. W związku z tym, mimo iż liderem w procesie wdrażania SRGOŚ 2021-2030 będzie organ wykonawczy, to rola Rady Miasta w tym procesie będzie również bardzo istotna. Obejmować ona będzie:

1. terminowe – w miarę możliwości finansowych, prawnych i informacyjnych – podejmowanie uchwał zapewniających warunki wdrażania poszczególnych zadań strategicznych, zwłaszcza uznanych w SRGOŚ 2021-2030 za **K**rytyczne lub **G**łówne,
2. przyjmowanie sprawozdań Prezydenta Miasta podsumowujących wdrażanie SRGOŚ 2021-2030,
3. przyjmowanie uchwał aktualizujących treść SRGOŚ 2021-2030, na wniosek Prezydenta Miasta.

CZĘŚĆ V: Elementy formalne Strategii

18. Spisy i załączniki

18.1. Spis tabel

Tabela 1. Silne strony rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego	29
Tabela 2. Stymulanty rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego	40
Tabela 3. Słabości rozwojowe Ostrowca Świętokrzyskiego	41
Tabela 4. Destymulanty rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego	51
Tabela 5. Szanse wewnętrzne rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego.....	52
Tabela 6. Zagrożenia wewnętrzne rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego.....	54
Tabela 7. Szanse zewnętrzne rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego.....	58
Tabela 8. Zagrożenia zewnętrzne rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego.....	63
Tabela 9. Relacje waloryzacji Ostrowca Świętokrzyskiego	73
Tabela 10. Relacje animacji Ostrowca Świętokrzyskiego.....	76
Tabela 11. Relacje supresji Ostrowca Świętokrzyskiego.....	79
Tabela 12. Relacje deprecjacji Ostrowca Świętokrzyskiego	82
Tabela 13. Priorytety rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego i ich powiązania z celami strategicznymi i operacyjnymi.....	129
Tabela 14. Wykaz zadań strategicznych Ostrowca Świętokrzyskiego.....	142
Tabela 15. Powiązania między celami operacyjnymi i zadaniami strategicznymi	215
Tabela 16. Referencyjne wskaźniki efektu i opinii dla monitoringu wdrażania SRGOŚ 2021-2030	227
Tabela 17. Zgodność Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 ze Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Ostrowieckiego do roku 2020 na poziomie celów strategicznych	261
Tabela 18 Zgodność Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 ze Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Ostrowieckiego do roku 2020 na poziomie celów operacyjnych.....	261
Tabela 19. Zgodność Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 ze Strategią Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020 na poziomie celów strategicznych.....	264
Tabela 20. Zgodność Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 ze Strategią Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020 na poziomie celów operacyjnych.....	265
Tabela 21. Zgodność Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 z projektem Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ w wersji poddanej konsultacjom społecznym na poziomie celów strategicznych	270
Tabela 22. Zgodność Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 z projektem Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ w wersji poddanej konsultacjom społecznym na poziomie celów strategicznych operacyjnych	270

18.2. Spis rysunków (schematów)

Rysunek 1. Okres i horyzont czasowy Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030	20
Rysunek 2. Role podmiotów Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 w jej wdrażaniu oraz ich zależności z jej przedmiotami.....	22
Rysunek 3. Schemat analizy SWOT Plus Ostrowca Świętokrzyskiego.....	27
Rysunek 4. Typy relacji strategicznych Ostrowca Świętokrzyskiego.....	68
Rysunek 5. Pożądane cechy zarządzania strategicznego rozwojem Ostrowca Świętokrzyskiego w odniesieniu do relacji łączących to miasto z ponadlokalnym otoczeniem	70
Rysunek 6. Schemat analizy relacji strategicznych Ostrowca Świętokrzyskiego	71
Rysunek 7. Hierarchiczna zależność misji, wizji, celów strategicznych i operacyjnych, priorytetów oraz zadań strategicznych w Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030	92
Rysunek 8. Powiązania celów strategicznych i operacyjnych oraz priorytetów rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego.....	136
Rysunek 9. Mapa koordynacji dokumentów planistycznych Ostrowca Świętokrzyskiego	224

18.3. Spis dokumentów planistycznych zgodności wertykalnej i horyzontalnej

GMINY SĄSIEDNIE

- *Strategia Rozwoju Gminy Bodzechów na lata 2021-2027 (projekt do konsultacji społecznych)*
- *Strategia Rozwoju Gminy Bodzechów na lata 2010 – 2020*
- *Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Kunów na lata 2015 – 2020*

POWIAT OSTROWIECKI

- *Powiatowy Program Opieki nad Zabytkami Powiatu Ostrowieckiego 2017-2020*
- *Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Ostrowieckim na lata 2017-2020*
- *Powiatowy Program Zapobiegania Przemocy oraz Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli na lata 2020-2022*
- *Program Rozwoju Turystyki i Promocji Powiatu Ostrowieckiego do roku 2020+*
- *Program współpracy Powiatu Ostrowieckiego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2018-2020*
- *Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Ostrowieckiego do roku 2020*

WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE

- *Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego*
- *Program Ochrony Powietrza dla Województwa Świętokrzyskiego wraz z Planem Działań Krótkoterminowych z 2020 r.*
- *Program Ochrony Środowiska dla Województwa Świętokrzyskiego na lata 2015-2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2025*
- *Program Rozwoju Infrastruktury Transportowej Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020*
- *Program Współpracy Samorządu Województwa Świętokrzyskiego z Org. Pozarządowymi na 2020*
- *Regionalny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Woj. Świętokrzyskiego na l. 2018-2022*
- *Regionalny Program Rozwoju Ekonomii Społecznej w Województwie Świętokrzyskim do 2020 r.*
- *Strategia Badań i Innowacyjności (R1S3). Od absorpcji do rezultatów jak pobudzić potencjał Województwa Świętokrzyskiego 2014-2020+*
- *Strategia Polityki Społecznej Województwa Świętokrzyskiego na lata 2012-2020*
- *Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ (projekt do konsultacji społecznych)*
- *Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020*
- *Wieloletni regionalny plan działań na rzecz promocji i upowszechniania ekonomii społecznej oraz rozwoju instytucji sektora ekonomii społecznej i jej otoczenia w województwie świętokrzyskim do roku 2020*
- *Wojewódzki program wyrównywania szans osób niepełnosprawnych i przeciwdziałania ich wykluczeniu społecznemu oraz pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudniania osób niepełnosprawnych na lata 2014-2020*

RZECZPOSPOLITA POLSKA

- *Plan Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Wisły, 2016*
- *Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030.*
- *Krajowy Plan Działań Dotyczący Efektywności Energetycznej dla Polski 2017 (Czwarty)*
- *Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022.*
- *Narodowy Plan Rewitalizacji oraz projekt Narodowego Planu Rewitalizacji 2022.*
- *Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022.*
- *Polityka Ekologiczna Państwa 2030 - Strategia Rozwoju w Obszarze Środowiska i Gospodarki Wodnej*
- *Polityka Energetyczna Polski do 2030 r. i projekt Polityki Energetycznej Polski do 2050 roku*
- *Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023 (z perspektywą do 2025 r.).*
- *Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020.*
- *Program Rozwoju Sportu w Polsce do roku 2020 – aktualizacja 2019.*
- *Projekt Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030*
- *Projekt Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030.*
- *Rządowy Program na Rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020.*
- *Strategia „Sprawne Państwo 2020”.*
- *Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko - perspektywa do 2020 r.*
- *Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”*
- *Strategia na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)*
- *Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020*
- *Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020*
- *Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Polski Wschodniej do roku 2020*
- *Strategia Rozwoju Systemu Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022*
- *Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku*
- *Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa 2030*

UNIA EUROPEJSKA I ORGANIZACJA NARODÓW ZJEDNOCZONYCH

- *Agenda 21 – Globalny Program Działań na Rzecz Rozwoju Zrównoważonego w Perspektywie XXI Wieku - Konferencja Narodów Zjednoczonych „Środowisko i Rozwój” (UNCED) - w Rio de Janeiro, czerwiec 1992 roku*
- *Przekształcamy nasz świat: Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030. Rezolucja Zgromadzenia Ogólnego ONZ A/RES/70/1, 25 września 2015.*
- *Strategia „Europa 2020” - Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu*
- *Zielona Księga - Europejska strategia na rzecz zrównoważonej, konkurencyjnej i bezpiecznej energii*

18.4. Spis dokumentów planistycznych zgodności wewnętrznej

- *Gminny Program Opieki nad Zabytkami dla Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2019-2022*
- *Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na 2020 rok*
- *Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na l. 2018-2020*
- *Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015-2021*
- *Gminny Program Wspierający Rozwiązywanie Problemu Bezdomności w Ostrowcu Świętokrzyskim na lata 2017-2020*
- *Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2019-2021*
- *Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2017-2022*
- *Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Ostrowiec Świętokrzyski z 2018 r.*
- *Plan Rozwoju Instytucjonalnego Gminy Ostrowiec Świętokrzyski z 2020 r.*
- *Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Ostrowiec Świętokrzyski z 2020 r.*
- *Plan Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2014-2024*
- *Program Aktywności Lokalnej dla Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2019-2021*
- *Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Ostrowiec Świętokrzyski 2019-23*
- *Program Ochrony Środowiska dla Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023*
- *Program Opieki nad Zwierzętami Bezdomnymi oraz Zapobiegania Bezdomności Zwierząt na Terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski z 2020 roku*
- *Program Rewitalizacji Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2016-2023*
- *Program Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest dla Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2008-2032*
- *Program Wsparcia Ekonomii Społecznej w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2015-2021*
- *Program Współpracy Gminy Ostrowiec Świętokrzyski z Organizacjami Pozarządowymi i Innymi Podmiotami Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego w latach 2020-2021*
- *Projekt Założeń do Planu Zaopatrzenia w Ciepło, Energię Elektryczną i Paliwa Gazowe na Obszarze Gminy Ostrowiec Świętokrzyski z 2011 r.*
- *Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2014-2021*
- *Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urzędzeń Wodociągowych i Urzędzeń Kanalizacyjnych na lata 2018-2020 dla Miejskich Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim*
- *Wieloletni Program Osłonowy w Zakresie Dożywiania Dzieci pn. „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023*
- *Zintegrowana Strategia dla Obszarów Funkcjonalnych Miast Tracących Funkcje Społeczno-Gospodarcze – Ostrowiec Świętokrzyski, Starachowice, Skarżysko-Kamienna w ramach porozumienia „Trójmiasto nad Kamienną” z 2016 r.*

18.5. Załącznik 1. Wyniki analizy zgodności SRGOŚ 2021-2030 ze strategiami rozwoju powiatu i województwa

Tabela 17. Zgodność Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 ze Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Ostrowieckiego do roku 2020 na poziomie celów strategicznych

Z celami strategicznymi SZRPO 2020	...są zgodne cele strategiczne SRGOŚ 2021-2030
I. Stwarzanie warunków dla zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego Powiatu.	<ul style="list-style-type: none"> – S1 Rozwój gospodarczy przez spójną transformację oraz odporność i elastyczną adaptacyjność wobec zmian – Resilient City Ostrowiec Świętokrzyski. – S2 Wysoka jakość życia poprzez aktywność społeczną oraz usługi i inwestycje publiczne – Ostrowiec Świętokrzyski dobrym miejscem zamieszkania i powodem do powrotów.
II. Dbłość o jakość środowiska naturalnego.	<ul style="list-style-type: none"> – S3 Witalne środowisko i spójna przestrzeń poprzez ekokulturę i solidarność międzypokoleniową – Ostrowiec Świętokrzyski miastem zielonej transformacji społeczno-gospodarczej.
III. Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych na terenie Powiatu.	<ul style="list-style-type: none"> – S1 Rozwój gospodarczy przez spójną transformację oraz odporność i elastyczną adaptacyjność wobec zmian – Resilient City Ostrowiec Świętokrzyski. – S2 Wysoka jakość życia poprzez aktywność społeczną oraz usługi i inwestycje publiczne – Ostrowiec Świętokrzyski dobrym miejscem zamieszkania i powodem do powrotów. – S3 Witalne środowisko i spójna przestrzeń poprzez ekokulturę i solidarność międzypokoleniową – Ostrowiec Świętokrzyski miastem zielonej transformacji społeczno-gospodarczej.
IV. Zarządzanie rozwojem Powiatu Ostrowieckiego.	<ul style="list-style-type: none"> – S2 Wysoka jakość życia poprzez aktywność społeczną oraz usługi i inwestycje publiczne – Ostrowiec Świętokrzyski dobrym miejscem zamieszkania i powodem do powrotów.

Tabela 18. Zgodność Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 ze Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Ostrowieckiego do roku 2020 na poziomie celów operacyjnych

Z celami operacyjnymi SZRPO 2020...	...są zgodne cele operacyjne SRGOŚ 2021-2030
I. Cel strategiczny SZRPO 2020 - Stwarzanie warunków dla zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego Powiatu.	
I.1 Rozwój kompetencji i kwalifikacji mieszkańców Powiatu.	<ul style="list-style-type: none"> – O2 Ekonomia społeczna gospodarczą szansą integracyjną. – O4 Bogaty, spójny i elastyczny lokalny rynek pracy. – O8 Nowoczesna i aktywizująca, pełna ścieżka „3L” opieki, edukacji i wychowania. – O9 Otwarte i zaangażowane społeczeństwo obywatelskie.

Z celami operacyjnymi SZRPO 2020...	...są zgodne cele operacyjne SRGOŚ 2021-2030
	<ul style="list-style-type: none"> - O10 Włączająca, inteligentna oraz skuteczna pomoc i opieka społeczna. - O12 Kreatywny system zarządzania rozwojem miasta. - O23 Upowszechnione umiejętności i motywacje środowiskowe.
I.2 Zintegrowana oferta inwestycyjna Powiatu.	<ul style="list-style-type: none"> - O1 Przyjazny ekosystem rezylientnej przedsiębiorczości. - O4 Bogaty, spójny i elastyczny lokalny rynek pracy. - O5 Komplementarna regionalnie turystyka i rekreacja. - O6 Kompletna i zrównoważona infrastruktura techniczna. - O8 Nowoczesna i aktywizująca, pełna ścieżka „3L” opieki, edukacji i wychowania. - O13 Wielopoziomowa, ponadlokalna integracja procesów zarządzania rozwojem miasta. - O19 Przestrzeń stymulująca zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy.
I.3 Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym.	<ul style="list-style-type: none"> - O2 Ekonomia społeczna gospodarczą szansą integracyjną. - O4 Bogaty, spójny i elastyczny lokalny rynek pracy. - O7 Budujące kapitał ludzki i społeczny sport i rekreacja. - O8 Nowoczesna i aktywizująca, pełna ścieżka „3L” opieki, edukacji i wychowania. - O9 Otwarte i zaangażowane społeczeństwo obywatelskie. - O10 Włączająca, inteligentna oraz skuteczna pomoc i opieka społeczna. - O11 Stymulujący porządek i wyprzedzające bezpieczeństwo publiczne. - O14 Skuteczna profilaktyka i dostępna opieka zdrowotna. - O16 Integrująca i stymulująca kultura. - O17 Dostępne mieszkalnictwo i harmonijna mała architektura.
I.4 Rozwój rolnictwa.	<ul style="list-style-type: none"> - O3 Nowoczesne, wielofunkcyjne i proekologiczne rolnictwo podmiejskie i śródmiejskie. - O6 Kompletna i zrównoważona infrastruktura techniczna. - O19 Przestrzeń stymulująca zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy. - O23 Upowszechnione umiejętności i motywacje środowiskowe.
I.5 Rozwój turystyki	<ul style="list-style-type: none"> - O1 Przyjazny ekosystem rezylientnej przedsiębiorczości. - O3 Nowoczesne, wielofunkcyjne i proekologiczne rolnictwo podmiejskie i śródmiejskie. - O5 Komplementarna regionalnie turystyka i rekreacja. - O16 Integrująca i stymulująca kultura. - O21 Bogactwo miejskich założeń zielonych.
II. Cel strategiczny SZRPO 2020 - Dbłość o jakość środowiska naturalnego.	

Z celami operacyjnymi SZRPO 2020...	...są zgodne cele operacyjne SRGOŚ 2021-2030
II.1 Rozwój proekologicznych zachowań mieszkańców i sfery gospodarczej.	<ul style="list-style-type: none"> - O1 Przyjazny ekosystem rezyliencyjnej przedsiębiorczości. - O3 Nowoczesne, wielofunkcyjne i proekologiczne rolnictwo podmiejskie i śródmiejskie. - O6 Kompletna i zrównoważona infrastruktura techniczna. - O8 Nowoczesna i aktywizująca, pełna ścieżka „3L” opieki, edukacji i wychowania. - O9 Otwarte i zaangażowane społeczeństwo obywatelskie. - O11 Stymulujący porządek i wyprzedzające bezpieczeństwo publiczne. - O18 Zrównoważona i popularna komunikacja publiczna. - O21 Bogactwo miejskich założeń zielonych. - O20 Witalne środowisko naturalne. - O22 Sprawna gospodarka odpadowa. - O23 Upowszechnione umiejętności i motywacje prośrodowiskowe.
II.2 Ochrona zasobów naturalnych i terenów atrakcyjnych przyrodniczo.	<ul style="list-style-type: none"> - O6 Kompletna i zrównoważona infrastruktura techniczna. - O9 Otwarte i zaangażowane społeczeństwo obywatelskie. - O11 Stymulujący porządek i wyprzedzające bezpieczeństwo publiczne. - O19 Przestrzeń stymulująca zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy. - O21 Bogactwo miejskich założeń zielonych. - O20 Witalne środowisko naturalne. - O22 Sprawna gospodarka odpadowa. - O23 Upowszechnione umiejętności i motywacje prośrodowiskowe.
III. Cel strategiczny SZRPO 2020 - Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych na terenie Powiatu.	
III.1 Zapewnianie oferty opieki nad dziećmi, rodzinami (w tym osobami o specjalnych potrzebach).	<ul style="list-style-type: none"> - O9 Otwarte i zaangażowane społeczeństwo obywatelskie. - O10 Włączająca, inteligentna oraz skuteczna pomoc i opieka społeczna.
III.2 Wzrost poziomu kształcenia i dostępności oferty edukacyjnej na wszystkich etapach życia.	<ul style="list-style-type: none"> - O2 Ekonomia społeczna gospodarczą szansą integracyjną. - O4 Bogaty, spójny i elastyczny lokalny rynek pracy. - O8 Nowoczesna i aktywizująca, pełna ścieżka „3L” opieki, edukacji i wychowania. - O9 Otwarte i zaangażowane społeczeństwo obywatelskie. - O10 Włączająca, inteligentna oraz skuteczna pomoc i opieka społeczna. - O23 Upowszechnione umiejętności i motywacje prośrodowiskowe.
III.3 Poprawa jakości i dostępności usług służby zdrowia.	<ul style="list-style-type: none"> - O14 Skuteczna profilaktyka i dostępna opieka zdrowotna.
III.4 Poprawa jakości i dostępności komunikacji	<ul style="list-style-type: none"> - O6 Kompletna i zrównoważona infrastruktura techniczna. - O18 Zrównoważona i popularna komunikacja publiczna.

Z celami operacyjnymi SZRPO 2020...	...są zgodne cele operacyjne SRGOŚ 2021-2030
zbiorowej na terenie powiatu.	
III.5 Zintegrowana i atrakcyjna oferta czasu wolnego.	<ul style="list-style-type: none"> - O5 Komplementarna regionalnie turystyka i rekreacja. - O7 Budujące kapitał ludzki i społeczny sport i rekreacja. - O16 Integrująca i stymulująca kultura. - O17 Dostępne mieszkalnictwo i harmonijna mała architektura. - O21 Bogactwo miejskich założeń zielonych.
4. Cel strategiczny SZRPO 2020 - Zarządzanie rozwojem Powiatu Ostrowieckiego.	
IV.1 Zrównoważony rozwój urbanistyczny i przestrzenny Powiatu.	<ul style="list-style-type: none"> - O6 Kompletna i zrównoważona infrastruktura techniczna. - O13 Wielopoziomowa, ponadlokalna integracja procesów zarządzania rozwojem miasta. - O17 Dostępne mieszkalnictwo i harmonijna mała architektura. - O19 Przestrzeń stymulująca zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy. - O21 Bogactwo miejskich założeń zielonych.
IV.2 Spójna promocja inwestycyjna oraz turystyczna Powiatu.	<ul style="list-style-type: none"> - O1 Przyjazny ekosystem rezyliენტnej przedsiębiorczości. - O5 Komplementarna regionalnie turystyka i rekreacja. - O12 Kreatywny system zarządzania rozwojem miasta.
IV.3 Poprawa sprawności i otwartości zarządzania.	<ul style="list-style-type: none"> - O9 Otwarte i zaangażowane społeczeństwo obywatelskie. - O12 Kreatywny system zarządzania rozwojem miasta. - O13 Wielopoziomowa, ponadlokalna integracja procesów zarządzania rozwojem miasta.

Tabela 19. Zgodność Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 ze Strategią Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020 na poziomie celów strategicznych

Z celami strategicznymi SRWŚ 2020...	...są zgodne cele strategiczne SRGOŚ 2021-2030
1. Koncentracja na poprawie infrastruktury regionalnej.	<ul style="list-style-type: none"> - S1 Rozwój gospodarczy przez spójną transformację oraz odporność i elastyczną adaptacyjność wobec zmian – Resilient City Ostrowiec Świętokrzyski. - S2 Wysoka jakość życia poprzez aktywność społeczną oraz usługi i inwestycje publiczne – Ostrowiec Świętokrzyski dobrym miejscem zamieszkania i powodem do powrotów.
2. Koncentracja na kluczowych gałęziach i branżach dla rozwoju gospodarczego regionu.	<ul style="list-style-type: none"> - S1 Rozwój gospodarczy przez spójną transformację oraz odporność i elastyczną adaptacyjność wobec zmian – Resilient City Ostrowiec Świętokrzyski.
3. Koncentracja na budowie kapitału ludzkiego	<ul style="list-style-type: none"> - S1 Rozwój gospodarczy przez spójną transformację oraz odporność i elastyczną adapta-

Z celami strategicznymi SRWŚ 2020...	...są zgodne cele strategiczne SRGOŚ 2021-2030
i bazy dla innowacyjnej gospodarki.	cyjność wobec zmian – Resilient City Ostrowiec Świętokrzyski. – S2 Wysoka jakość życia poprzez aktywność społeczną oraz usługi i inwestycje publiczne – Ostrowiec Świętokrzyski dobrym miejscem zamieszkania i powodem do powrotów.
4. Koncentracja na zwiększeniu roli ośrodków miejskich w stymulowaniu rozw. gosp. regionu.	– S1 Rozwój gospodarczy przez spójną transformację oraz odporność i elastyczną adaptacyjność wobec zmian – Resilient City Ostrowiec Świętokrzyski.
5. Koncentracja na rozwoju obszarów wiejskich.	– S2 Wysoka jakość życia poprzez aktywność społeczną oraz usługi i inwestycje publiczne – Ostrowiec Świętokrzyski dobrym miejscem zamieszkania i powodem do powrotów ¹ .
6. Koncentracja na ekologicznych aspektach rozwoju regionu.	– S3 Witalne środowisko i spójna przestrzeń poprzez ekokulturę i solidarność międzypokoleniową – Ostrowiec Świętokrzyski miastem zielonej transformacji społeczno-gospodarczej.

Tabela 20. Zgodność Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 ze Strategią Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020 na poziomie celów operacyjnych

Z celami operacyjnymi SRWŚ 2020...	...są zgodne cele operacyjne SRGOŚ 2021-2030
1. Cel strategiczny SRWŚ 2020 – Koncentracja na poprawie infrastruktury regionalnej.	
1.1. Poprawa infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej, czyli bliżej siebie i świata.	– O6 Kompletna i zrównoważona infrastruktura techniczna. – O13 Wielopoziomowa, ponadlokalna integracja procesów zarządzania rozwojem miasta.
1.2. Poprawa infrastruktury społecznej i usług publicznych, czyli wzrost kapitału społecznego, wsparcie zatrudnienia i wyższa jakości życia w regionie.	– O1 Przyjazny ekosystem rezylientnej przedsiębiorczości. – O4 Bogaty, spójny i elastyczny lokalny rynek pracy. – O7 Budujące kapitał ludzki i społeczny sport i rekreacja. – O8 Nowoczesna i aktywizująca, pełna ścieżka „3L” opieki, edukacji i wychowania. – O9 Otwarte i zaangażowane społeczeństwo obywatelskie. – O10 Włączająca, inteligentna oraz skuteczna pomoc i opieka społeczna. – O11 Stymulujący porządek i wyprzedzające bezpieczeństwo publiczne. – O12 Kreatywny system zarządzania rozwojem miasta. – O13 Wielopoziomowa, ponadlokalna integracja procesów zarządzania rozwojem miasta. – O14 Skuteczna profilaktyka i dostępna opieka zdrowotna. – O16 Integrująca i stymulująca kultura.

¹ Osiągnięcie celu S2 będzie skutkowało również rozwojem obszarów wiejskich sąsiadujących z Ostrowcem Świętokrzyskim.

Z celami operacyjnymi SRWŚ 2020...	...są zgodne cele operacyjne SRGOŚ 2021-2030
	<ul style="list-style-type: none"> - O17 Dostępne mieszkalnictwo i harmonijna mała architektura. - O18 Zrównoważona i popularna komunikacja publiczna. - O21 Bogactwo miejskich założeń zielonych.
1.3. Rozwój harmonijny i ład przestrzenny czyli nie zapominajmy o tym co już jest.	<ul style="list-style-type: none"> - O6 Kompletna i zrównoważona infrastruktura techniczna. - O13 Wielopoziomowa, ponadlokalna integracja procesów zarządzania rozwojem miasta. - O19 Przestrzeń stymulująca zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy. - O20 Witalne środowisko naturalne. - O21 Bogactwo miejskich założeń zielonych.
2. Cel strategiczny SRWŚ 2020 – Koncentracja na kluczowych gałęziach i branżach dla rozwoju gospodarczego regionu.	
2.1. Cenna spuścizna - ugruntowanie pozycji przemysłu i budownictwa w regionie.	<ul style="list-style-type: none"> - O1 Przyjazny ekosystem rezylientnej przedsiębiorczości. - O17 Dostępne mieszkalnictwo i harmonijna mała architektura.
2.2. Targi Kielce bramą łączącą Świętokrzyskie ze światem - rozwój przemysłu spotkań.	<ul style="list-style-type: none"> - O1 Przyjazny ekosystem rezylientnej przedsiębiorczości.
2.3. Ekologiczna żywność – czyli zaspokajanie rosnącego popytu na tradycję.	<ul style="list-style-type: none"> - O1 Przyjazny ekosystem rezylientnej przedsiębiorczości. - O3 Nowoczesne, wielofunkcyjne i proekologiczne rolnictwo podmiejskie i śródmiejskie. - O5 Komplementarna regionalnie turystyka i rekreacja. - O20 Witalne środowisko naturalne. - O21 Bogactwo miejskich założeń zielonych.
2.4. Pakietyzacja i komercjalizacja produktu turystycznego – czyli rynkowa gra zespołowa.	<ul style="list-style-type: none"> - O1 Przyjazny ekosystem rezylientnej przedsiębiorczości. - O5 Komplementarna regionalnie turystyka i rekreacja.
2.5. Specjalizacje przyszłości czyli rozwój branż, które zostaną zidentyfikowane jako rzeczywiście perspektywiczne.	<ul style="list-style-type: none"> - O1 Przyjazny ekosystem rezylientnej przedsiębiorczości. - O5 Komplementarna regionalnie turystyka i rekreacja. - O8 Nowoczesna i aktywizująca, pełna ścieżka „3L” opieki, edukacji i wychowania. - O9 Otwarte i zaangażowane społeczeństwo obywatelskie.
3. Cel strategiczny SRWŚ 2020 – Koncentracja na budowie kapitału ludzkiego i bazy dla innowacyjnej gospodarki.	
3.1. Sprzyjanie kumulowaniu kapitału ludzkiego czyli zdrowi, kreatywni i wykształceni ludzie jako podstawa myślenia o pomyślnej przyszłości.	<ul style="list-style-type: none"> - O2 Ekonomia społeczna gospodarczą szansą integracyjną. - O4 Bogaty, spójny i elastyczny lokalny rynek pracy. - O7 Budujące kapitał ludzki i społeczny sport i rekreacja. - O8 Nowoczesna i aktywizująca, pełna ścieżka „3L” opieki, edukacji i wychowania. - O9 Otwarte i zaangażowane społeczeństwo obywatelskie. - O10 Włączająca, inteligentna oraz skuteczna pomoc i opieka społeczna.

Z celami operacyjnymi SRWŚ 2020...	...są zgodne cele operacyjne SRGOŚ 2021-2030
	<ul style="list-style-type: none"> - O11 Stymulujący porządek i wyprzedzające bezpieczeństwo publiczne. - O12 Kreatywny system zarządzania rozwojem miasta. - O15 Zachowane i wielowymiarowo wykorzystane dziedzictwo kulturowe. - O16 Integrująca i stymulująca kultura. - O20 Witalne środowisko naturalne. - O23 Upowszechnione umiejętności i motywacje prośrodowiskowe.
3.2. Usprawnianie i rozwój Regionalnego Systemu Innowacji, czyli potrzeba wzmocnienia istniejącego fundamentu dla przepływu i wykorzystania wiedzy.	<ul style="list-style-type: none"> - O1 Przyjazny ekosystem rezylientnej przedsiębiorczości. - O8 Nowoczesna i aktywizująca, pełna ścieżka „3L” opieki, edukacji i wychowania.
3.3. Tworzenie sprzyjających warunków dla przedsiębiorczości, w tym przede wszystkim sektora MŚP, czyli dla podmiotów, które finalnie decydują o innowacyjności.	<ul style="list-style-type: none"> - O1 Przyjazny ekosystem rezylientnej przedsiębiorczości. - O2 Ekonomia społeczna gospodarczą szansą integracyjną. - O3 Nowoczesne, wielofunkcyjne i proekologiczne rolnictwo podmiejskie i śródmiejskie. - O4 Bogaty, spójny i elastyczny lokalny rynek pracy. - O5 Komplementarna regionalnie turystyka i rekreacja. - O6 Kompletna i zrównoważona infrastruktura techniczna. - O8 Nowoczesna i aktywizująca, pełna ścieżka „3L” opieki, edukacji i wychowania. - O9 Otwarte i zaangażowane społeczeństwo obywatelskie. - O11 Stymulujący porządek i wyprzedzające bezpieczeństwo publiczne. - O12 Kreatywny system zarządzania rozwojem miasta. - O13 Wielopoziomowa, ponadlokalna integracja procesów zarządzania rozwojem miasta. - O15 Zachowane i wielowymiarowo wykorzystane dziedzictwo kulturowe. - O16 Integrująca i stymulująca kultura. - O17 Dostępne mieszkalnictwo i harmonijna mała architektura. - O18 Zrównoważona i popularna komunikacja publiczna. - O19 Przestrzeń stymulująca zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy. - O20 Witalne środowisko naturalne. - O21 Bogactwo miejskich założeń zielonych.
4. Cel strategiczny SRWŚ 2020 – Koncentracja na zwiększeniu roli ośrodków miejskich w stymulowaniu rozwoju gospodarczego regionu.	
4.1. Kielecki Obszar Funkcjonalny jako ważny stymulator rozwoju całego regionu.	<ul style="list-style-type: none"> - O1 Przyjazny ekosystem rezylientnej przedsiębiorczości. - O6 Kompletna i zrównoważona infrastruktura techniczna. - O13 Wielopoziomowa, ponadlokalna integracja procesów zarządzania rozwojem miasta.
4.2. Ośrodki miejskie jako subregionalne i lo-	<ul style="list-style-type: none"> - O1 Przyjazny ekosystem rezylientnej przedsiębiorczości.

Z celami operacyjnymi SRWŚ 2020...	...są zgodne cele operacyjne SRGOŚ 2021-2030
<p>kalne bieguny wzrostu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - O2 Ekonomia społeczna gospodarczą szansą integracyjną. - O3 Nowoczesne, wielofunkcyjne i proekologiczne rolnictwo podmiejskie i śródmiejskie. - O4 Bogaty, spójny i elastyczny lokalny rynek pracy. - O5 Komplementarna regionalnie turystyka i rekreacja. - O6 Kompletna i zrównoważona infrastruktura techniczna. - O7 Budujące kapitał ludzki i społeczny sport i rekreacja. - O8 Nowoczesna i aktywizująca, pełna ścieżka „3L” opieki, edukacji i wychowania. - O9 Otwarte i zaangażowane społeczeństwo obywatelskie. - O10 Włączająca, inteligentna oraz skuteczna pomoc i opieka społeczna. - O11 Stymulujący porządek i wyprzedzające bezpieczeństwo publiczne. - O12 Kreatywny system zarządzania rozwojem miasta. - O13 Wielopoziomowa, ponadlokalna integracja procesów zarządzania rozwojem miasta. - O14 Skuteczna profilaktyka i dostępna opieka zdrowotna. - O15 Zachowane i wielowymiarowo wykorzystane dziedzictwo kulturowe. - O16 Integrująca i stymulująca kultura. - O17 Dostępne mieszkalnictwo i harmonijna mała architektura. - O18 Zrównoważona i popularna komunikacja publiczna. - O19 Przestrzeń stymulująca zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy. - O20 Witalne środowisko naturalne. - O21 Bogactwo miejskich założeń zielonych. - O22 Sprawna gospodarka odpadowa. - O23 Upowszechnione umiejętności i motywacje prośrodowiskowe.
<p>5. Cel strategiczny SRWŚ 2020 – Koncentracja na rozwoju obszarów wiejskich.</p>	
<p>5.1. Rozwój usług publicznych¹.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - O4 Bogaty, spójny i elastyczny lokalny rynek pracy. - O6 Kompletna i zrównoważona infrastruktura techniczna. - O8 Nowoczesna i aktywizująca, pełna ścieżka „3L” opieki, edukacji i wychowania. - O13 Wielopoziomowa, ponadlokalna integracja procesów zarządzania rozwojem miasta. - O18 Zrównoważona i popularna komunikacja publiczna.
<p>5.2. Rozwój nowoczesnego rolnictwa¹.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - O3 Nowoczesne, wielofunkcyjne i proekologiczne rolnictwo podmiejskie i śródmiejskie. - O5 Komplementarna regionalnie turystyka i rekreacja. - O6 Kompletna i zrównoważona infrastruktura techniczna.

¹ Osiągnięcie celów operacyjnych SRGOŚ 2021-2030 wskazanych jako zgodne z celami operacyjnymi 5.1, 5.2, 5.3 SRWŚ 2020 będzie pośrednio skutkowało rozwojem obszarów wiejskich sąsiadujących z Ostrowcem Świętokrzyskim.

Z celami operacyjnymi SRWŚ 2020...	...są zgodne cele operacyjne SRGOŚ 2021-2030
5.3. Rozwój funkcji pozarolniczych¹.	<ul style="list-style-type: none"> - O5 Komplementarna regionalnie turystyka i rekreacji. - O18 Zrównoważona i popularna komunikacja publiczna.
6. Cel strategiczny SRWŚ 2020 – Koncentracja na ekologicznych aspektach rozwoju regionu.	
6.1. Energia versus emisja, czyli próba rozwiązania dylematu, jak nie szkodzić jednocześnie środowisku i gospodarce.	<ul style="list-style-type: none"> - O1 Przyjazny ekosystem rezylientnej przedsiębiorczości. - O6 Kompletna i zrównoważona infrastruktura techniczna. - O20 Witalne środowisko naturalne. - O21 Bogactwo miejskich założeń zielonych. - O22 Sprawna gospodarka odpadowa. - O23 Upowszechnione umiejętności i motywacje prośrodowiskowe.
6.2. Inżynieria środowiska, czyli dokończenie infrastruktury komunalnej oraz efektywne wykorzystanie zlewni Wisły.	<ul style="list-style-type: none"> - O6 Kompletna i zrównoważona infrastruktura techniczna. - O13 Wielopoziomowa, ponadlokalna integracja procesów zarządzania rozwojem miasta. - O18 Zrównoważona i popularna komunikacja publiczna. - O19 Przestrzeń stymulująca zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy. - O20 Witalne środowisko naturalne. - O22 Sprawna gospodarka odpadowa.
6.3. Adaptacja do zmian klimatycznych – przeciwdziałanie zagrożeniom powodziowym i suszy, a także innym klęskom żywiołowym.	<ul style="list-style-type: none"> - O3 Nowoczesne, wielofunkcyjne i proekologiczne rolnictwo podmiejskie i śródmiejskie. - O5 Komplementarna regionalnie turystyka i rekreacja. - O6 Kompletna i zrównoważona infrastruktura techniczna. - O11 Stymulujący porządek i wyprzedzające bezpieczeństwo publiczne. - O20 Witalne środowisko naturalne. - O21 Bogactwo miejskich założeń zielonych.
6.4. Ochrona cennych zasobów przyrodniczych.	<ul style="list-style-type: none"> - O3 Nowoczesne, wielofunkcyjne i proekologiczne rolnictwo podmiejskie i śródmiejskie. - O6 Kompletna i zrównoważona infrastruktura techniczna. - O8 Nowoczesna i aktywizująca, pełna ścieżka „3L” opieki, edukacji i wychowania. - O9 Otwarte i zaangażowane społeczeństwo obywatelskie. - O11 Stymulujący porządek i wyprzedzające bezpieczeństwo publiczne. - O13 Wielopoziomowa, ponadlokalna integracja procesów zarządzania rozwojem miasta. - O18 Zrównoważona i popularna komunikacja publiczna. - O19 Przestrzeń stymulująca zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy. - O20 Witalne środowisko naturalne. - O21 Bogactwo miejskich założeń zielonych. - O22 Sprawna gospodarka odpadowa. - O23 Upowszechnione umiejętności i motywacje prośrodowiskowe.

Tabela 21. Zgodność Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 z projektem Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ w wersji poddanej konsultacjom społecznym na poziomie celów strategicznych

<i>Z celami strategicznymi SRWŚ 2030+...</i>	<i>...są zgodne cele strategiczne SRGOŚ 2021-2030</i>
1. Inteligentna gospodarka i aktywni ludzie.	<ul style="list-style-type: none"> – S1 Rozwój gospodarczy przez spójną transformację oraz odporność i elastyczną adaptacyjność wobec zmian – Resilient City Ostrowiec Świętokrzyski. – S2 Wysoka jakość życia poprzez aktywność społeczną oraz usługi i inwestycje publiczne – Ostrowiec Świętokrzyski dobrym miejscem zamieszkania i powodem do powrotów.
2. Przyjazny dla środowiska i czysty region.	<ul style="list-style-type: none"> – S3 Witalne środowisko i spójna przestrzeń poprzez ekokulturę i solidarność międzypokoleniową – Ostrowiec Świętokrzyski miastem zielonej transformacji społeczno-gospodarczej.
3. Wspólnota i bezpieczna przestrzeń, które łączą ludzi.	<ul style="list-style-type: none"> – S2 Wysoka jakość życia poprzez aktywność społeczną oraz usługi i inwestycje publiczne – Ostrowiec Świętokrzyski dobrym miejscem zamieszkania i powodem do powrotów. – S3 Witalne środowisko i spójna przestrzeń poprzez ekokulturę i solidarność międzypokoleniową – Ostrowiec Świętokrzyski miastem zielonej transformacji społeczno-gospodarczej.
4. Sprawne zarządzanie regionem.	<ul style="list-style-type: none"> – S2 Wysoka jakość życia poprzez aktywność społeczną oraz usługi i inwestycje publiczne – Ostrowiec Świętokrzyski dobrym miejscem zamieszkania i powodem do powrotów.

Tabela 22. Zgodność Strategii Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021-2030 z projektem Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ w wersji poddanej konsultacjom społecznym na poziomie celów strategicznych operacyjnych

<i>Z celami operacyjnymi SRWŚ 2030+...</i>	<i>...są zgodne cele operacyjne SRGOŚ 2021-2030</i>
1. Cel strategiczny SRWŚ 2030+ – Inteligentna gospodarka i aktywni ludzie.	
1.1. Zwiększenie konkurencyjności i innowacyjności świętokrzyskiej gospodarki.	<ul style="list-style-type: none"> – O1 Przyjazny ekosystem rezylientnej przedsiębiorczości. – O2 Ekonomia społeczna gospodarczą szansą integracyjną. – O4 Bogaty, spójny i elastyczny lokalny rynek pracy. – O5 Komplementarna regionalnie turystyka i rekreacja. – O6 Kompletna i zrównoważona infrastruktura techniczna. – O8 Nowoczesna i aktywizująca, pełna ścieżka „3L” opieki, edukacji i wychowania. – O9 Otwarte i zaangażowane społeczeństwo obywatelskie. – O10 Włączająca, inteligentna oraz skuteczna pomoc i opieka społeczna.

Z celami operacyjnymi SRWŚ 2030+...	...są zgodne cele operacyjne SRGOŚ 2021-2030
	<ul style="list-style-type: none"> - O12 Kreatywny system zarządzania rozwojem miasta. - O13 Wielopoziomowa, ponadlokalna integracja procesów zarządzania rozwojem miasta.
1.2. Kompetentne kadry dla gospodarki regionu.	<ul style="list-style-type: none"> - O1 Przyjazny ekosystem rezylientnej przedsiębiorczości. - O2 Ekonomia społeczna gospodarczą szansą integracyjną. - O4 Bogaty, spójny i elastyczny lokalny rynek pracy. - O8 Nowoczesna i aktywizująca, pełna ścieżka „3L” opieki, edukacji i wychowania. - O9 Otwarte i zaangażowane społeczeństwo obywatelskie.
1.3. Wsparcie procesu transformacji kluczowych branż gospodarki regionu.	<ul style="list-style-type: none"> - O1 Przyjazny ekosystem rezylientnej przedsiębiorczości. - O5 Komplementarna regionalnie turystyka i rekreacja. - O6 Kompletna i zrównoważona infrastruktura techniczna. - O8 Nowoczesna i aktywizująca, pełna ścieżka „3L” opieki, edukacji i wychowania. - O13 Wielopoziomowa, ponadlokalna integracja procesów zarządzania rozwojem miasta. - O18 Zrównoważona i popularna komunikacja publiczna.
2. Cel strategiczny SRWŚ 2030+ – Przyjazny dla środowiska i czysty region.	
2.1. Poprawa jakości i ochrona środowiska przyrodniczego.	<ul style="list-style-type: none"> - O6 Kompletna i zrównoważona infrastruktura techniczna. - O8 Nowoczesna i aktywizująca, pełna ścieżka „3L” opieki, edukacji i wychowania. - O9 Otwarte i zaangażowane społeczeństwo obywatelskie. - O11 Stymulujący porządek i wyprzedzające bezpieczeństwo publiczne. - O13 Wielopoziomowa, ponadlokalna integracja procesów zarządzania rozwojem miasta. - O18 Zrównoważona i popularna komunikacja publiczna. - O19 Przestrzeń stymulująca zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy. - O20 Witalne środowisko naturalne. - O21 Bogactwo miejskich założeń zielonych. - O22 Sprawna gospodarka odpadowa. - O23 Upowszechnione umiejętności i motywacje prośrodowiskowe.
2.2. Adaptacja do zmian klimatu i zwalczanie skutków zagrożeń naturalnych.	<ul style="list-style-type: none"> - O6 Kompletna i zrównoważona infrastruktura techniczna. - O8 Nowoczesna i aktywizująca, pełna ścieżka „3L” opieki, edukacji i wychowania. - O9 Otwarte i zaangażowane społeczeństwo obywatelskie. - O11 Stymulujący porządek i wyprzedzające bezpieczeństwo publiczne. - O13 Wielopoziomowa, ponadlokalna integracja procesów zarządzania rozwojem miasta. - O18 Zrównoważona i popularna komunikacja publiczna. - O19 Przestrzeń stymulująca zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy. - O20 Witalne środowisko naturalne.

Z celami operacyjnymi SRWŚ 2030+...	...są zgodne cele operacyjne SRGOŚ 2021-2030
	<ul style="list-style-type: none"> - O21 Bogactwo miejskich założeń zielonych. - O22 Sprawna gospodarka odpadowa. - O23 Upowszechnione umiejętności i motywacje prośrodowiskowe.
2.3. Energetyka odnawialna i efektywność energetyczna	<ul style="list-style-type: none"> - O6 Kompletna i zrównoważona infrastruktura techniczna. - O8 Nowoczesna i aktywizująca, pełna ścieżka „3L” opieki, edukacji i wychowania. - O17 Dostępne mieszkalnictwo i harmonijna mała architektura. - O20 Witalne środowisko naturalne. - O23 Upowszechnione umiejętności i motywacje prośrodowiskowe.
3. Cel strategiczny SRWŚ 2030+ – Wspólnota i bezpieczna przestrzeń, które łączą ludzi.	
3.1. Silny kapitał społeczny w regionie.	<ul style="list-style-type: none"> - O2 Ekonomia społeczna gospodarczą szansą integracyjną. - O4 Bogaty, spójny i elastyczny lokalny rynek pracy. - O7 Budujące kapitał ludzki i społeczny sport i rekreacja. - O8 Nowoczesna i aktywizująca, pełna ścieżka „3L” opieki, edukacji i wychowania. - O9 Otwarte i zaangażowane społeczeństwo obywatelskie. - O10 Włączająca, inteligentna oraz skuteczna pomoc i opieka społeczna. - O12 Kreatywny system zarządzania rozwojem miasta. - O15 Zachowane i wielowymiarowo wykorzystane dziedzictwo kulturowe. - O16 Integrująca i stymulująca kultura.
3.2. Powszechnie dostępne wysokiej jakości usługi społeczne i zdrowotne w środowisku lokalnym.	<ul style="list-style-type: none"> - O2 Ekonomia społeczna gospodarczą szansą integracyjną. - O4 Bogaty, spójny i elastyczny lokalny rynek pracy. - O7 Budujące kapitał ludzki i społeczny sport i rekreacja. - O8 Nowoczesna i aktywizująca, pełna ścieżka „3L” opieki, edukacji i wychowania. - O9 Otwarte i zaangażowane społeczeństwo obywatelskie. - O10 Włączająca, inteligentna oraz skuteczna pomoc i opieka społeczna. - O11 Stymulujący porządek i wyprzedzające bezpieczeństwo publiczne. - O14 Skuteczna profilaktyka i dostępna opieka zdrowotna. - O16 Integrująca i stymulująca kultura. - O17 Dostępne mieszkalnictwo i harmonijna mała architektura.
3.3. Wzmocnienie spójności przestrzennej i społecznej regionu.	<ul style="list-style-type: none"> - O2 Ekonomia społeczna gospodarczą szansą integracyjną. - O7 Budujące kapitał ludzki i społeczny sport i rekreacja. - O8 Nowoczesna i aktywizująca, pełna ścieżka „3L” opieki, edukacji i wychowania. - O9 Otwarte i zaangażowane społeczeństwo obywatelskie. - O10 Włączająca, inteligentna oraz skuteczna pomoc i opieka społeczna.

Z celami operacyjnymi SRWŚ 2030+...	...są zgodne cele operacyjne SRGOŚ 2021-2030
	<ul style="list-style-type: none"> - O12 Kreatywny system zarządzania rozwojem miasta. - O17 Dostępne mieszkalnictwo i harmonijna mała architektura. - O19 Przestrzeń stymulująca zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy.
4. Cel strategiczny SRWŚ 2030+ – Sprawne zarządzanie regionem.	
4.1. Rozwój systemu zarządzania strategicznego rozwojem.	<ul style="list-style-type: none"> - O12 Kreatywny system zarządzania rozwojem miasta. - O13 Wielopoziomowa, ponadlokalna integracja procesów zarządzania rozwojem miasta.
4.2. Budowa rozpoznawalnej marki regionu świętokrzyskiego.	<ul style="list-style-type: none"> - O1 Przyjazny ekosystem rezylientnej przedsiębiorczości. - O5 Komplementarna regionalnie turystyka i rekreacja. - O15 Zachowane i wielowymiarowo wykorzystane dziedzictwo kulturowe.
4.3. Wzmacnianie partnerstwa i współpracy na rzecz rozwoju województwa.	<ul style="list-style-type: none"> - O1 Przyjazny ekosystem rezylientnej przedsiębiorczości. - O5 Komplementarna regionalnie turystyka i rekreacja. - O6 Kompletna i zrównoważona infrastruktura techniczna. - O12 Kreatywny system zarządzania rozwojem miasta. - O13 Wielopoziomowa, ponadlokalna integracja procesów zarządzania rozwojem miasta.

18.6. Załącznik 2. Lista osób zaproszonych na szkoleniowe i konsultacyjne warsztaty strategiczne

1. Adamczyk-Nowak Wioletta – Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny PSSE w Ostrowcu Świętokrzyskim
2. Adamski Janusz – DoorPol Sp. j.
3. Adamski Krzysztof – Prezes Zarządu Miejskiego w Ostrowcu Świętokrzyskim Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej
4. Adamski Stanisław – Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Ostrowcu Świętokrzyskim
5. Banasik Emil – Prezes Ostrowieckiego Stowarzyszenia Wspierania Rozwoju Sportu
6. Barańska Danuta – Radna Rady Powiatu Ostrowieckiego
7. Batóg Agnieszka – Dyrektor Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 4 w Ostrowcu Świętokrzyskim
8. Bąk Arkadiusz – Radny Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego
9. Bednarek Beata – Kierownik Referatu ds. Planowania Przestrzennego Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
10. Bednarski Grzegorz – Prezes Zarządu P.H.P. Lancer Fashion Sp. z o.o.
11. Bednarski Jacenty – Dyrektor PW RO-JA TRANS SP z o.o.
12. Bętkowski Andrzej – Marszałek Województwa Świętokrzyskiego
13. Bień Małgorzata – Wiceprzewodnicząca Rady Powiatu Ostrowieckiego
14. Bień Zbigniew – Prezes Zakładu Usług Pogrzebowych Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim
15. Biesiada Piotr – Signal Meble Sp. z o.o. Sp.k.
16. Bilski Marek – Radny Rady Powiatu Ostrowieckiego
17. Binkowski Karol – Zakład Produkcji Artykułów Spożywczych MISTER Karol Binkowski, Ryszard Binkowski Sp.j
18. Bira Janusz – Prezes Zarządu Ostrowieckie Zakłady Materiałów Ogniotrwałych Sp. z o.o.
19. Borkowski Grzegorz – Dyrektor Zakładu Danstoker Poland Sp. z o.o.
20. Bors Grażyna – Prezes Zarządu Wólczanka Shirts Manufacturing Sp. z o.o.
21. Broda Andrzej – Przewodniczący Rady Osiedla Kuźnia, Radny Rady Powiatu Ostrowieckiego
22. Bruzda Witold – Świętokrzyski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska
23. Bryła-Mazurkiewicz Monika – Prezes Centrum Krajoznawczo–Historycznego im. Prof. Mieczysława Radwana
24. Budek Agnieszka – Prezes Stowarzyszenia Na Rzecz Osób Bezrobotnych w Ostrowcu Świętokrzyskim
25. Buszkiewicz Barbara – Przewodnicząca Rady Osiedla Denków
26. Bzymek Anna – Prezes Stowarzyszenia Osiedlowy Klub Aktywnych Seniorów
27. Chamera Wiesław – Prezes Ostrowieckiego Stowarzyszeni Głuchych "Nad Kamienną"

28. Chejzdral Andrzej – Prezes Zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej „Hutnik”
29. Choina Anna – Prezes Stowarzyszenia Szachowego „HETMAN”
30. Choinka Stanisław – Przewodniczący Rady Osiedla Koszary, Radny Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
31. Cholewiński Wojciech – BC LDS Bobkiewicz Cholewiński Sp. j.
32. Chwałek Jolanta – Dyrektor Biura Wystaw Artystycznych w Ostrowcu Świętokrzyskim
33. Ciepliński Zbigniew – Prezes Zarządu Świętokrzyskie Centrum Badania Jakości Sp. z o.o.
34. Cudzik Barbara – Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowcu Świętokrzyskim
35. Cukierska Katarzyna – Prezes Stowarzyszenia Przestrzeń Inicjatyw Społeczno-Kulturalnych PISK, Dyrektor Szkoły z Pasją imienia Elżbiety Sołtys w Ostrowcu Świętokrzyskim
36. Czechowski Szymon – Dyrektor Prawny Compliance i Relacji Zewnętrznych CELSA Huta Ostrowiec Sp. z o.o.
37. Czeremcha Mateusz – Radny Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
38. Czerwiński Kazimierz – Prezes Zarządu Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Ostrowcu Świętokrzyskim
39. Czupryński Dariusz – Radny Rady Powiatu Ostrowieckiego
40. Czyż Tomasz – Kierownik Zakładu Bimerg Sp. z o.o.
41. Dasios Piotr – Zastępca Prezydenta Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
42. Dąbrowski Mirosław – Wiceprezes Zarządu Delko Otto Sp. z o.o.
43. Dębniak Marzena – Starosta Powiatu Ostrowieckiego
44. Domagała Monika – Dyrektor Zespół Edukacyjny „Dwunastka” w Ostrowcu Świętokrzyskim, Prezes Fundacji Szkoła Bez Barier
45. Domaradzki Damian – „MAKRO” Domaradzki Damian
46. Dominik Grzegorz – Prezes Uczniowskiego Klubu Sportowego "Gump"
47. Duda Beata – Radna Rady Powiatu Ostrowieckiego, Naczelnik Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego, Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego
48. Duda Renata – Radna Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
49. Duda Zbigniew – Radny Rady Powiatu Ostrowieckiego
50. Dybiec Łukasz – Radny Rady Powiatu Ostrowieckiego, Członek Zarządu Powiatu Ostrowieckiego, Dyrektor Zakładu Usług Miejskich w Ostrowcu Świętokrzyskim
51. Dybiec Teresa – Prezes Uczniowskiego Międzyszkolnego Klubu Sportowego „OSTROWIA”
52. Farys Jacek – Dyrektor Zespołu Szkół Nr 2 w Ostrowcu Świętokrzyskim

53. Fiolik Stanisław – Prezes Oddziału Rejonowego w Ostrowcu Świętokrzyskim Polskiego Czerwonego Krzyża
54. Francuz Joanna – Przewodnicząca Rady Osiedla Rosochy
55. Gajewski Michał – Kierownik Referatu Inwestycji Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
56. Gałczyńska Joanna – Dyrektor Środowiskowego Domu Samopomocy "Przystań" w Ostrowcu Świętokrzyskim
57. Gawąd-Korona Milena – Kierownik Referatu Zieleni Miejskiej Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
58. Gergont Joanna – Redaktor Naczelna Radia Ostrowiec
59. Gębka Tomasz – Kierownik Referatu Promocji i Komunikacji Społecznej Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
60. Giemza Marek – Radny Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
61. Gierczak Anna – Prezes Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków Oddział Powiatowy w Ostrowcu Świętokrzyskim
62. Glibowski Andrzej – PPHU MAKO S.C. GiK Glibowski
63. Głazek Czesław – Instal S.c.
64. Głąb Artur – Radny Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
65. Głowienka Krzysztof – Dyrektor Rejonu Energetycznego w Ostrowcu Świętokrzyskim
66. Gołdyn Janusz – Radny Rady Powiatu Ostrowieckiego
67. Gorazda Zbigniew – Prezes Zarządu Odlewnia Ostrowiec Sp. z o.o.
68. Gotowiecki Paweł – Rektor Wyższej Szkoły Biznesu i Przedsiębiorczości w Ostrowcu Świętokrzyskim
69. Górczyński Jarosław – Prezydent Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
70. Górecka-Smolińska Małgorzata – Dyrektor Liceum Ogólnokształcącego Nr II im. Joachima Chreptowicza w Ostrowcu Świętokrzyskim
71. Grabowiec Karol – LASER s.c.
72. Grabowski Józef – Prezes Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Opieki Zdrowotnej im. Andrzeja Górnisiewicza
73. Grażyna Ukleja – Dyrektor Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 9 w Ostrowcu Świętokrzyskim
74. Grudzień Rober – Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej w Ostrowcu Świętokrzyskim
75. Gruszka Marcin – Zastępca Komendanta Straży Miejskiej w Ostrowcu Świętokrzyskim
76. Gruza Andrzej – Dyrektor Naczelny Zespół Opieki Zdrowotnej w Ostrowcu Świętokrzyskim
77. Helicka Elżbieta Danuta – Dyrektor Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim
78. Jabłoń Marcin – Radny Rady Powiatu Ostrowieckiego
79. Jabłoński Andrzej – Wicestarosta Powiatu Ostrowieckiego
80. Jabłoński Marcin – "DROGOWIEC" A. Jabłoński M. Jabłoński s.c., Radny Rady Powiatu Ostrowieckiego

81. Januszewski Hubert – Dyrektor Oddziału REMONDIS Sp. z o.o. Oddział Ostrowiec Świętokrzyski
82. Jedlikowski Michał – Kierownik Referatu ds. Infrastruktury Teleinformatycznej Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego, Prezes Klubu Sportowego „Taekwondo Olimpijskie – Ostrowiec”
83. Kaczmarska Halina – Kierownik Referatu Przetargów i Zamówień Publicznych Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
84. Kalita Jacek – Kierownik Oddziału Verdo Energy Systems Sp. z o. o.
85. Kałuża Mariusz – Kierownik Referatu Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
86. Kamińska Marta – Kierownik Referatu ds. Obsługi i Funkcjonowania Rady Miasta Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
87. Kaniewski Andrzej – Komendant Straży Miejskiej w Ostrowcu Świętokrzyskim
88. Kapuśniak Halina – Przewodnicząca Rady Osiedla Stawki
89. Karbowniczek Marcin – Kierownik Referatu Dróg Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
90. Kaszuba Dariusz – Radny Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego, Dyrektor Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Ostrowcu Świętokrzyskim
91. Katarzyna Goworek – Dyrektor Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 14 w Ostrowcu Świętokrzyskim
92. Kateusz Jarosław – Prezes Miejskiego Zakładu Komunikacji Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim
93. Kępa Grzegorz – Prezes Uczniowskiego Klubu Sportowego "Black &White"
94. Kijak Sławomir – Skarbnik Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
95. Kita Marcin – Coco Marcin Kita
96. Kłapcia Grzegorz – "Modex" PPUH Grzegorz Kłapcia
97. Komorniczak Magdalena – Magdalena i Paweł Komorniczakowie LaserExpert
98. Koniusz Zbigniew – Wojewoda Świętokrzyski
99. Konopczyński Mirosław – Prezes Zarządu Konger Recykling Polska Sp. z o.o.
100. Kopański Jarosław Piotr – Radny Rady Powiatu Ostrowieckiego
101. Kosiak Tomasz – Prezes Ostrowieckiego Klubu Sportów Motorowych "Endurorana"
102. Kosiarz Mariusz – Dyrektor Targowisk Miejskich w Ostrowcu Świętokrzyskim
103. Kosno Dariusz – Mieszkaniec Ostrowca Świętokrzyskiego
104. Kostrzewa Bogusław – Kostrabau Polska Kostrzewa Sp.j.
105. Kostrzewa Małgorzata – Prezes Ostrowieckiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim
106. Kot Łukasz – Starszy Specjalista ds. Rozwoju Zasobów Ludzkich Agencji Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim
107. Kot Wojciech – PPHU Rewmax Wojciech Kot

108. Kotkowska Beata – Prezes „Fundacji Pomocna Dłoń”
109. Kowalczyk Jacek – Dyrektor Miejskiego Centrum Kultury w Ostrowcu Świętokrzyskim
110. Kowalska Renata – Wiceprezes Zarządu Renomet Recykling Sp. z o.o.
111. Kowalski Krzysztof – Prezes Miejskiego Przedsiębiorstwa Robót Drogowych Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim
112. Krakowiak Anna – Kierownik Referatu Administracyjno-Gospodarczego Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
113. Krawczyk Michał – Kierownik Oddziału Netia S.A.
114. Kryj Andrzej – Poseł na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej
115. Kunat Mariola – Przewodnicząca Rady Osiedla Kamienna
116. Kuska Zofia – Dyrektor Katolicki Zespół Edukacyjny w Ostrowcu Świętokrzyskim
117. Kutera Agnieszka – Dyrektor Zespołu Szkół Nr 1 im. Mikołaja Kopernika w Ostrowcu Świętokrzyskim
118. Kutryba Kamil – Radny Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
119. Lewandowska Izabela – Kancelaria Doradztwa Podatkowego "BRIN"
120. Leżuch Radosław – Prezes Zarządu CERTOS Sp. z o. o. Sp. k.
121. Lichota Grzegorz – P.P.H.U. PUBLIMA Lichota & Lichota
122. Lizner Łukasz – Świat Drewna Dagmara i Łukasz Lizner
123. Łakomiec Artur – Prezes Miejskich Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim
124. Łata Dariusz – P.P.H. "Jandar" D. Łata i I. Łata Sp.j.
125. Łata Henryk – Przewodniczący Rady Osiedla Trójkąt
126. Łata Mariusz – Radny Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego, Naczelnik Wydziału Wydział Edukacji, Zdrowia i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Ostrowcu Świętokrzyskim, Przewodniczący Rady Osiedla Sienkiewiczowskie
127. Łodej Lech – Burmistrz Miasta i Gminy Kunów
128. Łodej Tomasz – Dyrektor Zespołu Szkół Nr 3 w Ostrowcu Świętokrzyskim
129. Łupina Emilia – Radna Rady Powiatu Ostrowieckiego
130. Maj Grażyna – Radna Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
131. Maj Piotr – Radny Rady Powiatu Ostrowieckiego
132. Majcher Artur – Naczelnik Wydziału Infrastruktury Komunalnej Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
133. Majdak Dagmara – Kierownik Referatu Nadzoru Właścicielskiego Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
134. Majewski Janusz – Gospodarstwo Ogrodnicze Sylwia i Janusz Majewscy

135. Malinowski Jan Bernard – Naczelnik Wydziału Edukacji i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
136. Mariusz Szczerbiński – Dyrektor Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 3 w Ostrowcu Świętokrzyskim
137. Marta Dobrowolska-Wesołowska – Dyrektor Zespół Szkół i Placówek Publicznych Nr 3 w Ostrowcu Świętokrzyskim
138. Marzec Marcin – Radny Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
139. Marzec-Wójcik – Agnieszka Kierownik Referatu Kontroli Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
140. Mazan Wojciech – Prezes Stowarzyszenia Kulturotwórczego „Nie z Tej Bajki”
141. Mazik Piotr – Zastępca Naczelnika Wydziału Infrastruktury Komunalnej Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
142. Mazurek Krystyna – Kierownik Inspektorat ZUS w Ostrowcu Świętokrzyskim
143. Mężyk Alicja – Prezes Oddziału Świętokrzyskiego im. Stanisława Jeżewskiego w Ostrowcu Świętokrzyskim Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego
144. Morycińska Bożenna – Radna Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
145. Mroczek Tomasz – Naczelnik Wydziału Infrastruktury i Rozwoju Powiatu Starostwa Powiatowego w Ostrowcu Świętokrzyskim
146. Mroczkowski Kamil – Prezes Stowarzyszenia Ostrowiecka Akademia Piłkarska "Galacticos"
147. Murzyn Ewa – Kierownik Zespołu Radców Prawnych Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
148. Murzyn Jerzy – Wójt Gminy Bodzechów
149. Naumiuk Leszek – Zdzisław Mozal & Leszek Naumiuk Spółka jawna
150. Niedbała Anna – Sekretarz Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
151. Niewójt Matylda – Prezes Stowarzyszenia Uniwersytetu Trzeciego Wieku Wyższej Szkoły Biznesu i Przedsiębiorczości w Ostrowcu Świętokrzyskim
152. Niezgoda Jacek – Jacek Niezgoda Agro-Bud
153. Nowak Damian – PW TS Damian Nowak
154. Nowak Krzysztof – Prezes Zarządu Subtille Sp. z o.o.
155. Nowak Marek – Prezes Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów "Janik" Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim
156. Nowosad Mikołaj – En-light Mikołaj Nowosad
157. Ogórek Danuta – Prezes Ostrowieckiego Klubu Amazonka
158. Olejarczyk Robert – Prezes Zarządu Part-Logistik Sp. z o.o. Sp. k.
159. Oleniacz-Mazur Lucyna – Wiceprezes Zarządu Ostrowieckie Zakłady Materiałów Ogniotrwałych Sp. z o.o.
160. Olszańska Diana – Kierownik Referatu Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
161. Olszańska Iwona – Inspektor ds. Pomocy Publicznej Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego

162. Olszewska Tatiana – Przewodnicząca Rady Osiedla Ludwików
163. Orczyk Grzegorz – Kierownik Wydziału Konstrukcji Stalowych Dkd Ostrowiec Sp. z o.o.
164. Osojca Teresa – Zastępca Naczelnika Wydziału Mienia Komunalnego Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
165. Oziębło Janusz – Kierownik Referatu Rachunkowości i Windykacji Podatkowej Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
166. Pająk Jacek – Dyrektor Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Ostrowcu Świętokrzyskim
167. Pałka Andrzej – Radny Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego, Przewodniczący Rady Osiedla Kolonia Robotnicza
168. Pałka Artur – Kierownik Powiatowego Zespołu Doradztwa Rolniczego w Ostrowcu Świętokrzyskim Świętokrzyskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Modliszewicach
169. Panek Aleksander – Prezes Zarządu Climatic Sp. z o.o. Sp. k.
170. Papierz Andrzej – Architekt s.c. Pracownia projektowa
171. Pasternak Jan – Zakład Instalacji i Sieci Elektroenergetycznych Elektrobud Sp. j.
172. Pasternak Joanna – Kierownik Referatu Działalności Gospodarczej Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
173. Pasternak Mariusz – Przewodniczący Rady Powiatu Ostrowieckiego
174. Pasternak Robert – Naczelnik Wydziału Informatyki Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
175. Pastuszka Mirosława – Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych
176. Pawlik Jan – Prezes Zarządu Granit-Color Sp. z o.o.
177. Petrykowska Karolina – Naczelnik Wydziału Komunikacji Starostwa Powiatowego w Ostrowcu Świętokrzyskim
178. Piersa Tomasz – Prezes Zarządu Elkom Trade Spółka Akcyjna
179. Pierścińska-Maruszewska Aneta – Dyrektor Centrum Kształcenia Ustawicznego w Ostrowcu Świętokrzyskim
180. Pietruszka Aron – Radny Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
181. Pietrzyk Mirosław – "KASKADER" s.c. Mirosław Pietrzyk, A. Saba-Pietrzyk
182. Pietrzykowski Grzegorz – Zakład Produkcyjno-Handlowy ADAX
183. Pięcińska Anna – Dyrektor Centrum Edukacji Zawodowej w Ostrowcu Świętokrzyskim
184. Pikus Joanna – Wiceprzewodnicząca Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
185. Plaskota Przemysław – Prezes Zarządu Kancelaria Prawno-Księgowa Przemysław Plaskota Sp. z o.o.
186. Podsiadło Adam – Nadleśniczy Nadleśnictwa Ostrowiec Świętokrzyski
187. Pomiankiewicz Elżbieta – Dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim
188. Pora Jolanta – Kierownik Referatu Pozyskiwania Funduszy Zewnętrznych Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego

189. Potorski Andrzej – Zastępca Naczelnika Wydziału Gospodarki Nieruchomościami Skarbu Państwa i Powiatu Starostwa Powiatowego w Ostrowcu Świętokrzyskim
190. Proksa Ryszard – Radny Rady Powiatu Ostrowieckiego
191. Przybysz Zbigniew – Prezes Zarządu Kram S.A.
192. Przychodni Andrzej – Dyrektor Muzeum Historyczno-Archeologicznego w Ostrowcu Świętokrzyskim
193. Przydatek Jerzy – P.P.H.U. IMPEX
194. Puculek Justyna – Prezes Międzyszkolnego Uczniowskiego Klubu Sportowego „JEDYNKA”
195. Pustuła Izabela – Dyrektor Szkół ZDZ w Ostrowcu Świętokrzyskim
196. Renata Olszańska – Dyrektor Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 1 w Ostrowcu Świętokrzyskim
197. Renduda-Dudek Irena – Przewodnicząca Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
198. Rogala Robert – Radny Rady Powiatu Ostrowieckiego, Przewodniczący Rady Osiedla Gutwin
199. Rogalińska Agnieszka – Radna Rady Powiatu Ostrowieckiego, Prezes Agencji Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim
200. Rogoziński Mirosław – Radny Rady Powiatu Ostrowieckiego
201. Rogucka Ewa – Kierownik Referatu Geodezji i Komunalizacji Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
202. Rokita Mariusz – Prezes Klubu Sportowego „KSZO” w Ostrowcu Świętokrzyskim
203. Rozalia Machnicka – Dyrektor Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 7 w Ostrowcu Świętokrzyskim
204. Rusiecki Jarosław – Senator Rzeczypospolitej Polskiej
205. Sajda Włodzimierz – Radny Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
206. Salwerowicz Magdalena – Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrowcu Świętokrzyskim
207. Sawczuk Agnieszka – Prezes Zarządu Finow Polska Sp. z o.o.
208. Sejdziński Mirosław – Naczelnik Urzędu Skarbowego w Ostrowcu Świętokrzyskim
209. Sitarz Marcin – Dyrektor Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Ostrowcu Świętokrzyskim
210. Skalski Grzegorz – Prezes Zarządu Piekarnia Skalski Sp. z o.o.
211. Skocka Danuta – Przewodnicząca Rady Osiedla Hutników
212. Słoniewski Radosław – Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o., Oddział Zakład Gazowniczy w Kielcach
213. Smok Stanisław – Audytor Wewnętrzny Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
214. Smoliński Dominik – Zastępca Prezydenta Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego, Naczelnik Wydziału Planowania i Rozwoju Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego

215. Smyła Łukasz – Naczelnik Wydziału Wydział Architektury i Budownictwa Starostwa Powiatowego w Ostrowcu Świętokrzyskim
216. Sobieraj Małgorzata – Wiceprzewodnicząca Rady Powiatu Ostrowieckiego
217. Sobolak Aldona – Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach
218. Sołtys Józef – Przewodniczący Rady Osiedla Śródmieście
219. Sroczyńska Małgorzata – Kierownik Referatu Księgowości Budżetowej Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
220. Stafijowska Małgorzata – Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Ostrowcu Świętokrzyskim
221. Stec Edyta – Dyrektor Oddziału EDUN Korepetycje
222. Stec Włodzimierz – Radny Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego, Przewodniczący Rady Osiedla Piaski Henryków
223. Stefańczyk Marta – Kierownik Referatu Ewidencji Ludności i Dowodów Osobistych Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
224. Stelmasik Kamil – Radny Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego, Przewodniczący Rady Osiedla Pułanki
225. Stojek Anna – Dyrektor Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 10 w Ostrowcu Świętokrzyskim
226. Strojny Daniel – Radny Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
227. Styczyński Cezary – Piekarnia Małgorzatka
228. Szaginion Grigor – Radny Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego
229. Szawan Michał – Dyrektor Katolickiego Gimnazjum i Katolickiego Liceum Ogólnokształcącego w Ostrowcu Świętokrzyskim w Ostrowcu Świętokrzyskim
230. Szczepaniec Beniamin – Dyrektor Zarządzający Walcowni Ostrowieckie WOST S.A.
231. Szczygieł Paweł – Kierownik Nadzoru Wodnego w Ostrowcu Świętokrzyskim Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie
232. Szelańciewicz Zbigniew – Przewodniczący Rady Osiedla Złotej Jesieni
233. Szostak Zdzisław – Prezes Zarządu Banku Spółdzielczego w Ostrowcu Świętokrzyskim
234. Sztaba Marcin – Specjalista ds. Organizacyjnych Agencji Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim
235. Szwed-Kurek Joanna – Kierownik Referatu ds. Planowania i Kontroli Budżetu Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
236. Ścibisz Damian – Prezes Stowarzyszenia "Akademia Volley Stars"
237. Śliwiński Łukasz – Geodeta Powiatowy - Naczelnik Wydziału Geodezji, Kartografii i Katastru Starostwa Powiatowego w Ostrowcu Świętokrzyskim
238. Świrta Mirosław – Prezes Klubu Piłkarskiego KSZO 1929
239. Targowska Anna – Naczelnik Wydziału Mienia Komunalnego Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
240. Toś Jacek – Dyrektor Oddziału Terenowego w Kielcach Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa
241. Trojanowska Anna – Dyrektor Zespołu Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego w Ostrowcu Świętokrzyskim
242. Turczyński Wojciech – Redaktor Naczelny OST-PRESS Gazeta Ostrowiecka Sp z o.o.

243. Urban Paweł – Główny Specjalista Muzeum Historyczno-Archeologicznego w Ostrowcu Świętokrzyskim
244. Walerowicz Wioletta – Prezes Ostrowieckiego Stowarzyszenia Taekwondo Olimpijskiego
245. Walesic Paweł – Radny Rady Powiatu Ostrowieckiego
246. Wałek Bogusław – "IZOTERM" Mariusz Wałek Sp. j.
247. Warda Robert – Dyrektor Liceum Ogólnokształcącego Nr III im. Wł. Broniewskiego w Ostrowcu Świętokrzyskim
248. Wasążnik Izabela – Plant Manager Motorex Poland Sp. z o.o.
249. Wasik Hanna – Przewodnicząca Rady Osiedla Ogrody
250. Wesołowski Zbigniew – Główny Specjalista ds. Promocji Gospodarczej, Obsługi Inwestorów i Strategii Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
251. Węglewicz Piotr – Dyrektor Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Ostrowcu Świętokrzyskim
252. Wierziński Dariusz – Radny Rady Powiatu Ostrowieckiego, Starszy Cechu Rzemieślników i Przedsiębiorców w Ostrowcu Świętokrzyskim
253. Wilk Zbigniew – Komendant Powiatowy Policji w Ostrowcu Świętokrzyskim
254. Wiśniewski Marcin – Prezes Zarządu P.H.U. Jano Sp. z o.o.
255. Wnuk Andrzej – Prezes Zarządu ETC Sp. z o.o.
256. Wnuk Kinga – Dyrektor Niepublicznego Przedszkola Smyk oraz Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Ostrowcu Świętokrzyskim
257. Wodyński Stanisław – Prezes Zarządu PKS w Ostrowcu Świętokrzyski S.A.
258. Wojtas Dariusz – Prezes Miejskiej Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim
259. Woźniak Wiesław – Zakład Instalatorstwa Elektrycznego ELMA
260. Woźnicka-Kuzdak Marta – Wiceprzewodnicząca Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
261. Wójcik Karol – Radny Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego, Przewodniczący Rady Osiedla Spółdzielców
262. Wójcik Rafał – Prezes Stowarzyszenia Ostrowiecka Akademia Piłkarska „KADET”
263. Wójcik Wiesław – Przewodniczący Rady Osiedla Słoneczne
264. Wrona Arkadiusz – Prezes Zarządu PROFARB Sp. z o.o.
265. Wrona Jerzy – Radny Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
266. Wróbel Stanisław – Redaktor Naczelny Echa Dnia
267. Wtorek Dawid – Venus Restauracja
268. Wyszkowski Wiesław – Powiatowy Lekarz Weterynarii
269. Zaręba Marek – Prezes Zarządu Ostrowieckiej Spółdzielni Mieszkaniowej
270. Zawadzki Artur – Radny Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego, Przewodniczący Rady Osiedla Częstocice

- 271. Zielen Magdalena – Radna Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego
- 272. Zięba Monika – Prezes Zarządu IntraVita Sp. z o.o. Sp. k.
- 273. Żak Zbigniew – Naczelnik Wydziału Kontroli i Nadzoru Właścicielskiego Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
- 274. Żelazowska Ewa– p.o. Prezesa Zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej "Krzemionki"
- 275. Żułek Halina – Kierownik Referatu ds. Systemów Informatycznych Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego

*Przewodnicząca Rady Miasta
Ostrowca Świętokrzyskiego
Irena Renduda – Dudek*